

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

06 | 2010

MĒNEŠA BIĻETENS

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

01 | 2010

02 | 2010

03 | 2010

04 | 2010

05 | 2010

06 | 2010

07 | 2010

08 | 2010

09 | 2010

10 | 2010

11 | 2010

12 | 2010

MĒNEŠA BIĻETENS
JŪNIJS

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

MĒNEŠA BIĻETENS 2010. GADA JŪNIJS

Visās ECB 2010. gada
publikācijās attēlots
500 euro banknotes
motīvs.

© Eiropas Centrālā banka, 2010

Adrese

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germany

Pasta adrese

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Tālrunis

+49 69 1344 0

Interneta lapa

<http://www.ecb.int>

Fakss

+49 69 1344 6000

ECB Valde ir atbildīga par šā biļetena sagatavošanu. Tulkojumus sagatavo un publicē nacionālās centrālās bankas.

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Šajā numurā iekļautie statistiskie dati atbilst stāvoklim 2010. gada 9. jūnijā.

ISSN 1830-0057 (interneta versija)

SATURS

IEVADRAKSTS

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES

Euro zonas ārējā vide	9
Monetārās un finanšu norises	17
Cenas un izmaksas	54
Produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgus	66
Fiskālās norises	79
Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai	89
Valūtu kursu un maksājumu bilances pārmaiņas	94

Ielikumi

1. Euro zonas monetāro rādītāju pieaugums un "Vērtspapīru tirgu programma"	24
2. Likviditāte un monetārās politikas operācijas (2010. gada 10. februāris–2010. gada 11. maijs)	32
3. Maija sākuma norises finanšu tirgos	36
4. Lauksaimniecības preces un euro zonas SPCI pārtikas cenas	55
5. Jaunākās darbaspēka piedāvājuma norises	73
6. Fiskālā konsolidācija: pagātnes pieredze, izmaksas un guvumi	83
7. Valdības bruto parāds un valdības finanšu aktīvi euro zonā	86
8. Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm, valūtu kursiem, preču cenām un fiskālo politiku	89
9. Citu institūciju prognozes	92
10. Finanšu satricinājums un euro zonas pārrobežu finanšu plūsmas	99

5 EURO ZONAS STATISTIKA

PIELIKUMI

Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu hronoloģija	I
TARGET sistēma (Eiropas Vienotā automatizētā reālā laika bruto norēķinu sistēma)	V
Eiropas Centrālās bankas publicētie dokumenti (sākot ar 2009. gadu)	VII
Terminu skaidrojums	XV

SI

SAĪSINĀJUMI

VALSTIS

BE	Beļģija	LU	Luksemburga
BG	Bulgārija	HU	Ungārija
CZ	Čehijas Republika	MT	Malta
DK	Dānija	NL	Nīderlande
DE	Vācija	AT	Austrija
EE	Igaunija	PL	Polija
IE	Īrija	PT	Portugāle
GR	Grieķija	RO	Rumānija
ES	Spānija	SI	Slovēnija
FR	Francija	SK	Slovākija
IT	Itālija	FI	Somija
CY	Kipra	SE	Zviedrija
LV	Latvija	UK	Lielbritānija
LT	Lietuva	JP	Japāna
		US	Amerikas Savienotās Valstis

CITI

ASV	Amerikas Savienotās Valstis
CIF	preces cena, apdrošināšana, vedmaksa uz importētājvalsts robežas
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EKS 95	Eiropas Kontu sistēma
EMI	Eiropas Monetārais institūts
EMS	Ekonomikas un monetārā savienība
ES	Eiropas Savienība
EUR	euro
EVK	efektīvais valūtas kurss
FOB	franko uz kuģa klāja uz eksportētājvalsts robežas
HSEI	Hamburgas Starptautiskās ekonomikas institūts
IKP	iekšzemes kopprodukts
MBR5	SVF Maksājumu bilances rokasgrāmata (5. izdevums)
MFI	monetārā finanšu iestāde
NACE 1. red.	Eiropas Kopienas Ekonomiskās darbības statistiskā klasifikācija
NCB	nacionālā centrālā banka (valsts centrālā banka)
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PCI	patēriņa cenu indekss
RCI	ražotāju cenu indekss
SDO	Starptautiskā Darba organizācija
SITC 4. red.	Starptautiskā Standartizētā tirdzniecības klasifikācija (4. redakcija)
SNB	Starptautisko norēķinu banka
SPCI	saskaņotais patēriņa cenu indekss
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VDIAR	vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā
VDIT	vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā

Saskaņā ar Kopienas praksi šajā biļetenā ES valstis uzskaitītas alfabētiskā secībā atbilstoši attiecīgo valstu nosaukumiem to nacionālajās valodās.

IEVADRAKSTS

Pamatojoties uz regulāro tautsaimniecības un monetāro analīzi, Padome 2010. gada 10. jūnija sanāksmē nolēma nemainīt galvenās ECB procentu likmes. Pašreizējās procentu likmes joprojām ir atbilstošas. Ņemot vērā visu jauno informāciju, kas kļuvusi pieejama kopš 2010. gada 6. maija Padomes sanāksmes, gaidāms, ka politikai svarīgajā vidējā termiņā cenu norises joprojām būs mērenas. Globālais inflācijas spiediens, iespējams, turpināsies, bet gaidāms, ka iekšzemes cenu spiediens joprojām būs neliels. Saskaņā ar jaunāko informāciju arī apstiprinājies, ka tautsaimniecības atveseļošanās euro zonā 2010. gada 1. pusgadā turpinājās, bet ceturkšņa kāpuma temps, iespējams, būs samērā nevienmērīgs. Turpmāk Padome gaida, ka euro zonas tautsaimniecības izaugsmes temps būs mērens vidē, kurā dažos finanšu tirgus segmentos joprojām saglabājas spriedze un kuru raksturo neparasti liela nenoteiktība. Monetārās analīzes rezultāti apstiprina, ka vidējā termiņā saglabājas ierobežots inflācijas spiediens – par to liecina monetāro rādītāju un kredītu atlikuma neliels kāpums. Kopumā Padome gaida, ka vidējā termiņā tiks saglabāta cenu stabilitāte, tādējādi veicinot euro zonas mājāsaimniecību pirkjspēju. Inflācijas gaidas joprojām tiek stingri noturētas līmenī, kas atbilst mērķim vidējā termiņā nodrošināt inflācijas līmeni zemāku par 2%, bet tuvu tam. Inflācijas gaidu noturīga stabilizācija joprojām ir ļoti būtiska.

Monetārās politikas ietvaros tiks darīts viss nepieciešamais, lai euro zonā vidējā termiņā saglabātu cenu stabilitāti. Tas ir nepieciešamais un galvenais ieguldījums, ko monetārā politika sniedz, veicinot ilgtspējīgu tautsaimniecības izaugsmi, darba vietu radīšanu un finanšu stabilitāti. Visi spēcīgās finanšu tirgus spriedzes periodā veiktie nestandarta pasākumi (pastiprinātais kredītēšanas atbalsts un "Vērtspapīru tirgu programma") pilnībā atbilst Padomes pilnvarām un būtībā ir īslaicīgi pasākumi. Padome joprojām stingri apņēmusies saglabāt cenu stabilitāti vidējā un ilgākā termiņā, un gan monetārās politikas nostāja, gan kopējais likviditātes nodrošinājums tiks attiecīgi koriģēts. Tāpēc Padome arī turpmākajā periodā ļoti uzmanīgi sekos visām norisēm.

Tagad – par tautsaimniecības analīzi. Euro zonas ekonomiskā aktivitāte pēc straujā krituma perioda pieaugusi kopš 2009. gada vidus. Saskaņā ar *Eurostat* pirmo aplēsi 2010. gada 1. ceturksnī euro zonas reālais IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 0.2%. Lai gan nelabvēlīgi laika apstākļi īpaši mazināja izaugsmi gada sākumā, jaunākie ekonomiskie rādītāji liecina, ka pavasarī kāpuma temps palielinājās. Vērtējot turpmākās norises, Padome gaida, ka euro zonas valstīs un tautsaimniecības sektoros mērenā un nevienmērīgā tempā turpināsies reālā IKP pieaugums. Pasaulē notiekošais atveseļošanās process un tā ietekme uz euro zonas eksporta pieprasījumu, kā arī labvēlīga monetārās politikas nostāja un pasākumi, kas veikti, lai atjaunotu finanšu sistēmas funkcionēšanu, stimulēs euro zonas tautsaimniecību. Taču gaidāms, ka aktivitātes atjaunošanos mazinās vairākos sektoros notiekošais bilancu koriģēšanas process un sliktās darba tirgus perspektīvas.

Šāds novērtējums atspoguļots arī Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai, kas paredz, ka reālā IKP gada kāpums 2010. gadā būs 0.7–1.3% un 2011. gadā – 0.2–2.2%. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2010. gada marta makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP kāpuma diapazons šajā gadā ir koriģēts un nedaudz palielināsies, ņemot vērā pozitīvo ietekmi, ko īstermiņā sniedz spēcīgāka aktivitāte visā pasaulē. Turpretī 2011. gada diapazons koriģēts un nedaudz pazemināsies, galvenokārt atspoguļojot iekšzemes pieprasījuma perspektīvu. Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija iespēju aplēses pamatā saskan ar starptautisko organizāciju prognozēm.

Padome uzskata, ka šīs tautsaimniecības perspektīvas riski ir kopumā līdzsvaroti vidē, kuru raksturo neparasti liela nenoteiktība. Pieauguma riskus rada tas, ka pasaules tautsaimniecība un ārējā tirdzniecība var atveseļoties spēcīgāk, nekā paredzēts, tādējādi papildus veicinot euro zonas eksportu. Samazinājuma riskus nosaka tas, ka saglabājas bažas par spriedzes atjaunošanos dažos finanšu tirgus segmentos un ar to saistītā ietekme uz

konfidenci. Turklāt samazinājuma riskus var ietekmēt spēcīgāka vai ilgstošāka, nekā gaidīts, negatīvā atgriezeniskā saikne starp reālo tautsaimniecību un finanšu sektoru, jauns naftas un citu preču cenu kāpums, protekcionisma spiediens un globālās nelīdzsvarotības haotiskas korekcijas iespējamība.

Runājot par cenu dinamiku, euro zonas SPCI gada inflācija 2010. gada maijā saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi bija 1.6% (aprīlī – 1.5%). Inflācijas pieaugums pēdējos mēnešos galvenokārt atspoguļo augstākas enerģijas cenas. Šā gada 2. pusgadā nevar izslēgt nelielu turpmāku SPCI inflācijas kāpumu. Runājot par tālāku nākotni, inflācija kopumā saglabāsies mērena. Augšupvērstis spiediens uz preču cenām var saglabāties, bet gaidāms, ka euro zonas iekšzemes cenu spiediens joprojām būs neliels. Vidēja un ilgāka termiņa inflācijas gaidas joprojām stingri turas līmenī, kas atbilst Padomes mērķim vidējā termiņā nodrošināt inflācijas līmeni zemāku par 2%, bet tuvu tam.

☐ Šis novērtējums atspoguļojas arī Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija makroekonomiskajās iespēju aplēsēs euro zonai, kas paredz, ka SPCI gada inflācija 2010. gadā būs 1.4–1.6% un 2011. gadā – 1.0–2.2%. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2010. gada marta iespēju aplēsēm diapazoni ir koriģēti un tagad ir nedaudz augstāki, galvenokārt atspoguļojot augstākas preču cenas euro. Pieejamās starptautisko organizāciju prognozes sniedz kopumā līdzīgu ainu.

Riski, kas apdraud cenu dinamikas perspektīvu, pamatā ir līdzsvaroti. Vidējā termiņa augšupvērstie riski īpaši saistīti ar preču cenu attīstību. Turklāt netiešo nodokļu un administratīvi regulējamo cenu kāpums varētu būt spēcīgāks, nekā pašlaik gaidīts, jo nākamajos gados nepieciešama fiskālā konsolidācija. Vienlaikus iekšzemes cenu un izmaksu dinamikas riski ir ierobežoti. Kopumā Padome ļoti uzmanīgi sekos visu pieejamo cenu rādītāju turpmākajai attīstībai.

Runājot par monetāro analīzi, M3 gada pieauguma temps 2010. gada aprīlī saglabājās

nemainīgs (–0.1%). Privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps vēl mazliet pieauga un kļuva pozitīvs, taču vēl arvien bija vājš (0.1%). Kopā šie dati joprojām apstiprina novērtējumu, ka monetārās ekspansijas pamattempis ir mērens un vidējā termiņā inflācijas spiediens ir ierobežots. Īsāka termiņa M3 un aizdevumu atlikuma dinamika vēl arvien ir svārstīga, un, ņemot vērā spriedzes atjaunošanos dažos finanšu tirgus segmentos, M3 un tā sastāvdaļu svārstīgums noteikti var vēl saglabāties.

Faktiskais M3 pieaugums joprojām ir zemāks par monetāro rādītāju kāpuma pamattempu, bet šķiet, ka visai stāvās ienesīguma līknes lejupvērstā ietekme un ar to saistītā līdzekļu pārvietošana uz ilgāka termiņa noguldījumiem un vērtspapīriem ārpus M3 pakāpeniski samazinās. Tas attiecas arī uz līdzekļu pārvirzīšanu M3 ietvaros, ko noteica nelielās dažādu M3 instrumentu procentu likmju starpības. Saglabājas ļoti spēcīgs M1 gada pieauguma temps (10.7%).

Joprojām zema privātajam sektoram izsniegto banku aizdevumu atlikuma kāpuma temps neatklāj to, ka mēneša plūsmas jau vairākus mēnešus ir pozitīvas. Vienlaikus šīs kopējās norises turpina atspoguļot galvenokārt spēcīgāku mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpumu, kamēr nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma kāpums vēl arvien ir negatīvs. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma novēlota reakcija uz ekonomiskās aktivitātes kāpumu ir normāla ekonomiskās attīstības cikla iezīme.

Jaunākie dati apstiprina, ka banku kopējo bilancu sarukums nav turpinājies kopš gadu mijas. Taču iespējamās turpmākas korekcijas, un bankām saglabājas uzdevums paplašināt aizdevumu pieejamību nefinanšu sektoram, kad atjaunosies pieprasījums. Bankām vajadzētu risināt šo uzdevumu, vēršoties pie tirgus, lai turpmāk nostiprinātu kapitāla bāzi un vajadzības gadījumā pilnībā izmantotu valdības atbalsta pasākumus rekapitalizācijai.

Apkopojot var teikt, ka pašreizējās galvenās ECB procentu likmes joprojām ir atbilstošas. Ņemot vērā visu jauno informāciju, kas kļuvusi pieejama kopš Padomes sanāksmes 2010. gada 6. maijā, gaidāms, ka politikai svarīgajā vidējā termiņā cenu norises joprojām būs mērenas. Globālais inflācijas spiediens, iespējams, saglabāsies, bet gaidāms, ka iekšzemes cenu spiediens joprojām būs neliels. Saskaņā ar jaunāko informāciju arī apstiprinājies, ka tautsaimniecības atveseļošanās euro zonā 2010. gada 1. pusgadā turpinājās, bet ceturkšņa kāpuma temps, iespējams, būs samērā nevienmērīgs. Turpmāk Padome gaida, ka euro zonas tautsaimniecības izaugsmes temps būs mērens vidē, kurā dažos finanšu tirgus segmentos joprojām saglabājas spriedze un kuru raksturo neparasti liela nenoteiktība. Tautsaimniecības analīzes un monetārās analīzes rezultātu salīdzinājums apstiprina, ka vidējā termiņā saglabājas ierobežots inflācijas spiediens. Par to liecina monetāro rādītāju un kredītu atlikuma neliels kāpums. Kopumā Padome gaida, ka vidējā termiņā tiks saglabāta cenu stabilitāte, tādējādi veicinot euro zonas mājāsaimniecību pirkjspēju. Inflācijas gaidas joprojām tiek stingri noturētas līmenī, kas atbilst mērķim nodrošināt inflācijas līmeni zemāku par 2%, bet tuvu tam. Inflācijas gaidu noturīga stabilizācija joprojām ir ļoti būtiska. Tāpēc Padome arī turpmākajā periodā ļoti uzmanīgi sekos visām norisēm.

Runājot par fiskālo politiku, Padome atzinīgi novērtē neseno euro zonas valstu lēmumu oficiāli izveidot Eiropas Finanšu stabilitātes mehānismu. Vienlaikus nepieciešama izlēmīga rīcība valdību līmenī. Ir būtiski, lai visas valstis pildītu savas saistības un koriģētu lielo budžeta deficītu un valdības parādu, kā arī samazinātu fiskālo ievainojamību. Tāpēc pilnībā jādefinē konkrēti koriģēšanas pasākumi, kas nepieciešami budžeta mērķu sasniegšanai. Visām valstīm jāgādā, lai tiktu nodrošināta uzticēšanās valsts finanšu ilgtspējai. Padome atzinīgi novērtē to, ka vairākas euro zonas valdības ar lielāko budžeta deficītu un strauji augošu parāda līmeni pieņēmušas papildu fiskālās konsolidācijas pasākumus un noteikušas drosmīgākus fiskālos mērķus. Šajā sakarā

Padome ņēma vērā 2010. gada pavasara euro zonas valstu fiskālās politikas vadlīnijas, par kurām 7. jūnijā vienojās euro zonas finanšu ministri, un atzinīgi novērtē apņemšanos vajadzības gadījumā veikt papildu pasākumus, lai nodrošinātu 2010. gada un turpmāko budžeta mērķu sasniegšanu. Ir ļoti svarīgi sasniegt jaunus budžeta mērķus. Padome pilnībā piekrīt ministriem, ka parāda rādītāja kāpuma apturēšana un samazināšana ir prioritāte, un atzinīgi novērtē apņemšanos veikt tūlītējus pasākumus, lai to īstenotu.

Visās euro zonas valstīs strukturālās reformas, kas rada izaugsmes un nodarbinātības pieaugumu, ir būtiskas, lai veicinātu ilgtspējīgu atveseļošanu. Attiecīgajām valstīm steidzami jāreaģē uz esošajām konkurētspējas problēmām, kā arī iekšzemes un ārējo nesabalansētību. Tāpēc, veicot darba samaksas noteikšanu, būtu jānodrošina darba samaksas attiecīga piemērošana konkurētspējas un bezdarba situācijai. Būtiski ir arī pasākumi, kas palielina cenu elastību un ar cenām nesaistīto konkurētspēju. Visbeidzot, svarīga loma jāpiešķir atbilstošai banku sektora pārstrukturēšanai. Līdzsvarotas bilances, efektīva risku vadība un caurredzami, spēcīgi uzņēmējdarbības modeļi ir galvenie nosacījumi, lai stiprinātu banku spēju pretoties šokiem un nodrošināt pienācīgu finansējuma pieejamību, tādējādi veidojot ilgtspējīgas izaugsmes, darba vietu radīšanas un finanšu stabilitātes pamatus.

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES

I. EURO ZONAS ĀRĒJĀ VIDE

Pēdējo mēnešu laikā turpinājās pasaules tautsaimniecības atveseļošanās, un to daļēji veicināja monetārās un fiskālās politikas stimuli, kā arī ilgāks krājumu cikls. Globālā inflācija paaugstinājusies galvenokārt preču cenu kāpuma dēļ, tomēr ar to saistītais inflācijas spiediens, īpaši lielākajās attīstītajās valstīs, kopumā saglabājas diezgan ierobežots atbilstoši zemajam jaudu izmantošanas līmenim un stabilajām inflācijas gaidām. Turpretī dažās attīstības valstīs spēcīga iekšzemes pieprasījuma dēļ sācis veidoties inflācijas spiediens. Tomēr uzskata, ka neparasti augstas nesekmības apstākļos riski globālās tautsaimniecības attīstības perspektīvai kopumā ir līdzsvaroti.

I.1. PASAULES EKONOMISKĀS NORISES

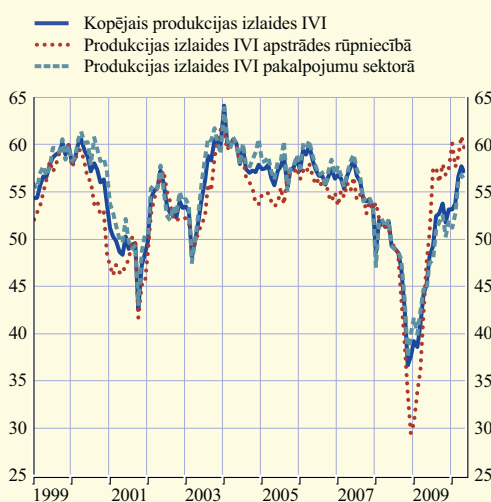
2010. gada 1. ceturksnī pasaules tautsaimniecība turpināja paplašināties, īstermiņa rādītājiem 2. ceturkšņa sākumā liecinot par stabilu izaugsmi. Atveseļošanas joprojām veicina monetārās un fiskālās politikas stimulu ietekme un ilgāks krājumu cikls. Šīs globālās ekonomiskās aktivitātes pozitīvās norises papildina pasaules tirdzniecības tālāka atveseļošanās. Pēc apjomīgas darba vietu skaita samazināšanās gandrīz divu iepriekšējo gadu laikā dažos pēdējos mēnešos uzlabojusies arī globālās nodarbinātības rādītāji.

Aplūkojot situāciju padziļināti, jaunākās uz rādītājiem balstītās liecības joprojām norāda uz globālās ekonomiskās situācijas tālāku uzlabošanos. Lai gan maijā globālais kopējais iepirkumu vadītāju indekss (IVI) nedaudz samazinājās (līdz 57.0; iepriekšējā mēnesī – 57.7), tas joprojām saglabājās ievērojami virs laicrindas vidējā līmeņa atbilstoši ilgstošajai globālajai ekspansijai (sk. 1. att.). Uzņēmējdarbība nedaudz palēninājās gan apstrādes rūpniecībā, gan pakalpojumu sektorā, tomēr joprojām bija samērā augstā līmenī. Jauno pasūtījumu IVI rādītāji maijā samazinājās, jauno uzņēmumu attīstības tempa sarukumam pakalpojumu sektorā izpaūzoties nedaudz vairāk nekā apstrādes rūpniecībā. Kopumā apstrādes rūpniecība turpināja atrasties atveseļošanās procesa vadībā, un to joprojām veicināja diezgan stabils jauno pasūtījumu skaita pieaugums.

Līdz ar pasaules ekonomiskās aktivitātes atveseļošanos 2009. gada beigās un 2010. gada 1. ceturksnī arī globālā tirdzniecība turpināja paplašināties, iespējams, arī atspoguļojot apstrādes rūpniecības vadošo lomu aktivitātes kāpumā. Saskaņā ar jaunākajiem pieejamiem rādītājiem pasaules tirdzniecības apjoms martā pieauga par 3.5% (februārī – par 1.7%). Importa kāpums martā bija vērojams visos lielākajos reģionos, izņemot Japānu, kur tas saruka. Pieejamie tirdzniecības dati un svarīgākie rādītāji liecina par pasaules tirdzniecības stagnāciju aprīlī. Dati par izaugsmes tempu salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni liecina, ka pasaules tirdzniecības apjoms 2010. gada 1. ceturksnī pieaudzis par 5.3% (2009. gada pēdējā ceturksnī – par 6.0%). 2010. gada marta beigās pasaules tirdzniecības apjoms joprojām atpalika no 2008. gada aprīlī sasniegtā augstā līmeņa aptuveni par 4%, tomēr bija par 21% lielāks nekā zemākais rādītājs 2009. gada maijā.

1. attēls. Globālais produkcijas izlaides
iepirkumu vadītāju indekss (IVI)

(difūzijas indekss; sezonāli izlīdzināts; mēneša dati)

Avots: Markit.

Globālā inflācija paaugstinājās galvenokārt preču cenu kāpuma dēļ, tomēr ar to saistītais inflācijas spiediens, īpaši lielākajās attīstītajās valstīs, kopumā saglabājas diezgan ierobežots atbilstoši zemajam jaudu izmantošanas līmenim un stabilajām inflācijas gaidām. OECD valstīs patēriņa cenu inflācija gada laikā līdz aprīlim bija 2.1% – tāda pati kā iepriekšējā mēnesī (sk. 2. att.). PCI gada inflācija, izņemot pārtiku un enerģiju, 2010. gada aprīlī noslīdēja līdz 1.2%, t.i., līdz viszemākajam jebkad reģistrētajam līmenim. Turpretī dažās attīstības valstīs spēcīga iekšzemes pieprasījuma dēļ sāka veidoties inflācijas spiediens. Globālā IVI ražošanas izmaksas 2010. gada maijā kāpjošo enerģijas cenu apstākļos joprojām bija augstas.

ASV

ASV tautsaimniecībā turpinās atveseļošanās. IKP izaugsme, kas kļuva pozitīva 2009. gada 2. pusgadā, 2010. gada sākumā ieguva jaunu spēku. Saskaņā ar Ekonomiskās analīzes biroja otro aplēsi 2010. gada 1. ceturksnī reālais IKP gada izteiksmē pieauga par 3.0% (2009. gada pēdējā ceturksnī – par 5.6%). Tautsaimniecības izaugsme gada pirmajos trijos mēnešos atspoguļoja stabilos patēriņa izdevumus, ieguldījumu kāpumu iekārtās un programmatūrā un spēcīgu pozitīvu privāto krājumu devumu. Savukārt izaugsmi bremzēja mazāki valsts un pašvaldību izdevumi un sarūkošie ieguldījumi mājokļu un komercielpību būvniecībā. Turklāt neto tirdzniecība par 0.7 procentu punktiem samazināja reālā IKP pieaugumu, importa kāpumam apsteidzot eksporta palielināšanos.

Runājot par cenu dinamiku, PCI gada vidējā inflācija aprīlī bija 2.2%, t.i., kopumā atbilstoša vidējam inflācijas līmenim gada laikā līdz šim brīdim. Inflācijas pieaugumu 2010. gada pirmajos mēnešos (2009. gadā vidēji – -0.4%) galvenokārt noteica enerģijas cenu kāpums, kas sekoja iepriekšējam būtiskajam sarukumam. Gada inflācija, izņemot pārtiku un enerģiju, aprīlī turpināja samazināties (līdz 0.9%), sasniedzot viszemāko līmeni kopš 1966. gada janvāra. Pamatproduktu inflācijas lejupslīdes tendence joprojām liecina par to, ka panīkums iekšzemes preču un darba tirgū turpinās.

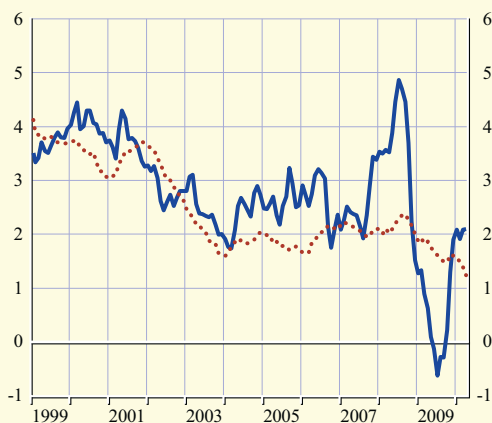
Šķiet, ka atveseļošanās tuvākā nākotnē joprojām veicinās fiskālās un monetārās politikas stimuli, kā arī krājumu cikla ietekme. Tomēr pēc tam ekonomiskās ekspansijas tempu var samazināt pagaidu stimulu zūdošā ietekme. Šķiet, ka galvenie faktori, kas noteiks tautsaimniecības aktivitāti nākotnē, joprojām būs turpmāka konfidences un finanšu situācijas normalizēšanās, darba tirgus norišu pavērsiens un privātā sektora bilancu uzlabošanās temps. Runājot par cenu norisēm, šķiet, ka lielas potenciālā un faktiskā ražošanas apjoma starpības apstākļos inflācija būs ierobežota.

2010. gada 28. aprīlī ASV Federālā atklātā tirgus komisija (FOMC) nolēma nemainīt federālo fondu mērķa likmi, atstājot to 0–0.25% diapazonā. FOMC joprojām uzskata, ka ekonomiskie apstākļi, t.sk. resursu izmantošanas zemais līmenis, mērenās inflācijas tendences un stabilās inflācijas gaidas, iespējams, būs pamatojums ārkārtīgi zemām federālo fondu likmēm ilgākā laika posmā. 2010. gada maijā Federālo rezervju sistēma paziņoja, ka atjauno pagaidu likviditātes

2. attēls. Starptautiskās cenu norises

(mēneša dati; gada pārmaiņas, %)

— OECD patēriņa cenas (visas preces)
 OECD patēriņa cenas (visas preces, izņemot pārtiku un enerģiju)

Avots: OECD.

mijmaiņas darījumu iespējas ASV dolāros, lai, reaģējot uz atsākušos spriedzi, uzlabotu likviditātes nosacījumus finanšu tirgos.

JAPĀNA

Saskaņā ar Japānas Kabineta biroja pirmo provizorisko aplēsi reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 1.2%. Ekonomisko aktivitāti galvenokārt veicināja preču un pakalpojumu neto eksports, kura devums reālā IKP ceturkšņa pieaugumā bija 0.7 procentu punkti, un privātais pieprasījums (0.5 procentu punkti). Privātā patēriņa un ieguldījumu mājokļu un komercieltnu būvniecībā ceturkšņa pieauguma temps bija pozitīvs pirmo reizi divu gadu laikā.

Sakarā ar joprojām būtiski panīkušo tautsaimniecību saglabājās negatīva patēriņa cenu inflācija. Kopējā PCI gada inflācija aprīlī saruka par 1.2% (martā – par 1.1%). PCI gada inflācija, izņemot neapstrādātu pārtiku un enerģiju, bija –1.6%, bet PCI inflācija, izņemot neapstrādātu pārtiku, saruka līdz –1.5%.

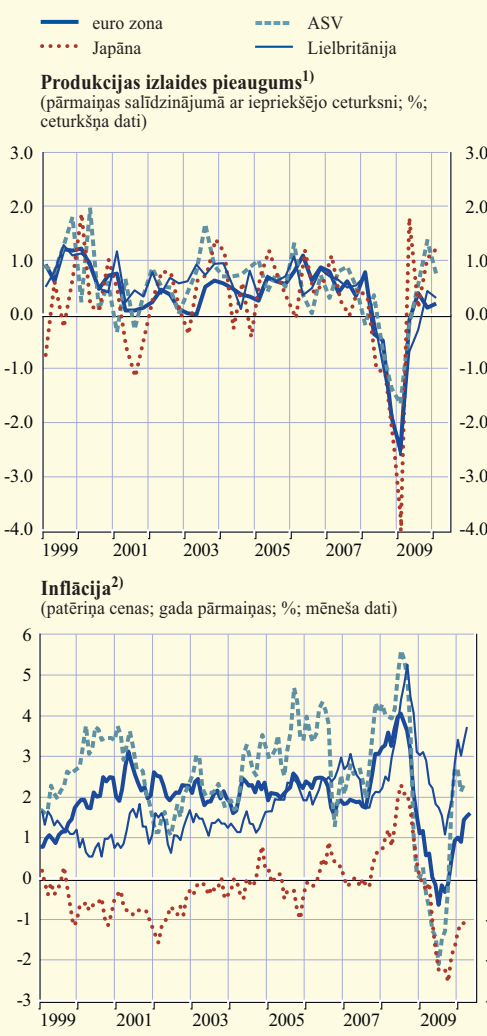
Turpmāk gaidāms, ka Japānas tautsaimniecībā saglabāsies atveseļošanās tendences. Tomēr iespējams, ka izaugsmes dinamika 2010. gada laikā pavājināsies, izzūdot fiskālo stimulējošo pasākumu ietekmi uz iekšzemes patēriņu un neto eksporta pieaugumam kļūstot stabilākam.

Tāpat kā šā gada iepriekšējās sanāksmēs, arī 2010. gada 21. maijā Japānas Banka nolēma nemainīt uz nakti izsniegtu nenodrošinātu kredītu mērķa procentu likmi (0.1%).

LIELBRITĀNIJA

Pēdējā laikā arī Lielbritānijā notikusi pakāpeniska tautsaimniecības attīstības atjaunošanās. Reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.3% (2009. gada 4. ceturksnī – par 0.4%; sk. 3. att.). 2010. gada 1. ceturksnī ekonomisko izaugsmi galvenokārt noteica krājumu pozitīvais devums, saglabājoties mājsaimniecību izdevumu iepriekšējam līmenim un joprojām negatīvam neto tirdzniecības ieguldījumam. Kopumā darbības rādītāji liecina, ka pēdējos mēnešos ekonomiskā situācija turpināja pakāpeniski uzlaboties. Pēc vairāku mēnešu atveseļošanās posma 2009. gadā mājokļu cenu augšupejošā tendence (salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu), neraugoties uz atsevišķu mēnešu svārstībām,

3. attēls. Svarīgākās norises galvenajās industriāli attīstītajās valstīs

Avoti: valstu dati, SNB, Eurostat un ECB aprēķini.

1) Par euro zonu un Lielbritāniju izmantoti Eurostat dati; par ASV un Japānu izmantoti attiecīgo valstu dati. IKP dati ir sezonāli izlīdzināti.

2) Euro zonai un Lielbritānijai – SPPI; ASV un Japānai – PCI.

turpinājās 2010. gada 1. ceturksnī. Kreditēšanas plūsmu atjaunošanās joprojām bija lēna, tempa ziņā ievērojami atpaliekot no 2008. gada līmeņa. Turpmāk gaidāms, ka aktivitātes pakāpeniskā atjaunošanās joprojām turpināsies, un to noteiks Lielbritānijas sterliņu mārciņas kursa samazināšanās novēlotais efekts, monetārie stimuli un vispārējās globālās situācijas uzlabošanās.

Pēdējos mēnešos PCI gada inflācija turpināja paaugstināties, aprīlī sasniedzot 3.7%. Inflācijas kāpumā 2010. gada sākumā svarīga loma bija PVN pagaidu samazinājuma termiņa beigām un augstākām enerģijas cenām. Turpmāk iespējams, ka inflācija pazemināsies, neizmantotajām jaudām radot slāpējošu ietekmi uz cenu dinamiku. Pēdējos mēnešos *Bank of England* Monetārās politikas komiteja saglabājusi nemainīgu bankas oficiālo procentu likmi, kas maksājama par komercbanku rezervēm (0.5%). Komiteja arī saglabāja ar centrālās bankas rezervēm finansēto aktīvu pirkšanas apjomu (200 mljrd. Lielbritānijas sterliņu mārciņu).

CITAS EIROPAS VALSTIS

Pēdējos ceturkšņos ekonomiskā situācija kopumā turpinājusi uzlaboties arī citās ārpus euro zonas esošajās ES valstīs. Vairākumā valstu reālā IKP pieaugums atkal kļuvis pozitīvs un paaugstinājies jaudu izmantošanas līmenis apstrādes rūpniecībā. Šāda pakāpeniska atveseļošanās galvenokārt atspoguļoja nepārtrauktu ārējā pieprasījuma uzlabošanos, patērētāju konfidences nostiprināšanos un dažās valstīs arī valūtas kursa pazemināšanās efektus salīdzinājumā ar pirmskrīzes līmeni. Īstermiņa darbības rādītāji kopumā liecina par notiekošo atveseļošanos.

Zviedrijas reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1.4% (2009. gada 4. ceturksnī – par 0.4%). Dānijā produkcijas izlaide 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās par 0.6% (2009. gada 4. ceturksnī – par 0.1%). Īstermiņa darbības rādītāji nepārprotami liecina par atveseļošanos Zviedrijā un Dānijā, lai gan abās valstīs saglabājās neliels uzņēmējdarbībā veikto ieguldījumu apjoms. 2010. gada aprīlī SPCI gada inflācija Dānijā bija 2.4% un Zviedrijā – 2.1%. 2010. gada 25. martā un 19. maijā *Danmarks Nationalbank* pazemināja monetārās politikas galveno procentu likmi kopumā par 20 bāzes punktiem (līdz 0.60%).

Lielākajās Centrālās Eiropas un Austrumeiropas ES dalībvalstīs ekonomiskā situācija pēdējos ceturkšņos būtiski uzlabojusies. Tomēr izaugsmes atšķirības dažādās valstīs ir nozīmīgas, citu faktoru vidū atspoguļojot fiskālo korekciju ietekmi vairākās valstīs un krājumu ciklu dažādību. No visām lielākajām Centrālās Eiropas un Austrumeiropas ES valstīm 2010. gada 1. ceturksnī tikai Rumānijā bija negatīvs reālā IKP pieaugums (–0.3% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni). Vienlaikus Ungārijā kāpums bija īpaši spēcīgs (0.9% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni). Čehijas Republikā un Polijā reģistrēts 0.5% pieaugums. Kopumā visu četru valstu jaunākie konfidences rādītāji, kā arī rūpnieciskās produkcijas un tirdzniecības dati liecina par aktivitātes uzlabošanos. Vienlaikus vairāki faktori, t.sk. augošais bezdarbs un vājie kreditēšanas nosacījumi (īpaši Ungārijā un Rumānijā), norāda uz joprojām vāju iekšzemes pieprasījumu. Pēdējos mēnešos Čehijas Republikas SPCI gada inflācija svārstījās zemā līmenī (aptuveni 0.4%), nedaudz paaugstinoties 2010. gada aprīlī (līdz 0.9%). Turpretī Ungārijā, Polijā un Rumānijā SPCI gada inflācija pēdējos mēnešos bija noturējusies augstākā līmenī (2010. gada aprīlī – attiecīgi 5.7%, 2.7% un 4.2%). *Česká národní banka* 6. maijā par 25 bāzes punktiem (līdz 0.75%) pazemināja tās galveno procentu likmi. *Magyar Nemzeti Bank* 2010. gada 29. martā un 26. aprīlī pazemināja galveno politikas procentu likmi kopumā par 50 bāzes punktiem – līdz vēsturiski zemākajam 5.25% līmenim. *Banca Națională a României* 2010. gada 29. martā un 4. maijā pazemināja galveno politikas procentu likmi kopumā par 75 bāzes punktiem (līdz 6.25%).

Baltijas valstīs notika vislielākās ekonomiskās korekcijas no visām ES dalībvalstīm globālās lejupslīdes laikā. Līdzīgi citām ārpus euro zonas esošajām valstīm nesenos situācijas uzlabojumos noteica spēcīgāks ārējais pieprasījums, ko veicināja zināma konkurētspējas atjaunošanās, samazinot vienības darbaspēka izmaksas. Krīzes izraisītā lejupslīde un tai sekojošā atveseļošanās Bulgārijā salīdzinājumā ar Baltijas valstīm nebija tik spēcīga. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nesenā izaugsme tomēr bijusi ļoti nepastāvīga. Izaugsme 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni Igaunijā un Lietuvā bija negatīva, savukārt Latvijā bija neliels pozitīvs pieaugums. Jaunākie īstermiņa aktivitātes un konfidences rādītāji liecina par ekonomiskās situācijas uzlabošanos četrās minētajās valstīs. Gaidāms, ka neto eksportam joprojām būs svarīga loma atveseļošanās procesā, bet šķiet, ka iekšzemes pieprasījums saglabāsies vājš ilgāku laiku – to noteiks slikti darba tirgus un kreditēšanas nosacījumi.

Krievijā reālais IKP 2009. gadā saruka par 7.9%. Provizoriskskie 2010. gada 1. ceturkšņa dati liek domāt, ka produkcijas izlaides atjaunošanās, kas bija sākusies 2009. gada 3. ceturksnī, bet zaudējusi tempu 4. ceturksnī, joprojām bija lēna. Ekonomiskās aktivitātes galvenie rādītāji liecina, ka, stabili augot ieguldījumiem un būvniecībai, 2010. gada 2. ceturksnī produkcijas izlaides kāpums var kļūt straujāks. Galvenos straujas atveseļošanās riskus nosaka zemākas, nekā gaidīts, preču cenas un lēns kreditēšanas kāpums. Inflācijas samazināšanās aprīlī turpinājās (līdz 6.1%), jo rubļa vērtības iepriekšējā paaugstināšanās slāpēja importa cenu pieaugumu. Lai gan īstermiņā iespējama turpmāks inflācijas kritums, vidējā termiņā cenu spiediens var atjaunoties sakarā ar iekšzemes pieprasījuma atveseļošanos un kapitāla ieplūdes paātrināšanos.

ĀZIJAS ATTĪSTĪBAS VALSTIS

2010. gada 1. ceturksnī IKP pieaugums Āzijas attīstības valstīs vēl vairāk pastiprinājās. Spēcīgs ārējais pieprasījums un atbalstoša fiskālā un monetārā politika deva gandrīz vienādu ieguldījumu ekonomiskās aktivitātes stabilizēšanā visā reģionā. Arī privātais iekšzemes pieprasījums kļuvis par svarīgu izaugsmes virzītāju, lai gan ne vienlīdz konsekventi visās valstīs.

Ķīnā reālā IKP kāpums 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu paātrinājās līdz 11.9%, sasniedzot straujāko tempu kopš 2007. gada 4. ceturkšņa. Lai gan politikas stimuli turpina veicināt izaugsmi, privāto iekšzemes pieprasījumu – gan ieguldījumus, gan patēriņu – raksturo arvien lielāka pašpietiekamība. Atjaunojas arī ārējais pieprasījums, lai gan nominālā importa pieaugums daļēji spēcīgā izejvielu pieprasījuma un augstāku importa cenu dēļ izskaidro tirdzniecības pozitīvā saldo sarukumu, kas novērots kopš 2010. gada sākuma. Inflācijas spiediens turpina palielināties, PCI inflācijai aprīlī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sasniedzot 2.8% galvenokārt augošo pārtikas un izejvielu cenu dēļ. Turklāt īpašuma un zemes cenas, kā arī ieguldījumi mājokļos lielā pieprasījuma rezultātā būtiski pieauga likviditātes pārpalikuma, ne pārāk stingru kreditēšanas nosacījumu un negatīvu noguldījumu reālo procentu likmju apstākļos. Dažos pēdējos mēnešos valdība ieviesusi plašus administratīvos pasākumus ar mērķi pazemināt mājokļu cenas, kā arī paaugstinājusi komercbanku obligāto rezervju prasības, lai samazinātu iekšzemes likviditātes pārpalikumu.

Korejā reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu paaugstinājās par 8.1% (iepriekšējā ceturksnī – par 6.1%). Straujāku IKP pieaugumu galvenokārt noteica stabili eksporta rādītāji un valdības izdevumi. Aprīlī PCI gada inflācija bija 2.6% (iepriekšējā mēnesī – 2.3%).

Ekonomiskās aktivitātes palēnināšanos Indijā, par ko liecina 2009. gada 4. ceturkšņa koriģētie dati, noteica īslaicīgi faktori – īpaši sliktā raža. 2010. gada 1. ceturksnī IKP pieaugums salīdzinājumā ar

iepriekšējā gada atbilstošo periodu bija spēcīgs (8.6%), un to veicināja lauksaimniecības atdzimšana un pakalpojumu sektora ekspansija. Vairumtirdzniecības cenu inflācija, ko Indijas Rezervju banka (IRB) izvēlas kā galveno inflācijas rādītāju, aprīlī bija 9.6%. Reaģējot uz neseno augsto inflācijas līmeni, IRB martā un aprīlī paaugstināja politikas procentu likmes kopumā par 50 bāzes punktiem darījumiem (līdz 5.25%) un reversajiem *repo* darījumiem (līdz 3.75%).

Kopumā gaidāms, ka Āzijas attīstības valstu spēcīgā ekonomiskā darbība turpināsies visu 2010. gadu, jo saglabājas izaugsmes pamatfaktori – atbalstoša fiskālā un monetārā politika un arvien spēcīgāks pasaules un iekšzemes privātais pieprasījums. Augošs inflācijas spiediens rada nopietnu politikas izaicinājumu dažās valstīs.

LATĪŅAMERIKA

Latīņamerikā 2010. gada 1. ceturksnī ekonomiskā aktivitāte kļuva arvien spēcīgāka. Vienlaikus reģionā pastiprinājās inflācijas spiediens. Aplūkojot sīkāk, Meksikā reālais IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.4% (sarukums 2009. gada 4. ceturksnī – 2.4%). Patēriņa cenu inflācija 1. ceturksnī bija vidēji 4.8% (2009. gada pēdējā ceturksnī – 4.0%). Argentīnā 2010. gada 1. ceturksnī ekonomiskā aktivitāte ievērojami paaugstinājās, rūpnieciskās ražošanas tempam salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu paātrinoties vidēji par 9.0% (iepriekšējā ceturksnī – par 5.3%). Vienlaikus nozīmīgi pieauga arī inflācijas spiediens. Konkrētāk, PCI inflācija 2010. gada 1. ceturksnī vidēji bija 9.0% (2009. gada pēdējā ceturksnī – 7.1%). Biežāk sniegtie rādītāji par Brazīliju liecina, ka gada laikā līdz martam ekonomiskā aktivitāte bija būtiski palielinājusies, pēc 5.9% pieauguma 2009. gada 4. ceturksnī rūpnieciskajai ražošanai pieaugot vidēji par 18.1%. Brazīlijā paaugstinājās arī inflācija, 2010. gada 1. ceturksnī sasniedzot 4.8%.

Gaidāms, ka visā reģionā kopumā produkcijas izlaides pieaugums 2010. gadā kļūs arvien spēcīgāks lielāka ārējā pieprasījuma (īpaši pēc precēm) un arī turpmāk stabilā iekšzemes pieprasījuma dēļ.

1.2. PREČU TIRGI

Kopš 2009. gada 2. ceturkšņa naftas cenu kāpums atjaunojies, un tās pašlaik ir aptuveni par 90% augstākas nekā pagājušā gada 1. pusgadā reģistrētais zemākais līmenis. Tomēr pēdējos trijos mēnešos naftas cenas būtiski svārstījušās. Pēc pieprasījuma noteiktajiem spēcīgajiem kāpumiem aprīlī naftas cenas maijā un jūnijā sākumā ievērojami pazeminājās, jo atjaunojās finanšu tirgu spriedze (sk. 4. att.). 9. jūnijā *Brent* jēlnaftas cena bija 72.0 ASV dolāri par barelu – gandrīz par 8% zemāka nekā gada sākumā. Tirgus dalībnieki turpmāk paredz augstākas naftas cenas (vidējā termiņā), nākotnes līgumus ar termiņu 2012. gada decembrī biržā tirgojot aptuveni par 84.4 ASV dolāriem par barelu.

4. attēls. Svarīgākās preču cenu norises

— *Brent* jēlnafta (ASV dolāros par barelu; kreisā ass)
 neenerģijas preces (ASV dolāros; indekss: 2000. g. = 100; labā ass)

Avoti: Bloomberg un HSEI.

Runājot par naftas tirgus pamatnosacījumiem, globālais naftas pieprasījums joprojām atgūstas pēc 2009. gada 2. ceturkšņa zemā līmeņa, un to galvenokārt nosaka nepārtraukti augošais naftas pieprasījums ārpus OECD esošajās valstīs. Runājot par piedāvājuma pusi, OPEC ražošanas apjomi joprojām ir lieli, jo OPEC dalībvalstis ražo naftu ievērojami virs mērķa apjoma. Kopš 2009. gada 2. pusgada naftas krājumi palielinājušies galvenokārt OECD krājumu augstā līmeņa dēļ.

Vienlaikus Starptautiskā Enerģētikas aģentūra (SEA) koriģējot paaugstinājusi naftas pieprasījuma prognozi 2010. gadam, pamatojoties uz lielāku ārpus OECD esošo valstu naftas pieprasījuma kāpumu. No otras puses, SEA arī paredz, ka ārpus OPEC esošo valstu naftas piegādes palielināsies sakarā ar augstākām ražošanas gaidām ASV un Kanādai, kas palīdzēs mazināt pieprasījuma puses cenu spiedienu.

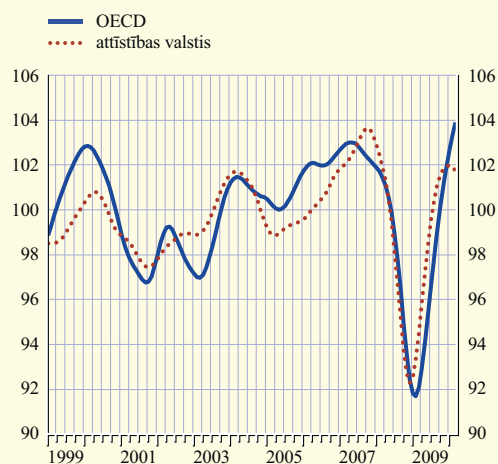
Pēc paaugstināšanās gandrīz visā 2009. gadā un 2010. gada sākumā neenerģijas preču cenu kāpums kopumā atjaunojās, pēdējos trijos mēnešos neenerģijas preču cenas pazeminājās. Izņemot īslaicīgu paaugstināšanos aprīlī, pārtikas preču cenas turpināja sarukt galvenokārt lielā piedāvājuma dēļ. Neraugoties uz lejupslīdi dažos pēdējos mēnešos, metālu cenu dinamika bija svārstīga, un to noteica spēcīgo ar metāla pieprasījumu saistīto pamatnosacījumu mijiedarbība ar finanšu tirgu spriedzi. Neenerģijas preču cenu indekss ASV dolāros kopējā izteiksmē jūnija sākumā bija gandrīz par 5% augstāks nekā gada sākumā.

1.3. ĀRĒJĀS VIDES PROGNOZE

Pieejamie dati un apsekojumu rādītāji liecina, ka tuvākajā nākotnē, iespējams, turpināsies globālā ekonomiskā atveseļošanās. To veicinās politikas stimulējošie pasākumi un krājumu cikli, lai gan, zūdot šo pagaidu faktoru ietekmei, vēlāk šajā gadā iespējama neliela izaugsmes tempa palēnināšanās. OECD apvienotie apsteidzošie rādītāji 2010. gada martam turpina norādīt uz ekonomisko ekspansiju, lai gan ar dažām ekonomiskās izaugsmes tempa palēnināšanās pazīmēm pēc aptuveni viena vai diviem ceturkšņiem gan attīstījās, gan attīstības valstīs (sk. 5. att.). Marta apsteidzošie rādītāji sniedz norādes uz potenciālu tempa sarukumu īpaši Ķīnā un Brazīlijā. Par turpmāku globālās ekonomiskās attīstības perspektīvas uzlabošanos liecina arī *Ifo* Pasaules ekonomiskā klimata rādītājs, kas šā gada 2. ceturksnī joprojām paaugstinājās. Šā rādītāja kāpumu noteica esošās ekonomiskās situācijas novērtējuma uzlabošanās, bet turpmāko sešu mēnešu gaidas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nedaudz samazinājās. Atbilstoši globālās tautsaimniecības pozitīvas izaugsmes tempa atjaunotnei kapitāla vērtspapīru cenu indeksi un konfidences rādītāji 2010. gada dažos pirmajos mēnešos atkal uzlabojusies, pārsniedzot 2009. gada pavasara zemāko līmeni. Tomēr maijā kapitāla vērtspapīru cenas nedaudz pazeminājās, valsts parāda krīzei paaugstinot finanšu tirgu riska uztveres līmeni.

5. attēls. OECD apvienotie apsteidzošie rādītāji

(mēneša dati; izlīdzināta amplitūda)

Avots: OECD.

Piezīme. Attīstības valstu rādītājs ir Brazīlijas, Krievijas un Ķīnas AAR vidējais svērtais lielums.

Ārkārtīgi spēcīgas nenoteiktības apstākļos riski, kas apdraud pasaules aktivitāti, kopumā joprojām ir līdzsvaroti. Runājot par augšupvērstiem riskiem, tirdzniecības atveseļošanās var būt spēcīgāka, nekā paredzēts. Attiecībā uz lejupvērstiem riskiem saglabājas bažas par spriedzes atjaunošanos atsevišķos finanšu tirgus segmentos un ar tiem saistītiem konfidences efektiem. Turklāt lejupvērstus riskus var radīt spēcīgāka vai ilgstošāka, nekā gaidīts, negatīvā atgriezeniskā saikne starp reālo tautsaimniecību un finanšu sektoru, naftas un citu preču cenu kāpuma atjaunošanās, protekcionisma spiediena pastiprināšanās un haotiskas globālās nesabalansētības korekcijas.

2. MONETĀRĀS UN FINANŠU NORISES

2.1. NAUDA UN MFI KREDĪTI

Jaunākie monetārie dati liecina par joprojām vāju M3 un kredītu atlikuma pieaugumu, lai gan pēc agrākā kāpuma tempa krituma parādījušās atsevišķas stabilizācijas pazīmes. Dati vēl arvien apstiprina novērtējumu, ka monetārās ekspansijas pamattempis ir mērens un vidējā termiņā inflācijas spiediens ir ierobežots. Ņemot vērā stāvās ienesīguma līknes spēcīgo lejupvērsto ietekmi, kopējā M3 pieauguma temps joprojām ir mazāks nekā monetāro rādītāju kāpuma pamattempis, lai gan šī ietekme mazinājusies. Privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps vēl mazliet palielinājās un aprīlī bija ar nelielu pozitīvu vērtību, atspoguļojot mājsaimniecību kreditēšanas turpmāku kāpumu, bet nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma pieaugums turpināja samazināties un joprojām bija negatīvs. Aizdevumu atlikuma dinamika dažādos sektoros vēl arvien atbilst ekonomiskās attīstības cikla pašreizējam posmam. Visbeidzot, pēdējo mēnešu norises liecina, ka 2009. gadā vērotais sarukuma process euro zonas MFI bilanciēs mītējies.

PLAŠĀS NAUDAS RĀDĪTĀJS M3

Plašās naudas rādītāja M3 gada pieauguma temps joprojām bija zems, 2010. gada aprīlī sasniedzot -0.1% (2010. gada 1. ceturksnī un 2009. gada pēdējā ceturksnī – attiecīgi -0.2% un 0.3% ; sk. 6. att.). M3 kāpuma īstermiņa dinamika, kuras rādītājs ir uz gadu attiecinātais M3 3 un 6 mēnešu pieauguma temps, aprīlī palielinājās, atspoguļojot spēcīgu kāpumu salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (0.7% ; martā – 0.1%). Tomēr, ņemot vērā to, ka pieaugumu noteica citu finanšu starpnieku, izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (CFS), spēcīgs devums, kas bieži vien ir svārstīgs, un ka tas varētu atspoguļot aprīļa beigās valdošo finanšu tirgus vidi, interpretējot šo jaunāko norisi kā zīmi, kas liecina par to, ka monetāro rādītāju kāpums sācis atjaunoties, nepieciešama piesardzība.

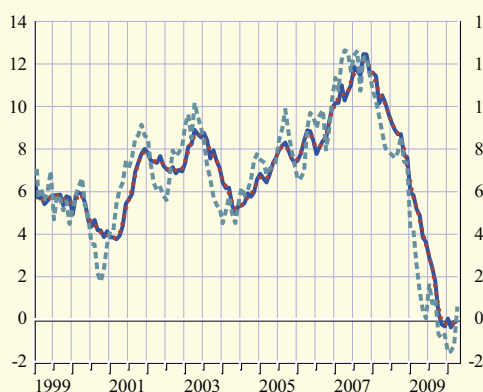
Vājā monetāro rādītāju ekspansija turpināja atspoguļot neparasti stāvās ienesīguma līknes spēcīgo ietekmi. Tā joprojām veicina līdzekļu pārvirzīšanu no M3 uz mazāk likvīdiem un riskantākiem aktīviem, tāpēc kopējā M3 pieaugums ir mazāks nekā monetāro rādītāju kāpuma pamattempis. Tomēr šī ietekme pēdējos mēnešos pavājinājusies, jo pašreizējā peļņas līknes forma saglabājusies kopš 2009. gada sākuma. Vienlaikus nelielās dažādu īstermiņa noguldījumu procentu likmju starpības joprojām veicinājušas pārbīdes M3 ietvaros, pārvirzot līdzekļus uz noguldījumiem uz nakti un tādējādi – uz M1.

No M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem privātajam sektoram izsniegto aizdevumu (lielākā kopējo banku kredītu sastāvdaļa) atlikuma gada kāpuma temps 2010. gada 1. ceturksnī pieauga līdz -0.4% , bet aprīlī – līdz 0.1% (2009. gada pēdējā ceturksnī – -0.6%). Sektoru skatījumā mājsaimniecību kreditēšanas gada pieauguma temps turpināja mēreni kāpt gan 2010. gada 1. ceturksnī, gan aprīlī, sniedzot turpmāku apstiprinājumu tam, ka aizdevumu atlikuma kāpuma ciklā sasniegts pavērsiena punkts. Vienlaikus nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps turpināja samazināties un joprojām bija negatīvs. Ekonomiskās attīstības cikla

6. attēls. M3 pieaugums

(veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi; pārmaiņas, %)

- M3 (gada pieauguma temps)
- M3 (gada pieauguma tempa 3 mēnešu centrētais mainīgais vidējais rādītājs)
- M3 (uz gadu attiecinātais 6 mēnešu pieauguma temps)

Avots: ECB.

likumsakarības liecina, ka nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpuma tempam vajadzētu sasniegt pavērsiena punktu 2010. gada vidū. Iespējama kavēšanās pavērsiena punkta sasniegšanā attiecībā uz nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikumu varētu daļēji atspoguļot aizdevumu aizstāšanu ar tirgus finansējumu, kā arī euro zonas nevienmērīgo atveseļošanos, dažām valstīm un sektoriem, kas agrāk būtiski noteica euro zonas aizdevumu atlikuma pieaugumu, atlabstot lēnāk.

MFI galvenie aktīvi 2010. gada 1. ceturksnī un arī aprīlī palielinājās, atspoguļojot gan MFI savstarpējo aizdevumu atlikuma, gan euro zonas ne-MFI izsniegto aizdevumu atlikuma kāpumu. Tas sniedz turpmākus pierādījumus tam, ka 2009. gadā vērotais euro zonas MFI bilancu sarukuma process mitējies.

M3 GALVENĀS SASTĀVDAĻAS

M3 galveno sastāvdaļu dinamika 2010. gada 1. ceturksnī nebija pretēja kopš 2008. gada beigām vērotajām tendencēm. Šo tendenču galvenā iezīme bija būtiskā atšķirība starp M1 spēcīgo gada pieauguma tempa un vēroto mazāk likvīdo sastāvdaļu, proti – īstermiņa noguldījumu, izņemot noguldījumus uz nakti (t.i., M2 – M1), un tirgojamo finanšu instrumentu (t.i., M3 – M2), sarukumu (sk. 7. att.). Tomēr ir pirmās pazīmes, ka šī atšķirība pakāpeniski samazinās, jo līdzekļu ieplūdes M1 un to aizplūde no M3 – M1 2010. gada 1. ceturksnī sarukusi.

Kaut gan M1 gada kāpuma temps 2010. gada 1. ceturksnī joprojām bija augsts, tas samazinājās līdz 11.3% (iepriekšējā ceturksnī – 12.3%). 2010. gada aprīlī bija vērojams turpmāks kritums (līdz 10.7%; sk. 1. tabulu), lai gan mēneša ieplūde noguldījumos uz nakti bija īpaši liela.

1. tabula. Monetāro rādītāju kopsavilkuma tabula

(ceturkšņa dati ir vidējie; veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

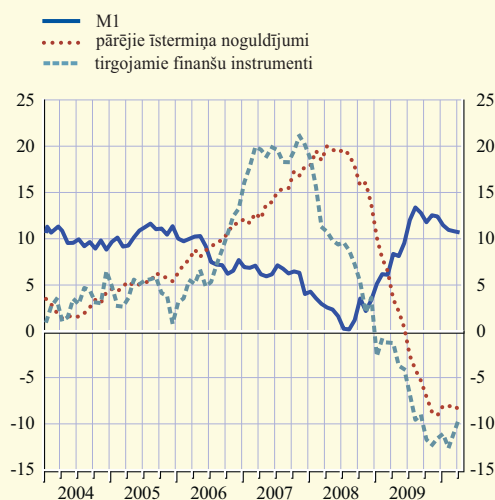
	Atlikums no M3; % ¹⁾	Gada pieauguma temps					
		2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I	2010 Marts	2010 Apr.
M1	49.5	8.1	12.2	12.3	11.3	10.8	10.7
Skaidrā nauda apgrozībā	8.2	13.2	12.8	7.5	6.2	6.8	5.5
Noguldījumi uz nakti	41.3	7.1	12.1	13.3	12.4	11.7	11.8
M2 – M1 (= pārējie īstermiņa noguldījumi)	38.5	3.0	-3.1	-7.7	-8.2	-8.0	-8.5
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	18.9	-0.8	-13.2	-22.1	-22.8	-22.0	-22.5
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	19.6	8.6	12.9	15.8	13.3	11.8	10.6
M2	88.0	5.6	4.5	2.2	1.7	1.6	1.4
M3 – M2 (= tirgojamie finanšu instrumenti)	12.0	-2.6	-7.7	-11.4	-11.6	-10.9	-9.2
M3	100.0	4.4	2.7	0.3	-0.2	-0.1	-0.1
Euro zonas rezidentiem izsniegtie kredīti		5.0	3.7	3.0	1.9	1.8	1.8
Valdībai izsniegtie kredīti		9.5	12.0	14.2	9.9	9.8	8.7
Valdībai izsniegtie aizdevumi		1.6	2.6	3.1	3.8	6.4	5.5
Privātajam sektoram izsniegtie kredīti		4.1	2.1	0.8	0.3	0.1	0.3
Privātajam sektoram izsniegtie aizdevumi		2.1	0.4	-0.6	-0.4	-0.2	0.1
Privātajam sektoram izsniegtie aizdevumi, kas koriģēti atbilstoši datiem par to pārdošanu un vērtspapīrošanu		3.5	1.6	0.3	-0.2	-0.1	0.1
Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves)		4.2	4.7	6.7	5.4	4.9	5.1

Avots: ECB.

1) Pēdējā mēneša beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

7. attēls. M3 galvenās sastāvdaļas

(veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo vai kalendāro ietekmi; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Avots: ECB.

Atšķirībā no M3 ietilpstošajiem mazāk likvīdajiem noguldījumiem M1 aktīvu turēšanas izvēles izmaksas 2010. gada 1. ceturksnī stabilizējās. Lai gan iepriekš notikušais šo izvēles izmaksu sarukums 2010. gada 1. ceturksnī joprojām veicināja M1 pieaugumu, šī ietekme, šķiet, izzūd. Tas ir tāpēc, ka pamazām beidzas monetāro instrumentu atlīdzības procentu likmju dinamikas izraisītās portfeļu sastāva pārbīdes M3 ietvaros. Vienlaikus, kamēr vien M1 aktīvu turēšanas izvēles izmaksas joprojām ir zemas, šī likvidā sastāvdaļa joprojām būs pievilcīga M3 uzkrāto jauno līdzekļu izvietojumam. Aprīlī vēroto īpaši lielo mēneša ieplūdi noguldījumos uz nakti galvenokārt noteica CFS rīcībā esoši lielāki šā instrumenta turējumi, kas parasti ir svārstīgi. Arī ņemot vērā spriedzes atjaunošanos atsevišķos finanšu tirgus segmentos aprīļa beigās, šādas mēneša dinamikas nozīme nebūtu jānovērtē par augstu.

Īstermiņa noguldījumu, izņemot noguldījumus uz nakti, atlikums 2010. gada 1. ceturksnī turpināja sarukt, gada pieauguma tempam pazeminoties līdz -8.2% (iepriekšējā ceturksnī -7.7%). Tas joprojām atspoguļoja atšķirīgas atsevišķu apakšsastāvdaļu norises, jo īstermiņa termiņnoguldījumu (t.i., noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem) atlikums turpināja strauji samazināties, turpretī īstermiņa krājnoguldījumu (t.i., noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem) atlikums šīs aizplūdes daļēji kompensēja, lai gan to gada pieauguma temps bija mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Pēdējos ceturkšņos vēroto atšķirību noteikuši arī ar atlīdzību saistītie apsvērumi, jo salīdzinājumā ar krājnoguldījumiem īstermiņa termiņnoguldījumu procentu likmju kopējais sarukums bijis daudz mazāks. 2010. gada aprīlī īstermiņa termiņnoguldījumu, izņemot noguldījumus uz nakti, atlikums turpināja samazināties nedaudz paātrinātā tempā, gada kāpuma tempam sarūkot vēl vairāk (līdz -8.5%).

M3 ietilpstošo tirgojamo finanšu instrumentu atlikums 2010. gada 1. ceturksnī arī turpināja samazināties, gada pieauguma tempam noslīdot līdz -11.6% (iepriekšējā ceturksnī -11.4%). To noteica 2010. gada 1. ceturksnī veikta turpmāka būtiska naudas līdzekļu turētāju sektora rīcībā esošo naudas tirgus fondu akciju un daļu dzēšana. Īstermiņa naudas tirgus procentu likmju stabilizēšanās īpaši zemā līmenī liecina, ka šā instrumenta atlīdzība, kas cieši piesaistīta minētajām procentu likmēm, arī ir zema. Tas līcis investoriem meklēt alternatīvus instrumentus ar augstāku ienesīgumu (piemēram, ilgāka termiņa termiņnoguldījumus un citu ieguldījumu fondu veidu akcijas un daļas; sīkāku informāciju par nefinanšu sektora veikto finanšu ieguldījumu dinamiku sk. 2.2. sadaļā). Vienlaikus *repo* darījumu un parāda vērtspapīru ar termiņu līdz 2 gadiem atlikuma gada kāpuma tempa negatīvā vērtība 2010. gada 1. ceturksnī saruka pēc ceturksnī vērotajām mērenajām pozitīvajām plūsmām. Šīs plūsmas turpinājās arī aprīlī, tādējādi samazinot tirgojamo finanšu instrumentu negatīvo gada pieauguma tempu (-9.2%).

M3 noguldījumu, ko veido īstermiņa noguldījumi un *repo* darījumi un kas ir plašākais monetārais rādītājs, par kuru pieejama ticama informācija sektoru līmenī, atlikuma gada kāpuma temps

2010. gada 1. ceturksnī vēl nedaudz samazinājās (1.1%; 2009. gada pēdējā ceturksnī – 1.4%). Šādu norisi galvenokārt noteica turpmāks mājsaimniecību M3 noguldījumu atlikuma gada pieauguma tempa ievērojams sarukums, 2010. gada 1. ceturksnī samazinoties līdz 1.4%, bet aprīlī – līdz 0.3% (sk. 8. att.). Mājsaimniecību M3 noguldījumu atlikuma dinamikas virziens atbilst šo turējumu galveno noteicošo faktoru attīstībai – ienākumu (to pārmaiņas parasti atpauž no vispārējās ekonomiskās aktivitātes pārmaiņām) dinamikai un procentu likmju konfigurācijai. Vienlaikus mājsaimniecību M3 noguldījumu atlikuma pieauguma sarukuma spējums liecina par to, ka tas varētu daļēji atspoguļot 2008. gada beigās vērotā šo turējumu straujā kāpuma korekciju.

Nefinanšu sabiedrību M3 noguldījumu atlikuma gada pieauguma temps 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās līdz 4.9% (iepriekšējā ceturksnī – 3.2%), tādējādi pēdējos mēnešos pārņemot mājsaimniecību kā kopējo M3 noguldījumu atlikuma gada kāpuma tempa galvenā noteicēja lomu. Nefinanšu sabiedrību M3 noguldījumu atlikuma pieaugums parasti atjaunojas agrāk par mājsaimniecību turējumu un nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI aizdevumu atlikuma kāpumu, jo uzņēmumi agrīnos tautsaimniecības atveseļošanās posmos parasti atjauno likviditātes rezerves un paļaujas uz iekšējo finansējumu. Tomēr pašreizējos apstākļos neliela papildu skaidrās naudas rezervju veidošana, ko daļēji noteikušas vērtspapīru emisijas, varētu zināmā mērā atspoguļot bažas par banku finansējuma pieejamību.

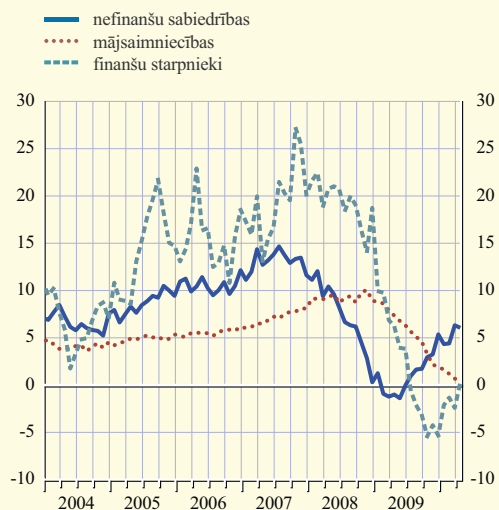
Nemonetāro finanšu starpnieku M3 noguldījumu atlikuma gada kāpuma temps 2010. gada 1. ceturksnī joprojām bija negatīvs, tomēr ar mazāku negatīvo vērtību salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Turpretī aprīlī tas pieauga līdz 0.3%, atspoguļojot īpaši lielu CFS turējumā esošo noguldījumu uz nakti un *repo* darījumu mēneša kāpumu. Tas būtiski saistīts ar starpbanku darījumu ar nodrošinājumu aktivitātes palielināšanos, kuros norēķinus veic, izmantojot centrālos darījuma partnerus, ko klasificē kā piederīgus CFS sektoram. Šāda veida darījumiem parasti raksturīgs ļoti liels svārstīgums, un tādējādi nevar uzskatīt, ka tie liecina par ilgstošākām monetārās dinamikas pārmaiņām.

GALVENIE M3 NEIETILPSTOŠIE BILANCES POSTEŅI

No M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem 2010. gada 1. ceturksnī turpināja samazināties euro zonas rezidentiem izsniegto MFI kredītu kopapjoma gada pieauguma temps, sasniedzot 1.9% (iepriekšējā ceturksnī – 3.0%), bet aprīlī tas stabilizējās 1.8% līmenī (sk. 1. tabulu). 1. ceturksnī vērotais kritums atspoguļoja gan valdībai, gan privātajam sektoram izsniegto MFI kredītu atlikuma gada kāpuma tempa turpmāku sarukumu. Tomēr aprīļa norises slēpj pretēju šo divu galveno sastāvdaļu dinamiku. Valdībai izsniegto kredītu gada atlikuma pieaugums turpināja samazināties, bet privātajam sektoram izsniegto kredītu atlikuma gada kāpuma temps stabilizējās.

8. attēls. Īstermiņa noguldījumi un *repo* darījumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %; nav veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

Avots: ECB.
Piezīme. MFI sektors, izņemot Eurosistēmu.

Turpmāko valdībai izsniegto MFI kredītu atlikuma gada pieauguma tempa sarukumu, 2010. gada aprīlī tam sasniedzot 8.7% (2009. gada 4. ceturksnī – 14.2%), noteica MFI sektora pakāpeniska valdības vērtspapīru uzkrāšanas samazināšana. Trijos aplūkojamajos mēnešos MFI vairs tādā apjomā nepārdeva valdības parāda vērtspapīrus, kā tas notika gada beigās. Kā nākotnē attīstīsies MFI rīcībā esošie valdības vērtspapīru turējumi, ņemot vērā atsevišķu valsts parāda tirgu spriedzi un tai sekojošos politikas pasākumus, pagaidām nav zināms.

Privātajam sektoram izsniegto MFI kredītu atlikuma gada pieauguma temps 2010. gada 1. ceturksnī turpināja samazināties (0.3%; iepriekšējā ceturksnī – 0.8%) un aprīlī šajā līmenī stabilizējās. MFI rīcībā esošo privātā sektora emitēto neakciju vērtspapīru turējumu gada kāpuma temps turpināja samazināties (no 15.6% 4. ceturksnī līdz 5.1% 1. ceturksnī un 1.2% aprīlī). Šādu sarukumu vismaz daļēji var skaidrot ar mazāku vērtspapīrošanas darījumu apjomu, iegūtos vērtspapīrus paturot, salīdzinājumā ar 2009. gada 1. pusgadā vēroto augsto līmeni. Turpretī MFI rīcībā esošo akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumu gada pieauguma temps 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās (0.8%; 2009. gada 4. ceturksnī – –3.0%), bet aprīlī uzlabojās vēl vairāk (2.4%).

Privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu (lielākais privātajam sektoram izsniegto kredītu komponents) atlikuma gada kāpuma temps 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās (–0.4%; iepriekšējā ceturksnī – –0.6%) un aprīlī pieauga līdz 0.1% (sk. 1. tabulu). Šādas norises varētu liecināt par kopš 2008. gada 1. pusgada vērotās privātā sektora aizdevumu atlikuma dinamikas lejupvērstās tendences pārrāvumu. Atšķirība salīdzinājumā ar laikrindām, kas koriģētas ar vērtspapīrošanas darbību ietekmi, iegūtos vērtspapīrus pārdodot, gandrīz izzudusi, atspoguļojot ierobežotās vērtspapīrošanas plūsmas, kas vidēji vērotas pēdējo 12 mēnešu laikā. No bilances izslēgto aizdevumu plūsma faktiski atmaksu rezultātā pēdējos mēnešos bijusi negatīva. Tādējādi, tā kā vērtspapīrošanas darbības, iegūtos vērtspapīrus pārdodot, nav atjaunojušās, gaidāms, ka koriģēto laikrindu gada pieaugums nākamajos ceturkšņos būs neliels nekā nekoriģēto laikrindu kāpums.

Privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma tempa nelielais kāpums, ko vēroja 2010. gada 1. ceturksnī, atspoguļo turpmāku mājāsaimniecību kreditēšanas nostiprināšanos, kā arī nefinanšu sabiedrību kreditēšanas lejupvērstās dinamikas samazināšanos. Turpmāku kāpumu aprīlī galvenokārt skaidro CFS izsniegto aizdevumu ievērojamā pozitīvā mēneša plūsma, kas bija saistīta ar starpbanku darījumu norēķinu veikšanu, izmantojot centralizētos darījuma partnerus, un – mazākā mērā – ar mājāsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma pozitīvo plūsmu turpinājumu.

Mājāsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma tempa ilgstošais kāpums apstiprina to, ka 2009. gadā sasniegts pavērsiena punkts. Tomēr tas neliecina par strauju mājāsaimniecību kreditēšanas atjaunošanos, ņemot vērā mēreno pieaugumu. Patiesi – mājāsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu atlikuma mēneša plūsmas, kas joprojām ir galvenais mājāsaimniecību kreditēšanas atveseļošanas noteicošais spēks, pēdējos sešos mēnešos stabilizējušās 10–15 mljrd. euro līmenī. Šāds apjoms ir visai pieticīgs salīdzinājumā ar vidējo mēneša plūsmu (aptuveni 20 mljrd. euro) no 2003. gada februāra līdz 2008. gada septembrim.

Nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps 2010. gada 1. ceturksnī saruka līdz –2.5% (iepriekšējā ceturksnī – –1.4%). Pēc dažu pirmo stabilizācijas pazīmju parādīšanās 2010. gada sākumā aprīlī tas samazinājās līdz –2.6%. Norises joprojām nosaka negatīvas aizdevumu ar termiņu līdz 5 gadiem plūsmas, bet aizdevumu ar termiņu ilgāku par 5 gadiem mēneša plūsmas vidēji joprojām bijušas pozitīvas.

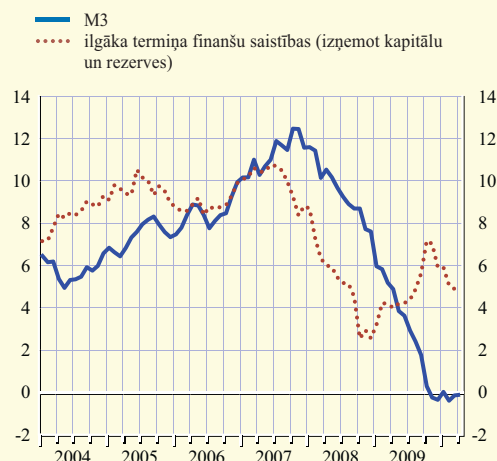
Nefinanšu sabiedrību kreditēšanas vājums, īpaši īsākos termiņos, varētu daļēji atspoguļot naudas plūsmas un nesadalītās peļņas rādītāju uzlabošanos (sevišķi uz eksportu orientētās nozarēs). Tas nozīmē, ka nepieciešamība segt īstermiņa finansēšanas vajadzības ar banku aizdevumiem un aizvietot dzēsto īstermiņa parādu ar jauniem aizdevumiem mazinājusies. Par to liecina arī nefinanšu sabiedrību noguldījumu uzkrāšanās. Turklāt banku finansējuma aizstāšana ar tirgu finansējumu, kā arī joprojām ierobežotais iekšzemes pieprasījums un īpaši būvniecības un mājokļu sektora vājie darbības rezultāti arī varētu būt veicinājuši uzņēmumu kreditēšanas lēno dinamiku (sīkāku informāciju par aizdevumu un finansēšanas norisēm sektoros sk. 2.6. un 2.7. sadaļā).

Kopumā nefinanšu privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma pieauguma pārmaiņas joprojām atbilst vēsturiskajām tendencēm un ekonomiskās attīstības ciklam. Mājsaimniecību reālajā kreditēšanā pavērsiena punkts sasniegts aptuveni vienlaikus ar reālā IKP gada kāpuma atjaunošanos. Ņemot vērā minēto, pavērsiena punkts nefinanšu sabiedrību kreditēšanas pieaugumā varētu būt gaidāms 2010. gada vidū.

No citiem M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem MFI ilgāka termiņa finanšu saistību (izņemot kapitālu un rezerves) gada kāpuma temps 2010. gada 1. ceturksnī samazinājās līdz 5.4% (iepriekšējā ceturksnī – 6.7%), bet aprīlī saruka vēl vairāk (līdz 5.1%; sk. 9. att.). Šādu norisi skaidro ilgtermiņa noguldījumu (t.i., noguldījumu ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem) atlikuma gada pieauguma samazinājums. Tas liecina par to, ka portfeļu sastāva pārmaiņas, pārvirzot līdzekļus no M3 noguldījumiem uz ilgāka termiņa noguldījumiem, ko izraisa pašreizējā procentu likmju konfigurācija, kļuvušas nenozīmīgākas. Vienlaikus parāda vērtspapīru ar termiņu ilgāku par 2 gadiem apgrozībā esošā apjoma gada kāpuma temps turpināja augt, aprīlī sasniedzot 3.7% (2010. gada 1. ceturksnī un 2009. gada

9. attēls. M3 un MFI ilgāka termiņa finanšu saistības

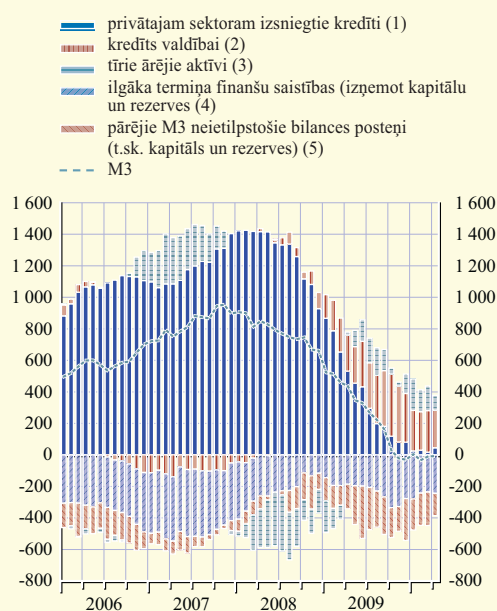
(veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

Avots: ECB.

10. attēls. M3 neietilpstošie bilances posteņi

(gada plūsmas; mljrd. euro; veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi)

Avots: ECB.

Piezīmes. M3 parādīts tikai kā atsauce ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves) parādītas ar minusa zīmi, jo tās ir MFI sektora saistības.

4. ceturksnī – attiecīgi 3.2% un 2.9%). Vidēji dažos pēdējos mēnešos naudas līdzekļu turētāju sektori atkal sākuši iegādāties banku parāda vērtspāpīrus.

Visbeidzot, līdzekļu gada ieplūde MFI tīrajā ārējo aktīvu pozīcijā 2010. gada 1. ceturksnī pieauga līdz 156 mljrd. euro (iepriekšējā ceturksnī – 123 mljrd. euro; sk. 10. att.). Aprīlī šī gada plūsma saruka līdz 95 mljrd. euro, gandrīz pilnībā atspoguļojot bāzes efektus. Šādas pozitīvas tīrās ārējo aktīvu pozīcijas gada plūsmas slēpj to, ka gan kopējie ārējie aktīvi, gan kopējās ārējās saistības 2010. gada pirmajos mēnešos gada izteiksmē turpināja samazināties. Tomēr kopējo pozīciju gada negatīvais saldo pēdējos mēnešos būtiski sarucis, un mēneša plūsmas kopējos ārējos aktīvos kopš 2009. gada beigām ir ar nelielu pozitīvo vērtību.

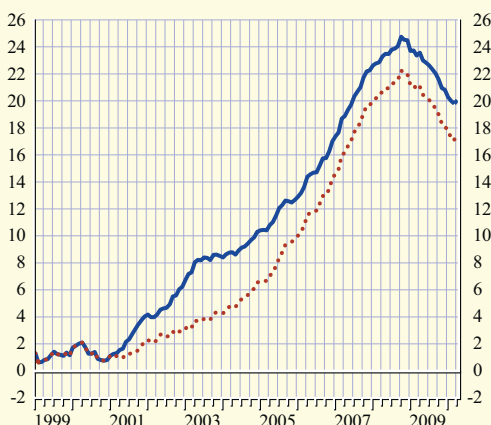
VISPĀRĒJS EURO ZONAS MONETĀRĀS LIKVIDITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Pamatojoties uz nominālās un reālās naudas apjoma starpības dinamiku, jāsecina, ka 2010. gada 1. ceturksnī euro zonas monetārās likviditātes apjoms turpinājis samazināties, lai gan aprīlī tas nedaudz palielinājās un joprojām bija augsts (sk. 11. un 12. att.). Šādu likviditātes stāvokļa rādītāju interpretācijā nepieciešama piesardzība, jo to pamatā ir līdzsvara naudas turējumu novērtējums, kas vienmēr ir nenoteikts, bet pašlaik periodā pēc finanšu krīzes – īpaši. Dažādu naudas apjoma starpības rādītāju atšķirības tiešām var uzskatīt par norādi uz ievērojamu ar euro zonas pašreizējo likviditātes stāvokli saistītu nenoteiktību. Lai gan ir šādi trūkumi, rādītāji skaidri liecina par monetārās likviditātes uzkrāšanos pēdējos gados un nav domājams, ka mērenā kopš 2008. gada beigām vērotā M3 pieauguma periods varētu būt pilnībā novērsis šo agrāko uzkrāšanos. 1. ielikumā

11. attēls. Nominālās naudas apjoma starpības aplēses¹⁾

(no M3; veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi; %; 1998. gada decembris = 0)

- nominālās naudas apjoma starpība, pamatojoties uz oficiālajiem M3 datiem
- nominālās naudas apjoma starpība, pamatojoties uz M3 datiem, kas koriģēti ar portfeļu sastāva pārmaiņu aplēsto ietekmi²⁾

Avots: ECB.

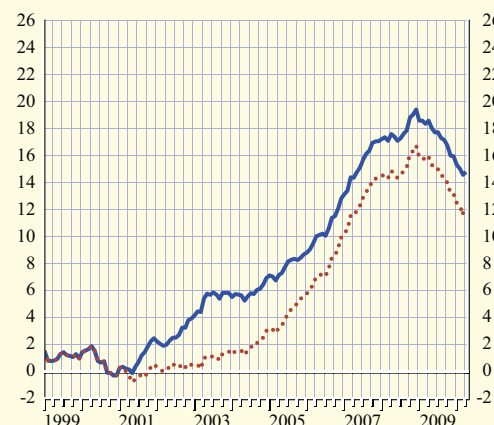
1) Nominālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu un M3 apjomu, kāds veidotos, ja M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsaucies vērtību 4.5% kopš 1998. gada decembra (kas ņemts par bāzes periodu).

2) Aplēses par to, cik lielas ir portfeļu sastāva pārmaiņas par labu M3, veiktas, izmantojot 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* ("Monetārā analīze reālā laikā") 4. sadaļā aprakstīto vispārējo pieeju.

12. attēls. Reālās naudas apjoma starpības aplēses¹⁾

(no reālā M3; veikta datu korekcija, ņemot vērā sezonālo un kalendāro ietekmi; %; 1998. gada decembris = 0)

- reālās naudas apjoma starpība, pamatojoties uz oficiālajiem M3 datiem
- reālās naudas apjoma starpība, pamatojoties uz M3 datiem, kas koriģēti ar portfeļu sastāva pārmaiņu aplēsto ietekmi²⁾

Avots: ECB.

1) Reālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu, kas deflēts ar SPCI, un M3 deflēto apjomu, kāds veidotos, ja nominālais M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsaucies vērtību 4.5% un SPCI inflācija atbilstu ECB cenu stabilitātes definīcijai, nosakot 1998. decembri par bāzes periodu.

2) Aplēses par to, cik lielas ir portfeļu sastāva pārmaiņas par labu M3, veiktas, izmantojot 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* ("Monetārā analīze reālā laikā") 4. sadaļā aprakstīto vispārējo pieeju.

aplūkota Padomes 2010. gada 10. maijā izziņotās "Vērtspapīru tirgu programmas" ietekme uz euro zonas naudas rādītāju kāpumu un likviditāti.

Kopumā joprojām vājā M3 un kredītu atlikuma pieauguma dinamika apstiprina novērtējumu, ka monetārās ekspansijas pamattempis ir mērens un inflācijas spiediens vidējā termiņā – ierobežots. Vienlaikus jaunākie dati liecina arī, ka iepriekšējo monetārās dinamikas spējo kritumu nomainījusi stabilizēšanās, lai gan tas noticis zemā līmenī. Kopējā M3 pieaugums joprojām ir mazāks nekā monetāro rādītāju kāpuma pamattempis stāvās ienesīguma līknes spēcīgās lejupvērstās ietekmes dēļ, kaut gan šī ietekme mazinās.

I. ielikums

EURO ZONAS MONETĀRO RĀDĪTĀJU PIEAUGUMS UN "VĒRTSPAPĪRU TIRGU PROGRAMMA"

"Vērtspapīru tirgu programma" (VTP), ko Padome izsludināja 2010. gada 10. maijā, paredzēta, lai nodrošinātu attīstību un likviditāti parāda vērtspapīru tirgu segmentos, kuru darbībā ir problēmas, un atjaunotu monetārās politikas transmisijas mehānisma pienācīgu funkcionēšanu.¹ VTP ietvaros veiktie parāda vērtspapīru pirkumi ir sterilizēti, tāpēc tie nemaina centrālo banku likviditāti. Svarīgi, ka VTP negroza Padomes noteikto monetārās politikas nostāju. Šajā ielikumā aplūkoti dažādi likviditātes jēdzieni un īpaši izskaidrots, cik lielā mērā programma spēj tieši vai netieši ietekmēt monetāro likviditāti, ko raksturo plašās naudas rādītāji.

Dažādi likviditātes jēdzieni

Galvenais VTP izveides apsvērums bija dažu finanšu tirgu segmentu nespēja absorbēt darījumus, būtiski neietekmējot cenas. Paredzēts, ka VTP atjaunos likviditāti tieši šādā izpratnē, ko parasti dēvē par *finanšu tirgus likviditāti*². Savukārt nav paredzēts, ka VTP mainīs banku *centrālās bankas likviditātes* turējumus, – šis jēdziens vērsts uz banku spēju apmaksāt savas saistības ar centrālajā bankā turētajiem noguldījumiem. Vienlaikus VTP nedrīkstētu mainīt arī euro zonas *monetāro likviditāti*, kas attiecas uz naudas turētāju sektora spēju veikt maksājumus un ko parasti izsaka ar plašās naudas rādītāju (piemēram, M3 euro zonas gadījumā).

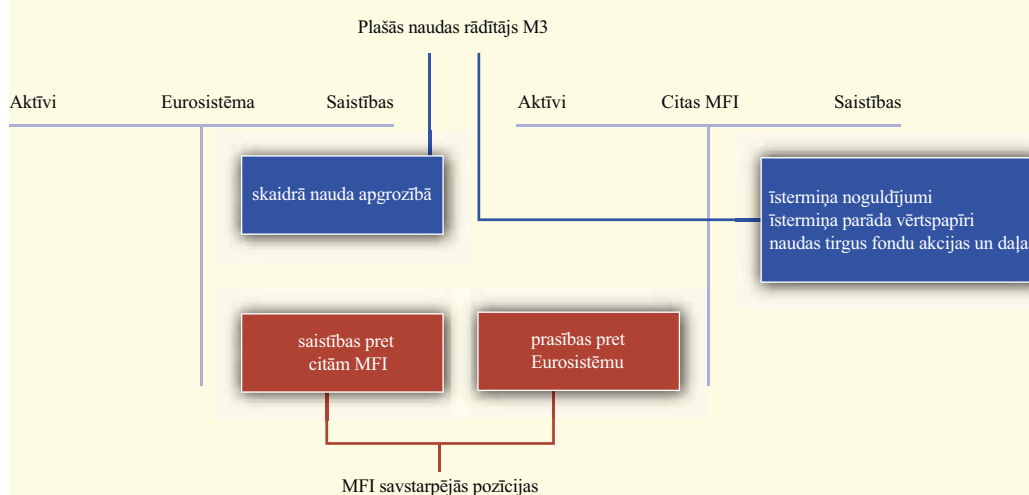
Tieša ietekme uz centrālās bankas likviditāti un M3 ir izslēgta

VTP nozīmē Eurosistēmas veiktu parāda vērtspapīru iegādi no saviem darījuma partneriem. Pirmām kārtām norēķins par šiem pirkumiem notiek, palielinot MFI sektora pieprasījuma noguldījumu kontu turējumus Eurosistēmā. VTP pamatelements ir šo augstas likviditātes noguldījumu reabsorbēšana noguldījumu ar noteiktu termiņu veidā, izmantojot precizējošās operācijas. Šī t.s. sterilizācija paredzēta, lai saglabātu banku centrālās bankas likviditātes turējumus kopumā nemainīgā līmenī.

1 Sk. 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu "Padomes pieņemtie papildu pasākumi".

2 Finanšu tirgus likviditāti parasti definē kā spēju veikt darījumus tādā veidā, lai koriģētu portfeļus un riska rādītājus, neietekmējot attiecīgās cenas (sk. A. Crockett. *Market liquidity and financial stability*, Banque de France, *Financial Stability Review*, Special issue on liquidity, No. 11, 2008. gada februāris).

MFI monetārās saistības un MFI savstarpējās pozīcijas

Avots: ECB.

Piezīme. Šis stilizētais atspoguļojums vērsts tikai uz bilances posteņiem, kas ir būtiski šajā ielikumā aplūkotojām jautājumiem.

Turklāt VTP nav mehāniskas ietekmes uz euro zonas monetārajiem rādītājiem (attēlā redzamajiem posteņiem zilajā rāmējumā), ņemot vērā, ka tie apkopoti, pamatojoties uz konsolidēto MFI bilanci, t.i., izņemot visus darījumus, kas veikti starp Eurosistēmu un citām MFI (attēlā redzamajiem posteņiem sarkanajā rāmējumā). Tāpēc no grāmatvedības viedokļa Eurosistēmas darījumi ar kredītiestādēm neatkarīgi no to apjoma nekādā veidā nevar ietekmēt M3.

Vai portfeļu sastāva ietekme var netieši ietekmēt naudu?

Finanšu tirgu normāla darbība nepieciešama, lai notiktu Padomes noteiktās monetārās politikas nostājas pienācīga transmisija uz tautsaimniecību. Taču gadījumā, ja tiek traucēta tirgu darbība, pārmērīgas likviditātes prēmijas padara banku finansēšanu dārgāku (piemēram, izmantojot valdības obligāciju peļņas likmju kā etalona lomu banku parāda vērtspapīriem) un galu galā neatbilstošā veidā palielina nefinanšu sabiedrībām un māsasaimniecībām izsniegto kredītu izmaksas. Atjaunojot labāku kārtību tirgū, VTP veicina, lai finanšu aktīvu riska-peļņas konfigurācija tirgos ar darbības traucējumiem vairāk atbilstu tam, ko paredz normāla monetārās politikas nostājas transmisija. Tādējādi salīdzinājumā ar situāciju, kurā tirgus darbības traucējumiem ļāva vērsties plašumā, VTP rezultātā notiks finanšu tirgu dalībnieku portfeļu sastāva maiņa. Ar šīs pārmaiņas palīdzību VTP vērs peļņas likmju konfigurāciju atbilstošāku tai, kāda tā būtu situācijā, ja finanšu tirgi funkcionētu normāli, un tādā veidā ierobežo tirgu ar darbības traucējumiem jebkādu ietekmi uz tautsaimniecību un tādējādi arī uz monetārajiem rādītājiem.³

3 Lai gan norēķins par visiem pirkumiem tiek veikts ar euro zonas kredītiestāžu palīdzību, vērtspapīri, iespējams, sākotnēji bijuši ne-MFI turējumā. Šādā ziņā varētu būt lietderīgi nošķirt rezidentus turētājus un nerezidentus turētājus. Vērtspapīru pirkumi, kas sākotnēji bijuši euro zonas naudas turētāju sektora turējumā, varētu nodrošināt lielākus naudas turējumus, ja pārdevēji mainītu savu portfeļu sastāvu uz likvidāku monetāro aktīvu turējumiem. Taču, ja tirgū tiek atjaunota normāla situācija, jebkādas šādas portfeļu sastāva pārmaiņas nešķīstu nepieciešamas. Vērtspapīru pirkumi, kas sākotnēji bijuši nerezidentu turējumā, ir neitrāli attiecībā uz monetārajiem rādītājiem, jo tos izlīdzina tīrās ārējo aktīvu pozīcijas sarukums.

Monetārā likviditāte ir svarīga inflācijas dinamikai

Vidēja un ilgāka termiņa perspektīvā inflācija mainās atbilstoši plašajiem monetārajiem rādītājiem. Šī attiecība ir spēkā visās valstīs un visos monetārās politikas režīmos, liecinot par to, ka tā dziļi iesakņojusies tautsaimniecības pamatstrukturā. Empīriskie dati apstiprina šādu attiecību euro zonā un nosaka ievērojamo lomu, kas ECB monetārās politikas stratēģijā piešķirta naudai. Šie dati liecina arī par to, ka inflācija nav saistīta ar monetāro rādītāju īstermiņa svārstībām. Ja VTP atjauno normālu finanšu tirgu funkcionēšanu un tādējādi izveido pienācīgu peļņas likmju konfigurāciju un pirkumi ir sterilizēti, tad pilnīgi pamatoti ir uzskatīt, ka plašās naudas dinamika vidējā un ilgākā termiņā netiks ietekmēta. Tādējādi VTP nevajadzētu izraisīt cenu stabilitātes riskus, īpaši tādus, kas rodas monetārās likviditātes norišu rezultātā.

Secinājumi

Kopumā pastāv skaidras un būtiskas atšķirības starp VTP un aktīvu iegādes programmām, kas paredzētas papildu monetāro stimulu nodrošināšanai tautsaimniecībai, jo VTP izveidota nolūkā būt neitrālai attiecībā uz naudas piedāvājumu, savukārt aktīvu iegādes programmas mērķis ir naudas piedāvājuma palielināšana.

ECB monetārās politikas stratēģija nodrošina regulāru naudas un kredītu norišu monitoringu, kā arī to, ka šīs norises tiek ņemtas vērā, formulējot monetāro politiku. Tas savukārt nodrošina aizsardzību pret jebkādu neparedzētu ietekmi uz cenu stabilitātes riskiem, ko izraisa monetārās norises.

2.2. NEFINANŠU SEKTORU UN INSTITUCIONĀLO IEGULDĪTĀJU FINANŠU IEGULDĪJUMI

Nefinanšu sektoru veikto finanšu ieguldījumu kopapjoma gada pieauguma temps 2009. gada 4. ceturksnī būtiski saruka galvenokārt valdības sektora veikto ieguldījumu ievērojama samazinājuma dēļ. Līdzekļu gada ieplūde ieguldījumu fondu akcijās un daļās 2010. gada 1. ceturksnī turpināja augt, atspoguļojot stāvo ienesīguma līkni un investoru konfidences uzlabošanos minētajā periodā. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu veikto finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2009. gada 4. ceturksnī turpināja kāpt, atspoguļojot naudas līdzekļu turētāju sektoru ieguldījumu palielināšanos apdrošināšanas tehniskajās rezervēs.

NEFINANŠU SEKTORI

Nefinanšu sektoru veikto finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma temps 2009. gada 4. ceturksnī (pēdējā ceturksnī, par kuru pieejami euro zonas kontu dati) samazinājās līdz 2.6%, kas ir būtisks kritums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (3.6%) un zemākais rādītājs kopš EMS trešā posma sākuma (sk. 2. tabulu). Šī norise galvenokārt atspoguļoja naudā un noguldījumos, kā arī nekotētajās akcijās un citos kapitāla vērtspapīros veikto ieguldījumu devuma samazināšanos un – mazākā mērā – arī to, ka parāda vērtspapīru devums kļuvis negatīvs. Turpretī apdrošināšanas tehnisko rezervju un kopieguldījuma fondu akcijās veikto ieguldījumu devums turpināja uzlaboties, lai gan akcijām gada pieauguma tempa izteiksmē tas joprojām bija mazliet negatīvs.

2. tabula. Euro zonas valstu nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumi

	Atlikums % no finanšu aktīviem ¹⁾	Gada pieauguma temps									
		2007 III	2007 IV	2008 I	2008 II	2008 III	2008 IV	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV
Finanšu ieguldījumi	100	5.2	5.2	4.8	4.1	3.9	4.1	3.8	3.8	3.6	2.6
Nauda un noguldījumi	24	6.9	6.3	6.4	5.4	5.5	6.9	7.2	6.8	5.7	3.4
Parāda vērtspapīri, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus	6	6.0	5.9	3.7	1.6	2.5	4.5	4.4	3.6	2.6	-1.6
<i>t.sk. īstermiņa</i>	0	35.5	32.7	17.2	8.1	-10.5	4.3	-16.0	-19.1	-12.9	-24.5
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>	5	2.9	3.3	2.0	0.8	4.4	4.5	7.2	6.3	4.4	1.1
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri, izņemot kopieguldījumu fondu akcijas	29	3.2	3.9	3.8	3.4	3.1	3.8	4.4	4.7	4.4	2.9
<i>t.sk. kotētās akcijas</i>	6	1.7	3.3	3.5	4.2	4.3	3.1	4.3	4.5	6.2	7.1
<i>t.sk. nekotētās akcijas un un citi kapitāla vērtspapīri</i>	23	3.8	4.1	3.8	3.1	2.7	4.0	4.4	4.8	3.9	1.8
Kopieguldījumu fondu akcijas	5	-1.0	-3.1	-4.8	-5.7	-5.8	-6.4	-5.4	-4.9	-2.9	-0.1
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	15	5.2	4.7	4.2	3.7	3.4	2.7	2.7	3.3	3.9	5.1
Citi ²⁾	21	8.9	9.5	8.8	8.2	7.1	5.6	2.4	2.1	1.8	1.7
M3 ³⁾		11.5	11.6	10.1	9.7	8.7	7.6	5.2	3.6	1.8	-0.3

Avots: ECB.

1) Pēdējā ceturkšņa beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

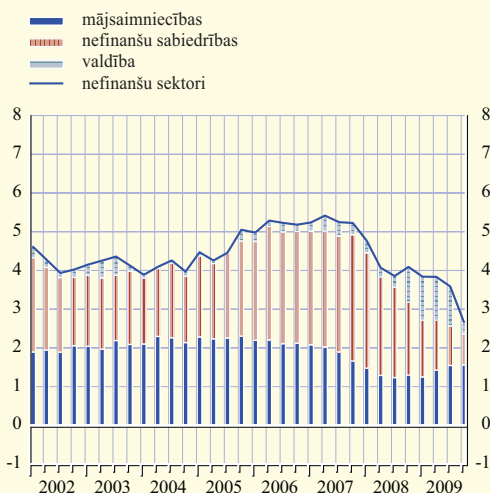
2) Citi finanšu aktīvi ietver aizdevumus, atvasinātos finanšu instrumentus un citus debitoru parādus, kas savukārt ietver arī nefinanšu sabiedrību izsniegtos tirdzniecības kreditus.

3) Ceturkšņa beigu dati. Monetārais rādītājs M3 ietver euro zonas ne-MFI (t.i., nefinanšu sektoru un ne-MFI) turētos euro zonas MFI un centrālās valdības monetāros instrumentus.

Sektoru dalījumā finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma tempa būtisko sarukumu galvenokārt skaidro valdības sektora devuma ievērojams samazinājums (sk. 13. att.). Šā sektora finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2009. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējos četros ceturkšņos pieredzēto rekordlīmeni strauji kritās, sasniedzot līmeni, kas tuvu pagātnē vidēji vērotajam. Šis kritums atspoguļoja apjomīgo samazinājumu, kas skāra aizdevumu izsniegšanu un kapitāla un parāda vērtspapīru iegādes galvenokārt saistībā ar bāzes efektiem, kā arī ar noguldījumu izlietošanu. Bāzes efekti saistīti ar 2008. gada beigās un 2009. gada sākumā valdības veiktajiem atbalsta pasākumiem banku sektorā, kas tagad vairs neparādās gada plūsmās, ko izmanto valdības veikto finanšu ieguldījumu kopapjoma gada pieauguma tempa aprēķinos. Arī nefinanšu sabiedrību sektora devums vēl nedaudz samazinājās, un to galvenokārt noteica akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumu sarukums. Mājsaimniecību sektora devums kopumā nemainījās. Sīkāku informāciju par privātā sektora veikto finanšu ieguldījumu dinamiku sk. 2.6. un 2.7. sadaļā.

13. attēls. Nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos)

Avots: ECB.

INSTITUCIONĀLIE IEGULDĪTĀJI

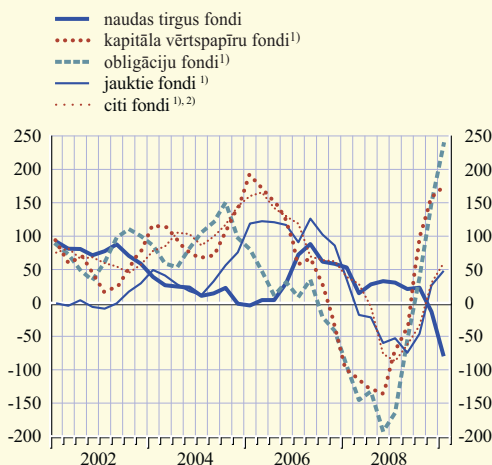
Jaunā saskaņotā euro zonas ieguldījumu fondu statistika liecina, ka no 2009. gada 2. ceturkšņa līdz 2010. gada 1. ceturksnim iekšējās ieguldījumu fondu akcijās un daļās (izņemot naudas tirgus fondus) palielinājušās līdz 516 mljrd. euro un to gada pieauguma temps sasniedzis 11.9%.¹ Iekšējās ieguldījumu fondu akcijās un daļās jāvērtē, ņemot vērā stāvo ienesīguma līkni un finanšu tirgus nosacījumu uzlabošanu no 2009. gada 2. ceturkšņa līdz 2010. gada 1. ceturksnim. Šie divi faktori veicināja spēcīgāku līdzekļu pārvirzīšanu no monetārajiem aktīviem uz riskantākiem ilgāka termiņa aktīviem.

Ieguldījumu fondu akciju un daļu neto emisiju iedalījums ieguldījumu politiku dalījumā liecina, ka ieguldījumu fondu akciju un daļu kāpumu joprojām noteica būtiskas un augošas iekšējās obligāciju fondos un kapitāla vērtspapīru fondos 2010. gada 1. ceturksnī (sk. 14. att.). Vienlaikus gada iekšējās jauktajos fondos un citos fondos joprojām bija ierobežotākas, lai gan bija vērojams arī to mērens pieaugums. Pretēji citiem fondu veidiem un atbilstoši ienesīguma līknes formai naudas tirgus fondi 1. ceturksnī atkal reģistrēja ievērojamu līdzekļu aizplūdi salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, gada kāpuma tempam tādējādi sarūkot līdz -10.2%.

Aplūkojot dinamiku salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, redzams, ka 2010. gada 1. ceturksnī iekšējā ieguldījumu fondu akcijās un daļās (izņemot naudas tirgus fondus) sasniedza 130 mljrd. euro (pamatojoties uz sezonāli neizlīdzinātiem datiem; iepriekšējā ceturksnī – 107 mljrd. euro). Šo pieaugumu galvenokārt noteica ievērojami lielākas iekšējās obligāciju fondos, bet iekšējās kapitāla vērtspapīru fondos un jauktajos fondos salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija mazākas. Iekšējā 130 mljrd. euro apjomā noteica 40% apmērā esošā ieguldījumu akciju un daļu apjoma pieauguma, bet pārējais kāpums atspoguļoja ievērojamu pozitīvu pārvērtēšanas

14. attēls. Neto gada iekšējās naudas tirgus un ieguldījumu fondos

(mljrd. euro)

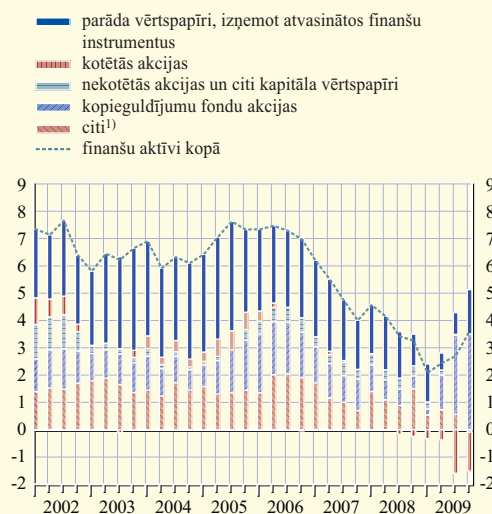

Avoti: ECB un EFAMA.

1) Pirms 2009. gada 1. ceturkšņa plūsmu novērtējuma pamatā ir nesaskaņota ECB ieguldījumu fondu statistika, ECB aprēķini, kuru pamatā ir EFAMA sniegtie valsts dati un ECB novērtējums. 2) Ietilpst nekustamā īpašuma fondi, nodrošinājuma fondi un citur neklasificēti fondi.

15. attēls. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, devums; procentu punktos)

Avots: ECB.

1) Ietver aizdevumus, noguldījumus, apdrošināšanas tehniskās rezerves un pārējos debitoru parādus.

¹ Iekšējās ietver arī divu Nīderlandes pensiju fondu veiktās apjomīgās konkrēta ieguldījumu fonda akciju iegādes (2009. gada jūlijā – vairāk nekā 97 mljrd. euro apjomā un 2009. gada jūnijā – aptuveni 70 mljrd. euro apjomā).

ietekmi. Šī pārvērtēšanas ietekme bija īpaši nozīmīga kapitāla vērtspapīru fondiem, bet arī obligāciju fondiem un jauktajiem fondiem tā bija būtiska.

Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu (ASPF) veikto finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma temps 2009. gada 4. ceturksnī palielinājās līdz 3.6% (iepriekšējā ceturksnī – 2.7%; sk. 15. att.). Šis pieaugums galvenokārt atspoguļoja parāda vērtspapīros un kopieguldījuma fondu akcijās veikto ieguldījumu kāpumu, kas ar uzviju kompensēja noguldījumu turējumu mazāku devumu. Vienlaikus kotētajās akcijās veikto ieguldījumu negatīvais devums nedaudz samazinājās, tomēr joprojām bija ar lielu negatīvo vērtību. ASPF finanšu ieguldījumu kopapjoma pieauguma turpmāka nostiprināšanās atspoguļoja joprojām augošos naudas līdzekļu turētāju sektora ieguldījumus apdrošināšanas tehniskajās rezervēs, kas redzams ASPF bilances saistību pusē.

Šajā ziņā vērts atzīmēt, ka ceturkšņa ieplūde apdrošināšanas tehniskajās rezervēs 2009. gada 4. ceturksnī ievērojami pārsniedza kopš 1999. gada vēroto vidējo plūsmu. Šāda norise, visticamāk, atspoguļoja valdošo procentu likmju konfigurāciju, kas turpināja veicināt līdzekļu pārvirzīšanu no īsākiem uz ilgākiem termiņiem lielākas peļņas gūšanai.

2.3. NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES

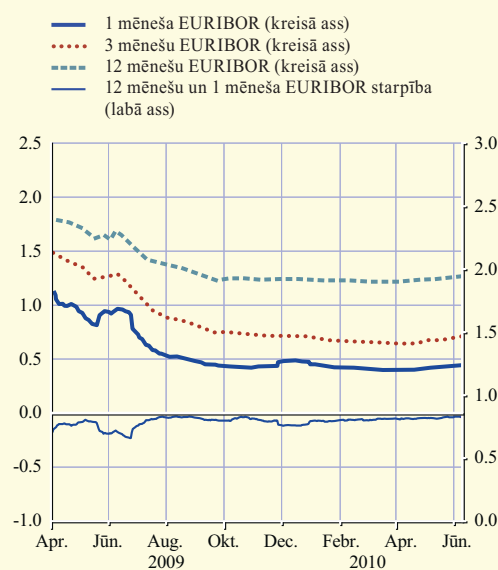
Naudas tirgus procentu likmes no 2010. gada marta līdz jūnijam nedaudz pieauga, un tām bija raksturīgs augsts svārstīgums īpaši darījumu ar nodrošinājumu tirgus segmentā. Beznodrošinājuma darījumu un darījumu ar nodrošinājumu procentu likmju starpības arī bija ļoti svārstīgas un joprojām paaugstinātas salīdzinājumā ar pirms finanšu tirgus satricinājuma sākuma 2007. gada augustā vēroto līmeni. Šīs norises daļēji atspoguļoja spriedzi, kas saistīta ar finanšu tirgus dalībnieku bažām par valsts riskiem dažās euro zonas valstīs, neraugoties uz joprojām bagātīgo likviditāti. Reaģējot uz šo spriedzes parādīšanos, ECB Padome 2010. gada 10. maijā paziņoja par vairākiem pasākumiem, t.sk. "Vērtspapīru tirgu programmas" ieviešanu.

Pēdējos trijos mēnešos nedaudz palielinājās beznodrošinājuma darījumu visu termiņu naudas tirgus procentu likmes. 2010. gada 9. jūnijā 1, 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR bija attiecīgi par 2, 6, 4 un 5 bāzes punktiem augstāks nekā 2010. gada 3. martā, sasniedzot attiecīgi 0.44%, 0.72%, 1.00% un 1.27%. Kopumā 12 un 1 mēneša EURIBOR starpība – naudas tirgus ienesīguma līknes slīpuma rādītājs – šajā periodā palielinājās par 3 bāzes punktiem (9. jūnijā – 83 bāzes punkti; sk. 16. att.).

Darījumu ar nodrošinājumu naudas tirgus procentu likmes (piemēram, EUREPO vai no EONIA mijmaiņas darījumu indeksa atvasinātās likmes) pēdējos trijos mēnešos svārstījās. Tās kopumā samazinājās 2010. gada martā un būtiski

16. attēls. Naudas tirgus procentu likmes

(gadā; %; starpība; procentu punktus; dienas dati)

Avoti: ECB un Reuters.

17. attēls. 3 mēnešu EUREPO, EURIBOR un OIS

(gadā; %; dienas dati)

— 3 mēnešu EUREPO
 3 mēnešu OIS
 - - - 3 mēnešu EURIBOR

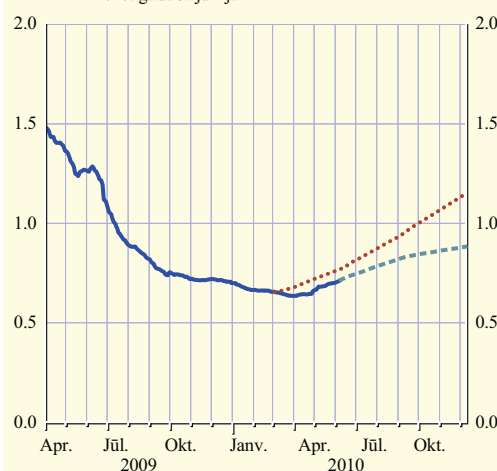

Avoti: ECB, Bloomberg un Reuters.

18. attēls. Euro zonas 3 mēnešu procentu likmes un biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes

(gadā; %; dienas dati)

— 3 mēnešu EURIBOR
 biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes 2010. gada 3. martā
 - - - biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmes 2010. gada 9. jūnijā

Avots: Reuters.

Piezīme. Biržā tirgotajiem 3 mēnešu nākotnes līgumiem ar termiņu kārtējā ceturksnā un nākamā triju ceturksņu beigās saskaņā ar Liffe kotāciju.

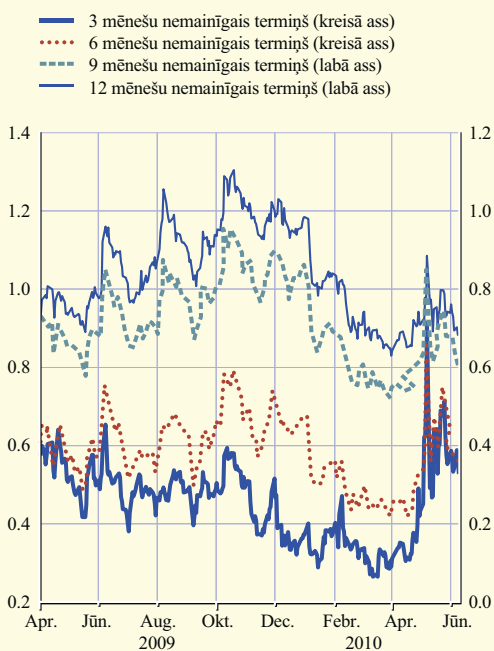
pieauga aprīlī un maija pirmajā nedēļā, bet tad līdz jūnija sākumam atkal saruka līdz samērā zēmam līmenim. 3 mēnešu EONIA mijmaiņas darījumu procentu likme 9. jūnijā sasniedza 40 bāzes punktu (aptuveni par 3 bāzes punktiem augstāka nekā 3. martā). Tādējādi šo darījumu ar nodrošinājumu naudas tirgus procentu likmes un atbilstošo beznodrošinājuma darījumu EURIBOR starpība samazinājās no 29 bāzes punktiem 3. martā līdz zemākajam līmenim – 21 bāzes punktam 27. aprīlī, bet vēlāk līdz 9. jūnijam atkal pieauga līdz 31 bāzes punktam. Kopumā šīs starpības joprojām ir visai lielas salīdzinājumā ar pirms finanšu tirgus satricinājuma sākuma 2007. gada augustā vēroto līmeni (sk. 17. att.). Norises pārskata perioda noslēgumā daļēji atspoguļoja neseno spriedzi, kas saistīta ar finanšu tirgus dalībnieku bažām par valsts riskiem dažās euro zonas valstīs, neraugoties uz joprojām bagātīgo likviditāti.

Implicētās procentu likmes, ko nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu cenām, kuru izpildes termiņš ir 2010. gada septembris un decembris un 2011. gada marts, 9. jūnijā bija attiecīgi 0.83%, 0.89% un 0.94% (attiecīgi aptuveni par 13 bāzes punktiem, 27 bāzes punktiem un 41 bāzes punktu zemākas salīdzinājumā ar līmeni 3. martā; sk. 18. att.). Implicētais svārstīgums ar nemainīgu termiņu 3, 6, 9 un 12 mēneši, ko iegūst no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju līgumiem, pēdējos trijos mēnešos, īpaši īsākiem termiņiem, palielinājies, pārtraucot lejupslīdes tendenci, kas sākās 2009. gada oktobrī (sk. 19. att.).

Termiņā uz nakti EONIA pēdējos trijos mēnešos vidēji joprojām par 5–9 bāzes punktiem pārsniedza noguldījumu iespējas procentu likmi ar retiem kulminācijas punktiem saistībā ar likviditāti samazinošajām operācijām rezervju prasību izpildes perioda pēdējās dienās. 9. jūnijā EONIA bija 0.332% (sk. 20. att.). Šāda dinamika atspoguļo lielo likviditātes pārpalikumu euro zonā īpaši pēc Eurosistēmas ilgāka termiņa refinansēšanas operācijām (ITRO) ar termiņu 1 gads, kuras veica

19. attēls. No 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju līgumiem iegūts implicētais svārstīgums ar nemainīgu termiņu

(gadā; %; dienas dati)

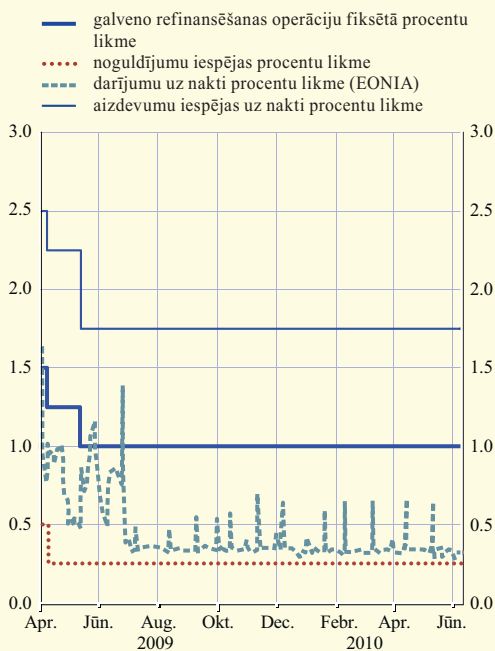

Avoti: Reuters un ECB aprēķini.

Piezīme. Šo rādītāju aprēķina divos posmos. Pirmkārt, pārveido no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgto nākotnes līgumu iespēju līgumiem iegūtos implicētos svārstīgumus, izsakot tos cenu logaritmos, nevis ienesīguma logaritmos. Otrkārt, iegūtos implicētos svārstīgumus ar nemainīgu termiņa beigu datumu pārvērš datus ar nemainīgu termiņu.

20. attēls. ECB procentu likmes un darījumu uz nakti procentu likme

(gadā; %; dienas dati)

Avoti: ECB un Reuters.

2009. gadā. Euro zonas bagātīgo likviditāti daļēji absorbē ievērojams dienā izmantotais noguldījumu iespējas apjoms.

ECB turpināja atbalstīt naudas tirgus, veicot vairākas likviditāti palielinošas operācijas ar termiņu 1 nedēļa, 1 izpildes periods, 3 mēneši un 6 mēneši. Eurosistēmas likviditāti palielinošās operācijas tika veiktas, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles ar pilna apjoma piešķirumu, izņemot operāciju ar termiņu 3 mēneši 28. aprīlī, kuru veica, izmantojot mainīgas procentu likmes izsoli, un kurā piešķiruma apjoms bija 75.6 mljrd. euro, un operāciju ar termiņu 6 mēneši 12. maijā, kuru veica ar procentu likmi, kas ir galveno refinansēšanas operāciju vidējā minimālā pieteikuma procentu likme šīs operācijas darbības laikā, un kurā piešķirums bija 35.7 mljrd. euro. 2010. gada 8. jūnijā ECB veica likviditāti samazinošu operāciju ar termiņu 1 nedēļa, izmantojot mainīgas procentu likmes izsoli ar maksimālo pieteikuma procentu likmi 1.00% un norēķinu 9. jūnijā. Šajā operācijā ECB piešķiruma summa bija 40.5 mljrd. euro, kas atbilst "Vērtspapīru tirgu programmas" ietvaros veikto iegāžu summai, ņemot vērā darījumus ar norēķinu 4. jūnijā vai pirms tā. Turklāt Eurosistēma turpināja nodrošināto obligāciju iegādes programmu, un 9. jūnijā iegāžu kopējā vērtība sasniedza 56.3 mljrd. euro, bet līdz 2010. gada jūnija beigām plānots nopirkt obligācijas 60 mljrd. euro vērtībā. Saskaņojot ar citām centrālajām bankām, ECB arī nolēma ar 2010. gada 11. maiju atjaunot tās likviditāti palielinošās operācijas ASV dolāros, izmantojot valūtas mijmaiņas darījumus.

2. ielikums

LIKVIDITĀTE UN MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJAS (2010. GADA 10. FEBRUĀRIS–2010. GADA 11. MAIJS)

Ielikumā aplūkoti ECB likviditātes regulēšanas pasākumi trijos rezervju prasību izpildes periodos, kas beidzās attiecīgi 2010. gada 9. martā, 13. aprīlī un 11. maijā.

Šajā periodā ECB turpināja īstenot dažus no nestandarta pasākumiem, ko tā bija ieviesusi, reaģējot uz finanšu krīzes pastiprināšanos 2008. gada oktobrī un līdz trešā rezervju prasību izpildes perioda beigām ECB bija ieviesusi papildu pasākumus, pastāvot riskam, ka atjaunojusies spriedze finanšu tirgos varētu kavēt monetārās politikas transmisijas mehānisma darbību.

Konkrētāk, 2010. gada 4. martā ECB Padome paziņoja, ka:

- 1) tā turpinās veikt galvenās refinansēšanas operācijas (GRO), izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilna apjoma piešķirumu, tik ilgi, cik nepieciešams, bet vismaz līdz šā gada devītā rezervju prasību izpildes perioda beigām 2010. gada 12. oktobrī;
- 2) tiks turpinātas arī speciāla termiņa refinansēšanas operācijas ar dzēšanas termiņu viens rezervju prasību izpildes periods, piemērojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru (ar to pašu fiksēto procentu likmi, kas izmantota attiecīgajā GRO) vismaz līdz devītā rezervju prasību izpildes perioda beigām;
- 3) lai izlīdzinātu ilgtermiņa refinansēšanas operācijā (ITRO) ar 12 mēnešu termiņu, kas iestājas 2010. gada 1. jūlijā, piešķirtās likviditātes ietekmi, tiks organizēta papildu precizējošā operācija ar 6 dienu termiņu, izsludinot izsoli, veicot piešķirumu un norēķinu 2010. gada 1. jūlijā. Šī precizējošā operācija notiks, piemērojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilna apjoma piešķirumu – ar to pašu fiksēto procentu likmi, kas izmantota attiecīgajā GRO;
- 4) ITRO ar 6 mēnešu termiņu, kura tiks izsolīta 2010. gada 31. martā, procentu likme būs vienāda ar šīs operācijas termiņa laikā veikto GRO vidējo minimālo pieteikuma procentu likmi.

2010. gada 4. martā Padome arī paziņoja, ka regulārajās ITRO ar 3 mēnešu termiņu tā atkal izmantos mainīgas procentu likmes izsoles procedūru, sākot ar operāciju, kas tiks izsolīta 2010. gada 28. aprīlī. Indikatīvas piešķiruma summas šajās operācijās tiks noteiktas iepriekš, lai nodrošinātu izlīdzinātus nosacījumus naudas tirgū un izvairītos no būtiskām pieteikuma procentu likmju un attiecīgās GRO procentu likmes (šo likmi izmantos kā minimālo pieteikuma likmi) starpībām. Taču 2010. gada 10. maijā, lai reaģētu uz atjaunojušos nopietnu spriedzi finanšu tirgos, Padome paziņoja, ka regulārajās ITRO ar 3 mēnešu termiņu, kuras tiks izsolītas 2010. gada 26. maijā un 30. jūnijā, tomēr izmantos fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilna apjoma piešķirumu.

Konkrētāk, 2010. gada 10. maijā ECB Padome arī paziņoja, ka:

- 1) euro zonas valsts un privāto parāda vērtspapīru tirgos ("Vērtspapīru tirgu programma") tiks veiktas intervences, lai risinātu dažos vērtspapīru tirgus segmentos radušās problēmas un atjaunotu šo tirgu attīstību un likviditāti. Šo intervencu apjomu noteiks Padome. Lai novērstu to ietekmi, tiks veiktas speciālas operācijas piešķirtās likviditātes absorbēšanai;

- 2) 2010. gada 12. maijā tiks veikta ITRO ar 6 mēnešu termiņu un pilna apjoma piešķirumu ar procentu likmi, kas būs identiska šīs operācijas termiņa laikā veikto GRO vidējai minimālajai pieteikuma procentu likmei;
- 3) pagaidu mijmaiņas darījumu līnijas ar Federālo rezervju sistēmu tiks atkal aktivizētas, saskaņojot to ar citām centrālajām bankām, un tiks atsāktas likviditāti palielinošas operācijas ASV dolāros ar termiņu 7 un 84 dienas. Šīs operācijas veiks kā *repo* operācijas pret ECB prasībām atbilstošo nodrošinājumu, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilna apjoma piešķirumu. Pirmā operācija notiks 2010. gada 11. maijā.

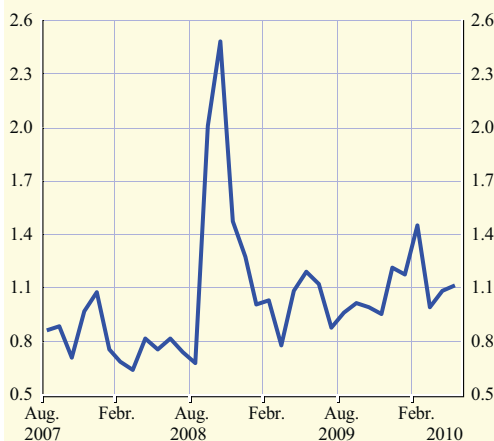
Banku sistēmas likviditātes vajadzības

Trijos aplūkojamajos rezervju prasību izpildes periodos banku sistēmas kopējais dienas vidējais likviditātes vajadzību apjoms, ko definē kā autonomo faktoru, rezervju prasību un virsrezervju summu (t.i., banku pieprasījuma noguldījumu kontu atlikumu pārsniegumu pār rezervju prasībām; sk. A att.), bija 563.3 mljrd. euro – par 22.2 mljrd. euro mazāk salīdzinājumā ar iepriekšējo triju rezervju prasību izpildes periodu vidējo rādītāju.

To galvenokārt noteica autonomo faktoru vidējās vērtības samazinājums par 23.3 mljrd. euro (līdz 351.1 mljrd. euro; sk. B att.). Savukārt rezervju prasību vidējais apjoms palielinājās par 1.2 mljrd. euro

A attēls. Banku pieprasījuma noguldījumu kontu atlikumu pārsniegums pār rezervju prasībām

(mljrd. euro; katra rezervju prasību izpildes perioda vidējais līmenis)

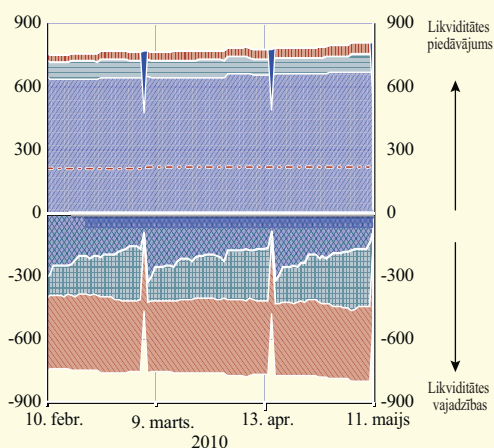

Avots: ECB.

B attēls. Banku sistēmas likviditātes vajadzības un likviditātes piedāvājums

(mljrd. euro)

- precizējošās operācijas: dienā vidēji 302.2 mljrd. euro
- nodrošināto obligāciju pirkumi: dienā vidēji 43.7 mljrd. euro
- galvenās refinansēšanas operācijas: dienā vidēji 78.2 mljrd. euro
- ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas: dienā vidēji 652.5 mljrd. euro
- autonomie faktori: dienā vidēji 351.1 mljrd. euro
- neto izmantotā noguldījumu iespēja: dienā vidēji 201.0 mljrd. euro
- pieprasījuma noguldījumu kontu turējumi: dienā vidēji 212.3 mljrd. euro
- rezervju prasības: dienā vidēji 211.2 mljrd. euro

Avots: ECB.

(līdz 211.2 mljrd. euro). Dianas virsrezerves bija vidēji 1.1 mljrd. euro – par 0.2 mljrd. euro vairāk salīdzinājumā ar iepriekšējiem trijiem rezervju prasību izpildes periodiem.

Likviditātes piedāvājums

Trijos aplūkojamajos rezervju prasību izpildes periodos refinansēšanas operāciju vidējais atlikums bija 721 mljrd. euro – vairāk nekā iepriekšējo triju rezervju prasību izpildes periodu vidējais rādītājs (686 mljrd. euro).

GRO ar 1 nedēļas termiņu vidējais apjoms bija 78.2 mljrd. euro (kāpums – 20.2 mljrd. euro), savukārt speciāla termiņa refinansēšanas operāciju ar dzēšanas termiņu viens rezervju prasību izpildes periods vidējais apjoms bija 9.3 mljrd. euro (par 3.4 mljrd. euro vairāk nekā iepriekšējos trijos rezervju prasību izpildes periodos). Vienlaikus ITRO ar 3 un 6 mēnešu termiņu kopējais atlikums turpināja samazināties, 2010. gada 11. maijā sasniedzot 29.5 mljrd. euro (2010. gada 9. februārī – 42.1 mljrd. euro), jo dažām no šīm operācijām pienāca termiņš, bet tās netika atjaunotas.

Eurosistēmas centrālās bankas turpināja euro denominēto nodrošināto obligāciju tiešos pirkumus kā daļu no nodrošināto obligāciju iegādes programmas (NOIP), kuru uzsāka 2009. gada 6. jūlijā. Pārskata periodā vidējais pirkumu apjoms darbadienā bija 255 milj. euro, tādējādi pirkumu kopējā kumulatīvā vērtība 2010. gada 11. maijā palielinājās līdz 52.1 mljrd. euro. NOIP mērķa apjoms ir 60 mljrd. euro, kas sasniedzams līdz 2010. gada jūnija beigām.

No 2010. gada 10. februāra līdz 2010. gada 11. maijam likviditātes, kas tika samazināta ar precizējošo operāciju palīdzību katra rezervju prasību izpildes perioda pēdējā dienā, vidējais apjoms bija 302.2 mljrd. euro. Iepriekšējos trijos rezervju prasību izpildes periodos vidējais apjoms bija 219.4 mljrd. euro (sk. B att.).

Pastāvīgo iespēju izmantošana

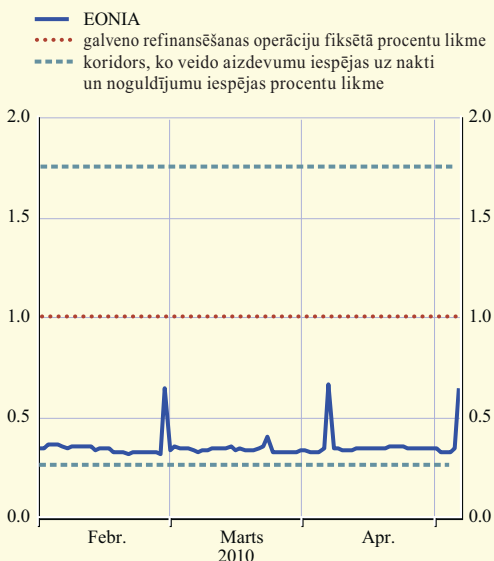
Tā kā likviditātes piedāvājums bija stabili palielinājies, bet banku sistēmas kopējās likviditātes vajadzības nedaudz samazinājās, dienā vidēji¹ neto izmantotā noguldījumu iespēja² pieauga no 149.1 mljrd. euro rezervju prasību izpildes periodā, kas beidzās 2010. gada 9. februārī, līdz 201.0 mljrd. euro rezervju prasību izpildes periodā, kas beidzās 2010. gada 11. maijā.

Procentu likmes

Galvenās ECB procentu likmes kopš 2009. gada 13. maija nav mainītas (GRO procentu likme – 1%, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme – 1.75% un noguldījumu iespējas procentu likme – 0.25%).

C attēls. EONIA un ECB procentu likmes

(dienas procentu likmes, %)

1 Vidējā neto izmantotā noguldījumu iespēja iekļauj arī nedēļas beigas.

2 Neto izmantotā noguldījumu iespēja = izmantotā noguldījumu iespēja mīnus izmantotā aizdevumu iespēja uz nakti.

Euro zonas lielā likviditātes apjoma dēļ EONIA pārskata periodā saglabājās tuvu noguldījumu iespējas procentu likmei (vidēji 0.346%; sk. C att.), kas ir gandrīz tāda pati kā iepriekšējos trijos rezervju prasību izpildes periodos (vidēji 0.352%). Pārskata perioda visu triju rezervju prasību izpildes periodu pēdējā dienā EONIA vidēji pieauga līdz 0.649%, t.i., aptuveni par 30 bāzes punktiem salīdzinājumā ar iepriekšējā dienā fiksēto līmeni. To noteica minētajās dienās ar precizējošo operāciju palīdzību veiktā likviditātes samazināšana.

Turklāt 3 mēnešu EURIBOR un 3 mēnešu EONIA mijmaiņas darījumu procentu likmju vidējā starpība, kas ataino kredītriska un likviditātes riska līmeni, pārskata periodā nedaudz samazinājās (no vidēji 30 bāzes punktiem iepriekšējos trijos rezervju prasību izpildes periodos līdz 27 bāzes punktiem).

2.4. OBLIGĀCIJU TIRGI

Pēdējos trijos mēnešos norises obligāciju tirgos galvenokārt noteica augošas finanšu tirgus bažas par valsts parādu dažās euro zonas valstīs. 6. un 7. maijā tirgus spriedze izplatījās ārpus valsts obligāciju iekšzemes tirgiem uz finanšu tirgiem vispār, izraisot investoru vērienīgu līdzekļu pārvietošanu uz drošākiem aktīviem. Tā rezultātā valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes ievērojami samazinājās gan euro zonā, gan ASV. Uz valdības obligācijām balstītie euro zonas ilgtermiņa līdzsvara inflācijas rādītāji kopumā saglabājās nemainīgi. Valstu riska uzcenojumi dažās euro zonas valstīs aplūkojamā periodā krasi palielinājās. Atbilstoši tam, ka aplūkojamā periodā atjaunojās vēlme izvairīties no riska, uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpības palielinājās, gandrīz pilnībā atgriežoties līmenī, kas bija vērojams pirms to samazināšanās 2010. gadā.

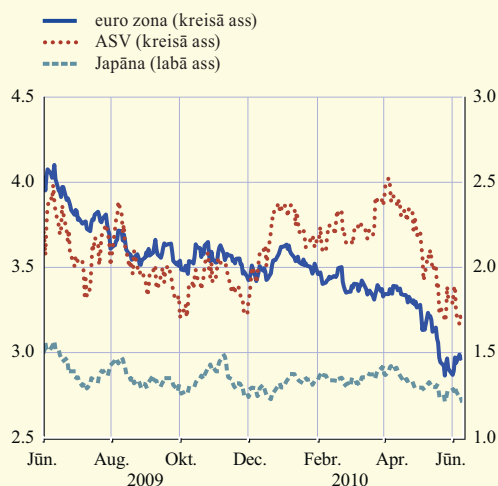
No 2010. gada februāra beigām līdz 9. jūnijam euro zonas valstu un ASV valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes saruka par 40 bāzes punktiem (attiecīgi aptuveni līdz 3.0% un 3.2%; sk. 21. att.). Tādējādi ASV un euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālo procentu likmju atšķirības saglabājās nemainīgas. Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju sarukums galvenokārt atspoguļo kopš aprīļa beigām notikušās norises. No februāra beigām līdz aprīļa beigām peļņas likmes euro zonā kopumā saglabājās nemainīgas, bet ASV tās bija augušas, sasniedzot augstāko līmeni 18 mēnešu laikā.

Tirgus dalībnieku nenoteiktība par ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju tuvākā laika norisēm lielākajos tirgos, ko mēra ar obligāciju tirgus implicēto svārstīgumu, kopš 2010. gada aprīļa beigām būtiski palielinājusies un pašlaik ir līmenī, kas līdzīgs 2009. gada vidū novērotajam.

Aplūkojamo periodu raksturoja, no vienas puses, pakāpeniska makroekonomisko apstākļu uzlabošanās un, no otras puses, augošas finanšu tirgus bažas par valsts parādu dažās euro zonas valstīs, kuru fiskālais stāvoklis bija krasi pasliktinājies. Martā un lielākajā daļā aprīļa

21. attēls. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes

(gadā; %, dienas dati)

Avoti: Bloomberg un Reuters.

Piezīme. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes attiecas uz 10 gadu obligācijām vai uz obligācijām ar tuvāko pieejamo termiņu.

ASV valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes turpināja palielināties atbilstoši kopš 2008. gada vērotajai augšupvērstajai tendencei. Tirgū valdot optimistiskam noskaņojumam un pozitīviem datu publiskojumiem atspoguļojot situācijas uzlabošanos ASV darba tirgū, ASV valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes aprīļa beigās sasniedza gandrīz 4.0%. Gan euro zonā, gan ASV ekonomiskās aktivitātes rādītāji bija pozitīvi, un konfidences rādītāji, t.sk. līdz šim samērā zmais patērētāju konfidences rādītājs, bija labāki, nekā cerēts. Aprīlī uzlabojās arī situācija mājokļu tirgū. Taču euro zonas valstu valdības obligāciju peļņas likmes martā un lielākajā daļā aprīļa salīdzinājumā ar februāra beigām saglabājās kopumā nemainīgas. Bažas par valsts parādu un vairāku euro zonas valstu valdību pasludināto taupības pasākumu negatīvā ietekme uz ekonomisko aktivitāti daļēji neitralizēja publiskoto datu, kas liecināja par notiekošo tautsaimniecības atveseļošanos, pozitīvo iespaidu. Taču aprīļa pēdējās dienās pastiprinājās uzticības krīze attiecībā uz Grieķijas fiskālās situācijas ilgtspēju, un līdzekļu pārvietošana uz kvalitatīvākiem aktīviem, kas nozīmēja ievērojamu finanšu līdzekļu pārdali, ieguldot to euro zonas valstu un ASV valdības AAA reitinga obligācijās, izraisīja lejupvērstu spiedienu uz euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmēm.

6. un 7. maijā spriedze no dažiem euro zonas valsts parāda tirgiem izplatījās uz finanšu tirgiem vispār. Pieauga darījumu uz nakti svārstīgums, samazinājās likviditāte, un dažu finanšu tirgu segmentu darbība bija nopietni traucēta. Pēkšņā noskaņojuma maiņa izraisīja finanšu investoru vērienīgu līdzekļu pārvietošanu uz drošākiem aktīviem, un tas vēlreiz izdarīja lejupvērstu spiedienu uz valdības obligāciju peļņas likmēm. Lai novērstu šo spriedzi finanšu tirgos, ES finanšu ministri 9. maijā vienojās par Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānismu, savukārt ECB 10. maijā paziņoja par vairāku politikas pasākumu īstenošanu. Detalizēta 6. un 7. maija finanšu tirgu satricinājumu analīze sniegta 3. ielikumā.

3. ielikums

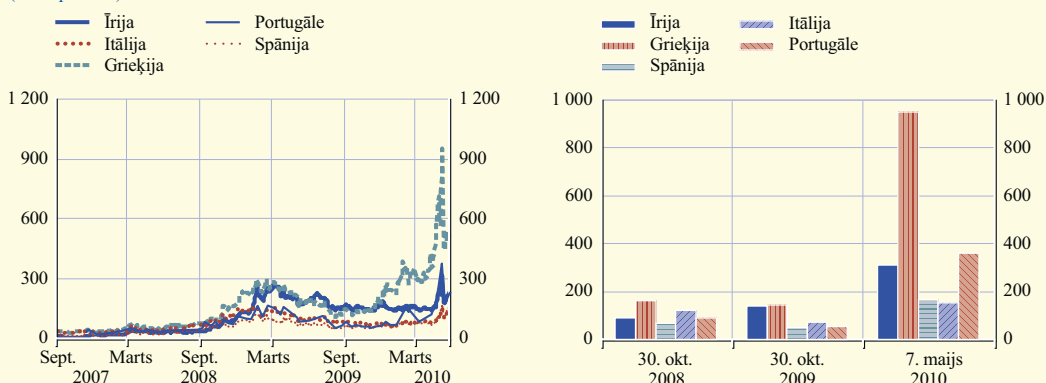
MAIJA SĀKUMA NORISES FINANŠU TIRGOS

Pastiprinoties bažām par Grieķijas fiskālo situāciju, 2010. gada 6. un 7. maijā finanšu tirgi visā pasaulē, bet jo īpaši Eiropā, atkal pieredzēja pēkšņu spriedzes pastiprināšanos, ko atspoguļoja plašs rādītāju loks. Lai gan šī spriedze bija reakcija uz atšķirīgu šoku kombināciju salīdzinājumā ar tiem, kas izraisīja 2008. gada oktobrī vēroto spriedzes pastiprināšanos pēc *Lehman Brothers* bankrota ASV, šo dienu notikumi dažos aspektos bija salīdzināmi ar iepriekšējiem notikumiem, īpaši attiecībā uz to, cik pēkšņa bija noskaņojuma maiņa un finanšu investoru veiktā līdzekļu pārvietošana uz drošākiem ieguldījumiem.

Finanšu tirgus norišu pamatā 6. un 7. maijā bija vide, ko raksturoja, no vienas puses, pakāpeniska makroekonomisko apstākļu uzlabošanās un, no otras puses, augošas finanšu tirgu bažas par fiskālo situāciju atsevišķās euro zonas valstīs, kā arī par ekonomiskajām un politiskajām norisēm ārpus euro zonas (piemēram, nenoteiktība attiecībā uz ASV darba tirgus datiem un Lielbritānijas vispārējo vēlēšanu sekām). Pēc ASV *Dow Jones* indeksa negaidītā spēja krituma 6. maijā (šā krituma iemesls joprojām tiek pētīts) bažas pēkšņi izplatījās no valsts parāda tirgiem uz vispārējākiem finanšu tirgiem. Finanšu tirgu svārstīgums 7. maijā termiņam uz nakti krasi pieauga un likviditāte strauji saruka. Vairāku finanšu tirgu segmentu darbība bija nopietni traucēta.

A attēls. Valsts 10 gadu obligāciju uzcenojums (salīdzinājumā ar Vāciju)

(bāzes punktos)

Avots: Datastream.

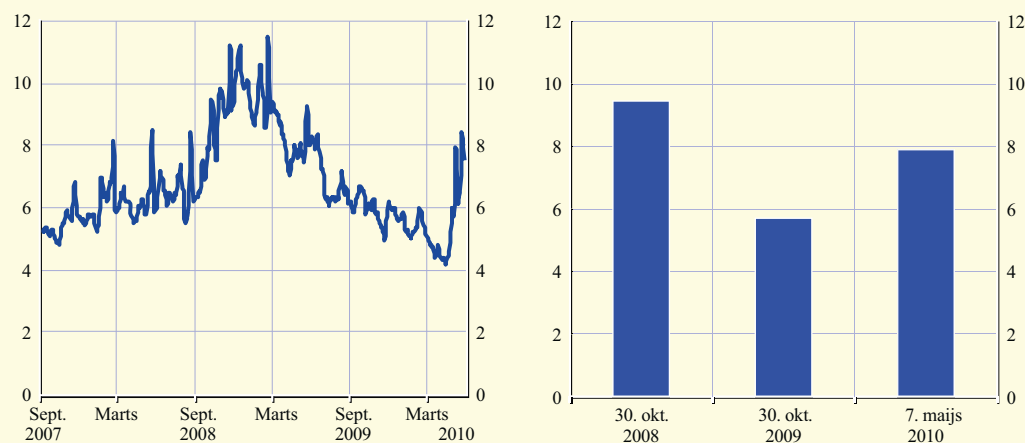
Piezīme. Pēdējais novērojums atbilst stāvoklim 2010. gada 25. maijā.

Valsts parāda tirgi

Valsts obligāciju uzcenojums euro zonā (salīdzinājumā ar Vāciju) 6. maijā ievērojami pieauga, īpaši Grieķijas gadījumā (sk. A att.). Tirgus analītiķi arvien biežāk vērsa uzmanību uz iespēju, ka process varētu paplašināties, aptverot arī citus euro zonas valsts vērtspapīru emitentus, sevišķi Portugāli un Īriju, kā arī – nedaudz mazāk – Spāniju un Itāliju. 7. maijā valsts obligāciju ar 10 gadu termiņu uzcenojums sasniedza rekordlīmeni un svārstīgums obligāciju tirgos ļoti krasi palielinājās, jo investori pārvirzīja līdzekļus uz kvalitatīvākiem ieguldījumiem tādos apmēros, kādi nebija pieredzēti kopš 2009. gada sākuma (sk. B att.). Rezultātā likviditātes apstākļi valsts obligāciju tirgos vairākās euro zonas valstīs ļoti krasi pasliktinājās un Grieķijai pieejamie līdzekļi gandrīz pilnībā beidzās.

B attēls. Implicētais obligāciju tirgus svārstīgums euro zonā

(gadā; %)

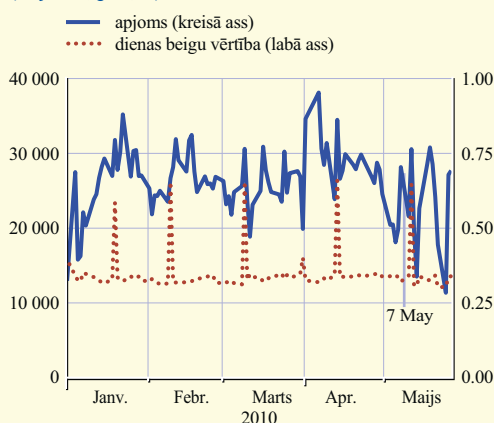

Avots: Bloomberg.

Piezīmes. Dienas datu trīs dienu mainīgais vidējais rādītājs. Pēdējais novērojums attiecas uz 2010. gada 25. maiju.

C attēls. EONIA apjomi un vērtības

(milj. euro; gadā; %)

Avots: ECB.
Piezīme. Pēdējais novērojums atbilst stāvoklim 2010. gada 26. maijā.

D attēls. European senior financial 5 gadu CDS starpības

(bāzes punktos)

Avots: JP Morgan Chase.
Piezīmes. Attēlā parādīts iTraxx Europe senior financial 5 gadu CDS vidējās starpības indekss. Attēlā parādītos datus sniedz JP Morgan, un tie nav oficiālie iTraxx dati.

Naudas tirgi

Norises naudas tirgos 6. un 7. maijā nelabvēlīgi ietekmēja valsts parāda tirgu satricinājums, ko izraisīja krass ar darījuma partneru risku saistītās nenoteiktības pieaugums. Starptauku naudas tirgos arī bija vērojams likviditātes apsīkums. Beznodrošinājuma aizdevumu pieejamība pasliktinājās ne tikai termiņdarījumiem, bet arī darījumu uz nakti tirgū. To netieši atspoguļoja mazāks to darījumu apjoms, ko ņem par pamatu, nosakot EONIA. Maija sākumā tie bija vidēji aptuveni 20 mljrd. euro dienā (sk. C att.). Beznodrošinājuma aizdevumu jomā apsīkums bija vērojams kopš *Lehman Brothers* sabrukuma, bet darījumi visīsāko termiņu segmentā (1 nedēļa vai mazāk) līdz 5. maijam notika bez problēmām. Tādējādi 6. un 7. maijā vērotais darījumu uz nakti tirgus darbības pārrāvums izraisīja īpašas bažas. Vienlaikus pasliktinājās arī finansējuma ASV dolāros pieejamība euro zonas bankām. Aizņemšanās izmaksas ASV dolāros, ko implicē valūtas mijmaiņas darījumu kotācijas, strauji pieauga ievērojami augstāk par atbilstošo termiņu LIBOR ASV dolāros. Maija sākumā *iTraxx senior financials* indekss krasi palielinājās, pārsniedzot 2008. gada oktobrī reģistrēto līmeni (sk. D att.). *iTraxx senior financials* indekss ir standartizēts kredītu atvasinātais finanšu instruments, ko izmanto kredītriska ierobežošanā. Indeksu veido 25 Eiropas finanšu sektora investīciju kategorijas struktūras. Tādējādi 7. maija pieaugums varētu liecināt par paaugstinātām bažām attiecībā uz dažu Eiropas finanšu iestāžu maksātnespējas iespējamību. Iespējamības, ka maksātnespēja varētu vienlaicīgi skart divas vai vairākas lielas un kompleksas euro zonas banku grupas, rādītājs ir E attēlā redzamais sistēmiskā riska rādītājs, kas 7. maijā tiešām krasi palielinājās, pārsniedzot pēc *Lehman Brothers*

E attēls. Sistēmiskā riska rādītājs

(2007. gada janvāris–2010. gada maijs; maksātnespējas iespējamība; %)

Avoti: Bloomberg un ECB aprēķini.

sabrukuma pieredzēto līmeni.¹ Šādos apstākļos strauji pieauga visi plaši izmantotie riska rādītāji, piemēram, EURIBOR piesaistīto atvasināto finanšu instrumentu procentu likmju starpības salīdzinājumā ar EONIA mijmaiņas darījumiem vai procentu likmju implicētais svārstīgums (sk. F att.). Tirgus finansējuma pieejamība euro zonas bankām būtiski pasliktinājās.

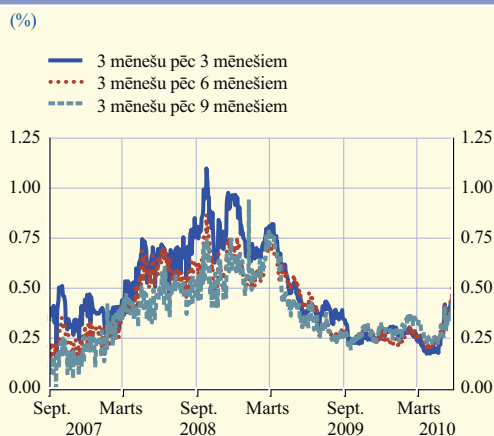
Akciju tirgi

Spriedzes eskalācija valsts obligāciju tirgos 6. un 7. maijā izraisīja arī masveida izpārdošanu euro zonas kapitāla vērtspapīru tirgos. Tas būtiski skāra finanšu uzņēmumu akcijas, tomēr arī nefinanšu sabiedrību akciju tirgus vērtība ievērojami samazinājās, investoriem veicot līdzekļu pārvirzīšanu uz kvalitatīvākiem ieguldījumiem. Turklāt krasi pieauga euro zonas akciju tirgu svārstīgums (sk. G att.). Kapitāla vērtspapīru tirgu svārstīgumu vēl vairāk pastiprināja satricinājums, ko, domājams, izraisīja tehniska kļūda, kas 6. maijā bija noteikusi *Dow Jones* indeksa spējo kritumu aptuveni par 9%.² Pēc tehniskās korekcijas paziņošanas dalībniekiem *Dow Jones* indekss šo zaudējumu daļēji atguva. Tomēr svārstīgums un spēcīgā vēlme izvairīties no riska finanšu tirgos saglabājās.

1 Rādītāja pamatā ir informācija, ko var iegūt, aplūkojot lielu un kompleksu euro zonas banku grupu CDS ar 5 gadu termiņu procentu likmju starpības. Sīkāku informāciju par rādītāju sk. 2007. gada decembra ECB "Finanšu Stabilitātes Pārskata" ielikumā *A market-based indicator of probability of adverse systemic events involving large and complex banking groups*.

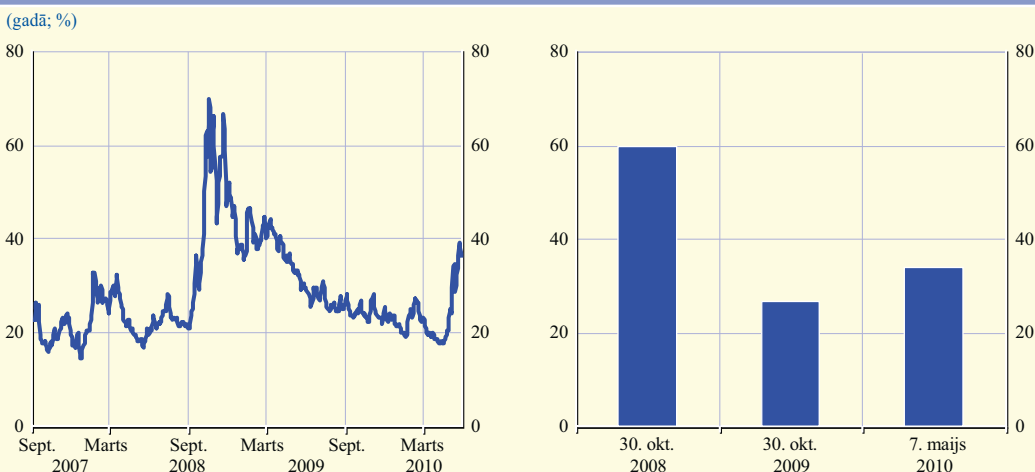
2 Lai gan krituma galvenie iemesli vēl nav pilnībā noskaidroti, savos sākotnējos secinājumos ASV Vērtspapīru un biržas komisija (*US Securities and Exchange Commission*) un ASV Biržā tirgto preču nākotnes darījumu tirdzniecības komisija (*US Commodity Futures Trading Commission*) nav radušas pierādījumus tam, ka būtu pieļautas neuzmanības kļūdas, notikusi datorsistēmu uzlaušana vai teroristiskas darbības.

F attēls. EURIBOR un OIS starpības

Avoti: Reuters un ECB aprēķini.
Piezīme. Pēdējais novērojums atbilst stāvoklim 2010. gada 26. maijā.

G attēls. Implicētais akciju tirgus svārstīgums euro zonā

Avots: Bloomberg.
Piezīmes. Pēdējais novērojums atbilst stāvoklim 2010. gada 25. maijā. Dienas datu trīs dienu mainīgais vidējais rādītājs.

Valūtas tirgus norēķini

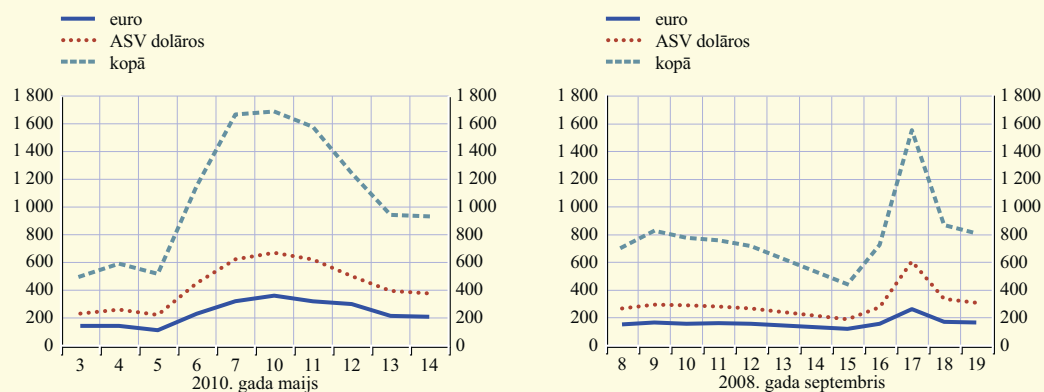
6. un 7. maijā novērotās ārkārtējās finanšu tirgus norises ietekmēja arī CLS – pasaules lielāko valūtas maiņas vienlaicīgu norēķinu sistēmu vairākās valūtās. CLS tika izveidota 2002. gadā, lai novērstu norēķinu risku valūtas maiņas darījumos, kuros iesaistītas dažādas valūtas. Tirgus satricinājums izraisīja būtisku CLS iesniegto valūtas maiņas tirdzniecības rīkojumu skaita pieaugumu. 7. maijā CLS veikto norēķinu skaits bija vairāk nekā 1.5 milj., rēķinot katru darījuma pusi atsevišķi, un līdz 12. maijam norēķinu līmenis saglabājās virs 1 milj. (sk. H att.). Tas vairākas dienas divas reizes pārsniedza parasto CLS dienas vidējo norēķinu apjomu, un situācija nedaudz atgādināja 2008. gada 17. septembri, kad darījumu skaits pārsniedza 1.5 milj. (sk. H att.). CLS šādā situācijā joprojām darbojās, tomēr negaidīti lielais norēķinu skaits ietekmēja gan ievades procesu CLS sistēmā, gan to, kā sistēmas dalībnieki saņēma tās paziņojumus.

Lai gan dienas, kurās darījumu skaits sasniedz rekordaugstu līmeni, CLS nav nekas neparasts, īpaši kādā atsevišķā valūtā nākamajā darbdienā pēc brīvdienām šādas valūtas teritorijā, ievadāmo datu apjoms maija sākumā piedzīvotajos saspringtajos tirgus apstākļos brīžiem gandrīz divkārt pārsniedza ierasto līmeni. Tāpēc laiku pa laikam radās kavēšanās pašā CLS sistēmā, dalībvalstu izejās uz CLS (t.i., tiešajiem CLS dalībniekiem) vai ļoti neliela CLS dalībnieku skaita iekšējās sistēmās, kas šajās dienās apstrādāja ārkārtīgi lielu darījumu apjomu. Šāda apstrādes aizkavēšanās kopējā CLS vidē izraisīja nenoteiktību, jo tajā ilgāku periodu pastāvēja lielāks nekā parasti nepabeigtu darījuma posmu apjoms. Tas izraisīja zināmas bažas par to, ka šis varētu būt nopietnāks sistēmisks jautājums, nevis tikai datu ievades apjoma pieaugums.³

3 Lai mazinātu šīs bažas, CLS sāka pastiprināti ziņot par sistēmas darbību dalībniekiem. Turklāt CLS kopš tā laika veikusi arī vairākus pasākumus, lai risinātu šādas īslaicīgas kavēšanās problēmu, un publicējusi ieteikumus CLS dalībniekiem (galvenokārt saistībā ar pašreizējiem jaudas ierobežojumiem to ar klientu apkalpošanu nesaistīto funkciju sistēmās un tehnisko spēju noteikt laika ziņā ļoti kritiskus norēķina rīkojumus kā prioritāti salīdzinājumā ar citiem norēķiniem). Uzraugi turpinās uzraudzīt CLS norēķinu procesu un sistēmas darbību, veicot norēķinus par iesniegtajiem valūtas maiņas darījumiem, lai nodrošinātu CLS sistēmas raitu darbību un efektivitāti un tādējādi arī norēķinā iesaistīto valūtu stabilitāti.

H attēls. CLS veikto norēķinu apjoms, rēķinot katru darījuma pusi atsevišķi

(dienas dati vienībās; tūkstošos)

Avoti: CLS/ECB.

Piezīme. "Kopā" ietver visas tiesīgās CLS valūtas.

Kopsavilkums

Kopumā jāsaprot, ka 6. un 7. maijā spriedze no atsevišķu euro zonas valstu valsts parāda tirgiem paplašinājās uz citiem finanšu tirgu segmentiem. Finanšu tirgu svārstīgums krasi palielinājās, un likviditātes apstākļi būtiski pasliktinājās ne tikai valsts obligāciju tirgos, bet arī naudas tirgos sasniedza kritisku līmeni. Darījumi starpbanku tirgū strauji samazinājās, bet banku nenoteiktība attiecībā uz darījuma partneru kredītspēju pieauga. Rezultātā pastāvēja risks, ka varētu būt traucēta tirgu normāla funkcionēšana un pirmās saiknes darbība transmisijas mehānismā starp centrālo banku un kredītiestādēm un ka varētu nopietni pasliktināties banku – galvenā finansējuma avota euro zonā – spēja nodrošināt kredītus reālajai tautsaimniecībai. Traucējumi vairāku euro zonas valsts obligāciju tirgu darbībā arī varēja negatīvi ietekmēt privātajam sektoram piedāvātā finansējuma izmaksas, jo valsts finansējuma nosacījumus parasti izmanto kā etalonu banku aizdevumu procentu likmēm.

Lai atjaunotu apstākļus, kas nepieciešami tādas monetārās politikas veiksmīgai īstenošanai, kas vērsta uz cenu stabilitātes nodrošināšanu vidējā termiņā, un īpaši, lai atbalstītu monetārās politikas transmisijas mehānisma darbību, Eiropas Centrālā banka 10. maijā paziņoja par vairāku pasākumu ieviešanu. Tie ietvēra intervences euro zonas valsts un privātā sektora parāda vērtspapīru tirgos ("Vērtspapīru tirgu programmas" ietvaros), mijmaiņas darījumu līniju ar Federālo rezervju sistēmu reaktivizēšanu un likviditāti nodrošinošu papildu operāciju ieviešanu.⁴ Pēc šo politikas pasākumu izziņošanas spriedze finanšu tirgos ievērojami mazinājās, tomēr pilnībā neizzuda.

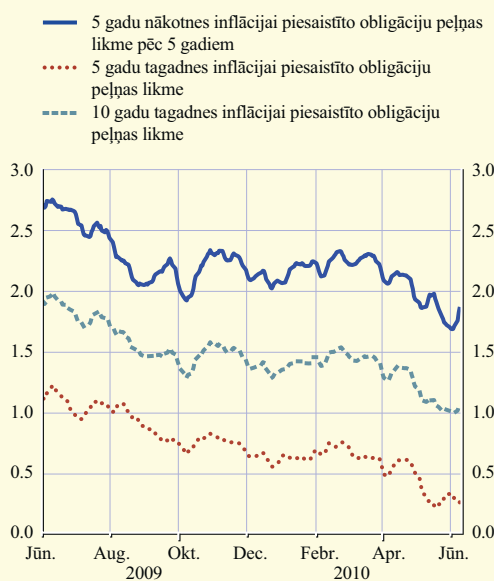
4 Sīkāka informācija par šiem pasākumiem sniegta šā "Mēneša Biļetena" ielikumā "Likviditāte un monetārās politikas operācijas (2010. gada 10. februāris–2010. gada 11. maijs)".

Euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju starpības (salīdzinājumā ar Vāciju) aplūkojamā perioda lielākajā daļā ievērojami pieauga, īpaši Grieķijā, Portugālē un Īrijā. Atbalsta pakete Grieķijai, par kuru tika panākta vienošanās 10. un 11. aprīļa nedēļas nogalē, izraisīja tikai īslaicīgu samazinājumu Grieķijas valsts kredītriska uz obligāciju tirgu balstītajos rādītājos. Aprīļa beigās *Standard & Poor's* veiktais Grieķijas kredītreitinga samazinājums līdz spekulatīvai kategorijai (ar negatīvu prognozi) veicināja investoru vēlmi pārdot Grieķijas obligācijas un valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju starpību krasu palielināšanos. Pēc 6. un 7. maija norisēm, ņemot vērā Grieķijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju starpību rekordaugsto līmeni, arvien lielāku uzmanību piesaistīja potenciālā iespēja, ka process varētu paplašināties, aptverot citus euro zonas valsts vērtspapīru emitentus, sevišķi Portugāli un Īriju un – nedaudz mazāk – arī Spāniju un Itāliju. Pēc ECB paziņojuma par jauniem politikas pasākumiem, īpaši par "Vērtspapīru tirgu programmas" ieviešanu, euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmju starpības (salīdzinājumā ar Vāciju) samazinājās.

No 2010. gada februāra beigām līdz 6. jūnijam euro zonas valstu inflācijai piesaistīto valdības gan 5, gan 10 gadu obligāciju peļņas likmes saruka aptuveni par 40 bāzes punktiem, 9. jūnijā sasniedzot attiecīgi 0.3% un 1.1% (sk. 22. att.). Savukārt euro zonas līdzsvara inflācijas rādītāji vidējā termiņā un ilgtermiņā šajā periodā saglabājās kopumā nemainīgi (sk. 23. att.). Tomēr līdzsvara inflācijas rādītāji pēdējo trīs mēnešu laikā bijuši svārstīgi, īpaši pēc norisēm maija sākumā. Vēl viens faktors, kas izskaidro līdzsvara inflācijas rādītāju svārstības jūnija sākumā, bija *Fitch* veiktā Spānijas valsts parāda kredītreitinga pazemināšana. Pēc *Fitch* 28. maijā veiktās Spānijas valsts parāda AAA kredītreitinga samazināšanas līdz AA+ ECB izņēma Spānijas valdības obligāciju datus no euro zonas AAA peļņas likmju līknes aprēķina. Tas izraisīja nominālo peļņas likmju līknes pavirzīšanos lejup īsos un vidējos termiņos un atbilstošu īstermiņa līdzsvara inflācijas rādītāju samazinājumu. Aplūkojamā periodā inflācijai piesaistīto mijmaiņas darījumu procentu likmes nedaudz saruka. Kopumā finanšu tirgus dati joprojām liecina, ka noteikti saglabājas stabilas inflācijas gaidas.

22. attēls. Euro zonas inflācijai piesaistīto nulles kupona obligāciju peļņas likmes

(gadā; %; dienas dati; 5 dienu mainīgie vidējie sezonāli izlīdzinātie rādītāji)

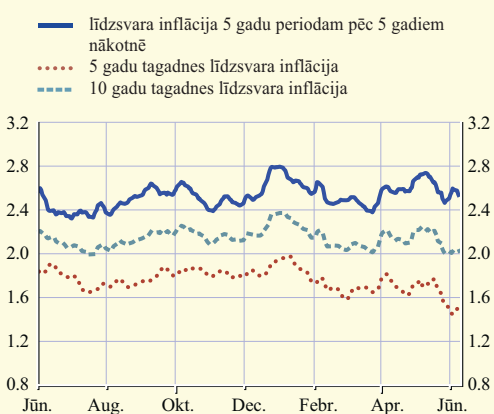
Avoti: Reuters un ECB aprēķini.

No 2010. gada februāra beigām līdz 9. jūnijam euro zonas valstu valdības obligāciju implicētā biržā netirgoto nākotnes līgumu procentu likmju līkne darījumiem uz nakti visu termiņu grupās pavirzījās lejup (sk. 24. att.). Šī pārbīde galvenokārt atspoguļo norises aprīļa beigās un maija sākumā, kas rosināja investoru gaidu lejupvērstu korekciju attiecībā uz īstermiņa procentu likmju nākotnes virzību euro zonā.

Pēc 6. un 7. maija norisēm finanšu tirgos uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju un valdības obligāciju peļņas likmju starpības būtiski ietekmēja investoru atjaunojusies vēlme izvairīties no riska un līdzekļu pārvietošana uz kvalitatīvākiem aktīviem, un tā rezultātā šīs starpības palielinājās gan finanšu, gan nefinanšu sabiedrību obligācijām. No 6. un 7. maija līdz jūnija sākumam BBB reitinga finanšu sektora uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība uzņēmumu parāda vērtspāpīriem pieauga pat par 100 bāzes punktiem, gandrīz pilnībā atgriežoties līmenī, kas bija vērojams pirms tas samazināšanās šā gada laikā, tomēr paliekot būtiski zemākai par 2009. gada sākumā vēroto rekordaugsto līmeni.

23. attēls. Euro zonas nulles kupona darījumu līdzsvara inflācija

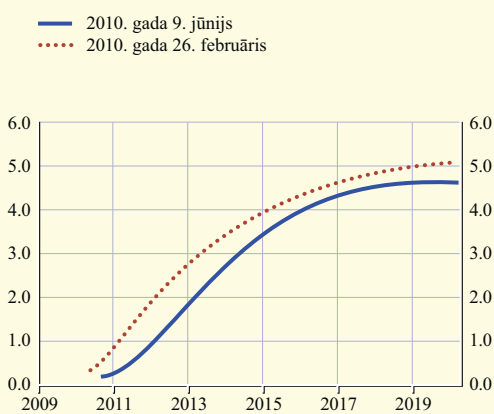
(gadā; %; dienas datu 5 dienu mainīgie vidējie sezonāli izlīdzinātie rādītāji)

Avoti: Reuters un ECB aprēķini.

24. attēls. Euro zonas darījumu uz nakti implicētās nākotnes līgumu procentu likmes

(gadā; %; dienas dati)

Avoti: ECB, *EuroMTS* (pamatdati) un *Fitch Ratings* (reitingi). Piezīmes. Implicētā nākotnes ienesīguma līkne, kas veidojas no tirgū esošo procentu likmju termiņstrukturās, atspoguļo tirgus gaidas par īstermiņa procentu likmēm nākotnē. Metode, kas izmantota šīs implicētās nākotnes ienesīguma līknes aprēķināšanai, atspoguļoja ECB interneta lapas sadaļā *Euro area yield curve* ("Euro zonas peļņas līkne"). Aplēsē izmantotie dati ir euro zonas valdības AAA reitinga obligāciju peļņas likmes.

2.5. KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TIRGI

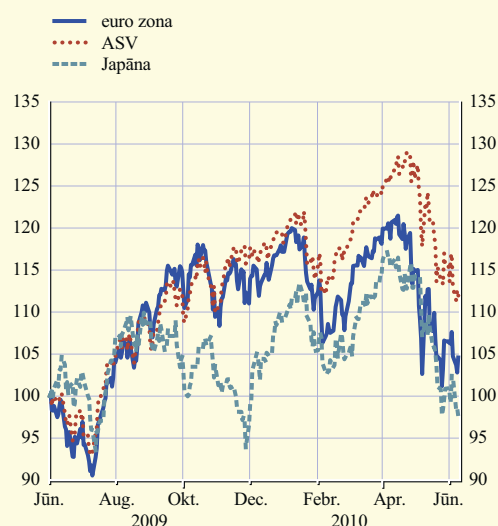
No februāra beigām līdz jūnija sākumam akciju cenas euro zonā un ASV samazinājās. Martā un gandrīz visu aprīli vērojamās pozitīvās norises, kad akciju cenu indeksi sasniedza gada augstāko līmeni, pēc Grieķijas fiskālās krīzes saasināšanās pavērsās pilnīgi pretējā virzienā un maija sākumā izraisīja vērienīgu līdzekļu pārvietošanu uz drošākiem aktīviem. Šajos apstākļos akciju tirgus nenoteiktība, ko mēra ar implicēto svārstīgumu, maijā un jūnija sākumā ievērojami pieauga.

No 2010. gada februāra beigām līdz 9. jūnijam akciju cenas euro zonā un ASV kopumā samazinājās attiecīgi par 4.3% un 4.4% (sk. 25. att.). Tā kā publiskotie tautsaimniecības dati bija pozitīvi, martā un gandrīz visu aprīli augošā vēlme riskēt izpaudās kā krass akciju cenu kāpums, kas ne vien atguva februāra krituma laikā zaudēto, bet pat paaugstināja indeksus līdz gada augstākajam līmenim. Taču Grieķijas fiskālās krīzes saasināšanās aprīļa beigās un maija sākumā rosināja pārvietot līdzekļus uz drošākiem aktīviem, tādējādi akciju cenu pieaugumu pavēršot pilnīgi pretējā virzienā. Japānā šajā periodā akciju cenas, ko mēra ar *Nikkei 225* indeksu, samazinājās par 6.8%.

Aplūkojamā periodā akciju tirgus nenoteiktība, ko mēra ar implicēto svārstīgumu, pieauga un sasniedza 2009. gada sākuma līmeni. Kopējās norises var sadalīt divos visai atšķirīgos periodos. Martā un gandrīz visu aprīli implicētais svārstīgums kopumā nemainījās. Taču pēc Grieķijas fiskālās krīzes saasināšanās aprīļa beigās un īpaši pēc 6. un 7. maija norisēm euro zonas un ASV akciju tirgos svārstīgums spēji pieauga. Tobrīd akciju tirgu svārstīgumu vēl vairoja tehniska rakstura faktori, kas 6. maija pēcpusdienā izraisīja ASV *Dow Jones* indeksa piepešu kritumu aptuveni par 9%. Pēc dalībnieku informēšanas par tehniskās kļūdas izlabošanu *Dow Jones* indekss šo zaudējumu daļēji atguva.

25. attēls. Akciju cenu indeksi

(indekss: 01.06.2009. = 100; dienas dati)

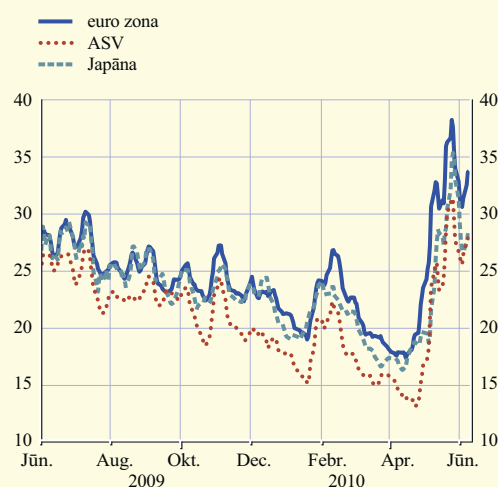

Avoti: Reuters un Thomson Financial Datastream.

Piezīme. *Dow Jones EURO STOXX* broad indekss euro zonai, *Standard & Poor's 500* indekss ASV un *Nikkei 225* indekss Japānai.

26. attēls. Implicētais akciju tirgus svārstīgums

(gadā; %, dienas dati; 5 dienu mainīgais vidējais rādītājs)

Avots: Bloomberg.

Piezīmes. Implicētā svārstīguma datu laikrindas atspoguļo akciju cenu procentuālo pārmaiņu prognozējamo standartnovirzi līdz 3 mēnešu periodam, kā tas implicēts akciju cenu indeksu iespēju līgumu cenās. Akciju indeksi, uz kuriem attiecas implicētās svārstības, ir *Dow Jones EURO STOXX 50* euro zonai, *Standard & Poor's 500* ASV un *Nikkei 225* Japānai.

3. tabula. Dow Jones EURO STOXX tautsaimniecības sektoru indeksu cenu pārmaiņas

(perioda beigu cenu pārmaiņas; %)

	EURO STOXX	Pamat- izejvielas	Patēriņa pakalpo- jumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Veselības aprūpe	Rūpniecība	Tehno- loģijas	Tele- komuni- kācijas	Komu- nālie pakal- pojumi
Sektora īpatsvars tirgus kapitalizācijā (perioda beigu dati)	100.0	9.1	7.0	14.6	7.3	22.9	4.3	13.8	4.7	7.2	9.1
Cenu pārmaiņas (perioda beigu dati)											
2009 I	-14.0	-13.6	-8.3	-11.5	-5.9	-20.1	-7.4	-14.0	-9.5	-8.8	-21.0
2009 II	16.4	19.8	3.3	17.7	9.7	34.2	3.9	18.0	15.8	0.0	9.0
2009 III	20.7	21.8	14.9	15.8	7.3	32.4	14.2	26.4	13.6	14.7	14.9
2009 IV	2.1	15.3	3.3	9.0	6.8	-5.5	7.7	3.8	-3.9	2.0	0.3
2010 I	0.8	1.6	6.8	3.5	-1.7	-2.6	4.0	4.1	16.0	-4.5	-3.3
2010. gada aprīlis	-2.8	-2.0	0.8	2.5	-3.1	-6.7	-4.8	1.2	-7.0	-4.0	-3.3
2010. gada maijs	-7.2	-7.0	-6.7	-1.7	-8.8	-11.0	-3.2	-6.5	-6.4	-6.8	-8.2
2010. gada 28. februāris–											
2010. gada 9. jūnijs	-4.3	0.2	2.1	10.2	-6.4	-14.5	-4.3	3.8	-3.1	-9.8	-9.7

Avoti: Thomson Financial Datastream un ECB aprēķini.

Aplūkojamā perioda sākumam pēc pozitīvu tautsaimniecības datu publiskošanas bija raksturīga sakāpināta vēlme riskēt, tādējādi izraisot krasu akciju cenu kāpumu kā euro zonā, tā ASV. Tika atgūts februārī akciju cenu krituma rezultātā zaudētais, un akciju tirgus indeksi palielinājās līdz gada augstākajam līmenim. Publiskotie dati par nodarbinātību un rūpniecisko ražošanu euro zonā bija priecīgs pārsteigums, jo vairāki datu publikojumi norādīja arī uz labvēlīgām pasaules tautsaimniecības attīstības perspektīvām. Iepriekšējās bažas par euro zonas un ASV mājsaimniecību pieprasījuma atjaunošanās tempu mazinājās aprīlī, kad līdz šim samērā zema patērētāju konfidences rādītājs izrādījās labāks, nekā gaidīts. Aprīlī uzlabojās arī situācija mājokļu tirgū, par ko liecina dati par mājokļu pārdošanu ASV un hipotēku kredītiem euro zonā.

Grieķijas fiskālās krīzes saasināšanās aprīļa pēdējā nedēļā un valsts kredītreitinga pazemināšana Portugālei, Spānijai un Grieķijai nomāca iepriekš publiskotos pozitīvos tautsaimniecības datus un euro zonas akciju tirgos izraisīja akciju masveida izpārdošanu. Spriedzes pieaugums dažos euro zonas valsts parāda vērtspapīru tirgos 6. un 7. maijā noteica vērienīgu līdzekļu pārvietošanu uz drošākiem aktīviem, un šāda rīcība pārņēma arī finanšu tirgus ārpus euro zonas. Jūnija sākumā akciju cenu indeksi euro zonā un ASV bija samazinājušies līdz 2010. gada zemākajām vērtībām vai bija tuvu tām. Tikko akciju cenu tendence bija pāvērsusies pretējā virzienā, tā

27. attēls. Gaidāmais uzņēmumu vienas akcijas peļņas kāpums ASV un euro zonā

(gadā; %; mēneša dati)

Avoti: Thomson Financial Datastream un ECB aprēķini.

Piezīmes. Uzņēmumu gaidāmās peļņas kāpums saskaņā ar Dow Jones EURO STOXX indeksu euro zonai un Standard & Poor's 500 indeksu ASV.

1) Īstermiņa gaidas ir analītiķu peļņas gaidas nākamajam 12 mēnešu periodam (gada pieauguma temps).

2) Ilgtermiņa gaidas ir analītiķu peļņas gaidas nākamajam 3–5 gadu periodam (gada pieauguma temps).

vispirms ietekmēja euro zonas finanšu sektora akciju cenas, atainojot bažas par iespējamo to banku portfeļu turējumu norakstīšanu, ko veidoja euro zonas valstu valdības parāda vērtspapīri. Spriedzei pieaugot, akciju cenu kritums tomēr ietekmēja arī euro zonas nefinanšu sabiedrību akciju cenas un pārņēma finanšu tirgus ārpus euro zonas robežām – ASV.

Par publiskoto pozitīvo ekonomisko datu, kuri norāda uz tautsaimniecības atveseļošanos un akciju cenu norisēm, pēdējā laika neatbilstību liecina labvēlīgā peļņas prognoze pēc 12 mēnešiem, kas kopumā neatspoguļojas akciju cenu dinamikā. Mazākā mērā tas attiecas arī uz faktiskās peļņas pakāpenisku augšupvērstu korekciju. *Dow Jones EURO STOXX* indeksā iekļauto uzņēmumu faktiskās peļņas kritums attiecībā pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu turpināja palēnināties (sk. 27. att.), un faktiskais vienas akcijas peļņas pieaugums uzlabojās (–21% februārī un –15% maijā). Vienas akcijas peļņas kāpuma gaidas pēc 12 mēnešiem saglabājās gandrīz nemainīgas un maijā stabili turējās 24% līmenī, taču ilgāka termiņa peļņas gaidas uzlabojās pavisam nenožīmīgi.

2.6. NEFINANŠU SABIEDRĪBU FINANSĒJUMA PLŪSMAS UN FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

No 2009. gada decembra līdz 2010. gada aprīlim euro zonas nefinanšu sabiedrību finansējuma reālās izmaksas nedaudz pieauga, pārtraucot vairāk nekā gadu ilgušo lejupvērsto tendenci. Finansējuma izmaksu palielināšanos izraisīja kotēto akciju emisijas izmaksu kāpums, turpretī uz tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma izmaksas un, kaut arī ne tik lielā mērā, arī banku aizdevumu procentu likmes turpināja samazināties. Aplūkojamajā periodā nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīru emisija joprojām bija aktīva, bet banku finansējums vēl vairāk saruka.

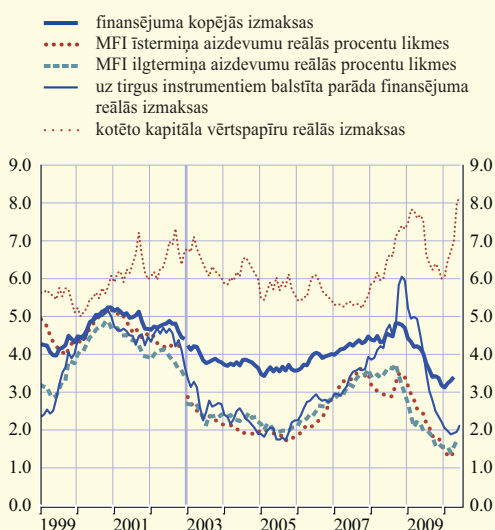
FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

Euro zonas nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas, ko aprēķina kā svērtās izmaksas, par pamatu ņemot dažādo finansējuma avotu attiecīgos atlikumus (koriģējot tos atbilstoši pārvērtēšanas ietekmei), 2010. gada aprīlī palielinājās līdz 3.4%. Salīdzinājumā ar 2009. gada pēdējo ceturksni pieaugums ir 21 bāzes punkts (sk. 28. att.).

Banku aizdevumu procentu dinamika aplūkojamā periodā liecina, ka galveno ECB procentu likmju samazinājuma tālāka ietekme uz banku klientiem pakāpeniski izzūd. No 2009. gada decembra līdz 2010. gada aprīlim MFI reālās īstermiņa procentu likmes samazinājās par 31 bāzes punktu, bet MFI reālās ilgtermiņa procentu likmes pieauga par 4 bāzes punktiem. Vienlaikus uz tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma reālās izmaksas saruka aptuveni par 30 bāzes punktiem. To noteica gandrīz visā periodā vērojamā

28. attēls. Euro zonas nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas

(gadā; %; mēneša dati)

Avoti: ECB, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch un Consensus Economics Forecasts.

Piezīmes. Nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas tiek aprēķinātas kā vidējās svērtās banku aizdevumu, parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru finansējuma izmaksas, kas balstītas uz to attiecīgajiem atlikumiem un deflētas ar inflācijas gaidām (sk. 2005. gada marta "Mēneša Biļetena" 4. ielikumu). Pēc saskaņotās MFI aizdevumu procentu likmju statistikas ieviešanas 2003. gada sākumā datu laikrindā radās statistiskais lūzums.

4. tabula. MFI nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegto aizdevumu procentu likmes

(gadā; %; bāzes punktos)

							Pārmaiņas bāzes punktos; līdz 2010. g. aprīlim ¹⁾		
	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 Marts	2010 Apr.	2009 Janv.	2010 Janv.	2010 Marts
MFI aizdevumu procentu likmes									
Nefinanšu sabiedrību banku norēķinu konta debeta atlikumi	5.08	4.55	4.25	4.06	3.98	3.97	-168	-8	-1
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām līdz 1 milj. euro ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	4.03	3.64	3.36	3.28	3.24	3.18	-155	-7	-6
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	4.74	4.49	4.16	3.96	4.00	3.90	-134	-9	-10
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām, kuri pārsniedz 1 milj. euro ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	2.85	2.57	2.06	2.19	1.99	2.00	-152	-1	1
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	3.87	3.71	3.64	3.58	3.44	3.45	-113	-20	1
Papildposteņi									
Naudas tirgus 3 mēnešu procentu likme	1.63	1.22	0.77	0.71	0.64	0.64	-182	-4	0
Valdības 2 gadu obligāciju peļņas likme	1.75	1.68	1.28	1.39	1.40	1.75	-39	24	35
Valdības 7 gadu obligāciju peļņas likme	3.38	3.53	3.10	3.10	3.15	3.26	-18	3	11

Avots: ECB.

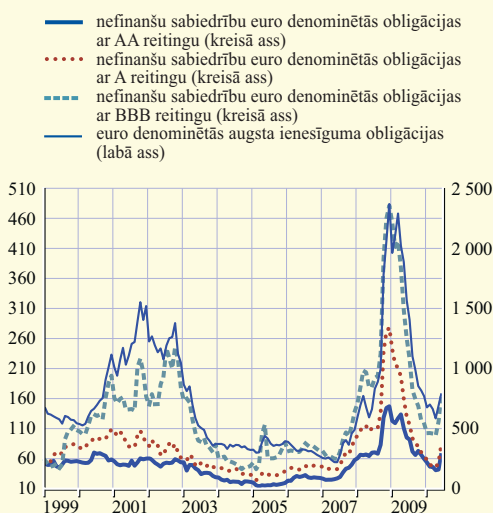
1) Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

uzņēmumu obligāciju uzcenojuma tālāka samazināšanās. Kopš 2009. gada decembra kapitāla finansējuma reālās izmaksas līdz 2010. gada aprīlim kopumā pieauga vairāk nekā par 90 bāzes punktiem, bet maijā vēl par 100 bāzes punktiem, jo spriedze valsts parāda vērtspapīru tirgos bija palielinājusies arī svārstīgumu finanšu tirgos kopumā. Ilgākā perspektīvā euro zonas nefinanšu sabiedrību visu komponentu kopējās reālās finansējuma izmaksas, izņemot kapitāla reālās izmaksas, 2010. gada 1. ceturksnī saglabājās zemākajā kopš 1999. gada reģistrētajā līmenī.

No 2009. gada decembra līdz 2010. gada aprīlim gandrīz visas MFI nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegto aizdevumu nominālās procentu likmes bija vēl nedaudz samazinājušās (sk. 4. tabulu). Kopš 2008. gada novembra novērotā MFI procentu likmju lejupvērstā tendence 2010. gada 1. ceturksnī, šķiet, bija palēninājusies. 2010. gada aprīļa norises, iespējams, sāk atspoguļot tādu naudas tirgus procentu likmju un obligāciju ienesīguma kāpumu, kuru dinamika parasti ietekmē attiecīgi banku īstermiņa finansējuma izmaksas un ilgāka termiņa aizdevumu procentu likmes.

29. attēls. Nefinanšu sabiedrību obligāciju ienesīguma likmju uzcenojums

(bāzes punktos; mēneša vidējie dati)

Avoti: Thomson Financial Datastream un ECB aprēķini.

Piezīme. Nefinanšu sabiedrību obligāciju ienesīguma likmju uzcenojums tiek aprēķināts salīdzinājumā ar valdības AAA reitinga obligāciju peļņas likmēm.

Uz tirgus instrumentiem balstīta parāda finansējuma reālo izmaksu straujo samazinājumu galvenokārt nosaka uzņēmumu obligāciju uzcenojuma sarukums. 2010. gada 1. ceturksnī un 2010. gada aprīlī šie uzcenojumi samazinājās visās reitingu grupās un nokritās zem 2008. gada augusta līmeņa (t.i., īsi pirms visaptveroša uzņēmumu obligāciju uzcenojuma pieauguma, krīzei pieņemoties spēkā; sk. 29. att.). Turpretī 2010. gada maijā uzņēmumu obligāciju uzcenojumu ietekmēja finanšu investoru ļoti rosīgā līdzekļu pārvietošana uz kvalitatīvākiem aktīviem, tāpēc tās atkal sāka augt un nolīdzināja gandrīz visu šā gada kritumu. Piemēram, no 2010. gada aprīļa līdz maijam BBB reitinga obligāciju uzcenojums pieauga aptuveni par 20 bāzes punktiem, bet augsta ienesīguma obligāciju uzcenojums palielinājās par 100 bāzes punktiem. Augstāka reitinga obligāciju uzcenojumus šāda noskaņojuma maiņa ietekmēja mazāk, un tie palika aptuveni tādi paši, kā tika novērots pirms pēdējās spriedzes sākšanās.

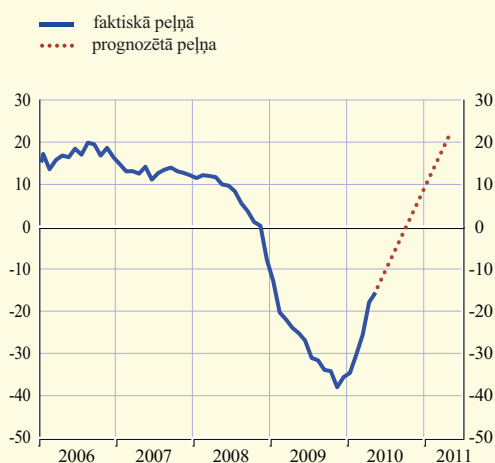
FINANSĒJUMA PLŪSMAS

Vairākums euro zonas nefinanšu sabiedrību pelnītspējas rādītāju liecina, ka gan 2010. gada 1. ceturksnī, gan arī aprīlī un maijā tie vēl vairāk uzlabojušies. Tomēr euro zonas biržā kotēto nefinanšu sabiedrību vienas akcijas peļņas gada pieauguma temps 2010. gada maijā joprojām bija negatīvs (–15%; martā – –26%; sk. 30. att.). Nākotnē paredzams, ka peļņa varētu vēl vairāk pieaugt, kaut gan kopumā gaidāms, ka nefinanšu sabiedrību vienas akcijas peļņas kāpums līdz pat 2010. gada rudenim būs negatīvs.

Attiecībā uz ārējo finansējumu MFI aizdevumi nefinanšu sabiedrībām turpināja sarukt, turpretī tirgus instrumentu, īpaši parāda vērtspapīru, emisijas pieauguma temps palielinājās līdz divciparu skaitlim (sk. 31. att.). 2010. gada 1. ceturksnī beigās nefinanšu sabiedrību emitēto biržā kotēto akciju gada pieauguma temps nedaudz saruka. Parāda vērtspapīru emisija aktīvi turpinājās līdz pat 2010. gada martam, spēcīgi palielinoties ilgtermiņa vērtspapīru emisijas gada pieauguma tempam, jo sektoru ietekmēja refinansēšanas aktivitātes, kas deva priekšroku ilgtermiņa, nevis īstermiņa parāda vērtspapīru emisijai.

30. attēls. Euro zonas biržā kotēto nefinanšu sabiedrību vienas akcijas peļņas rādītāji

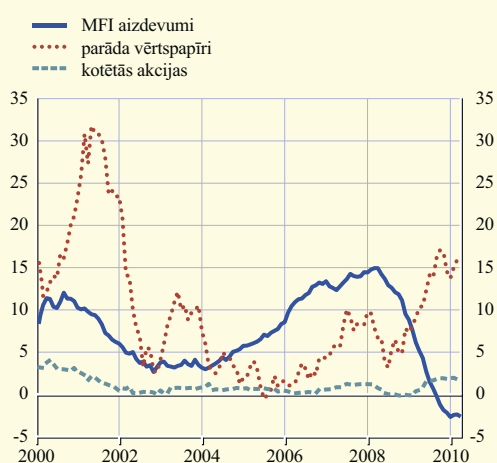
(gadā; %; mēneša dati)

Avoti: Thomson Financial Datastream un ECB aprēķini.

31. attēls. Nefinanšu sabiedrību ārējais finansējums instrumentu dalījumā

(gada pārmaiņas; %)

Avots: ECB.
Piezīme. Kotētās akcijas ir denominētas euro.

5. tabula. Nefinanšu sabiedrību finansēšana

(pārmaiņas; %, ceturkšņa beigu dati)

	Gada pieauguma temps				
	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
MFI aizdevumi	6.1	2.7	-0.2	-2.2	-2.4
Līdz 1 gadam	-0.5	-5.8	-10.2	-13.2	-10.6
1-5 gadi	11.0	7.2	2.0	-1.9	-4.4
Ilgāk par 5 gadiem	8.1	5.9	4.6	3.8	2.7
Emitētie parāda vērtspapīri	9.1	12.3	16.1	14.5	16.0
Īstermiņa	-10.5	-23.8	-25.2	-38.4	-21.5
Ilgtermiņa <i>t.sk.:¹⁾</i>	12.9	19.4	24.0	24.8	21.8
ar fiksēto procentu likmi	17.6	25.1	31.4	32.3	26.4
ar mainīgo procentu likmi	-0.5	-1.1	-4.8	-4.2	-0.1
Emitētās kotētās akcijas	0.4	1.5	1.8	1.8	1.8
Papildpostei²⁾					
Kopējais finansējums	3.4	2.9	2.1	1.2	-
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām	6.5	4.1	1.7	0.0	-
Apdrošināšanas tehniskās rezerves ³⁾	0.5	0.5	0.5	0.5	-

Avoti: ECB, Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīmes. Šajā tabulā (izņemot papildpostei) sniegti monetārās un banku statistikas un vērtspapīru emisiju statistikas dati. Neliela atšķirība no sniegtajiem finanšu kontu statistikas datiem var rasties galvenokārt atšķirīgo vērtēšanas metožu rezultātā.

1) Fiksētās un mainīgās procentu likmes vērtspapīru summa var atšķirties no ilgtermiņa parāda vērtspapīru kopsummas, jo bezkupona ilgtermiņa parāda vērtspapīri, kuros ietverts pārvērtēšanas efekts, nav norādīti.

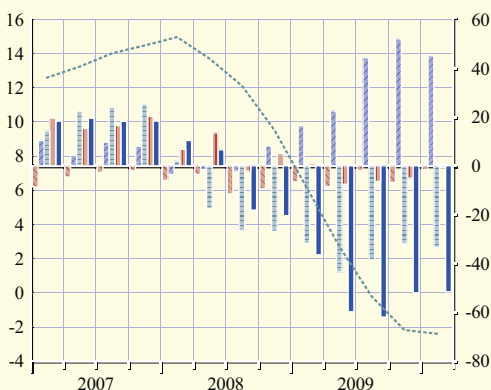
2) Dati sniegti saskaņā ar Eiropas sektoru kontu ceturkšņa statistiku. Kopējais nefinanšu sabiedrību finansējums ietver aizdevumus, emitētos parāda vērtspapīrus, akcijas un citus emitētos kapitāla vērtspapīrus, apdrošināšanas tehniskās rezerves, citus kreditoru parādus un atvasinātos finanšu instrumentus.

3) Ietver pensiju fondu rezerves.

32. attēls. Aizdevumu kāpums un nefinanšu sabiedrību aizdevumu pieprasījumu veicinošie faktori

(neto gada pārmaiņas; %)

- ieguldījumi pamatlīdzekļos (labā ass)
- krājumi un apgrozāmais kapitāls (labā ass)
- uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas darījumi un uzņēmumu pārstrukturēšanās (labā ass)
- parāda pārstrukturēšana (labā ass)
- iekšējais finansējums (labā ass)
- aizdevumi nefinanšu sabiedrībām (kreisā ass)

Avots: ECB.

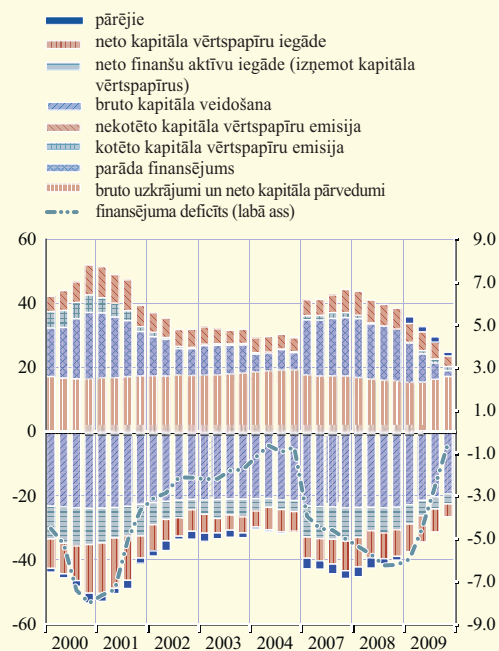
Piezīmes. Neto īpatsvars attiecas uz to banku, kas atzinušas, ka konkrētais faktors veicinājis stingrāku kredītēšanas nosacījumu izvirzīšanu, un to banku, kuras atzinušas, ka šis faktors veicinājis to atvieglošanu, starpību. Sk. arī banku veiktās kredītēšanas 2010. gada aprīļa apsekojumu.

2010. gada 1. ceturkšņa beigās banku veiktās nefinanšu sabiedrību kredītēšanas pieauguma temps bija negatīvs (-2.4%; sk. 5. tabulu). 2010. gada aprīlī nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu gada kāpuma temps turpināja samazināties (līdz -2.6%). Visvairāk kritās nefinanšu sabiedrībām izsniegtie īstermiņa (ar termiņu līdz 1 gadam) aizdevumi, kuru gada pieauguma temps bijis negatīvs kopš 2009. gada marta. Pēdējos mēnešos stabilizēšanās pazīmes bija tikai aizdevumiem ar termiņu ilgāku par 5 gadiem, un 2010. gada aprīlī plūsmas bija pozitīvas. Empīriskie dati liecina, ka nefinanšu sabiedrību kredītēšana mēdz ievērojami atpalikt no ekonomiskās attīstības cikla. Tāpēc, ņemot vērā sliktu ekonomisko apstākļu ilgstošo ietekmi uz aizdevumu pieprasījumu un tendenci kredītu vietā izmantot uz tirgus instrumentiem balstītu finansējumu, kredītēšanas tempa samazināšanās kopumā joprojām atbilst vēsturiskajām tendencēm.

Kā liecina jaunākais euro zonas banku veiktās kredītēšanas apsekojums, tādi pieprasījuma

33. attēls. Nefinanšu sabiedrību uzkrājumi, finansējums un ieguldījumi

(četrus ceturkšņus mainīgais apjoms; % no bruto pievienotās vērtības)

Avots: euro zonas konti.

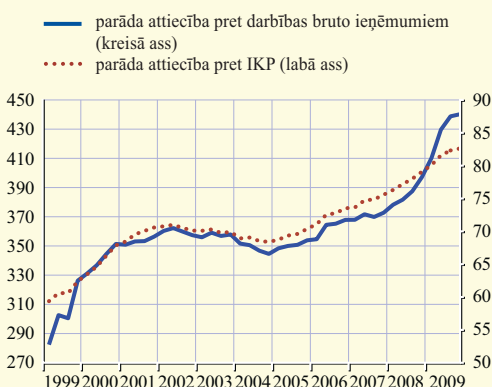
Piezīmes. Parāds ietver aizdevumus, parāda vērtspapīrus un pensiju fondu rezerves. "Pārējie" ietver atvasinātos finanšu instrumentus, kreditoru/debitoru parākus un korekcijas. Iekšējiem savstarpējiem aizdevumiem norādīts atlikums. Finansējuma deficīts ir neto aizdevumi pret neto aizņēmumiem, kas aptuveni atbilst bruto ietaupījumu un kopējā kapitāla veidošanas starpībai.

puses faktori kā samazinājušies ieguldījumi pamatlīdzekļos un uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas darījumi 2010. gada 1. ceturksnī negatīvi ietekmējuši nefinanšu sabiedrību aizdevumu pieprasījumu (sk. 32. att.). Vienlaikus aptauja apliecināja, ka, lai gan banku likviditāte nedaudz uzlabojusies, kapitāla izmaksas un spēja piesaistīt tirgus finansējumu noteikusi stingrāku kreditēšanas nosacījumu izvirzīšanu uzņēmumiem. Tāpēc, kaut arī šajā periodā kopumā kreditēšanas nosacījumi nav kļuvuši stingrāki, kreditēšanas ierobežojumi, šķiet, aizdevumu dinamiku tomēr ietekmē.

Nefinanšu sabiedrību finansējuma trūkums jeb neto aizņēmumi, t.i., reālo ieguldījumu izdevumu un iekšēji radīto līdzekļu (bruto uzkrājumu) starpība, būtiski sarukuši, 2009. gada 4. ceturksnī sasniedzot 0.5% no bruto pievienotās vērtības četrus ceturkšņus mainīgās summas. 33. attēlā parādītas sastāvdaļas, kas saskaņā ar euro zonas kontiem veido euro zonas uzņēmumu krājumus, finansējumu un ieguldījumus (dati pieejami līdz 2009. gada 4. ceturksnim). Attēlā redzams, ka uzņēmumu reālos ieguldījumus (kopējā pamatkapitāla veidošana) gandrīz pilnībā bijis iespējams finansēt ar uzņēmumu iekšējiem līdzekļiem, turpretī ārējā finansējuma

34. attēls. Nefinanšu sabiedrību parāda rādītāji

(%)

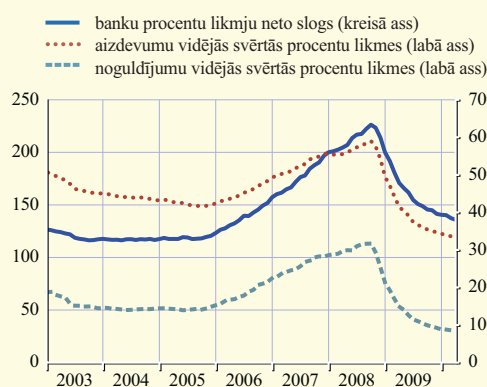

Avoti: ECB, Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīmes. Parāda dati sniegti saskaņā ar Eiropas sektoru kontu ceturkšņa statistiku. Tajos ietilpst aizdevumi, emitētie parāda vērtspapīri un pensiju fondu rezerves.

35. attēls. Nefinanšu sabiedrību banku procentu likmju neto slogs

(bāzes punktos)

Avots: ECB.

Piezīme. Banku procentu likmju neto slogs definēts kā aizdevumu vidējo svērtā procentu likmju un noguldījumu vidējo svērtā procentu likmju starpība nefinanšu sabiedrību sektorā, un tā pamatā ir atlikumu summas.

pieaugums būtiski samazinājies un kā uzņēmuma finansēšanas avots gandrīz vai izzudis. Vienlaikus 2009. gada 4. ceturksnī vēl vairāk samazinājās finanšu aktīvu, t.sk. kapitāla vērtspapīru, iegāde.

FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

2009. gada 4. ceturksnī nefinanšu sabiedrību parāda līmenis kopumā palika nemainīgi augsts – parāds atbilda attiecīgi 83% IKP un 440% bruto darbības ieņēmumu (sk. 34. att.). Vājākas ārējā finansējuma plūsmas un samazinājies iekšējā finansējuma avotu sarukums 2009. gada 2. pusgadā liecina, ka uzņēmumi aktīvi konsolidē finansiālo stāvokli.

Nefinanšu sabiedrības bija ieguvējas, krītoties banku aizdevumu un tirgus procentu likmēm, jo 2010. gada 1. ceturksnī un 2010. gada aprīlī to procentu likmju slogs kļuva vēl vieglāks (sk. 35. att.). Kopumā parāda līmenis un ar to saistītais procentu maksājumu slogs joprojām bija liels, liecinot, ka ārējā finansējuma pieprasījums arī turpmāk būs mazs un turpināsies tikpat vērīnīga bilancu pārstrukturēšana, lai atjaunotu naudas plūsmu.

2.7. MĀJSAIMNIECĪBU SEKTORA FINANSĒJUMA PLŪSMAS UN FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

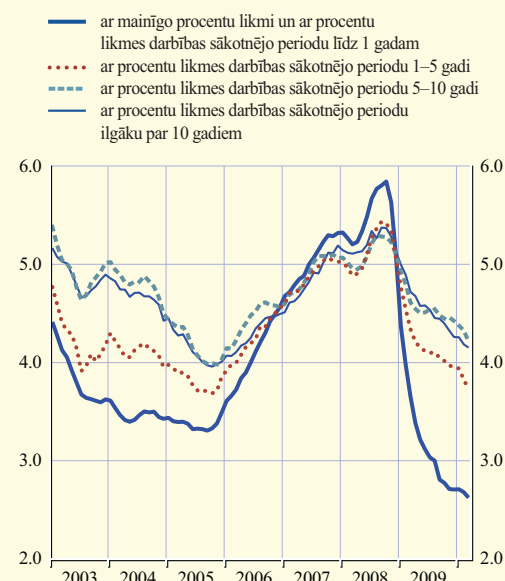
2010. gada 1. ceturksnī mājsaimniecību finansēšanas nosacījumus raksturoja banku aizdevumu procentu likmju neliela samazināšanās. Vienlaikus pirmo reizi kopš 2008. gada rudens mājsaimniecību kredītēšanas nosacījumi kopumā bija kļuvuši nedaudz stingrāki. 2010. gada 1. ceturksnī un 2010. gada aprīlī mājsaimniecību kredītēšanas gada kāpuma temps vēl vairāk pieauga, taču joprojām pamatā to noteica mājokļa iegādei izsniegtie aizdevumi. Mājsaimniecību parāda līmenis attiecībā pret ienākumiem nedaudz pieauga, bet procentu maksājumu slogs turpināja sarukt.

FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

2010. gada 1. ceturksnī mājsaimniecību finansējuma izmaksas euro zonā turpināja samazināties, taču mazāk nekā iepriekšējos ceturkšņos. MFI mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmes 1. ceturksnī turpināja kristies (sk. 36. att.). Šis samazinājums, kas pamatā izpaudās visu termiņu aizdevumiem, galvenokārt atspoguļoja no jauna mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmju un salīdzināma termiņa tirgus procentu likmju starpības tālāku sarukumu. Mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmju termiņstrukturai joprojām bija raksturīga ievērojama pozitīva starpība starp aizdevumu ar ilgu (t.i., ilgāku par 5 gadiem) procentu likmes darbības sākotnējo periodu un īsa termiņa aizdevumu (t.i., aizdevumu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam) procentu likmēm. Tāpēc 1. ceturksnī aizdevumi ar īsāku procentu likmes darbības sākotnējo periodu joprojām veidoja nedaudz vairāk par pusi no visiem jaunajiem darījumiem.

36. attēls. MFI mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmes

(gadā; %; izņemot maksas; jauno darījumu procentu likmes)

Avots: ECB.

2010. gada 1. ceturksnī MFI izsniegto patēriņa kredītu procentu likmes vidēji saglabājās nemainīgas. Šīs norises slēpj aizdevumu ar īsiem procentu likmes darbības sākotnējiem periodiem (t.i., aizdevumu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam) procentu likmju tālāku samazināšanos, turpretī pirmo reizi kopš 2008. gada rudens nedaudz pieauga procentu likmes aizdevumiem ar ilgu (ilgāku par 5 gadiem) procentu likmes darbības sākotnējo periodu. Patēriņa kredīta procentu likmju un salīdzināma termiņa tirgus procentu likmju starpība darījumiem ar īsu procentu likmes darbības sākotnējo periodu saruka, turpretī darījumiem ar ilgāku procentu likmes darbības sākotnējo periodu tā pieauga. Kopumā viszemākās joprojām bija aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu 1–5 gadi procentu likmes, gandrīz tikpat zemas – aizdevumu ar visīsāko procentu likmes darbības sākotnējo periodu procentu likmes, bet visaugstākās tās saglabājās aizdevumiem ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem.

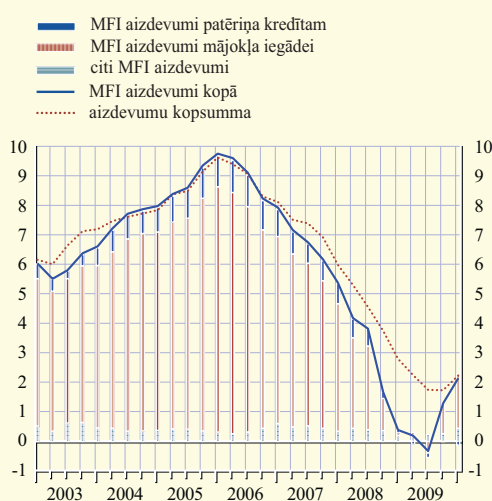
Banku veiktās kreditēšanas 2010. gada aprīļa apsekojums liecina, ka 2010. gada 1. ceturksnī nedaudz audzis to banku īpatsvars, kuras mājāsaimniecībām izsniegtajiem aizdevumiem izvirzījušas stingrākus kreditēšanas nosacījumus. Kopumā stingrāku kreditēšanas nosacījumu izvirzīšana, kas tika fiksēta pirmoreiz kopš 2008. gada rudens, galvenokārt bija vērsta uz aizdevumiem mājokļa iegādei, bet patēriņa kredīta un pārējo aizdevumu kreditēšanas nosacījumi pamatā nemainījās. Kopumā stingrāku kreditēšanas nosacījumu izvirzīšanu aizdevumiem mājokļa iegādei neizraisīja pamatfaktori, kas vai nu kopumā palika nemainīgi (piemēram, mājokļu tirgus perspektīvas), vai to nozīme kopējā kreditēšanas nosacījumu pastiprināšanā nebija liela (piemēram, tautsaimniecības attīstības vispārējā perspektīva). Tādējādi daļējs stingrāku kreditēšanas nosacījumu izvirzīšanas skaidrojums varētu būt meklējams citos faktoros, piemēram, banku risku vadības pārmaiņās. Gluži tāpat kā iepriekšējā apsekojumā, tādi faktori kā banku finansējuma izmaksas un bilanču rādītāju diktēti ierobežojumi attiecībā uz kreditēšanu uzskatāmi vienīgi par piedāvājuma puses faktoriem un palika neitrāli visu veidu aizdevumiem. Visbeidzot, bankas uzskatīja, ka pēc trīs ceturkšņus ilguša kāpuma 2010. gada 1. ceturksnī pieprasījums pēc kredītiem mājokļa iegādei sarucis. Tas tika skaidrots ar mājokļu tirgus perspektīvu ne tik pozitīvu devumu un vēl negatīvāku patērētāju konfidences devumu. 1. ceturksnī kopējais pieprasījums pēc patēriņa kredīta un pārējiem aizdevumiem, šķiet, bijis nedaudz kūtāks.

FINANSĒJUMA PLŪSMAS

2009. gada 4. ceturksnī (pēdējais ceturksnis, par kuru pieejami euro zonas integrēto kontu dati) mājāsaimniecību kreditēšanas kopējais gada pieauguma temps saglabājās nemainīgs (1.7%), tādējādi apturot kopš 2006. gada vidus vērojamo lejupvērsto tendenci. Taču paliek apslēpts ne-MFI mājāsaimniecību kreditēšanas gada pieauguma tempa ievērojamais kritums (līdz 4.3%; iepriekšējā ceturksnī – 15.6%). Šis

37. attēls. Mājāsaimniecībām izsniegto aizdevumu kopapjoms

(gada pārmaiņas; %, devums, procentu punktos; ceturkšņa beigās)

Avots: ECB.

Piezīmes. Aizdevumu kopsumma ietver visu institucionālo sektoru mājāsaimniecībām izsniegtos aizdevumus, t.sk. pārējā pasaulē. 2010. gada 1. ceturksnī mājāsaimniecībām izsniegto aizdevumu kopsumma aplēsta, izmantojot monetārās un banku statistikas informāciju par darījumiem. Informāciju par MFI izsniegto aizdevumu un aizdevumu kopsummas pieauguma tempa aprēķinu atšķirībām sk. attiecīgajās tehniskajās piezīmēs.

kritums notika tāpēc, ka gada pieauguma tempa aprēķināšanā vairs neiekļāva vērtspapīrošanas darbības, vērtspapīrus pārdodot, ietekmi (kad kredīti par tādiem vairs netiek atzīti un tāpēc tos izslēdz no MFI bilancēm un pēc tam grāmato kā aizņēmumus no CFS; šāda darbība īpaši aktīvi izpaudās 2008. gada beigās). Dati par MFI aizdevumiem un vērtspapīrošanas darbību liecina, ka 2010. gada 1. ceturksnī mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu kopapjoma gada pieaugums bija nedaudz lielāks par 2% (sk. 37. att.).

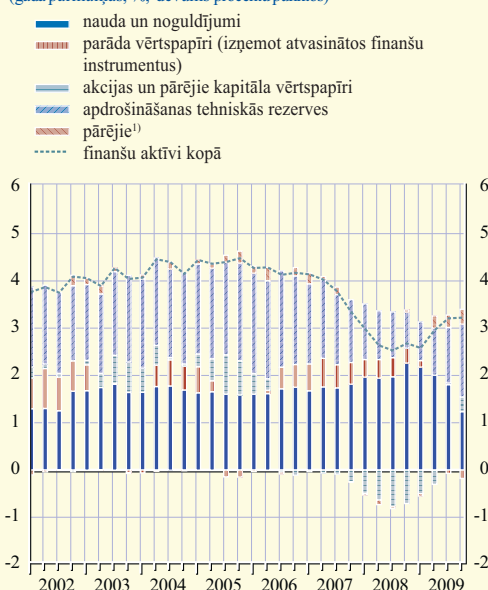
MFI mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpuma temps 2010. gada aprīlī palielinājās līdz 2.5% (2010. gada 1. ceturksnī – 1.7% un 2009. gada 4. ceturksnī – 0.3%). Pēdējā laika norises turpina apstiprināt, ka 2009. gadā bijis pavērsiena punkts. Ņemot vērā aizdevumu izslēgšanu no bilancēm vērtspapīrošanas aktivitātes kontekstā, mājsaimniecību kreditēšanas gada pieauguma tempa atjaunošanās ir mazāk ievērojama.

Pastāvīgās MFI aizdevumu pozitīvās plūsmas un gada kāpuma tempa pieaugums atbilst ilgākā laika posmā novērotajām likumsakarībām, ka mājsaimniecību kreditēšana mēdz aktivizēties ekonomiskās attīstības cikla pašā sākumā. Taču nākotnē kreditēšanas izaugsme varētu palikt pieticīga, jo mājokļu tirgus un ienākumu prognozes vēl joprojām ir visai nenoteiktas un arī mājsaimniecību parāda līmenis salīdzinājumā ar iepriekšējiem cikliem vēl joprojām ir augsts.

MFI veiktajā mājsaimniecību kreditēšanā turpināja palielināties aizdevumu mājokļu iegādei gada pieauguma temps, 2010. gada aprīlī sasniedzot 2.9% (2010. gada 1. ceturksnī – vidēji 2.0%) un atspoguļojot kopš 2009. gada vidus notiekošās stabilās mēneša līdzekļu ieplūdes. Tādas pašas

38. attēls. Mājsaimniecību finanšu ieguldījumi

(gada pārmaiņas; %; devums procentu punktos)

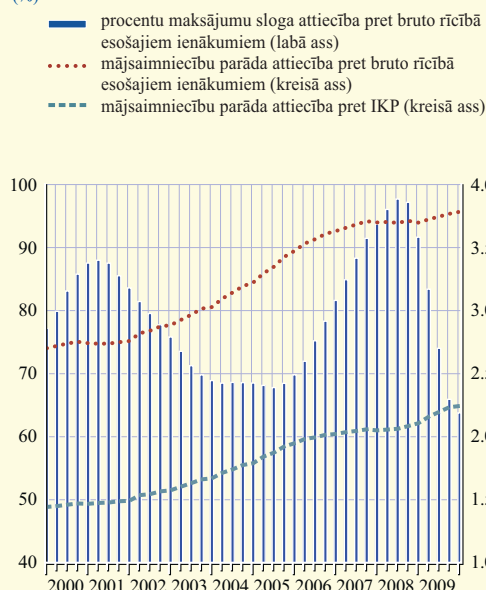

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Ietver aizdevumus un pārējos debitoru parādus.

39. attēls. Mājsaimniecību parāds un procentu maksājumi

(%)

Avoti: ECB un Eurostat.

Piezīmes. Mājsaimniecību parāds ietver visu institucionālo sektoru mājsaimniecībām izsniegtos aizdevumus, t.sk. pārējā pasaulē. Procentu maksājumi neietver mājsaimniecību finansējuma izmaksas pilnībā, jo nav iekļautas komisijas maksas par finanšu pakalpojumiem. Dati par pēdējo ceturksni daļēji ir aplēses.

tendences varēja vērot pārējo aizdevumu izsniegšanā – to gada kāpuma temps aprīlī palielinājās līdz 3.0% (1. ceturksnī – 2.4%). Turpretī patēriņa kredītu gada pieauguma temps, neraugoties uz nelielu kāpumu salīdzinājumā ar 1. ceturksni, aprīlī joprojām bija negatīvs (–0.3%).

Kā liecina euro zonas konti, kopējo finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps euro zonas mājsaimniecību sektora bilances aktīvos 2009. gada 4. ceturksnī joprojām bija 3.2% (sk. 38. att.). Taču tas slēpj ievērojamas portfeļa struktūras pārmaiņas. Patiešām, ieguldījumu naudā un noguldījumos devums kļuva ievērojami mazāks, un šī aktīvu kategorija kopējā finanšu ieguldījumu pieaugumā zaudēja noteicošo lomu. Mājsaimniecības turpināja pārvietot līdzekļus no likvīdiem aktīviem uz ilgāka termiņa un riskantākiem aktīviem, jo ienesīguma līkne bija stāva un uzlabojās tirgus noskaņojums. Īpaši palielinājās apdrošināšanas tehnisko rezervju iegāde, un šī aktīvu kategorija deva lielāko ieguldījumu kopējā finanšu ieguldījumu pieaugumā. Mājsaimniecības vairāk iegādājās arī kopieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondu) daļas. Turpretī tiešos obligāciju un kotēto akciju turējumus tās samazināja.

FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

Mājsaimniecību parāda attiecība pret rīcībā esošajiem ienākumiem, kas no 2007. gada beigām līdz 2009. gada vidum kopumā bijusi stabila (sk. 39. att.), 2010. gada 1. ceturksnī varētu būt turpinājusi mazliet palielināties (līdz gandrīz 96%). Šī tendence atspoguļo mājsaimniecību kreditēšanas gauso izaugsmi un pieticīgo ienākumu kāpumu pēdējos ceturkšņos. Turpretī mājsaimniecību parāda attiecība pret IKP 1. ceturksnī varētu būt palikusi faktiski nemainīga, atainojot to, ka ekonomiskajai aktivitātei kopumā cikliskais pieaugums ir spēcīgāks nekā mājsaimniecību ienākumiem. Tiek lēsts, ka mājsaimniecību sektora procentu maksājumu slogs turpinājis sarukt, taču ne tik strauji kā iepriekšējos ceturkšņos (1. ceturksnī – 2.2% no rīcībā esošajiem ienākumiem; iepriekšējā ceturksnī – 2.3%). Tas liecina par samazināto procentu likmju ietekmi uz procentu maksājumiem, jo mājsaimniecību parāda attiecība pret ienākumiem bija nedaudz palielinājusies.

3. CENAS UN IZMAKSAS

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonas SPCI gada inflācija 2010. gada maijā bija 1.6% (aprīlī – 1.5%). Inflācijas kāpums pēdējos mēnešos galvenokārt atspoguļo augstākas enerģijas cenas. Kopumā inflācijas līmenim nākotnē jābūt mērenam. Var saglabāties augšupvērstis spiediens uz preču cenām, lai gan gaidāms, ka euro zonas valstīs iekšzemes cenu spiediens joprojām būs vājš. Šo novērtējumu atspoguļo arī Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai, kas paredz, ka SPCI gada inflācija 2010. gadā būs 1.4–1.6% un 2011. gadā – 1.0–2.2% diapazonā. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2010. gada marta iespēju aplēsēm minētie diapazoni korigēti un nedaudz paplašināti, galvenokārt liecinot par augstākām preču cenām euro zonā. Pieejamās starptautisko organizāciju prognozes sniedz kopumā līdzīgu ainu. Vidējā termiņā šādas prognozes riski kopumā ir līdzsvaroti.

3.1. PATĒRIŅA CENAS

Saskaņā ar Eurostat ātro aplēsi euro zonas valstu SPCI gada inflācija 2010. gada maijā bija 1.6% (aprīlī – 1.5%; sk. 6. tabulu). Aplūkojot ilgāku laika posmu, pēdējos divos gados vērojamas nozīmīgas SPCI gada inflācijas svārstības. Pārtikas un enerģijas cenu krituma ietekmē SPCI inflācijas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu no 2008. gada vidus līdz 2009. gada vidum vienmērīgi mazinājās. SPCI gada inflācija 2009. gada jūlijā sasniedza rekordzemu līmeni (–0.6%). Pēc tam bāzes efektu dēļ SPCI gada inflācijas rādītājs 2009. gada novembrī atkal kļuva pozitīvs. Pēdējos mēnešos indekss strauji pieaudzis galvenokārt enerģijas cenu kāpuma dēļ.

Visjaunākā informācija par SPCI pārmaiņām sektoru līmenī liecina, ka aprīlī SPCI enerģijas komponenta pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sasniedza 9.1% (martā – 7.2%; sk. 40. att.). Vērtējot ilgākā perspektīvā, enerģijas cenu gada pārmaiņas strauji palielinās kopš zemākā punkta (–14.4%) sasniegšanas 2009. gada jūlijā. Kāpumu kopš pagājušā gada jūlija veicināja gan krasais kopš pagājušās vasaras vērojamais naftas cenu pieaugums, gan pozitīvie bāzes efekti, ko izraisīja naftas cenu straujais sarukums 2008. gada nogalē. Saistībā ar enerģijas produktu cenām jāatzīmē, ka šajā periodā kāpuma tendenci galvenokārt nosaka ar naftas cenu dinamiku tieši saistīto produktu (šķidrā kurināmā – personisko transportlīdzekļu degvielas un kurināmā mājokļu

6. tabula. Cenu dinamika

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	2008	2009	2009 Dec.	2010 Janv.	2010 Febr.	2010 Marts	2010 Apr.	2010 Maijs
SPCI un tā komponenti								
Kopējais indekss ¹⁾	3.3	0.3	0.9	1.0	0.9	1.4	1.5	1.6
Enerģija	10.3	–8.1	1.8	4.0	3.3	7.2	9.1	–
Neapstrādātā pārtika	3.5	0.2	–1.6	–1.3	–1.2	–0.1	0.7	–
Apstrādātā pārtika	6.1	1.1	0.7	0.6	0.6	0.5	0.6	–
Neenerģijas rūpniecības preces	0.8	0.6	0.4	0.1	0.1	0.1	0.2	–
Pakalpojumi	2.6	2.0	1.6	1.4	1.3	1.6	1.2	–
Citi cenu rādītāji								
Ražotāju cenas rūpniecībā	6.1	–5.1	–2.9	–1.0	–0.4	0.9	2.8	–
Naftas cenas (euro par barelu)	65.9	44.6	51.6	54.0	54.5	59.1	64.0	61.6
Neenerģijas preču cenas	2.0	–18.5	19.2	27.3	25.4	34.5	51.9	51.9

Avoti: Eurostat, ECB un ECB aprēķini, kuru pamatā ir Thomson Financial Datastream dati.

Piezīme. Neenerģijas preču cenu indekss svērts atbilstoši euro zonas valstu importa struktūrai 2004.–2006. gadā.

1) SPCI inflācija 2010. gada maijā ir Eurostat ātrā aplēse.

apkurei) cenu pieaugums, bet enerģijas, kas nav iegūta no naftas, komponentu (piemēram, elektroenerģijas un gāzes) cenu gada pārmaiņas bijušas stabilākas. Pēdējos mēnešos lielāka pārstrādes izmaksu starpība (ko izsaka pārstrādes produktu un jēlnaftas cenu starpība) arī noteikusi enerģijas cenu kāpumu. Jaunākie dati liecina, ka pārstrādes izmaksu starpība pašlaik ir lielāka nekā tās ilgtermiņa vidējais līmenis. Pamatojoties uz biržā tirgoto naftas nākotnes līgumu pašreizējām cenām, turpmāk gaidāms, ka enerģijas cenu komponenta radītā inflācija 2010. gada nogalē joprojām būs augsta un bāzes efekti un netiešie nodokļi to nedaudz pozitīvi ietekmēs.

Kopējo pārtikas preču (t.sk. alkohola un tabakas) cenu gada pieauguma temps pēc septiņu mēnešu svārstībām ar mīnusa zīmi martā atkal kļuva pozitīvs, sasniedzot 0.3%. Palielinājuma tendence turpinājās aprīlī, kad pārtikas preču cenu gada kāpuma temps sasniedza 0.7%. Pārtikas cenas un minētās enerģijas cenas ir SPCI grozā iekļautie divi vissvārstīgākie komponenti. Tādējādi, lai gan pārtikas cenu komponents veido tikai aptuveni 20% no kopējā SPCI groza, tas joprojām var nozīmīgi ietekmēt kopējās SPCI svārstības. Tiešām no 2008. gada vidus līdz 2009. gada vidum novērotais SPCI inflācijas kritums galvenokārt skaidrojams ar būtiski zemākām pārtikas preču cenām starptautiskajos tirgos šajā periodā. 2009. gada rudenī pārtikas cenu lejupvērstā tendence mitējās, un kopš tā laika vērojama neliela stabilizēšanās.

Pārtikas cenu dinamiku parasti analizē, atsevišķi aplūkojot apstrādātās un neapstrādātās pārtikas cenas. Lielāko apstrādātās pārtikas komponentu, piemēram, maizes un piena produktu (piena, siera un olu), gada kāpuma temps 2009. gada rudenī un 2010. gada pirmajos četros mēnešos joprojām bija negatīvs, bet komponenti, kurus vairāk ietekmēja netiešie nodokļi (tabaka, vīns, alus un stiprie alkoholiskie dzērieni), radīja augšupvērstu spiedienu uz apstrādātās pārtikas cenām. Tabakas izstrādājumi, piemēram, veido aptuveni ceturto daļu no apstrādātās pārtikas komponenta, un sakarā ar netiešo nodokļu palielinājumu pagājušajā gadā cenu gada kāpuma temps aprīlī sasniedza 6.2%, pārsniedzot kopš 1998. gada ilgu laiku novēroto vidējo tempu (5.4%).

Neapstrādātās pārtikas produktu cenu dinamika gada pārmaiņu ziņā arī 2009. gada nogalē un 2010. gada sākumā liecināja par zināmu stabilizēšanos, bet martā un aprīlī sāka pieaugt. Šo neseno kāpumu veicinājuši divi faktori. Pirmkārt, dažus komponentus, piemēram, dārzeņu cenas, daļēji ietekmē transporta izmaksas, kas augstāku naftas cenu dēļ pēdējos mēnešos palielinājušās. Otrkārt, daļu nesena pieauguma nosaka arī bāzes efekti, ko izraisīja pirms gada novērotās neapstrādātās pārtikas cenu pārmaiņas. 4. ielikumā sīkāk analizētas pārtikas cenu jaunākās norises.

4. ielikums

LAUKSAIMNIECĪBAS PRECES UN EURO ZONAS SPCI PĀRTIKAS CENAS

Pārtikas preces veido aptuveni 20% no euro zonas izdevumu groza, un kopš 2007. gada vidus pārtikas un enerģijas cenas lielā mērā nosaka SPCI inflācijas vispārējo svārstīgumu. Tāpēc monetārās politikas īstenošanai nepārprotami svarīgi izprast šo norišu dinamiku. Ielikumā aplūkotas SPCI pārtikas cenu jaunākās norises un analizēta preču cenu šoku transmisija euro zonas pārtikas produktu piegādes ķēdē.

Pēdējos gados euro zonas valstīs pārtikas cenas būtiski svārstās gan ražotāju, gan patērētāju līmenī (sk. A att.). SPCI pārtikas komponenta izraisītā gada inflācija 2007. un 2008. gadā krasi pieauga,

Euro zonas SPCI neapstrādātās un apstrādātās pārtikas komponenti un to galvenie apakškomponenti

(gada pārmaiņas; %)

	SPCI svāri (%) 2010	2007	2008	2009	2009 Nov.	2009 Dec.	2010 Janv.	2010 Febr.	2010 Marts	2010 Apr.
Pārtika	19.2	2.8	5.1	0.7	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	0.3	0.7
Neapstrādātā pārtika	7.3	3.0	3.5	0.2	-1.3	-1.6	-1.3	-1.2	-0.1	0.7
Gaļa	3.6	2.7	3.9	1.4	-0.2	-0.4	-0.7	-0.6	-0.6	-0.2
Zivis	1.1	2.8	2.9	-0.6	-0.4	-0.6	-0.6	-0.6	1.0	1.3
Augļi	1.1	3.4	6.2	-1.8	-2.9	-1.7	-2.1	-3.3	-3.1	-1.3
Dārzeņi	1.5	3.3	1.0	-0.3	-2.9	-4.8	-2.5	-1.3	2.4	4.0
Apstrādātā pārtika, izņemot tabaku	9.5	0.5	1.6	2.3	-0.7	-0.7	-0.8	-0.8	-0.7	-0.7
Maize un labības produkti	2.6	3.5	8.6	1.3	-0.5	-0.6	-0.7	-0.5	-0.5	-0.5
Piens, siers un olas	2.2	3.4	10.6	-2.8	-3.3	-2.9	-2.8	-2.6	-2.5	-2.4
Eļļa un tauki	0.5	-1.7	6.4	-4.0	-3.5	-2.6	-2.0	-2.3	-1.9	-1.3
Cukurs, ievārījums, medus, šokolāde un konditorejas izstrādājumi	1.0	1.1	4.4	1.6	0.0	-0.3	-0.3	-0.3	-0.2	-0.3
Pārtikas produkti, kas nav citur klasificēti	0.5	0.7	4.1	2.1	0.6	0.3	-0.2	0.2	-0.2	-0.5
Tabaka	2.4	4.5	3.2	4.7	6.0	6.6	6.5	6.3	5.9	6.2

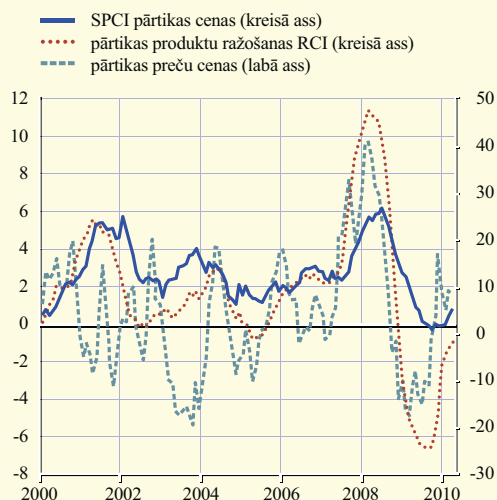
Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīme. Apstrādātās pārtikas kopējais rādītājs ietver arī minerālūdeni, atspirdzinošos dzērienus, augļu un dārzeņu sulas, stipros alkoholiskos dzērienus, vīnu un alu, kas nav iekļauti šajā tabulā.

2008. gada jūlijā sasniedzot rekordaugstu līmeni (6.1%). Pēc tam tā nepārtraukti saruka līdz vēsturiski zemam līmenim (-0.4% 2009. gada oktobrī; dati pieejami kopš 1991. gada janvāra), bet 2010. gada aprīlī atkal palielinājās līdz 0.7%. Šādas pārmaiņas salīdzināmas ar šā komponenta vidējo gada pieauguma tempu no 1998. gada janvāra līdz 2010. gada martam (2.4%). SPCI pārtikas cenu kāpumu un kritumu no 2007. gada līdz 2009. gadam galvenokārt noteica komponentu ar lielākām preču ražošanas izmaksām (piemēram, gaļas, maizes un labības produktu, piena, siera un olu, eļļas un tauku) pārmaiņas. Tomēr pēdējos mēnešos SPCI pārtikas cenu pieaugumu galvenokārt nosaka sezonālās zivju un dārzeņu cenas. Dārzeņu cenas, iespējams, atspoguļo aukstā laika ietekmi uz svaigas pārtikas cenām (sk. tabulu).

A attēls. Starptautiskās pārtikas preču cenas, RCI un SPCI pārtikas preču cenas euro zonā

(gada pārmaiņas; %)

Avots: Eurostat.

Pārtikas produktu piegādes ķēde

SPCI pārtikas cenu plašā amplitūda kopš 2007. gada vidus galvenokārt attiecināma uz pārtikas preču cenu krasajām svārstībām starptautiskajos tirgos un to gaidāmo ietekmi uz patēriņa cenām euro zonas valstīs. Starptautiskajos tirgos pārtikas preču cenas no 2006. gada sākuma līdz 2008. gada vidum tiešām strauji palielinājās, bet, sākoties pasaules finanšu krīzei, atkal saruka. Vienmērīgs starptautisko cenu pieaugums nozīmēja, ka sāka palielināties arī cenas ES iekšējā tirgū. Turklāt starptautiskajos tirgos nepārtikas preču cenas krasi pieauga no 2007. gada līdz 2008. gada

vidum un tad strauji saruka. Mainoties citām ražošanas izmaksām, šīs norises varēja netieši ietekmēt SPCI pārtikas cenas. Piemēram, augošās enerģijas cenas varēja paaugstināt apstrādes, transporta un iepakojšanas izmaksas. Uzcenojumus pārtikas ražošanas procesa dažādos posmos arī varēja koriģēt atbilstoši ekonomiskās attīstības ciklam.

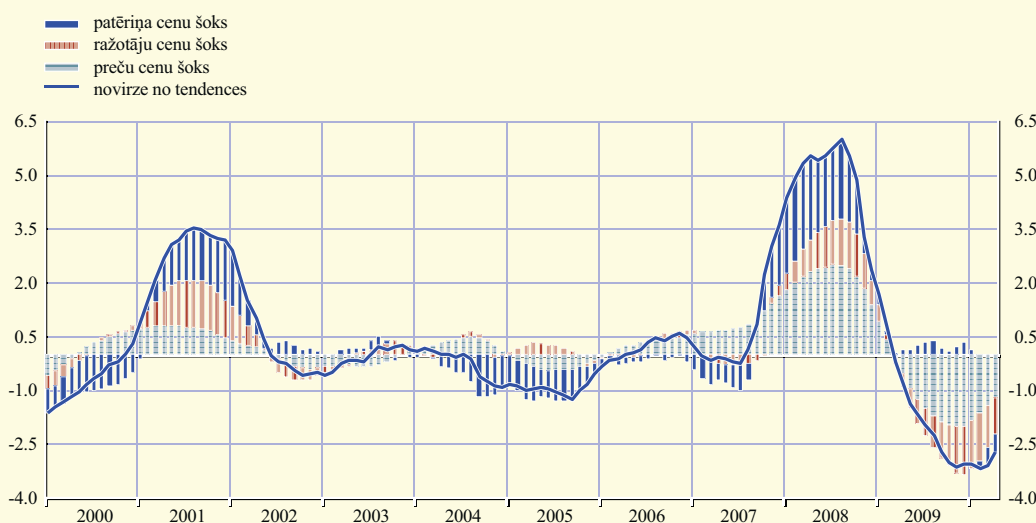
Vienkāršu empīrisku analīzi var izmantot, lai noteiktu, kādā mērā pārtikas preču cenu šoki tiek nodoti pārtikas piegādes ķēdē un kā ražošanas izmaksu pārmaiņas dažādos ražošanas procesa posmos ietekmē pārtikas cenu dinamiku mazumtirdzniecībā.¹ Nosacīts pārtikas piegādes ķēdes atspoguļojums tiek izmantots, lai attiecinātu pārtikas preču cenas pret pārtikas produktu ražotāju un patēriņa cenām. Analīzē uzmanība pievērsta atsevišķām pārtikas precēm, kas veido aptuveni 50% no SPCI pārtikas groza; analīzē netiek iekļautas sezonālās preces (piemēram, augļi un dārzeņi), preces ar zemu izejvielu saturu (piemēram, dzērieni) un preces, kuru cenas lielā mērā atkarīgas no netiešajiem nodokļiem (piemēram, tabaka un alkoholiskie dzērieni). Turklāt tiek izmantota ES, pārējo produktu tieši no lauksaimniekiem, apsekoto cenu un iekšējā tirgus cenu datubāze, nevis pārtikas preču starptautiskās cenas.

B attēlā vienlaidu līnija atspoguļo novirzi no atsevišķu SPCI pārtikas cenu tendences. Stabiņi rāda, kāda novirzes daļa attiecināma uz šokiem dažādos pārtikas piegādes ķēdes posmos: preču cenu šoks, ražotāju cenu šoks (definēts kā šoks, kas papildus preču cenu šoka transmisijai izraisa ražotāju cenu pārmaiņas, piemēram, ražotāju līmenī mainoties peļņas maržai un citām ražošanas izmaksām) un

1 Formāli dalījums komponentos balstīts uz vektora autoregresiju, izmantojot inovatīvo K. A. Simsa grāmatvedības pieeju (C. A. Sims, *Macroeconomics and reality*, *Econometrica*, No. 48, pp. 1–48, 1980). Dalījums komponentos pamatojas uz "cenu noteikšanas posmu pieeju", preču cenām vienlaikus ietekmējot ražotāju cenas un tām savukārt vienlaikus ietekmējot patēriņa cenas, bet pretējai norisei nepieciešams laiks. Sk. G. Ferrucci, R. Jiménez-Rodríguez un L. Onorante, *Food price pass-through in the euro area: the role of asymmetries and non-linearities*, *ECB Working Paper Series*, Nr. 1168, 2010. gada aprīlis.

B attēls. Novirze no SPCI pārtikas cenu tendences un šoka ietekme

(gada pārmaiņas; %; ietekme; procentu punktos)

Avots: G. Ferrucci, R. Jiménez-Rodríguez un L. Onorante, *Food price pass-through in the euro area: the role of asymmetries and non-linearities*, *ECB Working Paper Series*, Nr. 1168, 2010. gada aprīlis.

Piezīmes. Vēsturisks atsevišķu SPCI pārtikas cenu novirzes no tendences dalījums komponentos, izmantojot K. A. Simsa inovatīvo grāmatvedības metodoloģiju (1980).

patēriņa cenu šoks (līdzīgi definēts kā šoks, kas papildus preču un ražotāju cenu šoka transmisijai izraisa patēriņa cenu pārmaiņas, piemēram, mazumtirdzniecībā mainoties peļņas maržai un citām ražošanas izmaksām). Saskaņā ar šo analīzi 2006. gadā pārtikas preču cenu pieaugums pasaules tirgos izraisīja augšupvērstu spiedienu uz mazumtirdzniecības pārtikas cenām euro zonā – to attiecīgajā periodā apstiprina preču cenu šoka pozitīvā ietekme. Ar šo šoku gandrīz pilnībā skaidrojams mazumtirdzniecības pārtikas cenu pakāpeniskais pieaugums gada laikā. 2007. gadā joprojām nemazinājās preču cenu augšupvērstais spiediens. Tomēr šķiet, ka šogad augošās preču cenas netika nekavējoties iekļautas patērētājiem noteiktajās cenās, bet, kā liecina ražotāju un patēriņa cenu šoku negatīvā ietekme, tās absorbēja citi galīgās cenas komponenti. Turpretī pārtikas apstrādes un sadales līmenī līdz 2007. gada beigām un arvien vairāk arī līdz 2008. gada vasaras beigām šoki pastiprināja joprojām augšupvērsto spiedienu uz SPCI pārtikas cenām, un saskaņā ar šo modeli preču cenu šoks noteica aptuveni pusi kopējo noviržu no atsevišķu SPCI pārtikas cenu tendences. Protams, šajā analīzē jānorāda dažas nepilnības, īpaši apstāklis, ka aplēses pamatojas uz daļēju pieeju un var būt jutīgas pret ārēju šoku konkrētu hierarhiju pārtikas piegādes ķēdē. Tomēr jāatzīmē, ka aptuveni puse noviržu no SPCI pārtikas cenu tendences 2007. un 2008. gadā nav saistītas tikai ar preču cenu izraisītajiem šokiem.

Dažādo sastāvdaļu, kas ietekmē patēriņa cenas pārtikas piegādes ķēdē, līdzīgā attīstība tiešām bieži radīja bažas par konkurences trūkumu pārtikas sektorā. Tāpēc B attēlā apkopotās analīzes rezultāti atbilst to tirgus novērojuma (monitoringa) pasākumu secinājumiem, ko, sākoties pārtikas cenu šokiem, Eiropas Komisija veica, lai analizētu pārtikas piegādes ķēdes funkcionēšanu Eiropā.² Minēto darbību izpildē iesaistītas pārtikas nozares ieinteresētās puses un attiecīgās valstu konkurences institūcijas, kurām dots uzdevums izprast arī Eiropas pārtikas piegādes ķēdes konkurētspējīgo struktūru un konstatēt iespējamās ar konkurenci saistītās problēmas. Minētā tirgus novērojuma pasākumu rezultātā noteikts, ka daudzos gadījumos bažas par problēmām, kas saistītas ar konkurenci, ir pamatotas. Nepietiekama tirgus caurredzamība, nevienlīdzīgas iespējas vienoties un pret konkurenci vērstās darbības radījušas tirgus kropļojumus, negatīvi ietekmējot pārtikas piegādes ķēdes konkurētspēju kopumā. Cenu neelastība līdzīgi negatīvi ietekmējusi visu nozaru pielāgošanās spēju un inovatīvus risinājumus piegādes ķēdes posmos. Lai gan valstīs ir nozīmīgas atšķirības, šajā svarīgajā tirgus segmentā vairākās valstīs konkurences veicināšana būs būtiska, lai nodrošinātu, ka inflācijas spiediens neefektīva tirgus un otrreizējās ietekmes dēļ joprojām nākotnē būs ierobežots.

2 Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai *A better functioning food supply chain in Europe* (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication16061_en.pdf) 2009. gada oktobrī.

Neietverot visus pārtikas un enerģijas produktus, kas veido 30% no SPCI groza, SPCI gada inflācija pēdējā pusotra gada laikā pakāpeniski mazinājusies. Jaunākie dati par aprīli liecina, ka SPCI, izņemot pārtikas un enerģijas komponentus, pieauga par 0.8% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 12 mēnešiem. Šis rezultāts bija par 0.2 procentu punktiem zemāks nekā martā. Saistībā ar šo sastāvdaļu jāatzīmē divas svarīgas iezīmes. Pirmkārt, visā lejupvērstās tendences pēdējā posmā, kas sākās 2008. gada beigās, šis pamatinflācijas rādītājs bija mazāk svārstīgs salīdzinājumā ar kopējo SPCI. Otrkārt, lai gan kopējā SPCI gada kāpuma temps pēc inflācijas lejupslīdes perioda 2009. gada vasarā un rudenī pakāpeniski pieauga, SPCI inflācija, izņemot pārtikas un enerģijas cenas, joprojām samazinās. SPCI, izņemot pārtikas un enerģijas cenas, atspoguļo divu komponentu, t.i., neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu, cenu pārmaiņas, ko galvenokārt nosaka iekšzemes faktori, piemēram, darba samaksa un peļņas pieaugums. Jaunākie dati par aprīli liecina, ka neenerģijas

rūpniecības preču cenu gada pārmaiņu temps bija tikai 0.2% (martā – 0.1%). Pēdējo mēnešu zemie rezultāti apstiprina kopš 2008. gada novēroto šā komponenta mēreno tendenci. Aplūkojot īstermiņa faktoru izraisītās svārstības, neenerģijas rūpniecības preču gada inflācija 2010. gada pirmajos četros mēnešos salīdzinājumā ar 2009. gada vidējo inflāciju (0.6%) vidēji bija 0.1%. Šīs norises galvenokārt noteica vājš patērētāju pieprasījums.

Neenerģijas rūpniecības preces var sīkāk iedalīt trijos apakškomponentos: īslaicīgi lietojamās precēs (ūdensapgāde, farmācijas produkti, laikraksti utt.), precēs ar ierobežotu lietošanas laiku (apģērbu materiāli, tekstilizstrādājumi, grāmatas utt.) un ilglietojuma precēs (automobiļi, mēbeles, datu apstrādes iekārtas utt.). Neenerģijas rūpniecības preču inflācijas turpmāku samazinājumu 2010. gada pirmajos četros mēnešos galvenokārt noteica īslaicīgi lietojamo preču un preču ar ierobežotu lietošanas laiku ietekmes mazināšanās. Jaunākie dati par īslaicīgi lietojamo preču cenām norāda uz līdzīgu lielākās daļas cenu lejupvērstu tendenci, iespējams, atspoguļojot vājo pieprasījumu. Preču ar ierobežotu lietošanas laiku gada pārmaiņu temps 2010. gada pirmajos mēnešos arī turpināja sarukt, jo to būtiski ietekmēja apģērbu un apavu cenu kritums ziemas izpārdošanu laikā. To var daļēji saistīt ar kūtro pieprasījumu.

Turklāt ilglietojuma preču cenu negatīvā ietekme uz neenerģijas rūpniecības preču cenu komponenta radīto inflāciju 2010. gadā joprojām kopumā nav mainījusies, lai gan šķiet, ka šā komponenta gada pārmaiņu temps pārvarējis 2009. gada septembrī reģistrēto zemāko punktu. Šī norise lielā mērā atspoguļo automobiļu cenu nozīmīgo atlaižu un arī dažu elektronikas patēriņa preču cenu mazāka krituma acīmredzamo noslēgumu.

Vērtējot nākotnes iespējas, neenerģijas rūpniecības preču cenu komponenta radītās inflācijas svarīgākie pieejamie rādītāji, piemēram, patēriņa preču (izņemot pārtiku un tabaku) ražotāju cenu un patēriņa preču (arī izņemot pārtiku un tabaku) importa cenu dinamika, joprojām liecina par nelielu lejupvērstu ar naftas piegādi saistītu spiedienu. Tomēr nav gaidāms, ka pieprasījums vai arī uzņēmumu cenu noteikšanas spēja veicinās būtisku cenu kāpumu tuvākajā nākotnē, un, darba tirgus nosacījumiem pasliktinoties, darba samaksas spiediens arī, iespējams, joprojām būs zems. Tomēr ir pazīmes, kas liecina par spēcīgāku ārējo cenu spiedienu saistībā ar valūtas kursa nesenojām pārmaiņām, kā arī lielāku inflāciju pasaulē.

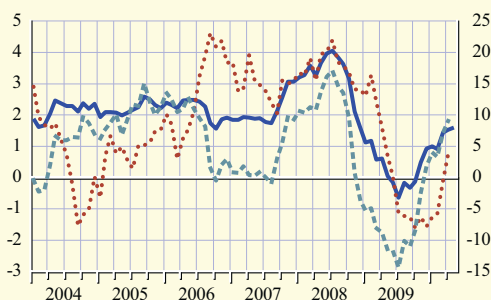
Pakalpojumu cenu komponenta izraisītās inflācijas gada pieauguma temps, kas martā bija 1.6%, aprīlī saruka līdz jaunam kopš 1991. gada nepieredzēti zēmam lēmenim (1.2%). Šo spēcēgo kritumu var daļēji skaidrot ar kalendāro ietekmi saistībā ar Lieldienu atšķirēgo laiku salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Tomēr, pat ņēmot vērā kalendāro ietekmi, pakalpojumu cenu komponenta izraisītā inflācija aprīlī bija ļoti zēma salīdzinājumā ar 1999. un 2000. gadā novēroto mēreno pakalpojumu cenu inflāciju un būtiski zemāka par 1999. gada vidējo lēmeni (2.2%).

Ilgāka termiņa tendence liecina, ka pakalpojumu cenu komponenta izraisītā inflācija kopš 2008. gada rudens samazinājusies. Šajā periodā novērotās pakalpojumu cenu niecēgās pārmaiņas skaidrojamas ar vairākiem faktoriem, piemēram, preču cenu krituma netiešo ietekmi, vājo pieprasījumu un darba samaksas spiediena samazināšanos. Pakalpojumu cenu komponenta izraisītās inflācijas sarukums aptver visus apakškomponentus. Viskrasāk kritās palēgpakalpojumu vai ar atpūtu saistēto komponentu, piemēram, komplekso tūrisma braucēnu, restorānu un tūristu izmitināšanas pakalpojumu, cenas. Savukārt sakaru pakalpojumu cenu komponenta izraisītā inflācija pretēji pārējiem galvenajiem apakškomponentiem pieauga (tomēr tās rādētais joprojām bija negatēvs), 2010. gada aprēlī sasnēdzot –0.6% (2008. gada septembrē – –2.6%).

40. attēls. SPCI inflācijas dalījums: galvenie komponenti

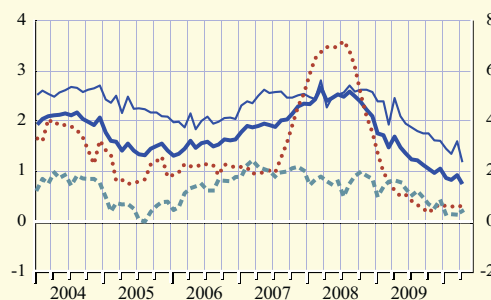
(gada pārmaiņas; mēneša dati; %)

— kopējais SPCI (kreisā ass)
 neapstrādātā pārtika (labā ass)
 - - - enerģija (labā ass)

Avots: Eurostat.

— kopējais SPCI (izņemot enerģiju un neapstrādāto pārtiku; kreisā ass)
 apstrādātā pārtika (labā ass)
 - - - neenerģijas rūpniecības preces (kreisā ass)
 — pakalpojumi (kreisā ass)

Turpmāk gaidāms, ka zemā darba samaksas spiediena un vājā patērētāju pieprasījuma dēļ pakalpojumu cenu komponenta izraisītā inflācija joprojām būs mērena. Tomēr augošo naftas cenu novēlotās ietekmes dēļ transporta pakalpojumu komponents var radīt nelielu augšupvērstu spiedienu uz pakalpojumu cenām.

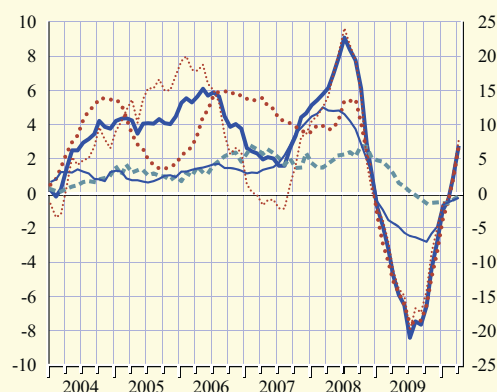
3.2. RAŽOTĀJU CENAS RŪPNIECĪBĀ

Jaunākie dati par ražotāju cenām rūpniecībā (izņemot būvniecību) liecina par cenu augšupvērstu spiedienu ražošanas procesa posmos, jo aprīlī gada kāpuma temps pieauga līdz 2.8% (martā – 0.9%; sk. 41. att.). Kopš zemākā punkta sasniegšanas 2009. gada jūlijā (–8.4%) ražotāju cenas rūpniecībā pakāpeniski palielinās. Ražotāju cenu rūpniecībā (izņemot būvniecību) gada kāpuma temps 2010. gada martā kļuva pozitīvs. Kopš pagājušās vasaras vērojamo pieauguma tendenci galvenokārt noteica enerģijas un starppatēriņa preču cenu komponenti, atspoguļojot augšupvērsto bāzes efektu, ko izraisīja jēlnaftas cenu sarukums pasaulē 2008. gada nogalē un 2009. gada sākumā un nesenās šo cenu pārmaiņas. Vienlaikus ražotāju cenu rūpniecībā citu komponentu gada pārmaiņu temps joprojām bijis stabilāks, lai gan ļoti samazinājies saistībā ar zemām ieguldītājam izmaksām un vāju rūpniecības preču pieprasījumu. Patēriņa preču (izņemot tabaku un pārtiku) cenu komponents ir vēsturiski visciešāk saistīts ar SPCI tuvākā laika pārmaiņām.

41. attēls. Ražotāju cenu rūpniecībā dalījums

(gada pārmaiņas; mēneša dati; %)

— visa rūpniecība (izņemot būvniecību; kreisā ass)
 starppatēriņa preces (kreisā ass)
 - - - kapitālpreces (kreisā ass)
 — patēriņa preces (kreisā ass)
 enerģija (labā ass)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Minētais komponents arī 2009. gada nogalē un 2010. gada pirmajos četros mēnešos palielinājās. Neraugoties uz pieauguma tendenci, šā komponenta gada kāpuma temps tomēr vēl aprīlī bija negatīvs (-0.3%).

Iepirkumu vadītāju indeksa dati par cenām maijā kopumā joprojām bija stabili salīdzinājumā ar aprīļa rezultātiem (sk. 42. att.). Indeksa vērtība virs 50 norāda cenu kāpumu, bet par 50 zemāka indeksa vērtība – cenu samazinājumu. Apstrādes rūpniecībā gan ražošanas izmaksu indekss, gan noteikto cenu indekss maijā nedaudz mainījās. Pakalpojumu sektorā ražošanas izmaksu indeksi mazliet saruka, lielā mērā atspoguļojot mērenas darba samaksas pārmaiņas. Noteiktās cenas pakalpojumu sektorā joprojām bija zemākas par 50 punktu sliekšni, norādot uz cenu kritumu. Ilgākā termiņā kopumā visi indeksi kopš 2009. gada 2. ceturkšņa stabili auguši. Nedaudz lielākas ražošanas izmaksas salīdzinājumā ar produkcijas izlaides cenām liecina, ka uzņēmumi joprojām saskaras ar nelielām problēmām, iekļaujot augstākas ražošanas izmaksas patērētājiem noteiktajās cenās.

3.3. DARBASPĒKA IZMAKSU RĀDĪTĀJI

Jaunākie darba tirgus rādītāji liecināja, ka 4. ceturksnī darbaspēka izmaksas joprojām kļuva mērenākas, apstiprinot 2008. gada beigās aizsākušos tendenci (sk. 43. att. un 7. tabulu).

Nostrādāto stundu skaita pārmaiņas būtiski ietekmē dažādu rādītāju dinamiku. Eurostat 2010. gada martā pirmo reizi publicēja datus par nostrādāto stundu skaitu atlīdzības par vienu nostrādāto stundu aprēķināšanai. Minētie dati apstiprināja, ka vairākās euro zonas valstīs ieviesto īstermiņa nodarbinātības plānu rezultātā 2008. gada beigās un 2009. gada sākumā krasi saruka viena nodarbinātā nostrādāto stundu skaits (gada kāpuma tempa izteiksmē). Šajā periodā saruka arī atlīdzība (bet proporcionāli mazāk), kas radīja būtiskas dažādu darbaspēka izmaksu rādītāju atšķirības. Nostrādāto stundu skaita gada kāpuma temps 2009. gada 2. pusgadā joprojām mazinājās, lai gan nedaudz lēnāk.

42. attēls. Ražošanas izmaksu un produkcijas izlaides cenu apsekojumi

(difūzijas indeksi; mēneša dati)

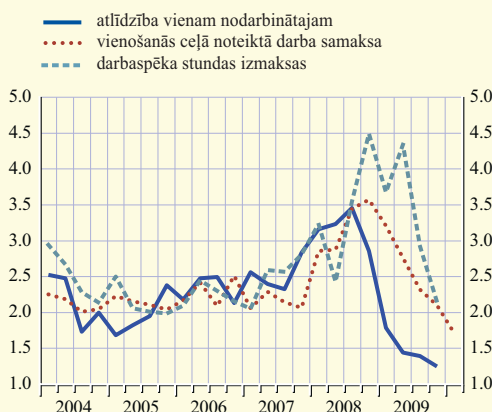

Avots: Markit.

Piezīme. Indeksa vērtība virs 50 norāda cenu kāpumu, bet par 50 zemāka indeksa vērtība – cenu samazinājumu.

43. attēls. Atsevišķi darbaspēka izmaksu rādītāji

(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

Avoti: Eurostat, valstu dati un ECB aprēķini.

7. tabula. Darbaspēka izmaksu rādītāji

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	2008	2009	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
Vienošanās ceļā noteiktā darba samaksa	3.2	2.6	3.2	2.8	2.3	2.1	1.7
Darbaspēka stundas izmaksas kopā	3.5	3.3	3.6	4.3	3.0	2.2	–
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	3.2	1.5	1.8	1.4	1.4	1.2	–
<i>Papildposteņi:</i>							
Darba ražīgums	–0.2	–2.3	–3.9	–3.1	–2.0	0.0	–
Vienības darbaspēka izmaksas	3.4	3.8	5.9	4.7	3.4	1.3	–

Avoti: Eurostat, valstu dati un ECB aprēķini.

Īstermiņa dinamika, ko mēra ar ceturkšņa pieauguma tempu, tiešām norādīja, ka euro zonas valstīs nostrādāto stundu skaits 2009. gada 4. ceturksnī palielinājās par 0.2%.

Euro zonas valstīs vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas gada pieauguma temps (vienīgais pašlaik pieejamais 2010. gada 1. ceturkšņa darbaspēka izmaksu rādītājs) šajā ceturksnī saruka līdz 1.7% (iepriekšējā ceturksnī – 2.1%). Nesenais kritums apstiprināja, ka euro zonas valstīs vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas kāpumam joprojām raksturīga kopš 2009. gada sākuma vērojamā sarukuma tendence. 1. ceturksnī reģistrētais skaitlis ir zemākais gada pieaugums kopš datu laikrindu apkopošanas sākuma 1991. gadā. Turpmāk iespējams, ka nākamajos ceturkšņos vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas gada kāpuma temps vēl vairāk palēnināsies, jo iepriekš noslēgtie darba līgumi tiek pakāpeniski aizstāti ar jauniem līgumiem, kuros noteikts mazāks saskaņotās darba samaksas kāpums gan privātajā, gan valsts sektorā.

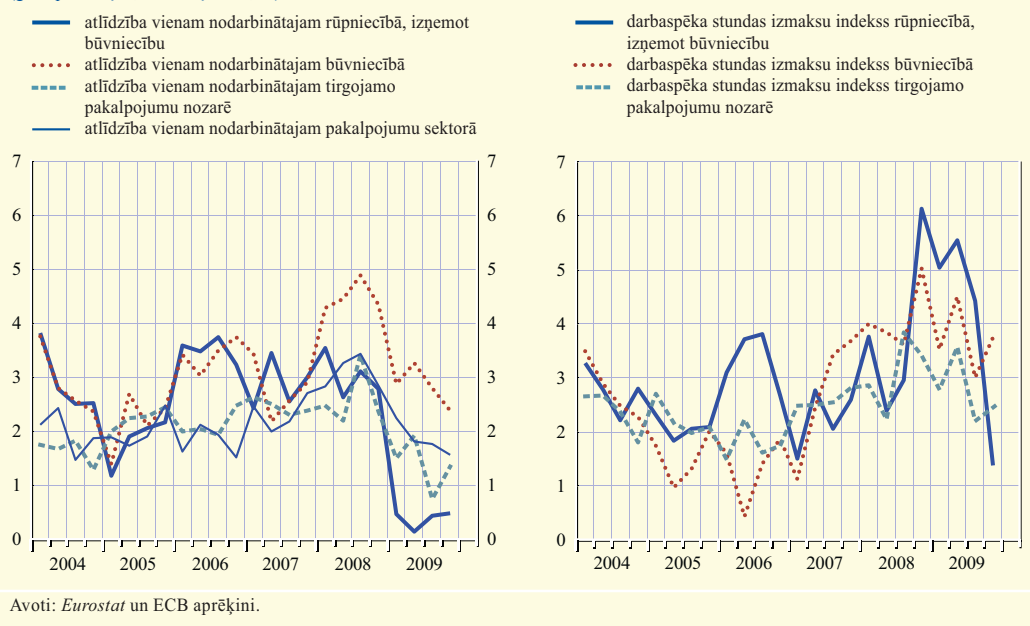
Darba samaksas ierobežojumu atspoguļo arī euro zonas valstu atlīdzības vienam nodarbinātajam gada pieaugums, kas 2009. gada 4. ceturksnī pazeminājās līdz 1.2% (iepriekšējā ceturksnī – 1.4%). Sektoru dalījumā vērojams, ka atlīdzības vienam nodarbinātajam kāpuma samazinājumu 2009. gada 4. ceturksnī galvenokārt noteica norises būvniecībā sektorā (sk. 44. att.). Atlīdzības vienam nodarbinātajam palielinājums saruka par 1.7 procentu punktiem no 2008. gada 4. ceturkšņa līdz 2009. gada 4. ceturksnim. Vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas pieaugums šajā laika posmā kritās nedaudz mazāk (par 1.5 procentu punktiem). Tas liecina, ka šajā periodā notika neliela negatīva darba samaksas nobīde, jo ekonomiskās lejupslīdes dēļ uzņēmumi koriģēja un samazināja darba samaksas pieaugumu, pazeminot darba algas elastīgos komponentus.

Euro zonas valstīs darbaspēka stundas izmaksu gada kāpuma temps 2009. gada pēdējā ceturksnī nozīmīgi samazinājās (līdz 2.2%; 3. ceturksnī – 3.0%). Minētais pieaugums pašlaik ir tuvu 2005. gadā novērotajam vēsturiski zemākajam kāpumam un, kā minēts, atspoguļo būtisku viena nodarbinātā nostrādāto stundu skaita samazinājuma tempa sarukumu. Sektoru dalījumā gada kāpuma tempa palēnināšanos 3. un 4. ceturksnī pilnībā noteica norises rūpniecībā, bet būvniecībā un uz tirgu orientēto pakalpojumu nozarē krasi palielinājās darbaspēka stundas izmaksu gada pieauguma temps. Rūpniecībā darbaspēka stundas izmaksas gada izteiksmē palielinājās par 1.4%, būvniecībā – par 3.7% un tirgojamo pakalpojumu nozarē – par 2.4%.

Euro zonas valstīs darba ražīguma kāpums pēc rekordzemā līmeņa sasniegšanas 2009. gada 1. ceturksnī liecināja par nepārtrauktu uzlabošanos turpmākajos ceturkšņos, atspoguļojot nodarbinātības attiecībā pret produkcijas izlaides kāpuma dinamiku novēlotu korekciju. Darba ražīgums uz vienu nodarbināto 2009. gada 4. ceturksnī gada izteiksmē nemainījās salīdzinājumā ar sarukumu (2.0%) 3. ceturksnī. Darba ražīguma uzlabošanās un atlīdzības vienam nodarbinātajam

44. attēls. Darbaspēka izmaksu dinamika sektoru dalījumā

(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

gada kāpuma tempa palēninājums veicināja vienības darbaspēka izmaksu gada pieauguma pazemināšanos 2009. gada 4. ceturksnī līdz 1.3% (3. ceturksnī – 3.4%).

Tālākā perspektīvā gaidāms, ka paredzētais nodarbinātības turpmākais samazinājums un vienlaikus pakāpeniska ekonomiskās aktivitātes uzlabošanās 2010. gadā varētu veicināt pozitīvu darba ražīguma gada kāpumu. Tad darba ražīguma gaidāmajam pieaugumam un mērenam atlīdzības vienam nodarbinātajam kāpumam 2010. gadā būtu jāveicina arī vienības darbaspēka izmaksu turpmāka mazināšanās euro zonas valstu uzņēmumos.

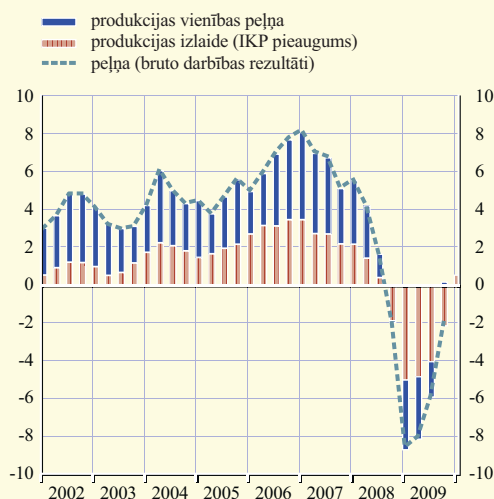
3.4. UZŅĒMUMU PEĻŅAS DINAMIKA

Euro zonas valstu uzņēmumu peļņa 2009. gada 4. ceturksnī saruka par 2.0% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, tādējādi turpinot mazināt sarukuma tempu salīdzinājumā ar 2009. gada pirmajiem trijiem ceturkšņiem. Šo kritumu noteica ekonomiskās aktivitātes (apjoma) pazemināšanās un neliels vienības peļņas (produkcijas vienības maržas) pieaugums (sk. 45. att.). Vienības peļņa nedaudz stabilizējusies galvenokārt saistībā ar vienības darbaspēka izmaksu kāpuma mazināšanos. Tomēr 2009. gadā salīdzinājumā ar 2008. gadu peļņa saruka rekordātri (pārsniedzot 6%), jo to galvenokārt veicināja nozīmīgs vienības darbaspēka izmaksu kāpums, ko izraisīja gan samērā lielā darba samaksa, gan nesenās lejupslīdes laikā euro zonas valstu uzņēmumos īstenotā darbinieku skaita saglabāšanas politika.

Vērtējot galveno nozaru (rūpniecības un tirgojamo pakalpojumu) tendences, pieejamie dati rāda, ka īpaši krass peļņas kritums bija rūpniecībā, peļņai 2009. gada pēdējā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinoties gandrīz līdz 13%. Tomēr šī norise liecināja par peļņas pasliktināšanās tempa mazināšanos salīdzinājumā ar kritumu, kas 3. ceturksnī pārsniedza 25%

45. attēls. Euro zonas peļņas pieaugums produkcijas izlaides un produkcijas vienības peļņas dalījumā

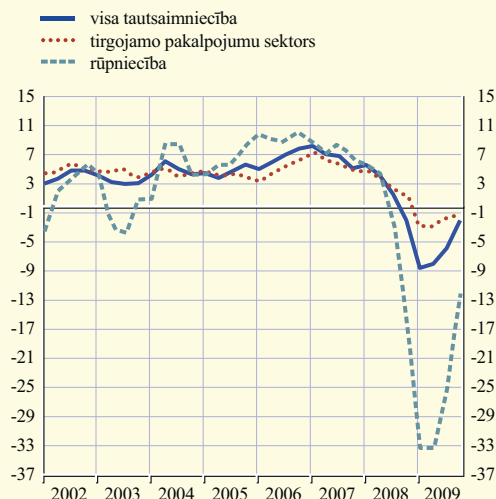
(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

46. attēls. Euro zonas peļņas tendences galveno nozaru dalījumā

(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

(sk. 46. att.). Kopumā ļoti krasais peļņas samazinājums rūpniecībā skaidrojams ar straujāku aktivitātes sarukumu šajā nozarē, kā arī būtiskāku vienības darbaspēka izmaksu pieaugumu. Rūpniecībā peļņas kāpums patiešām ir augstāks ciklisku uzplaukumu laikā, bet lejupslīdes laikā peļņa strauji samazinās. Peļņas sarukums rūpniecībā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pēdējo reizi novērots 2003. gada vidū. Turpretī tirgojamo pakalpojumu sektorā gada peļņas kritums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kas sākās 2009. gada 1. ceturksnī un turpinājās 4. ceturksnī, bija pirmais reģistrētais samazinājums kopš datu laikrindu apkopošanas sākuma 1996. gadā.

Vērtējot turpmākās iespējas, arvien labākiem pieprasījuma apstākļiem un gaidāmajam darba ražīguma cikliskajam pieaugumam vājas darba tirgus attīstības apstākļos būtu jāveicina peļņas turpmāks pieaugums no sasniegtā viszemākā punkta. Tomēr, ņemot vērā 2008. un 2009. gada recesijas dziļumu un nepieredzētu kopējā pieprasījuma sarukumu šajā periodā, šā mainīgā lieluma perspektīva īstermiņā ir ļoti nenoteikta. Sk. arī 2010. gada aprīļa "Mēneša Biļetena" ielikumu *Profit developments and their behaviour after periods of recession* ("Peļņas dinamika un tās norises pēc recesijas").

3.5. INFLĀCIJAS PROGNOZE

Gaidāms, ka politikai nozīmīgā periodā SPCI inflācija būs mērena. Augšupvērstis spiediens uz preču cenām var saglabāties, lai gan gaidāms, ka euro zonas valstīs iekšzemes cenu spiediens joprojām būs zems.

Šo novērtējumu atspoguļo arī Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai, kas paredz, ka SPCI gada inflācija 2010. gadā būs 1.4–1.6% un 2011. gadā – 1.0–2.2% diapazonā. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2010. gada marta iespēju aplēsēm minētie diapazoni korigēti un nedaudz paplašināti, galvenokārt liecinot par augstākām preču cenām euro zonā. Pieejamās starptautisko organizāciju prognozes sniedz kopumā līdzīgu ainu.

Riski, kas apdraud šo perspektīvu, kopumā ir līdzsvaroti. Vidējā termiņā augšupvērsti riski īpaši saistīti ar preču cenu attīstību. Turklāt netiešo nodokļu un administratīvi regulējamo cenu kāpums var būt straujāks, nekā pašlaik gaidīts, sakarā ar nepieciešamību nākamajos gados īstenot fiskālo konsolidāciju. Vienlaikus ar iekšzemes cenu un izmaksu dinamiku saistītie riski ir ierobežoti.

4. PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGUS

Tautsaimniecības aktivitāte euro zonā pieaugusi kopš 2009. gada vidus. Euro zonas reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 0.2% (2009. gada pēdējā ceturksnī – par 0.1%). Euro zonas aktivitāti pozitīvi ietekmēja notiekošā pasaules tautsaimniecības atveseļošanās un krājumu uzlabošanās. Lai gan nelabvēlīgi laika apstākļi īpaši mazināja izaugsmi 2010. gada sākumā, jaunākie ekonomiskie rādītāji liecina, ka pavasarī kāpums bija nedaudz straujāks. Vērtējot turpmākās norises, gaidāms, ka euro zonas valstīs un tautsaimniecības sektoros dažādā tempā turpināsies mērens reālā IKP pieaugums. Pasaulē notiekošā atveseļošanās un tās ietekme uz euro zonas eksporta pieprasījumu, kā arī labvēlīgā monetārās politikas nostāja un pasākumi, kas īstenoti, lai atjaunotu finanšu sistēmas funkcionēšanu, stimulēs euro zonas tautsaimniecību. Taču gaidāms, ka atveseļošanās mazinās vairākos sektoros notiekošais bilanču koriģēšanas process un vājās darba tirgus perspektīvas.

Šis novērtējums atbilst arī Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija makroekonomiskajām iespēju aplēsēm euro zonai, kas paredz, ka reālā IKP gada kāpums 2010. gadā būs 0.7–1.3% un 2011. gadā – 0.2–2.2%. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2010. gada marta makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP kāpuma diapazons šajā gadā mazliet koriģēts uz augšu sakarā ar visā pasaulē gaidāmās spēcīgākās aktivitātes pozitīvo ietekmi īstermiņā, savukārt 2011. gada diapazons koriģēts nedaudz uz leju, atspoguļojot galvenokārt iekšzemes pieprasījuma perspektīvas. Pasaules tautsaimniecības attīstības perspektīvas riski joprojām ir līdzsvaroti neparasti lielas nenoteiktības apstākļos.

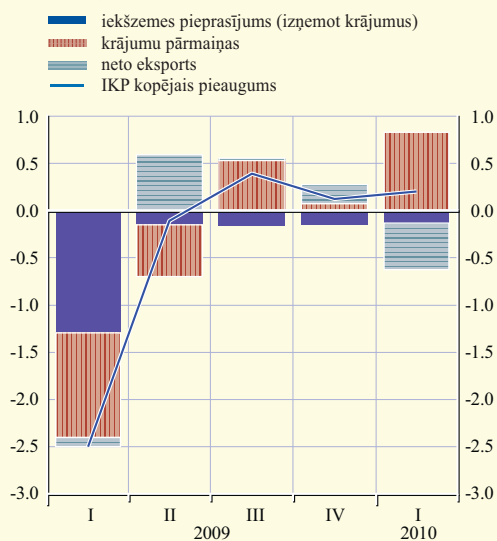
4.1. REĀLAIS IKP UN PIEPRASĪJUMA KOMPONENTI

Tautsaimniecības aktivitāte euro zonā pieaugusi kopš 2009. gada vidus pēc sarakuma no 2008 gada 2. ceturkšņa līdz 2009. gada 2. ceturksnim. Saskaņā ar Eurostat pirmo aplēsi euro zonas reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.2% (2009. gada 4. ceturksnī – par 0.1% (augšupvērsta korekcija no neliela pieauguma) un 3. ceturksnī – par 0.4%; sk. 47. att.). Šīs norises apstiprināja gaidas, ka tautsaimniecības atveseļošanās euro zonā būs mērena un norisēs nevienmērīgi. Pieejamie rādītāji liecina, ka 2010. gada pavasarī, iespējams, vēl palielināties IKP pieaugums.

Reālā IKP pieauguma temps 2010. gada 1. ceturksnī atspoguļoja krājumu pārmaiņu lielo pozitīvo devumu (0.8 procentu punkti), kā arī dinamisko eksporta apjoma kāpumu, ko noteica spēcīgā pasaules tautsaimniecības atveseļošanās. Turpretī iekšzemes galapieprasījuma devums bija negatīvs (0.1 procentu punkts) – to galvenokārt noteica spējais ieguldījumu sarukums, ko ietekmēja nelabvēlīgi laika apstākļi. Tā kā imports pieauga spēcīgāk nekā eksports, neto tirdzniecības devums bija negatīvs (–0.5 procentu punkti).

47. attēls. Reālā IKP pieaugums un ieguldījums

(pieauguma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni un ceturkšņa ieguldījums; sezonāli izlīdzināts; procentu punktos)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

PRIVĀTAIS PATĒRIŅŠ

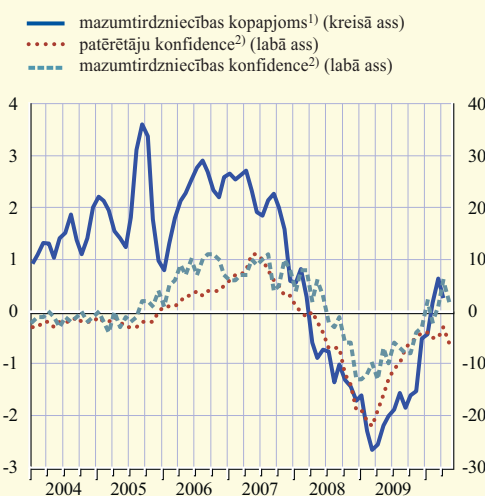
Lai gan tautsaimniecības aktivitāte euro zonā sākusi atjaunoties, privātais patēriņš joprojām ir zems pēc ļoti spēcīgā sarūkuma 2008. gada beigās un 2009. gada sākumā, kad pēdējā ekonomiskā lejupslīde sasniedza zemāko punktu. 2010. gada 1. ceturksnī privātais patēriņš samazinājās par 0.1% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (2009. gada 4. ceturksnī pieauga par 0.2% (pēdējais rādītājs koriģēts uz augšu par 0.2 procentu punktiem), bet 3. ceturksnī samazinājās par 0.2%). Jaunākie rādītāji liecina, ka arī 2010. gada pavasarī patēriņa izdevumu pieaugums ir lēns.

Pēdējos ceturkšņos novēroto pastāvīgo patēriņa dinamisma trūkumu ietekmējuši vairāki faktori. Noteicošais faktors bija vājš mājāsaimniecību reāli rīcībā esošo ienākumu pieaugums. No vienas puses, mājāsaimniecību reāli rīcībā esošo ienākumu pieaugumu veicināja nominālās darba samaksas kāpums (sk. 3.3. sadaļu), kura temps, neraugoties uz palēninājumu 2009. gadā un 2010. gada sākumā, joprojām bija relatīvi augsts, ņemot vērā, pirmkārt, ekonomiskās lejupslīdes smagumu un, otrkārt, mēreno atveseļošanās tempu. Turklāt zemā SPCI inflācija 2009. gadā un 2010. gada sākumā palīdzēja saglabāt reālo ienākumu kāpumu. No otras puses, nodarbinātības kritums samazināja darba samaksu un tādējādi – patēriņu. Patēriņa izdevumus mazināja arī nenoteiktība attiecībā uz nodarbinātības perspektīvām, mājokļu cenu kritums (sk. 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu *Recent housing market developments in the euro area* ("Nesenās mājokļu tirgus norises euro zonā")) un agrāk radušies finanšu līdzekļu vērtības zaudējumi. Turklāt aizvadītajos ceturkšņos bija vājš patēriņa aizdevumu pieprasījums un patēriņa kredītu nosacījumi, kas ekonomiskās lejupslīdes laikā kļuva ievērojami stingrāki, pēdējos ceturkšņos kļuvuši vēl stingrāki, lai gan lēnākā tempā (sk. 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu *The results of the April 2010 bank lending survey for the euro area* ("2010. gada aprīļa banku veiktās kreditēšanas apsekojums euro zonā")). Šādos apstākļos mājāsaimniecību uzkrājumu līmenis pēdējos 12 mēnešos strauji palielinājies, iespējams, galvenokārt atspoguļojot piesardzības uzkrājumus ekonomiskās lejupslīdes radītās nenoteiktības dēļ. Saskaņā ar euro zonas integrēto kontu datiem mājāsaimniecību uzkrājumu līmenis 2009. gada 4. ceturksnī pieauga par 15.1% (sezonāli izlīdzināti dati), t.i., par 0.7 procentu punktiem salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni. Tomēr šis rādītājs bija nedaudz mazāks nekā 2009. gada 2. un 3. ceturksnī sasniegtais augstākais punkts (15.7%).

Vajā patēriņa dinamika atspoguļojās mazumtirdzniecības norisēs, reģistrēto jauno automobiļu skaitā un patērētāju konfidencē. 2010. gada pirmajos trijos mēnešos mazumtirdzniecības kāpums bija 0.2% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, bet aprīlī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi tas saruka par 1.2% (sk. 48. att.). Reģistrēto jauno automobiļu skaits gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka par 7.3% (aprīlī – par 12.1% salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi). 2010. gada 1. ceturksnī mazumtirdzniecība, t.sk. reģistrēto jauno automobiļu skaits, kas kopā veido aptuveni 50%

48. attēls. Mazumtirdzniecība un mazumtirdzniecības un mājāsaimniecību sektora konfidence

(mēneša dati)

Avoti: Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi un Eurostat.

Piezīme. Kopš 2010. gada maija Komisijas uzņēmumu apsekojumu dati atbilst NACE 2. red. klasifikācijai.

1) Gada pārmaiņas (%); triju mēnešu vidējie mainīgie lielumi; koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam. Neietver degvielu.

2) Procentu starpības; sezonāli un vidēji izlīdzinātas.

patēriņa, saruka par 0.6% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, savukārt iepriekšējā ceturksnī šis rādītājs nedaudz pieauga, palielinoties automobiļu tirdzniecības apjoma kāpumam. 2010. gada aprīlī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi mazumtirdzniecība, t.sk. reģistrēto jauno automobiļu skaits, saruka par 2.3%.

Reģistrēto jauno automobiļu skaita samazinājums 2010. gadā skaidrojams ar to, ka vairākās euro zonas valstīs beidzās fiskālie stimuli patērētājiem, kas, iegādājoties jaunus automobiļus, vecos nodeva utilizācijai. Šīs subsīdijas 2009. gadā veicināja automobiļu tirdzniecību un tādējādi patēriņa izdevumus, īpaši 2. ceturksnī, kad reģistrēto jauno automobiļu skaits pieauga par 13.5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Tomēr, neraugoties uz šo atbalstu, reģistrēto jauno automobiļu skaits bija zemāks nekā 2000.–2007. gada vidējais rādītājs un 2010. gada pirmajos četros mēnešos tas noslīdēja zem 2008. gada (šajā gadā būtiski saruka reģistrēto jauno automobiļu skaits) vidējā rādītāja. Šīs norises rāda, ka valdības subsīdijas jaunu automobiļu iegādei tikai īslaicīgi ietekmējušas patēriņu, mudinot dažus patērētājus pārcelt uz 2009. gadu nākotnē plānoto šīs konkrētās ilgliegtuma preces iegādi.

Patērētāju konfidencei 2009. gadā bija pieauguma tendence – to noteica vispārējā ekonomiskā stāvokļa un nodarbinātības prognožu novērtējuma uzlabojums. Šī augšupvērstā tendence pārtrūka 2010. gada 1. ceturksnī, kad patērētāju konfidence salīdzinājumā ar 2009. gada pēdējā ceturkšņa līmeni nemainījās. Pēc tam maijā patērētāju konfidence samazinājās, nomainot aprīlī reģistrēto pieaugumu un atgriežoties 2009. gada oktobra līmenī, t.i., zemāk par ilgtermiņa vidējo rādītāju laikposmā no 1985. gada. Lai gan izrādījies, ka patērētāju konfidence relatīvi slikti raksturo euro zonas patēriņa pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, kopumā tā sniegusi visai labas norādes par patēriņa tendencēm. Kopumā jaunākās svārstības, atjaunojoties spriedzei finanšu tirgos, liecina, ka euro zonas patērētāji pašlaik nav pārliecināti par tautsaimniecības atveseļošanās tempu un stabilitāti, un rāda, ka tuvākajā nākotnē, iespējams, joprojām saglabāsies vājš patēriņa pieaugums.

IEGULDĪJUMI

Arī ieguldījumu pieauguma tendences joprojām ir ļoti ierobežotas. 2010. gada 1. ceturksnī kopējā kapitāla veidošana saruka par 1.1% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (2009. gada pēdējā ceturksnī – 1.3% kritums). Ieguldījumi kopš 2008. gada 2. ceturkšņa turpinājuši samazināties vāja pieprasījuma, zemas ražošanas jaudu izmantošanas, stingru kredīšanas standartu un zemas uzņēmēju konfidences dēļ. Īpaši spēji ieguldījumu apjoms samazinājās 2008. gada pēdējā ceturksnī un 2009. gada 1. ceturksnī, sarūkot attiecīgi vairāk nekā par 4% un 5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Ņemot vērā šo samazinājumu, nesenaais ieguldījumu apjoma kritums uzskatāms par uzlabojumu.

Ilgstošo ieguldījumu mazināšanos būvniecībā, kas ietver mājokļu un komercceltņu būvniecību un veido aptuveni pusi no kopējiem ieguldījumiem, būtiski ietekmē īpašumu tirgu dinamika. Mājokļu cenu kāpuma apsīkums kavējis ieguldījumus būvniecībā, mazinot mājokļos veikto ieguldījumu pievilcību. Mājokļu cenu kāpums pēdējos gados nepārtraukti sarucis, un 2009. gadā tas samazinājās būtiski. Valstīs, kurās līdz 2005. gadam bija vērojams visspēcīgākais mājokļu cenu kāpums, notikušas vislielākās cenu korekcijas (papildu informāciju sk. 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumā *Recent housing market developments in the euro area* ("Nesenās mājokļu tirgus norises euro zonā")). Ņemot vērā šādu mājokļu cenu attīstību, kā arī ražošanas jaudu pārpalikumu dažās valstīs un finansējuma ierobežojumus, būvniecībā veikto ieguldījumu apjoma pieaugums kopš 2008. gada 2. ceturkšņa ir negatīvs. Pagājušās ziemas nelabvēlīgie laika apstākļi daudzās euro zonas valstīs ietekmēja turpmāku būvniecības aktivitātes samazināšanos 2010. gada sākumā.

Dati par izsniegtajām būvatļaujām, kas uzskatāmi par noteicošo mājokļu ieguldījumu rādītāju, liecina, ka tuvākajos mēnešos turpināsies mājokļu tirgus lejupslīde, jo 2009. gada pēdējā ceturksnī joprojām strauji saruka piešķirto būvatļauju skaits. Tomēr gaidāma pakāpeniska lejupslīdes tempa samazināšanās, jo šis kritums bija mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Turklāt domājams, ka vēlāk gada gaitā beigsies negatīvā ietekme uz būvniecību, ko izraisīja neparasti nelabvēlīgie laika apstākļi pagājušajā ziemā. Šīs gaidas apstiprina dati, kas liecina, ka martā būvniecības ražošana strauji pieauga. Turklāt 2009. gada pēdējā ceturksnī nedaudz palielinājās mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikums un 2010. gada 1. ceturksnī šis pieauguma temps palielinājās.

Ar būvniecību nesaistītie ieguldījumi, ko galvenokārt veido preču un pakalpojumu ražošanā izmantotie aktīvi, nesenās lejupslīdes laikā arī krasi samazinājās. To noteica pieprasījuma sarukums, ļoti zema jaudu izmantošana, negatīvs peļņas pieaugums un stingri kreditēšanas standarti. Tomēr kopš 2009. gada vidus ar būvniecību nesaistīto ieguldījumu apjoma krituma temps bija daudz mazāks, jo mazinājās spējo samazinājumu noteicošo faktoru intensitāte. 2009. gada pēdējā ceturksnī ar būvniecību nesaistīto ieguldījumu apjoms saruka par 0.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (iepriekšējā ceturksnī – par 0.1%).

Gaidāms, ka nākamajos ceturkšņos ar būvniecību nesaistīto ieguldījumu apjoms pakāpeniski palielināsies, jo gaidāms, ka ekonomiskā aktivitāte kopumā būs labvēlīga, lai gan tā joprojām būs ierobežota – to nosaka vāja iekšzemes pieprasījuma kāpuma perspektīva, vispārējā nenoteiktība, zema pelnītspēja un ilgstoši augstas neizmantoto jaudu rezerves. Pēc 2009. gada vidū sasniegtā zemākā punkta jaudu izmantošanas līmenis nesen pieaudzis, taču saglabājas ļoti zemā līmenī un ir zemāks nekā recesijas laikā 20. gs. 90. gadu sākumā. Iespējams, ka šāda liela brīvo jaudu rezerve turpinās kavēt kapitālo izdevumu pieaugumu tuvākajā nākotnē. Turpretī gaidāms, ka kapitālos izdevumus veicinās finansējuma izmaksas, kas joprojām ir zemas, bet banku noteiktie stingrākie kreditēšanas nosacījumi 2010. gada 1. ceturksnī saglabājās nemainīgi pēc pavājināšanās iepriekšējos ceturkšņos (papildu informāciju sk. 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumā *The results of the April 2010 bank lending survey for the euro area* ("2010. gada aprīļa banku veiktās kreditēšanas apsekojums euro zonā")).

VALDĪBAS PATĒRIŅŠ

Atšķirībā no citām iekšzemes pieprasījuma sastāvdaļām pēc nelielā palielinājuma 2009. gada 4. ceturksnī valdības patēriņa pieaugums 2010. gada 1. ceturksnī bija pozitīvs. Tomēr gaidāms, ka valdības patēriņa radītais atbalsts iekšzemes patēriņam 2010. gada atlikušajos mēnešos joprojām būs mērens, atspoguļojot gaidāmos fiskālās konsolidācijas centienus vairākās euro zonas valstīs.

KRĀJUMI

Krājumu pārmaiņas kopš 2009. gada vidus pozitīvi ietekmēja ceturkšņa IKP pieauguma tempu, turpretī tām bija liela negatīva ietekme uz IKP kritumu euro zonā 2009. gada 1. pusgadā. Šķiet, pārciestās recesijas un notiekošās atveseļošanās laikā krājumiem bijusi normāla cikliskā tendence. Kad uzņēmumi saskārās ar krasu un, iespējams, ilgstošu pieprasījuma kritumu, tie samazināja krājumus, agresīvi sašaurinot ražošanu, jo centās saglabāt optimālu krājumu un apgrozījuma attiecību. Krājumu apjoma samazināšanās sāka palēnināties 2009. gada 3. ceturksnī, novēršot pārmērīgu šīs attiecības kritumu, jo apgrozījums atsāka pieaugt.

2010. gada 1. ceturksnī paātrinātas krājumu samazināšanas periods beidzās, gaidot pieprasījuma palielināšanos. Tādējādi krājumi pozitīvi (par 0.8 procentu punktiem) ietekmēja reālā IKP pieaugumu (iepriekšējā ceturksnī – par 0.1 procentu punktu un 2009. gada 3. ceturksnī – par 0.5 procentu punktiem).

Raugoties nākotnē, gan apsekojumi, gan neoficiālā informācija liecina – tiek uzskatīts, ka krājumu apjoms ir neliels. Lai gan daudzi uzņēmumi ziņojuši, ka tie neparedz atjaunot krājumus iepriekšējā līmenī, krājumu pārmaiņas joprojām var pozitīvi ietekmēt IKP pieaugumu euro zonā 2010. gada 2. un/vai 3. ceturksnī. Šīs ietekmes apjoms tomēr ir neskaidrs, jo tas atkarīgs no pieprasījuma attīstības un apjoma, kādā uzņēmumi pārskatīs gaidas par tautsaimniecības attīstības nākotnes prognozēm.

TIRDZNICĪBA

Tirdzniecība euro zonā 2010. gada 1. ceturksnī turpināja pieaugt. To veicināja pasaules tautsaimniecības atveseļošanās un ekonomiskās aktivitātes neliels pieaugums euro zonā. Importa kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni gada pirmajos trijos mēnešos bija būtiski lielāks nekā eksporta kāpums; tādējādi neto tirdzniecības devums IKP pieaugumā 2010. gada 1. ceturksnī bija negatīvs (0.5 procentu punkti), turpretī iepriekšējā ceturksnī tā veicināja IKP pieaugumu.

Pēc strauja krituma 2008. gada beigās un 2009. gada sākumā un turpmāka, kaut arī mērenāka, sarūkuma 2009. gada 2. ceturksnī importa un eksporta apjoms kopš 2009. gada vidus katru ceturksni pieauga. Šis kāpums kopumā bija raksturīgs visām galvenajām produktu kategorijām. Īpaši strauji pieauga starppatēriņa preču imports un eksports, kas bija iepriekšējā tirdzniecības plūsmu sarūkuma noteicošais faktors. Tirdzniecības uzlabošanās paātrinājās 2010. gada 1. ceturksnī, eksportam salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinoties par 2.5% (2009. gada pēdējā ceturksnī – par 1.7%). Imports pieauga daudz straujākā tempā (par 4.0%; 2009. gada 4. ceturksnī – par 1.2%), jo to ietekmēja euro zonas atveseļošanās un augošais eksporta pieprasījums, kam ir būtisks importa īpatsvars.

Raugoties nākotnē, pasaules tautsaimniecības – īpaši attīstības valstu – izaugsme līdz ar starptautiskās tirdzniecības pieaugumu, iespējams, izraisīs turpmāku euro zonas produktu pieprasījuma palielināšanos, kam arī vajadzētu gūt labumu no nesenās euro kursa samazināšanās. Turpretī, ja gaidāmā euro zonas atveseļošanās būs mērena un mazāk dinamiska nekā pasaules ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanās, importa kāpums var izrādīties nedaudz lēnāks nekā eksporta pieaugums. Tādējādi turpmākajos ceturkšņos neto tirdzniecība, iespējams, dos pozitīvu ieguldījumu euro zonas IKP pieaugumā.

4.2. PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEDĀVĀJUMS UN NORISES DARBA TIRGŪ

Raugoties no pievienotās vērtības viedokļa, euro zonas atveseļošanās nav bijusi plaši vērojama visos sektoros, bet to lielā mērā noteicis rūpniecības sektors. Pakalpojumu sektorā 2009. gada pēdējā ceturksnī un 2010. gada 1. ceturksnī bija vērojams mērens kāpums, turpretī būvniecības sektorā turpinājās kritums. Kopējā pievienotā vērtība 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās par 0.5% – to galvenokārt noteica labie rūpniecības (izņemot būvniecību) darbības rezultāti. Starpība starp IKP pieauguma tempu un pievienotās vērtības kāpuma tempu galvenokārt saistīta ar to, ka pirmajā iekļauti produktu nodokļi mīnus subsīdijas, kas 2010. gada 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 2.3%. Apsekojumu dati liecina par turpmāku pievienotās vērtības pieaugumu 2010. gada 2. ceturksnī.

Darba tirgus apstākļi euro zonā turpināja pasliktināties (sk. tālāk sadaļu par darba tirgu). Nodarbinātība 2009. gada pēdējā ceturksnī samazinājās par 0.3%, bet bezdarba līmenis 2010. gada aprīlī sasniedza 10.1%.

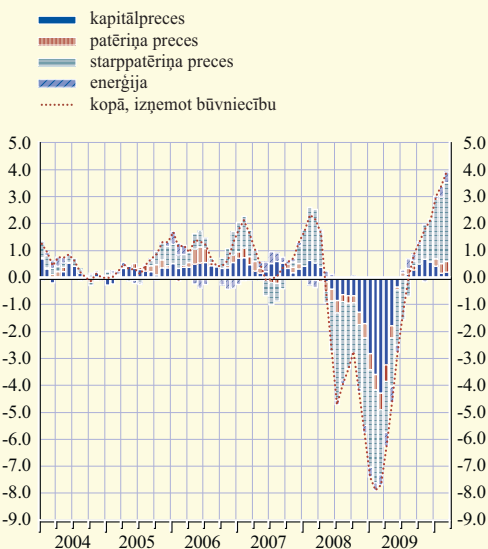
PRODUKCIJAS IZLAIDE SEKTORU DALĪJUMĀ

Rūpnieciskā aktivitāte bija galvenais euro zonas kopējās pievienotās vērtības pieauguma virzītājspēks kopš atveseļošanās sākuma 2009. gada vidū. Pievienotā vērtība rūpniecības sektorā (izņemot būvniecību) pēc paaugstināšanās par 2.1% 2009. gada 3. ceturksnī un par 0.3% 4. ceturksnī 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās par 2.2%. Rūpnieciskās ražošanas kāpums 2010. gada 1. ceturksnī (3.8%) bija pat spēcīgāks nekā pievienotās vērtības pieaugums rūpniecībā (sk. 49. att.). Samērā lielā abu rādītāju attīstības neatbilstība gada pirmajos trijos mēnešos galvenokārt var būt saistīta ar sezonālās izlīdzināšanas atšķirībām, jo sezonāli izlīdzinātajiem datiem pašlaik raksturīga samērā liela nedrošība sakarā ar krasajām datu svārstībām tautsaimniecības lejupslīdes un tai sekojošās atveseļošanās laikā. Aplūkojot svarīgākos rūpniecības sektorus, ražošana īpaši palielinājās starppatēriņa preču nozarēs, taču nedaudz palielinājās arī kapitālpreču un patēriņa preču ražošana. Šī sektorālā tendence atbilst atveseļošanās agrīnajiem posmiem, kuros parasti vērojama spēcīgāka izaugsme starppatēriņa preču sektorā. Turklāt ievērojami palielinājās enerģijas ražošana, ko, visticamāk, veicināja neierasti aukstā ziema.

Raugoties nākotnē, par rūpniecības aktivitātes plašu atveseļošanos liecina jauno rūpniecības pasūtījumu pieauguma tendence, jo gaidāms, ka saņemtie pasūtījumi vēlāk parādīsies ražošanā. Šis rādītājs 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās par 3.7% (iepriekšējā ceturksnī – par 3.2%). Turklāt jaunākie uzņēmumu apsekojumu dati liecina, ka izaugsme rūpniecības sektorā 2010. gada 2. ceturksnī sākumā joprojām bija pozitīva (sk. 50. att.). Iepirkumu vadītāju indekss (IVI) euro zonas apstrādes rūpniecības sektorā aprīlī turpināja palielināties, bet maijā samazinājās, tomēr

49. attēls. Rūpnieciskās ražošanas pieaugums un ieguldījums

(pieauguma temps un ieguldījums; procentu punktos; mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

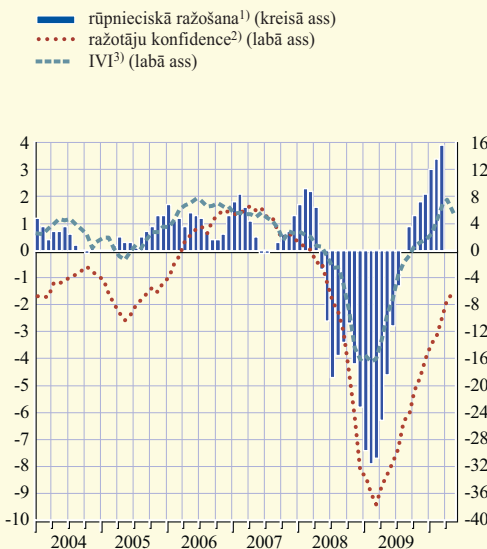

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīme. Atspoguļotie dati aprēķināti kā triju mēnešu mainīgais vidējais lielums salīdzinājumā ar atbilstošo vidējo lielumu pirms trim mēnešiem.

50. attēls. Rūpnieciskā ražošana, ražotāju konfidence un IVI

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

Avoti: Eurostat, Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi, Markit un ECB aprēķini.

Piezīmes. Apsekojumu dati attiecas uz apstrādes rūpniecību. Kopš 2010. gada maija Komisijas uzņēmumu apsekojumu dati atbilst NACE 2. red. klasifikācijai.

1) Triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem (%).

2) Procentu starpības.

3) Iepirkumu vadītāju indekss; novirzes no indeksa vērtības 50.

joprojām bija virs 2010. gada 1. ceturkšņa vidējā rādītāja. Lai gan nevar izslēgt, ka apstrādes rūpniecības konfidenci negatīvi ietekmēja ar valdības parādu saistītais nesensais satricinājums, īstermiņa novērtējums ir pozitīvs, jo produkcijas izlaides un jauno pasūtījumu, kā arī piegādātāju piegādes laika komponenti maijā joprojām bija tuvu to augstākajam līmenim pēdējo 10 gadu laikā. Savukārt saskaņā ar Eiropas Komisijas uzņēmumu apsekojumu konfidence attiecībā uz apstrādes sektoru maijā nedaudz palielinājās.

Aktivitāte būvniecības sektorā pēdējo ceturkšņu laikā turpināja sarukt. Pievienotā vērtība būvniecībā 2010. gada 1. ceturksnī samazinājās par 2.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – ievērojami straujāk nekā iepriekšējos divos ceturkšņos, kad tā salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka par 1.3%. Būvniecības aktivitātes ievērojamais kritums gada pirmajos trijos mēnešos lielā mērā var būt saistīts ar nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, kas ziemas mēnešos skāra daudzas euro zonas valstis. Ar laika apstākļiem saistītais aktivitātes sarukums pastiprināja iepriekš aprakstītās nepieciešamās korekcijas mājokļu tirgū. Gaidāms, ka ar laika apstākļiem saistītais nozaru aktivitātes samazinājumu lielā mērā nomainīs kāpums gada 2. ceturksnī.

Cikliskās norises aktivitāti pakalpojumu sektorā ietekmē mazāk nekā apstrādes rūpniecības un būvniecības sektorā. Tomēr pakalpojumu sektora atveseļošanās spēja ir ļoti svarīga, lai panāktu būtisku atveseļanos, un pievienotās vērtības pieaugums pakalpojumu sektorā kopš 2009. gada vidus bija samērā vājš. Pakalpojumu sektora pievienotā vērtība 2010. gada 1. ceturksnī mazliet (par 0.3%) pieauga – nedaudz ātrākā tempā salīdzinājumā ar 2009. gada pēdējā ceturksnī novēroto zemo kāpuma tempu pēc iepriekšējo triju mēnešu stagnācijas. Pieejamā informācija par galvenajiem pakalpojumu apakšsektoriem liecina, ka pēc krasā krituma 2008. gada beigās un 2009. gada sākumā pievienotā vērtība līdz šim pamatā stabilizējusies tikai tirdzniecības un transporta jomā, tomēr, šķiet, tā uzlabojusies arī finanšu starpniecības un komercpakalpojumu jomā, kas parasti ir viscikliskākie un svārstīgākie no pakalpojumu apakšsektoriem. Raugoties nākotnē, nesen publicētie apsekojumu dati liecina, ka pakalpojumu sektorā 2010. gada 2. ceturkšņa sākumā bija vērojama izaugsmes palielināšanās.

DARBA TIRGUS

Pretstatā ekonomiskās aktivitātes norisēm apstākļi euro zonas darba tirgū pēdējo ceturkšņu laikā turpinājuši pasliktināties, jo nodarbinātības pārmaiņas bieži atpaliiek no ekonomiskās attīstības cikla svārstībām. Pēdējās ekonomiskās lejupslīdes laikā nodarbinātības līmenis būvniecības sektorā sāka

8. tabula. Nodarbinātības pieaugums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; sezonāli izlīdzināti dati; %)

	Gada pieauguma temps		Ceturkšņa pieauguma temps				
	2008	2009	2008 IV	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV
Visa tautsaimniecība	0.7	-1.9	-0.4	-0.8	-0.5	-0.5	-0.3
<i>t.sk.:</i>							
Lauksaimniecība un zvejniecība	-1.4	-2.6	0.0	-0.8	-0.9	-1.2	0.5
Rūpniecība	-0.7	-5.7	-1.5	-1.8	-1.7	-1.7	-0.9
Izņemot būvniecību	0.0	-5.2	-1.1	-1.6	-1.8	-1.7	-1.1
Būvniecība	-2.1	-6.9	-2.3	-2.3	-1.3	-1.7	-0.4
Pakalpojumi	1.3	-0.5	0.0	-0.4	-0.1	-0.1	-0.1
Tirdzniecība un transports	1.3	-1.8	-0.4	-0.8	-0.5	-0.2	-0.5
Finanses un komercdarbība	2.2	-2.2	-0.5	-0.9	-0.8	-0.5	-0.1
Valsts pārvalde ¹⁾	0.9	1.5	0.6	0.2	0.6	0.2	0.2

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Ietver arī izglītību, veselības aprūpi un citus pakalpojumus.

pazemināties agrāk nekā rūpniecības un pakalpojumu sektorā. Tas daļēji skaidrojams ar jaudu pārpalikumu, kas dažās euro zonas valstīs skāra būvniecības sektoru, un ar to, ka parasti šajā sektorā daudzi strādājošie nodarbināti īslaicīgi, padarot nodarbinātību elastīgāku. Recesijai turpinoties, nodarbinātības līmenis samazinājās arī rūpniecības sektorā, savukārt pakalpojumu sektoru darbaspēka korekcijas skāra ievērojami mazāk (sk. 8. tabulu).

Daudzās euro zonas valstīs, ekonomiskajai lejupslīdei saasinoties, nodarbinātību saglabāt palīdzējušas īpašas darba laika shēmas. Šīs shēmas saīsinājušas darba laiku, izmantojot vairākas iespējas, t.sk. mainot uzņēmumu vienošanās par elastīgu darba laiku, nosakot vispārējus virsstundu samazinājumus un vairāku Eiropas valstu valdībām ieviešot speciālas nodarbinātības saglabāšanas shēmas. Šādu shēmu izmantošana palīdzējusi izvairīties no krasāka nodarbinātības līmeņa krituma un padarījusi vieglākas darbaspēka korekcijas pieprasījuma mazināšanās apstākļos. Šķiet, ka euro zonas nodarbinātības līmenis bijis relatīvi stabils visas ekonomiskās lejupslīdes laikā, ņemot vērā kraso ekonomiskās aktivitātes sarukumu. Lielā mērā darbaspēka korekcijas faktiski notikušas, samazinot viena strādājošā nostrādāto stundu skaitu, nevis nozīmīgi palielinoties atlaisto darbinieku skaitam. Taču darba tirgus norises dažādās euro zonas valstīs bijušas būtiski atšķirīgas. Ekonomiskā lejupslīde mazinājusi arī darbaspēka piedāvājuma kāpumu euro zonā, kam pirms tam bija raksturīga pieauguma tendence. 5. ielikumā aplūkots iedzīvotāju un līdzdalības efektu relatīvais ieguldījums euro zonas darbaspēka piedāvājuma kāpumā dažādās grupās un valstīs.

5. ielikums

JAUNĀKĀS DARBASPĒKA PIEDĀVĀJUMA NORISES

Euro zonas recesija 2008. un 2009. gadā bija vissmagākā kopš 2. pasaules kara beigām. Tā izraisīja nozīmīgu darbaspēka pieprasījuma kritumu un bezdarba līmeņa kāpumu. Tomēr iespējams, ka ekonomiskā krīze galu galā var ietekmēt ne tikai darbaspēka pieprasījumu, bet plašāk arī darbaspēka piedāvājumu. Šis efekts izpaužas pa diviem noteiktiem kanāliem, ietekmējot gan iedzīvotāju skaita pieaugumu, gan līdzdalības līmeni. Šajā ielikumā vērtēta nesenās lejupslīdes ietekme uz euro zonas darbaspēka piedāvājumu, izmantojot ES darbaspēka apsekojuma datus.

Ekonomiskās krīzes ietekmi uz iedzīvotāju skaita pieaugumu īstermiņā parasti nosaka migrācija. To savukārt lielā mērā veicina relatīvā izpeļņa un nodarbinātības iespējas.¹ Spēcīgas lejupslīdes gadījumi un ar tiem saistītais darba vietu skaita sarukums var slāpēt imigrāciju euro zonā, tādējādi palēninot iedzīvotāju skaita pieaugumu.

Spēcīga lejupslīde, iespējams, ietekmē arī līdzdalības līmeni. Taču šī ietekme nav skaidri nosakāma. No vienas puses, strauja lejupslīde var veicināt strādājošo izstāšanos no darba tirgus, piemēram, vecāka gadagājuma strādājošie var pieņemt lēmumu priekšlaicīgi pensionēties un gados jaunāku strādājošo izvēle varētu būt pilna laika studiju turpināšana. Turklāt mazāka iespēja atrast darbu spēcīgas lejupslīdes laikā var likt dažiem pamest strādājošo rindas – īstenojas t.s. cerību zaudējuša strādājošā efekts. Abas parādības veicinās līdzdalības līmeņa pazemināšanos vai vismaz tā pieauguma tempa sarukumu. No otras puses, spēcīga lejupslīde var arī paaugstināt līdzdalības līmeni, ja ienākumu kritums (darba vai finansiāla zaudējuma dēļ) liek pirms tam ekonomiski neaktīvajiem māsaimniecību locekļiem iesaistīties darba tirgū.

¹ Sk., piemēram, Frigyes Ferdinand Heinz and Melanie Ward-Warmedinger. *Cross-border labour mobility within an enlarged EU*, ECB Occasional Paper Series, No 44, 2006. gada oktobris.

Darbspēka pieauguma un ieguldījuma pārmaiņas

Atbilstoši 2006.–2008. gada vidējam rādītājam pirms krīzes euro zonas darbspēka piedāvājums katru gadu pieauga par 1.1%, un to lielā mērā veicināja jauno dalībvalstu darba meklētāju plaša migrācija uz euro zonu pēc ES paplašināšanās (sk. tabulu). Turpretī līdz ar lejupslīdi euro zonas darbspēka pieauguma temps būtiski palēninājās, un 2009. gada 3. ceturksnī pirmo reizi datu laikrindas 10 gadu vēsturē tika reģistrēts kritums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Tā rezultātā 2009. gadā euro zonas darbspēka piedāvājuma gada vidējais pieaugums bija tikai 0.3%. 2009. gada 2. pusgadā vērojama darbspēka piedāvājuma kāpuma tempa sarukums daļēji atspoguļo migrācijas uz euro zonu krasi samazinājumu; iepriekš tā bija palīdzējusi paaugstināt iedzīvotāju skaita (dabiskā) pieauguma līmeni, kas citādi būtu zems. Taču recesijai, kas sākās 2008. gada 2. ceturksnī, bija arī liela ietekme uz līdzdalības līmeņa paaugstināšanos euro zonā, īpaši gados jaunāku iedzīvotāju vidū.

Līdzdalības efekti

Kopumā kopš krīzes sākuma euro zonā reģistrēta nepārprotama līdzdalības līmeņa pieauguma stagnācija, kas krasi kontrastē ar gadu desmita vidū novēroto stabilo kāpumu. Turklāt, kā liecina tabula, nesenās lejupslīdes rezultātā plaši un strauji pastiprinājies ilgstošais (sekulārais) līdzdalības līmeņa sarukums jaunākās vecumgrupās (15–24 gadi). Daļa šā sarukuma neapšaubāmi atspoguļo tirgus iespēju samazināšanos skolu beidzējiem būvniecības un rūpniecības sektora strauji sarukušās aktivitātes dēļ. Sliktākas nodarbinātības perspektīvas apstākļos jaunieši bija spiesti no jauna apsvērt savas iespējas ārpus darba tirgus, daudziem vienkārši izvēloties turpināt izglītību un apmācību. Apriori varētu gaidīt, ka faktori, kas patiprināti veicina tālākas izglītības un

Euro zonas darbspēka, iedzīvotāju skaita pieauguma un atsevišķu grupu līdzdalības līmeņa pieaugums

(gada pārmaiņas; %)

	2006	2007	2008	2009	2009 IV
Darbspēks					
Kopā	1.2	1.0	1.1	0.3	0.1
Jaunieši (15–24)	–0.8	–0.2	–0.3	–2.8	–3.6
Visdarbspējīgākā vecuma strādājošie (25–54)	1.1	0.6	0.9	0.0	0.0
Vecāki strādājošie (55–64)	4.6	4.7	3.7	4.5	4.1
Vīrieši	0.9	0.6	0.6	–0.3	–0.4
Sievietes	1.7	1.4	1.6	0.9	0.7
Līdzdalība					
Kopā	0.8	0.5	0.7	0.1	0.1
Jaunieši (15–24)	–0.2	0.3	0.4	–1.8	–2.6
Visdarbspējīgākā vecuma strādājošie (25–54)	0.6	0.3	0.5	0.0	0.0
Vecāki strādājošie (55–64)	2.9	2.7	2.0	2.9	2.6
Vīrieši	0.3	0.2	0.2	–0.3	–0.4
Sievietes	1.3	0.9	1.2	0.8	0.6
Iedzīvotāji					
Kopā	0.5	0.5	0.4	0.1	0.0
Jaunieši (15–24)	–0.6	–0.5	–0.7	–1.1	–1.1
Visdarbspējīgākā vecuma strādājošie (25–54)	0.5	0.4	0.4	0.0	–0.1
Vecāki strādājošie (55–64)	1.6	1.9	1.7	1.5	1.4
Vīrieši	0.5	0.5	0.4	0.1	0.0
Sievietes	0.4	0.5	0.4	0.1	0.1
Euro zonas iedzīvotāji	0.1	–0.4	0.2	–0.2	–0.2
Citi ES iedzīvotāji	3.9	116.1	29.1	6.4	2.9

Avoti: ES darbspēka apsekojums un ECB aprēķini.

apmācības izvēli, lai gan uz laiku atliekot iesaistīšanos darba tirgū, paaugstinās līdzdalības līmeni turpmākajā dzīvē, attiecīgajām iedzīvotāju grupām iegūstot spēcīgāku piesaisti darba tirgum. Tomēr ir arvien vairāk pierādījumu tam, ka to jauno cilvēku zema nodarbinātības līmenis, kuru darba mūža sākums sakrīt ar nopietnu recesiju laiku, šajās grupās var izraisīt pastāvīgu piesaistes darba tirgum sarukumu.²

Turklāt šķiet, ka sācis palēnināties arī vīriešu līdzdalības pieaugums, atkal lielā mērā atspoguļojot to, ka krīze galvenokārt izpaužas nozarēs, kurās tradicionāli dominējuši vīrieši (būvniecībā, apstrādes rūpniecībā un transporta nozarē). Tomēr pieauguma palēninājums galvenokārt attiecināms uz jaunākiem strādniekiem. Visdarbspējīgākā vecuma vīriešu līdzdalības pieauguma sarukuma temps ir būtiski zemāks, bet vecāku vīriešu līdzdalības pieauguma temps joprojām ir pozitīvs un pat nedaudz augstāks nekā pirms krīzes sākuma.

Pretstatā vairākam apakšgrupu līdzdalības līmeņa paaugstināšanās joprojām ir stabila divās – sieviešu un gados vecāku strādājošo – grupās. Arvien spēcīgākais sieviešu līdzdalības kāpums lielā mērā vienkārši norāda uz šai grupai raksturīgo ilgāka termiņa sekulāro tendenču turpinājumu; vienlaikus iespējams, ka tas atspoguļo nopietnas lejupslīdes posmiem raksturīgo papildu nodarbināto iesaistīšanās darba tirgū efektu pastiprināšanos. Līdzīgi vecāka gadagājuma strādnieku līdzdalības līmeņa ievērojamais kāpums daļēji var vienkārši atspoguļot lielāku priekšlaicīgas pensionēšanās plānu ierobežošanu vai pat atcelšanu, bet, iespējams, daļēji tas var arī atspoguļot nepieciešamību kompensēt labklājības zudumus, kas radušies finanšu krīzes dēļ, fiksēto iemaksu plānu gaidāmās zemākās pensijas.³

Iedzīvotāju skaita efekti

Kopš recesijas sākuma euro zonas iedzīvotāju skaita pieaugums pakāpeniski samazinājies. Gados pirms krīzes sākuma iedzīvotāju skaits vidēji pieauga aptuveni par 0.5% gadā, bet 2009. gada 3. ceturksnī pirmo reizi šo datu apkopošanas vēsturē tā pieauguma temps kļuva negatīvs. Lai gan šāds sarukums lielākoties vienkārši atspoguļo euro zonas darbības vecuma iedzīvotāju ilgstošas norises, daļēji tas liecina arī par būtisku migrācijas uz euro zonu sarukumu.

Valstu atšķirības

Euro zonas kopējo norišu kontekstā dažādu valstu tendences ir visai heterogēnas – tas redzams attēlā, kurā atspoguļots iedzīvotāju un līdzdalības efekta relatīvais ieguldījums euro zonas un atsevišķu valstu darbības gada pieauguma tempā no 2008. gada 4. ceturkšņa līdz 2009. gada 4. ceturksnim. Šie dati atspoguļo norises, sākot ar darbības gada sarukumu par 3.3% Īrijā līdz tā pieaugumam aptuveni par 2.2% Maltā.⁴

Šķiet, ka darbības līdzdalības reakcija uz neseno lejupslīdi euro zonas valstīs izpaudusies diezgan vienmērīgi, un astoņās no 15 šeit aplūkotajām valstīm reģistrēts līdzdalības tempa sarukums, bet septiņās – tā pieaugums. Šķiet, ka reģistrētais līdzdalības sarukums īpaši krass bijis Īrijā un Somijā, daļēji atspoguļojot produkcijas izlaides sašaurināšanās smagumu šajās valstīs.

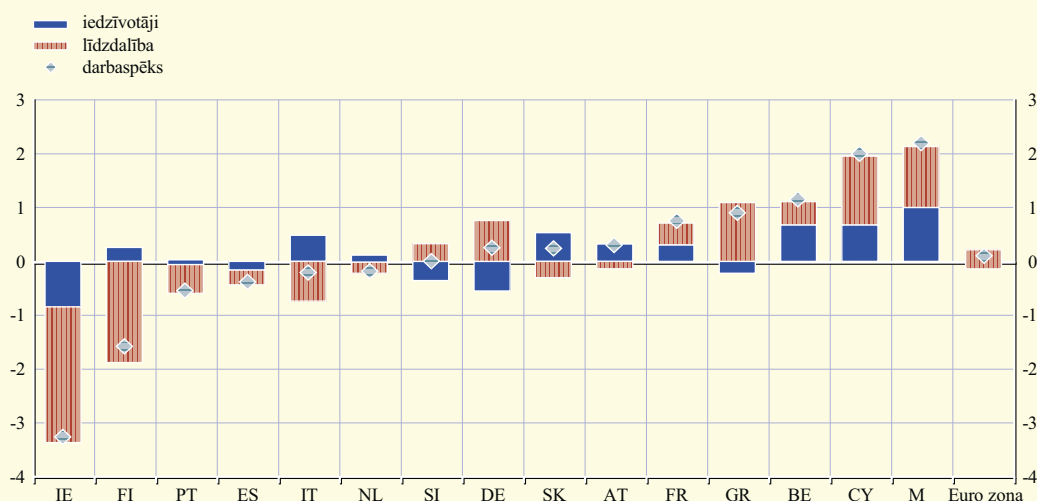
2 Sk., piemēram, K. Hämäläinen. *Education and unemployment: state dependence in unemployment among young people in the 1990s*, VATT Discussion Paper No. 312, 2003 un S. Burgess, C. Propper, H. Rees and A. Shearer. *The class of 1981: the effects of early career unemployment on subsequent unemployment experiences*, *Labour Economics*, Vol. 10, Issue 3, 2003.

3 Sk., piemēram, ielikumus *Country-specific evidence of effects from early retirement and disability schemes on participation in Participation decisions in response to sharp drops in pension wealth*, *OECD Working Paper Series ECO/CPE/WP1(2010)2 The response of labour force participation to severe downturns*.

4 Saskaņā ar *Banque Centrale du Luxembourg* ieteikumiem dati par Luksemburgu netiek sniegti.

Iedzīvotāju skaita un līdzdalības pieauguma ieguldījums darbaspēka pieaugumā euro zonas valstīs (2008. g. 4. cet.–2009. g. 4. cet.)

(gada pārmaiņas; %; devums; procentu punktos)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Piezīme: Dati par Luksemburgu nav pieejami.

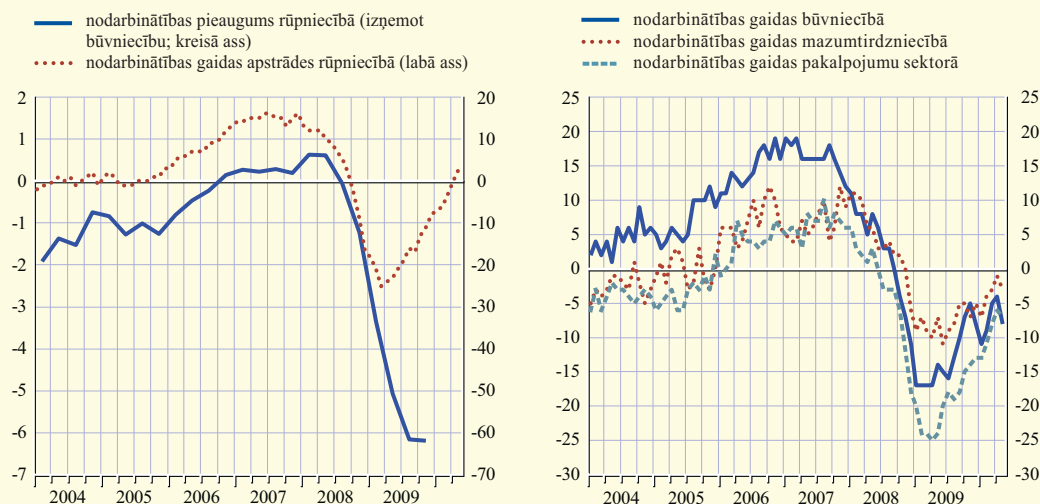
Migrācijas procesa norise euro zonas valstīs ir samērā līdzsvarota. Valstīs, kurās iedzīvotāju skaits samazinājies, tas galvenokārt saistīts gan ar viesstrādnieku brīvprātīgu aiziešanu no šīs valsts darba tirgus, gan jaunu migrantu ieplūdes samazināšanos sarukušo iespēju dēļ.

Šis ielikums liecina, ka pēdējos ceturkšņos euro zonas darbaspēka piedāvājumu negatīvi ietekmējis gan līdzdalības, gan iedzīvotāju kanāls. Dažiem no šiem efektiem vajadzētu būt ar ciklisku raksturu, un var gaidīt, ka tie apvēršīsies, kad tautsaimniecība atkal nostiprināsies. Tomēr svarīgi izvairīties no situācijas, kurā darbaspēka piedāvājuma pieauguma lejupslīde daļēji kļūst ilgstošāka. Tālākā perspektīvā darbaspēka piedāvājums būs viens no galvenajiem potenciālās produkcijas izlaides noteicošajiem faktoriem, tādējādi ietekmējot ilgtermiņa produktivitātes potenciālu un galarezultātā arī euro zonas iedzīvotāju dzīves līmeņa uzlabošanās iespējas.

Nodarbinātības sarukuma ceturkšņa temps 2009. gada pēdējā ceturksnī bija 0.3% – mazāk krass kritums salīdzinājumā ar iepriekšējiem ceturkšņiem. Sektoru līmenī darba vietu skaita samazinājums joprojām vismagāk izpaudies apstrādes rūpniecībā (rūpniecība, izņemot būvniecību), kur nodarbinātības līmenis turpināja samazināties, 4. ceturksnī sarūkot par 1.1% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, lai gan šis krituma temps bija lēnāks nekā iepriekšējā ceturksnī (1.7%). Gada 4. ceturksnī būvniecības sektorā vērojamais darba vietu skaita samazināšanas temps palēninājās – nodarbinātības līmeņa ceturkšņa kritums bija 0.4% (2009. gada 3. ceturksnī – 1.7%). Tāpat kā iepriekšējos ceturkšņos, arī 4. ceturksnī nodarbinātības līmenis pakalpojumu sektorā kopumā mainījās nedaudz, samazinoties par 0.1% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, lai gan kopējais pakalpojumu sektora rādītājs neatklāj ievērojamās atšķirības apakšsektoros. Tirdzniecības un transporta apakšsektorā nodarbinātības līmenis gada beigās krasi (par 0.5%) samazinājās (2009. gada 3. ceturksnī – par 0.2%), savukārt finanšu un uzņēmējdarbības apakšsektorā nodarbinātības sarukums turpināja būtiski palēnināties (līdz 0.1%; 3. ceturksnī –

51. attēls. Nodarbinātības pieaugums un nodarbinātības gaidas

(gada pārmaiņas; %; procentu starpības; sezonāli izlīdzināti dati)

Avoti: Eurostat un Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi.

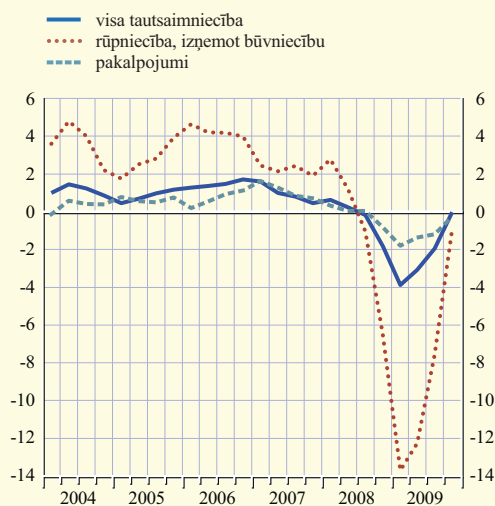
Piezīmes. Procentu starpības ir vidēji izlīdzinātas. Kopš 2010. gada maija Komisijas uzņēmumu apsekojumu dati atbilst NACE 2. red. klasifikācijai.

0.5%). Eurostat pirmo reizi publicēja ceturkšņa datus par nostrādāto stundu skaitu euro zonā. Šie dati norāda uz pirmajām kopējā nostrādāto stundu skaita pozitīva pieauguma pazīmēm kopš 2008. gada jūnija. 2009. gada pēdējā ceturksnī vērojams 0.2% pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni neatklāj to, ka kopējā nostrādāto stundu skaita kritumu apstrādes rūpniecībā kompensēja nostrādāto stundu skaita pozitīvs pieaugums pakalpojumu sektorā, īpaši finanšu un uzņēmējdarbības apakšsektorā, kā arī valsts pārvaldes apakšsektorā (sk. 51. att.).

Euro zonas produkcijas izlaides kāpuma atjaunošanās kopā ar pēdējos ceturkšņos vērojamo nodarbinātības līmeņa kritumu veicinājusi pavērsienu darba ražīguma samazinājuma tendencē. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kopējais euro zonas darba ražīgums (ko mēra kā produkcijas izlaidi uz vienu strādājošo) 2009. gada pēdējā ceturksnī saglabājās nemainīgs, kas ir būtisks uzlabojums, ņemot vērā iepriekšējā ceturksnī vērojamo kritumu (2.0%) un rekordlielo sarukumu 2009. gada 1. pusgadā (sk. 52. att.). Norisēs saistībā ar darba ražīgumu stundā redzama līdzīga tendence un 2009. gada pēdējā ceturksnī bija vērojams kāpums (0.3%), kas ir pirmais pozitīvais rezultāts kopš 2008. gada 3. ceturkšņa.

52. attēls. Darba ražīgums

(gada pārmaiņas; %)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

Pēc tam, kad ap gadu miju euro zonas bezdarba līmenis bija pārstājis palielināties, 2010. gada 1. ceturksnī tas pieauga līdz 10.0% (2009. gada pēdējā ceturksnī – 9.8%). 2010. gada aprīlī tas pieauga līdz 10.1% (sk. 53. att.) un pašlaik ir visaugstākais kopš 1998. gada jūnija. Runājot par nākotni, nodarbinātības gaidas ir uzlabojušās salīdzinājumā ar to rekordzemo līmeni, taču joprojām norāda uz turpmāku – lai gan relatīvi mērenu – euro zonas bezdarba kāpumu nākamajos mēnešos.

4.3. EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES PERSPEKTĪVA

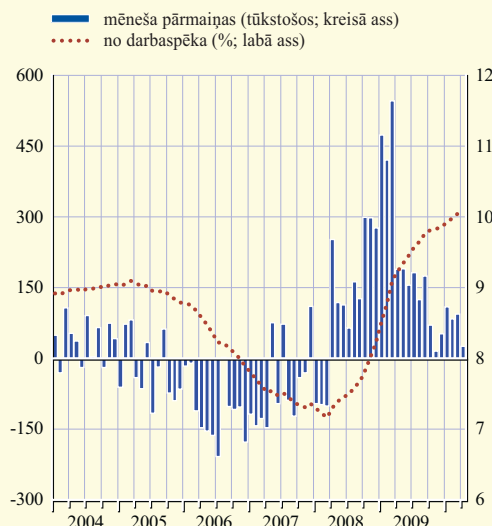
Runājot par nākotni, gaidāms, ka euro zonas reālā IKP pieaugums laika gaitā un dažādās euro zonas valstīs un sektoros turpināsies mērenā un nevienmērīgā tempā. Pasaulē notiekošā atveseļošanās un tās ietekme uz euro zonas eksporta pieprasījumu, kā arī labvēlīgā monetārās politikas nostāja un pasākumi, kas īstenoti, lai atjaunotu finanšu sistēmas funkcionēšanu, stimulēs euro zonas tautsaimniecību. Taču gaidāms, ka šo atveseļošanos vājinās vairākos sektoros notiekošais bilancu korekcijas process un vājās darba tirgus perspektīvas.

Šis novērtējums pamatā atbilst arī Eurosistēmas speciālistu 2010. gada jūnija makroekonomiskajām iespēju aplēsēm euro zonai, kas paredz, ka reālā IKP gada kāpums 2010. gadā būs 0.7–1.3% un 2011. gadā – 0.2–2.2%. Salīdzinājumā ar ECB speciālistu 2010. gada marta makroekonomiskajām iespēju aplēsēm reālā IKP kāpuma diapazons šajā gadā mazliet koriģēts uz augšu sakarā ar visā pasaulē gaidāmās spēcīgākās aktivitātes pozitīvo ietekmi īstermiņā, savukārt 2011. gada diapazons koriģēts nedaudz uz leju, atspoguļojot galvenokārt iekšzemes pieprasījuma perspektīvas.

Riski, kas apdraud šo perspektīvu, joprojām uzskatāmi par pamatā līdzsvarotiem nepieredzēti lielas nenoteiktības apstākļos. Runājot par augšupvērstiem riskiem, pasaules tautsaimniecības un ārējās tirdzniecības atveseļošanās var būt spēcīgāka, nekā prognozēts, tādējādi veicinot tālāku euro zonas eksporta pieaugumu. Runājot par lejupvērstiem riskiem, saglabājas bažas attiecībā uz spriedzes atjaunošanos atsevišķos finanšu tirgus segmentos un ar to saistītajām konfidences sekām. Turklāt lejupvērstus riskus var radīt arī spēcīgāka vai ilgstošāka, nekā gaidīts, negatīvā atgriezeniskā saikne starp reālo tautsaimniecību un finanšu sektoru, jauns naftas un citu preču cenu kāpums un protekcionisma spiediens, kā arī haotiskas globālās nesabalansētības korekcijas.

53. attēls. Bezdarbs

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

Avots: Eurostat.

5. FISKĀLĀS NORISES

Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2010. gada pavasara ekonomisko prognozi euro zonas valstu valdības budžeta deficīts 2010. gadā turpinās palielināties līdz 6.6% no IKP, bet 2011. gadā samazināsies. Paredzams, ka euro zonas valstu valdības parāda attiecība pret IKP 2011. gadā pieaugs gandrīz līdz 90% no IKP. Dažās valstīs fiskālā nesabalansētība ir pat būtiskāka, un tā palielināja spriedzi valdības obligāciju tirgos. Lai samazinātu negatīvo blakusefektu ietekmi un nodrošinātu finanšu stabilitāti euro zonā, ES un euro zonas līmenī tika pieņemti iepriekš nepieredzēti lēmumi. Pēc tam, kad Grieķijai ar stingriem politiskiem nosacījumiem tika sniegts ES/SVF finansiālais atbalsts, dalībvalstis nolēma ieviest Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānismu un apņēmas īstenot fiskālās politikas mērķus un paātrināt fiskālo konsolidāciju. Politiskā apņemšanās nostiprināt ES fiskālo struktūru liecina par fiskālās ilgtspējas veicināšanu euro zonā.

2009. GADA FISKĀLĀS NORISES

Saskaņā ar Eurostat 2010. gada pavasara fiskālo paziņojumu euro zonas valstu valdības budžeta deficīts 2009. gadā bija 6.3% no IKP (2008. gadā – 2.0% no IKP; sk. 9. tabulu). Visu euro zonas valstu (izņemot Luksemburgu un Somiju) budžeta deficīts pārsniedza 3% no IKP.

Euro zonas valstu valdības parāds 2009. gadā bija 78.7% no IKP (2008. gadā – 69.4% no IKP). 10 no 16 euro zonas valstīm paziņoja par parāda rādītāju, kas pārsniedza atsaucē vērtību 60% no IKP, savukārt Grieķijā un Itālijā tas ievērojami pārsniedza 100% no IKP. Īpaši straujš valdības parāda līmeņa kāpums bija vērojams Īrijā, Grieķijā un Spānijā, kuru budžeta deficīts 2009. gadā pārsniedza 10% no IKP. Kopumā euro zonas līmenī papildu finanšu tirgus stabilizācijas pasākumu ietekme uz valdības parādu bija ierobežota. Deficīta-parāda korekcijas noteica euro zonas parāda rādītāja kāpumu (0.5% no IKP; 2008. gadā – 1.9% no IKP).

2010. UN 2011. GADA FISKĀLĀS PERSPEKTĪVAS

Valsts finanšu perspektīvas euro zonā joprojām ir nelabvēlīgas, lai gan 2011. gadā prognozēti nelieli uzlabojumi. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2010. gada pavasara ekonomisko prognozi euro zonas valstu valdības budžeta deficīts 2010. gadā sasniegs augstāko līmeni (6.6% no IKP), bet 2011. gadā saruks līdz 6.1% no IKP (sk. 9. tabulu). Paredzams, ka visu euro zonas valstu valdības budžeta deficīts 2010. gadā pārsniegs atsaucē vērtību 3% no IKP. Lai gan prognozēts, ka 2011. gadā budžeta deficīts stabilizēsies vai samazināsies lielākajā daļā valstu, gaidāms, ka tikai Somija šajā gadā samazinās budžeta deficītu zem atsaucē vērtības. Ņemot vērā šīs norises, Eiropas Komisija iniciēja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras uzsākšanu Kiprā un Somijā 2010. gada maijā, jo Kipra 2009. gadā pārsniedza atsaucē vērtību 3% no IKP un domājams, ka abas valstis to pārsniegs arī 2010. gadā.

9. tabula. Fiskālās norises euro zonā

(% no IKP)	2008	2009	2010	2011
a. Kopējie ieņēmumi	44.9	44.4	44.2	44.1
b. Kopējie izdevumi	46.8	50.7	50.8	50.2
t.sk.:				
c. Procentu izdevumi	3.0	2.8	3.0	3.2
d. Sākotnējie izdevumi (b – c)	43.8	47.9	47.8	47.0
Budžeta bilance (a – b)	-2.0	-6.3	-6.6	-6.1
Sākotnējā budžeta bilance (a – d)	1.0	-3.5	-3.6	-2.9
Cikliski koriģētā budžeta bilance	-2.9	-4.8	-5.1	-4.8
Bruto parāds	69.4	78.7	84.7	88.5
Papildpostenis: reālais IKP (pārmaiņas %)	0.6	-4.1	0.9	1.5

Avoti: Eiropas Komisijas 2010. gada pavasara ekonomiskā prognoze un ECB aprēķini.

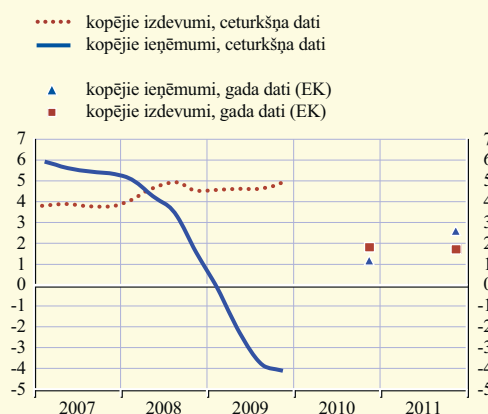
Piezīme. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

Saskaņā ar Komisijas prognozi noteikts, ka starpība starp nominālo ieņēmumu un izdevumu pieaugumu 2010. gadā būtiski saruks un 2011. gadā tai būs neliela pozitīva vērtība (sk. 54.a att.). Pēc strauja krituma 2009. gadā nominālo ieņēmumu kāpums euro zonā 2010. gadā palielināsies un 2011. gadā sasniegs aptuveni 2.5% (gaidāms, ka tad tas nedaudz pārsniegs kopējo izdevumu kāpumu). Pēc iepriekšējos gados novērotā straujā pieauguma prognozēts, ka nominālo izdevumu kāpums 2010. un 2011. gadā tiešām samazināsies zem 2%. Vienlaikus ar nominālā IKP pieauguma pakāpenisku palielināšanos paredzams, ka euro zonas ieņēmumu rādītājs 2010. un 2011. gadā saruks, savukārt izdevumu rādītājs 2010. gadā stabilizēsies un 2011. gadā samazināsies līdz 50.2% no IKP, joprojām ievērojami pārsniedzot 2007. gada līmeni (46.0% no IKP; sk. 54.b att.).

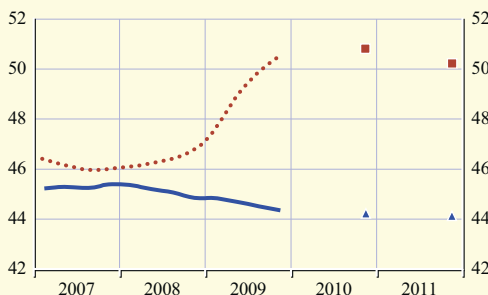
Aplūkojot makroekonomiskās vides ietekmi uz budžeta norisēm, šķiet, ka prognozētais pozitīvais reālā IKP pieaugums nenovērsīs turpmāku euro zonas budžeta deficīta kāpumu 2010. gadā (sk. 55.a att.). Neskaidrā atšķirība starp ciklisko un tendenciozo ietekmi, ko nosaka ražošanas apjoma starpība reālajā laikā, īpaši apgrūtina fiskālās situācijas pasliktināšanos noteicošo faktoru analīzi. Paturot šo nepilnību prātā, paredzams, ka pēc strauja krituma 2009. gadā budžeta bilances cikliskais komponents 2010. gadā nemainīsies (–1.5% no IKP; sk. 55.b att.). Tas nozīmē, ka, neraugoties uz pozitīvo reālā IKP pieaugumu, automātisko fiskālo stabilizatoru darbībai joprojām būs negatīva ietekme uz budžeta deficītu, jo tautsaimniecības izaugsmes struktūra fiskāli būs nelabvēlīga: izaugsmi veicinās eksports un krājumu pārmaiņas, kas nav uz nodokļiem balstīti komponenti, savukārt privātais patēriņš, kas ir viena no galvenajām nodokļu bāzēm, atpaliks. Turklāt gaidāms, ka cikliski koriģētā budžeta bilance euro zonas līmenī nedaudz samazināsies. To nosaka mērens turpmāks fiskālās stingrības sarukums, ieņēmumu deficīts un procentu maksājumu kāpums. Prognozētā euro zonas budžeta deficīta samazināšana 2011. gadā atspoguļo vienlīdz pozitīvu tautsaimniecības atveseļošanās un cikliski koriģētās budžeta bilances uzlabošanās ietekmi. Paredzams, ka stingrāku fiskālo nostāju galvenokārt noteiks izdevumi, jo izziņotie konsolidācijas pasākumi ietver valdības sektorā nodarbināto atlīdzības un valdības ieguldījumu samazināšanu un (mazākā mērā) nodokļu palielināšanu.

54. attēls. Valdības ceturkšņa finanšu statistika un prognozes euro zonai

a) četrus ceturkšņus mainīgo rādītāju pieauguma temps (%) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu

b) četrus ceturkšņus mainīgie rādītāji kā % no IKP

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat un valstu datiem; Eiropas Komisijas 2010. gada pavasara ekonomiskā prognoze. Piezīme. Attēlos parādīta kopējo ieņēmumu un kopējo izdevumu dinamika četrus ceturkšņus mainīgo rādītāju izteiksmē no 2007. gada 1. ceturkšņa līdz 2009. gada 4. ceturksnim, kā arī 2010. un 2011. gada prognozes no Eiropas Komisijas 2010. gada pavasara ekonomiskās prognozes.

Paredzams, ka, atspoguļojot lielo sākotnējo budžeta deficītu un procentu izdevumu pieaugumu, euro zonas vidējā valdības parāda attiecība pret IKP turpmāk palielināsies no 78.7% no IKP 2009. gadā līdz 88.5% no IKP 2011. gadā (sk. 9. tabulu). Prognozēts, ka parāda rādītājs pieaugs visās euro zonas valstīs (Grieķijā, Spānijā un Francijā tas palielināsies aptuveni līdz 20% no IKP). Paredzams, ka 12 euro zonas valstu (t.i., par divām valstīm vairāk nekā 2009. gadā) parāda rādītājs pārsniegs atsaucē vērtību 60% no IKP. Gaidāms, ka trijās valstīs (Beļģijā, Grieķijā un Itālijā) 2011. gadā parāda rādītājs pārsniegs 100% no IKP.

NOVĒRTĒJUMS UN PROGNOZES

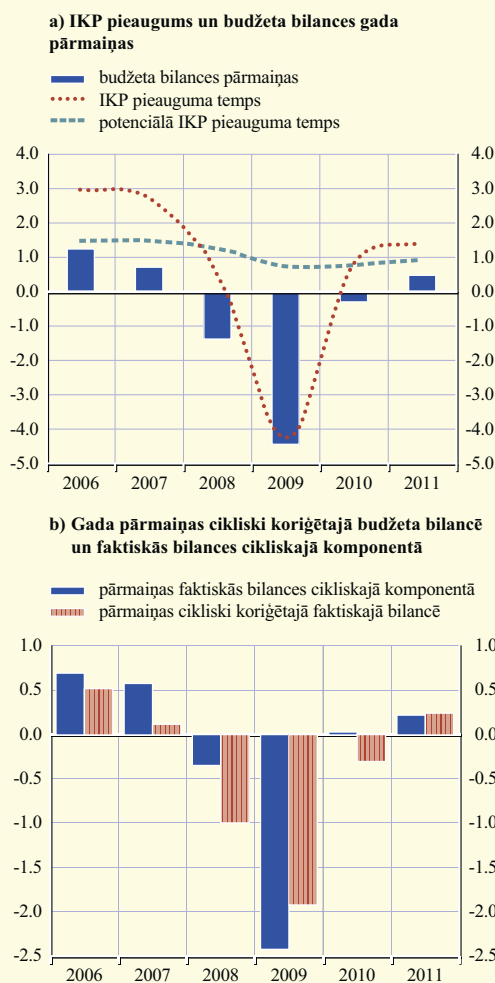
Dramatiskā fiskālās situācijas pasliktināšanās, kas sākās 2008. gadā un turpinājās 2009. gadā, vēl nav beigusies. Vairākums euro zonas dalībvalstu plāno 2010. un 2011. gadā uzsākt budžeta deficīta ierobežošanu un novērst pārmērīgu budžeta deficītu atbilstoši pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras sniegtajiem ieteikumiem. Tomēr jaunākajās aktualizētajās stabilitātes programmās ietvertās plānotās korekcijas parasti ir nepietiekamas, un daudzas valstis vēl nav sīki definējušas konkrētus pasākumus, īpaši turpmākajiem gadiem. To atspoguļo atšķirība starp stabilitātes programmās noteikto euro zonas 2011. gada budžeta mērķa deficīta rādītāju (5.2% no IKP) un šim gadam Komisijas prognozēto (6.1% no IKP).

Tāpēc bažas par valdību gatavību un spēju vidējā termiņā atjaunot ilgtspējīgas valsts finanses radījušas spriedzi valdības obligāciju tirgos. Ņemot vērā strauji augošās valdības peļņas likmju starpības, Grieķijas valdība 2010. gada aprīļa beigās lūdza citu euro zonas valstu valdībām un SVF finansiālu palīdzību. Šī palīdzība tika sniegta, lai mazinātu finanšu stabilitātes riskus euro zonā kopumā.

Euro zonas valstu Grieķijai izsniegto divpusējo aizdevumu maksimālais apjoms sasniedz 80 mljrd. euro. Tā kā šie aizdevumi tiek apvienoti ar SVF finansējumu, finansiālais atbalsts 2010.–2013. gadā sasniegs 110 mljrd. euro. Tas tiek sniegts ar stingriem politiskiem nosacījumiem un izmaksāts pa daļām, pamatojoties uz progresu Grieķijas varas iestāžu iesniegtās vērienīgu ekonomisko un finanšu korekciju programmas īstenošanā. Šīs programmas, kas nav ietverta Komisijas prognozē, jo tika iesniegta pēc datu sniegšanas termiņa, mērķis ir līdz 2013. gadam veikt strukturālo fiskālo konsolidāciju (aptuveni 11% no IKP) kumulatīvā izteiksmē. Tā paredz gan valdības budžeta deficīta samazināšanu zem atsaucē vērtības 3% no IKP 2014. gadā, gan valdības parāda rādītāja

55. attēls. Budžeta norises noteicošie faktori euro zonā

(procentu punktos no IKP; pārmaiņas %)

Avoti: Eiropas Komisijas 2010. gada pavasara ekonomiskā prognoze un ECB aprēķini.

stabilizēšanu (gaidāms, ka 2013. gadā tas sasniegs augstāko līmeni – gandrīz 150% no IKP – un 2014. gadā sāks samazināties). Programmā ietverti ieņēmumu palielināšanas pasākumi, kas veicami vienlaikus ar valsts sektorā nodarbināto darba samaksas, pensiju, starppatēriņa un ieguldījumu samazināšanu. Tā ietver arī sociālās nodrošināšanas sistēmas reformu, finanšu stabilitātes nodrošināšanas pasākumus, kā arī strukturālās reformas valsts sektorā un preču un darba tirgos. Grieķijas varas iestādes paziņojušas par stingru apņemšanos pilnībā īstenot šos pasākumus, kas ir būtiski, lai atjaunotu tirgus uzticēšanos.¹

Maija sākumā tirgus satricinājums skāra arī citas euro zonas valstis, kurām ir liela fiskālā nesabalansētība un nelabvēlīgas izaugsmes perspektīvas. Lai no tā izvairītos, Eiropas valstu valdības 9. un 10. maijā vienojās par Eiropas Finanšu stabilizācijas mehānisma izveidošanu. Šis mehānisms ietver ES aizdevumu iespēju, kas pieejama visām dalībvalstīm 60 mljrd. euro apjomā, un starpvaldību vienošanos trīs gadus sniegt finansiālu atbalstu līdz 440 mljrd. euro apjomā, izmantojot īpašus līdzekļus, ko dalībvalstis, kuras piedalās mehānismā, garantēja proporcionālā apjomā. SVF piedalīsies finansēšanas mehānismā, un paredzams, ka tas nodrošinās vismaz pusi no tā apjoma, ko nodrošina ES, izmantojot savas iespējas. Vienlaikus ECB veica ārkārtas pasākumus, lai atjaunotu pienācīgu naudas tirgu funkcionēšanu un monetāro transmisiju, t.sk. veicot intervences euro zonas valstu valdības obligāciju otrreizējos tirgos pagaidu "Vērtspapīru tirgu programmas" ietvaros. Šīs ārkārtējās ECB intervences tiks sterilizētas (t.i., neitrālas monetārās politikas nostājai), un tās ir atkarīgas no tā, vai valdības izpilda fiskālos mērķus.

Pēdējās nedēļās dalībvalstis atkārtoti paudušas stingru politisku apņemšanos veikt fiskālo konsolidāciju. Euro zonas valstu vai valdību vadītāji 7. maija paziņojumā apņēmas nodrošināt euro zonas stabilitāti, vienotību un integritāti un vienojās veikt visus nepieciešamos pasākumus fiskālo mērķu sasniegšanai atbilstoši pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā ietvertajiem ieteikumiem. ECOFIN 9. maija atzinumos dalībvalstis vēlreiz pauda stingru apņemšanos nepieciešamības gadījumā paātrināt fiskālo konsolidāciju.

Pēc ECOFIN sanāksmes Spānijas, Itālijas un Portugāles valdība noteica papildu konsolidācijas pasākumus papildus tiem, kas noteikti attiecīgajās šā gada sākumā izdotajās aktualizētajās stabilitātes programmās (šie pasākumi netika ietverti Komisijas 2010. gada pavasara prognozē, jo tā jau bija publicēta).

Spānijas parlaments 27. maijā ratificēja valdības plānu īstenot fiskālos taupības pasākumus. Tie ietver valsts sektorā nodarbināto darba samaksas samazināšanu 2010. gadā, algu un pensiju iesaldēšanu 2011. gadā, jaunām ģimenēm noteikto nodokļu atvieglojumu atcelšanu, valsts investīciju un citu izdevumu posteņu samazināšanu, un to kopējā kumulatīvā ietekme 2010. gadā būs 0.5% no IKP un 2011. gadā – 1.5% no IKP. Spānijas valdības budžeta deficīta mērķi pašlaik ir 9.3% no IKP 2010. gadā un 6.0% no IKP 2011. gadā (stabilitātes programmā – attiecīgi 9.8% no IKP un 7.5% no IKP).

Lai izpildītu budžeta deficīta mērķus, Itālijas valdība 25. maijā pieņēma korektīvo fiskālo pasākumu kopumu, un tā izziņotā kumulatīvā ietekme 2010.–2012. gadā būs 1.6% no IKP. Šie papildu konsolidācijas pasākumi galvenokārt vērsti uz izdevumiem un īpaši ietekmē valsts sektorā nodarbināto darba samaksu, pensiju izdevumus, pārvedumus vietējām valdībām un starppatēriņu. Arī ieņēmumu pusē tiks veikti daži korektīvie pasākumi, īpaši, lai novērstu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

¹ Sk. 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu *The Greek economic and financial adjustment programme* ("Grieķijas ekonomisko un finanšu korekciju programma").

Portugāles valdība 13. maijā izziņoja papildu konsolidācijas pasākumu kopumu, kas ietver budžeta deficīta mērķu pārskatīšanu no 8.3% no IKP līdz 7.3% no IKP 2010. gadā un no 6.6% no IKP līdz 4.6% no IKP 2011. gadā. Parlamenta apstiprinātie pasākumi ietver tiešo un netiešo nodokļu palielināšanu, valdības izdevumu samazināšanu un atlikšanu, kā arī plānoto konsolidācijas pasākumu īstenošanu.

Ir svarīgi, lai dalībvalstis ar nelabvēlīgām tautsaimniecības un fiskālajām perspektīvām īstenotu šādus vērienīgus korektīvos pasākumus, tādējādi īsā termiņā pārliecinot tirgus, ka spēj pildīt savu apņemšanos nodrošināt stabilas valsts finanses un mainīt pašreizējo parāda dinamiku. Turklāt iespējams, ka savlaicīgai drošu un vērienīgu konsolidācijas plānu izstrādei un īstenošanai, koncentrējoties uz izdevumiem un veicot arī strukturālās reformas, ilgākā termiņā būtu pozitīva ietekme, kas lēnākas tautsaimniecības izaugsmes apstākļos kompensētu īstermiņa izmaksas (sk. 6. ielikumu).

6. ielikums

FISKĀLĀ KONSOLIDĀCIJA: PAGĀTNES PIEREDZE, IZMAKSAS UN GUVUMI

Finanšu krīze un būtiskā ekonomiskā lejupslīde daudzās euro zonas valstīs noteica spēcīgu budžeta bilances pasliktināšanos un valdības parāda attiecības pret IKP ievērojamu kāpumu. Tā kā šī situācija rada nopietnus valsts finanšu ilgāka termiņa ilgtspējas riskus, šajā ielikumā vērtēta pagātnes pieredze valdības parāda samazināšanas jomā euro zonas valstīs un aplūkotas iespējamās ar fiskālo konsolidāciju saistītās izmaksas un guvumi.

Valdības parāda samazināšanas pagātnes pieredze euro zonas valstīs

Euro zonas valstu pagātnes pieredze¹ rāda, ka, lai būtiski samazinātu valdības parādu, stingri jāapņemas ilgākā termiņā īstenot fiskālo konsolidāciju, jāpievērš liela uzmanība izdevumu samazināšanai un vienlaikus jāīsteno strukturālās reformas, kas balstītu potenciālo izaugsmi. Īpaši Beļģija, Īrija, Spānija, Nīderlande un Somija agrāk veikušas būtiskas budžeta korekcijas, ko bieži papildināja strukturālās reformas, un veiksmīgi samazināja valdības parāda attiecību pret IKP. Būtiska parāda rādītāja sarukuma (lai gan parasti nepastāvīga) piemēri ir robežās no aptuveni 24 procentu punktiem 1995.–2008. gadā Somijā līdz aptuveni 50 procentu punktiem 1994.–2007. gadā Beļģijā un vairāk nekā 69 procentu punktiem 1994.–2006. gadā Īrijā.

Veiksmīgu parāda samazināšanu visvairāk noteica būtisks sākotnējais pārpalikums. Budžeta korekcijas minētajās valstīs galvenokārt tika veiktas izdevumu jomā. Vienlaikus ar nozīmīgu parāda samazināšanu Īrijā, Nīderlandē un Somijā bija vērojams arī attiecīgā valdības izdevumu rādītāja sarukums par vairāk nekā 10 procentu punktiem. Lai gan daļēji šo kritumu var skaidrot ar procentu maksājumu samazināšanos, arī sākotnējo izdevumu rādītājs šajos periodos būtiski saruka. Šie krasie kritumi pat ļāva valstīm samazināt ieņēmumu rādītāju un turpināt budžeta uzlabošanu attiecīgajā parāda samazināšanas periodā. Izdevumu rādītājs saruka arī Beļģijā un Spānijā, bet fiskālā korekcija ietvēra arī ieņēmumu rādītāja palielināšanos.

1 Sk. 2009. gada septembra "Mēneša Biļetena" ielikumu "Valdības parāda samazināšanas pieredze euro zonas valstīs" un 2010. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu *The Greek economic and financial adjustment programme* ("Grieķijas ekonomisko un finanšu korekciju programma").

Fiskālās konsolidācijas izmaksas un guvumi

Fiskālā konsolidācija zināmā mērā var radīt izmaksas situācijā, kad īstermiņā vērojama lēnāka tautsaimniecības izaugsme. Tomēr jebkādas šādas saskaņā ar Keinsa teoriju radītās īstermiņa izmaksas, kā norādīts literatūrā, noteiktos apstākļos var būt samērā ierobežotas. Apstākļi, kas palīdz samazināt īstermiņa izmaksas, ir šādi: 1) fiskālā sākuma pozīcija ir īpaši nedroša, un tāpēc sabiedrības uzticēšanās valsts finanšu ilgtspējai ir diezgan zema; 2) fiskālā konsolidācija tiek veikta ticami un konsekventi, īpaši kā visaptverošas reformu stratēģijas sastāvdaļa; 3) "augstas kvalitātes" fiskālās koriģēšanas struktūra (piemēram, tā vērsta uz reformām, kas uzlabo valsts finanšu ilgāka termiņa ilgtspēju); 4) nominālā neelastība neietekmē tautsaimniecības pārmaiņas; 5) liels to patērētāju īpatsvars, kuri neņem vērā fiskālās situācijas pasliktināšanās turpmāko ietekmi (t.s. Rikardo patērētāji); 6) augsts tautsaimniecības atvērtības līmenis; un 7) stingrākas fiskālās politikas īstermiņa ietekmi kompensē valūtas kursa kritums un/vai ekspansīvāka monetārā politika.

Gaidu ietekme arī teorētiski varētu ar uzviju kompensēt fiskālās konsolidācijas īstermiņa samazinošo ietekmi uz izaugsmi (t.s. fiskālā ietekme, kas neatbilst Keinsa teorijai). Ekspansīvas fiskālā sloga samazināšanas hipotēze paredz, ka patērētāji gaida, lai fiskālā konsolidācija veicinātu to pastāvīgo ienākumu palielināšanos un tādējādi pieaugtu privātais patēriņš. Tomēr, ja valdības izdevumu samazinājums ir neliels un īslaicīgs vai nav ticams, privātā patēriņa reakcija uz fiskālā sloga samazināšanu varētu nebūt tik pozitīva.² Ietekme, kas neatbilst Keinsa teorijai, var būt saistīta arī ar nodokļu likmju palielināšanu situācijā, kad valdības parāda līmenis ir augsts. Šāds arguments balstās uz "viedokli par to, ko sagaidīt no fiskālās politikas īstenošanas". Piemēram, ja sabiedrībai šķiet, ka fiskālā konsolidācija ir pārliecinošs mēģinājums samazināt valsts sektora aizņemšanās vajadzības, iespējams, būtu vērojama pozitīva labklājības ietekme, kas veicinātu privātā patēriņa pieaugumu.³ Turklāt, samazinot valdības aizņemšanās vajadzības, sarūk ar valdības parāda emisiju saistītās riska prēmijas, kas attiecīgi samazina reālās procentu likmes un privāto ieguldījumu pieaugumu.

Turklāt, ja fiskālā konsolidācija izraisa negatīvu īstermiņa ietekmi uz reālo IKP pieaugumu, pārmērīgi novēlota fiskālās konsolidācijas īstenošana radītu pat lielākas koriģēšanas izmaksas, jo starpperiodā uzkrātā valdības parāda samazināšanai vēlāk būtu jāveic pat būtiskāka fiskālā korekcija.

Kopumā fiskālās konsolidācijas ilgāka termiņa guvumi lielākoties ir neapstrīdami. Tie īpaši ietver valdību finansējuma vajadzību samazināšanu, kas nosaka zemākas ilgtermiņa procentu likmes (zemāka pieprasījuma un riska prēmiju dēļ) un atbrīvo ieņēmumus produktīvāku izdevumu segšanai vai izaugsmi palielinošu nodokļu likmju samazināšanai. Tādējādi tiek radīta lielāka rezerve, lai nepieciešamības gadījumā ļautu darboties automatiskajiem fiskālajiem stabilizatoriem.

2 Sk. Giavazzi, F. un Pagano, M. *Can severe fiscal contractions be expansionary? Tales of two small European countries*, NBER Macroeconomics Annual, Vol. 5, 1990, Blanchard, O. un Fischer, S. (eds.), MIT Press, 1990 un Alesina, A. un Ardagna, S. *Tales of fiscal contractions*, Economic Policy, 27, 1998, 487.–545. lpp.

3 Sk. Blanchard, O. *Comment on Giavazzi and Pagano*, NBER Macroeconomics Annual, 1990, Blanchard, O. un Fischer, S. (eds.), 1990, 111.–116. lpp. un Sutherland, A. *Fiscal Crises and Aggregate Demand: Can High Public Debt Reverse the Effects of Fiscal Policy?*, Journal of Public Economics, 65(2), 1997. gada augusts, 147.–162. lpp.

Pagātnes mācības

Pagātnes pieredze liecina, ka, lai samazinātu ļoti augsto parāda rādītāju daudzās euro zonas valstīs un tādējādi ierobežotu tā negatīvo ietekmi uz produkcijas izlaides pieaugumu, izšķiroša nozīme ir būtiska sākotnējā pārpalikuma radīšanai, īstenojot fiskālo konsolidāciju. Turklāt pētījumos, kas veikti par Beļģiju, Īriju, Spāniju, Nīderlandi un Somiju, konstatēts, ka produkcijas izlaides pieaugumu, visticamāk, veicinātu uz izdevumu reformām balstīta fiskālā konsolidācija, īpaši apvienojumā ar strukturālajām reformām.⁴ Kopumā šķiet, ka uz izdevumiem balstīta fiskālā konsolidācija ir efektīvāka un tai ir pozitīvāka ietekme uz ilgtermiņa tautsaimniecības izaugsmi nekā uz ieņēmumiem balstītai fiskālajai konsolidācijai.⁵ Tā kā nodokļu slogs jau ir liels, uz ieņēmumiem balstītas konsolidācijas apjoms var būt ierobežots, jo daudzas euro zonas valstis jau, iespējams, tuvojas augstākajam nodokļu ieņēmumu līmenim, t.i., Lafera līknes augstākajam punktam.⁶

Empīriskajā literatūrā piedāvāti atšķirīgi rezultāti par to, vai fiskālajai konsolidācijai euro zonā īstermiņā ir bijusi ekspansīva ietekme uz ekonomisko aktivitāti. Runājot par minētajiem būtiska valdības parāda samazināšanas periodiem, Īrijā, Nīderlandē un Somijā īstenoja ekspansīvu fiskālā konsolidāciju.⁷ Aplūkojot plašāku pieredzes diapazonu, konstatēts, ka aptuveni pusē ES valstu pēdējos 30 gados veiktajai fiskālajai konsolidācijai sekojis būtisks produkcijas izlaides pieaugums īsā termiņā attiecībā pret sākotnējo pozīciju.⁸ Visbeidzot, pieredze arī atklāj, ka fiskālajai konsolidācijai vairākās valstīs bijusi negatīva, bet ierobežota īstermiņa ietekme uz reālo produkcijas izlaides pieaugumu.⁹

Lai gan fiskālā konsolidācija var radīt izmaksas situācijā, kad īstermiņā vērojama lēnāka tautsaimniecības izaugsme, fiskālās konsolidācijas pozitīvā ietekme ilgākā termiņā nav apšaubāma. Turklāt šādas īstermiņa izmaksas būs samērā ierobežotas valstīm ar nedrošu fiskālo sākuma pozīciju, un tās jāizvērtē attiecībā pret izmaksām, ko rada lielāki korekcijas centieni gadījumā, ja fiskālā korekcija arvien ilgāk tiek atlikta. Savukārt agrīna drošu un vērienīgu konsolidācijas plānu izstrāde un īstenošana, koncentrējoties uz izdevumiem un veicot arī strukturālās reformas, veicinās sabiedrības uzticēšanos valsts finanšu ilgtspējai, samazinās procentu likmēs ietvertās riska prēmijas un tādējādi stimulēs makroekonomisko un finanšu stabilitāti. Ņemot vērā būtisko valdības parāda rādītāja kāpumu, steidzami jāpaātrina fiskālās nesabalansētības koriģēšana daudzās euro zonas valstīs, lai atjaunotu valsts finanšu stabilitāti, kam ir būtiska nozīme monetārās politikas īstenošanā un cenu stabilitātes nodrošināšanā.

4 Sk. Hauptmeier, S., Heipertz, M. un Schuknecht, L. *Expenditure Reform in Industrialised Countries: A Case-Study Approach*, *Fiscal Studies*, 28(3), 2007, 293.–342. lpp.

5 Sk. Alesina, A. *Fiscal adjustments: lessons from recent history*, mimeo, Harvard University, 2010. gada aprīlis.

6 Sk. Trabandt, M. un Uhlig, H. *How far are we from the slippery slope? The Laffer curve revisited*, *ECB Working Paper*, Nr. 1174, 2010. gada aprīlis.

7 Sk. Alesina, A. un Ardagna, S. *Large changes in fiscal policy: taxes versus spending*, *NBER Working Paper*, Nr. 15438, 2009. gada oktobris.

8 Sk. Giudice, G., Turrini, A. un in't Veld, J. *Non-Keynesian Fiscal Adjustments? A Close Look at Expansionary Fiscal Consolidations in the EU*, *Open Economies Review*, Vol. 18(5), 2007, 613.–630. lpp.

9 Sk. Afonso, A. *Expansionary fiscal consolidations in Europe: new evidence*, *Applied Economics Letters*, 17(2), 2010, 105.–109. lpp.

Lai saglabātu stabilitāti un vienotību euro zonā, valdībām apņēmīgi jāīsteno fiskālās un strukturālās reformas. Lai nodrošinātu, ka laiks, ko sniedz ārkārtas pasākumi, tiktu izmantots valsts finanšu ievirzīšanai stabilākā gultnē, visām valdībām jā saglabā apņēmība veikt konsolidāciju, iespējams, paātrinot pašreizējo plānu izpildi. Turpmākajos gados vismaz jānodrošina atbilstīga pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrās ietvertajiem ieteikumiem. Pārmērīga budžeta deficīta

novēršana un strukturālā pārpalikuma radīšana, lai samazinātu valdības parāda rādītāju euro zonā, ir vēl vairāk nepieciešama, jo valdības finanšu saistības būtiski pārsniedz valdības finanšu aktīvus un tāpēc tos nevar uzskatīt par pietiekamu nodrošinājumu (sk. 7. ielikumu).

Papildus steidzamu fiskālo darbību veikšanai norisinās diskusijas par ES fiskālās struktūras nostiprināšanu. Pēc Eiropadomes paziņojuma 2010. gada martā tika izveidota darba grupa, kuru vada Eiropadomes prezidents Hermans van Rompujs (*Herman Van Rompuy*). Tās uzdevums ir arī izskatīt pasākumus, kas nepieciešami, lai nostiprinātu budžeta risku pārraudzību un novēršanu un izveidotu uzlabotu krīžu novēršanas struktūru.

7. ielikums

VALDĪBAS BRUTO PARĀDS UN VALDĪBAS FINANŠU AKTĪVI EURO ZONĀ

Šā ielikuma mērķis ir analizēt dažādo valdības parāda jēdzienu definīcijas un lietojumu. Pirmkārt, tajā aplūkoti divi valdības bruto parāda jēdzieni euro zonā, t.i., Māstrihtas (jeb EDP) parāds un EKS 95 parāds. Otrkārt, tas iepazīstina ar neto valdības parāda, t.i., valdības parāda, no kura atņemti valdības turējumā esošie finanšu aktīvi, jēdzienu un sniedz tā novērtējumu.

Kopumā valdības bruto parāds sastāv no valdības parāda saistībām. Tālāk aplūkotie divi valdības bruto parāda jēdzieni atšķiras galvenokārt pēc tajos ietilpstošajām saistībām un to novērtējuma.

Pirmo ES valstīs izmantoto valdības parāda jēdzienu, ko parasti dēvē par Māstrihtas parādu, definē kā nesamaksāto valdības bruto parādu nominālajā vērtībā gada beigās un konsolidētu valdības apakšsektoru līmenī.¹ Tas aptver valdības saistības naudas un noguldījumu, aizdevumu un neakciju vērtspapīru veidā. Māstrihtas parādā neietilpst daži finanšu instrumenti, piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti un tirdzniecības kredīti. Šis valdības parāda jēdziens tiek lietots pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras (EDP) ietvaros, tāpēc to dēvē arī par EDP parādu. Šis ir jēdziens, kas svarīgs ES procesuālajiem mērķiem. To īpaši izmanto fiskālās pārraudzības vajadzībām saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, lai novērtētu, vai izpildīts kritērijs, ka valdības parāda attiecība pret IKP jāsaglabā līmenī, kas zemāks par atsaucē vērtību 60% no IKP.

Otrā valdības bruto parāda definīcija iegūta tieši no nacionālajiem kontiem saskaņā ar Eiropas Kontu sistēmu 1995 (EKS 95), tāpēc to dēvē par EKS 95 parādu. Lai gan nacionālajos kontos nav sniegta formāla EKS 95 valdības parāda definīcija, praksē tā aptver visas valdības saistības, izņemot tikai kapitāla vērtspapīrus. Papildus EDP parādā ietvertajiem instrumentiem EKS 95 parāds atbilstošos gadījumos aptver arī dažus finanšu instrumentus, t.i., atvasinātos finanšu instrumentus, citus kreditoru parādus un apdrošināšanas tehniskās rezerves. Attiecībā uz saistību novērtēšanu EKS 95 parāds valdības bilanci uzrādīts tirgus vērtībā.

¹ Saskaņā ar definīciju, kas sniegta Līgumam par Eiropas Savienības darbību pievienotajā 12. protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru un Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2009 1. panta 5. punktā.

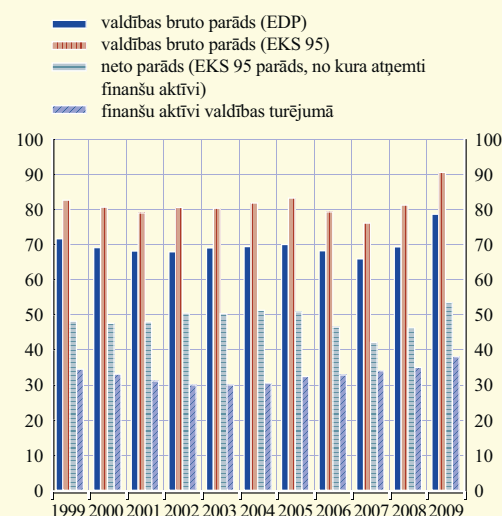
A attēlā parādīta euro zonas vidējā valdības bruto parāda attiecība pret IKP gan EDP parāda, gan EKS 95 parāda izpratnē 1999.–2009. gadā. Laika posmā līdz 2009. gada beigām euro zonas vidējā EDP parāda attiecība bija 78.7% no IKP un EKS 95 parāda attiecība – 91.5% no IKP. Kā redzams A attēlā, EKS 95 parāds šajā periodā bija vidēji aptuveni par 12% no IKP lielāks nekā EDP parāds, un tas galvenokārt skaidrojams ar atšķirīgajiem ietvertajiem instrumentiem un vērtēšanu. EKS 95 parāda līmeni īpaši ietekmē tirgus ienesīguma pārmaiņas, jo saistības uzrādītas tirgus vērtībā. Citādi ir EDP parāda gadījumā – tajā finanšu instrumenti tiek novērtēti pēc nominālās vērtības.

Maksātspējas aspektā interesanti aplūkot arī valdības neto parāda rādītāju, kuru iegūst, atņemot valdības turējumā esošos finanšu aktīvus no saistībām. Lai to izdarītu, nepieciešami dati par kopējiem finanšu aktīviem. Valdības finanšu aktīvi galvenokārt ietver naudu un noguldījumus, valdības izsniegtos aizdevumus, neakciju vērtspapīrus, akcijas un citus kapitāla vērtspapīrus, apdrošināšanas tehniskās rezerves un citus debitoru parādus. Šos finanšu aktīvus valdības bilanci arī uzrāda tirgus vērtībā. Euro zonas valstu valdību turējumā esošo finanšu aktīvu vidējais apjoms pēdējo 10 gadu laikā svārstījies no 30% no IKP līdz 38% no IKP un, kā redzams A attēlā, 2009. gada beigās bija aptuveni 38% no IKP. Citiem vārdiem sakot, valdības finanšu saistību tirgus vērtība vairāk nekā divas reizes pārsniedz valdības finanšu aktīvu tirgus vērtību. Tāpēc arī euro zonas vidējais valdības neto parāds, kas šeit definēts kā EKS 95 parāds, no kura atņemti finanšu aktīvi, pēdējo 10 gadu laikā svārstījās ap 50% no IKP un 2009. gadā pieauga līdz 53.4% no IKP.

Sīkāk aplūkojot finanšu aktīvu sastāvu, 2009. gadā euro zonas valstu valdību turējumā esošos finanšu aktīvus galvenokārt veidoja akcijas un citi kapitāla vērtspapīri (aptuveni 38% no kopējiem finanšu aktīviem), nauda un noguldījumi un citi debitoru parādi (abi aptuveni 19%), aizdevumi (13%) un neakciju vērtspapīri (11%; sk. B att.). Finanšu aktīvi valdību turējumā tikai zināmā mērā uzskatāmi par valdības saistību nodrošinājumu, jo daži no šiem aktīviem (piemēram, akcijas un citi

A attēls. Euro zonas valstu valdību bruto un neto parāds un finanšu aktīvi 1999.–2009. gadā

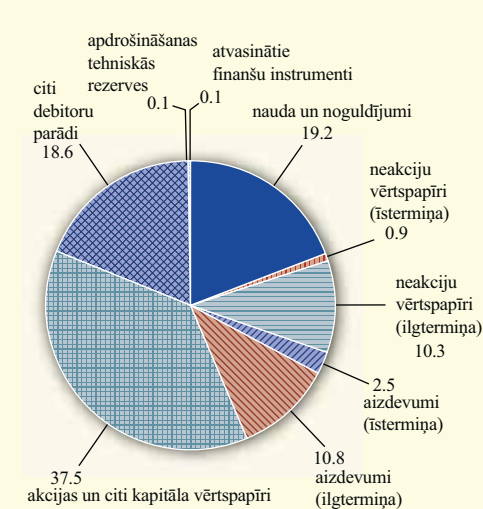
(% no IKP)

Avoti: Eiropas Komisija un ECB, pamatojoties uz Mink, R. un Rodriguez, M. *The Measurement of Government Debt in the Economic and Monetary Union*, Banca d'Italia 6. darbseminārs par valsts finansēm, 2004.

B attēls. Euro zonas valstu valdību finanšu aktīvu sastāvs 2009. gadā

(%)

Avots: ECB.

kapitāla vērtspapīri, kas ieguldīti valsts sabiedrībās) ir nelikvīdi un tāpēc tos nav iespējams ātri mobilizēt bruto parāda dzēšanai. Pie īstermiņa finanšu aktīviem, kas tiek uzskatīti par likvīdiem, pieder nauda un noguldījumi, īstermiņa parāda vērtspapīri, īstermiņa aizdevumi un citi debitoru parādi. Tie veido aptuveni 41% no euro zonas valstu valdību turējumā esošajiem kopējiem finanšu aktīviem.

Šī valdības parāda analīze ļauj izdarīt trīs secinājumus. Pirmkārt, neatkarīgi no izmantotās definīcijas vidējai euro zonas valdības parāda attiecībai pret IKP gan bruto, gan neto izteiksmē kopš 2008. gada bijusi tendence augt, un pēdējo divu gadu laikā tā palielinājusies par 11–15% no IKP. Otrkārt, euro zonas vidējais neto parāds ir apjomīgs, un tas nozīmē, ka valdību turējumā esošie finanšu aktīvi neveido pietiekamu nodrošinājumu, galvenokārt ņemot vērā, ka daži no šiem aktīviem ir nelikvīdi. Treškārt, katrs parāda novērtējums palīdz noskaidrot konkrētus jautājumus. Īpaši bruto parāda jēdziens noderīgs valdības īstermiņa refinansēšanas riska analīzei, savukārt gan bruto, gan neto parāda jēdzieni var būt būtiski ilgāka termiņa maksātspējas novērtēšanā. Ideālā gadījumā būtu interesanti novērtēt arī valdības tīro vērtību, ko varētu definēt kā valdības kopējo (finanšu un nefinanšu) aktīvu un saistību balansposteni. Tomēr pašlaik tas nav iespējams, jo nav pieejami dati par valdības nefinanšu aktīviem.

6. EUROSISTĒMAS SPECIĀLISTU MAKROEKONOMISKĀS IESPĒJU APLĒSES EURO ZONAI

Pamatojoties uz informāciju, kas pieejama līdz 2010. gada 27. maijam, Eurosistēmas speciālisti sagatavojuši euro zonas makroekonomiskās attīstības iespēju aplēses¹. Paredzams, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums būs 0.7–1.3% 2010. gadā un 0.2–2.2% 2011. gadā, gūstot labumu no tautsaimniecības atveseļošanās perspektīvas visā pasaulē. Paredzams, ka iespēju aplēšu periodā saglabāsies mērena inflācija, ko mazinās ekonomiskais atslābums euro zonā. Paredzams, ka kopējās SPCI inflācijas vidējais rādītājs būs 1.4–1.6% 2010. gadā un 1.0–2.2% 2011. gadā.

8. ielikums

TEHNISKIE PIEŅĒMUMI PAR PROCENTU LIKMĒM, VALŪTU KURSIEM, PREČU CENĀM UN FISKĀLO POLITIKU

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm un gan enerģijas, gan neenerģijas preču cenām balstīti uz tirgus gaidām atbilstoši stāvoklim 2010. gada 20. maijā.¹ Pieņēmums par īstermiņa procentu likmēm ir tīri tehnisks. Īstermiņa procentu likmes nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR, tirgus gaidas iegūstot, pamatojoties uz biržā tirgto nākotnes līgumu procentu likmēm. Saskaņā ar šo metodi īstermiņa procentu likmju kopējais vidējais rādītājs 2010. gadā būs 0.8% un 2011. gadā – 1.1%. Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm liecina, ka 2010. gada vidējais līmenis (3.9%) pieaugs līdz 4.2% 2011. gadā. Pamataplēsē ņemta vērā nesenā finansēšanas nosacījumu uzlabošanās un ietverts pieņēmums, ka banku aizdevumu procentu likmju starpības ar minētajām procentu likmēm iespēju aplēšu periodā nedaudz samazināsies. Līdzīgi tiek pieņemts, ka kreditēšanas nosacījumi iespēju aplēšu periodā pakāpeniski tiks atviegloti. Runājot par preču cenām, pamatojoties uz tendenci biržā tirgto nākotnes līgumu tirgū divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas termiņā, pieņemts, ka gada vidējās naftas cenas 2010. gadā būs 79.5 ASV dolāri par barelu un 2011. gadā – 83.7 ASV dolāri par barelu. Tiek pieņemts, ka neenerģijas preču cenas ASV dolāros 2010. gadā palielināsies par 17.9%, bet 2011. gadā kāpums būs mērenāks – 1.2%.

Pieņēmumi par divpusējiem valūtas kursiem iespēju aplēšu periodā nemainās salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem, kas dominēja 10 darbadienu laikā līdz pēdējam datu aktualizēšanas termiņam. Tas nozīmē, ka euro kurss attiecībā pret ASV dolāru 2010. gadā varētu būt 1.30 un 2011. gadā – 1.26, bet euro efektīvais kurss 2010. gadā varētu samazināties vidēji par 6.4% un 2011. gadā – vēl par 1.8%.

Pieņēmumi par fiskālo politiku balstīti uz atsevišķu euro zonas valstu budžeta plāniem, kas bija pieejami 2010. gada 27. maijā. Tie ietver visus politikas pasākumus, kurus jau apstiprinājuši valstu parlamenti vai kurus valdības jau sīki izstrādājušas un kurus, domājams, apstiprinās likumdošanas procesā.

¹ Naftas un pārtikas cenu pieņēmumi balstīti uz biržā tirgto nākotnes līgumu cenām līdz 2011. gada beigām. Tiek pieņemts, ka pārējo preču cenas līdz 2010. gada beigām atbilstīs biržā tirgto nākotnes līgumu cenām un pēc tam attīstīsies atbilstoši pasaules ekonomiskajai aktivitātei.

1 Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses kopīgi izstrādā ECB un euro zonas valstu NCB speciālisti. Šīs iespēju aplēses divas reizes gadā izmanto par pamatu Padomes vērtējumam par tautsaimniecības attīstību un cenu stabilitātes riskiem. Sīkāka informācija par izmantotajām procedūrām un metodēm sniegta dokumentā *A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises* (ECB, 2001. gada jūnijs), kas pieejams ECB interneta lapā. Lai atspoguļotu ar iespēju aplēsēm saistīto nenoteiktību, katra mainīgā lieluma atainošanai izmanto diapazonus. Tos veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Izmantotā metode, t.sk. korekcijas, kas veiktas, lai atspoguļotu izņēmuma gadījumus, izskaidrota dokumentā *New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges* (ECB, 2009. gada decembris), kas arī pieejams ECB interneta lapā.

STARPTAUTISKĀ VIDE

Pasaules tautsaimniecības attīstības perspektīvas turpināja uzlaboties straujāk, nekā prognozēts ECB speciālistu marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs. Paredzams, ka 2010. gada 2. pusgadā būs vērojama īslaicīga pasaules tautsaimniecības izaugsmes tempa palēnināšanās, atspoguļojot dažu to faktoru pavājināšanos, kuri sākotnēji veicināja atveseļošanos, piemēram, politikas stimulējošo pasākumu un krājumu cikla pavājināšanos. Pēc tam paredzams, ka globālo aktivitāti veicinās finansēšanas nosacījumu normalizēšanās, kā arī neliela konfidences un darba tirgus uzlabošanās. Gaidāms, ka pasaules tautsaimniecības izaugsme joprojām būs lēnāka par agrākajām 2010. un 2011. gada tendencēm, jo īpaši lēna atveseļošanās pēc finanšu krīzes ir attīstītajās valstīs. Gaidāms, ka pasaules reālais IKP ārpus euro zonas esošajās valstīs 2010. gadā pieaugs par 4.7% un 2011. gadā – par 4.1%. Paredzams, ka 2010. gadā pieaugums euro zonas eksporta tirgos būs aptuveni 8.6% un 2011. gadā – 6.0%.

REĀLĀ IKP PIEAUGUMA IESPĒJU APLĒSES

Reālais IKP 2010. gada 1. ceturksnī palielinājās mēreni. Pieejamie dati liecina, ka krājumi ievērojami veicināja izaugsmi, turpretī vairāki citi faktori (piemēram, automobiļu iegādei paredzēto valdības stimulējošo pasākumu beigšanās un nelabvēlīgi laika apstākļi) mazināja iekšzemes pieprasījuma kāpumu. Paredzams, ka 2. ceturksnī reālā IKP pieaugums būs ievērojami lielāks, gūstot labumu arī no būvniecības aktivitātes atsākšanās. Tomēr gaidāms, ka 2010. gada atlikušajos mēnešos izaugsme joprojām būs mērena, jo vājināsies faktori, kas atveseļošanās sākumposmā īslaicīgi veicināja izaugsmi, piemēram, fiskālie stimuli un krājumu cikls. Paredzams, ka turpmāk ekonomiskā izaugsme kļūs spēcīgāka ar pakāpeniski augošu iekšzemes pieprasījuma atbalstu. Gaidāms, ka monetārās politikas virzības un būtisko centienu atjaunot finanšu sistēmas funkcionēšanu novēlotā ietekme visā iespēju aplēšu periodā stimulēs aktivitāti. Tomēr paredzams, ka izaugsme 2010. un 2011. gadā joprojām būs vājāka nekā pirms recesijas, jo dažādos sektoros vēl arvien jāveic bilanču uzlabošana, turpretī privāto patēriņu mazina augstais bezdarbs, piesardzības uzkrājumi un mērenais ienākumu pieaugums. Turklāt perspektīvā ņemtas vērā arī notiekošās fiskālās korekcijas ar mērķi atjaunot un nostiprināt konfidenci attiecībā uz stabilitāti vidējā termiņā. Gada izteiksmē pēc samazinājuma par 4.1% 2009. gadā gaidāms, ka reālais IKP 2010. gadā palielināsies par 0.7–1.3% un 2011. gadā – par 0.2–2.2%.

Gaidāms, ka no IKP iekšzemes komponentiem privātie nemājokļu ieguldījumi 2010. gadā joprojām būs diezgan vāji, jo tos ierobežos augstās neizmantoto jaudu rezerves, vājās un neskaidrās pieprasījuma perspektīvas, zemā peļnītspēja un ierobežotais finansējums, taču pēc tam tie lēnām uzlabosies. Pēc zināmām īstermiņa ar laika apstākļiem saistītām svārstībām 2010. gada sākumā paredzams, ka ieguldījumi mājokļos joprojām būs mēreni, jo tos samazinās notiekošās korekcijas dažu valstu mājokļu tirgos. Atbilstoši fiskālo pasākumu programmām, kas publiskotas vairākās euro zonas valstīs un pēc tam pārtrauktas, tiek pieņemts, ka valsts ieguldījums 2010. gadā reālajā izteiksmē stabilizēsies, pirms ievērojami samazināsies nākamajā gadā.

Gaidāms, ka privātā patēriņa pieaugums 2010. gadā mēreni palielināsies, pirms pakāpeniski turpinās pieaugt nākamajā gadā. Gaidāms, ka reālos ienākumus kopumā mazinās paredzētais vājš nodarbinātības pieaugums. Vienlaikus paredzams, ka uzkrājumu rādītājs joprojām būs ievērojami virs pirmskrīzes līmeņa, jo vēl arvien tiek saglabāti daži piesardzības uzkrājumi, ievērojot lielo ekonomisko nenoteiktību un pieticīgās izaugsmes perspektīvas. Tomēr gaidāms, ka uzkrājumu rādītājs mazliet samazināsies, jo ekonomiskā situācija pakāpeniski uzlabojas.

10. tabula. Makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai

(gada vidējās pārmaiņas; %) ^{1),2)}

	2009	2010	2011
SPCI	0.3	1.4 – 1.6	1.0 – 2.2
Reālais IKP	-4.1	0.7 – 1.3	0.2 – 2.2
Privātais patēriņš	-1.2	-0.2 – 0.4	-0.2 – 1.6
Valdības patēriņš	2.6	0.3 – 1.3	-0.3 – 1.1
Kopējā pamatkapitāla veidošana	10.8	-3.4 – -1.2	-2.1 – 2.7
Eksports (preces un pakalpojumi)	13.2	5.5 – 9.1	1.1 – 7.9
Imports (preces un pakalpojumi)	12.0	3.8 – 7.0	0.4 – 6.8

1) Reālais IKP un tā sastāvdaļu iespēju aplēsēs izmantoti atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati. Eksporta un importa iespēju aplēsēs ietverta euro zonas iekšējā tirdzniecība.

2) Dati attiecas uz visām 16 euro zonas valstīm.

Euro zonas eksports pagājušā gada beigās sāka atlabt un atkal strauji palielinājās 2010. gada sākumā. Iespēju aplēšu periodā ārējā pieprasījuma un lielākas konkurētspējas ietekmē turpinās eksporta atveseļošanās. Tādējādi paredzams, ka neto tirdzniecība pozitīvi ietekmēs IKP pieaugumu gan 2010., gan 2011. gadā.

Atspoguļojot novēlotās korekcijas saistībā ar kraso ražošanas apjoma sarukumu, kas novērots līdz 2009. gada vidum, un gaidāmo ekonomiskās aktivitātes lēno atveseļošanos, kā arī algu neelastības samazināšanos, gaidāms, ka pirms stabilizēšanās bezdarba līmenis līdz 2011. gada sākumam palielināsies.

Gaidāms, ka, galvenokārt atspoguļojot krīzes ietekmi, potenciālā izaugsme būs mērena, lai gan iespēju aplēšu periodā nedaudz uzlabosies. To nosaka strukturālā bezdarba pieaugums, zemāks darbaspēka līdzdalības līmenis un straujais ieguldījumu apjoma samazinājums, kas ietekmē pamatkapitālu. Šīs ietekmes apjoms tomēr ir ļoti nenoteikts, un potenciālās izaugsmes un attiecīgi ražošanas apjoma starpības iespēju aplēses saistītas ar vēl lielāku nenoteiktību nekā parasti. Neraugoties uz to, gaidāms, ka paredzamā ražošanas apjoma starpība iespēju aplēšu periodā nedaudz samazināsies, taču joprojām būs negatīva.

CENU UN IZMAKSU IESPĒJU APLĒSES

Paredzams, ka pēc būtiska pieauguma 2010. gada martā kopējās SPCI inflācijas līmenis 2010. gada 2. pusē nedaudz turpinās palielināties, galvenokārt saistībā ar bāzes efektiem, ko izraisījis agrākais pārtikas cenu kritums. Pēc tam gaidāms, ka inflācija mazliet vājināsies atbilstoši pieņemumam par enerģijas cenu augšanas līmeņa samazinājumu. Turpretī paredzams, ka SPCI pieauguma temps, izņemot pārtiku un enerģiju, iespēju aplēšu periodā pakāpeniski palielināsies, pamatojoties uz aktivitātes un darba tirgus uzlabošanās. Gaidāms, ka kopējā gada inflācija būs 1.4–1.6% 2010. gadā un 1.0–2.2% 2011. gadā.

Paredzams, ka ārējo cenu spiediens 2010. gadā palielināsies, plaši atspoguļojot pieņemumus par preču cenu tendencēm un euro kursa kritumu, taču 2011. gadā mazināsies. Runājot par iekšzemes cenu spiedienu, paredzams, ka 2010. gadā atlīdzības pieaugums par vienu nostrādāto stundu spēcīgi samazināsies. Tāpēc gaidāms tikai pakāpenisks un mērens palielinājums. Paredzētā spēcīgā darba ražīguma uzlabošanās un šis kopumā mērenais algu profils liecina par vienības darbaspēka izmaksu pieauguma tempa būtisku palēninājumu 2010. gadā, kam sekos ierobežots uzlabojums. Savukārt paredzams, ka peļņas maržas ievērojami uzlabosies 2010. gadā un pēc tam turpinās palielināties stabilā tempā, ko veicinās aktivitātes uzlabošanās un mērenās darba samaksas kāpuma prognozes.

II. tabula. Salīdzinājums ar 2010. gada marta iespēju aplēsēm

(gada vidējās pārmaiņas; %)

	2010	2011
Reālais IKP – 2010. gada marts	0.4 – 1.2	0.5 – 2.5
Reālais IKP – 2010. gada jūnijs	0.7 – 1.3	0.2 – 2.2
SPCI – 2010. gada marts	0.8 – 1.6	0.9 – 2.1
SPCI – 2010. gada jūnijs	1.4 – 1.6	1.0 – 2.2

SALĪDZINĀJUMS AR 2010. GADA MARTA IESPĒJU APLĒSĒM

Salīdzinājumā ar 2010. gada marta "Mēneša Biļetenā" publicēto reālā IKP pieauguma diapazonu 2010. gadā iespēju aplēšu diapazons koriģēts un palielināts, atspoguļojot dinamiskāku pieprasījumu īstermiņā, nekā iepriekš gaidīts. Vienlaikus 2011. gada diapazons noteikts zemāks, atspoguļojot galvenokārt iekšzemes pieprasījuma perspektīvu lejupvērstās korekcijas.

Attiecībā uz SPCI inflāciju iespēju aplēšu diapazons 2010. gadam ir tuvu martā publicētajam maksimumam, turpretī 2011. gada diapazons atrodas mazliet augstāk nekā iepriekšējās iespēju aplēsēs. Augšupvērstā korekcija galvenokārt saistīta ar ietekmi, ko izraisa spēcīgāki pieņēmumi par preču cenām euro.

9. ielikums

CITU INSTITŪCIJU PROGNOZES

Pieejamas arī vairākas starptautisko organizāciju un privātā sektora iestāžu sagatavotās prognozes euro zonai. Taču šīs prognozes nav precīzi salīdzināmas cita ar citu vai ar Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm, jo tās nav sagatavotas vienā laikā. Turklāt to pieņēmumi par fiskālajiem, finanšu un ārējiem mainīgajiem lielumiem, t.sk. naftas un citu preču cenām, iegūti, izmantojot atšķirīgas (daļēji nenorādītas) metodes. Visbeidzot, dažādās prognozēs izmantotas atšķirīgas metodes datu koriģēšanai atbilstoši darbadienu skaitam (sk. tabulu).

Euro zonas reālā IKP pieauguma un SPCI inflācijas prognožu salīdzinājums

(gada vidējās pārmaiņas; %)

	Publiskošanas datums	IKP pieaugums		SPCI inflācija	
		2010	2011	2010	2011
SVF	2010. gada aprīlis	1.0	1.5	1.1	1.3
<i>Survey of Professional Forecasters</i>	2010. gada aprīlis	1.1	1.5	1.4	1.5
Eiropas Komisija	2010. gada maijs	0.9	1.5	1.5	1.7
<i>Consensus Economics</i> prognozes	2010. gada maijs	1.1	1.5	1.3	1.4
OECD	2010. gada maijs	1.2	1.8	1.4	1.0
Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēses	2010. gada jūnijs	0.7 – 1.3	0.2 – 2.2	1.4 – 1.6	1.0 – 2.2

Avoti: Eiropas Komisijas ekonomiskās prognozes, 2010. gada pavasaris; SVF Pasaules tautsaimniecības perspektīvas, 2010. gada aprīlis; OECD Tautsaimniecības perspektīvas, 2010. gada maijs; *Consensus Economics* prognozes un ECB *Survey of Professional Forecasters*. Piezīmes. Gan Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajās iespēju aplēsēs, gan OECD prognozēs uzrādīts atbilstoši darbadienu skaitam koriģēts gada pieauguma temps, bet Eiropas Komisija un SVF gada pieauguma tempu uzrāda, neveicot korekcijas atbilstoši darbadienu skaitam gadā. Citās prognozēs nav norādīts, vai tajās uzrādītie dati ir vai nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

Pašlaik pieejamās citu institūciju prognozes rāda, ka euro zonas reālā IKP pieaugums 2010. gadā palielināsies par 0.9–1.2% un 2011. gadā – par 1.5–1.8%. Visas šīs prognozes iekļaujas Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēšu diapazonos.

Attiecībā uz inflāciju pieejamās citu institūciju prognozes paredz, ka vidējā SPCI gada inflācija 2010. gadā būs 1.1–1.5% un 2011. gadā – 1.0–1.7%. Šīs inflācijas prognozes arī iekļaujas Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēšu diapazonos.

7. VALŪTU KURSU UN MAKSĀJUMU BILANCES PĀRMAIŅAS

7.1. VALŪTU KURSI

Pēdējos trijos mēnešos paaugstināta implicitētā svārstīguma apstākļos euro nominālais efektīvais kurss turpināja samazināties, un tā kritums bija vispārējs.

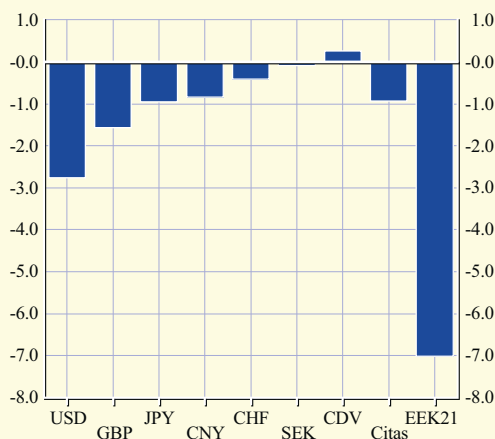
56. attēls. Euro efektīvais kurss (EEK21) un tā dalījums komponentos¹⁾

(dienas dati)

Indekss: 1999. gada 1. cet. = 100

EEK21 pārmaiņas veicinošie faktori²⁾
2010. gada 26. februāris–2010. gada 9. jūnijs
(procentu punktos)

Avots: ECB.

1) Indeksa palielinājums atspoguļo euro kursa kāpumu attiecībā pret 21 euro zonas galvenās tirdzniecības partnervalsts un visu ārpus euro zonas esošo ES dalībvalstu valūtām.

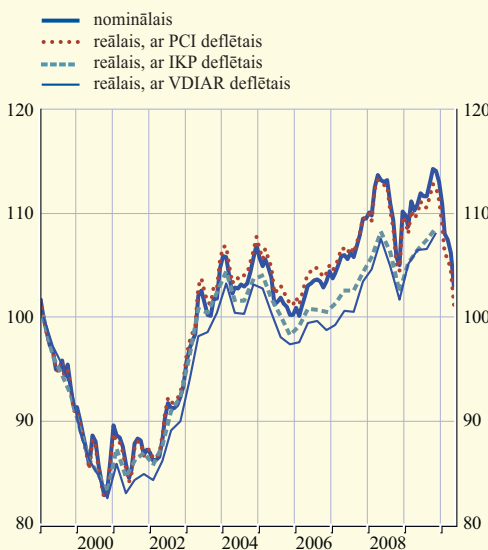
2) EEK21 pārmaiņas veicinošie faktori parādīti atsevišķi attiecībā pret euro zonas sešu galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām. Kategorija "Citas dalībvalstis" (CDV) attiecas uz ārpus euro zonas esošo dalībvalstu valūtu (izņemot GBP un SEK) kopējo ietekmi. Kategorija "Citas" attiecas uz pārējo sešu euro zonas tirdzniecības partnervalstu valūtu kopējo ietekmi EEK21 indeksā. Pārmaiņas aprēķinātas, izmantojot attiecīgos vispārējos tirdzniecības svarus EEK21 indeksā.

EURO EFEKTĪVAIS KURSS

Pēdējos trijos mēnešos saglabājās euro nominālā efektīvā kursa vispārējā krituma tendence, un tas sasniedza daudz zemāku līmeni nekā 2009. gada vidējais līmenis (sk. 56. att.). 9. jūnijā euro nominālais efektīvais kurss attiecībā pret euro zonas 21 nozīmīgākās tirdzniecības partnervalsts valūtām bija par 7.0% zemāks nekā februāra beigās un par 10.4% zemāks nekā 2009. gada vidējais līmenis. Vienlaikus ar euro kursa kritumu, kas bijis īpaši būtisks attiecībā pret ASV dolāru un Japānas jenu, bija vērojams krass euro divpusējo kursu attiecībā pret citām nozīmīgākajām valūtām implicitētā svārstīguma kāpums gan īstermiņā, gan ilgtermiņā.

57. attēls. Euro nominālie un reālie efektīvie kursi (EEK21)¹⁾

(mēneša/ceturkšņa dati; indekss: 1999. gada 1. cet. = 100)

Avots: ECB.

1) EEK21 indeksu palielinājums atspoguļo euro kursa kāpumu. Jaunākie mēneša datu novērojumi veikti par 2010. gada maiju. Uz IKP un VDIAR balstīta reālā EEK21 jaunākie novērojumi ir 2009. gada 4. ceturkšņa dati, un tie daļēji pamatojas uz aplēsēm.

Saistībā ar euro zonas starptautisko cenu un izmaksu konkurētspējas rādītājiem euro reālais efektīvais kurss, pamatojoties uz patēriņa cenām, 2010. gada aprīlī bija aptuveni par 5.6% zemāks nekā tā 2009. gada vidējais līmenis (sk. 57. att.).

EURO KURSS ATTIECĪBĀ PRET ASV DOLĀRU

Trijos mēnešos līdz 9. jūnijam euro kurss attiecībā pret ASV dolāru turpināja kristies (sk. 58. att.), sasniedzot līmeni, kāds pēdējo reizi bija novērots 2006. gadā, un tas bija daudz zemāks nekā 2009. gada vidējais līmenis. Tajā pašā laikā ASV dolāra kursa attiecībā pret euro implicitētais svārstīgums pieauga, maija sākumā strauji palielinoties, īpaši īstermiņā (sk. 58. att.). Svārstīguma kāpums visā periodā, ko aptver pieejamie iespēju līgumi (līdz 1 gadam), liecina, ka tirgus dalībnieki negaida tirgus nenoteiktības mazināšanos vidējā termiņā. Šāds tirgus nenoteiktības pieaugums nosaka drošu aktīvu izvēli, kas parasti rada priekšrocības ASV dolāram. 9. jūnijā euro atbilda 1.20 ASV dolāriem (t.i., euro kurss bija par 11.5% zemāks nekā februāra beigās un aptuveni par 13.9% zemāks nekā 2009. gada vidējais rādītājs).

EURO KURSS ATTIECĪBĀ PRET JAPĀNAS JENU

Pēc kāpuma 2009. gadā euro kurss attiecībā pret Japānas jenu 2010. gada sākumā sāka samazināties. Trijos mēnešos līdz 9. jūnijam euro kurss attiecībā pret Japānas jenu turpināja sarukt, 2009. gadā kursa kāpumu pilnībā nomainot kritumam un sasniedzot līmeni, kāds pēdējo reizi bija novērots 2001. gada beigās. 9. jūnijā euro atbilda 110 Japānas jenām (t.i., euro kurss bija par 9.0% zemāks nekā februāra beigās un par 15.6% zemāks nekā 2009. gada vidējais rādītājs). Tajā pašā laikā Japānas jenas kursa attiecībā pret euro implicitētais svārstīgums krasi pieauga, sasniedzot līmeni, kāds pēdējo reizi bija novērots 2009. gada 1. ceturksnī (sk. 58. att.).

ES DALĪBVALSTU VALŪTAS

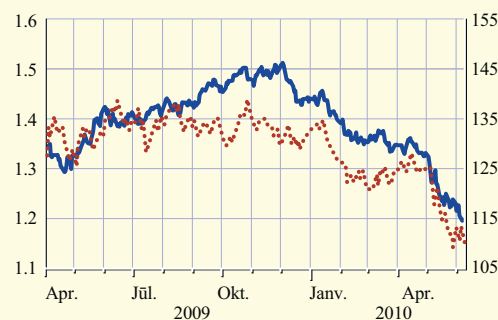
Pēdējos trijos mēnešos VKM II iekļauto valūtu kurss attiecībā pret euro joprojām kopumā bija stabils un atbilda vai bija tuvu to attiecīgajam centrālajam kursam (sk. 59. att.). Vienlaikus lata kurss arvien atradās vienpusēji noteiktā svārstību koridora ($\pm 1\%$) augšējā daļā.

58. attēls. Valūtu kursu un implicitētā svārstīguma pārmaiņu tendences

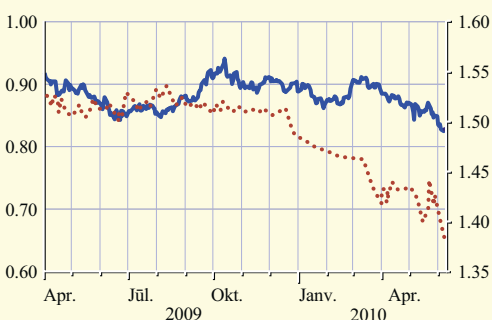
(dienas dati)

Valūtu kurss

— USD/EUR (kreisā ass)
... JPY/EUR (labā ass)

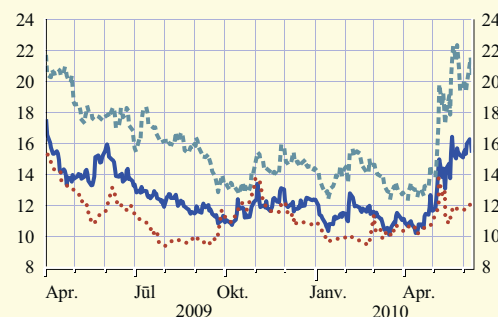

— GBP/EUR (kreisā ass)
... CHF/EUR (labā ass)

Valūtu kursu 3 mēnešu implicitētais svārstīgums

— USD/EUR
... GBP/EUR
- - JPY/EUR

Avoti: Bloomberg un ECB.

Runājot par ES dalībvalstu, kuras nepiedalās VKM II, valūtām, pēdējos trijos mēnešos euro kurss attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu krities (par 7.5%) un 9. jūnijā atbilda 0.83 Lielbritānijas sterliņu mārciņām. Vienlaikus Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss attiecībā pret euro implicētais svārstīgums īstermiņā pieauga (sk. 58. att.), un euro kurss nostiprinājās attiecībā pret Polijas zlotu (par 3.6%) un Ungārijas forintu (par 4.4%).

PĀRĒJĀS VALŪTAS

Euro kurss attiecībā pret Šveices franku kritās, trijos mēnešos līdz 9. jūnijam samazinoties aptuveni par 6% (līdz 1.38 Šveices frankiem). Tajā pašā laikā divpusējais euro kurss attiecībā pret Ķīnas renminbi un Honkongas dolāru mainījās atbilstoši ASV dolāra kursam attiecībā pret euro. Šajā periodā, neraugoties uz kraso kāpumu maija vidū, euro kurss attiecībā pret galvenajām preču valūtām saruka (piemēram, pret Kanādas dolāru un Austrālijas dolāru – attiecīgi par 12.7% un 5.0%).

7.2. MAKSĀJUMU BILANCE

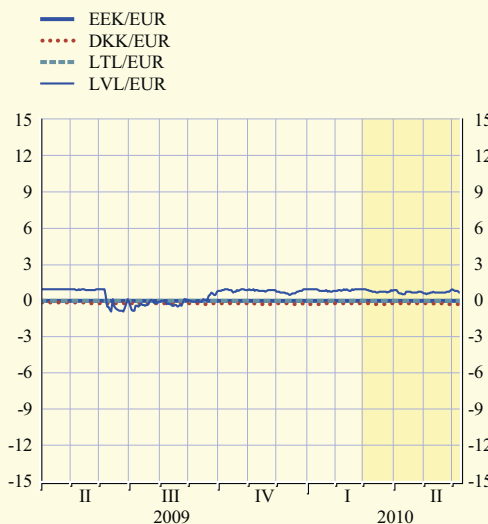
Ārpus euro zonas preču tirdzniecība 2010. gada 1. ceturksnī turpināja pieaugt. Euro zonas 12 mēnešu kumulētais tekošā konta deficīts martā samazinājās līdz 41.7 mljrd. euro (aptuveni 0.5% no IKP). Finanšu kontā sakarā ar portfeļieguldījumu pozitīvā saldo sarukumu samazinājās apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvais saldo, gada laikā līdz martam kopumā sasniedzot 147.4 mljrd. euro.

TIRDZNIECĪBA UN TEKOŠAIS KONTS

Ārpus euro zonas preču tirdzniecība pēc kāpuma atjaunošanās 2009. gada beigās 2010. gada 1. ceturksnī turpināja pieaugt arvien straujākā tempā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni preču eksporta vērtības kāpuma temps bija 9.3% (sk. 60. att. un 12. tabulu), būtiski pārsniedzot ilgākā termiņā novēroto ceturkšņa vidējo līmeni. Eksporta pieaugumu veicināja galvenokārt tālāka ārējā pieprasījuma palielināšanās, kas daļēji skaidrojama ar fiskālo stimulu turpmāku ietekmi un ilgāku krājumu ciklu euro zonas

59. attēls. Valūtu kursu pārmaiņu tendences VKM II

(dienas dati; novirze no centrālā kursa; procentu punktos)

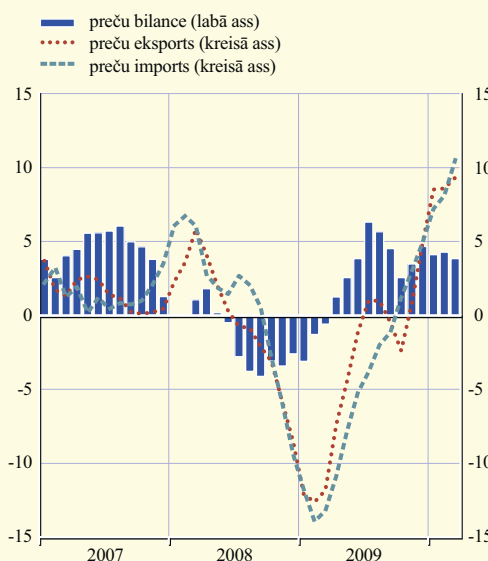

Avots: ECB.

Piezīmes. Pozitīva vai negatīva novirze no centrālā kursa attiecībā pret euro norāda, ka valūtas kurss ir koridora augšējā vai apakšējā daļā. Dānijas kronai svārstību koridors ir $\pm 2.25\%$; visām pārējām valūtām tiek piemērots standarta svārstību koridors $\pm 15\%$.

60. attēls. Ārpus euro zonas preču tirdzniecība

(triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem (%); mljrd. euro (preču bilance); triju mēnešu vidējie mainīgie rādītāji; mēneša dati; atbilstoši darbadienu skaitam un preču bilancei arī sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

tirdzniecības partnervalstīs. Īpaši pieauga preču eksports uz Āziju, ASV un OPEC, savukārt eksports uz Lielbritāniju un citām ES dalībvalstīm stabilizējās (sk. 61. att.). Turklāt ņemot vērā, ka sakarā ar euro kursa kritumu euro zonas eksportētāji izmantoja priekšrocības, kādas tiem salīdzinājumā ar galvenajiem konkurentiem radīja labvēlīgākas eksporta cenu norises. Pieejamais ārpus euro zonas eksporta vērtības apjoma un cenu dalījums rāda, ka nesen novēroto eksporta kāpumu izraisīja galvenokārt apjoma pieaugums, bet eksporta cenas palielinājās mērenākā tempā.

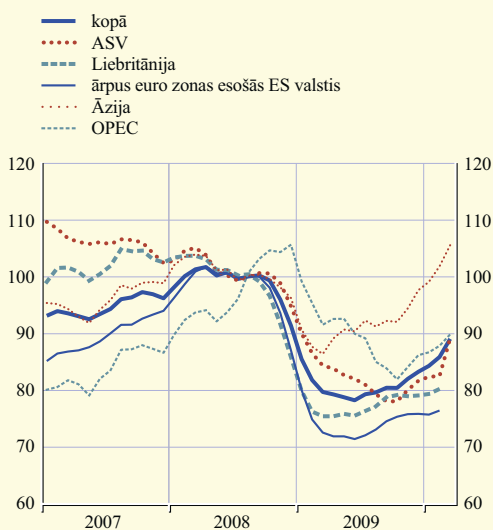
Salīdzinājumā ar 2009. gada 4. ceturksni ārpus euro zonas preču importa vērtība 2010. gada 1. ceturksnī arī nozīmīgi pieauga (kāpuma temps – 10.5%), būtiski pārsniedzot pagātnē novēroto vidējo ceturkšņa pieauguma tempu. Ņemot vērā, ka preču importa kāpumu līdztekus citiem faktoriem veicināja arī eksporta izraisītais importēto izejvielu pieprasījums. Vienlaikus euro kursa kritumam, iespējams, bijusi mazinoša ietekme uz importu.

Pretēji ārpus euro zonas preču tirdzniecībai pakalpojumu tirdzniecības pieauguma temps 2010. gada 1. ceturksnī, ņemot vērā, samazinājās. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pakalpojumu eksporta un importa vērtība pēc neliela kāpuma iepriekšējos mēnešos sarukusi attiecīgi par 0.5% un 0.9%.

Tā kā importa pieaugums bijis spēcīgāks nekā eksporta kāpums, kopumā preču un pakalpojumu tirdzniecības pozitīvais saldo 2010. gada 1. ceturksnī samazinājās salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Taču 12 mēnešu kumulētais preču un pakalpojumu tirdzniecības pozitīvais saldo pieauga, veicinot tekošā konta deficīta samazināšanos (sk. 62. att.). Gada laikā līdz martam kumulētais tekošā konta deficīts bija 41.7 mljrd. euro (aptuveni 0.5% no IKP; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 164.0 mljrd. euro). Tas skaidrojams ne vien ar preču un pakalpojumu tirdzniecības bilances uzlabošanos, bet arī ar mazāku ienākumu bilances un kārtējo pārvedumu deficītu.

61. attēls. Ārpus euro zonas eksporta apjoms uz atsevišķām tirdzniecības partnervalstīm

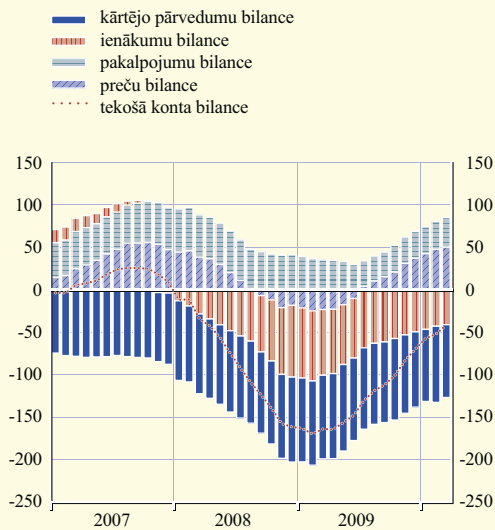
(indeksi: 2008. gada 3. cet. = 100; sezonāli izlīdzināti dati; triju mēnešu mainīgie vidjie rādītāji)

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.
Piezīmes. Jaunākie novērojumi ir 2010. gada marta dati, izņemot ārpus euro zonas esošo ES dalībvalstu un Lielbritānijas datus (2010. gada februāra dati). Ārpus euro zonas esošo ES dalībvalstu kopējie dati neietver Dānijas, Lielbritānijas vai Zviedrijas datus.

62. attēls. Tekošā konta galvenie posteņi

(mljrd. euro; 12 mēnešu kumulētās plūsmas; mēneša dati; atbilstoši darbadienu skaitam un sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

12. tabula. Euro zonas maksājumu bilances galvenie posteņi

(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)			Triju mēnešu mainīgais vidējais rādītājs				12 mēnešu kumu- lētē dati (ieskaitot)	
	2010	2010	2009		2010	2009	2010	
	Febr.	Marts	II	III	IV	I	I	I
Mlrd. euro								
Tekošais kants	-4.5	1.7	-5.8	-3.6	-3.0	-1.5	-164.0	-41.7
Preču bilance	5.3	3.8	3.8	4.5	4.7	3.8	-23.2	50.5
Eksports	119.0	126.4	105.9	105.4	110.5	120.8	1 491.2	1 327.9
Imports	113.7	122.7	102.1	100.9	105.9	117.0	1 514.4	1 277.3
Pakalpojumu bilance	3.6	4.0	1.8	2.7	3.4	3.6	35.2	34.6
Eksports	38.7	39.9	38.8	38.4	39.5	39.3	508.0	468.10
Imports	35.2	35.9	37.0	35.7	36.1	35.7	472.7	433.5
Ienākumu bilance	-1.5	-0.9	-4.2	-4.0	-3.9	-1.5	-77.5	-41.1
Kārtējo pārvedumu bilance	-11.9	-5.1	-7.2	-6.9	-7.2	-7.3	-98.6	-85.7
Finanšu kants¹⁾	4.5	0.9	3.6	-4.2	-1.3	6.6	185.2	14.4
Apvienotās tiešās investīcijas un portfelieguldījumi	8.1	-37.8	23.7	18.1	18.4	-11.2	188.5	147.4
Neto tiešās investīcijas	0.6	-25.4	0.1	-7.9	-2.6	-9.3	-198.3	-59.0
Neto portfelieguldījumi	7.5	-12.4	23.6	26.1	21.0	-1.9	386.8	206.
Kapitāla vērtspapīri	5.0	-5.4	12.9	16.6	4.9	6.9	-126.5	124.0
Parāda instrumenti	2.5	-6.9	10.7	9.4	16.2	-8.8	513.3	82.5
Obligācijas un parādzīmes	-0.9	-6.7	1.8	-15.5	5.8	-6.7	266.9	-44.1
Naudas tirgus instrumenti	3.4	-0.2	8.9	25.0	10.4	-2.1	246.4	126.6
Neto citas investīcijas	0.1	41.4	-27.2	-21.0	-21.6	-27.2	4.6	-156.1
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%)								
Preces un pakalpojumi								
Eksports	0.8	5.5	-1.9	-0.6	4.4	6.7	-2.8	-10.2
Imports	-1.3	6.5	-4.5	-1.8	3.9	7.6	0.9	-13.9
Preces								
Eksports	1.6	6.3	-1.1	-0.5	4.9	9.3	-3.9	-11.0
Imports	-0.8	7.9	-5.2	-1.2	5.0	10.5	0.1	-15.7
Pakalpojumi								
Eksports	-1.6	3.0	-3.9	-1.1	2.9	-0.5	0.5	-7.9
Imports	-2.9	2.0	-2.4	-3.5	1.0	-0.9	3.7	-8.3

Avots: ECB.

Piezīme. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

1) Rādītāji attiecas uz saldo (neto plūsmām). Pozitīvs (negatīvs) skaitlis norāda uz pozitīvu (negatīvu) saldo. Sezonāli neizlīdzināti dati.

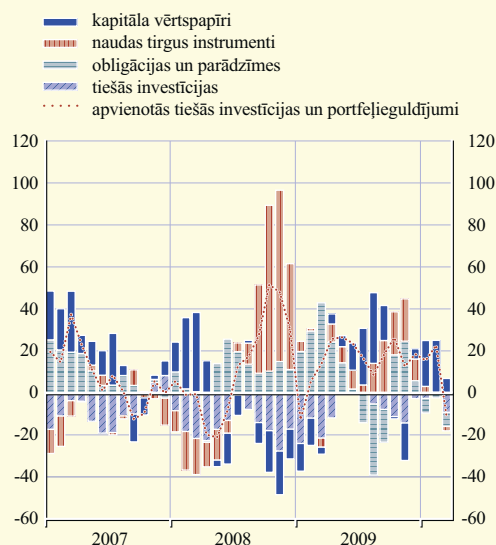
Runājot par nākotni, pieejamie dati liecina, ka ārpus euro zonas preču eksports tuvākajā laikā turpinās pieaugt. Iepirkumu vadītāju indekss jauniem eksporta pasūtījumiem euro zonas apstrādes rūpniecībā joprojām būtiski pārsniedza ekonomiskās izaugsmes/krituma robežsliekšni 50, kaut arī pēdējos mēnešos nedaudz saruka. Taču kāpuma temps varētu nedaudz palēnināties, pamazām izzūdot pārejošu faktoru (piemēram, fiskālo stimulējošo pasākumu un krājumu cikla atbalsta) ietekmei uz ārējo pieprasījumu.

FINANŠU KANTS

Euro zonas apvienoto tiešo investīciju un portfelieguldījumu mēneša vidējais negatīvais saldo 2010. gada 1. ceturksnī bija 11.2 mlrd. euro salīdzinājumā ar pozitīvo saldo iepriekšējā ceturksnī (18.4 mlrd. euro; sk. 63. att.). Šīs norises atspoguļo galvenokārt portfelieguldījumu pozitīvā saldo (21.0 mlrd. euro) maiņu uz negatīvo saldo (1.9 mlrd. euro), kuras izraisīja galvenokārt parāda instrumentu pozitīvā saldo maiņa uz negatīvo saldo. Vērtējot sīkāk, būtiski palielinoties euro zonas rezidentu ieguldījumiem parāda instrumentos ārvalstīs, īpaši obligācijās un parādzīmēs, vienlaikus sašaurinājās finanšu ielūdes nerezidentu veikto euro zonas parāda instrumentu pirkumu rezultātā. Turpretī kapitāla vērtspapīru pozitīvais saldo nedaudz palielinājās, zināmā mērā atjaunojoties starptautisko ieguldītāju vēlmei uzņemties risku. Tā kā bija vērojamas ārvalstu tiešo investīciju

63. attēls. Finanšu konta galvenie posteņi

(mljrd. euro; neto plūsmas; triju mēnešu mainīgie vidējie rādītāji; mēneša dati)

Avots: ECB.

galvenokārt sakarā ar ārvalstu investoru veikto euro zonas parāda instrumentu pirkumu apjoma kritumu salīdzinājumā ar 2008. gadā sasniegto rekordlīmeni, kas ar uzviju kompensēja kapitāla vērtspapīru negatīvā saldo maiņu uz pozitīvo saldo. Finanšu krīzes ietekme uz euro zonas pārrobežu finanšu plūsmu apjomu un struktūru sīkāk analizēta 10. ielikumā.

Kopumā 12 mēnešu laikā līdz martam euro zonā bija vērojams finanšu konta pozitīvā saldo sarukums (līdz 14.4 mljrd. euro). Šāda dinamika skaidrojama ar apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvā saldo samazināšanos un citu ieguldījumu pozitīvā saldo maiņu uz negatīvo saldo.

10. ielikums

FINANŠU SATRICINĀJUMS UN EURO ZONAS PĀRROBEŽU FINANŠU PLŪSMAS

Finanšu satricinājums, kas sākās 2007. gada vasarā un pastiprinājās 2008. gada rudenī, gan caur ārējās tirdzniecības, gan finansējuma kanālu būtiski ietekmēja euro zonas ārējo saldo. Tā kā norises ārējā tirdzniecībā analizētas sīkāk jau iepriekš,¹ ielikumā galvenā uzmanība veltīta finanšu krīzes ietekmei uz euro zonas pārrobežu finanšu darījumu apjomu un struktūru, kā arī analizēta šo plūsmu dinamika turpmākajā pasaules tautsaimniecības atveseļošanās periodā.²

1 Sk., piemēram, 2010. gada februāra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Recent developments in euro area trade* ("Jaunākās tendences tirdzniecībā euro zonā").

2 Jāņem vērā, ka šajā ielikumā aplūkotas euro zonas kopējās ārējās finanšu plūsmas. Analīzē nav iekļautas finanšu plūsmas euro zonā.

ieplūdes kāpuma palēnināšanās pazīmes, vienlaikus tiešo investīciju negatīvais saldo 2010. gada 1. ceturksnī pieauga līdz 9.3 mljrd. euro (2009. gada pēdējā ceturksnī – 2.6 mljrd. euro).

Raugoties ilgāka termiņa perspektīvā, gada laikā līdz martam apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvais saldo euro zonā bija mazāks (147.4 mljrd. euro) salīdzinājumā ar stāvokli iepriekšējā gada atbilstošajā periodā (188.5 mljrd. euro; sk. 12. tabulu). Sarukums lielākoties skaidrojams ar portfeļieguldījumu pozitīvā saldo samazināšanos, kas savukārt ietvēra būtiskas kapitāla vērtspapīru un parāda instrumentu tirgos veikto pārrobežu darījumu pārmaiņas. Īpaši 2009. gadā un 2010. gada 1. ceturksnī izvēles maiņa par labu zema riska aktīviem, t.sk. parāda instrumentiem un valdības obligācijām ar īsu dzēšanas termiņu, vairs nebija tik noteikta, ņemot vērā labvēlīgāko pasaules ekonomisko perspektīvu un finanšu tirgu apstākļu uzlabošanos. Tāpēc parāda instrumentu pozitīvais saldo nozīmīgi samazinājās –

Pirms finanšu krīzes, īpaši no 2005. gada līdz 2007. gada vidum, nozīmīgi palielinājās pārrobežu finanšu aktīvu iegāde – gan euro zonas rezidentu darījumi ārvalstīs (aktīvu iegāde), gan nerezidentu darījumi euro zonā (pasīvu iegāde; sk. A att.). Daļēji to veicināja pasaulē ieviestie finanšu jauninājumi un daudzu finanšu institūciju plaši izmantotie jaunie riska nodošanas instrumenti, piemēram, parādu vērtspapīrošana un citi atvasināto finanšu instrumentu līgumi. Ārējo aktīvu pieprasījuma kāpumu noteica arī vēl dziļāka finanšu integrācija pasaulē, investoru nelielā vēlme izvairīties no riska un labvēlīgie makroekonomiskie apstākļi.

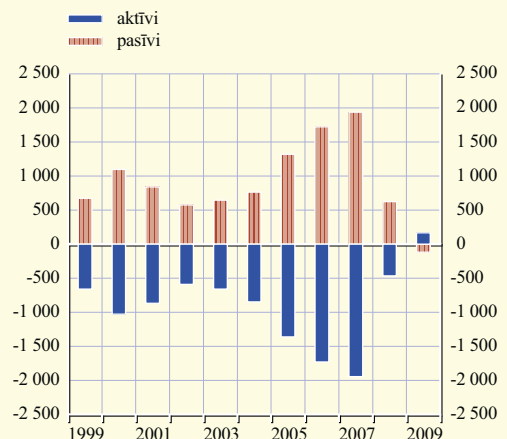
Finanšu krīzes pastiprināšanās 2008. gada rudenī pārtrauca pārrobežu finanšu plūsmu pieaugumu kā euro zonas finanšu konta aktīvu, tā pasīvu pusē. Kopumā 2008. gadā euro zonas rezidenti un nerezidenti būtiski sašaurināja ārējos finanšu darījumus, un tas bija raksturīgs visu kategoriju ieguldītājiem gan no banku, gan nebanku sektora un skāra visas investīciju vai instrumentu grupas.

Vairāki ārkārtas apstākļi pastiprināja pārrobežu investīciju sarukumu, un dažos gadījumos krīzes laikā euro zonas rezidenti un nerezidenti pat atsauca investīcijas, t.i., samazināja aizņemto līdzekļu īpatsvaru. Pirmkārt, nepietiekama likviditāte, kas radusies starpbanku un ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru tirgus sabrukuma dēļ, vispirms izraisīja nozīmīgu pārējo aktīvu pārdošanu, lai iegūtu naudu. Otrkārt, lielā nenoteiktība un nevienlīdzība informācijas pieejamībā aizdevējiem un aizņēmējiem mainīja ieguldītāju riska uztveri, taču zināmā mērā arī veicināja pūlīm raksturīgu uzvedību. Ārkārtīgi lielo likviditātes nepieciešamību un augošo vēlmi izvairīties no riska papildināja vērienīga bilanču pārstrukturēšana sakarā ar bažām par maksāspēju. Tāpēc līdzekļu pārvietošana uz drošākiem ieguldījumiem ieguva lielāku nozīmi, jo investori deva priekšroku iekšzemes ieguldījumiem – par to liecināja apjomīgā līdzekļu repatriācija. Kopumā šīs norises ne vien samazināja pārrobežu darījumus, veicot tiešās investīcijas, portfelīeguldījumus un pārējās investīcijas, bet arī mainīja euro zonas pārrobežu portfeļa plūsmas struktūru. Notika šādas pārbīdes: 1) no kapitāla vērtspapīriem uz parāda vērtspapīriem; 2) no ilgtermiņa parāda instrumentiem uz īstermiņa parāda instrumentiem; 3) no privātā sektora vērtspapīriem uz valsts sektora parāda vērtspapīriem, ko, piemēram, atspoguļo B attēls, kurš rāda ārvalstu investīcijas dažādu euro zonas sektoru emitētajos parāda instrumentos.

2009. gadā pasaules tautsaimniecībā bija vērojamas stabilizācijas pazīmes, un dažas krīzes laikā raksturīgās euro zonas rezidentu un nerezidentu pārrobežu finanšu plūsmu tendences vai nu mazinājās, vai pat pavērsās pretējā virzienā. Saistībā ar portfelīeguldījumiem zema riska aktīvi, t.sk. īstermiņa parāda vērtspapīri un valdības vērtspapīri, 2009. gadā daļēji zaudēja pievilcību, jo pasaules tautsaimniecības attīstības prognozes bija labvēlīgākas, bet situācija finanšu tirgos uzlabojās. Attiecībā uz kapitāla vērtspapīriem beidzās euro zonas rezidentu un nerezidentu

A attēls. Euro zonas finanšu kants

(mljrd. euro; gada plūsmas)

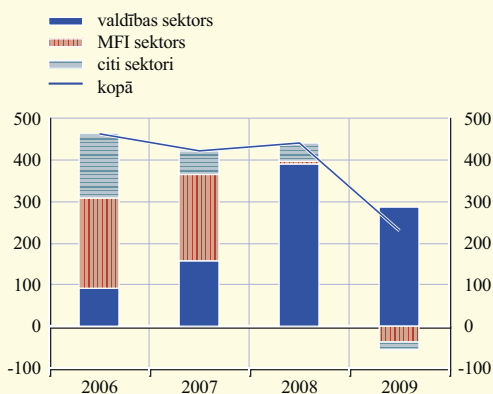

Avots: ECB.

Piezīme. Finanšu kants ietver tiešās investīcijas, portfelīeguldījumus, atvasinātos finanšu instrumentus, pārējās investīcijas un rezerves aktīvus. Saldo pieaugums (+), samazinājums (-).

B attēls. Ārvalstu ieguldījumi euro zonas parāda instrumentos sektoru dalījumā

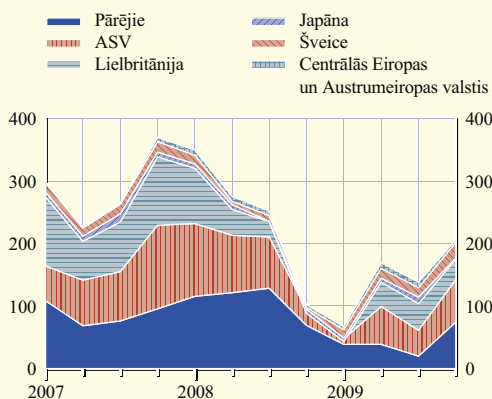
(mljrd. euro; gada plūsmas)

Avots: ECB.
Piezīme. MFI ir monetārās finanšu institūcijas, ieskaitot Eurosistēmu.

C attēls. Tiešās investīcijas euro zonā ieguldītāju ģeogrāfisko reģionu dalījumā

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas)

Avots: ECB.

2008. gadā izmantotā pārrobežu aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana, jo investoru vēlme riskēt bija daļēji atjaunojusies. Taču attiecībā uz pārrobežu aizņēmumiem un noguldījumiem aizņemto līdzekļu īpatsvara mazināšana joprojām bija nozīmīga – par to liecināja euro zonas finanšu konta postenis "Pārējās investīcijas". Nepieciešamība stiprināt kapitāla pozīcijas un mazināt starptautiskos riskus kopumā noteica to, ka euro zonas banku sektors turpināja atsaukt investīcijas no ārvalstu aktīviem un samazināt pārrobežu saistības. Arī nepieciešamība koriģēt bilances un atmaksāt parādus pirmo reizi kopš 1999. gada izraisīja euro zonas nebanku sektora pārrobežu aktīvu un pasīvu – aizņēmumu un noguldījumu – kritumu. Visbeidzot, tiešās investīcijas, kas saruka, taču krīzes laikā bija noturīgākas nekā citi privātā kapitāla veidi, 2009. gadā rādīja dažas atveseļošanās pazīmes. Euro zonā ienākošās tiešās investīcijas atkal pieauga, taču joprojām bija nelielas (īpaši no Lielbritānijas un ASV; sk. C att.). Vienlaikus euro zonas rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas stabilizējās.

Var secināt, ka finanšu krīze būtiski mainīja gan euro zonas rezidentu, gan nerezidentu pārrobežu finanšu plūsmu apjomu un struktūru. Lielās likviditātes vajadzības, augošā vēlme izvairīties no riska un vērienīgā bilanču pārstrukturēšana izraisīja nozīmīgu investīciju kritumu vai investīciju atsaukšanu, skarot visas investīciju vai instrumentu grupas. Tāpēc euro zonā 2008. gadā bija vērojams nozīmīgs apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvā saldo pieaugums. Kāpumu galvenokārt noteica obligāciju un parādzīmju, kā arī naudas tirgus instrumentu pozitīvā saldo būtiska palielināšanās, kas kompensēja tiešo investīciju un kapitāla vērtspapīru portfeļieguldījumu negatīvo saldo. Vienlaikus euro zonas finanšu konta posteņa "Pārējās investīcijas" pozitīvo saldo noteica ECB³ likviditāti palielinošās operācijas ASV dolāros (sk. D att.). Taču krīzes laika būtiskākās pārrobežu finanšu darījumu tendences 2009. gadā vairs nebija tik spēcīgas vai pat pavērsās pretējā virzienā. Kapitāla vērtspapīru portfeļieguldījuma negatīvā saldo maiņa uz pozitīvo saldo, kā arī tiešo investīciju negatīvā saldo samazināšanās ar uzviju kompensēja ārvalstu ieguldītāju euro zonas parāda instrumentu neto pirkumu nozīmīgo

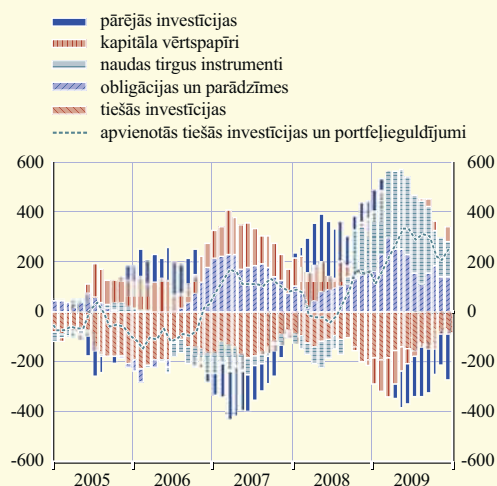
³ 2008. gada septembrī, finanšu krīzei pastiprinoties, veidojās lielāks spiediens uz ASV dolāru finansējumu tirgos. ECB noslēdza savstarpēju pagaidu vienošanos par mijmaiņas darījumiem (mijmaiņas darījumu līniju) ar Federālo rezervju sistēmu, tādējādi ECB varēja darījuma partneriem pret Eurosistēmas prasībām atbilstošu nodrošinājumu piedāvāt likviditāti palielinošās operācijas ASV dolāros.

kritumu salīdzinājumā ar 2008. gada rekordaugsto līmeni. Kopumā šīs norises noteica vēl lielāku apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvo saldo 2009. gadā. Savukārt pārējo investīciju saldo bija negatīvs, jo ECB vairs neveica pirms gada uzsāktās likviditāti palielinošās operācijas ASV dolāros, bet bankas joprojām mazināja aizņemto līdzekļu īpatsvaru.

Turpmāk kādu laiku euro zonas pārrobežu finanšu plūsmas varētu būt mazākas nekā pirms krīzes, jo euro zonas rezidenti un nerezidenti turpina pārstrukturēt bilances. Tā kā pirms krīzes starptautiskā finanšu aktivitāte bija spēcīga, pārrobežu finanšu plūsmas varētu normalizēties nedaudz zemākā līmenī. 2010. gada 1. ceturksnī euro zonas rezidentu un nerezidentu pārrobežu finanšu plūsmas tiešām bija mazākas par ceturkšņa ilgtermiņa vidējo līmeni. Kaut arī pēdējā laikā vēlme riskēt un tai sekojošā pārrobežu portfeļa kapitāla vērtspapīru darījumu aktivizēšanās atjaunojusies, nav skaidrs, vai šīs tendences būs vērojamas arī tuvākajā nākotnē. Turklāt daudz kas atkarīgs no pasaules tautsaimniecības attīstības un īpaši fiskālo norišu prognozēm dažādos pasaules reģionos.

D attēls. Euro zonas finanšu konta galvenie posteņi

(mljrd. euro; 12 mēnešu kumulētās plūsmas)

Avots: ECB.

Piezīmes. Jaunākie novērojumi ir 2009. gada decembra dati. Saldo neto pieaugums (+), neto samazinājums (-).

EURO ZONAS STATISTIKA

SATURS¹

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums

S5

1. MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.1. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats

S6

1.2. Galvenās ECB procentu likmes

S7

1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas

S8

1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika

S9

2. NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma balance

S10

2.2. Euro zonas MFI konsolidētā balance

S11

2.3. Monetārā statistika

S12

2.4. MFI aizdevumi: dalījums

S14

2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums

S17

2.6. MFI vērtspapīru turējumi: dalījums

S20

2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu pārvērtēšana

S21

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums

S22

2.9. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma balance

S24

2.10. Ieguldījumu fondu turētie vērtspapīri emitentu dalījumā

S25

3. EURO ZONAS KONTI

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā

S26

3.2. Euro zonas nefinanšu konti

S30

3.3. Mājsaimniecības

S32

3.4. Nefinanšu sabiedrības

S33

3.5. Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi

S34

4. FINANŠU TIRGI

4.1. Neakciju vērtspapīri to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā

S35

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

S36

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru pieauguma temps

S38

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas

S40

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem

S42

4.6. Naudas tirgus procentu likmes

S44

4.7. Euro zonas peļņas likmju līknes

S45

4.8. Akciju tirgus indeksi

S46

5. CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

S47

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

S50

5.3. Darba tirgus

S54

6. VALSTS FINANSES

6.1. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums

S55

6.2. Parāds

S56

¹ Lai saņemtu papildinformāciju, lūdzam rakstīt uz adresi statistics@ecb.europa.eu. Detalizētākus datus par ilgākiem laika periodiem sk. ECB interneta lapas Statistikas sadaļas Statistisko datu noliktavā (*Statistical Data Warehouse*) (<http://sdw.ecb.europa.eu>).

6.3.	Parāda pārmaiņas	S57
6.4.	Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums	S58
6.5.	Ceturkšņa parāds un parāda pārmaiņas	S59
7.	ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI	
7.1.	Maksājumu bilances kopsavilkums	S60
7.2.	Tekošais konts un kapitāla konts	S61
7.3.	Finanšu konts	S63
7.4.	Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums	S69
7.5.	Preču tirdzniecība	S70
8.	VALŪTU KURSI	
8.1.	Euro efektīvie kursi	S72
8.2.	Divpusējie valūtu kursi	S73
9.	NORISES ĀRPUS EURO ZONAS ESOŠAJĀS VALSTĪS	
9.1.	Citas ES dalībvalstis	S74
9.2.	ASV un Japāna	S75
	ATTĒLU SARAKSTS	S76
	TEHNISKĀS PIEZĪMES	S77
	VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES	S83

Tabulās lietotie apzīmējumi

"-"	datu nav/dati nav izmantojami
"."	dati pagaidām nav pieejami
"..."	nulle vai vērā ņemams
(p)	provizorisks dati
s.i.	sezonāli izlīdzināts
s.n.	sezonāli neizlīdzināts

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Monetārās norises un procentu likmes¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2), 3)}	M3 ^{2), 3)} 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	MFI aizdevumi euro zonas valstu rezidentiem, izņemot MFI un valdību ²⁾	Ne-MFI sabiedrību emitētie neakciju vērtspapīri, kas denominēti euro ²⁾	3 mēnešu EURIBOR (gadā (%), perioda vidējais rādītājs)	10 gadu tagadnes darījumu peļņas likme (gadā (%), perioda beigu dati) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	2.4	9.6	9.7	-	9.5	18.9	4.64	3.69
2009	9.5	4.8	3.3	-	1.6	24.1	1.22	3.76
2009 II	8.1	5.6	4.4	-	2.1	26.9	1.31	3.99
2009 III	12.2	4.5	2.7	-	0.4	24.4	0.87	3.64
2009 IV	12.3	2.2	0.3	-	-0.6	19.7	0.72	3.76
2010 I	11.3	1.7	-0.2	-	-0.4	10.7	0.66	3.46
2009 Dec.	12.4	1.6	-0.3	-0.2	-0.2	12.1	0.71	3.76
2010 Janv.	11.5	1.8	0.0	-0.2	-0.6	12.2	0.68	3.66
2010 Febr.	11.0	1.6	-0.4	-0.2	-0.4	9.5	0.66	3.49
2010 Marts	10.8	1.6	-0.1	-0.2	-0.2	8.9	0.64	3.46
2010 Apr.	10.7	1.4	-0.1	.	0.1	.	0.64	3.40
2010 Maijs	.	.	.	.	.	.	0.69	3.00

2. Cenas, produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgi

	SPCI ¹⁾	Ražotāju cenas rūpniecībā	Darbaspēka stundas izmaksas	Reālais IKP	Rūpnieciskā ražošana, izņemot būvniecību	Jaudu izmantošana apstrādes rūpniecībā (%)	Nodarbinātība	Bezdarbs (no darbaspēka; %)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	3.3	6.1	3.5	0.6	-1.7	81.8	0.7	7.5
2009	0.3	-5.1	3.3	-4.1	-15.1	71.1	-1.9	9.4
2009 III	-0.4	-7.8	3.0	-4.1	-14.5	70.3	-2.3	9.7
2009 IV	0.4	-4.6	2.2	-2.1	-7.6	71.7	-2.1	9.8
2010 I	1.1	-0.2	.	0.6	4.3	73.9	.	10.0
2009 Dec.	0.9	-2.9	-	-	-4.0	-	-	9.9
2010 Janv.	1.0	-1.0	-	-	1.6	72.3	-	9.9
2010 Febr.	0.9	-0.4	-	-	4.0	-	-	10.0
2010 Marts	1.4	0.9	-	-	7.2	-	-	10.0
2010 Apr.	1.5	2.8	-	-	.	75.5	-	10.1
2010 Maijs	1.6	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksājumu bilance, rezerves aktīvi un valūtu kursi

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi)

	Maksājumu bilance (neto darījumi)				Rezerves aktīvi (perioda beigās)	Euro efektīvais kurss EEK21 ⁵⁾ (indekss: 1999 I = 100)		USD/EUR
	Tekošais kants un kapitāla kants	Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi	Nominālais kurss		Reālais kurss (PCI)		
							1	
2008	-144.0	-19.1	-198.7	344.1	374.2	110.5	110.1	1.4708
2009	-47.8	39.5	-95.7	317.9	462.4	111.7	110.6	1.3948
2009 II	-19.8	14.0	0.3	70.8	381.5	111.1	110.2	1.3632
2009 III	-2.2	13.8	-23.7	78.2	430.9	112.1	110.9	1.4303
2009 IV	9.9	19.4	-7.8	63.1	462.4	113.8	112.2	1.4779
2010 I	-16.9	3.8	-27.9	-5.6	498.7	108.7	106.9	1.3829
2009 Dec.	10.9	5.9	2.7	61.1	462.4	113.0	111.2	1.4614
2010 Janv.	-13.0	-7.4	-3.1	-0.7	468.7	110.8	108.9	1.4272
2010 Febr.	-5.3	5.1	0.6	7.5	492.6	108.0	106.1	1.3686
2010 Marts	1.4	6.1	-25.4	-12.4	498.7	107.4	105.7	1.3569
2010 Apr.	.	.	.	.	521.6	106.1	104.4	1.3406
2010 Maijs	.	.	.	.	.	102.8	101.2	1.2565

Avoti: ECB, Eiropas Komisija (Eurostat un Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts) un Reuters.

Piezīme. Sīkāku informāciju par datiem sk. tālākās šīs sadaļas tabulās.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Mēneša datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz mēneša beigām, bet ceturkšņa un gada datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz laukrindas perioda vidējā rādītāja gada pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. tehniskajās piezīmēs.

3) M3 un tā sastāvdaļās neietilpst ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās naudas tirgus fondu akcijas/daļas un parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem.

4) Balstīta uz euro zonas centrālo valdību AAA reitinga obligāciju peļņas likmju liknēm. Sīkāku informāciju sk. 4.7. sadaļā.

5) Tirdzniecības partneru grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

I.I. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats (milj. euro)

1. Aktīvi

	14.05.2010.	21.05.2010.	28.05.2010.	04.06.2010.
Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi	286 697	286 696	286 692	286 692
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	214 961	211 749	212 274	213 020
Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	35 173	29 798	33 743	28 705
Prasības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	16 446	19 267	18 061	17 843
Aizdevumi, kas izsniegti euro euro zonas valstu kredītiestādēm	806 663	811 688	815 138	826 577
Galvenās refinansēšanas operācijas	99 570	104 752	106 014	117 727
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	706 880	706 881	708 837	708 805
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0
Strukturālās reversās operācijas	0	0	0	0
Aizdevumu iespēja uz nakti	167	13	250	8
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu kredīti	45	42	36	37
Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	36 688	39 861	40 414	37 574
Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro	377 311	387 114	398 211	400 650
Monetārās politikas mērķiem turētie vērtspapīri	68 692	79 797	90 010	96 178
Pārējie vērtspapīri	308 619	307 317	308 200	304 471
Valdības parāds euro	35 576	35 582	35 576	35 576
Pārējie aktīvi	253 427	248 214	248 343	251 871
Kopā aktīvi	2 062 943	2 069 968	2 088 450	2 098 508

2. Pasīvi

	14.05.2010.	21.05.2010.	28.05.2010.	04.06.2010.
Banknotes apgrozībā	805 040	804 587	804 705	809 442
Saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	527 411	516 213	526 345	557 257
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	301 800	246 239	183 676	171 325
Noguldījumu iespēja	225 606	253 469	316 163	350 902
Termiņnoguldījumi	0	16 500	26 500	35 000
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	5	5	6	30
Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	572	390	507	613
Emitētie parāda vērtspapīri	0	0	0	0
Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem	117 238	126 471	145 729	125 371
Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	45 563	59 248	48 506	40 639
Saistības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	3 447	2 383	2 051	2 184
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	13 384	12 619	13 142	13 265
Saistības pret SVF speciālo aizņēmuma tiesību ietvaros	53 033	53 033	53 033	53 033
Pārējās saistības	171 392	169 162	167 914	170 183
Pārvērtēšanas konti	249 205	249 205	249 205	249 205
Kapitāls un rezerves	76 657	76 657	77 313	77 314
Kopā pasīvi	2 062 943	2 069 968	2 088 450	2 098 508

Avots: ECB.

1.2. Galvenās ECB procentu likmes

(apjoms – procentos gadā; pārmaiņas – procentu punktos)

Spēkā ar ¹⁾	Noguldījumu iespēja		Galvenās refinansēšanas operācijas			Aizdevumu iespēja uz nakti	
			Fiksētas procentu likmes izsoles	Mainīgas procentu likmes izsoles			
			Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme			
	Apjoms	Pārmaiņas	Apjoms	Apjoms	Pārmaiņas	Apjoms	Pārmaiņas
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1. janv.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4. ²⁾	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22.	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9. apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5. nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4. febr.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17. marts	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28. apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9. jūn.	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28. ³⁾	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1. sept.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6. okt.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11. maijs	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31. aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18. sept.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9. nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6. dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7. marts	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6. jūn.	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6. dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8. marts	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15. jūn.	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9. aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11. okt.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13. dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14. marts	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13. jūn.	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9. jūl.	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8. okt.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9. ⁴⁾	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15. ⁵⁾	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12. nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10. dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21. janv.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11. marts	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8. apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13. maijs	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50

Avots: ECB.

- 1) No 1999. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 9. martam datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti. Galvenajām refinansēšanas operācijām procentu likmju pārmaiņas ir spēkā ar pirmo operāciju, kas veikta pēc norādītā datuma. 2001. gada 18. septembrī veiktās pārmaiņas stājās spēkā ar to pašu datumu. Sākot ar 2004. gada 10. martu, datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti un galvenajām refinansēšanas operācijām (pārmaiņas ir spēkā ar pirmo galveno refinansēšanas operāciju, kas veikta pēc Padomes lēmuma), ja vien nav norādīts citādi.
- 2) ECB 1998. gada 22. decembrī paziņoja, ka izņēmuma kārtā no 1999. gada 4. janvāra līdz 21. janvārim, lai tirgus dalībniekiem atvieglotu pāreju uz jauno monetāro režīmu, starp aizdevumu iespēju uz nakti un noguldījumu iespēju procentu likmēm piemērojams šaurais koridors (50 bāzes punktu).
- 3) ECB 2000. gada 8. jūnijā paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas procentu likmes izsoļu palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme ir minimālā procentu likme, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki.
- 4) Sākot ar 2008. gada 9. oktobri, ECB samazināja pastāvīgo iespēju procentu likmju koridoru no 200 līdz 100 bāzes punktiem ap galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. 2009. gada 21. janvārī pastāvīgo iespēju koridors tika atkal palielināts līdz 200 bāzes punktiem.
- 5) ECB 2008. gada 8. oktobrī paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 15. oktobrī, nedēļas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar fiksētās procentu likmes izsoļu palīdzību, piešķirot visu piedāvātās summas apjomu, piemērojot galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. Ar šo grozījumu zaudēja spēku tajā pašā dienā pieņemtais iepriekšējais lēmums par 50 bāzes punktiem samazināt minimālo pieteikuma likmi galvenajām refinansēšanas operācijām, kuras notiek kā mainīgas procentu likmes izsoles.

1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas^{1),2)}

(milj. euro; gada procentu likmes; %)

1. Galvenās un ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas³⁾

Norēķina datums	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izsolītā summa	Fiksētās procentu likmes izsoles procedūras	Mainīgās procentu likmes izsoles procedūras			Ilgums (dienās)
				Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme ⁴⁾	Vidējā svērtā procentu likme	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Galvenās refinansēšanas operācijas								
2010 10. febr.	76 083	79	76 083	1.00	-	-	-	7
17.	81 935	78	81 935	1.00	-	-	-	7
24.	81 421	71	81 421	1.00	-	-	-	7
3. marts	80 455	65	80 455	1.00	-	-	-	7
10.	78 402	71	78 402	1.00	-	-	-	7
17.	79 032	79	79 032	1.00	-	-	-	7
24.	81 062	81	81 062	1.00	-	-	-	7
31.	78 266	73	78 266	1.00	-	-	-	7
7. apr.	71 535	67	71 535	1.00	-	-	-	7
14.	70 577	68	70 577	1.00	-	-	-	7
21.	70 228	67	70 228	1.00	-	-	-	7
28.	75 624	66	75 624	1.00	-	-	-	7
5. maijs	90 317	76	90 317	1.00	-	-	-	7
12.	99 570	81	99 570	1.00	-	-	-	7
19.	104 752	81	104 752	1.00	-	-	-	7
26.	106 014	83	106 014	1.00	-	-	-	7
2. jūn.	117 727	86	117 727	1.00	-	-	-	7
9.	122 039	96	122 039	1.00	-	-	-	7
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas								
2010 20. janv.	5 739	7	5 739	1.00	-	-	-	21
28.	3 268	22	3 268	1.00	-	-	-	91
10. febr.	2 757	14	2 757	1.00	-	-	-	28
25.	10 205	23	10 205	1.00	-	-	-	91
10. marts	9 315	11	9 315	1.00	-	-	-	35
1. apr.	2 015	11	2 015	1.00	-	-	-	91
1. ⁵⁾	17 876	62	17 876	-	-	-	-	182
14.	15 730	12	15 730	1.00	-	-	-	28
29. ³⁾	4 846	24	4 846	-	1.00	1.00	1.15	91
12. maijs	20 480	18	20 480	1.00	-	-	-	35
13. ⁵⁾	35 668	56	35 668	-	-	-	-	182
27.	12 163	35	12 163	1.00	-	-	-	91

2. Pārējās izsoļu operācijas

Norēķina datums	Operācijas veids	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izsolītā summa	Fiksētās procentu likmes izsoles procedūras		Mainīgās procentu likmes izsoles procedūras				Ilgums (dienās)
					Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	Maksimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme ⁴⁾	Vidēja svērtā procentu likme		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009 7. jūl.	Termiņnoguldījumu piesaiste	279 477	165	275 986	-	-	1.00	0.80	0.64	1	
11. aug.	Termiņnoguldījumu piesaiste	238 847	159	238 345	-	-	1.00	0.80	0.70	1	
8. sept.	Termiņnoguldījumu piesaiste	196 299	157	195 099	-	-	1.00	0.80	0.73	1	
13. okt.	Termiņnoguldījumu piesaiste	170 131	160	169 680	-	-	1.00	0.80	0.74	1	
10. nov.	Termiņnoguldījumu piesaiste	191 883	165	191 379	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
7. dec.	Termiņnoguldījumu piesaiste	130 896	147	129 709	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
2010 19. janv.	Termiņnoguldījumu piesaiste	259 013	188	258 907	-	-	1.00	0.80	0.75	1	
9. febr.	Termiņnoguldījumu piesaiste	270 783	187	270 566	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
9. marts	Termiņnoguldījumu piesaiste	295 461	193	294 486	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
13. apr.	Termiņnoguldījumu piesaiste	292 470	186	292 295	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
11. maijs	Termiņnoguldījumu piesaiste	319 752	193	319 693	-	-	1.00	0.80	0.76	1	
19.	Termiņnoguldījumu piesaiste	162 744	223	16 500	-	-	1.00	0.29	0.28	7	
26.	Termiņnoguldījumu piesaiste	86 003	93	26 500	-	-	1.00	0.28	0.27	7	
2. jūn.	Termiņnoguldījumu piesaiste	73 576	68	35 000	-	-	1.00	0.28	0.28	7	
9.	Termiņnoguldījumu piesaiste	75 627	64	40 500	-	-	1.00	0.35	0.31	7	

Avots: ECB.

1) Uzrādītās summas var nedaudz atšķirties no 1.1. sadaļā uzrādītajām summām to izsolīto operāciju dēļ, par kurām vēl nav veikts norēķins.

2) Sākot ar 2002. gada aprīli, dalītās izsoļu operācijas, t.i., operācijas ar termiņu 1 nedēļa, kas paralēli galvenajai refinansēšanas operācijai tiek veiktas standartizsoļu veidā, tiek klasificētas par galvenajām refinansēšanas operācijām. Dalītās izsoļu operācijas, kas veiktas pirms šā mēneša, sk. 1.3. sadaļas 2. tabulā.

3) ECB 2000. gada 8. jūnijā paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgās procentu likmes izsoļu procedūru palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme ir minimālā procentu likme, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki. ECB 2008. gada 8. oktobrī paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2008. gada 15. oktobrī, nedēļas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar fiksētās procentu likmes izsoļu palīdzību, piešķirot visu piedāvātās summas apjomu, piemērojot galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. 2010. gada 4. martā ECB nolēma ilgāka termiņa regulārajās operācijās ar termiņu trīs mēneši atgriezties pie mainīgās procentu likmes izsoles, sākot ar operāciju, kura izsolāma 2010. gada 28. aprīlī un par kuru norēķins veicams 2010. gada 29. aprīlī.

4) Veicot likviditāti palielinošas (samazinošas) operācijas, robežlikme ir zemākā (augstākā) procentu likme, ar kuru tiek pieņemti piedāvājumi.

5) Beidzamajā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā ar termiņu 1 gads, par kuru norēķins notika 2009. gada 17. decembrī, kā arī ilgāka termiņa refinansēšanas operācijās ar termiņu seši mēneši, par kurām norēķini notika 2010. gada 1. aprīlī un 13. maijā, likme, par kuru tika apmierināti visi pieprasījumi, tika indeksēta atbilstoši šīs operācijas termiņa laikā veikto galveno refinansēšanas operāciju vidējai minimālajai pieteikuma likmei.

1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika

(mljrd. euro; dienas pozīciju vidējie rādītāji periodā, ja nav norādīts citādi; gada procentu likmes: %)

1. Kredītiestāžu rezervju bāze, uz kuru attiecināmas rezervju prasības

Rezervju bāze (datums) ¹⁾	Kopā	Saistības, kurām lietojama 2% rezervju norma		Saistības, kurām lietojama 0% rezervju norma		
		Noguldījumi uz nakti un noguldījumi ar noteikto termiņu vai brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 2 gadiem	Parāda vērtspapīri ar dzēšanas termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar noteikto termiņu vai brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 2 gadiem	Repo darījumi	Parāda vērtspapīri ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem
	1	2	3	4	5	6
2007	17 394.7	9 438.8	815.0	2 143.1	1 364.0	3 633.9
2008	18 169.6	10 056.8	848.7	2 376.9	1 243.5	3 643.7
2009 Nov.	18 285.8	9 743.0	756.6	2 436.5	1 245.0	4 104.6
Dec.	18 318.2	9 808.5	760.4	2 475.7	1 170.1	4 103.5
2010 Janv.	18 454.5	9 829.1	766.1	2 465.6	1 225.0	4 168.7
Febr.	18 516.2	9 828.1	759.3	2 479.5	1 282.5	4 166.8
Marts	18 587.7	9 807.3	782.6	2 506.7	1 283.5	4 207.6

2. Rezervju prasību izpilde

Rezervju prasību izpildes perioda beigu datums	Nepieciešamās rezerves	Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti	Virszerves	Iztrūkums	Obligāto rezervju procentu likmes
	1	2	3	4	5
2008	217.2	218.7	1.5	0.0	3.25
2009	210.2	211.4	1.2	0.0	1.00
2010 19. janv.	210.1	211.2	1.2	0.0	1.00
9. febr.	209.5	210.9	1.4	0.0	1.00
9. marts	210.9	211.8	1.0	0.0	1.00
13. apr.	211.4	212.5	1.2	0.0	1.00
11. maijs	211.2	212.4	1.2	0.0	1.00
15. jūn.	211.3	.	.	.	.

3. Likviditāte

Izpildes perioda beigu datums	Likviditāti palielinošie faktori					Likviditāti samazinošie faktori					Kredīti- iestāžu pieprasījuma noguldījumu konti	Naudas bāze
	Eurosistēmas monetārās politikas operācijas											
	Eurosistēmas neto aktīvi (zelts un ārvalstu valūtas)	Galvenās refinansē- šanas operācijas	Ilgāka termiņa refinansē- šanas operācijas	Aizdevumu iespēja uz nakti	Citas likviditāti palielinošās operācijas ²⁾	Noguldījumu iespēja	Citas likviditāti samazinošās operācijas ³⁾	Banknotes apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi Eurosistēmā	Citi faktori (neto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
2008	580.5	337.3	457.2	2.7	0.0	200.9	4.9	731.1	107.8	114.3	218.7	1 150.7
2009	407.6	55.8	593.4	0.7	24.6	65.7	9.9	775.2	150.1	-130.2	211.4	1 052.3
2010 19. janv.	413.0	60.6	648.4	0.4	28.4	147.0	8.1	796.8	119.8	-132.1	211.2	1 155.0
9. febr.	425.6	59.7	662.2	0.2	33.5	168.3	13.3	783.6	122.6	-117.5	210.9	1 162.8
9. marts	426.9	80.5	641.1	0.9	38.0	186.4	10.5	784.6	113.2	-119.3	211.8	1 182.9
13. apr.	439.8	77.7	650.5	0.4	43.6	200.7	8.4	792.9	113.6	-116.1	212.5	1 206.1
11. maijs	457.0	76.7	666.4	0.9	49.4	218.2	11.4	796.6	112.1	-100.3	212.4	1 227.2

Avots: ECB.

1) Perioda beigās.

2) Ietver likviditāti, ko nodrošina Eurosistēmas nodrošināto obligāciju iegādes programmas ietvaros.

3) Ietver likviditāti, kas samazināta Eurosistēmas valūtas mijmaiņas operāciju rezultātā. Vairāk informācijas sk. <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma balance¹⁾

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem				Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi				Naudas tirgus fondu akcijas/daļas ²⁾	Euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi
	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosistēma														
2007	2 046.2	1 029.6	19.9	0.6	1 009.1	300.7	257.2	1.9	41.6	-	17.4	431.1	8.9	258.4
2008	2 982.9	1 803.0	20.6	0.6	1 781.8	362.3	319.6	2.4	40.3	-	14.4	484.7	8.6	309.9
2009 IV	2 829.9	1 475.6	19.5	0.7	1 455.4	451.7	368.3	3.6	79.8	-	16.5	557.7	8.5	320.0
2010 I	2 880.9	1 476.1	19.6	0.7	1 455.9	472.4	376.1	4.1	92.2	-	16.6	583.0	8.4	324.4
2010 Janv.	2 823.5	1 464.9	19.5	0.7	1 444.8	451.7	364.3	3.8	83.6	-	16.2	563.2	8.4	319.1
Febr.	2 867.1	1 479.4	19.5	0.7	1 459.3	465.4	373.7	3.9	87.9	-	16.1	585.8	8.4	312.0
Marts	2 880.9	1 476.1	19.6	0.7	1 455.9	472.4	376.1	4.1	92.2	-	16.6	583.0	8.4	324.4
Apr. ^(p)	2 946.2	1 511.9	19.0	0.7	1 492.3	478.9	377.6	4.5	96.8	-	16.4	609.9	8.4	321.0
MFI, izņemot Eurosistēmu														
2007	29 500.2	16 893.0	954.5	10 144.3	5 794.2	3 950.6	1 197.1	1 013.2	1 740.3	93.5	1 293.8	4 878.9	205.7	2 184.7
2008	31 842.1	18 052.6	968.4	10 772.1	6 312.0	4 630.0	1 245.9	1 406.8	1 977.4	98.7	1 196.1	4 754.3	211.4	2 898.9
2009 IV	31 153.8	17 703.7	1 002.3	10 780.3	5 921.1	5 061.5	1 483.9	1 496.8	2 080.8	85.1	1 234.9	4 258.1	220.4	2 590.2
2010 I	31 566.8	17 742.3	1 033.0	10 795.4	5 913.9	5 128.6	1 551.6	1 482.1	2 094.8	77.7	1 227.6	4 421.3	218.0	2 751.3
2010 Janv.	31 408.1	17 723.1	1 013.9	10 770.2	5 939.0	5 077.0	1 496.5	1 493.2	2 087.4	86.9	1 250.2	4 383.5	219.7	2 667.6
Febr.	31 525.0	17 712.6	1 009.1	10 773.5	5 930.0	5 094.9	1 523.7	1 497.4	2 073.7	85.6	1 232.7	4 432.0	218.2	2 749.0
Marts	31 566.8	17 742.3	1 033.0	10 795.4	5 913.9	5 128.6	1 551.6	1 482.1	2 094.8	77.7	1 227.6	4 421.3	218.0	2 751.3
Apr. ^(p)	31 983.4	17 890.7	1 037.0	10 816.4	6 037.3	5 139.9	1 564.4	1 491.4	2 084.0	76.7	1 270.8	4 519.2	218.0	2 868.4

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Euro zonas rezidentu noguldījumi				Naudas tirgus fondu akcijas/daļas ³⁾	Emitētie parāda vērtspapīri ⁴⁾	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības
	Kopā		Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība/citi euro zonas rezidenti	MFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosistēma											
2007	2 046.2	697.0	739.1	23.9	19.1	696.2	-	0.1	238.0	113.9	258.1
2008	2 982.9	784.7	1 240.7	68.8	16.6	1 155.2	-	0.1	273.8	377.8	305.9
2009 IV	2 829.9	829.3	1 185.7	102.6	22.6	1 060.5	-	0.1	320.9	140.2	353.7
2010 I	2 880.9	819.9	1 222.8	101.2	22.0	1 099.6	-	0.1	353.0	135.4	349.6
2010 Janv.	2 823.5	806.2	1 204.1	116.3	23.5	1 064.2	-	0.1	328.4	133.5	351.3
Febr.	2 867.1	807.0	1 225.9	107.0	23.6	1 095.2	-	0.1	344.7	138.1	351.4
Marts	2 880.9	819.9	1 222.8	101.2	22.0	1 099.6	-	0.1	353.0	135.4	349.6
Apr. ^(p)	2 946.2	821.1	1 264.2	87.8	22.0	1 154.4	-	0.1	369.2	140.1	351.5
MFI, izņemot Eurosistēmu											
2007	29 500.2	-	15 141.9	126.9	8 927.5	6 087.5	754.1	4 630.9	1 683.6	4 538.6	2 751.1
2008	31 842.1	-	16 740.2	191.0	9 690.4	6 858.8	824.8	4 848.4	1 767.6	4 404.3	3 256.9
2009 IV	31 153.8	-	16 465.8	144.2	10 034.6	6 287.1	732.3	4 919.1	1 921.0	4 099.8	3 015.8
2010 I	31 566.8	-	16 419.7	166.3	10 024.3	6 229.1	705.8	5 013.0	1 928.1	4 290.0	3 210.3
2010 Janv.	31 408.1	-	16 461.2	161.1	10 009.6	6 290.5	738.8	4 975.7	1 920.4	4 227.0	3 084.9
Febr.	31 525.0	-	16 460.3	166.5	10 012.0	6 281.8	729.4	4 961.0	1 916.9	4 285.4	3 172.0
Marts	31 566.8	-	16 419.7	166.3	10 024.3	6 229.1	705.8	5 013.0	1 928.1	4 290.0	3 210.3
Apr. ^(p)	31 983.4	-	16 591.8	159.6	10 111.3	6 320.9	713.9	5 024.2	1 932.0	4 404.8	3 316.7

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Euro zonas rezidentu emitētā summa. Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētā summa iekļauta ārējos aktīvos.

3) Euro zonas rezidentu turētā summa.

4) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu īpašumā esošie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.2. Euro zonas MFI konsolidētā bilance¹⁾
(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)**1. Aktīvi**

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem			Euro zonas valstu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi			Citu euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi
		Kopā	Vakdība	Citi euro zonas rezidenti	Kopā	Vakdība	Citi euro zonas rezidenti				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2007	22 380.4	11 119.4	974.4	10 144.9	2 469.4	1 454.3	1 015.1	882.2	5 310.0	214.6	2 384.7
2008	24 126.7	11 761.8	989.0	10 772.8	2 974.7	1 565.5	1 409.2	784.2	5 239.0	220.0	3 147.1
2009 IV	23 862.6	11 802.7	1 021.7	10 781.0	3 352.5	1 852.2	1 500.3	811.8	4 815.8	228.9	2 851.0
2010 I	24 311.4	11 848.7	1 052.6	10 796.1	3 413.9	1 927.7	1 486.2	793.6	5 004.3	226.4	3 024.5
2010 Janv.	24 090.2	11 804.2	1 033.3	10 770.9	3 357.7	1 860.7	1 497.0	815.6	4 946.7	228.1	2 937.7
Febr.	24 260.7	11 802.7	1 028.5	10 774.2	3 398.7	1 897.4	1 501.2	801.4	5 017.8	226.6	3 013.6
Marts	24 311.4	11 848.7	1 052.6	10 796.1	3 413.9	1 927.7	1 486.2	793.6	5 004.3	226.4	3 024.5
Apr. ^(p)	24 632.3	11 873.1	1 056.0	10 817.1	3 438.0	1 942.1	1 495.9	825.5	5 129.1	226.4	3 140.9
Darījumi											
2007	2 621.2	1 014.4	-10.0	1 024.4	289.0	-38.3	327.3	55.5	832.9	-1.2	431.1
2008	1 711.0	599.0	12.8	586.2	499.4	90.1	409.2	-56.0	-56.3	-3.0	728.9
2009 IV	-124.2	-3.3	10.2	-13.5	-5.7	-11.4	5.7	9.2	-34.7	3.9	-93.5
2010 I	270.4	26.9	30.4	-3.4	52.2	71.7	-19.5	-13.0	54.0	-2.6	152.8
2010 Janv.	125.8	-18.8	11.3	-30.1	2.0	8.6	-6.6	4.9	62.5	-0.7	75.8
Febr.	117.6	-2.6	-4.9	2.4	34.4	31.9	2.5	-12.1	16.7	-1.8	83.0
Marts	27.0	48.3	24.0	24.3	15.8	31.2	-15.3	-5.9	-25.2	0.0	-6.0
Apr. ^(p)	275.1	30.4	3.3	27.2	23.1	14.1	9.0	34.8	71.9	0.0	115.5

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi	Pārējās valdības/citu euro zonas rezidentu noguldījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/dajas ²⁾	Emitētie parāda vērtspapīri ³⁾	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības	MFI savstarpējo saistību pārniegums salīdzinājumā ar MFI savstarpējiem aktīviem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2007	22 380.4	638.6	150.8	8 946.6	660.4	2 849.1	1 492.7	4 652.5	3 009.2	-19.7
2008	24 126.7	722.9	259.8	9 707.1	725.7	2 830.7	1 615.2	4 782.1	3 562.7	-79.9
2009 IV	23 862.6	770.1	246.8	10 057.2	646.9	2 758.5	1 802.3	4 240.0	3 369.6	-29.0
2010 I	24 311.4	768.7	267.4	10 046.3	628.1	2 826.0	1 830.6	4 425.4	3 559.9	-41.0
2010 Janv.	24 090.2	757.2	277.4	10 033.2	651.9	2 804.8	1 798.1	4 360.4	3 436.2	-29.1
Febr.	24 260.7	759.7	273.5	10 035.6	643.7	2 799.4	1 814.1	4 423.5	3 523.4	-12.2
Marts	24 311.4	768.7	267.4	10 046.3	628.1	2 826.0	1 830.6	4 425.4	3 559.9	-41.0
Apr. ^(p)	24 632.3	772.7	247.4	10 133.2	636.9	2 843.5	1 839.4	4 544.9	3 668.3	-54.3
Darījumi										
2007	2 621.2	45.8	-13.4	887.5	54.5	269.3	143.4	857.8	446.6	-70.4
2008	1 711.0	83.3	106.1	700.3	29.4	-32.0	139.0	93.1	616.2	-24.6
2009 IV	-124.2	29.4	-48.6	103.1	-46.1	-22.8	52.8	-87.6	-139.2	34.8
2010 I	270.4	-1.3	20.7	-33.0	-19.1	41.6	-0.7	76.3	191.7	-5.7
2010 Janv.	125.8	-12.8	30.7	-32.3	4.7	30.3	-8.8	56.3	72.0	-14.2
Febr.	117.6	2.4	-3.9	-10.6	-8.2	-13.3	-1.0	28.9	100.8	22.5
Marts	27.0	9.0	-6.1	9.8	-15.6	24.7	9.2	-8.8	18.9	-14.0
Apr. ^(p)	275.1	4.0	-20.0	82.8	4.8	13.5	-4.7	90.2	111.7	-7.4

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Euro zonas rezidentu turētā summa.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu īpašumā esošie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.3. Monetārā statistika¹⁾

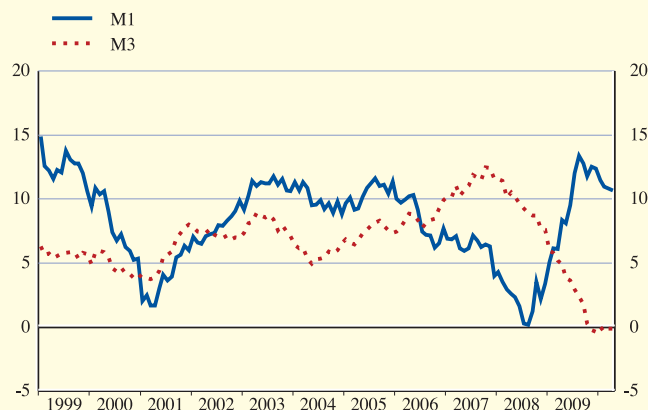
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

1. Monetārie rādītāji²⁾ un M3 neietilpstošie bilances posteņi

	M3				M3 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	Ilgāka termiņa finanšu saistības	Kredīts valdībai	Kredīts pārējiem euro zonas rezidentiem			Trie ārējie aktīvi ³⁾	
	M2		M3 - M2	Aizdevumi				Papildpostenis: aizdevumu dati koriģēti atbilstoši datiem par aizdevumu pārdošanu un vērtspapīrošanu ⁴⁾				
	M1	M2 - M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Atlikumi											
2007	3 831.9	3 508.3	7 340.2	1 302.6	8 642.8	-	6 019.1	2 449.9	12 053.7	10 153.6	-	638.7
2008	3 980.2	4 033.1	8 013.3	1 372.0	9 385.4	-	6 285.9	2 576.2	12 965.8	10 777.2	-	437.2
2009 IV	4 492.2	3 688.4	8 180.6	1 146.3	9 327.0	-	6 757.7	2 899.9	13 083.3	10 779.2	-	555.7
2010 I	4 567.8	3 652.6	8 220.4	1 102.5	9 322.9	-	6 895.6	2 979.4	13 090.5	10 801.2	-	590.5
2010 Janv. Febr. Marts Apr. ^(p)	4 538.0	3 665.0	8 203.0	1 099.5	9 302.5	-	6 839.5	2 897.3	13 099.2	10 774.1	-	570.2
	4 561.1	3 659.6	8 220.7	1 091.1	9 311.8	-	6 872.5	2 929.6	13 118.3	10 795.6	-	572.7
	4 567.8	3 652.6	8 220.4	1 102.5	9 322.9	-	6 895.6	2 979.4	13 090.5	10 801.2	-	590.5
	4 648.3	3 617.7	8 266.1	1 125.5	9 391.6	-	6 944.2	2 986.1	13 097.8	10 819.0	-	611.5
	Darījumi											
2007	148.3	528.6	676.9	220.2	897.1	-	507.7	-51.0	1 403.5	1 024.8	1 115.4	-26.0
2008	130.2	484.0	614.1	47.8	661.9	-	253.1	103.1	927.9	581.9	737.8	-150.3
2009 IV	89.6	-102.4	-12.8	-24.9	-37.7	-	52.5	17.1	-19.9	-4.6	-6.1	27.8
2010 I	71.7	-46.3	25.3	-43.4	-18.1	-	74.4	75.2	-11.7	3.5	-5.8	9.4
2010 Janv. Febr. Marts Apr. ^(p)	43.7	-27.1	16.6	-46.2	-29.6	-	57.5	-2.7	-6.5	-25.2	-29.5	10.3
	21.2	-11.7	9.5	-8.6	0.9	-	3.4	27.3	18.6	20.7	17.7	-17.6
	6.7	-7.5	-0.8	11.4	10.6	-	13.5	50.6	-23.8	8.0	6.0	16.8
	79.3	-37.1	42.3	22.0	64.3	-	27.3	6.3	15.5	24.0	26.0	-2.6
	Pieauguma temps											
2007	4.0	17.8	10.2	20.1	11.6	11.9	9.3	-2.2	13.2	11.2	12.1	-26.0
2008	3.4	13.7	8.3	3.6	7.6	7.1	4.2	4.2	7.7	5.7	7.1	-150.3
2009 IV	12.4	-9.1	1.6	-11.6	-0.3	-0.2	6.6	11.9	0.6	-0.2	0.2	122.9
2010 I	10.8	-8.0	1.6	-10.9	-0.1	-0.2	5.8	9.8	0.1	-0.2	-0.1	155.9
2010 Janv. Febr. Marts Apr. ^(p)	11.5	-8.1	1.8	-11.1	0.0	-0.2	6.3	9.7	0.2	-0.6	-0.3	199.6
	11.0	-8.1	1.6	-12.6	-0.4	-0.2	5.6	9.2	0.2	-0.4	-0.2	139.2
	10.8	-8.0	1.6	-10.9	-0.1	-0.2	5.8	9.8	0.1	-0.2	-0.1	155.9
	10.7	-8.5	1.4	-9.2	-0.1	.	5.7	8.7	0.3	0.1	0.1	95.1

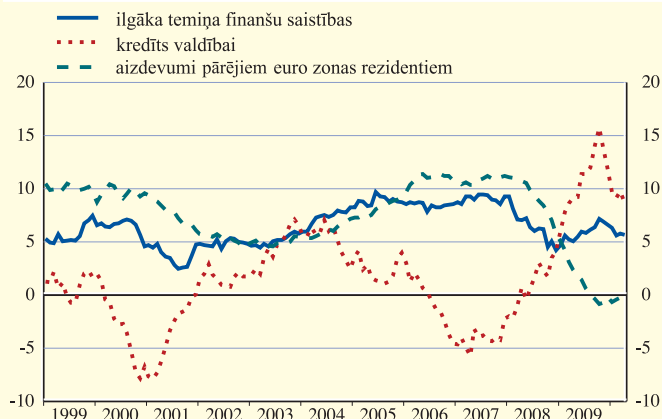
A1. Monetārie rādītāji¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A2. M3 neietilpstošie bilances posteņi¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

- 1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs. Atsevišķu rādītāju mēneša un citi īstermiņa kāpuma tempa dati pieejami <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>.
- 2) MFI un centrālās valdības (pasts, Valsts kase u.c.) monetārās saistības pret euro zonas rezidentu ne-MFI, izņemot centrālo valdību. M1, M2 un M3 definīcijas sk. terminu skaidrojumā.
- 3) Sadaļā "pieauguma temps" ietvertās vērtības ir 12 mēnešu laikā pirms norādītā perioda veikto darījumu summa.
- 4) Korekcija, ņemot vērā no MFI bilancēm izslēgtos aizdevumus sakarā ar to pārdošanu vai vērtspapīrošanu.

2.3. Monetārā statistika¹⁾

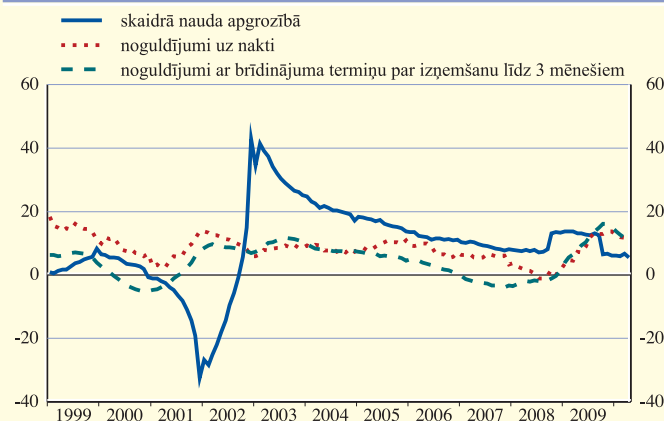
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

2. Monetāro rādītāju un ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas

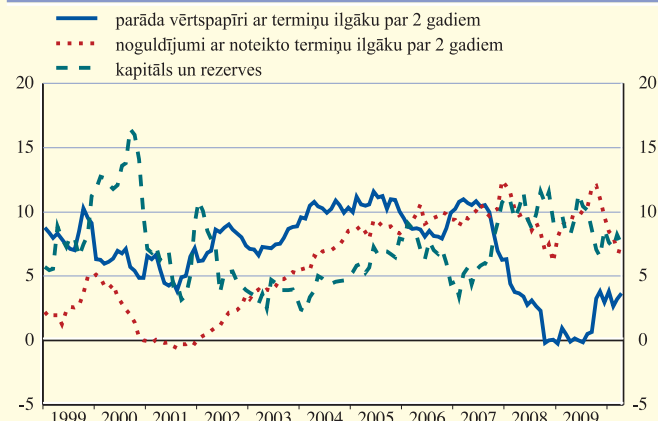
	Skaidrā nauda apgrozībā	Noguldījumi uz nakti	Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	Repo darījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/daļas	Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	Kapitāls un rezerves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2007	625.9	3 206.0	1 966.8	1 541.5	304.6	685.8	312.2	2 548.1	119.6	1 867.6	1 483.7
2008	710.6	3 269.7	2 464.5	1 568.6	350.3	754.9	266.9	2 576.0	121.6	1 984.4	1 603.9
2009 IV	755.3	3 736.9	1 883.0	1 805.4	340.3	673.5	132.6	2 638.4	131.9	2 198.3	1 789.1
2010 I	775.5	3 792.4	1 816.8	1 835.8	343.0	625.3	134.2	2 693.5	132.2	2 241.1	1 828.8
2010 Janv.	760.8	3 777.1	1 844.5	1 820.5	308.7	658.5	132.3	2 689.0	131.7	2 226.0	1 792.8
Febr.	764.8	3 796.3	1 830.1	1 829.5	323.6	641.7	125.8	2 681.0	131.2	2 245.2	1 815.0
Marts	775.5	3 792.4	1 816.8	1 835.8	343.0	625.3	134.2	2 693.5	132.2	2 241.1	1 828.8
Apr. ^(p)	769.2	3 879.1	1 777.0	1 840.7	359.2	627.4	138.9	2 709.0	131.2	2 256.4	1 847.6
Darījumi											
2007	46.7	101.6	580.6	-52.0	41.0	58.5	120.6	149.3	9.8	207.3	141.3
2008	83.6	46.5	463.4	20.5	47.0	32.6	-31.9	1.2	0.7	114.6	136.7
2009 IV	8.8	80.9	-147.6	45.2	12.4	-23.6	-13.7	4.4	-1.1	4.9	44.3
2010 I	20.2	51.5	-75.7	29.4	2.5	-48.5	2.5	28.0	0.3	35.4	10.7
2010 Janv.	5.6	38.2	-41.3	14.2	-31.7	-15.2	0.7	33.3	-0.2	25.4	-1.0
Febr.	4.0	17.3	-20.6	8.9	14.9	-16.8	-6.7	-15.7	-0.5	14.4	5.2
Marts	10.7	-4.0	-13.8	6.3	19.4	-16.5	8.5	10.5	1.0	-4.5	6.4
Apr. ^(p)	-6.3	85.6	-41.8	4.7	16.2	-1.9	7.7	8.5	-0.8	14.4	5.2
Pieauguma temps											
2007	8.1	3.3	41.2	-3.3	15.5	9.2	62.1	6.3	9.6	12.4	10.8
2008	13.3	1.4	23.3	1.3	15.3	4.7	-10.6	0.1	0.5	6.1	9.3
2009 IV	6.1	13.8	-24.4	15.1	-2.8	-1.8	-50.1	3.0	7.2	9.6	8.6
2010 I	6.8	11.7	-22.0	11.8	1.3	-11.7	-29.8	3.2	5.5	7.0	8.2
2010 Janv.	6.2	12.6	-22.7	13.7	-4.9	-5.7	-38.3	3.8	6.1	8.5	7.6
Febr.	6.0	12.0	-22.5	12.7	-1.2	-9.4	-41.0	2.7	5.9	8.1	7.2
Marts	6.8	11.7	-22.0	11.8	1.3	-11.7	-29.8	3.2	5.5	7.0	8.2
Apr. ^(p)	5.5	11.8	-22.5	10.6	7.3	-11.2	-29.7	3.7	3.9	6.9	7.5

A3. Monetāro rādītāju sastāvdaļas¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

A4. Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas¹⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.4. MFI aizdevumi: dalījums^{1), 2)}

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aizdevumi finanšu starpniekiem, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Citi finanšu starpnieki ³⁾	Nefinanšu sabiedrības			Mājsaimniecības ⁴⁾				
	Kopā	Kopā	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Patēriņa kredīti	Kredīti mājokļa iegādei	Pārējie kredīti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2007	107.5	876.6	4 384.6	1 282.9	859.8	2 241.9	4 784.9	616.7	3 421.0	747.3
2008	104.9	973.0	4 822.5	1 381.6	961.1	2 479.8	4 876.8	631.0	3 482.3	763.5
2009 IV	90.0	1 059.9	4 685.9	1 185.8	936.9	2 563.2	4 943.4	630.3	3 542.4	770.6
2010 I	87.4	1 048.6	4 684.0	1 173.3	923.0	2 587.6	4 981.2	622.0	3 580.4	778.8
2010 Janv.	87.5	1 049.1	4 681.3	1 185.6	929.6	2 566.2	4 956.0	627.1	3 554.8	774.2
Febr.	91.3	1 042.4	4 694.8	1 183.9	931.2	2 579.7	4 967.1	624.8	3 565.5	776.9
Marts	87.4	1 048.6	4 684.0	1 173.3	923.0	2 587.6	4 981.2	622.0	3 580.4	778.8
Apr. ^(p)	90.5	1 068.3	4 663.5	1 155.9	918.8	2 588.7	4 996.6	624.0	3 593.2	779.5
Darījumi										
2007	16.7	175.2	554.9	145.6	155.7	253.6	278.0	31.4	226.5	20.0
2008	-3.7	87.2	418.7	86.8	119.8	212.0	79.8	10.4	52.3	17.1
2009 IV	-3.4	10.3	-46.3	-45.4	-15.1	14.2	34.9	0.4	30.1	4.3
2010 I	-2.7	-32.4	-0.3	-3.0	-10.9	13.5	38.9	-4.4	35.5	7.8
2010 Janv.	-2.5	-29.5	-5.7	-0.7	-6.5	1.5	12.5	-1.8	11.5	2.9
Febr.	3.7	-6.6	12.1	-2.2	1.9	12.4	11.4	-1.8	10.1	3.0
Marts	-3.9	3.6	-6.7	-0.1	-6.3	-0.3	15.0	-0.9	13.9	1.9
Apr. ^(p)	3.0	18.6	-14.3	-17.4	-0.6	3.7	16.5	0.6	12.8	3.2
Pieauguma temps										
2007	18.2	24.7	14.5	12.8	22.0	12.8	6.2	5.4	7.1	2.7
2008	-3.5	10.0	9.5	6.7	13.9	9.4	1.7	1.7	1.5	2.3
2009 IV	-13.0	3.6	-2.2	-13.1	-1.9	3.8	1.3	-0.1	1.5	1.6
2010 I	-11.3	0.1	-2.4	-10.6	-4.4	2.7	2.1	-1.1	2.6	2.8
2010 Janv.	-10.3	-0.5	-2.7	-12.9	-3.4	3.1	1.6	-0.5	1.8	2.2
Febr.	-5.4	-0.6	-2.4	-12.0	-3.5	3.1	1.8	-0.8	2.1	2.7
Marts	-11.3	0.1	-2.4	-10.6	-4.4	2.7	2.1	-1.1	2.6	2.8
Apr. ^(p)	-7.4	2.2	-2.6	-10.9	-4.9	2.6	2.5	-0.3	2.9	3.0

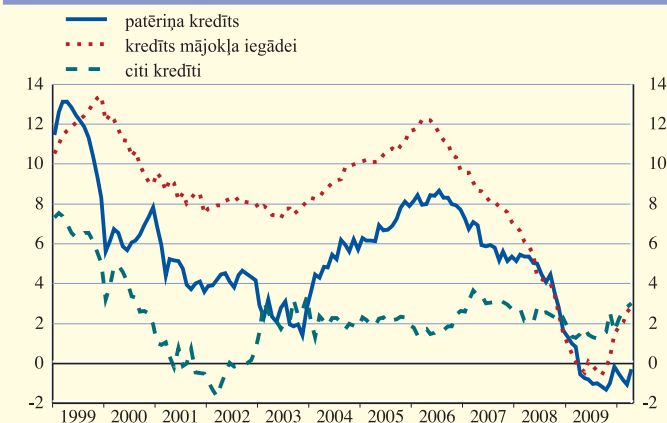
A5. Aizdevumi citiem finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām²⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati)

A6. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti²⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. ieguldījumu fondi.

4) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

2.4. MFI aizdevumi: dalījums^{1), 2)}

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

2. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi				Citi finanšu starpnieki ³⁾				Nefinanšu sabiedrības			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Atlikumi												
2008	93.7	69.3	6.2	18.2	962.5	555.4	169.0	238.1	4 828.2	1 377.4	961.3	2 489.5
2009 IV	80.3	57.4	7.0	15.9	1 052.9	593.4	186.2	273.3	4 692.3	1 181.7	937.3	2 573.3
2010 I	87.1	65.4	5.8	15.9	1 056.2	594.5	184.8	276.9	4 680.5	1 170.1	924.2	2 586.2
2010 Febr.	88.2	66.5	5.7	16.0	1 036.0	576.2	183.6	276.2	4 689.9	1 180.1	929.8	2 580.0
Marts	87.1	65.4	5.8	15.9	1 056.2	594.5	184.8	276.9	4 680.5	1 170.1	924.2	2 586.2
Apr. ^(p)	92.2	70.2	5.9	16.0	1 076.1	612.7	185.5	277.9	4 667.6	1 159.6	920.4	2 587.6
Darījumi												
2008	-3.4	-3.1	-1.3	1.0	90.2	27.7	20.1	42.4	419.2	86.1	120.0	213.1
2009 IV	-14.0	-14.2	-0.8	1.0	-9.9	-5.5	-5.2	0.8	-29.4	-46.1	-12.5	29.1
2010 I	6.6	7.9	-1.3	0.0	-17.8	-14.9	-5.9	3.0	-10.2	-2.2	-10.1	2.1
2010 Febr.	2.1	4.0	-1.6	-0.3	-7.3	-7.6	-0.5	0.8	1.7	-6.5	0.9	7.2
Marts	-1.2	-1.1	0.0	-0.1	17.7	19.2	-1.8	0.2	-5.3	0.4	-3.7	-2.0
Apr. ^(p)	5.1	4.9	0.2	0.1	18.8	17.5	0.5	0.7	-6.7	-10.5	-0.2	4.0
Pieauguma temps												
2008	-3.5	-4.3	-17.8	6.1	10.5	5.5	13.5	22.0	9.5	6.7	13.9	9.4
2009 IV	-13.1	-17.1	14.2	-4.8	4.1	4.3	4.4	3.1	-2.2	-13.1	-1.9	3.8
2010 I	-11.2	-12.5	-13.4	-3.2	-0.1	-0.7	-5.6	5.3	-2.4	-10.6	-4.4	2.7
2010 Febr.	-5.5	-4.9	-17.4	-1.7	-0.9	-2.0	-4.2	3.5	-2.4	-12.0	-3.5	3.1
Marts	-11.2	-12.5	-13.4	-3.2	-0.1	-0.7	-5.6	5.3	-2.4	-10.6	-4.4	2.7
Apr. ^(p)	-7.5	-8.1	-4.6	-4.7	2.1	3.5	-5.5	4.2	-2.6	-10.9	-4.9	2.6

3. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti⁴⁾

	Kopā		Patēriņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei				Citi kredīti			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	Atlikumi													
2008	4 887.8	633.0	138.8	196.2	298.0	3 490.4	17.2	67.5	3 405.7	764.4	155.0	90.4	519.0	
2009 IV	4 954.8	632.3	135.6	195.0	301.8	3 550.8	14.8	60.9	3 475.1	771.6	146.2	87.3	538.1	
2010 I	4 971.6	619.8	130.5	191.1	298.2	3 574.8	14.8	60.7	3 499.3	777.1	147.0	85.5	544.6	
2010 Febr. Marts Apr. ^(p)	4 959.4	619.8	130.6	191.2	297.9	3 564.4	14.6	60.8	3 489.0	775.2	146.8	85.6	542.8	
	4 971.6	619.8	130.5	191.1	298.2	3 574.8	14.8	60.7	3 499.3	777.1	147.0	85.5	544.6	
	4 980.6	621.6	130.2	191.5	299.9	3 582.4	14.8	60.6	3 507.0	776.6	145.7	83.9	547.0	
	Darījumi													
2008	80.2	10.4	1.0	-9.1	18.6	52.6	1.1	-3.8	55.3	17.1	2.5	-5.4	20.0	
2009 IV	39.8	0.6	3.0	-1.1	-1.3	34.4	-0.4	-1.6	36.4	4.8	-2.4	0.0	7.2	
2010 I	17.9	-8.8	-3.5	-2.6	-2.6	21.4	0.0	0.1	21.4	5.2	0.3	-1.0	6.0	
2010 Febr. Marts Apr. ^(p)	5.9	-3.8	-3.0	-0.5	-0.3	7.5	-0.1	-0.2	7.8	2.1	0.0	-0.1	2.2	
	13.1	1.9	1.0	0.7	0.2	9.3	0.1	0.2	9.0	2.0	0.1	-0.1	2.0	
	10.0	0.5	-0.3	-0.5	1.3	7.6	0.0	-0.1	7.7	1.9	-1.2	-0.4	3.6	
	Pieauguma temps													
2008	1.7	1.7	0.7	-4.4	6.7	1.5	7.0	-5.2	1.7	2.3	1.7	-5.2	4.0	
2009 IV	1.3	-0.1	-0.9	-2.2	1.6	1.5	-15.3	-12.0	1.8	1.6	-5.1	-1.9	4.2	
2010 I	2.1	-1.1	-1.7	-2.4	0.1	2.6	-10.4	-7.4	2.8	2.8	-2.2	-1.5	5.0	
2010 Febr. Marts Apr. ^(p)	1.8	-0.8	-1.9	-2.8	0.9	2.1	-15.2	-9.3	2.4	2.7	-1.8	-1.6	4.7	
	2.1	-1.1	-1.7	-2.4	0.1	2.6	-10.4	-7.4	2.8	2.8	-2.2	-1.5	5.0	
	2.5	-0.3	-0.7	-1.8	0.9	2.9	-7.8	-7.4	3.1	3.0	-1.3	-2.4	5.2	

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. ieguldījumu fondi.

4) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

2.4. MFI aizdevumi: dalījums^{1),2)}

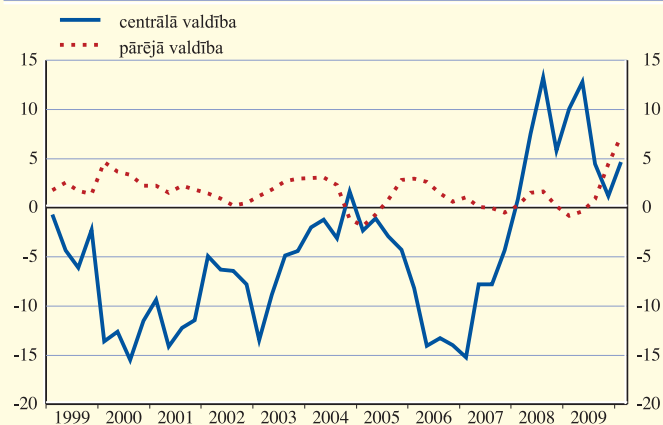
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

4. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas ³⁾	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2008	968.4	227.1	210.1	509.0	22.2	3 247.8	2 282.0	965.8	57.8	908.1
2009	1 002.3	229.9	211.0	527.7	33.8	2 826.3	1 917.4	908.9	46.3	862.6
2009 II	999.0	249.4	206.5	514.5	28.6	2 949.2	1 999.9	949.3	57.1	892.2
III	994.7	235.9	209.7	518.3	30.7	2 808.1	1 894.1	914.0	47.7	866.2
IV	1 002.3	229.9	211.0	527.7	33.8	2 826.3	1 917.4	908.9	46.3	862.6
2010 I ⁹⁾	1 033.0	244.0	210.5	543.6	34.9	2 956.1	1 986.9	969.1	47.5	921.6
Darījumi										
2008	13.7	12.4	-8.1	16.5	-7.2	-59.3	-85.8	26.4	0.3	26.1
2009	36.0	2.8	0.9	20.8	11.5	-385.5	-346.8	-39.3	-1.5	-37.8
2009 II	28.0	16.9	0.9	2.6	7.6	-72.3	-78.9	6.9	-1.1	8.1
III	-4.2	-13.4	3.2	3.9	2.1	-75.1	-70.0	-5.1	0.8	-5.9
IV	10.2	-6.2	1.3	12.0	3.1	-4.0	10.6	-15.4	-1.4	-14.0
2010 I ⁹⁾	30.3	13.6	-0.4	16.0	1.2	55.8	26.7	32.1	0.0	32.1
Pieauguma temps										
2008	1.4	5.8	-3.7	3.3	-24.5	-1.8	-3.6	2.8	0.5	3.0
2009	3.7	1.2	0.5	4.1	52.0	-11.8	-15.1	-4.1	-3.1	-4.2
2009 II	2.6	12.8	-4.1	3.9	-31.9	-13.8	-16.5	-7.5	-7.8	-7.5
III	1.7	4.5	-0.2	4.4	-32.3	-18.2	-21.9	-9.4	-1.3	-9.9
IV	3.7	1.2	0.5	4.1	52.0	-11.8	-15.1	-4.1	-3.1	-4.2
2010 I ⁹⁾	6.6	4.7	2.4	6.8	66.2	-3.1	-5.3	2.0	-3.5	2.3

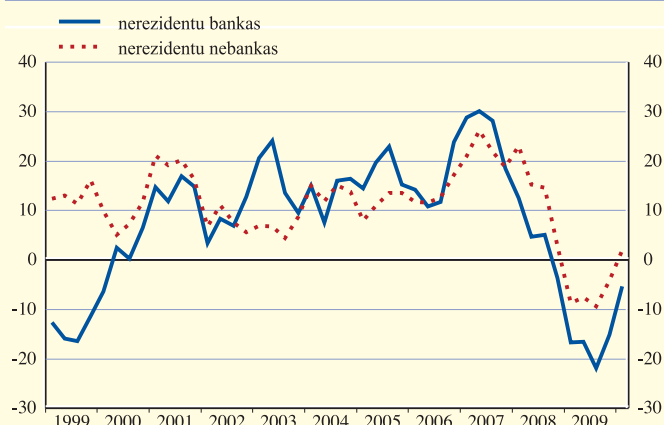
A7. Aizdevumi valdībai²⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati)

A8. Aizdevumi ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem²⁾

(gada pieauguma temps; sezonāli neizlīdzināti dati)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Šķāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

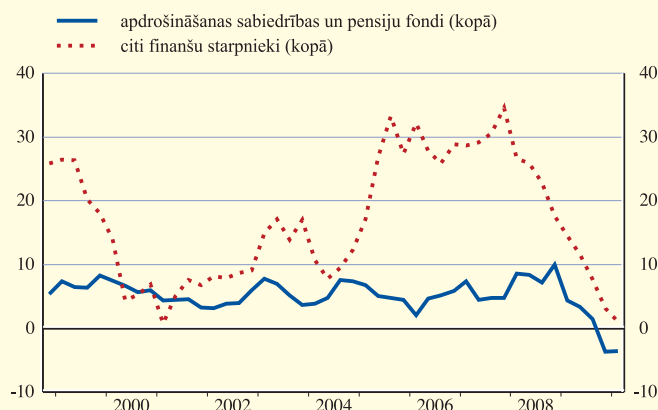
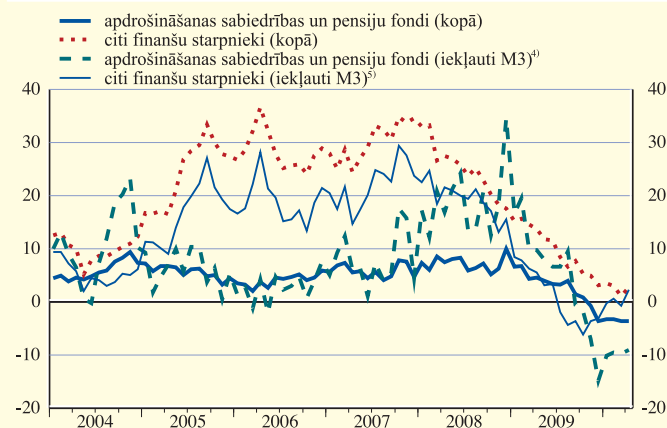
3) Termiņš "bankas" šajā tabulā lietots, lai apzīmētu MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums^{1),2)}

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

1. Finanšu starpnieku noguldījumi

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi						Citi finanšu starpnieki ³⁾							
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi													
2007	689.5	70.8	69.6	526.4	0.8	1.1	20.8	1 525.0	311.8	345.5	708.1	12.2	0.3	147.1
2008	761.9	84.4	114.3	537.5	1.1	1.5	23.1	1 803.1	320.3	420.6	852.9	12.3	0.1	197.0
2009 IV	738.3	84.2	87.0	543.3	2.2	1.4	20.2	1 873.1	313.4	335.3	957.6	15.9	0.0	250.9
2010 I	735.8	87.1	84.9	539.7	2.5	1.4	20.2	1 886.8	329.1	311.9	956.7	17.1	0.1	272.0
2010 Janv. Febr. Marts Apr. ^(p)	743.4	80.8	83.1	540.2	2.3	1.4	22.3	1 877.2	342.4	323.2	960.9	17.0	0.1	233.6
	736.4	90.3	85.6	539.5	2.3	1.4	17.3	1 897.4	334.4	327.4	962.9	17.0	0.2	255.5
	735.8	87.1	84.9	539.7	2.5	1.4	20.2	1 886.8	329.1	311.9	956.7	17.1	0.1	272.0
	735.8	88.4	84.5	540.7	2.5	1.4	18.3	1 948.4	367.3	301.8	966.3	18.4	0.2	294.4
	Darījumi													
2007	31.3	0.8	10.4	24.7	-0.3	-0.3	-4.1	394.9	33.9	98.7	236.3	1.7	0.1	24.1
2008	69.4	12.4	42.8	12.3	-0.3	0.1	2.2	268.9	4.5	71.8	142.3	-0.3	-0.3	51.0
2009 IV	-4.6	0.6	0.8	-7.3	0.3	0.0	1.1	-17.1	-1.9	-4.3	-9.8	1.4	-0.1	-2.4
2010 I	-3.8	2.7	-3.1	-3.7	0.3	0.0	0.0	-3.0	13.4	-30.2	-8.3	1.1	0.1	20.9
2010 Janv. Febr. Marts Apr. ^(p)	4.8	9.7	-4.0	-3.1	0.2	0.0	2.1	-0.3	27.9	-13.1	1.2	1.1	0.0	-17.4
	-7.2	-3.8	2.4	-0.7	0.0	0.0	-5.0	9.2	-8.8	-0.9	-2.9	-0.1	0.1	21.8
	-1.4	-3.2	-1.5	0.2	0.2	0.0	3.0	-12.0	-5.7	-16.2	-6.6	0.0	0.0	16.5
	-0.1	1.3	-0.5	0.9	0.0	0.0	-1.9	58.3	37.4	-11.7	8.8	1.3	0.0	22.4
	Pieauguma temps													
2007	4.8	1.1	17.5	4.9	-25.3	-	-16.4	34.5	12.0	39.7	49.5	16.4	-	19.1
2008	10.0	17.3	60.0	2.3	-23.4	-	10.5	17.6	1.4	20.9	20.0	-2.5	-	34.6
2009 IV	-3.6	-1.1	-26.5	1.0	96.8	-	-12.3	3.1	2.0	-22.0	10.0	30.0	-	27.4
2010 I	-3.5	-4.7	-16.4	-1.1	53.8	-	-5.6	1.1	2.7	-15.2	3.0	18.1	-	15.9
2010 Janv. Febr. Marts Apr. ^(p)	-3.3	-7.7	-17.9	-0.5	89.2	-	10.8	3.5	4.2	-13.1	7.4	33.6	-	14.1
	-3.2	-3.1	-14.6	-0.8	64.7	-	-18.9	3.1	2.1	-13.0	5.7	21.7	-	20.6
	-3.5	-4.7	-16.4	-1.1	53.8	-	-5.6	1.1	2.7	-15.2	3.0	18.1	-	15.9
	-3.6	-2.1	-15.7	-1.6	42.3	-	-12.1	2.7	11.3	-20.0	3.2	22.0	-	23.7

A9. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā²⁾
(gada pieauguma temps)**A10. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā²⁾**
(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Ietilpst ieguldījumu fondi.

4) Ietilpst 2., 3., 5. un 7. ailē atspoguļotie noguldījumi.

5) Ietilpst 9., 10., 12. un 14. ailē atspoguļotie noguldījumi.

2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums^{1),2)}

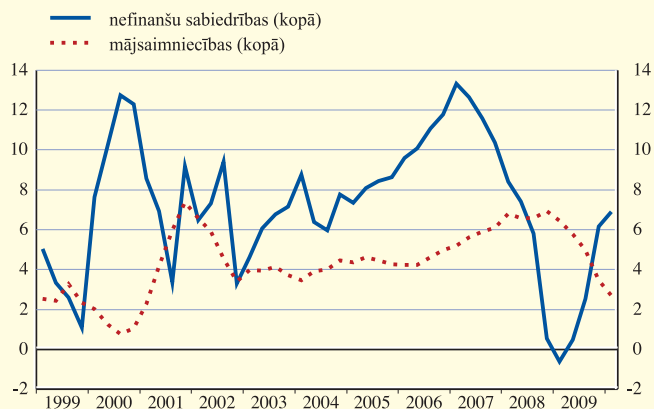
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

2. Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi

	Nefinanšu sabiedrības							Mājsaimniecības ³⁾						
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		Repo darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Atlikumi													
2007	1 477.2	884.0	479.4	59.5	29.3	1.4	23.7	4 989.0	1 777.4	993.3	561.5	1 458.6	111.1	87.1
2008	1 502.8	883.4	502.2	64.4	27.9	1.3	23.7	5 368.6	1 813.3	1 350.0	517.9	1 490.2	113.6	83.7
2009 IV	1 603.3	1 001.2	434.7	80.7	68.7	1.7	16.3	5 590.9	2 155.6	988.5	605.6	1 680.2	123.7	37.3
2010 I	1 576.5	982.4	423.8	82.9	72.9	1.8	12.6	5 593.7	2 157.8	925.0	631.6	1 721.5	121.7	36.1
2010 Janv.	1 548.0	964.5	418.3	81.6	68.7	1.7	13.2	5 611.5	2 174.1	953.9	615.5	1 708.9	122.2	37.0
Febr.	1 534.7	954.1	414.8	81.7	70.7	1.8	11.7	5 611.7	2 176.5	935.8	625.0	1 715.9	121.6	37.0
Marts	1 576.5	982.4	423.8	82.9	72.9	1.8	12.6	5 593.7	2 157.8	925.0	631.6	1 721.5	121.7	36.1
Apr. ^(p)	1 588.6	995.1	420.3	83.7	73.7	1.9	13.8	5 608.3	2 184.1	909.5	634.6	1 726.3	119.8	33.9
	Darījumi													
2007	140.2	34.1	126.8	-8.1	-10.8	-0.7	-1.1	282.9	22.4	320.9	-45.4	-43.2	11.2	17.1
2008	7.8	-5.1	13.3	3.2	-3.4	-0.3	0.0	347.5	28.7	335.5	-43.1	28.1	1.7	-3.4
2009 IV	51.7	49.4	-10.0	2.7	10.4	0.2	-1.1	90.8	102.5	-96.5	45.0	43.3	2.3	-5.8
2010 I	-28.5	-20.3	-11.3	2.5	4.2	0.1	-3.7	0.5	2.2	-64.6	25.8	40.4	-2.0	-1.2
2010 Janv.	-57.4	-37.9	-17.2	1.0	0.0	0.0	-3.1	19.1	18.8	-35.3	9.6	27.7	-1.5	-0.3
Febr.	-14.2	-11.0	-4.0	0.2	2.0	0.0	-1.4	-0.8	2.1	-18.7	9.5	6.9	-0.6	0.0
Marts	43.0	28.7	9.9	1.3	2.2	0.1	0.9	-17.8	-18.6	-10.7	6.6	5.7	0.1	-0.9
Apr. ^(p)	11.7	12.7	-3.8	0.7	0.9	0.0	1.2	14.3	26.1	-15.5	2.9	4.7	-1.8	-2.2
	Pieauguma temps													
2007	10.4	4.0	35.1	-11.8	-26.3	-31.6	-4.4	6.1	1.3	47.7	-7.5	-3.3	11.2	24.4
2008	0.5	-0.6	2.8	5.4	-11.0	-16.2	0.0	6.9	1.6	33.2	-7.7	1.9	1.5	-3.9
2009 IV	6.2	12.9	-13.9	23.1	146.6	28.3	-31.2	3.5	17.5	-27.3	16.4	12.8	7.5	-55.4
2010 I	6.9	12.7	-10.7	17.8	89.7	37.2	-29.4	2.7	13.6	-27.8	20.5	10.0	5.3	-41.2
2010 Janv.	5.1	10.6	-12.9	20.6	115.1	32.9	-33.4	3.3	17.1	-28.4	17.8	11.6	6.3	-51.6
Febr.	5.1	11.3	-12.9	18.1	100.9	32.4	-45.1	3.1	15.6	-28.4	19.7	10.8	5.8	-47.1
Marts	6.9	12.7	-10.7	17.8	89.7	37.2	-29.4	2.7	13.6	-27.8	20.5	10.0	5.3	-41.2
Apr. ^(p)	6.6	13.8	-12.2	16.8	68.0	33.5	-29.9	2.3	11.7	-26.7	20.2	9.0	3.5	-40.3

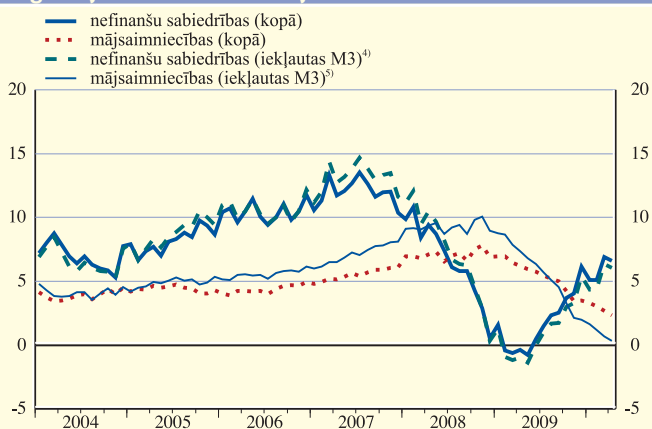
A11. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā²⁾

(gada pieauguma temps)

A12. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.

4) Ietilpst 2., 3., 5. un 7. ailē atspoguļotie noguldījumi.

5) Ietilpst 9., 10., 12. un 14. ailē atspoguļotie noguldījumi.

2.5. MFI piesaistītie noguldījumi: dalījums^{1),2)}

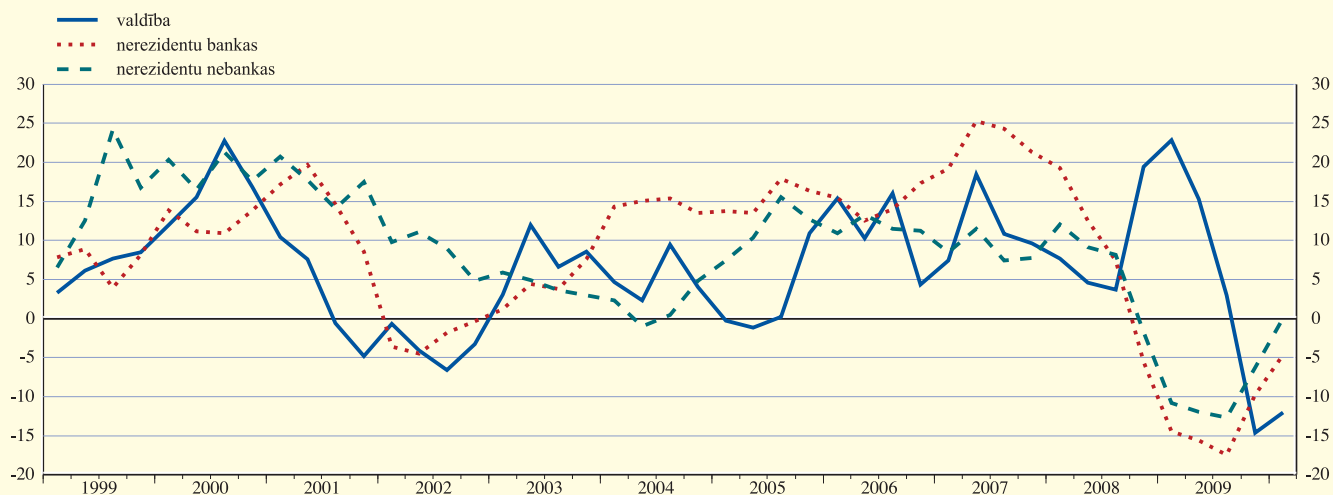
(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

3. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas ³⁾	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Atlikumi										
2007	373.7	126.9	59.0	107.6	80.3	3 862.1	2 953.9	908.2	143.3	764.9
2008	445.0	191.0	52.3	115.9	85.8	3 715.5	2 818.1	897.4	65.8	831.7
2009 II	476.6	227.3	48.9	118.9	81.4	3 565.2	2 685.4	879.8	64.3	815.5
III	403.0	157.0	51.2	123.0	71.8	3 422.4	2 564.0	858.5	63.5	795.0
IV	373.1	144.2	45.0	112.7	71.2	3 370.5	2 534.2	836.3	56.9	779.5
2010 I ^(p)	397.7	166.3	51.6	106.5	73.3	3 544.8	2 660.0	884.8	64.7	820.1
Darījumi										
2007	31.9	-3.1	13.6	9.8	11.6	609.4	542.6	66.8	20.2	46.6
2008	72.8	63.5	-6.5	8.7	7.1	-183.5	-165.9	-17.6	-36.9	19.3
2009	-64.9	-38.2	-7.2	-4.0	-15.5	-331.6	-275.8	-55.8	-4.5	-51.3
2009 II	11.8	10.9	-1.6	4.5	-2.0	-61.4	-67.8	6.4	0.7	5.7
III	-62.1	-58.9	2.3	4.1	-9.6	-80.1	-73.1	-7.0	-0.2	-6.9
IV	-30.2	-12.8	-6.1	-10.3	-0.9	-80.4	-56.3	-24.1	-2.7	-21.5
2010 I ^(p)	24.6	22.1	6.5	-6.1	2.1	93.6	68.3	25.4	6.8	18.6
Pieauguma temps										
2007	9.7	-2.4	29.9	10.7	16.9	17.9	21.3	7.7	15.8	6.3
2008	19.5	49.9	-11.0	8.1	8.8	-4.6	-5.6	-1.8	-25.6	2.7
2009 II	15.3	43.7	-13.0	5.3	-4.9	-14.7	-15.6	-11.9	-21.9	-10.4
III	2.9	18.6	-16.6	8.2	-15.4	-16.3	-17.4	-12.7	-27.0	-10.3
IV	-14.6	-20.1	-13.8	-3.4	-17.9	-8.9	-9.8	-6.2	-6.9	-6.2
2010 I ^(p)	-12.1	-17.5	2.0	-6.9	-12.5	-3.5	-4.7	0.1	8.1	-0.5

A13. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, apzīmējot MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

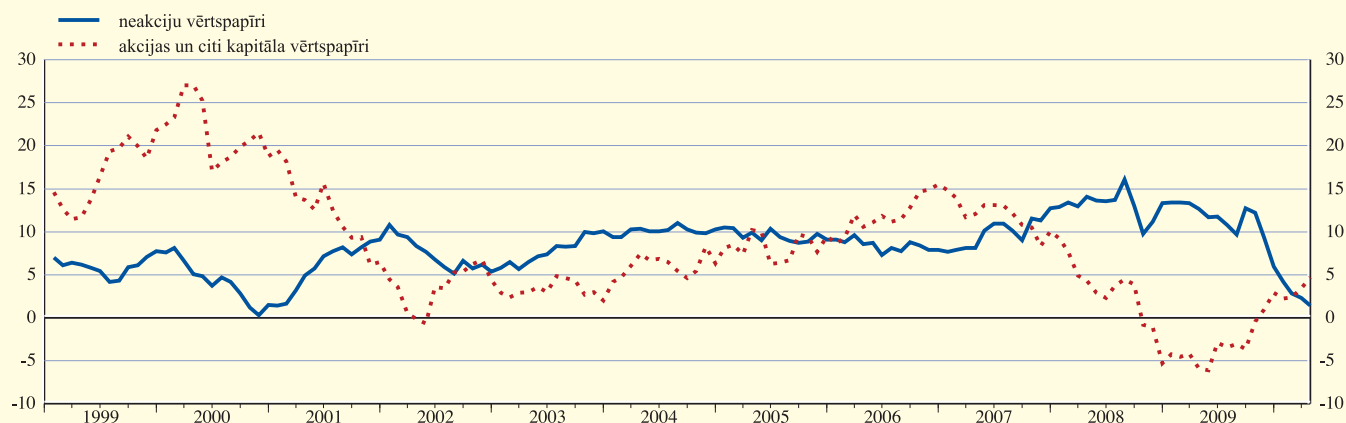
2.6. MFI vērtspapīru turējumi: dalījums^{1),2)}

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās; darījumi periodā)

	Neakciju vērtspapīri								Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Atlikumi												
2007	5 185.3	1 656.4	84.0	1 180.5	16.6	979.9	33.3	1 234.7	1 636.5	424.5	869.3	342.7
2008	5 857.6	1 884.9	92.4	1 226.6	19.3	1 355.6	51.2	1 227.5	1 473.3	421.7	774.4	277.2
2009 IV	6 209.6	1 971.7	109.2	1 467.9	16.1	1 457.3	39.4	1 148.0	1 515.9	434.7	800.2	281.0
2010 I	6 302.7	1 980.9	114.0	1 534.9	16.7	1 442.1	40.0	1 174.2	1 515.6	445.7	781.9	288.0
2010 Janv.	6 248.9	1 976.3	111.0	1 477.4	19.1	1 452.0	41.2	1 171.9	1 531.9	445.9	804.3	281.7
Febr.	6 275.5	1 964.1	109.6	1 507.4	16.3	1 456.8	40.6	1 180.7	1 516.0	442.6	790.1	283.2
Marts	6 302.7	1 980.9	114.0	1 534.9	16.7	1 442.1	40.0	1 174.2	1 515.6	445.7	781.9	288.0
Apr. ^(p)	6 326.2	1 968.8	115.2	1 547.4	17.1	1 451.5	39.9	1 186.3	1 561.4	456.8	814.0	290.5
Darījumi												
2007	592.4	136.0	18.1	-86.2	1.5	318.3	9.5	195.2	147.8	51.3	55.4	41.0
2008	696.1	214.4	5.9	38.3	1.9	389.7	19.0	26.9	-84.8	22.4	-56.5	-50.7
2009 IV	-97.7	-44.5	4.4	-17.8	-2.2	12.7	-7.3	-43.1	14.8	1.7	8.9	4.2
2010 I	48.4	7.9	-0.3	65.2	-0.3	-17.9	-2.1	-4.2	8.8	12.5	-13.0	9.3
2010 Janv.	14.6	4.9	-1.2	10.0	2.4	-7.3	0.5	5.4	18.8	12.8	5.0	1.1
Febr.	9.0	-14.3	-2.7	26.4	-3.1	3.8	-1.3	0.3	-15.0	-4.0	-12.1	1.1
Marts	24.7	17.2	3.7	28.8	0.4	-14.4	-1.2	-9.8	5.0	3.7	-5.9	7.2
Apr. ^(p)	7.7	-14.5	0.5	11.2	-0.2	9.2	-0.6	2.0	49.4	12.7	34.7	1.9
Pieauguma temps												
2007	12.7	8.7	25.4	-6.8	10.7	50.2	33.4	17.7	10.0	13.7	6.9	13.9
2008	13.4	12.8	8.1	3.2	9.9	39.9	57.2	2.2	-5.3	5.3	-6.7	-15.3
2009 IV	6.0	4.4	17.5	18.7	-16.0	7.6	-23.2	-5.3	2.9	7.0	1.5	0.7
2010 I	2.3	-0.4	7.8	12.0	-19.1	3.0	-23.2	-4.1	3.4	7.3	0.6	5.5
2010 Janv.	4.2	1.3	11.7	14.7	-12.6	7.2	-22.5	-4.8	2.2	7.0	0.9	-1.3
Febr.	2.8	-0.7	5.4	13.5	-18.5	5.8	-24.8	-5.1	2.4	6.8	0.4	1.3
Marts	2.3	-0.4	7.8	12.0	-19.1	3.0	-23.2	-4.1	3.4	7.3	0.6	5.5
Apr. ^(p)	1.4	-2.6	11.6	11.4	-20.2	1.9	-23.9	-3.3	4.7	8.8	2.2	5.5

A14. MFI vērtspapīru turējumi²⁾

(gada pieauguma temps)

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu pārvērtēšana^{1),2)}
(mljrd. euro)**1. Mājsaimniecībām³⁾ izsniegto aizdevumu pilnīga/daļēja norakstīšana**

	Patēriņa kredīts				Aizdevumi mājokļa iegādei				Citi aizdevumi			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-4.2	-1.2	-1.4	-1.6	-2.7	-0.2	-0.2	-2.3	-6.9	-0.8	-2.3	-3.7
2008	-4.6	-1.1	-1.5	-1.9	-2.7	0.0	-0.2	-2.5	-6.7	-1.2	-2.3	-3.2
2009	-7.4	-1.8	-2.2	-3.4	-3.9	-0.1	-0.2	-3.7	-7.4	-1.6	-1.3	-4.5
2009 III	-1.7	-0.3	-0.5	-0.9	-0.8	0.0	0.0	-0.7	-1.6	-0.3	-0.2	-1.0
2009 IV	-2.4	-0.8	-0.7	-0.9	-1.0	0.0	-0.1	-0.9	-2.3	-0.4	-0.6	-1.2
2010 I	-1.9	-1.1	-0.6	-0.2	-0.8	0.0	0.0	-0.7	-2.3	-0.5	-0.3	-1.4
2010 Janv.	-0.6	-0.4	0.0	-0.2	-0.4	0.0	0.0	-0.4	-1.1	-0.4	-0.2	-0.6
2010 Febr.	-0.3	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	0.0	0.0	-0.2	-0.6	-0.1	-0.1	-0.4
2010 Marts	-1.0	-0.7	-0.5	0.2	-0.2	0.0	0.0	-0.2	-0.6	-0.1	-0.1	-0.5
2010 Apr. ^(p)	-0.3	0.0	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.4	-0.1	-0.1	-0.3

2. Nefinanšu sabiedrībām un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegto aizdevumu pilnīga/daļēja norakstīšana

	Nefinanšu sabiedrības				Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	
	1	2	3	4	5	6	7	
2007	-12.5	-2.1	-5.4	-4.9	-5.2	-3.4	-1.8	
2008	-17.8	-4.1	-9.1	-4.6	-6.6	-3.4	-3.2	
2009	-35.5	-12.7	-12.5	-10.3	-6.8	-2.6	-4.2	
2009 III	-7.0	-2.2	-2.1	-2.7	-1.0	-0.5	-0.5	
2009 IV	-15.4	-5.3	-6.3	-3.8	-2.1	-0.5	-1.6	
2010 I	-9.4	-7.1	-4.0	1.7	-1.0	-0.4	-0.6	
2010 Janv.	-3.6	-1.2	-1.1	-1.3	-0.5	-0.4	-0.2	
2010 Febr.	-1.7	-0.5	-1.0	-0.2	-0.4	0.0	-0.4	
2010 Marts	-4.1	-5.4	-2.0	3.2	-0.1	0.0	-0.1	
2010 Apr. ^(p)	-4.2	-1.1	-2.4	-0.7	-0.1	-0.1	-0.1	

3. MFI turēto vērtspapīru pārvērtēšana

	Neakciju vērtspapīri							Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri				
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-14.2	-3.3	0.1	-0.4	-0.2	-3.2	-0.6	-6.7	27.6	3.8	11.7	12.1
2008	-60.5	-12.1	0.0	4.5	0.0	-19.1	-2.2	-31.7	-63.6	-9.2	-46.2	-8.2
2009	4.3	8.2	0.2	-0.8	-0.1	-1.0	0.8	-2.9	1.0	-5.9	3.4	3.5
2009 III	19.5	5.7	0.1	3.9	0.0	4.2	0.2	5.3	14.5	3.3	7.6	3.7
2009 IV	1.1	1.2	0.1	-1.5	-0.1	0.2	-0.1	1.2	-0.4	-1.7	0.6	0.8
2010 I	14.3	3.2	0.3	4.5	0.1	2.4	0.1	3.7	0.4	-1.0	-0.2	1.7
2010 Janv.	1.2	-0.1	0.1	-0.5	0.0	0.7	0.1	0.9	-2.7	-1.6	-0.8	-0.3
2010 Febr.	7.9	1.6	0.1	3.6	0.1	1.1	0.0	1.4	-0.9	0.7	-2.1	0.4
2010 Marts	5.2	1.7	0.1	1.4	0.0	0.6	0.0	1.4	4.1	-0.1	2.6	1.5
2010 Apr. ^(p)	1.3	2.1	-0.7	-1.8	0.3	0.0	0.0	1.4	-3.6	-1.6	-2.6	0.6

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām.

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums^{1),2)}

(% no kopējā; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

1. Noguldījumi

	MFI ³⁾							Ne-MFI						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas				Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentu noguldījumi													
2007	6 087.5	92.1	7.9	4.8	0.4	1.1	1.0	9 054.4	95.8	4.2	2.2	0.4	0.1	0.5
2008	6 858.8	89.7	10.3	7.3	0.4	1.2	0.8	9 881.4	96.9	3.1	1.9	0.5	0.1	0.4
2009 II	6 625.7	92.2	7.8	5.1	0.3	1.1	0.8	10 145.9	97.0	3.0	1.9	0.3	0.1	0.5
III	6 287.5	92.4	7.6	4.8	0.4	1.1	0.8	10 061.2	97.0	3.0	1.9	0.3	0.1	0.4
IV	6 287.1	93.0	7.0	4.4	0.3	1.1	0.7	10 178.7	97.0	3.0	1.9	0.2	0.1	0.4
2010 I ^(p)	6 229.1	93.1	6.9	4.1	0.3	1.2	0.8	10 190.6	97.0	3.0	2.0	0.2	0.1	0.4
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi													
2007	2 953.9	47.0	53.0	33.5	2.9	2.4	11.0	908.2	50.1	49.9	32.9	1.6	1.8	9.9
2008	2 818.1	48.3	51.7	33.4	2.8	2.6	10.2	897.4	54.9	45.1	28.7	1.4	1.9	9.4
2009 II	2 685.4	49.0	51.0	33.2	1.6	2.6	10.7	879.8	51.9	48.1	32.5	1.8	1.8	7.8
III	2 564.0	49.1	50.9	34.3	1.5	2.5	9.5	858.5	54.1	45.9	30.6	1.5	1.6	7.7
IV	2 534.2	49.2	50.8	34.2	1.8	2.2	9.6	836.3	53.5	46.5	31.4	1.1	1.8	7.5
2010 I ^(p)	2 660.0	50.4	49.6	33.2	2.0	2.1	9.1	884.8	54.2	45.8	32.2	1.1	1.4	6.3

2. Euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri

	Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas				
			Kopā				
			USD	JPY	CHF	GBP	
	1	2	3	4	5	6	7
2007	4 933.2	81.5	18.5	9.2	1.7	1.9	3.4
2008	5 111.7	83.3	16.7	8.4	2.0	1.9	2.5
2009 II	5 225.1	83.6	16.4	8.3	1.8	1.8	2.7
III	5 203.1	84.0	16.0	8.2	1.8	1.9	2.3
IV	5 179.1	83.3	16.7	8.7	1.7	1.9	2.5
2010 I ^(p)	5 289.1	82.5	17.5	9.4	1.6	1.9	2.5

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.

4) T.sk. euro izteikto nacionālo valūtu posteņi.

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums^{1),2)}

(% no kopējā; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

3. Aizdevumi

	MFI ³⁾							Ne-MFI						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas				Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentiem													
2007	5 794.2	-	-	-	-	-	-	11 098.9	96.2	3.8	1.8	0.2	0.9	0.6
2008	6 312.0	-	-	-	-	-	-	11 740.6	95.9	4.1	2.1	0.3	1.0	0.4
2009 II	6 215.5	-	-	-	-	-	-	11 835.0	96.1	3.9	2.0	0.2	1.0	0.5
III	5 911.3	-	-	-	-	-	-	11 763.1	96.2	3.8	1.9	0.2	1.0	0.4
IV	5 921.1	-	-	-	-	-	-	11 782.6	96.2	3.8	1.9	0.2	1.0	0.4
2010 I ^(p)	5 913.9	-	-	-	-	-	-	11 828.4	96.1	3.9	2.0	0.2	1.0	0.4
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem													
2007	2 344.5	48.2	51.8	28.8	2.3	2.4	12.7	955.7	40.9	59.1	41.2	1.2	3.7	8.2
2008	2 282.0	45.8	54.2	31.8	3.0	2.6	11.3	965.8	40.5	59.5	41.9	1.4	4.3	7.4
2009 II	1 999.9	45.2	54.8	29.6	2.8	3.2	13.5	949.3	40.2	59.8	42.5	1.1	3.9	7.6
III	1 894.1	45.5	54.5	29.9	2.7	3.1	12.6	914.0	40.4	59.6	41.9	1.5	3.8	7.6
IV	1 917.4	45.8	54.2	29.4	2.7	2.9	12.6	908.9	40.1	59.9	42.0	1.2	3.7	8.0
2010 I ^(p)	1 986.9	46.4	53.6	29.7	2.5	3.0	11.3	969.1	40.7	59.3	42.2	1.1	3.4	7.4

4. Neakciju vērtspapīru turējumi

	MFI emitētie vērtspapīri ³⁾							Ne-MFI emitētie vērtspapīri						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas				Visas valūtas (atlikums)	Euro ⁴⁾	Pārējās valūtas					
			Kopā						Kopā					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentu emitētie													
2007	1 740.3	95.2	4.8	2.4	0.3	0.3	1.5	2 210.3	97.7	2.3	1.4	0.2	0.1	0.5
2008	1 977.4	95.3	4.7	2.6	0.4	0.2	1.2	2 652.7	97.3	2.7	1.7	0.3	0.1	0.4
2009 II	2 123.6	95.0	5.0	2.5	0.5	0.4	1.4	2 961.9	97.7	2.3	1.5	0.2	0.1	0.3
III	2 118.3	95.1	4.9	2.9	0.2	0.3	1.3	2 998.1	97.9	2.1	1.4	0.2	0.1	0.4
IV	2 080.8	94.8	5.2	3.1	0.2	0.3	1.4	2 980.7	98.1	1.9	1.2	0.2	0.1	0.3
2010 I ⁵⁾	2 094.8	94.6	5.4	3.3	0.2	0.3	1.4	3 033.7	98.1	1.9	1.2	0.2	0.1	0.3
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētie													
2007	582.4	53.9	46.1	27.3	0.7	0.4	14.4	652.3	35.9	64.1	39.3	4.5	0.8	12.6
2008	580.7	54.1	45.9	28.6	0.9	0.5	13.3	646.8	39.0	61.0	37.1	6.4	0.8	11.0
2009 II	571.0	55.3	44.7	24.6	1.7	1.4	14.6	633.1	33.5	66.5	41.4	4.0	0.9	15.0
III	562.7	56.3	43.7	25.3	0.6	0.5	14.7	618.5	34.8	65.2	39.3	4.2	0.9	15.1
IV	547.2	55.8	44.2	26.3	0.4	0.5	14.8	600.9	34.9	65.1	38.5	4.2	0.9	15.2
2010 I ⁵⁾	564.0	55.1	44.9	28.0	0.4	0.5	14.9	610.1	32.9	67.1	39.5	4.4	0.9	15.1

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.

4) T.sk. euro izteikto nacionālo valūtu postepi.

2.9. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma balance¹⁾

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aktīvi

	Kopā	Noguldījumi un prasības	Neakciju vērtspapīri	Akcijas/citi kapitāla vērtspapīri (izņemot ieguldījumu/naudas tirgus fondu akcijas)	Ieguldījumu/ naudas tirgus fondu akcijas	Nefinanšu aktīvi	Citi aktīvi (t.sk. atvasinātie finanšu instrumenti)
	1	2	3	4	5	6	7
Atlikumi							
2009 Sept.	5 162.5	349.0	1 998.6	1 544.6	680.4	206.0	383.9
Okt.	5 175.6	351.2	2 017.7	1 523.4	688.1	207.9	387.2
Nov.	5 240.5	340.5	2 043.4	1 562.2	693.6	208.2	392.6
Dec.	5 370.4	343.7	2 076.6	1 673.3	709.0	212.6	355.2
2010 Janv.	5 454.6	353.7	2 120.0	1 650.4	726.5	215.1	389.0
Febr.	5 528.0	356.1	2 146.2	1 670.5	741.3	216.3	397.6
Marts ^(p)	5 776.2	350.9	2 209.5	1 802.5	766.6	233.1	413.7
Darījumi							
2009 III	173.1	-9.0	69.9	112.6	9.1	2.7	-12.1
IV	86.9	-12.0	58.1	42.6	15.5	5.9	-23.4
2010 I ^(p)	181.4	-2.9	65.7	29.7	29.5	17.3	42.0

2. Pasīvi

	Kopā	Saņemtie noguldījumi un aizdevumi	Ieguldījumu fondu akcijas				Citi pasīvi (t.sk. atvasinātie finanšu instrumenti)
			Kopā	Euro zonas rezidentu turējumi		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turējumi	
	1	2	3	Ieguldījumu fondi			
					5	6	7
			Atlikumi				
2009 Sept.	5 162.5	96.8	4 739.2	3 875.9	514.0	863.3	326.6
Okt.	5 175.6	97.5	4 746.8	3 874.9	522.9	871.9	331.3
Nov.	5 240.5	98.2	4 807.7	3 911.2	528.8	896.5	334.6
Dec.	5 370.4	101.2	4 965.0	4 020.0	539.6	945.1	304.2
2010 Janv.	5 454.6	100.9	5 016.2	4 042.2	546.5	973.9	337.6
Febr.	5 528.0	100.8	5 078.1	4 080.9	559.1	997.1	349.2
Marts ^(p)	5 776.2	112.9	5 290.6	4 219.7	582.3	1 070.9	372.8
			Darījumi				
2009 III	173.1	0.8	186.2	94.8	16.7	91.4	-13.9
IV	86.9	4.0	107.4	76.9	15.3	30.6	-24.5
2010 I ^(p)	181.4	5.2	129.9	94.0	21.8	35.9	46.4

3. Ieguldījumu fondu akcijas ieguldījumu politiku un fondu veidu dalījumā

	Kopā	Fondi ieguldījumu politiku dalījumā						Fondi investoru veidu dalījumā		Papildpostenis: naudas tirgus fondi
		Obligāciju fondi	Kapitāla vērtspapīru fondi	Jauktie fondi	Nekustamā īpašuma fondi	Nodrošinājuma fondi	Citi fondi	Atvērtie fondi	Slēgtie fondi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Atlikumi									
2009 Aug.	4 648.5	1 516.0	1 292.8	1 139.7	230.5	78.2	391.3	4 580.4	68.1	1 285.2
Sept.	4 739.2	1 531.5	1 344.7	1 164.8	227.8	77.4	393.1	4 671.3	67.9	1 253.0
Okt.	4 746.8	1 547.8	1 322.9	1 178.7	232.4	78.8	386.2	4 679.0	67.7	1 246.2
Nov.	4 807.7	1 561.5	1 349.8	1 194.4	235.0	78.8	388.3	4 740.1	67.6	1 223.7
Dec.	4 965.0	1 577.6	1 450.7	1 215.9	240.5	84.4	396.1	4 893.5	71.6	1 201.6
2010 Janv.	5 016.2	1 614.4	1 422.1	1 238.1	243.8	93.6	404.1	4 943.8	72.4	1 215.5
Febr.	5 078.1	1 639.5	1 441.4	1 248.5	245.6	95.3	407.8	5 005.0	73.0	1 202.0
Marts ^(p)	5 290.6	1 702.1	1 551.3	1 271.5	249.4	97.9	418.4	5 215.7	74.9	1 174.8
	Darījumi									
2009 Sept.	27.0	4.4	9.7	13.1	0.7	-0.1	-0.8	26.4	0.6	-26.3
Okt.	36.4	14.1	5.0	16.8	2.7	1.1	-3.3	36.5	-0.1	-5.2
Nov.	19.9	8.6	5.4	4.2	1.2	-0.5	1.0	20.0	-0.1	-18.6
Dec.	51.1	4.9	18.8	15.4	7.0	2.7	2.2	47.3	3.7	-36.7
2010 Janv.	60.0	20.2	10.7	11.4	6.8	7.3	3.6	59.4	0.6	3.0
Febr.	21.8	13.3	4.2	2.9	1.1	0.2	0.0	21.6	0.1	-16.7
Marts ^(p)	48.1	39.4	2.2	-6.5	1.2	3.6	8.2	46.8	1.4	-29.2

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondus, kas atspoguļoti kā papildpostenis šīs nodaļas 3. tabulas 10. ailē. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.10. ieguldījumu fondu¹⁾ turētie vērtspapīri emitentu dalījumā
(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)**1. Vērtspapīri (izņemot akcijas)**

	Kopā		Euro zona					Pārējās valstis			
		Kopā	MF1	Valdība	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības		ES dalībvalstis ārpus euro zonas	ASV	Japāna
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2009 II	1 872.9	1 293.8	357.9	635.7	173.3	4.0	122.9	579.1	161.9	234.6	21.8
III	1 998.6	1 384.6	388.6	669.0	186.0	4.9	136.2	614.0	180.2	234.4	21.8
IV	2 076.6	1 413.3	387.7	689.0	186.8	5.5	144.3	663.3	198.8	252.0	15.9
2010 I ^(p)	2 209.5	1 462.9	392.5	710.0	199.5	5.9	155.0	746.5	211.4	290.2	15.3
Darījumi											
2009 III	69.9	47.6	10.6	20.9	6.1	0.3	9.7	22.2	11.2	3.5	-1.0
IV	58.1	23.9	-2.9	18.9	0.2	0.5	7.2	34.3	15.9	13.3	-6.2
2010 I ^(p)	65.7	24.2	0.3	8.9	8.2	0.0	6.8	41.5	10.7	16.4	-1.6

2. Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri (izņemot ieguldījumu fondu un naudas tirgus fondu akcijas)

	Kopā		Euro zona					Pārējās valstis			
		Kopā	MF1	Valdība	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības		ES dalībvalstis ārpus euro zonas	ASV	Japāna
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2009 II	1 251.3	565.6	69.5	-	28.7	16.8	450.4	685.8	110.8	210.9	59.7
III	1 544.6	701.4	97.2	-	35.8	24.8	543.4	843.2	127.0	265.1	61.8
IV	1 673.3	723.1	97.5	-	36.1	23.8	563.5	950.2	138.4	295.5	65.8
2010 I ^(p)	1 802.5	741.7	92.9	-	36.9	28.3	583.5	1 060.8	147.2	327.9	75.3
Darījumi											
2009 III	112.6	34.6	7.5	-	4.1	2.3	20.6	78.0	2.4	34.0	1.4
IV	42.6	3.2	4.6	-	1.0	-0.7	-1.6	39.4	3.2	7.5	3.5
2010 I ^(p)	29.7	8.1	-0.1	-	-0.2	1.8	6.5	21.6	0.2	1.7	0.9

3. Ieguldījumu fondu/naudas tirgus fondu akcijas

	Kopā		Euro zona					Pārējās valstis			
		Kopā	MF1 ²⁾	Valdība	Citi finanšu starpnieki ²⁾	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Nefinanšu sabiedrības		ES dalībvalstis ārpus euro zonas	ASV	Japāna
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Atlikumi											
2009 II	628.0	540.2	82.9	-	457.3	-	-	87.9	12.9	16.2	0.4
III	680.4	592.0	78.1	-	514.0	-	-	88.4	14.5	18.9	0.3
IV	709.0	614.0	74.4	-	539.6	-	-	95.0	15.7	19.0	0.3
2010 I ^(p)	766.6	653.8	71.5	-	582.3	-	-	112.8	18.2	33.5	0.5
Darījumi											
2009 III	9.1	10.5	-6.2	-	16.7	-	-	-1.5	0.9	-0.3	0.0
IV	15.5	10.9	-4.4	-	15.3	-	-	4.6	0.9	-0.4	0.1
2010 I ^(p)	29.5	18.1	-3.7	-	21.8	-	-	11.5	1.3	12.2	0.2

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondus. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondu) akcijas emitēt citi finanšu starpnieki. Naudas tirgus fondu akcijas emitēt MF1.

EURO ZONAS KONTI

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā

(mljrd. euro)

Izlietojums	Euro zona	Mājsaim- niecības	Nefinanšu sabiedrības	Finanšu sabiedrības	Valdība	Pārējās valstis
2009. g. 4. cet.						
Ārējais kants						
Preču un pakalpojumu eksports						471.4
<i>Tirdzniecības bilance¹⁾</i>						-29.2
Ienākuma veidošanas kants						
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)						
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas						
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)						
Atlīdzība nodarbinātajiem	1 189.9	120.7	743.2	60.5	265.5	
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	31.1	7.2	13.4	5.0	5.5	
Pamatkapitāla patēriņš	351.2	96.8	196.9	11.4	46.1	
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi¹⁾</i>	526.2	277.2	225.5	26.0	-2.5	
Primārā ienākuma sadales kants						
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi						4.9
Atlīdzība nodarbinātajiem						
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas						
Īpašuma ienākumi	635.6	34.6	233.5	307.5	59.9	91.4
Procenti	366.0	31.6	59.1	215.4	59.9	52.3
Citi īpašuma ienākumi	269.6	3.0	174.5	92.1	0.0	39.1
<i>Neto nacionālais ienākums¹⁾</i>	1 991.6	1 646.1	83.6	22.2	239.7	
Ienākuma sekundārās sadales kants						
Neto nacionālais ienākums						
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	293.6	244.3	42.1	6.8	0.3	1.4
Sociālās iemaksas	448.9	448.9				1.1
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	471.1	1.5	16.1	33.5	420.0	0.8
Citi kārtējie pārvedumi	208.4	75.1	27.3	47.9	58.2	9.1
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	45.0	32.1	11.2	1.0	0.7	1.3
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	45.3			45.3		0.6
Citi	118.1	43.0	16.0	1.6	57.4	7.2
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi¹⁾</i>	1 959.2	1 443.6	26.8	29.0	459.8	
Ienākuma izlietojuma kants						
Neto rīcībā esošie ienākumi						
Galapatēriņa izdevumi	1 865.1	1 321.2			544.0	
Individuālā patēriņa izdevumi	1 647.3	1 321.2			326.1	
Kolektīvā patēriņa izdevumi	217.9				217.9	
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	14.8	0.1	0.2	14.6	0.0	0.0
<i>Neto uzkrājumi/tekošais ārējais kants¹⁾</i>	94.0	137.1	26.6	14.4	-84.1	-7.0
Kapitāla kants						
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais kants						
Kopējā kapitāla veidošana	438.3	138.7	207.4	13.1	79.1	
Kopējā pamatkapitāla veidošana	461.6	137.9	231.6	12.9	79.1	
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana	-23.3	0.8	-24.2	0.1	0.0	
Pamatkapitāla patēriņš						
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana	-0.2	-1.8	0.8	0.1	0.7	0.2
Kapitāla pārvedumi	60.9	13.9	1.2	1.3	44.4	5.4
Kapitāla nodokļi	10.9	10.6	0.3	0.0		0.0
Citi kapitāla pārvedumi	49.9	3.4	0.9	1.3	44.4	5.4
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)¹⁾</i>	10.5	97.1	46.3	14.3	-147.2	-10.5
Statistiskā neatbilstība	0.0	2.3	-2.3	0.0	0.0	0.0

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Balanspostu aprēķināšanas sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)

(mljrd. euro)

Resursi	Euro zona	Mājsaim- niecības	Nefinanšu sabiedrības	Finanšu sabiedrības	Valdība	Pārējās valstis
2009. g. 4. cet.						
Ārējais konts						
Preču un pakalpojumu imports						442.2
<i>Tirdzniecības bilance</i>						
Ienākuma veidošanas konts						
Bruto pievienotā vērtība (pamatcēnās)	2 098.4	501.9	1 179.0	102.9	314.6	
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	234.2					
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās) ²⁾	2 332.6					
Atlīdzība nodarbinātajiem						
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas						
Pamatkapitāla patēriņš						
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi</i>						
Primārā ienākuma sadales konts						
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi	526.2	277.2	225.5	26.0	-2.5	
Atlīdzība nodarbinātajiem	1 191.3	1 191.3				3.6
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	279.9				279.9	-14.6
Īpašuma ienākumi	629.8	212.2	91.6	303.8	22.1	97.2
Procenti	354.5	53.9	36.4	255.6	8.7	63.7
Citi īpašuma ienākumi	275.2	158.4	55.3	48.2	13.4	33.5
<i>Neto nacionālais ienākums</i>						
Ienākuma sekundārās sadales konts						
Neto nacionālais ienākums	1 991.6	1 646.1	83.6	22.2	239.7	
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	294.2				294.2	0.8
Sociālās iemaksas	448.9	1.3	16.9	48.5	382.2	1.1
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	469.1	469.1				2.8
Citi kārtējie pārvedumi	177.4	97.0	11.7	46.4	22.2	40.2
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	45.3			45.3		1.1
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	44.4	34.2	9.2	0.7	0.3	1.4
Citi	87.7	62.9	2.5	0.4	21.9	37.7
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi</i>						
Ienākuma izlietojuma konts						
Neto rīcībā esošie ienākumi	1 959.2	1 443.6	26.8	29.0	459.8	
Galapatēriņa izdevumi						
Individuālā patēriņa izdevumi						
Kolektīvā patēriņa izdevumi						
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	14.8	14.8				0.0
<i>Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts</i>						
Kapitāla konts						
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts	94.0	137.1	26.6	14.4	-84.1	-7.0
Kopējā kapitāla veidošana						
Kopējā pamatkapitāla veidošana						
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana						
Pamatkapitāla patēriņš	351.2	96.8	196.9	11.4	46.1	
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana						
Kapitāla pārvedumi	64.2	14.0	32.3	2.9	15.1	2.0
Kapitāla nodokļi	10.9				10.9	0.0
Citi kapitāla pārvedumi	53.3	14.0	32.3	2.9	4.1	2.0
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)</i>						
Statistiskā neatbilstība						

Avoti: ECB un Eurostat.

2) Iekšzemes kopprodukts ir visu iekšzemes sektoru bruto pievienotā vērtība plus neto produktu nodokļi (t.i., nodokļi mīnus subsīdijas).

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)

(mljrd. euro)

Aktīvi	Euro zona	Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	MFI	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Valdība	Pārējās valstis
2009. g. 4. cet.								
Sākuma balance, finanšu aktīvi								
Kopā finanšu aktīvi		17 858.5	15 622.3	32 292.6	12 592.4	6 270.2	3 434.4	15 134.1
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)				285.9				
Nauda un noguldījumi		6 305.3	1 732.0	9 325.4	1 988.5	845.7	707.7	3 700.9
Īstermiņa parāda vērtspapīri		34.3	134.5	632.4	318.3	360.4	24.6	874.5
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		1 445.0	176.8	6 408.4	2 006.3	2 045.7	372.8	3 137.6
Aizdevumi		75.4	2 917.0	12 705.3	3 034.2	419.3	469.8	1 740.6
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		58.0	1 614.3	9 776.9	2 526.4	312.1	360.1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		4 144.0	7 146.8	2 050.7	4 996.7	2 147.3	1 265.6	5 137.5
Kotētās akcijas		720.2	1 212.4	522.9	1 716.2	409.7	295.2	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		2 047.0	5 550.1	1 179.4	2 631.3	437.7	824.2	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		1 376.7	384.3	348.4	649.2	1 299.8	146.2	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		5 383.6	145.0	1.9	0.0	191.3	3.2	140.3
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		471.0	3 370.3	882.5	248.4	260.6	590.6	402.5
<i>Tirā finanšu vērtība</i>								
Finanšu konts, darījumi ar finanšu aktīviem								
Kopā darījumi ar finanšu aktīviem		161.6	154.0	28.5	196.7	78.9	-46.2	91.1
Monetārais zelts un SDR				1.0				-1.0
Nauda un noguldījumi		111.9	54.4	62.4	-29.1	-1.5	-51.2	-97.1
Īstermiņa parāda vērtspapīri		-21.9	3.7	-20.4	-10.6	21.5	7.2	-20.7
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		-17.0	17.3	-55.5	85.6	10.5	-19.4	68.9
Aizdevumi		-0.3	24.8	-8.3	1.6	0.0	-15.0	24.0
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		-0.5	9.1	65.8	4.1	3.5	3.1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0.0	-27.3	-18.3	138.9	48.6	3.2	110.9
Kotētās akcijas		-6.9	-18.3	13.6	69.0	-1.3	3.8	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		6.7	8.3	-3.9	56.2	1.1	-4.0	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		0.3	-17.2	-28.1	13.7	48.9	3.4	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		73.5	-0.4	0.1	0.0	0.8	0.0	6.6
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		15.5	81.4	67.6	10.3	-1.1	28.8	-0.6
<i>Tirās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā</i>								
Citu pārmaiņu konts, finanšu aktīvi								
Kopā citas finanšu aktīvu pārmaiņas		53.5	233.9	42.1	39.0	71.6	27.1	115.6
Monetārais zelts un SDR				30.0				
Nauda un noguldījumi		0.6	-2.0	35.9	12.3	2.6	-0.9	30.0
Īstermiņa parāda vērtspapīri		-0.9	-0.3	3.0	-6.7	6.2	0.0	-12.9
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		2.1	12.9	-16.6	15.3	29.2	-2.4	-0.5
Aizdevumi		0.0	-0.5	-0.7	-12.3	-0.8	-1.5	4.6
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		0.0	-5.3	-13.9	-13.5	-0.8	4.7	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		30.3	261.8	-6.7	21.8	34.7	12.7	74.6
Kotētās akcijas		18.1	115.9	-23.1	20.3	8.3	-11.1	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0.4	142.5	3.8	-13.5	-0.2	26.2	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		11.9	3.4	12.6	14.9	26.6	-2.4	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		21.5	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	5.3
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		-0.2	-38.1	-2.8	8.6	-0.3	19.3	14.6
<i>Citas tirās finanšu vērtības pārmaiņas</i>								
Slēguma balance, finanšu aktīvi								
Kopā finanšu aktīvi		18 073.6	16 010.2	32 363.2	12 828.2	6 420.6	3 415.3	15 341.7
Monetārais zelts un SDR				316.9				
Nauda un noguldījumi		6 417.9	1 784.4	9 423.6	1 971.8	846.7	655.7	3 633.8
Īstermiņa parāda vērtspapīri		11.5	137.9	615.0	301.0	388.2	31.8	841.0
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		1 430.1	207.0	6 336.3	2 107.2	2 085.4	351.0	3 206.0
Aizdevumi		75.0	2 941.3	12 696.4	3 023.5	418.5	453.4	1 769.2
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		57.4	1 618.2	9 828.7	2 517.0	314.9	367.9	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		4 174.3	7 381.3	2 025.7	5 157.3	2 230.6	1 281.5	5 323.0
Kotētās akcijas		731.3	1 310.0	513.5	1 805.5	416.7	287.8	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		2 054.1	5 700.8	1 179.4	2 674.0	438.7	846.5	.
Kopiegunājumu fondu akcijas		1 388.9	370.5	332.9	677.8	1 375.3	147.1	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		5 478.6	144.7	2.0	0.0	192.1	3.2	152.2
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		486.3	3 413.5	947.4	267.3	259.2	638.8	416.6
<i>Tirā finanšu vērtība</i>								

Avots: ECB.

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)
(mljrd. euro)

Pasīvi	Euro zona	Mājsaim- niecības	Nefinanšu sabiedrības	MFI	Citi finanšu starpnieki	Apdroši- nāšanas sa- biedrības un pensiju fondi	Valdība	Pārējās valstis
2009. g. 4. cet.								
Sākuma bilance, pasīvi								
Kopā pasīvi		6 431.3	24 377.8	31 527.4	12 565.9	6 419.4	8 158.4	13 438.4
Monētārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)								
Nauda un noguldījumi			29.5	21 916.5	27.2	0.0	223.4	2 409.0
Īstermiņa parāda vērtspapīri			326.2	680.2	63.5	9.2	1 051.0	248.8
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			490.7	4 599.3	2 564.9	39.4	5 129.0	2 769.3
Aizdevumi		5 762.9	8 308.5		2 780.9	256.6	1 345.8	2 907.0
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		5 403.6	5 892.6		1 796.3	99.5	1 132.5	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			11 849.0	3 008.5	6 905.8	489.2	5.4	4 624.0
Kotētās akcijas			3 299.0	595.0	189.7	176.1	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		6.6	8 549.9	1 160.7	2 157.7	312.3	5.4	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				1 252.7	4 558.4			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		33.9	332.2	67.3	0.8	5 430.7	0.4	.
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		627.9	3 041.6	1 255.6	222.7	194.4	403.5	480.3
<i>Tirā finanšu vērtība¹⁾</i>	-1 409.7	11 427.3	-8 755.5	765.2	26.6	-149.3	-4 724.0	
Finanšu konts, darījumi ar pasīviem								
Kopā darījumi ar pasīviem		62.2	109.9	48.7	180.9	60.2	101.0	101.6
Monētārais zelts un SDR								
Nauda un noguldījumi			-0.1	35.6	-3.4	0.0	10.7	7.1
Īstermiņa parāda vērtspapīri			-12.6	5.2	9.8	-0.7	-44.0	1.2
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			22.0	-39.8	30.1	0.7	71.0	6.4
Aizdevumi		45.4	19.4		-10.8	-18.5	4.2	-12.9
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		45.6	38.6		-2.3	-2.4	32.8	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			30.5	-30.3	143.7	3.0	1.6	107.6
Kotētās akcijas			9.5	14.5	8.7	2.7	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0.0	21.0	15.7	38.3	0.2	1.6	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				-60.5	96.7			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		0.1	0.1	1.8	0.0	78.7	0.0	.
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		16.7	50.7	76.2	11.5	-3.0	57.5	-7.8
<i>Tirās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā¹⁾</i>	10.5	99.3	44.1	-20.2	15.8	18.7	-147.2	-10.5
Citu pārmaiņu konts, pasīvi								
Kopā citas pasīvu pārmaiņas		1.4	261.3	19.9	101.4	27.7	-40.4	181.4
Monētārais zelts un SDR								
Nauda un noguldījumi			0.0	58.1	0.0	0.0	0.0	20.2
Īstermiņa parāda vērtspapīri			-9.5	2.4	-1.4	1.1	1.1	-5.1
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			4.3	14.8	14.7	0.5	-33.3	39.0
Aizdevumi		-3.5	-15.1		14.6	-1.7	-0.2	-5.3
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		-2.2	-3.1		5.0	-1.2	-0.1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			283.6	-42.7	88.7	-3.9	-0.6	104.0
Kotētās akcijas			121.1	-36.2	-6.3	-6.9	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		0.1	162.5	-15.6	-8.3	3.0	-0.6	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				9.1	103.3			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		0.2	0.0	0.0	0.0	26.7	0.0	.
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		4.6	-1.9	-12.6	-15.1	5.2	-7.5	28.5
<i>Citas tirās finanšu vērtības pārmaiņas¹⁾</i>	95.8	52.1	-27.4	22.2	-62.4	43.8	67.6	-65.8
Slēguma bilance, pasīvi								
Kopā pasīvi		6 494.9	24 749.0	31 596.0	12 848.2	6 507.3	8 219.0	13 721.4
Monētārais zelts un SDR								
Nauda un noguldījumi			29.4	22 010.3	23.8	0.0	234.0	2 436.3
Īstermiņa parāda vērtspapīri			304.1	687.7	71.9	9.6	1 008.1	244.9
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			517.0	4 574.3	2 609.8	40.6	5 166.7	2 814.7
Aizdevumi		5 804.8	8 312.8		2 784.7	236.3	1 349.9	2 888.8
<i>t.sk. ilgtermiņa</i>		5 447.0	5 928.1		1 799.0	95.8	1 165.2	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			12 163.0	2 935.4	7 138.2	488.3	6.4	4 835.7
Kotētās akcijas			3 429.7	573.4	192.1	171.9	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		6.7	8 733.4	1 160.8	2 187.7	315.5	6.4	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				1 201.3	4 758.3			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		34.1	332.3	69.1	0.8	5 536.0	0.4	.
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		649.3	3 090.4	1 319.2	219.1	196.6	453.5	501.0
<i>Tirā finanšu vērtība¹⁾</i>	-1 303.4	11 578.7	-8 738.9	767.2	-20.0	-86.7	-4 803.7	

Avots: ECB.

3.2. Euro zonas nefinanšu konti

(mljrd. euro; četrus ceturkšņus kumulētās plūsmas)

Izlietojums	2005	2006	2007	2008 I– 2008 IV	2008 II– 2009 I	2008 III– 2009 II	2008 IV– 2009 III	2009 I– 2009 IV
Ienākuma veidošanas konts								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)								
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas								
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)								
Atlīdzība nodarbinātajiem	3 906.8	4 069.0	4 256.9	4 433.7	4 439.5	4 437.3	4 428.8	4 420.4
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	129.8	129.3	137.1	131.7	128.7	121.8	116.5	109.2
Pamatkapitāla patēriņš	1 190.3	1 250.6	1 318.1	1 381.5	1 391.8	1 398.7	1 403.5	1 407.4
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi¹⁾</i>	2 067.3	2 183.2	2 328.7	2 342.6	2 277.8	2 197.2	2 152.2	2 141.6
Primārā ienākuma sadales konts								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi								
Atlīdzība nodarbinātajiem								
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas								
Īpašuma ienākumi	2 585.5	3 013.8	3 580.0	3 864.4	3 740.9	3 495.6	3 224.1	2 985.4
Procenti	1 344.6	1 643.3	2 058.0	2 306.8	2 211.9	2 051.3	1 836.2	1 640.7
Citi īpašuma ienākumi	1 240.9	1 370.5	1 522.0	1 557.6	1 528.9	1 444.3	1 387.8	1 344.7
<i>Neto nacionālais ienākums¹⁾</i>	6 967.8	7 321.7	7 703.1	7 787.9	7 703.1	7 610.2	7 547.1	7 532.9
Ienākuma sekundārās sadales konts								
Neto nacionālais ienākums								
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	935.9	1 028.2	1 111.7	1 122.8	1 111.6	1 074.4	1 044.6	1 017.7
Sociālās iemaksas	1 477.9	1 539.8	1 595.2	1 660.9	1 668.4	1 668.3	1 670.5	1 672.0
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvēdumi natūrā	1 505.5	1 553.4	1 598.9	1 665.6	1 690.0	1 721.3	1 752.3	1 781.5
Citi kārtējie pārvēdumi	712.0	723.3	752.8	792.0	786.8	779.0	770.3	767.7
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	179.6	179.9	184.3	189.8	187.0	183.5	179.0	175.0
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	180.5	180.2	184.1	190.9	188.0	184.2	179.6	175.4
Citi	351.9	363.2	384.4	411.3	411.8	411.2	411.7	417.3
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi¹⁾</i>	6 881.4	7 229.5	7 608.5	7 682.5	7 597.5	7 503.6	7 438.5	7 422.9
Ienākuma izlietojuma konts								
Neto rīcībā esošie ienākumi								
Galapatēriņa izdevumi	6 355.4	6 631.8	6 893.4	7 161.8	7 169.8	7 164.5	7 158.9	7 174.5
Individuālā patēriņa izdevumi	5 690.5	5 946.6	6 181.8	6 410.6	6 407.8	6 394.9	6 382.4	6 392.8
Kolektīvā patēriņa izdevumi	664.9	685.3	711.6	751.2	762.0	769.6	776.5	781.7
Korekcija sakarā ar mājāsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	60.8	62.9	60.1	64.9	64.7	63.0	60.9	59.5
<i>Neto uzkrājumi¹⁾</i>	526.4	597.9	715.2	520.7	427.7	339.1	279.6	248.5
Kapitāla konts								
Neto uzkrājumi								
Kopējā kapitāla veidošana	1 716.7	1 875.4	2 019.9	2 058.1	1 991.4	1 891.8	1 808.9	1 738.0
Kopējā pamatkapitāla veidošana	1 709.9	1 853.4	1 992.6	2 022.5	1 970.7	1 899.7	1 839.0	1 795.7
Krājumu pārmaiņas un vērtlietu iegāde mīnus pārdošana	6.8	22.1	27.4	35.6	20.7	-7.9	-30.0	-57.6
Pamatkapitāla patēriņš								
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana	-0.4	-0.4	-1.1	0.7	1.1	0.7	0.4	0.2
Kapitāla pārvēdumi	183.7	169.9	151.5	160.8	159.1	170.1	172.2	179.0
Kapitāla nodokļi	24.4	22.5	24.3	23.8	23.6	28.6	29.0	33.9
Citi kapitāla pārvēdumi	159.3	147.4	127.2	137.0	135.5	141.6	143.3	145.2
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)¹⁾</i>	13.5	-12.0	29.3	-145.7	-164.5	-145.9	-117.1	-73.1

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Balansposteņu aprēķināšanas sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

3.2. Euro zonas nefinanšu konti (turpinājums)

(mljrd. euro; četrus ceturkšņus kumulētās plūsmas)

Resursi	2005	2006	2007	2008 I– 2008 IV	2008 II– 2009 I	2008 III– 2009 II	2008 IV– 2009 III	2009 I– 2009 IV
Ienākuma veidošanas konts								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcēnās)	7 294.3	7 632.1	8 040.8	8 289.6	8 237.8	8 155.0	8 101.1	8 078.5
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	845.3	914.0	959.5	946.5	930.2	913.7	902.7	895.1
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās) ²⁾	8 139.6	8 546.1	9 000.4	9 236.1	9 168.0	9 068.7	9 003.8	8 973.6
Atlīdzība nodarbinātajiem								
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas								
Pamatkapitāla patēriņš								
<i>Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi</i>								
Primārā ienākuma sadales konts								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi	2 067.3	2 183.2	2 328.7	2 342.6	2 277.8	2 197.2	2 152.2	2 141.6
Atlīdzība nodarbinātajiem	3 914.1	4 076.5	4 264.9	4 442.1	4 447.7	4 445.4	4 436.6	4 427.4
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	988.2	1 054.7	1 103.6	1 084.3	1 064.6	1 042.3	1 027.6	1 019.7
Īpašuma ienākumi	2 583.8	3 021.0	3 585.9	3 783.4	3 654.0	3 420.9	3 154.7	2 929.7
Procenti	1 319.0	1 613.7	2 016.4	2 245.4	2 146.8	1 984.9	1 767.3	1 574.4
Citi īpašuma ienākumi	1 264.8	1 407.3	1 569.5	1 538.0	1 507.2	1 436.0	1 387.5	1 355.2
<i>Neto nacionālais ienākums</i>								
Ienākuma sekundārās sadales konts								
Neto nacionālais ienākums	6 967.8	7 321.7	7 703.1	7 787.9	7 703.1	7 610.2	7 547.1	7 532.9
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	939.5	1 032.9	1 119.1	1 131.0	1 119.6	1 080.7	1 050.1	1 023.4
Sociālās iemaksas	1 477.2	1 539.0	1 594.4	1 660.3	1 667.5	1 667.2	1 669.5	1 671.2
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	1 497.9	1 545.4	1 590.0	1 657.5	1 681.9	1 713.4	1 744.6	1 773.7
Citi kārtējie pārvedumi	630.5	635.3	660.5	687.2	682.1	675.1	664.8	660.5
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	180.5	180.2	184.1	190.9	188.0	184.2	179.6	175.4
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	178.3	177.1	181.5	187.3	184.3	180.8	176.1	172.1
Citi	271.6	277.9	294.9	309.1	309.8	310.1	309.1	313.0
<i>Neto rīcībā esošie ienākumi</i>								
Ienākuma izlietošanas konts								
Neto rīcībā esošie ienākumi	6 881.4	7 229.5	7 608.5	7 682.5	7 597.5	7 503.6	7 438.5	7 422.9
Galapatēriņa izdevumi								
Individuālā patēriņa izdevumi								
Kolektīvā patēriņa izdevumi								
Korekcija sakarā ar mājtsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	61.0	63.1	60.3	64.9	64.7	63.0	60.9	59.5
<i>Neto uzkrājumi</i>								
Kapitāla konts								
Neto uzkrājumi	526.4	597.9	715.2	520.7	427.7	339.1	279.6	248.5
Kopējā kapitāla veidošana								
Kopējā pamatkapitāla veidošana								
Krājumu pārmaiņas un vērtspējo īpašumu iegāde mīnus pārdošana								
Pamatkapitāla patēriņš	1 190.3	1 250.6	1 318.1	1 381.5	1 391.8	1 398.7	1 403.5	1 407.4
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana								
Kapitāla pārvedumi	196.8	184.4	166.2	171.7	167.5	178.9	181.3	188.4
Kapitāla nodokļi	24.4	22.5	24.3	23.8	23.6	28.6	29.0	33.9
Citi kapitāla pārvedumi	172.3	161.9	142.0	147.9	144.0	150.4	152.3	154.5
<i>Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)</i>								

Avoti: ECB un Eurostat.

2) Iekšzemes kopprodukts ir visu iekšzemes sektoru bruto pievienotā vērtība plus neto produktu nodokļi (t.i., nodokļi mīnus subsīdijas).

3.3. Mājsaimniecības

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2005	2006	2007	2008 I– 2008 IV	2008 II– 2009 I	2008 III– 2009 II	2008 IV– 2009 III	2009 I– 2009 IV
Ienākumi, uzkrājumi un tīrās vērtības pārmaiņas								
Atlīdzība nodarbinātajiem (+)	3 914.1	4 076.5	4 264.9	4 442.1	4 447.7	4 445.4	4 436.6	4 427.4
Bruto darbības rezultāts un dažādi ienākumi (+)	1 338.9	1 415.3	1 499.4	1 550.8	1 543.7	1 531.4	1 520.4	1 515.9
Saņemamie procenti (+)	225.4	261.6	304.9	336.6	321.9	296.2	263.5	235.4
Maksājamie procenti (-)	130.5	163.4	209.1	233.7	217.4	192.6	164.0	139.8
Citi saņemamie īpašuma ienākumi (+)	702.7	747.7	790.2	795.4	787.3	762.1	745.1	736.3
Citi maksājamie īpašuma ienākumi (-)	9.5	9.8	10.0	10.1	10.2	10.3	10.3	10.2
Kārtējie ienākuma un mantas nodokļi (-)	741.7	794.3	851.7	892.3	890.3	877.8	871.8	860.8
Neto sociālās iemaksas (-)	1 474.0	1 535.7	1 591.0	1 656.5	1 664.0	1 663.7	1 665.9	1 667.2
Neto sociālie pabalsti (+)	1 492.6	1 539.9	1 584.3	1 651.7	1 676.0	1 707.5	1 738.7	1 767.8
Neto saņemamie kārtējie pārvedumi (+)	66.4	66.7	69.4	72.1	73.6	76.7	79.8	82.1
= Bruto rīcībā esošie ienākumi	5 384.4	5 604.3	5 851.5	6 056.1	6 068.3	6 074.9	6 072.1	6 086.9
Galapatēriņa izdevumi (-)	4 690.6	4 897.9	5 088.5	5 267.0	5 249.0	5 225.1	5 198.6	5 197.8
Tīrās vērtības pārmaiņas pensiju fondos (+)	60.6	62.7	59.8	64.6	64.3	62.7	60.6	59.2
= Bruto uzkrājumi	754.4	769.2	822.8	853.7	883.6	912.4	934.0	948.3
Pamatkapitāla patēriņš (-)	326.0	345.2	366.0	384.1	386.5	388.2	389.4	389.8
Neto saņemamie kapitāla pārvedumi (+)	24.0	18.7	12.0	13.5	13.1	14.3	15.7	10.9
Citas tīrās vērtības pārmaiņas ¹⁾ (+)	565.8	523.4	62.3	-1 689.2	-1 330.9	-722.3	56.9	524.0
= Tīrās vērtības pārmaiņas¹⁾	1 018.1	966.1	531.1	-1 206.1	-820.7	-183.8	617.2	1 093.4
Ieguldījumi, finansējums un tīrās vērtības pārmaiņas								
Nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	552.6	605.3	644.7	642.3	623.0	598.2	575.1	557.2
Pamatkapitāla patēriņš (-)	326.0	345.2	366.0	384.1	386.5	388.2	389.4	389.8
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	205.4	308.1	423.2	427.4	381.2	290.4	194.7	33.6
Nauda un noguldījumi	246.8	284.1	349.8	439.0	398.4	335.6	256.3	121.8
Naudas tirgus fondu akcijas	-21.4	1.4	38.3	-13.1	1.8	-17.1	-22.0	-43.1
Parāda vērtspapīri ²⁾	-20.0	22.6	35.1	1.5	-19.0	-28.0	-39.5	-45.1
Ilgttermiņa aktīvi	412.8	336.8	153.0	39.4	72.8	171.7	302.9	449.7
Noguldījumi	-7.6	1.9	-31.1	-27.4	-13.7	15.7	55.1	88.1
Parāda vērtspapīri	-2.6	56.1	45.4	56.2	43.2	25.6	27.4	14.8
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	130.2	-19.4	-83.4	-115.9	-90.2	-33.5	28.1	96.1
Kotētās un nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	63.2	-4.5	-4.5	12.1	25.2	39.0	47.5	42.7
Kopiegunājumu fondu akcijas	67.0	-14.9	-78.8	-128.0	-115.4	-72.5	-19.4	53.4
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	292.7	298.2	222.2	126.6	133.5	163.8	192.3	250.7
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Aizdevumi	398.9	395.2	356.9	206.1	154.8	126.0	98.5	98.3
<i>t.sk. no euro zonas MFI</i>	358.5	349.0	283.7	82.8	20.1	10.3	-15.8	63.1
Citas finanšu aktīvu pārmaiņas (+)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	473.3	468.3	55.6	-1 407.7	-1 069.6	-628.3	-61.1	335.5
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	109.5	46.7	25.1	-252.6	-201.2	-99.6	55.5	152.9
Atlikušās neto plūsmas (+)	-10.5	-58.6	-47.7	-64.7	-85.7	-2.0	38.0	52.6
= Tīrās vērtības pārmaiņas¹⁾	1 018.1	966.1	531.1	-1 206.1	-820.7	-183.8	617.2	1 093.4
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi (+)								
Īstermiņa aktīvi	4 478.6	4 744.5	5 199.8	5 698.3	5 772.1	5 787.1	5 745.9	5 731.7
Nauda un noguldījumi	4 173.7	4 453.9	4 842.8	5 314.4	5 375.7	5 431.0	5 397.6	5 468.3
Naudas tirgus fondu akcijas	291.2	252.7	289.4	317.2	342.3	310.9	307.6	243.6
Parāda vērtspapīri ²⁾	13.6	37.9	67.6	66.7	54.0	45.2	40.7	19.8
Ilgttermiņa aktīvi	11 075.6	11 988.0	12 168.2	10 452.6	10 184.5	10 638.6	11 225.5	11 439.1
Noguldījumi	998.8	1 009.8	943.4	883.7	859.4	878.4	907.7	949.5
Parāda vērtspapīri	1 238.8	1 306.6	1 332.1	1 366.7	1 337.7	1 372.7	1 438.6	1 421.7
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	4 570.6	5 059.3	5 033.1	3 468.6	3 243.7	3 507.9	3 836.4	3 930.7
Kotētās un nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	3 234.3	3 641.6	3 674.1	2 488.1	2 309.3	2 497.0	2 767.2	2 785.4
Kopiegunājumu fondu akcijas	1 336.2	1 417.7	1 359.1	980.5	934.4	1 010.9	1 069.2	1 145.3
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	4 267.4	4 612.3	4 859.6	4 733.6	4 743.8	4 879.6	5 042.8	5 137.1
Atlikušie neto aktīvi (+)	270.8	241.9	211.7	228.5	211.1	238.3	218.7	212.6
Pasīvi (-)								
Aizdevumi	4 766.1	5 165.6	5 510.9	5 708.0	5 701.9	5 739.4	5 762.9	5 804.8
<i>t.sk. no euro zonas MFI</i>	4 201.0	4 553.1	4 825.5	4 901.1	4 878.7	4 899.0	4 916.2	4 956.0
= Neto finanšu vērtība	11 058.9	11 808.8	12 068.8	10 671.4	10 465.8	10 924.5	11 427.3	11 578.7

Avoti: ECB un Eurostat.

1) Izņemot tīrās vērtības pārmaiņas sakarā ar citām nefinanšu aktīvu pārmaiņām, piemēram, mājokļa īpašumu pārvērtēšanu.

2) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu.

3.4. Nefinanšu sabiedrības

(mljrd. euro; četrus ceturkšņus kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2005	2006	2007	2008 I– 2008 IV	2008 II– 2009 I	2008 III– 2009 II	2008 IV– 2009 III	2009 I– 2009 IV
Ienākumi un uzkrājumi								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcēnās) (+)	4 163.1	4 369.3	4 620.3	4 750.3	4 693.1	4 612.1	4 556.3	4 528.4
Atlīdzība nodarbinātajiem (-)	2 471.3	2 583.9	2 713.6	2 831.9	2 828.1	2 818.6	2 802.5	2 787.2
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas (-)	72.8	75.4	80.3	76.1	74.0	68.9	64.2	59.1
= Bruto darbības rezultāts (+)	1 619.0	1 710.0	1 826.4	1 842.2	1 791.0	1 724.6	1 689.6	1 682.1
Pamatkapitāla patēriņš (-)	670.5	701.9	738.6	774.2	780.2	783.6	786.2	788.6
= Neto darbības rezultāts (+)	948.4	1 008.1	1 087.8	1 068.1	1 010.8	941.0	903.4	893.5
Saņemamie īpašuma ienākumi (+)	433.8	506.0	574.0	594.1	570.8	536.6	507.7	478.6
Saņemamie procenti	141.3	169.7	198.9	223.8	211.8	194.9	174.3	157.0
Citi saņemamie īpašuma ienākumi	292.5	336.3	375.1	370.3	358.9	341.6	333.4	321.7
Maksājamie procenti un nomas maksa (-)	236.1	284.0	345.7	400.1	381.4	350.5	310.7	274.2
= Neto uzņēmējdarbības ienākumi (+)	1 146.1	1 230.1	1 316.1	1 262.1	1 200.2	1 127.0	1 100.5	1 097.9
Sadalītie ienākumi (-)	857.5	926.2	987.4	1 030.3	1 018.2	976.1	941.3	917.2
Maksājamie kārtējie ienākumu un mantas nodokļi (-)	149.1	189.8	211.9	193.5	186.5	165.8	144.8	131.6
Saņemamās sociālās iemaksas (+)	72.8	74.9	63.7	66.0	65.6	65.6	65.5	65.6
Maksājamie sociālie pabalsti (-)	60.7	60.6	62.0	63.5	63.7	64.0	64.3	64.4
Neto maksājamie citi kārtējie pārvedumi (-)	61.4	65.8	56.6	58.9	58.3	58.5	59.5	60.4
= Neto uzkrājumi	90.1	62.5	62.0	-18.2	-60.9	-71.8	-43.9	-10.1
Ieguldījumi, finansējums un uzkrājumi								
Nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	253.0	311.7	363.9	354.3	298.2	212.9	149.8	95.4
Kopējā pamatkapitāla veidošana (+)	915.9	989.9	1 077.1	1 095.1	1 059.7	1 006.9	967.6	942.2
Pamatkapitāla patēriņš (-)	670.5	701.9	738.6	774.2	780.2	783.6	786.2	788.6
Citu nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	7.7	23.8	25.4	33.4	18.7	-10.3	-31.6	-58.2
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	128.5	159.8	168.4	61.7	3.7	35.0	81.0	114.5
Nauda un noguldījumi	113.8	146.1	154.4	13.7	-6.4	10.2	37.7	90.0
Naudas tirgus fondu akcijas	7.4	2.3	-19.2	28.7	29.1	36.4	41.9	42.6
Parāda vērtspapīri ¹⁾	7.4	11.5	33.2	19.3	-19.0	-11.5	1.3	-18.1
Ilgttermiņa aktīvi	390.4	517.6	736.0	663.1	685.5	561.3	413.4	207.2
Noguldījumi	31.8	24.0	-25.6	22.6	36.5	39.7	11.9	-2.1
Parāda vērtspapīri	-34.4	14.0	-32.4	-71.5	-3.0	17.2	-6.4	-6.2
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	234.2	285.4	446.9	365.7	376.1	340.8	283.7	137.5
Citi (galvenokārt starpuņņēmumu aizdevumi)	158.8	194.3	347.2	346.2	275.9	163.6	124.2	78.1
Atlikušie neto aktīvi (+)	87.8	117.4	110.1	53.2	-102.6	-75.8	-76.6	-54.4
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Parāds	432.7	732.4	843.0	760.7	575.7	405.7	230.4	82.5
<i>t.sk. aizdevumi no euro zonas MFI</i>	276.7	449.0	544.2	392.6	252.0	98.2	-35.0	-151.4
<i>t.sk. parāda vērtspapīri</i>	14.0	40.0	33.5	62.6	67.5	79.2	92.2	76.9
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	275.9	238.8	404.7	311.1	287.6	317.3	297.5	206.2
Kotētās akcijas	101.7	38.1	70.4	2.5	13.2	47.1	57.9	58.6
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	174.2	200.7	334.2	308.5	274.4	270.2	239.5	147.6
Neto saņemamie kapitāla pārvedumi (-)	60.6	72.3	69.8	76.3	78.8	77.4	78.3	81.0
= Neto uzkrājumi	90.1	62.5	62.0	-18.2	-60.9	-71.8	-43.9	-10.1
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi								
Īstermiņa aktīvi	1 509.3	1 675.1	1 827.7	1 889.0	1 876.5	1 908.3	1 957.9	1 999.2
Nauda un noguldījumi	1 229.6	1 367.3	1 507.7	1 537.6	1 510.0	1 551.2	1 579.5	1 634.1
Naudas tirgus fondu akcijas	173.4	181.4	157.4	182.2	208.1	213.6	220.4	206.5
Parāda vērtspapīri ¹⁾	106.3	126.4	162.6	169.2	158.4	143.6	158.0	158.6
Ilgttermiņa aktīvi	8 809.7	10 197.0	11 102.2	9 365.6	9 098.1	9 494.4	10 149.1	10 452.8
Noguldījumi	107.9	151.8	156.0	173.6	173.9	162.4	152.6	150.3
Parāda vērtspapīri	282.4	296.9	262.7	177.5	181.9	157.7	153.2	186.3
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	6 432.5	7 564.1	8 178.4	6 160.1	5 838.3	6 280.5	6 926.4	7 174.9
Citi (galvenokārt starpuņņēmumu aizdevumi)	1 986.9	2 184.1	2 505.2	2 854.4	2 904.0	2 893.9	2 917.0	2 941.3
Atlikušie neto aktīvi	335.8	352.9	385.2	461.1	448.8	479.6	503.2	497.2
Pasīvi								
Parāds	7 195.5	7 892.8	8 633.5	9 381.1	9 414.3	9 450.5	9 457.7	9 466.3
<i>t.sk. aizdevumi no euro zonas MFI</i>	3 524.3	3 981.9	4 507.1	4 895.6	4 859.3	4 825.9	4 759.4	4 708.9
<i>t.sk. parāda vērtspapīri</i>	667.1	686.4	684.1	739.6	736.6	771.2	816.9	821.1
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	11 206.7	13 218.6	14 408.5	10 616.8	9 955.0	10 688.9	11 849.0	12 163.0
Kotētās akcijas	3 721.5	4 533.5	5 023.9	2 850.0	2 483.7	2 827.6	3 299.0	3 429.7
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	7 485.1	8 685.0	9 384.6	7 766.9	7 471.3	7 861.3	8 549.9	8 733.4

Avoti: ECB un Eurostat.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu.

3.5. Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi

(mljrd. euro; četrus ceturkšņus kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2005	2006	2007	2008 I– 2008 IV	2008 II– 2009 I	2008 III– 2009 II	2008 IV– 2009 III	2009 I– 2009 IV
Finanšu kots, finanšu darījumi								
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	22.9	64.4	69.2	116.5	69.7	54.6	41.8	22.6
Nauda un noguldījumi	7.2	11.0	6.5	57.0	18.4	11.8	-0.7	-33.2
Naudas tirgus fondu akcijas	-0.9	3.4	2.8	20.7	18.6	12.1	7.0	9.0
Parāda vērtspapīri ¹⁾	16.6	49.9	59.9	38.8	32.7	30.6	35.5	46.7
Ilgttermiņa aktīvi	290.8	293.7	169.9	67.8	49.7	81.6	112.1	178.4
Noguldījumi	16.7	68.4	48.8	-4.7	8.0	9.1	17.2	15.2
Parāda vērtspapīri	132.9	111.5	48.8	33.5	52.8	7.6	12.8	49.1
Aizdevumi	-0.5	-1.3	-15.6	21.8	-2.1	10.3	7.9	5.3
Kotētās akcijas	31.3	-2.5	-0.4	-15.2	-20.2	-22.7	-96.9	-84.0
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	19.0	29.5	22.0	23.3	16.1	11.1	2.4	-5.8
Kopiegdījumu fondu akcijas	91.5	88.2	66.4	9.2	-4.9	66.3	168.8	198.6
Atlikušie neto aktīvi (+)	-0.7	9.6	-11.5	19.6	8.3	31.2	30.4	32.6
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Parāda vērtspapīri	-0.4	5.7	3.0	11.7	13.8	9.9	10.0	0.8
Aizdevumi	12.8	44.9	-5.3	24.3	-2.3	12.3	5.9	-28.3
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	10.5	9.2	1.7	0.1	1.5	2.3	4.4	4.3
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	340.4	307.5	242.3	133.1	117.8	147.8	174.0	258.9
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	296.4	301.0	239.1	129.5	122.5	151.7	178.4	250.1
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	44.0	6.5	3.2	3.6	-4.6	-3.9	-4.4	8.8
= Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā	50.3	0.5	-14.2	34.6	-3.1	-4.9	-10.0	-2.2
Citu pārmaiņu kots								
Citas finanšu aktīvu pārmaiņas (+)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	197.7	178.8	17.6	-564.7	-433.5	-280.2	-57.6	176.3
Atlikušie neto aktīvi	60.9	-39.8	-39.7	35.8	30.0	51.5	95.4	91.2
Citas pasīvu pārmaiņas (-)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	123.0	41.4	-33.3	-179.1	-187.8	-123.2	-53.4	14.2
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	144.7	55.1	27.6	-248.8	-203.9	-97.6	65.9	163.2
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	153.8	51.3	27.7	-249.3	-197.9	-93.9	65.5	166.3
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	-9.1	3.8	-0.1	0.5	-6.0	-3.7	0.3	-3.1
= Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas	-9.2	42.5	-16.5	-101.0	-11.9	-7.9	25.4	90.1
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi (+)								
Īstermiņa aktīvi	430.4	503.0	566.2	688.4	709.9	709.1	695.7	720.2
Nauda un noguldījumi	146.6	157.1	163.6	224.5	213.2	196.1	190.3	195.2
Naudas tirgus fondu akcijas	74.3	80.1	80.7	98.8	112.3	104.2	103.2	99.1
Parāda vērtspapīri ¹⁾	209.5	265.8	321.9	365.2	384.4	408.8	402.2	425.9
Ilgttermiņa aktīvi	4 715.6	5 125.4	5 273.9	4 796.8	4 749.6	4 909.8	5 122.6	5 249.1
Noguldījumi	519.8	589.8	638.8	636.1	649.4	651.6	655.4	651.5
Parāda vērtspapīri	1 801.1	1 853.9	1 859.5	1 909.3	1 948.1	1 928.2	2 003.9	2 047.6
Aizdevumi	411.4	406.9	393.1	413.8	414.6	419.5	419.3	418.5
Kotētās akcijas	634.5	718.1	713.2	417.1	374.9	436.9	409.7	416.7
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	414.4	487.8	527.2	445.4	417.2	416.1	437.7	438.7
Kopiegdījumu fondu akcijas	934.4	1 068.9	1 142.2	975.1	945.5	1 057.4	1 196.6	1 276.1
Atlikušie neto aktīvi (+)	182.6	212.6	193.1	235.5	236.6	250.7	257.5	254.8
Pasīvi (-)								
Parāda vērtspapīri	21.3	35.9	29.3	46.0	44.9	44.8	48.7	50.2
Aizdevumi	201.1	242.8	233.9	265.7	268.4	268.2	256.6	236.3
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	629.8	680.3	648.7	469.8	410.3	436.3	489.2	488.3
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	4 597.0	4 959.6	5 229.5	5 113.8	5 116.7	5 260.4	5 430.7	5 536.0
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	3 910.9	4 263.2	4 530.0	4 410.2	4 417.1	4 557.4	4 724.2	4 826.6
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	686.1	696.3	699.5	703.6	699.6	703.0	706.5	709.4
= Tīrā finanšu vērtība	120.6	-77.6	-108.3	-174.6	-144.3	-140.1	-149.3	-86.7

Avots: ECB.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu īsāku par 1 gadu.

FINANŠU TIRGI

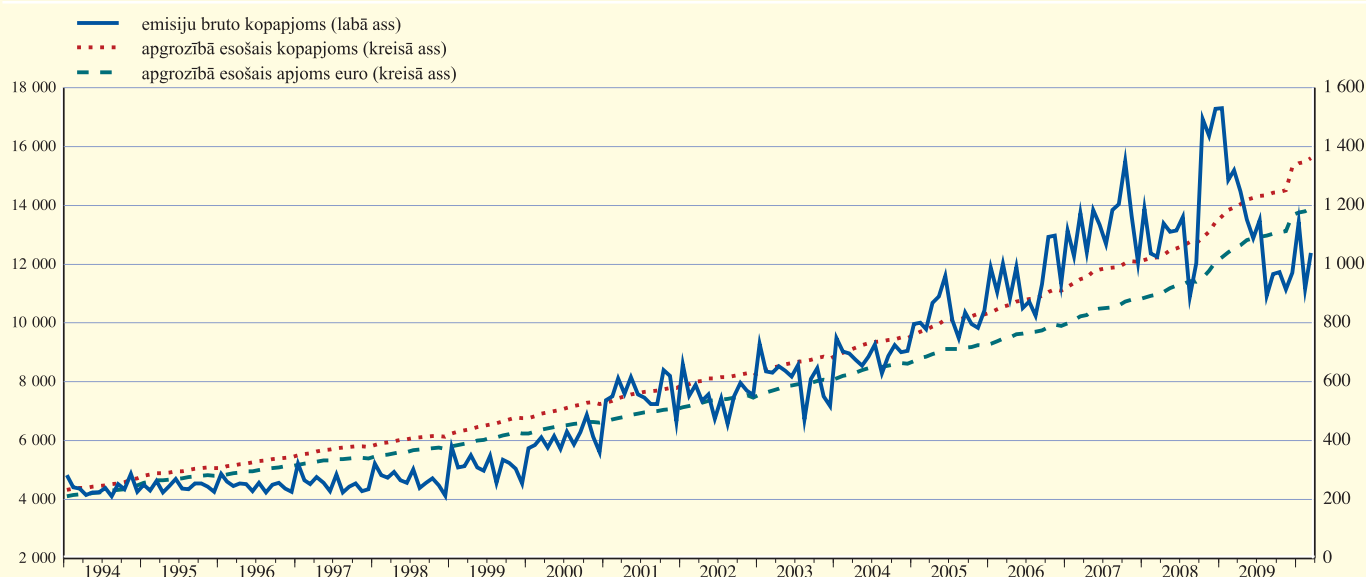

4.1. Neakciju vērtspapīri to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā

(mljrd. euro un perioda pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; mēneša laikā veiktie darījumi un apgrozībā esošais apjoms perioda beigās; nominālvērtībā)

	Kopapjoms euro ¹⁾			Euro zonas valstu rezidentu emitētie vērtspapīri								
	Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Euro			Visās valūtās					
				Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Gada pieauguma temps	Sezonāli izlīdzināti dati ²⁾ Emisiju neto apjoms	6 mēnešu pieauguma temps
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kopā											
2009 Marts	14 763.4	1 318.2	165.5	12 539.7	1 230.0	129.6	13 937.2	1 318.8	147.8	11.7	133.1	14.8
Apr.	14 841.1	1 233.9	79.6	12 640.5	1 167.6	102.8	14 048.4	1 248.1	107.1	11.9	89.9	14.2
Maijs	15 050.4	1 160.1	208.7	12 815.8	1 070.8	174.8	14 191.5	1 151.3	176.9	11.9	116.5	12.7
Jūn.	15 141.7	1 090.0	90.4	12 877.5	1 007.8	60.4	14 263.0	1 088.0	74.7	11.7	92.9	10.5
Jūl.	15 173.5	1 124.2	32.3	12 933.4	1 069.5	56.5	14 330.7	1 148.7	69.0	11.6	104.3	10.4
Aug.	15 224.6	883.1	50.0	12 965.6	827.3	31.2	14 352.0	893.4	24.1	10.8	63.7	8.9
Sept.	15 330.0	965.6	106.1	13 044.1	882.4	79.2	14 421.3	966.2	84.7	11.8	149.9	9.1
Okt.	15 331.6	951.3	1.7	13 074.4	901.7	30.4	14 457.0	973.1	38.5	10.9	10.6	7.8
Nov.	15 384.1	889.8	51.9	13 129.2	847.6	54.0	14 515.7	913.4	63.7	9.6	38.7	6.6
Dec.	15 921.4	936.7	-48.6	13 668.3	883.2	-46.8	15 300.4	970.6	-50.5	8.1	21.4	5.3
2010 Janv.	16 004.6	1 089.8	82.6	13 753.8	1 027.2	84.8	15 432.2	1 143.6	105.2	7.6	80.8	4.9
Febr.	16 042.2	870.8	39.0	13 792.9	822.0	40.6	15 479.6	916.5	34.8	6.3	-17.6	3.7
Marts	16 197.3	1 030.4	153.5	13 906.0	926.5	111.5	15 606.4	1 038.5	119.9	6.0	110.7	3.0
	Ilgtermiņa											
2009 Marts	13 154.8	320.0	145.0	11 074.2	280.4	134.9	12 273.7	302.1	138.9	10.1	137.1	12.8
Apr.	13 231.2	292.6	78.8	11 142.8	257.8	71.2	12 350.8	276.6	72.4	10.1	69.8	13.5
Maijs	13 435.4	339.3	204.9	11 314.1	281.4	172.0	12 502.0	301.9	179.4	10.4	116.1	12.9
Jūn.	13 557.3	314.2	119.6	11 424.0	275.6	107.4	12 634.0	309.5	130.2	10.6	102.5	11.7
Jūl.	13 584.4	269.2	27.4	11 457.7	247.8	33.9	12 677.6	272.7	44.2	10.6	87.1	11.0
Aug.	13 644.7	131.5	59.9	11 502.8	108.9	44.8	12 720.1	121.8	48.8	10.3	98.6	10.3
Sept.	13 716.8	223.7	71.7	11 577.2	197.1	74.0	12 782.4	222.6	75.3	11.3	124.4	10.0
Okt.	13 783.1	245.1	64.2	11 639.5	216.7	60.1	12 845.8	236.1	66.7	11.6	61.6	9.8
Nov.	13 867.0	200.9	81.9	11 719.2	180.1	77.8	12 921.9	195.3	81.1	10.7	46.3	8.5
Dec.	14 387.1	169.5	-20.8	12 249.3	154.0	-11.0	13 675.7	166.0	-20.9	9.1	-24.1	6.1
2010 Janv.	14 467.3	309.2	81.2	12 322.9	277.7	74.5	13 791.3	315.5	92.4	9.0	138.6	6.8
Febr.	14 523.3	211.4	57.5	12 385.3	192.9	64.0	13 863.5	210.8	60.2	7.9	18.3	5.4
Marts	14 669.3	308.3	144.7	12 506.3	248.3	119.7	13 995.1	279.6	126.5	7.7	132.4	5.4

A15. Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopējums un emisiju bruto kopējums (mljrd. euro)

Avoti: ECB un SNB (par ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu veiktajām emisijām).

1) Euro zonas un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēto euro denominēto neakciju vērtspapīru kopējums.

2) Sīkāk pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs. Šēšu mēnešu pieauguma tempa rādītāji attiecināti uz gadu.

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

(mljrd. euro; mēneša laikā veiktie darījumi un apgrozībā esošais apjoms perioda beigās; nominālvērtībā)

1. Apgrozībā esošo vērtspapīru un emisiju bruto apjoms

	Apgrozībā esošais apjoms						Emisiju bruto apjoms ¹⁾					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2008	13 429	5 272	2 170	709	4 938	340	1 177	817	75	100	162	24
2009	15 300	5 379	3 225	814	5 510	373	1 124	738	58	85	221	22
2009 II	14 263	5 438	2 355	769	5 349	351	1 162	750	62	90	241	20
III	14 421	5 432	2 379	799	5 452	358	1 003	652	43	84	212	12
IV	15 300	5 379	3 225	814	5 510	373	952	628	49	73	182	20
2010 I	15 606	5 471	3 238	853	5 656	388	1 033	653	57	73	230	20
2009 Dec.	15 300	5 379	3 225	814	5 510	373	971	695	67	69	121	18
2010 Janv.	15 432	5 433	3 260	823	5 549	368	1 144	722	80	69	259	14
Febr.	15 480	5 418	3 234	841	5 612	375	916	574	35	71	215	22
Marts	15 606	5 471	3 238	853	5 656	388	1 038	663	56	80	215	25
Īstermiņa												
2008	1 595	822	66	116	566	25	961	722	27	92	101	19
2009	1 625	733	75	71	725	21	874	639	14	68	137	15
2009 II	1 629	785	44	86	699	16	866	631	14	69	139	13
III	1 639	751	35	83	752	19	797	569	10	71	139	8
IV	1 625	733	75	71	725	21	753	550	14	60	116	13
2010 I	1 611	747	63	77	708	17	764	547	24	60	123	10
2009 Dec.	1 625	733	75	71	725	21	805	621	20	59	93	12
2010 Janv.	1 641	737	75	74	741	13	828	598	20	61	144	6
Febr.	1 616	734	65	78	723	16	706	499	25	54	115	12
Marts	1 611	747	63	77	708	17	759	545	26	66	111	12
Ilgtermiņa²⁾												
2008	11 834	4 450	2 104	593	4 371	315	216	95	48	8	61	4
2009	13 676	4 646	3 150	743	4 784	353	250	99	44	16	84	6
2009 II	12 634	4 653	2 311	684	4 650	335	296	119	48	21	102	7
III	12 782	4 681	2 344	717	4 701	339	206	83	33	14	72	4
IV	13 676	4 646	3 150	743	4 784	353	199	79	35	13	66	6
2010 I	13 995	4 724	3 175	776	4 948	371	269	106	33	13	107	10
2009 Dec.	13 676	4 646	3 150	743	4 784	353	166	75	47	10	28	7
2010 Janv.	13 791	4 696	3 185	748	4 808	355	316	124	60	8	115	8
Febr.	13 864	4 684	3 169	763	4 890	358	211	75	10	17	100	10
Marts	13 995	4 724	3 175	776	4 948	371	280	118	30	14	104	13
No tiem ilgtermiņa, ar fiksēto procentu likmi												
2008	7 720	2 306	754	455	3 955	250	120	49	9	6	53	3
2009	8 839	2 587	1 034	610	4 338	271	172	60	18	16	74	4
2009 II	8 357	2 472	866	548	4 211	260	210	72	23	20	90	5
III	8 491	2 507	892	582	4 251	259	139	49	14	13	61	3
IV	8 839	2 587	1 034	610	4 338	271	132	46	10	12	59	5
2010 I	9 100	2 656	1 047	637	4 482	277	185	61	10	11	95	7
2009 Dec.	8 839	2 587	1 034	610	4 338	271	83	33	8	8	27	6
2010 Janv.	8 898	2 628	1 043	612	4 347	268	205	81	13	7	100	4
Febr.	8 996	2 628	1 038	624	4 435	271	160	41	4	14	93	8
Marts	9 100	2 656	1 047	637	4 482	277	190	61	14	13	93	10
No tiem ilgtermiņa, ar mainīgo procentu likmi												
2008	3 601	1 744	1 302	128	363	64	82	36	38	1	5	1
2009	4 399	1 772	2 050	122	374	81	62	28	25	1	6	2
2009 II	3 738	1 762	1 402	125	374	74	65	31	24	1	7	2
III	3 734	1 747	1 411	125	372	79	49	21	18	1	7	1
IV	4 399	1 772	2 050	122	374	81	58	26	24	1	5	2
2010 I	4 441	1 779	2 059	129	382	93	70	38	20	1	7	3
2009 Dec.	4 399	1 772	2 050	122	374	81	75	34	38	2	1	0
2010 Janv.	4 445	1 779	2 073	126	382	85	92	34	44	0	8	5
Febr.	4 417	1 766	2 062	128	374	86	40	30	3	3	3	2
Marts	4 441	1 779	2 059	129	382	93	77	50	14	1	8	4

Avots: ECB.

1) Mēneša bruto emisiju dati attiecas uz mēneša darījumiem. Salīdzinājumam ceturkšņa un gada dati attiecas uz attiecīgajiem mēneša vidējiem rādītājiem.

2) Visu ilgtermiņa parāda vērtspapīru un fiksētās un mainīgās procentu likmes ilgtermiņa parāda vērtspapīru atlikumu starpību veido bezkupona obligāciju apjoms un pārvērtēšanas rezultāti.

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

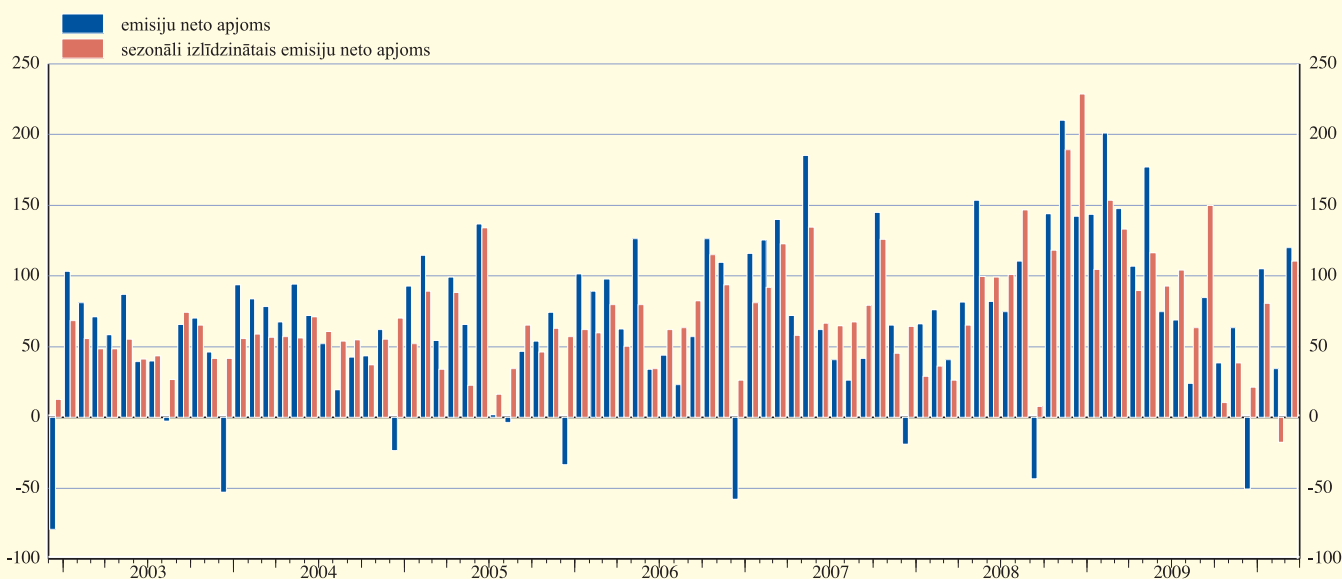
(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; periodā veiktie darījumi; nominālvērtībā)

2. Emisiju neto apjoms

	Sezonāli neizlīdzināti dati ¹⁾						Sezonāli izlīdzināti dati ¹⁾					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2008	95.0	22.9	34.9	4.3	31.8	1.1	95.7	23.1	34.1	4.4	33.1	1.0
2009	90.0	10.2	22.1	8.6	46.4	2.8	89.9	9.9	21.6	8.3	47.3	2.8
2009 II	119.6	22.0	28.1	12.8	53.8	2.8	99.8	21.4	27.9	8.7	39.0	2.8
III	59.3	0.3	10.2	11.1	35.4	2.3	105.9	9.8	31.6	13.9	47.1	3.5
IV	17.3	-21.9	18.1	3.4	12.5	5.1	23.6	-12.2	-16.5	5.5	44.3	2.5
2010 I	86.6	25.4	0.0	11.7	46.4	3.1	58.0	7.6	17.6	11.4	17.0	4.5
2009 Dec.	-50.5	-28.4	23.1	-2.7	-49.4	7.1	21.4	23.3	-47.3	5.9	36.4	3.2
2010 Janv.	105.2	43.3	25.7	6.1	35.7	-5.6	80.8	19.3	69.6	2.2	-8.9	-1.5
Febr.	34.8	-21.4	-28.2	17.1	60.7	6.6	-17.6	-47.1	-30.8	18.4	34.6	7.3
Marts	119.9	54.4	2.7	11.7	42.9	8.3	110.7	50.5	13.9	13.5	25.2	7.6
Ilgtermiņa												
2008	65.5	16.0	32.8	2.8	13.4	0.6	64.8	16.1	32.0	2.9	13.3	0.5
2009	89.5	15.4	24.2	12.3	34.5	3.1	89.1	15.5	23.6	12.3	34.6	3.1
2009 II	127.3	36.4	28.9	17.1	41.3	3.7	96.1	25.7	27.8	13.4	25.7	3.5
III	56.1	12.2	13.1	12.0	17.4	1.4	103.4	22.4	34.8	13.9	29.8	2.5
IV	42.3	-12.6	16.0	7.2	27.3	4.4	27.9	-3.0	-18.4	7.7	38.1	3.5
2010 I	93.0	22.1	4.1	9.7	52.8	4.3	96.5	13.5	21.9	11.4	45.4	4.2
2009 Dec.	-20.9	-46.2	23.7	1.7	-5.0	4.9	-24.1	-19.1	-45.4	3.7	30.9	5.7
2010 Janv.	92.4	41.2	25.4	2.8	20.9	2.0	138.6	43.7	66.4	4.1	22.7	1.7
Febr.	60.2	-18.6	-17.8	13.9	79.5	3.2	18.3	-41.0	-18.0	15.2	57.9	4.3
Marts	126.5	43.7	4.7	12.5	58.1	7.5	132.4	37.7	17.3	15.1	55.6	6.8

A16. Sezonāli izlīdzinātais un neizlīdzinātais neakciju vērtspapīru emisiju neto apjoms

(mljrd. euro; darījumi mēnesī; nominālvērtībā)

Avots: ECB.

1) Mēneša bruto/neto emisiju dati attiecas uz mēneša darījumiem. Salīdzinājumam ceturkšņa un gada dati attiecas uz attiecīgajiem mēneša vidējiem rādītājiem.

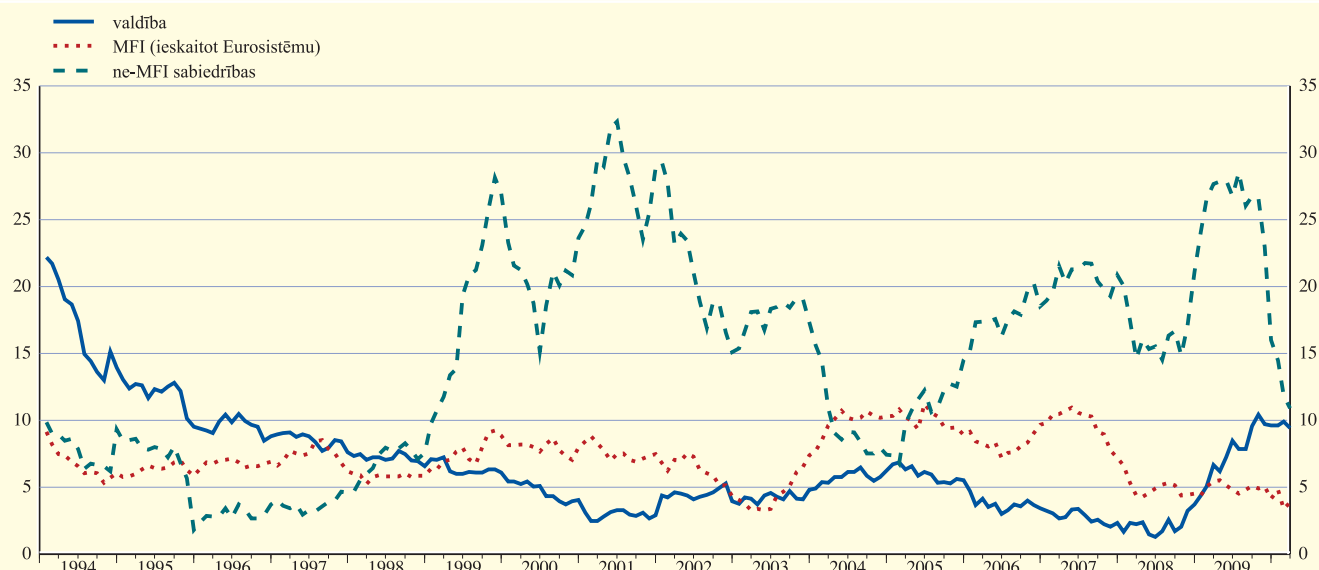
4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru pieauguma temps¹⁾

(pārmaiņas; %)

	Gada pieauguma temps (sezonāli neizlīdzināti dati)						6 mēnešu sezonāli izlīdzinātais pieauguma temps					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kopā												
2009 Marts	11.7	6.4	31.9	9.1	11.6	7.9	14.8	4.7	35.4	12.9	19.8	10.0
Apr.	11.9	6.2	31.6	10.3	11.7	10.6	14.2	5.9	37.9	15.7	15.1	11.3
Maijs	11.9	5.4	31.1	10.4	12.8	9.5	12.7	5.8	31.7	16.4	13.0	11.9
Jūn.	11.7	4.8	28.0	12.3	13.7	9.6	10.5	4.8	21.0	11.8	12.0	9.6
Jūl.	11.6	4.2	28.8	14.1	13.5	9.4	10.4	4.8	21.1	15.8	11.0	10.3
Aug.	10.8	3.5	25.1	13.8	13.4	9.0	8.9	3.2	16.8	14.4	10.7	10.8
Sept.	11.8	4.1	25.4	16.1	14.9	10.6	9.1	3.5	16.4	19.2	10.2	11.3
Okt.	10.9	3.0	24.8	17.1	13.6	10.4	7.8	0.2	13.0	18.6	12.1	9.4
Nov.	9.6	2.5	20.1	16.9	12.1	10.6	6.6	-0.6	9.6	17.4	11.3	9.3
Dec.	8.1	2.3	11.9	14.5	11.3	9.7	5.3	-0.3	3.4	15.9	10.7	10.4
2010 Janv.	7.6	2.3	12.1	13.7	10.2	9.1	4.9	0.0	3.6	11.6	9.4	7.8
Febr.	6.3	0.6	8.6	15.0	9.8	10.8	3.7	-1.8	0.9	15.6	8.8	11.0
Marts	6.0	1.4	7.2	16.0	8.6	11.6	3.0	-0.5	-1.2	12.9	6.9	11.9
Ilgttermiņa												
2009 Marts	10.1	5.4	33.3	12.9	6.7	5.8	12.8	3.8	39.7	20.8	11.8	7.3
Apr.	10.1	5.5	32.8	14.8	6.0	8.7	13.5	5.0	42.6	26.2	10.0	11.8
Maijs	10.4	5.1	32.4	16.3	7.2	8.5	12.9	5.7	35.5	30.5	9.1	14.2
Jūn.	10.6	4.8	29.6	19.4	8.5	8.4	11.7	5.7	23.9	29.8	9.8	12.6
Jūl.	10.6	4.5	31.1	22.0	7.8	8.0	11.0	6.2	22.0	28.1	8.6	12.0
Aug.	10.3	4.8	27.8	21.6	7.8	8.0	10.3	6.8	17.9	24.0	8.3	13.2
Sept.	11.3	5.1	28.1	24.0	9.6	9.3	10.0	6.4	17.7	27.3	7.5	11.4
Okt.	11.6	4.9	27.2	26.0	10.4	10.4	9.8	4.8	13.5	25.9	11.0	9.0
Nov.	10.7	5.0	22.0	27.1	9.6	10.8	8.5	4.4	9.9	23.8	10.1	7.6
Dec.	9.1	4.1	13.5	24.8	9.5	11.8	6.1	2.5	3.8	20.1	9.0	10.9
2010 Janv.	9.0	4.8	12.4	21.7	9.5	11.4	6.8	3.5	3.4	15.6	10.5	10.7
Febr.	7.9	3.4	9.2	21.7	9.7	12.3	5.4	0.0	1.0	19.4	11.2	11.4
Marts	7.7	3.8	8.0	21.8	9.2	12.7	5.4	1.3	-0.9	16.6	10.9	14.0

A17. Ilgttermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā

(gada pārmaiņas; %)

Avots: ECB.

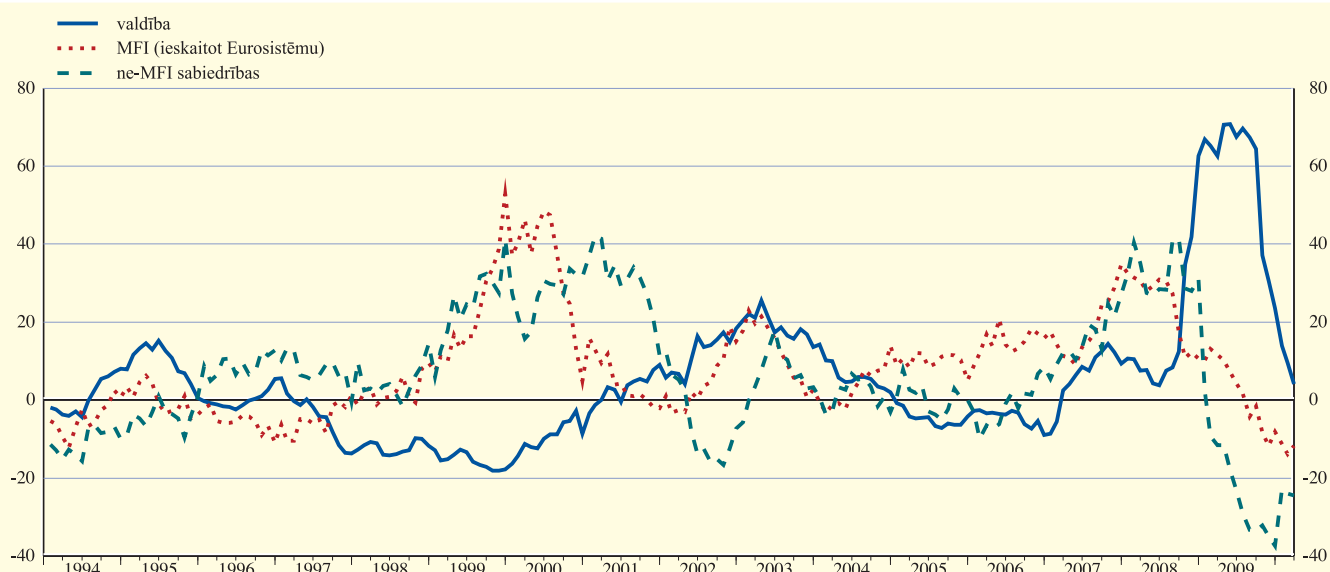
1) Sīkāku pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs. Sešu mēnešu pieauguma tempa rādītāji attiecināti uz gadu.

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru gada pieauguma temps¹⁾ (turpinājums)

(pārmaiņas; %)

	Ilgtermiņa, ar fiksēto procentu likmi						Ilgtermiņa, ar mainīgo procentu likmi					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Visās valūtās kopā												
2008	3.1	4.9	5.7	4.9	1.5	1.4	12.7	5.4	33.4	7.0	7.6	3.2
2009	9.5	7.0	18.2	24.0	8.1	4.2	12.2	1.9	36.2	-2.0	0.1	20.7
2009 II	8.9	6.8	17.9	21.2	7.5	4.8	14.4	3.1	43.2	-1.1	-0.6	19.9
III	10.5	7.2	21.2	28.2	9.0	3.9	11.4	1.0	35.5	-3.2	-1.6	25.1
IV	12.2	9.0	21.4	33.5	10.3	6.6	7.7	-1.6	24.4	-4.1	2.0	26.2
2010 I	11.1	9.7	14.1	27.9	9.6	8.1	2.4	-3.8	8.6	-2.3	4.6	26.7
2009 Okt.	12.5	8.6	22.3	33.8	11.1	6.4	9.3	-1.2	30.3	-4.0	1.3	26.1
Nov.	12.4	9.5	21.7	34.9	10.1	7.1	7.0	-1.7	22.5	-3.9	1.7	25.8
Dec.	11.9	9.7	19.3	32.3	9.7	8.3	2.8	-3.9	10.8	-4.2	3.0	25.2
2010 Janv.	11.5	10.7	16.2	27.7	9.3	7.0	3.5	-3.2	10.1	-3.2	7.3	28.2
Febr.	10.8	9.0	11.6	26.8	10.0	8.3	1.6	-4.4	7.4	-1.6	3.2	27.1
Marts	10.4	9.1	10.2	26.4	9.4	9.5	1.4	-3.6	5.9	-0.1	3.5	24.4
Euro												
2008	3.0	4.8	6.1	3.0	1.7	1.3	14.3	6.6	35.1	7.2	7.9	2.0
2009	10.0	8.9	21.4	22.5	8.2	3.6	14.5	3.9	38.7	-2.5	-0.4	21.8
2009 II	9.6	8.8	21.8	19.4	7.7	4.2	17.2	5.4	46.3	-1.8	-0.7	21.7
III	11.2	9.4	24.4	27.2	9.2	3.3	13.7	2.9	38.1	-3.8	-2.4	27.4
IV	12.8	11.3	23.5	33.1	10.4	6.1	9.2	-0.1	25.9	-4.9	0.7	26.8
2010 I	11.4	10.7	15.3	28.7	9.7	7.8	3.0	-3.3	9.4	-2.6	3.2	26.7
2009 Okt.	13.2	11.1	24.9	33.3	11.2	5.7	11.2	0.6	31.9	-4.9	0.0	26.9
Nov.	12.9	11.9	23.5	34.4	10.2	6.8	8.4	-0.5	23.8	-4.6	0.4	25.9
Dec.	12.2	11.2	20.5	33.0	9.8	8.0	3.7	-3.0	11.8	-4.7	1.7	25.1
2010 Janv.	11.7	11.7	17.8	28.4	9.3	6.6	4.1	-2.8	11.0	-3.7	5.9	28.3
Febr.	11.1	9.9	12.5	27.8	10.1	8.0	2.1	-4.1	8.1	-1.8	1.8	27.0
Marts	10.7	9.7	11.4	27.3	9.4	9.4	1.9	-3.2	6.5	0.2	2.1	24.5

A18. Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā (gada pārmaiņas; %)

Avots: ECB.

1) Mēneša datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz mēneša beigām, bet ceturkšņa un gada datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz perioda vidējā rādītāja gada pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas¹⁾

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; tirgus vērtībā)

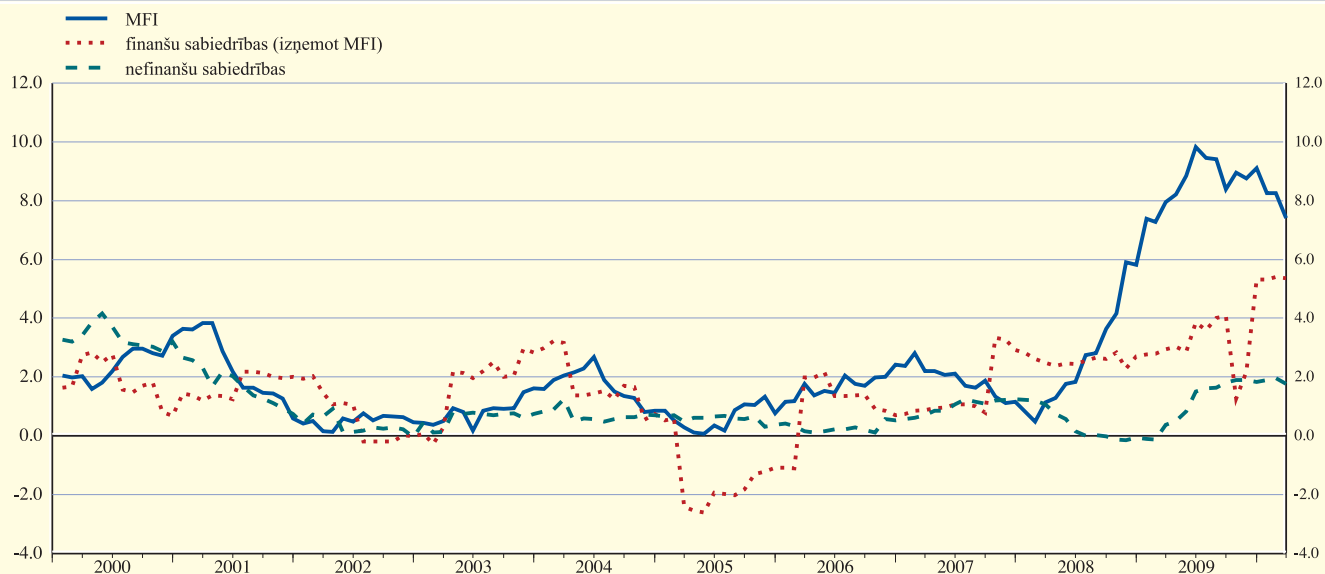
1. Apgrozībā esošais apjoms un gada pieauguma temps

(apjoms perioda beigās)

	Kopā			MFI		Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)		Nefinanšu sabiedrības	
	Kopā	Indekss 2001. g. dec. = 100	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008 Marts	5 585.3	104.5	1.2	861.7	1.1	501.5	2.5	4 222.2	1.1
Apr.	5 766.6	104.5	1.0	838.5	1.3	519.6	2.4	4 408.5	0.7
Maijs	5 747.7	104.5	0.9	772.3	1.8	497.1	2.5	4 478.4	0.6
Jūn.	5 100.2	104.5	0.6	666.5	1.8	435.8	2.5	3 997.9	0.2
Jūl.	4 991.5	104.7	0.6	692.8	2.7	428.2	2.5	3 870.5	0.0
Aug.	5 017.9	104.6	0.7	666.7	2.8	438.4	2.7	3 912.7	0.0
Sept.	4 448.1	104.7	0.7	613.3	3.6	382.3	2.6	3 452.5	0.0
Okt.	3 760.0	105.0	0.7	452.9	4.2	280.5	2.8	3 026.6	-0.1
Nov.	3 504.9	105.2	0.9	395.6	5.9	265.4	2.3	2 843.9	-0.1
Dec.	3 512.7	105.4	1.0	378.1	5.8	282.5	2.7	2 852.1	-0.1
2009 Janv.	3 315.7	105.6	1.1	343.7	7.4	259.0	2.8	2 712.9	-0.1
Febr.	2 943.5	105.6	1.1	275.9	7.3	206.3	2.8	2 461.3	-0.1
Marts	3 027.4	106.1	1.5	315.5	7.9	223.9	2.9	2 488.0	0.4
Apr.	3 461.0	106.2	1.6	413.7	8.2	274.6	3.0	2 772.7	0.5
Maijs	3 609.3	106.5	1.9	454.1	8.9	283.3	2.9	2 871.9	0.8
Jūn.	3 560.2	107.3	2.7	449.5	9.8	279.4	3.9	2 831.4	1.5
Jūl.	3 846.1	107.5	2.7	510.4	9.5	301.1	3.6	3 034.6	1.6
Aug.	4 044.3	107.5	2.7	573.3	9.4	321.7	4.0	3 149.3	1.6
Sept.	4 213.9	107.6	2.8	594.0	8.4	351.6	4.1	3 268.3	1.8
Okt.	4 068.7	107.8	2.7	569.0	9.0	326.2	1.3	3 173.6	1.9
Nov.	4 082.3	108.1	2.7	568.5	8.8	317.9	2.2	3 195.9	1.9
Dec.	4 428.9	108.5	3.0	572.1	9.1	348.8	5.3	3 508.0	1.8
2010 Janv.	4 261.5	108.7	2.9	522.5	8.3	338.7	5.3	3 400.3	1.9
Febr.	4 179.3	108.7	3.0	503.6	8.2	337.2	5.4	3 338.4	2.0
Marts	4 492.6	109.0	2.8	548.3	7.4	363.3	5.4	3 581.0	1.8

A19. Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps

(gada pārmaiņas; %)

Avots: ECB.

1) Stikā indeksa un pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas¹⁾

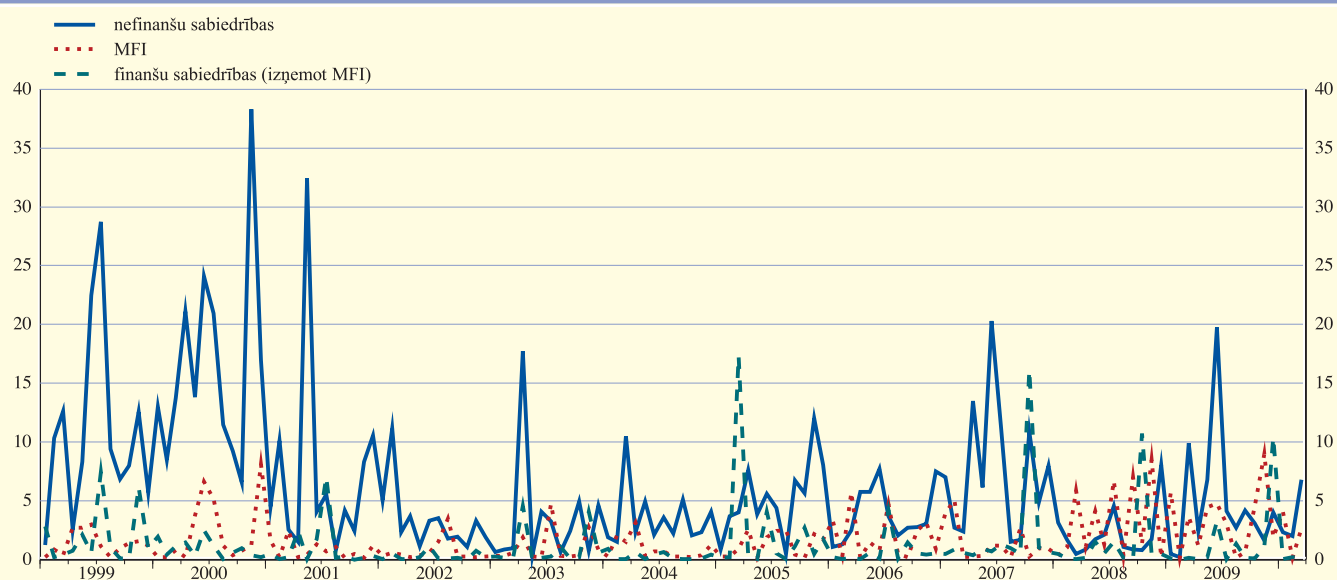
(mljrd. euro; tirgus vērtībā)

2. Darījumi mēnesī

		Kopā			MFI			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)			Nefinanšu sabiedrības		
		Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	Marts	6.4	6.0	0.4	5.9	0.0	5.9	0.0	0.5	-0.4	0.5	5.6	-5.1
	Apr.	2.1	3.0	-0.9	1.1	0.0	1.1	0.1	0.5	-0.3	0.8	2.5	-1.7
	Maijs	7.3	6.0	1.4	4.1	0.1	4.1	1.5	0.3	1.2	1.7	5.6	-3.9
	Jūn.	3.9	4.8	-0.9	1.3	0.0	1.3	0.5	0.1	0.4	2.1	4.7	-2.6
	Jūl.	12.7	3.4	9.4	6.7	0.0	6.7	1.5	0.5	1.0	4.5	2.9	1.6
	Aug.	1.6	3.0	-1.4	0.3	0.0	0.3	0.1	0.0	0.1	1.1	3.0	-1.9
	Sept.	7.8	2.9	5.0	7.0	0.0	7.0	0.0	0.1	-0.1	0.8	2.8	-2.0
	Okt.	12.9	0.6	12.2	1.4	0.0	1.4	10.7	0.0	10.7	0.8	0.6	0.1
	Nov.	10.6	2.9	7.7	8.4	0.5	8.0	0.5	2.1	-1.6	1.7	0.3	1.4
	Dec.	8.5	2.6	6.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.4	8.0	2.5	5.5
2009	Janv.	6.3	0.5	5.8	5.7	0.0	5.7	0.1	0.0	0.0	0.5	0.4	0.1
	Febr.	0.2	0.9	-0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.2	0.8	-0.6
	Marts	13.7	0.2	13.4	3.6	0.0	3.6	0.2	0.0	0.1	9.9	0.2	9.7
	Apr.	3.7	0.3	3.4	1.2	0.0	1.2	0.1	0.0	0.0	2.4	0.3	2.1
	Maijs	11.4	0.3	11.1	4.4	0.0	4.4	0.2	0.0	0.1	6.8	0.3	6.5
	Jūn.	27.8	2.0	25.8	4.8	0.0	4.8	3.3	0.3	3.0	19.7	1.8	18.0
	Jūl.	7.2	0.2	7.0	3.0	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	4.1	0.2	4.0
	Aug.	4.0	3.3	0.7	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	1.3	2.7	3.3	-0.6
	Sept.	5.0	0.3	4.7	0.6	0.0	0.6	0.2	0.0	0.1	4.2	0.2	3.9
	Okt.	7.7	0.3	7.4	4.5	0.0	4.5	0.1	0.0	0.1	3.1	0.2	2.8
	Nov.	11.6	0.2	11.4	9.0	0.0	9.0	1.0	0.0	1.0	1.6	0.2	1.4
	Dec.	16.2	0.2	16.1	1.9	0.0	1.9	10.4	0.1	10.3	4.0	0.1	3.9
2010	Janv.	6.4	0.0	6.4	4.1	0.0	4.1	0.1	0.0	0.1	2.3	0.0	2.3
	Febr.	2.2	0.3	1.9	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	2.0	0.3	1.7
	Marts	9.5	0.2	9.3	2.6	0.0	2.6	0.1	0.0	0.1	6.8	0.2	6.6

A20. Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā

(mljrd. euro; darījumi mēnesī; tirgus vērtība)

Avots: ECB.

1) Sīkāku indeksa un pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem¹⁾

(gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi				Repo darījumi
	Uz nakti ²⁾	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{2), 3)}		Uz nakti ²⁾	Ar noteikto termiņu			
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009 Maijs	0.61	1.89	2.39	2.71	1.99	3.62	0.73	1.08	2.38	3.11	1.02
Jūn.	0.56	1.86	2.38	2.57	1.95	3.52	0.63	1.04	2.17	2.58	0.93
Jūl.	0.52	1.86	2.41	2.61	1.86	3.38	0.57	0.82	2.41	2.92	0.68
Aug.	0.50	1.72	2.32	2.64	1.64	3.23	0.54	0.71	2.06	2.93	0.57
Sept.	0.49	1.61	2.27	2.52	1.60	3.12	0.52	0.69	2.10	2.74	0.58
Okt.	0.46	1.68	2.11	2.55	1.55	2.97	0.49	0.66	1.99	2.72	0.56
Nov.	0.46	1.67	2.23	2.56	1.52	2.76	0.48	0.70	2.11	2.92	0.58
Dec.	0.45	1.67	2.31	2.40	1.53	2.45	0.47	0.77	2.00	2.53	0.64
2010 Janv.	0.43	1.74	2.33	2.52	1.47	2.23	0.45	0.72	1.95	2.44	0.53
Febr.	0.42	1.75	2.24	2.36	1.45	2.11	0.44	0.73	2.11	2.39	0.53
Marts	0.42	1.90	2.38	2.24	1.45	2.05	0.44	0.80	2.73	2.34	0.50
Apr.	0.41	2.02	2.64	2.15	1.42	2.01	0.43	0.78	2.78	2.30	0.58

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Norēķinu konta debeta atlikums ²⁾	Patēriņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei					Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Izmaksu efektīvā gada procentu likme ⁴⁾	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā				Izmaksu efektīvā gada procentu likme ⁴⁾			
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009 Maijs	9.62	7.82	6.44	8.16	8.08	3.22	4.15	4.50	4.58	4.12	3.60	4.71	4.90
Jūn.	9.55	7.26	6.36	8.03	7.83	3.12	4.12	4.51	4.58	4.07	3.55	4.76	4.95
Jūl.	9.31	7.63	6.49	8.03	8.02	3.03	4.10	4.54	4.54	4.02	3.35	4.77	4.91
Aug.	9.26	7.93	6.54	7.96	8.17	3.00	4.10	4.54	4.45	4.06	3.24	4.74	4.82
Sept.	9.26	7.69	6.45	7.91	8.00	2.81	4.05	4.48	4.45	3.92	3.13	4.66	4.74
Okt.	9.16	7.32	6.38	7.94	7.87	2.77	4.02	4.45	4.40	3.85	3.21	4.73	4.72
Nov.	9.07	7.03	6.29	7.87	7.76	2.71	3.97	4.46	4.32	3.78	3.16	4.57	4.66
Dec.	8.99	6.42	6.26	7.56	7.43	2.71	3.96	4.42	4.26	3.81	3.08	4.40	4.35
2010 Janv.	8.94	6.83	6.42	8.04	7.86	2.71	3.94	4.38	4.26	3.79	3.13	4.45	4.46
Febr.	9.01	6.72	6.25	7.98	7.78	2.68	3.83	4.32	4.18	3.74	3.17	4.48	4.74
Marts	8.82	6.35	6.21	7.94	7.59	2.63	3.72	4.21	4.15	3.66	3.05	4.61	4.55
Apr.	8.77	6.83	6.15	7.92	7.69	2.62	3.70	4.18	4.12	3.67	3.06	4.32	4.53

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Norēķinu konta debeta atlikums ²⁾	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā		
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7
2009 Maijs	4.64	3.73	5.00	4.52	2.48	3.21	3.98
Jūn.	4.55	3.64	4.85	4.49	2.57	3.08	3.71
Jūl.	4.34	3.56	4.78	4.32	2.37	2.89	3.90
Aug.	4.23	3.42	4.67	4.24	2.30	2.80	3.83
Sept.	4.25	3.36	4.54	4.16	2.06	2.89	3.64
Okt.	4.18	3.33	4.49	4.18	2.14	2.73	3.64
Nov.	4.11	3.34	4.49	4.10	2.22	2.74	3.80
Dec.	4.06	3.28	4.22	3.96	2.19	3.15	3.58
2010 Janv.	4.05	3.25	4.20	3.99	2.01	2.88	3.65
Febr.	4.03	3.25	4.22	4.05	1.94	2.90	3.61
Marts	3.98	3.24	4.21	4.00	1.99	2.54	3.44
Apr.	3.97	3.18	4.17	3.90	2.00	2.66	3.45

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

3) Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā, jo nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikums irniecīgs salīdzinājumā ar mājsaimniecību sektora noguldījumu atlikumu visās iesaistītajās dalībvalstīs kopā.

4) Izmaksu efektīvā gada procentu likme nosedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas un garantiju izmaksas.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem¹⁾

(gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem)

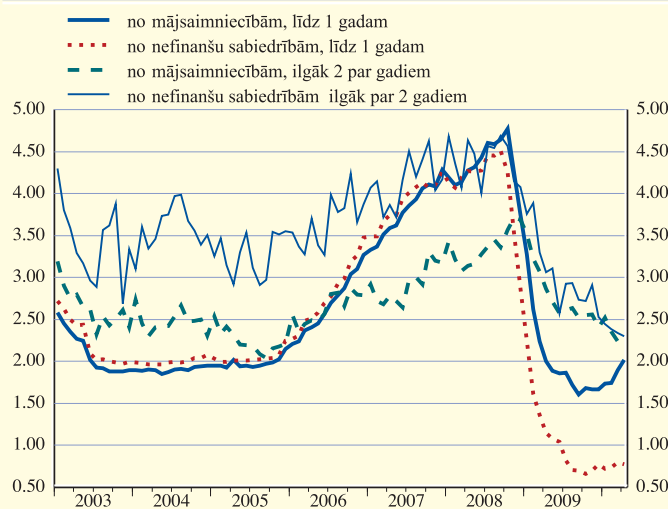
	Mājsaimniecību noguldījumi					Nefinanšu sabiedrību noguldījumi			Repo darījumi
	Uz nakti ²⁾	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{2,3)}		Uz nakti ²⁾	Ar noteikto termiņu		
		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2009 Maijs	0.61	3.38	3.04	1.99	3.62	0.73	2.35	3.70	1.79
Jūn.	0.56	3.25	3.07	1.95	3.52	0.63	2.19	3.65	1.63
Jūl.	0.52	3.07	3.03	1.86	3.38	0.57	1.97	3.52	1.53
Aug.	0.50	2.94	3.01	1.64	3.23	0.54	1.89	3.39	1.53
Sept.	0.49	2.83	3.01	1.60	3.12	0.52	1.80	3.39	1.45
Okt.	0.46	2.64	2.96	1.55	2.97	0.49	1.70	3.34	1.35
Nov.	0.46	2.50	2.95	1.52	2.76	0.48	1.62	3.37	1.28
Dec.	0.45	2.36	2.91	1.53	2.45	0.47	1.56	3.30	1.21
2010 Janv.	0.43	2.20	2.80	1.47	2.23	0.45	1.45	3.23	1.20
Febr.	0.42	2.15	2.84	1.45	2.11	0.44	1.42	3.31	1.20
Marts	0.42	2.13	2.75	1.45	2.05	0.44	1.38	3.26	1.16
Apr.	0.41	2.13	2.75	1.42	2.01	0.43	1.37	3.24	1.13

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem)

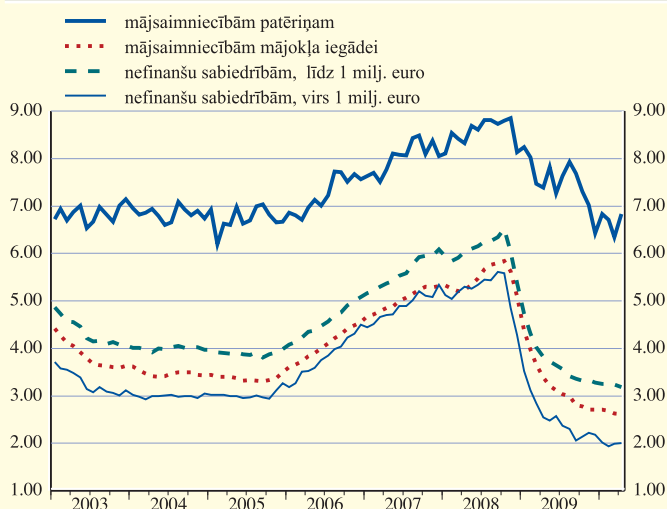
	Kredīti mājsaimniecībām						Kredīti nefinanšu sabiedrībām		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu			Ar termiņu		
	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009 Maijs	4.59	4.45	4.56	8.09	6.92	5.84	4.00	3.84	4.12
Jūn.	4.50	4.40	4.46	7.97	6.91	5.79	3.91	3.71	4.00
Jūl.	4.31	4.31	4.36	7.82	6.79	5.70	3.72	3.59	3.81
Aug.	4.23	4.25	4.28	7.82	6.74	5.65	3.65	3.50	3.73
Sept.	4.18	4.26	4.25	7.80	6.71	5.63	3.62	3.43	3.68
Okt.	4.05	4.19	4.18	7.69	6.66	5.54	3.56	3.37	3.60
Nov.	4.01	4.15	4.12	7.56	6.66	5.51	3.53	3.36	3.57
Dec.	4.08	4.11	4.07	7.55	6.57	5.43	3.46	3.35	3.50
2010 Janv.	3.99	4.05	4.00	7.51	6.52	5.38	3.47	3.31	3.45
Febr.	4.04	4.11	4.03	7.49	6.61	5.43	3.45	3.33	3.43
Marts	3.99	4.04	3.98	7.44	6.51	5.35	3.43	3.26	3.37
Apr.	3.90	4.01	3.92	7.38	6.50	5.30	3.42	3.21	3.33

A21. No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu

(gadā; %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

A22. No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam

(gadā; %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

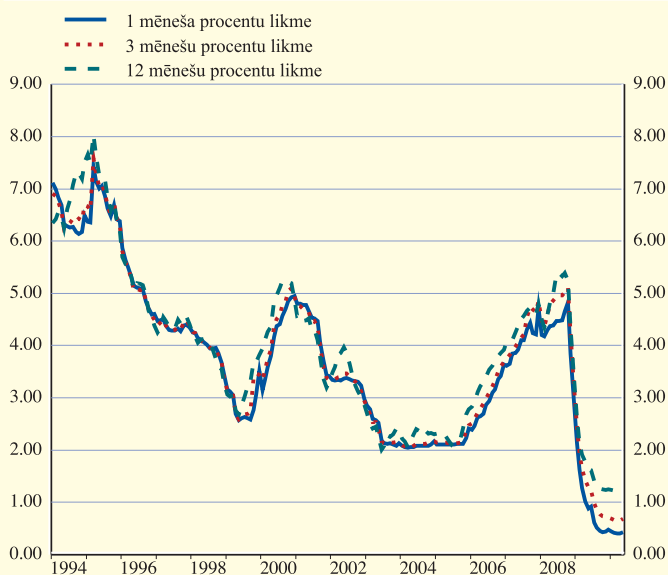
4.6. Naudas tirgus procentu likmes

(gadā; %; perioda vidējie rādītāji)

	Euro zona ^{1), 2)}					ASV	Japāna
	Noguldījumiem uz nakti (EONIA)	Noguldījumiem ar termiņu 1 mēnesis (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 6 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 12 mēnešu (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2007	3.87	4.08	4.28	4.35	4.45	5.30	0.79
2008	3.87	4.28	4.64	4.73	4.83	2.93	0.93
2009	0.71	0.89	1.22	1.43	1.61	0.69	0.47
2009 I	1.37	1.67	2.01	2.11	2.22	1.24	0.67
II	0.77	0.94	1.31	1.51	1.67	0.84	0.53
III	0.36	0.53	0.87	1.13	1.34	0.41	0.40
IV	0.36	0.45	0.72	1.00	1.24	0.27	0.31
2010 I	0.34	0.42	0.66	0.96	1.22	0.26	0.25
2009 Maijs	0.78	0.88	1.28	1.48	1.64	0.82	0.53
Jūn.	0.70	0.91	1.23	1.44	1.61	0.62	0.49
Jūl.	0.36	0.61	0.97	1.21	1.41	0.52	0.43
Aug.	0.35	0.51	0.86	1.12	1.33	0.42	0.40
Sept.	0.36	0.46	0.77	1.04	1.26	0.30	0.36
Okt.	0.36	0.43	0.74	1.02	1.24	0.28	0.33
Nov.	0.36	0.44	0.72	0.99	1.23	0.27	0.31
Dec.	0.35	0.48	0.71	1.00	1.24	0.25	0.28
2010 Janv.	0.34	0.44	0.68	0.98	1.23	0.25	0.26
Febr.	0.34	0.42	0.66	0.96	1.23	0.25	0.25
Marts	0.35	0.41	0.64	0.95	1.22	0.27	0.25
Apr.	0.35	0.40	0.64	0.96	1.23	0.31	0.24
Maijs	0.34	0.42	0.69	0.98	1.25	0.46	0.24

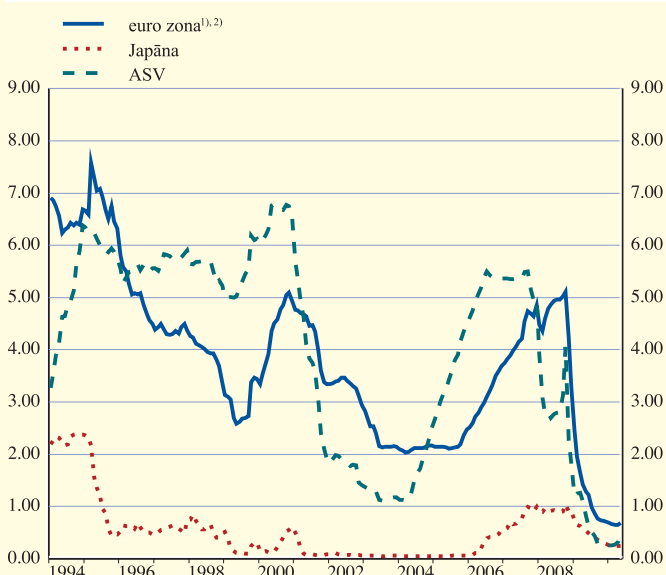
A23. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes^{1), 2)}

(mēneša vidējais rādītājs; gadā; %)

A24. 3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes

(mēneša vidējais rādītājs; gadā; %)

Avots: ECB.

- 1) Pirms 1999. gada janvāra tika aprēķinātas euro zonas sintētiskās procentu likmes, balstoties uz nacionālajām procentu likmēm, kas svērtas attiecībā pret IKP. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
- 2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

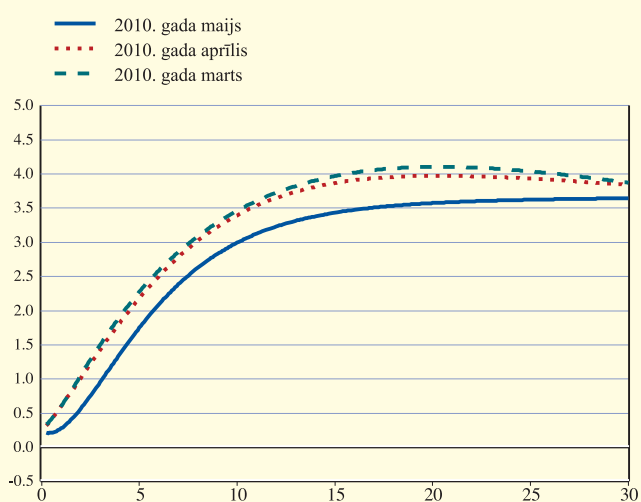
4.7. Euro zonas peļņas likmju līknes¹⁾

(euro zonas centrālo valdību obligācijās ar reitingu AAA; perioda beigas; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

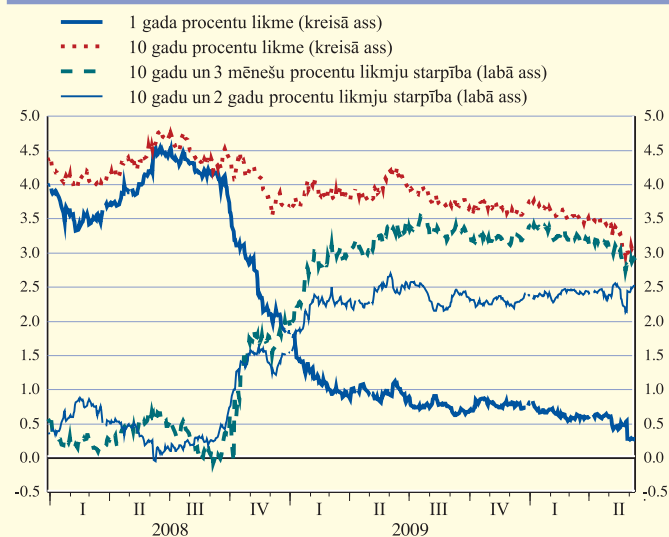
	Tagadnes darījumu procentu likmes								Tūlītējās nākotnes darījumu procentu likmes			
	3 mēnešu	1 gada	2 gadu	5 gadu	7 gadu	10 gadu	10 gadu – 3 mēnešu (starpība)	10 gadu – 2 gadu (starpība)	1 gada	2 gadu	5 gadu	10 gadu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3.85	4.00	4.01	4.11	4.23	4.38	0.52	0.36	4.06	4.02	4.40	4.78
2008	1.75	1.85	2.14	2.95	3.32	3.69	1.94	1.55	2.09	2.76	4.04	4.60
2009	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2009 I	0.78	0.88	1.46	2.70	3.23	3.77	3.00	2.31	1.41	2.58	4.24	5.19
II	0.62	0.90	1.50	2.85	3.42	3.99	3.37	2.49	1.47	2.67	4.54	5.42
III	0.41	0.70	1.33	2.59	3.12	3.64	3.23	2.31	1.34	2.47	4.14	4.96
IV	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2010 I	0.33	0.60	1.05	2.28	2.86	3.46	3.13	2.41	1.02	1.98	3.96	5.02
2009 Maijs	0.79	0.93	1.53	3.00	3.60	4.18	3.39	2.65	1.43	2.77	4.81	5.61
Jūn.	0.62	0.90	1.50	2.85	3.42	3.99	3.37	2.49	1.47	2.67	4.54	5.42
Jūl.	0.49	0.74	1.43	2.68	3.21	3.74	3.26	2.31	1.49	2.62	4.21	5.13
Aug.	0.44	0.74	1.46	2.69	3.19	3.68	3.24	2.22	1.55	2.66	4.16	4.95
Sept.	0.41	0.70	1.33	2.59	3.12	3.64	3.23	2.31	1.34	2.47	4.14	4.96
Okt.	0.50	0.81	1.43	2.61	3.13	3.68	3.18	2.25	1.49	2.50	4.12	5.11
Nov.	0.44	0.80	1.34	2.49	3.01	3.57	3.13	2.23	1.38	2.32	4.00	5.04
Dec.	0.38	0.81	1.38	2.64	3.20	3.76	3.38	2.38	1.41	2.44	4.27	5.20
2010 Janv.	0.28	0.71	1.25	2.48	3.06	3.66	3.38	2.42	1.28	2.25	4.15	5.23
Febr.	0.30	0.54	1.02	2.29	2.88	3.49	3.19	2.46	0.98	2.01	3.99	5.08
Marts	0.33	0.60	1.05	2.28	2.86	3.46	3.13	2.41	1.02	1.98	3.96	5.02
Apr.	0.32	0.60	1.01	2.18	2.78	3.40	3.07	2.39	1.00	1.85	3.89	4.94
Maijs	0.21	0.28	0.57	1.75	2.39	3.00	2.78	2.43	0.47	1.28	3.58	4.46

A25. Euro zonas tagadnes darījumu peļņas likmju līknes

(% gadā; periods gados; perioda beigu dati)

A26. Euro zonas tagadnes darījumu procentu likmes un procentu likmju starpības

(dienas dati; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

Avoti: ECB aprēķinu pamatā ir EuroMTS sniegtie dati un Fitch Ratings noteiktie kredītreitings.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

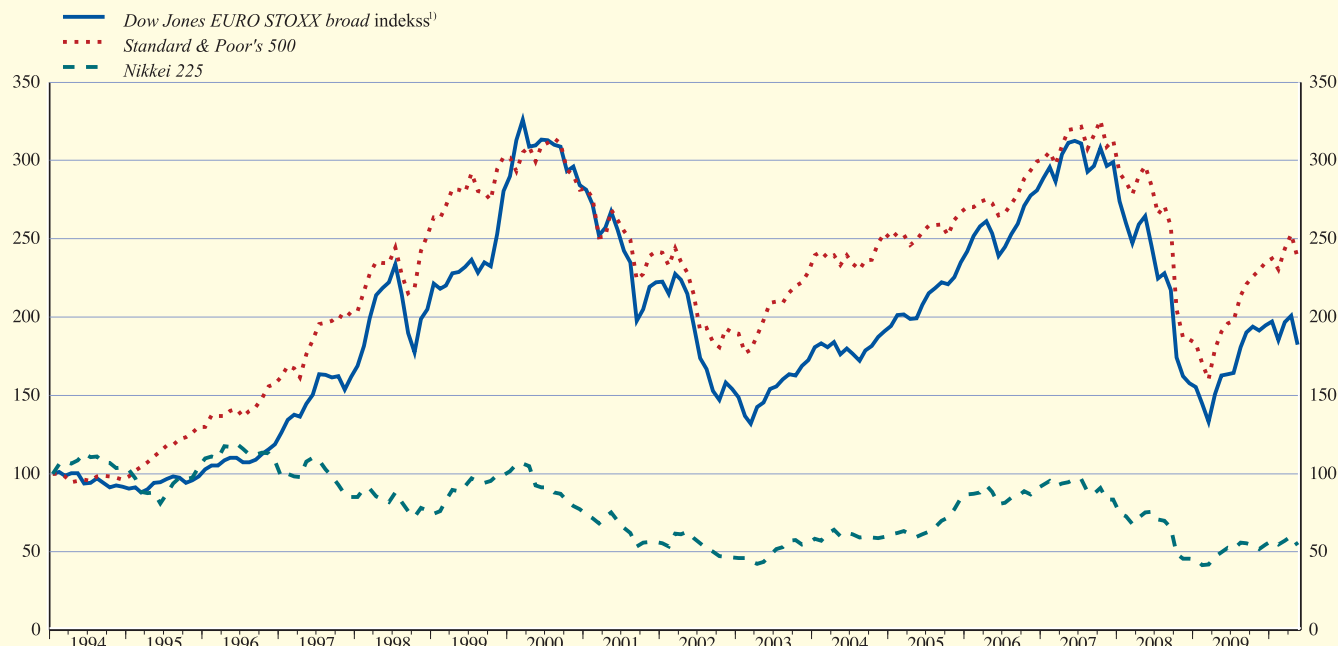
4.8. Akciju tirgus indeksi

(izteikti punktos; perioda vidējie rādītāji)

	Dow Jones EURO STOXX indeksi ¹⁾												ASV	Japāna
	Etalons		Galveno tautsaimniecības sektoru indeksi											
	Broad indekss	50	Pamat-izejvielas	Patēriņa pakalpojumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Rūpniecība	Tehnoloģijas	Komunālie pakalpojumi	Telekomunikācijas	Veselības aprūpe	Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007	416.4	4 315.8	543.8	235.4	366.5	449.6	408.3	488.4	383.4	561.4	492.7	519.2	1 476.5	16 984.4
2008	313.7	3 319.5	480.4	169.3	290.7	380.9	265.0	350.9	282.5	502.0	431.5	411.5	1 220.7	12 151.6
2009	234.2	2 521.0	353.2	140.5	244.5	293.5	172.1	269.7	200.7	353.7	380.4	363.5	946.2	9 321.6
2009 I	200.2	2 166.4	293.6	131.6	207.9	272.5	126.3	223.0	175.7	340.6	367.2	345.7	810.1	7 968.8
II	220.5	2 376.6	326.9	136.6	229.5	287.3	158.6	251.0	201.1	337.7	351.5	343.8	892.0	9 274.8
III	247.2	2 660.6	369.0	142.0	257.1	296.8	192.7	286.0	211.3	361.1	386.0	365.1	994.2	10 117.3
IV	268.1	2 872.7	422.1	151.5	282.8	316.9	209.7	317.7	214.1	375.3	416.5	399.3	1 088.7	9 969.2
2010 I	268.0	2 849.0	445.0	159.3	294.9	320.0	195.5	326.7	229.9	372.4	398.8	426.3	1 123.6	10 511.2
2009 Maijs	225.7	2 426.7	331.6	140.1	233.8	296.0	164.5	259.8	203.1	346.3	348.0	346.7	901.7	9 257.7
Jūn.	226.7	2 449.0	341.0	135.3	235.9	298.3	166.8	255.5	204.3	343.8	349.6	357.0	926.1	9 810.3
Jūl.	228.0	2 462.1	337.9	134.8	243.7	288.6	170.6	256.8	198.8	334.7	364.8	352.9	934.1	9 678.3
Aug.	250.7	2 702.7	377.6	142.1	261.8	293.2	198.6	290.3	208.5	365.7	387.2	364.1	1 009.7	10 430.4
Sept.	264.0	2 827.9	393.3	149.5	266.5	308.7	210.2	312.5	227.2	384.4	407.0	378.8	1 044.6	10 302.9
Okt.	268.7	2 865.5	403.7	150.1	277.5	314.2	216.0	318.4	221.3	375.4	415.0	393.6	1 067.7	10 066.2
Nov.	265.4	2 843.8	415.4	149.5	280.0	315.3	208.7	313.6	209.9	369.8	414.5	391.5	1 088.1	9 641.0
Dec.	270.1	2 907.6	447.0	155.0	290.9	321.1	204.3	321.0	211.0	380.5	419.8	412.4	1 110.4	10 169.0
2010 Janv.	273.5	2 922.7	449.4	158.9	295.7	329.8	204.6	331.6	223.1	384.1	407.4	425.5	1 123.6	10 661.6
Febr.	257.0	2 727.5	427.9	154.3	285.3	309.8	183.9	312.3	222.7	360.9	386.8	415.0	1 089.2	10 175.1
Marts	272.6	2 890.5	456.0	164.0	302.4	320.3	197.7	335.0	242.2	372.2	401.9	436.8	1 152.0	10 671.5
Apr.	278.6	2 937.3	470.9	171.7	313.8	328.6	199.7	349.0	248.8	378.9	396.7	430.0	1 197.3	11 139.8
Maijs	252.7	2 642.1	431.4	159.6	305.2	295.4	170.8	324.8	221.9	341.7	360.0	401.0	1 125.1	10 104.0

A27. Dow Jones EURO STOXX broad indekss, Standard & Poor's 500 un Nikkei 225

(1994. g. janvāris = 100; mēneša vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

1. Saskaņotais patēriņa cenu indekss¹⁾

	Kopā					Kopā (s.i. dati; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)						Papildpostenis: administratīvi regulējamās cenas ²⁾	
	Indekss: 2005. g. = 100	Kopā		Preces	Pakalpojumi	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Neenerģijas preces	Enerģija (s.n. dati)	Pakalpojumi	Kopējais SPCI, izņemot administratīvi regulējamās cenas	Administratīvi regulējamās cenas
		Kopā, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju											
Īpatsvars (%) ³⁾	100.0	100.0	83.1	58.0	42.0	100.0	11.9	7.3	29.3	9.6	42.0	88.9	11.1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006	102.2	2.2	1.5	2.3	2.0	-	-	-	-	-	-	2.1	2.5
2007	104.4	2.1	2.0	1.9	2.5	-	-	-	-	-	-	2.1	2.3
2008	107.8	3.3	2.4	3.8	2.6	-	-	-	-	-	-	3.4	2.7
2009	108.1	0.3	1.3	-0.9	2.0	-	-	-	-	-	-	0.1	1.7
2009 I	107.4	1.0	1.6	0.1	2.2	-0.2	0.0	0.3	0.1	-4.9	0.5	0.7	2.9
II	108.3	0.2	1.5	-1.2	2.2	0.2	0.1	-0.9	0.1	0.7	0.4	0.0	1.8
III	108.0	-0.4	1.2	-1.9	1.8	0.2	0.3	-0.9	0.0	0.8	0.4	-0.6	1.2
IV	108.6	0.4	1.0	-0.4	1.7	0.2	0.1	0.0	0.0	0.3	0.4	0.4	0.8
2010 I	108.6	1.1	0.9	0.9	1.5	0.5	0.0	0.9	0.0	3.0	0.3	1.2	0.4
2009 Dec.	108.9	0.9	1.0	0.5	1.6	0.0	0.2	-0.1	0.1	-0.5	0.1	0.9	0.8
2010 Janv.	108.1	1.0	0.9	0.7	1.4	0.2	-0.1	0.3	-0.1	2.1	0.0	1.1	0.4
Febr.	108.4	0.9	0.8	0.6	1.3	0.1	0.0	0.5	0.0	-0.1	0.1	1.0	0.4
Marts	109.4	1.4	0.9	1.3	1.6	0.4	0.0	0.8	0.0	2.6	0.3	1.6	0.4
Apr.	109.9	1.5	0.7	1.8	1.2	0.2	0.1	0.3	0.1	2.0	-0.1	1.6	1.2
Maijs ⁴⁾	.	1.6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

	Preces						Pakalpojumi					
	Pārtika (ieskaitot alkoholiskos dzērienus un tabaku)			Rūpniecības preces			Mājoklis		Transports	Sakari	Atpūta un individuālie pakalpojumi	Dažādi
	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Kopā	Neenerģijas preces	Enerģija	Īres maksa					
Īpatsvars (%) ³⁾	19.2	11.9	7.3	38.9	29.3	9.6	10.2	6.0	6.6	3.3	14.9	7.1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2006	2.4	2.1	2.8	2.3	0.6	7.7	2.5	2.1	2.5	-3.3	2.3	2.3
2007	2.8	2.8	3.0	1.4	1.0	2.6	2.7	2.0	2.6	-1.9	2.9	3.2
2008	5.1	6.1	3.5	3.1	0.8	10.3	2.3	1.9	3.9	-2.2	3.2	2.5
2009	0.7	1.1	0.2	-1.7	0.6	-8.1	2.0	1.8	2.9	-1.0	2.1	2.1
2009 I	2.4	2.1	2.8	-1.1	0.7	-6.1	2.0	1.7	3.6	-1.7	2.7	2.1
II	1.0	1.1	0.8	-2.3	0.7	-10.7	2.1	1.8	3.1	-1.2	2.7	2.0
III	-0.1	0.6	-1.2	-2.8	0.5	-11.9	2.0	1.8	2.5	-0.6	1.8	2.1
IV	-0.2	0.5	-1.5	-0.5	0.3	-3.2	1.9	1.7	2.5	-0.6	1.4	2.2
2010 I	0.0	0.6	-0.8	1.3	0.1	4.8	1.9	1.6	2.5	-0.5	1.1	1.6
2009 Nov.	-0.1	0.5	-1.3	-0.4	0.3	-2.4	1.9	1.7	2.4	-0.7	1.3	2.2
Dec.	-0.2	0.7	-1.6	0.8	0.4	1.8	1.9	1.7	2.5	-0.8	1.2	2.2
2010 Janv.	-0.1	0.6	-1.3	1.1	0.1	4.0	1.9	1.7	2.6	-0.9	1.0	1.6
Febr.	-0.1	0.6	-1.2	0.9	0.1	3.3	1.9	1.6	2.2	-0.4	0.9	1.6
Marts	0.3	0.5	-0.1	1.8	0.1	7.2	1.9	1.6	2.7	-0.3	1.4	1.5
Apr.	0.7	0.6	0.7	2.3	0.2	9.1	1.9	1.5	2.4	-0.6	0.4	1.4

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Šie eksperimentālie statistiskie dati var sniegt tikai aptuvenus cenu administratīvās regulēšanas rādītājus, jo administratīvi regulējamo cenu pārmaiņas nevar pilnībā izolēt no pārējiem ietekmes faktoriem. Piezīmi, kas paskaidro šā rādītāja aprēķināšanā izmantoto metodoloģiju, sk. Eurostat interneta lapā (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>).

3) 2010. gadā izmantotais svērum.

4) Aplēse balstīta uz publiskotajiem provizoriskajiem valsts datiem (aptvērumš – aptuveni 95% no euro zonas), kā arī uz jaunāko informāciju par energoresursu cenām.

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

2. Ražotāju cenas rūpniecībā, būvniecības izmaksas un mājokļu cenas

	Ražotāju cenas rūpniecībā, izņemot būvniecību										Būvniecība ¹⁾	Mājokļu cenas ²⁾
	Kopā (indekss: 2005. g. = 100)	Kopā		Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku						Enerģētika		
		Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitālpreces	Patēriņa preces						
						Kopā	Ilglietojuma preces	Īslaicīga lietojuma preces				
Īpatsvars (%) ³⁾	100.0	100.0	83.0	75.8	30.1	21.9	23.7	2.7	21.0	24.2		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2006	105.1	5.1	3.5	2.7	4.6	1.6	1.5	1.4	1.4	13.5	4.6	6.6
2007	107.9	2.7	3.0	3.2	4.6	2.2	2.2	2.5	2.2	1.2	4.1	4.5
2008	114.4	6.1	4.8	3.4	3.9	2.1	3.9	2.8	4.1	14.1	3.8	1.5
2009	108.6	-5.1	-5.4	-2.8	-5.3	0.4	-2.0	1.2	-2.4	-11.5	0.1	-3.1
2009 I	109.8	-2.0	-4.3	-1.1	-2.7	1.8	-1.0	1.8	-1.4	-4.4	2.6	-
II	108.3	-5.7	-6.8	-3.0	-5.8	0.7	-2.0	1.5	-2.5	-13.4	-0.2	-3.1 ⁴⁾
III	108.0	-7.8	-7.4	-4.1	-7.5	-0.1	-2.6	1.0	-3.1	-18.0	-1.7	-
IV	108.4	-4.6	-3.0	-3.1	-5.0	-0.6	-2.4	0.5	-2.8	-9.5	-0.2	-3.1 ⁴⁾
2010 I	109.6	-0.2	1.7	-0.5	-0.4	-0.5	-0.5	0.3	-0.7	0.1	.	-
2009 Nov.	108.4	-4.4	-2.8	-3.0	-4.9	-0.6	-2.4	0.5	-2.7	-8.7	-	-
Dec.	108.5	-2.9	-0.8	-2.3	-3.5	-0.5	-2.0	0.5	-2.3	-5.1	-	-
2010 Janv.	109.3	-1.0	0.9	-1.0	-1.6	-0.6	-0.7	0.5	-0.8	-1.6	-	-
Febr.	109.4	-0.4	1.4	-0.5	-0.5	-0.6	-0.5	0.3	-0.6	-0.8	-	-
Marts	110.1	0.9	2.7	0.1	0.8	-0.4	-0.4	0.3	-0.5	2.9	-	-
Apr.	111.1	2.8	3.7	1.0	2.7	-0.1	-0.3	0.4	-0.4	7.7	-	-

3. Preču cenas un iekšzemes kopprodukta deflatori¹⁾

	Naftas cenas ⁵⁾ (euro par barelu)	Neenerģijas preču cenas						IKP deflatori								
		Svērums atbilstoši importam ⁶⁾			Svērums atbilstoši izmantošanai ⁷⁾			Kopā (s.i.; indekss: 2000. g. = 100)	Kopā	Iekšzemes pieprasījums				Eksports ⁸⁾	Imports ⁸⁾	
		Kopā	Pārtikas preces	Nepār- tikas preces	Kopā	Pārtikas preces	Nepār- tikas preces			Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamat- kapitāla veidošana			
Īpatsvars (%)		100.0	35.0	65.0	100.0	45.0	55.0									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006		52.9	27.7	5.8	37.9	24.5	5.9	38.2	113.8	1.9	2.4	2.2	2.0	2.9	2.6	3.8
2007		52.8	7.8	14.3	5.5	5.3	9.4	2.9	116.5	2.4	2.3	2.3	1.7	2.7	1.7	1.4
2008		65.9	2.0	18.5	-4.4	-1.7	9.7	-8.6	119.1	2.2	2.7	2.9	2.6	2.3	2.6	3.7
2009		44.6	-18.5	-8.9	-23.1	-18.0	-11.5	-22.8	120.2	1.0	0.1	-0.2	1.9	-0.8	-3.1	-5.6
2009 I		35.1	-29.3	-15.0	-36.1	-28.7	-17.7	-36.9	120.2	1.8	1.0	0.3	2.5	0.6	-1.9	-4.1
II		43.8	-24.5	-11.2	-30.9	-22.5	-10.0	-31.4	120.1	1.0	-0.1	-0.4	1.4	-0.9	-3.5	-6.6
III		48.1	-18.7	-12.7	-21.5	-18.9	-15.3	-21.4	120.2	0.9	-0.6	-0.8	2.3	-1.7	-4.3	-7.9
IV		51.2	3.2	5.8	1.9	2.5	-0.9	5.1	120.3	0.2	0.0	0.2	1.4	-1.3	-2.7	-3.6
2010 I		56.0	29.0	7.5	42.7	27.4	7.5	46.6	120.8	0.5	0.1	1.4	1.0	-0.7	2.1	1.0
2009 Dec.		51.6	19.2	16.2	20.9	19.8	11.0	27.2	-	-	-	-	-	-	-	-
2010 Janv.		54.0	27.3	8.5	39.2	25.7	7.7	43.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Febr.		54.5	25.4	5.0	38.4	25.0	7.1	42.3	-	-	-	-	-	-	-	-
Marts		59.1	34.5	8.9	50.5	31.5	7.7	54.5	-	-	-	-	-	-	-	-
Apr.		64.0	51.9	8.1	78.7	43.8	8.8	76.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Maijs		61.6	51.9	10.6	77.9	43.4	11.4	73.9	-	-	-	-	-	-	-	-

Avoti: Eurostat, ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem (5.1. sadaļas 2. tabulas 7. aile un 5.1. sadaļas 3. tabulas 8.–15. aile), ECB aprēķini, kas balstīti uz Thomson Financial Datastream datiem (5.1. sadaļas 3. tabulas 1. aile) un ECB aprēķini (5.1. sadaļas 2. tabulas 12. aile un 5.1. sadaļas 3. tabulas 2.–7. aile).

1) Dzīvojamo ēku ražošanas izmaksas.

2) Uz nesaskaņotiem valstu avotiem balstīti eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

3) 2005. gadā.

4) Ceturkšņa dati par 2. un 4. ceturksni attiecas uz pusgada vidējiem rādītājiem attiecīgi 1. un 2. pusgadā. Tā kā daži valstu dati pieejami tikai par gadu, pusgada aplēse daļēji iegūta no gada rezultātiem. Tāpēc pusgada dati nav tik precīzi kā gada dati.

5) Brent Blend (piegādei pēc viena mēneša).

6) Attiecas uz cenām, kas izteiktas euro. Svērtas atbilstoši euro zonas importa struktūrai 2004.–2006. gadā.

7) Attiecas uz cenām, kas izteiktas euro. Svērtas atbilstoši euro zonas iekšzemes pieprasījumam (iekšzemes ražošana plus imports mīnus eksports) 2004.–2006. gadā.

8) Eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

9) Eksporta un importa deflatori attiecas uz precēm un pakalpojumiem un ietver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.

5.1.SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

4. Vienības darbaspēka izmaksas, atlīdzība vienam nodarbinātajam un darba ražīgums

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Kopā (indekss: 2000. g. = 100)	Kopā	Ekonomisko darbību daļījumā					
			Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transporta un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un citi komercdarbība	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Vienības darbaspēka izmaksas ¹⁾								
2006	110.0	1.0	1.4	-0.5	3.4	0.6	2.2	2.0
2007	111.7	1.6	2.0	0.7	4.1	0.7	2.4	1.6
2008	115.5	3.4	-0.2	3.7	3.2	3.2	3.2	2.9
2009	119.9	3.8	-0.7	10.1	1.5	5.0	0.8	2.4
2008 IV	118.2	4.8	-0.7	10.0	3.1	5.3	2.4	2.9
2009 I	120.2	5.9	-0.7	16.4	2.3	7.4	0.7	3.1
II	120.3	4.7	-0.3	14.1	1.2	6.1	1.3	1.6
III	119.8	3.4	-1.6	8.7	0.6	3.8	0.4	3.3
IV	119.7	1.3	-1.1	1.4	1.6	2.4	0.7	1.7
Atlīdzība vienam nodarbinātajam								
2006	114.9	2.3	3.2	3.4	3.5	1.7	2.3	1.7
2007	117.8	2.5	3.9	2.9	2.7	2.1	2.4	2.5
2008	121.6	3.2	2.8	3.0	4.5	2.7	2.4	3.7
2009	123.4	1.5	3.2	0.4	2.8	1.5	1.3	2.2
2008 IV	122.6	2.9	1.9	2.8	4.3	2.9	1.8	3.3
2009 I	122.6	1.8	3.0	0.5	2.9	2.4	0.6	2.9
II	123.1	1.4	3.4	0.1	3.3	2.1	1.8	1.5
III	123.7	1.4	3.4	0.4	2.8	0.5	1.3	2.8
IV	124.1	1.2	2.8	0.5	2.4	1.1	1.9	1.7
Darba ražīgums ²⁾								
2006	104.5	1.3	1.8	4.0	0.1	1.1	0.1	-0.4
2007	105.5	1.0	1.9	2.2	-1.4	1.4	0.0	0.9
2008	105.3	-0.2	3.1	-0.7	1.3	-0.5	-0.8	0.7
2009	102.9	-2.3	3.9	-8.9	1.3	-3.3	0.6	-0.2
2008 IV	103.7	-1.8	2.6	-6.5	1.2	-2.3	-0.6	0.4
2009 I	101.9	-3.9	3.8	-13.7	0.5	-4.7	-0.2	-0.2
II	102.4	-3.1	3.8	-12.3	2.1	-3.7	0.4	-0.1
III	103.3	-2.0	5.1	-7.6	2.2	-3.2	0.9	-0.4
IV	103.7	0.0	4.0	-0.9	0.7	-1.3	1.2	0.0

5. Darbaspēka stundas izmaksas³⁾

	Kopā (s.i. indekss: 2008. g. = 100)	Kopā	Komponentu daļījumā		Atsevišķu ekonomisko darbību daļījumā			Papildpostenis: vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītājs ⁴⁾
			Darba samaksa	Darba devēju sociālie maksājumi	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Pakalpojumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Īpatsvars (%) ⁵⁾	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
2006	94.3	2.3	2.3	2.2	3.4	1.3	1.8	2.3
2007	96.6	2.5	2.8	1.4	2.2	2.7	2.6	2.1
2008	100.0	3.5	3.5	3.3	3.9	4.2	3.1	3.2
2009	103.3	3.3	3.1	3.9	4.1	3.7	2.8	2.6
2009 I	102.2	3.6	3.4	4.6	5.0	3.5	2.8	3.2
II	103.2	4.3	4.1	4.7	5.5	4.5	3.6	2.8
III	103.5	3.0	2.8	3.5	4.4	3.0	2.2	2.3
IV	104.1	2.2	2.0	2.7	1.4	3.7	2.4	2.1
2010 I								1.7

Avoti: Eurostat, ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat datiem (5.1. sadaļas 4. tabula un 5.1. sadaļas 5. tabulas 7. aile), un ECB aprēķini (5.1. sadaļas 5. tabulas 8. aile).

1) Atlīdzība (faktiskajās cenās) vienam nodarbinātajam attiecībā pret pievienoto vērtību (apjoms) uz vienu nodarbināto iedzīvotāju.

2) Pievienotā vērtība (apjoms) uz vienu nodarbināto iedzīvotāju.

3) Darbaspēka stundas izmaksas visā tautsaimniecībā, izņemot lauksaimniecību, valsts pārvaldi, izglītību, veselību un citur neklasificētus pakalpojumus. Datu pārklājums atšķiras, tāpēc komponentu aplēses var neatbilst kopsummai.

4) Eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5) 2008. gadā.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

1. IKP un izdevumu posteņi

	IKP								
	Kopā	Iekšzemes pieprasījums					Ārējā bilance ¹⁾		
		Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana	Pārmaiņas krājumos ²⁾	Kopā	Eksports ¹⁾	Imports ¹⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Faktiskajās cenās (mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti dati)								
2006	8 557.6	8 460.1	4 869.8	1 733.3	1 832.2	24.8	97.5	3 451.7	3 354.2
2007	9 007.6	8 867.2	5 063.0	1 802.9	1 968.5	32.7	140.4	3 733.6	3 593.2
2008	9 252.9	9 152.9	5 225.1	1 891.9	1 997.5	38.4	100.0	3 861.6	3 761.6
2009	8 964.5	8 845.9	5 156.4	1 979.3	1 766.6	-56.4	118.6	3 247.2	3 128.6
2009 I	2 237.4	2 220.9	1 284.7	488.3	453.4	-5.5	16.5	807.6	791.1
II	2 233.2	2 203.4	1 286.6	493.4	443.5	-20.1	29.8	791.6	761.8
III	2 244.8	2 211.7	1 287.5	499.7	437.6	-13.2	33.1	814.5	781.5
IV	2 249.1	2 209.9	1 297.6	497.8	432.1	-17.5	39.2	833.4	794.3
2010 I	2 261.8	2 229.7	1 302.5	503.2	427.4	-3.3	32.1	873.9	841.7
	procentos no IKP								
2009	100.0	98.7	57.5	22.1	19.7	-0.6	1.3	-	-
	Ķēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās; sezonāli izlīdzināti dati ³⁾)								
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)								
2009 I	-2.5	-2.4	-0.6	0.7	-5.1	-	-	-8.4	-8.1
II	-0.1	-0.7	0.1	0.7	-1.7	-	-	-1.1	-2.7
III	0.4	0.4	-0.2	0.7	-1.0	-	-	2.8	2.8
IV	0.1	-0.1	0.2	0.0	-1.3	-	-	1.7	1.2
2010 I	0.2	0.7	-0.1	0.6	-1.1	-	-	2.5	4.0
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)								
2006	3.0	2.9	2.0	2.1	5.4	-	-	8.5	8.5
2007	2.8	2.4	1.6	2.3	4.7	-	-	6.3	5.5
2008	0.6	0.6	0.3	2.2	-0.6	-	-	1.0	1.0
2009	-4.1	-3.5	-1.2	2.6	-10.9	-	-	-13.3	-12.0
2009 I	-5.2	-3.7	-1.7	2.8	-11.4	-	-	-16.4	-13.3
II	-4.9	-3.8	-1.2	2.8	-11.6	-	-	-17.0	-14.7
III	-4.1	-3.5	-1.3	3.0	-11.4	-	-	-13.6	-12.5
IV	-2.1	-2.8	-0.5	2.1	-8.9	-	-	-5.2	-7.0
2010 I	0.6	0.3	0.0	2.0	-5.0	-	-	6.0	5.3
	īpatsvars IKP ceturkšņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)								
2009 I	-2.5	-2.4	-0.4	0.1	-1.1	-1.1	-0.1	-	-
II	-0.1	-0.7	0.0	0.2	-0.4	-0.6	0.6	-	-
III	0.4	0.4	-0.1	0.1	-0.2	0.5	0.0	-	-
IV	0.1	-0.1	0.1	0.0	-0.3	0.1	0.2	-	-
2010 I	0.2	0.7	-0.1	0.1	-0.2	0.8	-0.5	-	-
	īpatsvars IKP gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)								
2006	3.0	2.8	1.2	0.4	1.1	0.1	0.1	-	-
2007	2.8	2.4	0.9	0.5	1.0	0.0	0.4	-	-
2008	0.6	0.6	0.2	0.4	-0.1	0.1	0.0	-	-
2009	-4.1	-3.4	-0.7	0.5	-2.4	-0.9	-0.7	-	-
2009 I	-5.2	-3.6	-0.9	0.6	-2.5	-0.8	-1.5	-	-
II	-4.9	-3.7	-0.6	0.6	-2.5	-1.1	-1.2	-	-
III	-4.1	-3.4	-0.7	0.6	-2.5	-0.8	-0.6	-	-
IV	-2.1	-2.8	-0.3	0.4	-1.9	-1.1	0.7	-	-
2010 I	0.6	0.3	0.0	0.4	-1.0	0.9	0.3	-	-

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

- 1) Eksports un imports aptver preces un pakalpojumus, ieskaitot pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā. Tie pilnībā neatbilst 3.1. sadaļai, 7.1. sadaļas 1. tabulai, 7.2. sadaļas 3. tabulai vai 7.5. sadaļas 1. vai 3. tabulai.
- 2) Ieskaitot vērtslietu iegādi (izņemot realizāciju).
- 3) Gada dati nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

2. Pievienotā vērtība ekonomiskās darbības veidu dalījumā

	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)							Produktu nodokļi mīnus subsīdijas
	Kopā	Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transporta un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Faktiskajās cenās (mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti dati)								
2006	7 643.7	140.7	1 564.8	477.3	1 593.9	2 135.9	1 731.1	913.9
2007	8 049.0	150.9	1 643.2	510.3	1 668.2	2 271.8	1 804.6	958.6
2008	8 307.2	146.6	1 655.7	533.3	1 727.9	2 359.7	1 884.0	945.7
2009	8 072.1	129.8	1 431.5	515.1	1 667.7	2 369.3	1 958.7	892.4
2009 I	2 014.6	33.9	357.0	131.1	416.6	591.5	484.5	222.8
II	2 011.9	32.6	353.5	129.4	416.6	591.9	487.8	221.3
III	2 021.2	31.5	359.9	128.2	417.5	592.1	492.0	223.6
IV	2 024.4	31.8	361.0	126.3	417.0	593.8	494.4	224.7
2010 I	2 041.2	32.9	368.9	123.6	418.2	600.0	497.6	220.7
pievienotā vērtība (%)								
2009	100.0	1.6	17.7	6.4	20.7	29.4	24.3	-
Ķēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās; sezonāli izlīdzināti dati ¹⁾)								
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)								
2009 I	-2.6	0.9	-8.3	-1.3	-3.3	-1.0	0.1	-1.7
II	-0.2	0.2	-1.1	-1.1	-0.1	-0.1	0.6	0.3
III	0.3	0.7	2.1	-1.3	0.1	-0.2	0.1	1.0
IV	0.1	-0.4	0.3	-1.3	0.0	0.1	0.3	0.4
2010 I	0.5	0.0	2.2	-2.7	-0.1	0.6	0.5	-2.3
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)								
2006	2.9	0.0	3.6	2.8	2.7	4.1	1.4	3.3
2007	3.0	0.4	2.5	2.3	3.4	4.1	2.1	0.9
2008	0.8	1.7	-0.7	-0.9	0.8	1.4	1.7	-1.3
2009	-4.3	1.2	-13.6	-5.7	-5.0	-1.6	1.3	-2.7
2009 I	-5.2	1.2	-16.6	-6.6	-5.9	-1.6	1.2	-4.9
II	-5.1	1.3	-16.7	-5.6	-5.6	-1.9	1.5	-3.5
III	-4.3	2.0	-13.3	-5.4	-5.1	-1.9	1.2	-2.5
IV	-2.3	1.4	-7.1	-4.9	-3.2	-1.1	1.2	0.0
2010 I	0.7	0.4	3.5	-6.2	-0.1	0.5	1.6	-0.6
īpatsvars pievienotās vērtības ceturksņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)								
2009 I	-2.6	0.0	-1.6	-0.1	-0.7	-0.3	0.0	-
II	-0.2	0.0	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	-
III	0.3	0.0	0.4	-0.1	0.0	0.0	0.0	-
IV	0.1	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.1	-
2010 I	0.5	0.0	0.4	-0.2	0.0	0.2	0.1	-
īpatsvars pievienotās vērtības gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)								
2006	2.9	0.0	0.7	0.2	0.6	1.1	0.3	-
2007	3.0	0.0	0.5	0.1	0.7	1.2	0.5	-
2008	0.8	0.0	-0.1	-0.1	0.2	0.4	0.4	-
2009	-4.3	0.0	-2.7	-0.4	-1.0	-0.5	0.3	-
2009 I	-5.2	0.0	-3.4	-0.4	-1.2	-0.4	0.3	-
II	-5.1	0.0	-3.4	-0.4	-1.2	-0.5	0.3	-
III	-4.3	0.0	-2.6	-0.3	-1.1	-0.5	0.3	-
IV	-2.3	0.0	-1.3	-0.3	-0.7	-0.3	0.3	-
2010 I	0.7	0.0	0.6	-0.4	0.0	0.1	0.4	-

Avoti: Eurostat un ECB aprēķini.

1) Gada dati nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

3. Rūpnieciskā ražošana

	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību									Būvniecība	
		Kopā (s.i.; indekss: 2005. g. = 100)	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku						Enerģētika		
				Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces				
								Kopā	Ilglietojuma			Īslaicīga lietojuma
Īpatsvars (%)¹)	100.0	78.0	78.0	69.4	68.8	28.2	22.1	18.5	2.6	15.9	9.1	22.0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3.2	108.1	3.7	4.1	4.3	3.7	6.6	2.3	1.4	2.5	-0.9	1.2
2008	-2.3	106.1	-1.7	-1.9	-1.9	-3.4	-0.1	-2.0	-5.7	-1.4	0.3	-4.4
2009	-13.9	90.3	-15.1	-16.1	-16.5	-19.2	-21.3	-5.0	-17.5	-3.0	-5.7	-8.2
2009 II	-16.9	88.8	-18.8	-19.7	-20.1	-24.3	-24.7	-5.9	-21.2	-3.3	-8.9	-7.5
2009 III	-13.8	89.6	-14.5	-15.3	-15.9	-18.3	-21.4	-4.0	-18.4	-1.9	-6.1	-9.1
2009 IV	-7.5	91.5	-7.6	-8.1	-8.6	-6.8	-14.3	-2.6	-10.2	-1.4	-3.8	-6.1
2010 I	1.4	95.1	4.3	4.6	4.5	7.7	2.6	2.3	-0.1	2.6	2.8	-10.7
2009 Okt.	-10.5	90.5	-11.3	-11.9	-12.5	-12.3	-17.7	-4.8	-14.4	-3.2	-4.9	-6.6
2009 Nov.	-7.3	91.7	-7.0	-7.2	-7.5	-5.8	-13.4	-1.9	-7.9	-1.0	-5.1	-7.5
2009 Dec.	-4.0	92.5	-4.0	-4.4	-4.8	-0.2	-11.5	-0.8	-7.3	0.1	-1.8	-3.8
2010 Janv.	-0.8	94.2	1.6	1.7	2.0	4.4	-0.3	0.5	-2.7	0.9	0.8	-10.8
2010 Febr.	0.2	94.9	4.0	4.3	4.3	7.0	3.1	1.9	0.9	2.0	2.0	-15.3
2010 Marts	4.4	96.3	7.2	7.5	7.1	11.4	4.6	4.3	1.2	4.8	5.9	-6.4
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (s.i. dati; %)											
2009 Okt.	0.3	-	0.3	0.0	-0.3	1.2	-0.6	-1.1	0.1	-1.3	1.5	0.1
2009 Nov.	0.8	-	1.3	1.5	1.5	0.8	1.6	1.4	2.0	1.0	-2.4	-1.2
2009 Dec.	0.5	-	0.8	0.3	-0.2	-1.2	0.0	0.4	-1.5	0.7	3.1	0.2
2010 Janv.	1.2	-	1.9	1.8	2.1	1.2	-0.8	0.5	2.2	0.3	2.8	-2.0
2010 Febr.	-1.1	-	0.7	0.7	0.1	1.0	0.6	0.1	0.4	0.1	-0.8	-7.0
2010 Marts	2.9	-	1.4	1.6	1.2	0.3	1.5	0.7	-0.2	1.3	0.3	7.0

4. Rūpniecības jaunie pasūtījumi un apgrozījums, mazumtirdzniecība un reģistrētie jaunie viegie automobiļi

	Rūpniecības jaunie pasūtījumi		Rūpniecības apgrozījums		Mazumtirdzniecība (izņemot autodegvielu)							Reģistrētie jaunie viegie automobiļi	
	Apstrādes rūpniecība ²⁾ (faktiskajās cenās)		Apstrādes rūpniecība (faktiskajās cenās)		Faktiskajās cenās	Salīdzināmajās cenās							
	Kopā (s.i.; indekss: 2005. g. = 100)	Kopā	Kopā (s.i.; indekss: 2005. g. = 100)	Kopā	Kopā	Kopā (s.i.; indekss: 2005. g. = 100)	Kopā	Pārtikas preces, alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi	Nepārtikas preces			Kopā (s.i. dati, tūkst.) ³⁾	Kopā
									Tekstil-izstrādājumi, apģērbs, apavi	Mājsaimniecības ierīces			
Īpatsvars (%) ¹⁾	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	42.9	57.1	9.9	13.9		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2007	119.8	8.6	115.1	6.5	2.6	104.3	1.8	0.0	3.1	4.0	3.1	968	-0.6
2008	113.1	-5.3	116.9	1.9	1.7	103.4	-0.8	-1.9	-0.1	-1.8	-1.9	896	-7.0
2009	87.6	-22.8	95.5	-18.5	-2.6	101.7	-1.7	-1.5	-1.9	-1.2	-3.7	925	3.2
2009 II III IV	84.2	-30.6	93.7	-23.4	-3.0	101.8	-2.0	-1.4	-2.4	-2.1	-5.4	942	0.2
	90.5	-21.4	96.0	-18.9	-3.4	101.5	-1.8	-1.3	-2.4	-2.8	-3.0	962	10.1
	92.2	-2.8	97.5	-9.2	-1.5	101.8	-0.5	-0.3	-0.6	0.4	-0.7	968	20.7
2010 I	95.5	13.8	101.0	6.4	0.5	101.9	0.6	1.2	0.5	3.2	0.8	897	7.4
2009 Nov. Dec.	92.6	-0.4	98.0	-6.9	-2.6	101.4	-1.6	-1.3	-1.7	-3.9	-1.7	970	34.3
	93.9	9.7	97.8	-2.9	-0.4	102.1	0.3	0.9	0.0	1.9	0.3	954	19.8
2010 Janv. Febr. Marts Apr.	92.5	7.5	99.3	1.1	-0.9	101.8	-0.2	0.7	-0.6	2.3	-1.5	863	8.3
	94.3	12.6	100.4	6.1	0.2	101.8	0.4	0.6	0.4	2.0	0.6	884	2.9
	99.6	20.3	103.3	11.0	2.0	102.2	1.7	2.0	1.7	5.3	3.1	944	10.2
	.	.	.	.	0.2	101.0	-1.3	-1.8	-1.1	.	.	830	-10.1
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (s.i. dati; %)												
2009 Dec.	-	1.3	-	-0.2	0.9	-	0.8	0.7	0.7	2.3	1.1	-	-1.6
2010 Janv. Febr. Marts Apr.	-	-1.5	-	1.5	-0.3	-	-0.3	-0.2	-0.3	1.3	-1.4	-	-9.6
	-	2.0	-	1.1	0.1	-	0.0	-0.1	0.0	-1.0	0.5	-	2.4
	-	5.5	-	2.9	0.6	-	0.4	0.1	0.5	2.0	1.1	-	6.9
	-	.	-	.	-0.7	-	-1.2	-1.1	-1.1	.	.	-	-12.1

Avoti: Eurostat, izņemot 5.2. sadaļas 4. tabulas 12. un 13. aili (kas ietver ECB aprēķinus, kas balstīti uz Eiropas Automobiļu ražotāju asociācijas datiem).

1) 2005. gadā.

2) Ietver apstrādes rūpniecības nozares, kur ražošanu galvenokārt nodrošina pasūtījumi; to īpatsvars ir 61.2% no kopējās apstrādes rūpniecības 2005. gadā.

3) Gada un ceturkšņa rādītāji ir attiecīgā perioda vidējie mēneša rādītāji.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(procentu starpība, ¹⁾ ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

5. Uzņēmumu²⁾ un patērētāju apsekojumi

	Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs ³⁾ (ilgttermiņa vidējais rādītājs = 100)	Apstrādes rūpniecība					Patērētāju konfidences rādītājs					
		Ražotāju konfidences rādītājs				Jaudu izmantošana ⁴⁾ (%)	Kopā ⁵⁾	Finansiālā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Ekonomiskā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Bezdarba situācija turpmākajos 12 mēnešos	Uzkrājumi turpmākajos 12 mēnešos	
		Kopā ⁵⁾	Pasūtījumi	Gatavo preču krājumi	Ražošanas proгноzes							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2006	107.2	2	0	6	13	83.2	-9	-3	-9	15	-9	
2007	109.2	5	5	5	13	84.2	-5	-2	-4	5	-8	
2008	93.5	-9	-15	11	-2	81.8	-18	-10	-25	24	-14	
2009	80.8	-28	-56	14	-15	71.1	-25	-7	-26	56	-10	
2009 I	71.5	-36	-56	20	-31	72.4	-33	-11	-41	64	-14	
II	75.6	-33	-62	18	-20	69.9	-28	-9	-34	59	-11	
III	84.1	-26	-58	12	-9	70.3	-21	-5	-20	51	-9	
IV	91.9	-19	-50	7	1	71.7	-17	-3	-11	48	-7	
2010 I	96.6	-12	-41	2	7	73.9	-17	-4	-11	46	-7	
2009 Dec.	94.1	-16	-47	5	3	-	-16	-3	-10	46	-5	
2010 Janv.	96.0	-14	-44	3	5	72.3	-16	-3	-9	46	-6	
Febr.	95.9	-13	-42	4	7	-	-17	-4	-12	47	-7	
Marts	97.9	-10	-39	0	9	-	-17	-5	-12	46	-7	
Apr.	100.6	-7	-32	-1	9	75.5	-15	-5	-12	36	-8	
Maijs	98.4	-6	-28	1	10	-	-18	-7	-21	34	-10	

	Būvniecības konfidences rādītājs			Mazumtirdzniecības konfidences rādītājs				Pakalpojumu konfidences rādītājs			
	Kopā ⁵⁾			Kopā ⁵⁾	Pašreizējā situācija komercdarbībā	Krājumu apjoms	Prognozētā situācija komercdarbībā	Kopā ⁵⁾	Komer- darbības klimats	Pieprasījums pēdējos mēnešos	Pieprasījums turpmākajos mēnešos
	Pasūtījumi	Nodarbinātības proгноzes									
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2006	1	-4	6	1	3	14	13	18	13	18	24
2007	0	-7	7	1	5	15	13	20	16	19	24
2008	-13	-20	-6	-7	-6	17	2	2	-5	4	7
2009	-31	-40	-22	-15	-21	11	-15	-16	-22	-16	-9
2009 I	-31	-36	-26	-19	-21	15	-20	-24	-33	-21	-18
II	-33	-42	-24	-17	-23	9	-19	-22	-29	-23	-15
III	-31	-41	-22	-14	-19	10	-13	-12	-18	-13	-5
IV	-28	-40	-16	-12	-19	10	-7	-4	-8	-8	3
2010 I	-27	-37	-17	-7	-9	8	-2	0	-4	-2	7
2009 Dec.	-28	-40	-17	-10	-15	9	-6	-3	-7	-6	5
2010 Janv.	-29	-38	-20	-5	-6	8	-2	-1	-6	-2	5
Febr.	-29	-39	-18	-9	-12	9	-5	1	-2	-3	7
Marts	-25	-35	-14	-6	-9	9	-1	1	-3	-1	8
Apr.	-25	-37	-13	-1	-1	8	4	6	0	5	11
Maijs	-28	-40	-17	-5	-6	11	1	3	-1	3	8

Avots: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts).

- 1) Starpība starp pozitīvas un negatīvas atbildes sniegušo respondentu īpatnību.
- 2) Sākot ar 2010. gada maiju, dati tiek uzrādīti saskaņā ar jauno Eiropas Savienības Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas NACE otro redakciju (NACE 2. red.).
- 3) Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs veidojas no ražotāju, pakalpojumu, patērētāju, būvniecības un mazumtirdzniecības konfidences rādītājiem; ražotāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 40%, pakalpojumu konfidences rādītāja īpatsvars ir 30%, patērētāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 20%, un divu pārējo rādītāju īpatsvars ir katram 5%. Ekonomiskā noskaņojuma rādītāja vērtība virs (zem) 100 norāda uz ekonomisko noskaņojumu virs (zem) vidējā līmeņa (aprēķināts par periodu no 1990. gada līdz 2008. gadam).
- 4) Dati tiek vākti katru gadu janvārī, aprīlī, jūlijā un oktobrī. Uzrādītie ceturkšņa dati ir divu sekojošu apsekojumu vidējie rādītāji. Gada dati veidojas no ceturkšņa vidējiem rādītājiem.
- 5) Konfidences rādītāji tiek aprēķināti kā uzrādīto komponentu parastie vidējie rādītāji; krājumu (4. un 17. aile) un bezdarba (10. aile) novērtējumi tiek lietoti ar pretēju zīmi, lai aprēķinātu konfidences rādītājus.

5.3. Darba tirgus¹⁾

1. Nodarbinātība

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

	Tautsaimniecībā pavisam		Pēc nodarbinātības statusa		Pēc ekonomiskās darbības veida					
	Kopā (s.i. dati; milj.)		Darba ņēmēji	Paš- nodarbinātie	Lauk- saimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transporta un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi
Īpatsvars (%) ²⁾	100.0	100.0	85.2	14.8	3.9	17.1	7.5	25.7	16.0	29.9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	144.166	1.6	1.8	0.8	-1.8	-0.3	2.7	1.6	4.0	1.8
2007	146.731	1.8	2.0	0.8	-1.5	0.2	3.7	2.0	4.1	1.3
2008	147.804	0.7	0.9	-0.3	-1.4	0.0	-2.1	1.3	2.2	0.9
2009	145.028	-1.9	-1.8	-2.1	-2.6	-5.2	-6.9	-1.8	-2.2	1.5
2008 IV	147.227	-0.1	0.0	-0.8	-1.1	-1.2	-4.9	0.4	0.5	1.2
2009 I	146.077	-1.3	-1.1	-2.1	-2.3	-3.2	-7.1	-1.3	-1.4	1.5
II	145.317	-1.9	-1.9	-2.0	-2.5	-5.0	-7.4	-2.0	-2.3	1.6
III	144.543	-2.3	-2.3	-2.2	-3.0	-6.4	-7.5	-1.9	-2.8	1.6
IV	144.173	-2.1	-2.0	-2.2	-2.5	-6.2	-5.6	-2.0	-2.2	1.2
pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (s.i. dati; %)										
2008 IV	-0.542	-0.4	-0.4	-0.3	0.0	-1.1	-2.3	-0.4	-0.5	0.6
2009 I	-1.150	-0.8	-0.8	-0.8	-0.8	-1.6	-2.3	-0.8	-0.9	0.2
II	-0.759	-0.5	-0.5	-0.5	-0.9	-1.8	-1.3	-0.5	-0.8	0.6
III	-0.775	-0.5	-0.5	-0.7	-1.2	-1.7	-1.7	-0.2	-0.5	0.2
IV	-0.370	-0.3	-0.3	-0.2	0.5	-1.1	-0.4	-0.5	-0.1	0.2

2. Bezdarbs

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Kopā		Pēc vecuma ³⁾				Pēc dzimuma ⁴⁾			
	Milj.	No darba- spēka; %	Pieaugušie		Jaunieši		Vīrieši		Sievietes	
			Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %	Milj.	No darba- spēka; %
Īpatsvars (%) ²⁾	100.0		78.4		21.6		53.8		46.2	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006	12.877	8.3	10.053	7.3	2.824	16.4	6.390	7.5	6.487	9.4
2007	11.679	7.5	9.126	6.6	2.553	14.9	5.737	6.7	5.942	8.5
2008	11.893	7.6	9.268	6.6	2.625	15.4	5.999	6.9	5.894	8.3
2009	14.854	9.4	11.640	8.2	3.214	19.4	7.990	9.2	6.864	9.6
2009 I	13.892	8.8	10.794	7.7	3.097	18.4	7.348	8.5	6.544	9.2
II	14.763	9.3	11.524	8.2	3.240	19.4	7.954	9.2	6.810	9.5
III	15.253	9.7	11.974	8.5	3.279	19.9	8.234	9.5	7.019	9.8
IV	15.508	9.8	12.269	8.7	3.240	19.9	8.425	9.8	7.083	9.9
2010 I	15.744	10.0	12.536	8.9	3.209	19.9	8.555	9.9	7.190	10.0
2009 Nov.	15.496	9.8	12.260	8.7	3.236	19.9	8.436	9.8	7.060	9.9
Dec.	15.548	9.9	12.339	8.7	3.209	19.7	8.446	9.8	7.102	9.9
2010 Janv.	15.657	9.9	12.459	8.8	3.198	19.8	8.524	9.9	7.133	10.0
Febr.	15.741	10.0	12.520	8.8	3.222	20.0	8.570	10.0	7.172	10.0
Marts	15.835	10.0	12.628	8.9	3.208	19.9	8.570	10.0	7.265	10.1
Apr.	15.860	10.1	12.642	8.9	3.219	20.0	8.561	10.0	7.299	10.2

Avots: Eurostat.

1) Nodarbinātības dati attiecas uz fiziskajām personām un balstās uz EKS 95. Bezdarba dati attiecas uz fiziskajām personām, un tiem piemērotas SDO rekomendācijas.

2) 2009. gadā.

3) Pieaugušie – vecumā no 25 gadiem; jaunieši – jaunāki par 25 gadiem; īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgā vecuma grupā.

4) Īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgā dzimuma grupā.

VALSTS FINANCES

6.1. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums¹⁾ (procentos no IKP)

1. Euro zona – ieņēmumi

	Kopā	Kārtējie ieņēmumi										Kapitāla ieņēmumi	Papild- postenis: fiskālais slogs ²⁾	
		Tiešie nodokļi			Netiešie nodokļi	Sociālās iemaksas			Pārdo- šanas ieņēmumi					
		Mājsaim- niecību	Sabiedrību	ES institūciju saņemtie		Darba devēji	Darba ņēmēji							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	45.7	45.4	12.2	9.4	2.8	13.5	0.5	15.6	8.2	4.7	2.1	0.2	0.3	41.6
2002	45.1	44.8	11.8	9.2	2.5	13.5	0.4	15.6	8.2	4.6	2.1	0.3	0.3	41.2
2003	45.0	44.4	11.4	9.0	2.3	13.5	0.4	15.7	8.3	4.6	2.1	0.6	0.5	41.1
2004	44.5	44.0	11.3	8.7	2.5	13.5	0.3	15.5	8.2	4.5	2.1	0.5	0.4	40.7
2005	44.8	44.3	11.5	8.8	2.7	13.7	0.3	15.4	8.1	4.5	2.2	0.5	0.3	40.9
2006	45.3	45.0	12.1	8.9	3.0	13.9	0.3	15.3	8.1	4.5	2.1	0.3	0.3	41.5
2007	45.4	45.2	12.4	9.1	3.2	13.8	0.3	15.1	8.0	4.4	2.1	0.3	0.3	41.6
2008	44.9	44.7	12.2	9.3	2.8	13.3	0.3	15.3	8.1	4.5	2.1	0.2	0.3	41.0
2009	44.5	44.2	11.4	9.2	2.0	13.1	0.3	15.7	8.3	4.5	2.2	0.3	0.4	40.5

2. Euro zona – izdevumi

	Kopā		Kārtējie izdevumi							Izdevumi kapitālieguldījumiem				Papild- postenis: primārie izdevumi ³⁾
	Kopā	Atbildība nodarbi- nātajiem	Starp- patēriņš	Pro- centu maksā- jumi	Kārtējie pārve- dumi	Sociālie maksājumi	Subsī- dijas	ES institū- ciju veiktie maksājumi	Inves- tīcijas	Kapitāla pārve- dumi	ES institū- ciju veiktie maksājumi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	47.6	43.7	10.3	4.8	3.8	24.8	21.7	1.9	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8
2002	47.7	43.9	10.4	4.9	3.5	25.1	22.2	1.9	0.5	3.8	2.4	1.4	0.0	44.2
2003	48.1	44.1	10.5	5.0	3.3	25.4	22.5	1.9	0.5	3.9	2.5	1.4	0.1	44.8
2004	47.5	43.6	10.4	5.0	3.1	25.1	22.3	1.8	0.5	3.9	2.4	1.5	0.1	44.4
2005	47.4	43.5	10.4	5.0	3.0	25.0	22.3	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.4
2006	46.7	42.9	10.2	5.0	2.9	24.8	22.0	1.7	0.5	3.8	2.5	1.4	0.0	43.8
2007	46.1	42.3	10.0	5.0	3.0	24.4	21.6	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.1
2008	46.9	43.1	10.1	5.1	3.0	24.8	22.0	1.6	0.4	3.8	2.5	1.3	0.0	43.9
2009	50.8	46.6	10.8	5.6	2.8	27.3	24.2	1.9	0.5	4.2	2.8	1.4	0.0	48.0

3. Euro zona – deficīts/pārpalikums, sākotnējais deficīts/pārpalikums un valdības patēriņš

	Deficīts (-)/pārpalikums (+)					Sākot- nējais deficīts (-)/ pārpa- likums (+)	Valdības patēriņš ⁴⁾							
	Kopā	Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodroši- nāšanas fondi		Kopā						Sabied- riskais patēriņš	Individuālais patēriņš
								Atbildība nodarbinā- tajiem	Starp- patēriņš	Pārveidumi natūrā ar tir- gus ražotāju starpniecību	Pamat- kapitāla patēriņš	Pārdošana (ar minusa zīmi)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	-1.9	-1.7	-0.4	-0.1	0.3	1.9	19.9	10.3	4.8	4.9	1.8	2.1	8.2	11.7
2002	-2.6	-2.1	-0.5	-0.2	0.2	0.9	20.2	10.4	4.9	5.1	1.8	2.1	8.3	12.0
2003	-3.1	-2.4	-0.5	-0.2	0.0	0.2	20.5	10.5	5.0	5.2	1.8	2.1	8.3	12.2
2004	-3.0	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.4	5.0	5.1	1.9	2.1	8.3	12.1
2005	-2.6	-2.2	-0.3	-0.2	0.2	0.4	20.4	10.4	5.0	5.1	1.9	2.2	8.2	12.3
2006	-1.3	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.6	20.3	10.2	5.0	5.2	1.9	2.1	8.0	12.2
2007	-0.6	-1.1	0.0	-0.1	0.5	2.3	20.0	10.0	5.0	5.2	1.9	2.1	7.9	12.1
2008	-2.0	-2.0	-0.2	-0.2	0.4	1.0	20.5	10.1	5.1	5.3	1.9	2.1	8.1	12.4
2009	-6.2	-5.0	-0.5	-0.3	-0.4	-3.4	22.1	10.8	5.6	5.8	2.0	2.2	8.8	13.3

4. Euro zonas valstis – deficīts (-)/pārpalikums (+)⁵⁾

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	0.3	-1.6	3.0	-3.6	2.0	-2.3	-3.3	-1.2	1.4	-2.6	0.5	-1.5	-3.9	-1.3	-3.5	4.0
2007	-0.2	0.2	0.1	-5.1	1.9	-2.7	-1.5	3.4	3.6	-2.2	0.2	-0.4	-2.6	0.0	-1.9	5.2
2008	-1.2	0.0	-7.3	-7.7	-4.1	-3.3	-2.7	0.9	2.9	-4.5	0.7	-0.4	-2.8	-1.7	-2.3	4.2
2009	-6.0	-3.3	-14.3	-13.6	-11.2	-7.5	-5.3	-6.1	-0.7	-3.8	-5.3	-3.4	-9.4	-5.5	-6.8	-2.2

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valstu deficītu/pārpalikumu saistītajiem datiem.

- 1) Dati attiecas uz Euro16. Jēdzieni "ieņēmumi", "izdevumi" un "deficīts/pārpalikums" balstīti uz EKS 95. Iekļauti un konsolidēti ES budžeta ietvaros veiktie darījumi. Darījumi starp dalībvalstu valdībām nav konsolidēti.
- 2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.
- 3) Ietver visus izdevumus mīnus procentu maksājumus.
- 4) Atbilst valdības galapatēriņa izdevumiem (P.3) atbilstoši EKS 95.
- 5) Ietver ieņēmumus no UMTS licenču pārdošanas un norēķiniem saistībā ar mijmaiņas un biržā netirgotajiem nākotnes procentu likmju līgumiem.

6.2. Parāds¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – finanšu instrumentu un to turētāju sektoru dalījumā

	Kopā					Turētāji				
	Finanšu instrumenti					Iekšzemes kreditori ²⁾				Citi kreditori ³⁾
	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		Kopā	MF1	Citas finanšu sabiedrības	Citi sektori	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	69.2	2.7	13.2	3.7	49.6	43.9	22.1	12.3	9.5	25.4
2001	68.2	2.8	12.4	4.0	49.0	42.0	20.6	11.0	10.4	26.2
2002	68.0	2.7	11.8	4.6	48.9	40.5	19.4	10.6	10.5	27.4
2003	69.1	2.1	12.4	5.0	49.6	39.7	19.6	11.0	9.1	29.3
2004	69.5	2.2	12.0	5.0	50.3	38.2	18.5	10.7	9.0	31.3
2005	70.1	2.4	11.8	4.7	51.1	36.3	17.2	11.1	8.0	33.8
2006	68.2	2.4	11.5	4.1	50.2	34.4	17.4	9.3	7.7	33.8
2007	65.9	2.2	10.8	4.2	48.7	32.6	16.7	8.5	7.3	33.4
2008	69.4	2.3	11.0	6.7	49.4	32.4	16.6	7.9	7.8	37.0
2009	78.8	2.4	11.9	8.6	55.8	36.6	19.7	8.7	8.2	42.2

2. Euro zona – emitenta, termiņa un valūtas denominācijas dalījumā

	Kopā					Sākotnējais termiņš			Atlikušais termiņš			Valūtas	
	Emitents ⁴⁾					Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Euro vai dalībvalsts valūta	Citas valūtas
	Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2000	69.2	58.2	5.8	4.9	0.4	6.5	62.7	6.2	13.4	27.8	28.1	67.4	1.8
2001	68.2	57.1	6.0	4.7	0.4	7.0	61.2	5.3	13.7	26.6	27.9	66.7	1.5
2002	68.0	56.7	6.2	4.7	0.4	7.6	60.4	5.2	15.5	25.3	27.2	66.7	1.3
2003	69.1	56.9	6.5	5.1	0.6	7.8	61.3	5.0	14.9	26.0	28.2	68.2	0.9
2004	69.5	57.3	6.6	5.1	0.4	7.8	61.6	4.7	14.8	26.2	28.5	68.6	0.9
2005	70.1	57.6	6.7	5.2	0.5	7.9	62.2	4.6	14.8	25.5	29.7	69.1	1.0
2006	68.2	55.9	6.5	5.3	0.5	7.4	60.8	4.3	14.4	24.0	29.8	67.7	0.6
2007	65.9	54.0	6.2	5.2	0.5	7.4	58.5	4.3	14.6	23.5	27.8	65.4	0.5
2008	69.4	57.2	6.6	5.2	0.4	10.2	59.2	4.4	17.8	23.3	28.4	68.6	0.8
2009	78.8	64.9	7.6	5.6	0.6	12.2	66.5	4.5	19.8	26.7	32.2	78.0	0.8

3. Euro zonas valstis

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	88.1	67.6	24.9	97.8	39.6	63.7	106.5	64.6	6.5	63.7	47.4	62.2	64.7	26.7	30.5	39.7
2007	84.2	65.0	25.0	95.7	36.2	63.8	103.5	58.3	6.7	61.9	45.5	59.5	63.6	23.4	29.3	35.2
2008	89.8	66.0	43.9	99.2	39.7	67.5	106.1	48.4	13.7	63.7	58.2	62.6	66.3	22.6	27.7	34.2
2009	96.7	73.2	64.0	115.1	53.2	77.6	115.8	56.2	14.5	69.1	60.9	66.5	76.8	35.9	35.7	44.0

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valsts parādu saistītajiem datiem.

1) Dati attiecas uz Euro16. Valdības kopējais parāds nominālvērtībā, ar konsolidētiem valdības apakšsektoriem. Nerezidentu valdību turējumi nav konsolidēti. Dati ir daļējas aplēses.

2) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.

3) Ietver euro zonas valstu rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.

4) Izņemot valdības parādu, kura turētājs ir attiecīgās valsts valdība.

6.3. Parāda pārmaiņas¹⁾
(procentos no IKP)**1. Euro zona – pārmaiņas to cēloņa, finanšu instrumentu un turētāju sektoru dalījumā**

	Kopā	Pārmaiņu cēlonis			Finanšu instrumenti				Turētāji			
		Aizņemšanās nepieciešamība ²⁾	Pārvērtē- šanas ietekme ³⁾	Citas apjoma pārmaiņas ⁴⁾	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditāri ⁵⁾	MFI	Pārējās finanšu sabiedrības	Pārējie kreditāri ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	1.9	1.9	-0.1	0.1	0.2	-0.2	0.5	1.5	0.0	-0.5	-0.8	1.9
2002	2.1	2.7	-0.5	0.0	0.0	-0.2	0.7	1.6	0.0	-0.5	-0.1	2.1
2003	3.1	3.3	-0.2	0.0	-0.6	0.9	0.6	2.1	0.4	0.8	0.8	2.7
2004	3.1	3.2	-0.1	0.0	0.2	0.1	0.1	2.7	0.1	-0.3	0.1	3.1
2005	3.1	3.0	0.0	0.0	0.3	0.3	-0.1	2.6	-0.6	-0.7	0.8	3.6
2006	1.5	1.4	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.4	1.5	-0.1	1.0	-1.2	1.6
2007	1.1	1.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.3	1.0	-0.2	0.2	-0.3	1.2
2008	5.2	5.1	0.1	0.0	0.1	0.4	2.6	2.0	0.7	0.4	-0.4	4.5
2009	7.1	7.3	-0.2	0.0	0.1	0.6	1.6	4.8	3.1	2.5	0.5	4.0

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

	Parāda pār- maiņas	Deficīts (-)/ pārpalikums (+) ⁷⁾	Deficīta-parāda korekcija ⁸⁾										Citas apjoma pārmaiņas	Citi ⁹⁾
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem, kas ir valdības īpašumā							Pārvērtē- šanas ietekme	Valūtas kursa ietekme		
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizde- vumi	Parāda vērts- papīri ¹⁰⁾	Akcijas un pārējie kapitāla vērtspapīri	Privatizācija	Ieguldījumi kapitālā				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	1.9	-1.9	0.0	-0.5	-0.6	0.1	0.1	-0.1	-0.3	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.6
2002	2.1	-2.6	-0.5	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.4	0.1	-0.5	-0.1	0.0	0.0
2003	3.1	-3.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	-0.2	0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1
2004	3.1	-3.0	0.2	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
2005	3.1	-2.6	0.5	0.6	0.3	0.1	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2006	1.5	-1.3	0.2	0.3	0.3	-0.1	0.3	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.2
2007	1.1	-0.6	0.4	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2008	5.2	-2.0	3.3	3.1	0.8	0.7	0.8	0.8	0.0	0.6	0.1	0.0	0.0	0.1
2009	7.1	-6.2	0.9	1.0	0.4	0.0	0.2	0.4	-0.2	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.0

Avots: ECB.

- 1) Dati attiecas uz Euro16 un ir daļējas aplēses. Gada pārmaiņas valdības kopējā nominālajā konsolidētajā parādā izteiktas procentos no IKP, t.i., $[\text{parāds}(t) - \text{parāds}(t-1)] \div \text{IKP}(t)$.
- 2) Saskaņā ar definīciju aizņemšanās nepieciešamība ir vienāda ar parāda darījumiem.
- 3) Papildus ārvalstu valūtas maiņas pārmaiņu ietekmei ietver arī pārmaiņas, kas rodas, nosakot datus nominālvērtībā (piemēram, prēmijas vai diskonta likmes emitētajiem parāda vērtspapīriem).
- 4) Ietver pārmaiņu ietekmi, kas rodas institucionālu vienību pārklasificēšanas un noteiktu veidu parāda pārņemšanas rezultātā.
- 5) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.
- 6) Ietver euro zonas valstu rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.
- 7) Ietverot ieņēmumus no UMTS licenču pārdošanas.
- 8) Starpība starp gada pārmaiņām kopējā nominālā konsolidētā parāda apjomā un deficītu (izteiktu procentos no IKP).
- 9) Galvenokārt tiek veidoti no darījumiem ar pārējiem aktīviem un saistībām (tirdzniecības kredīti, citi debitoru/kreditāru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti).
- 10) Neietver atvasinātos finanšu instrumentus.

6.4. Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums¹⁾

(procentos no IKP)

1. Euro zona – ceturkšņa ieņēmumi

	Kopā		Kārtējie ieņēmumi					Kapitāla ieņēmumi		Papild- postenis: fiskālais slogs ²⁾
	1	2	Tiešie nodokļi 3	Netiešie nodokļi 4	Sociālās iemaksas 5	Pārdošanas ieņēmumi 6	Īpašuma ieņēmumi 7	8	Kapitāla nodokļi 9	
2003 IV	49.2	48.2	13.1	14.1	16.2	2.9	0.8	1.0	0.3	43.7
2004 I	41.4	40.9	9.5	12.9	15.3	1.7	0.6	0.4	0.3	38.0
II	44.7	44.0	11.9	12.9	15.3	2.0	1.1	0.8	0.6	40.7
III	42.8	42.4	10.7	12.8	15.4	1.9	0.7	0.5	0.3	39.2
IV	49.0	48.0	12.9	14.2	16.2	2.9	0.7	1.0	0.4	43.7
2005 I	42.0	41.5	10.0	13.0	15.2	1.7	0.6	0.5	0.3	38.5
II	44.3	43.7	11.5	13.2	15.1	2.0	1.1	0.6	0.3	40.1
III	43.6	42.9	11.1	13.0	15.2	1.9	0.7	0.7	0.3	39.7
IV	49.0	48.3	13.3	14.2	16.1	2.9	0.8	0.8	0.3	43.9
2006 I	42.4	42.0	10.3	13.4	15.1	1.6	0.8	0.4	0.3	39.0
II	45.4	44.9	12.2	13.5	15.1	1.9	1.3	0.5	0.3	41.1
III	43.8	43.3	11.6	13.0	15.2	2.0	0.8	0.5	0.3	40.0
IV	49.3	48.7	14.0	14.3	15.8	2.9	0.9	0.6	0.3	44.4
2007 I	42.1	41.7	10.2	13.5	14.8	1.7	0.8	0.3	0.3	38.8
II	45.6	45.2	12.7	13.5	15.0	1.8	1.5	0.4	0.3	41.4
III	43.8	43.3	12.2	12.8	14.9	1.9	0.8	0.5	0.3	40.1
IV	49.8	49.1	14.4	14.1	15.8	3.0	0.9	0.6	0.3	44.6
2008 I	42.4	41.9	10.7	12.9	14.8	1.7	1.0	0.5	0.2	38.6
II	45.1	44.6	12.6	12.8	15.0	1.9	1.5	0.5	0.3	40.7
III	43.3	42.9	11.9	12.4	15.1	1.9	0.8	0.3	0.3	39.7
IV	48.6	48.4	13.6	13.6	16.3	3.0	1.0	0.2	0.3	43.7
2009 I	41.2	41.8	10.2	12.5	15.4	1.8	1.0	-0.6	0.2	38.4
II	43.8	43.9	11.5	12.6	15.5	2.0	1.5	-0.1	0.5	40.1
III	42.8	42.4	10.9	12.3	15.5	2.0	0.8	0.4	0.3	39.1
IV	49.8	47.9	12.7	13.6	16.4	3.2	0.9	1.9	0.5	43.2

2. Euro zona – ceturkšņa izdevumi un deficīts/pārpalikums

	Kopā	Kārtējie izdevumi							Izdevumi kapitālieguldījumiem			Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Sākotnējais deficīts (-)/ pārpalikums (+)	
		Kopā	Atbildība nodarbi- nātajiem	Starp- patēriņš	Procentu maksājumi	Kārtējie pārveidumi			Investīcijas	Kapitāla pārveidumi				
							Sociālie maksājumi	Subsīdijas						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2003 IV	51.1	46.3	11.1	5.7	3.1	26.4	22.8	1.5	4.8	3.3	1.6	-1.9	1.2	
2004	I	46.3	43.0	10.3	4.6	3.2	24.9	21.3	1.2	3.4	1.9	1.5	-5.0	-1.8
	II	46.6	43.2	10.4	4.8	3.3	24.7	21.4	1.3	3.4	2.3	1.1	-1.8	1.4
	III	46.1	42.7	9.9	4.7	3.1	24.9	21.5	1.3	3.4	2.4	1.0	-3.2	-0.1
	IV	50.9	45.6	11.0	5.7	2.9	26.1	22.6	1.4	5.2	3.1	2.1	-1.9	1.0
2005	I	46.7	43.0	10.2	4.6	3.1	25.1	21.3	1.2	3.7	1.9	1.8	-4.8	-1.7
	II	46.2	42.8	10.2	4.9	3.2	24.5	21.3	1.1	3.4	2.3	1.1	-1.8	1.3
	III	45.8	42.4	9.9	4.8	3.0	24.7	21.3	1.2	3.4	2.5	1.0	-2.2	0.7
	IV	50.5	45.7	11.1	5.8	2.7	26.1	22.5	1.3	4.8	3.1	1.7	-1.5	1.2
2006	I	45.3	42.1	10.0	4.6	3.0	24.6	21.1	1.2	3.1	1.9	1.2	-2.9	0.1
	II	45.4	42.2	10.2	4.9	3.1	24.0	21.0	1.1	3.2	2.3	1.0	-0.1	3.0
	III	45.4	42.0	9.8	4.7	2.9	24.5	21.1	1.2	3.4	2.4	1.0	-1.5	1.4
	IV	50.3	45.0	10.7	5.7	2.7	25.9	22.2	1.4	5.3	3.2	2.2	-1.0	1.7
2007	I	44.2	41.1	9.8	4.5	2.9	23.8	20.4	1.2	3.1	2.0	1.1	-2.2	0.8
	II	44.6	41.4	9.9	4.8	3.2	23.5	20.5	1.1	3.1	2.3	0.8	1.1	4.3
	III	44.6	41.2	9.6	4.8	2.9	24.0	20.7	1.2	3.4	2.5	0.9	-0.9	2.1
	IV	50.4	45.2	10.7	5.8	2.8	26.0	22.2	1.5	5.2	3.4	1.8	-0.6	2.1
2008	I	44.8	41.4	9.7	4.6	3.0	24.1	20.5	1.2	3.3	2.0	1.4	-2.4	0.6
	II	45.4	41.9	10.1	5.0	3.2	23.7	20.6	1.1	3.5	2.3	1.2	-0.3	2.9
	III	45.5	42.0	9.7	4.8	3.1	24.4	21.2	1.2	3.5	2.5	1.0	-2.2	0.8
	IV	51.5	46.8	11.0	6.1	2.8	27.0	23.0	1.4	4.7	3.4	1.4	-3.0	-0.2
2009	I	47.6	44.9	10.5	5.2	2.9	26.3	22.4	1.3	2.7	2.2	0.4	-6.4	-3.5
	II	49.5	46.1	10.9	5.5	3.2	26.6	23.1	1.3	3.4	2.7	0.6	-5.7	-2.5
	III	49.4	45.5	10.4	5.2	2.7	27.1	23.5	1.4	3.9	2.6	1.2	-6.6	-3.9
	IV	56.1	49.4	11.4	6.3	2.5	29.2	24.8	1.6	6.7	3.4	3.2	-6.3	-3.7

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat un valstu datiem.

1) Jēdzieni "ieņēmumi", "izdevumi" un "deficīts/pārpalikums" balstīti uz EKS 95. Nav iekļauti ES budžeta darījumi ar ārpus valdības sektora esošajiem uzņēmumiem. Citādi, izņemot atšķirīgus datu nosūtīšanas termiņus, ceturkšņa dati atbilst gada datiem. Dati nav sezonāli izlīdzināti.

2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.

6.5. Ceturkšņa parāds un parāda pārmaiņas (procentos no IKP)

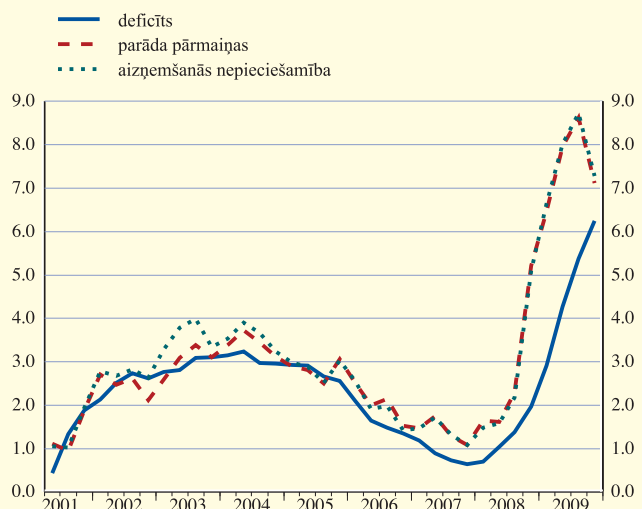
1. Euro zona – Māstrihtas parāds finanšu instrumentu sektoru dalījumā¹⁾

		Kopā	Finanšu instrumenti			
			Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri
		1	2	3	4	5
2007	I	68.4	2.4	11.5	4.7	49.9
	II	68.7	2.2	11.2	5.1	50.2
	III	67.7	2.1	11.0	5.1	49.3
	IV	65.9	2.2	10.8	4.2	48.7
2008	I	67.0	2.1	11.2	5.0	48.7
	II	67.3	2.1	11.2	4.9	49.0
	III	67.4	2.1	11.1	5.5	48.7
	IV	69.4	2.3	11.0	6.7	49.4
2009	I	72.8	2.3	11.3	7.9	51.4
	II	76.1	2.4	11.6	8.4	53.7
	III	77.9	2.3	11.7	9.2	54.6
	IV	78.8	2.4	11.9	8.6	55.8

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

2007	I	4.5	-2.2	2.3	1.8	1.1	0.0	0.6	0.1	-0.7	1.2	5.2
	II	4.2	1.1	5.2	4.9	4.1	0.0	0.5	0.3	0.6	-0.3	3.6
	III	-0.6	-0.9	-1.4	-1.4	-2.1	0.0	0.4	0.2	0.1	-0.1	-0.6
	IV	-3.5	-0.6	-4.1	-2.9	-2.1	0.0	-0.6	-0.2	0.0	-1.2	-3.4
2008	I	6.6	-2.4	4.2	3.3	2.0	0.0	1.1	0.3	0.0	0.9	6.6
	II	4.0	-0.3	3.7	3.9	1.8	0.3	1.3	0.4	0.1	-0.3	3.9
	III	2.2	-2.2	0.0	-0.9	-1.6	0.0	0.2	0.5	0.4	0.4	1.8
	IV	8.0	-3.0	5.1	5.8	0.8	2.6	0.5	1.9	0.0	-0.8	8.0
2009	I	11.9	-6.4	5.5	6.5	5.1	-0.1	0.9	0.7	-1.3	0.3	13.2
	II	9.9	-5.7	4.2	3.3	2.5	-0.6	0.2	1.2	0.6	0.4	9.3
	III	4.7	-6.6	-1.9	-2.9	-3.2	0.7	0.0	-0.4	0.2	0.8	4.5
	IV	2.2	-6.3	-4.1	-2.6	-2.6	0.0	-0.1	0.1	-0.2	-1.3	2.4

A28. Deficīts, aizņemšanās nepieciešamība un parāda pārmaiņas (četrus ceturkšņus mainīgā summa procentos no IKP)

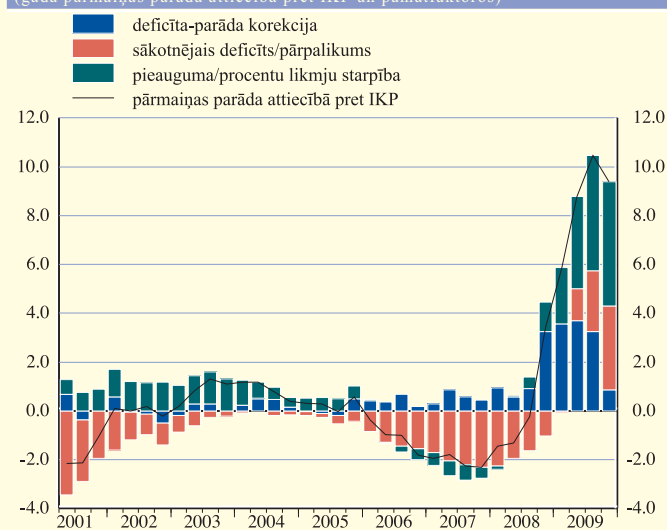

Avoti: ECB aprēķini, kas balstīti uz Eurostat un valstu datiem.

1) Dati ceturksnī *t* izteikti procentos no IKP summas *t* un trijos iepriekšējos ceturkšņos.

A29. Māstrihtas parāds

(gada pārmaiņas parāda attiecībā pret IKP un pamatfaktoros)

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

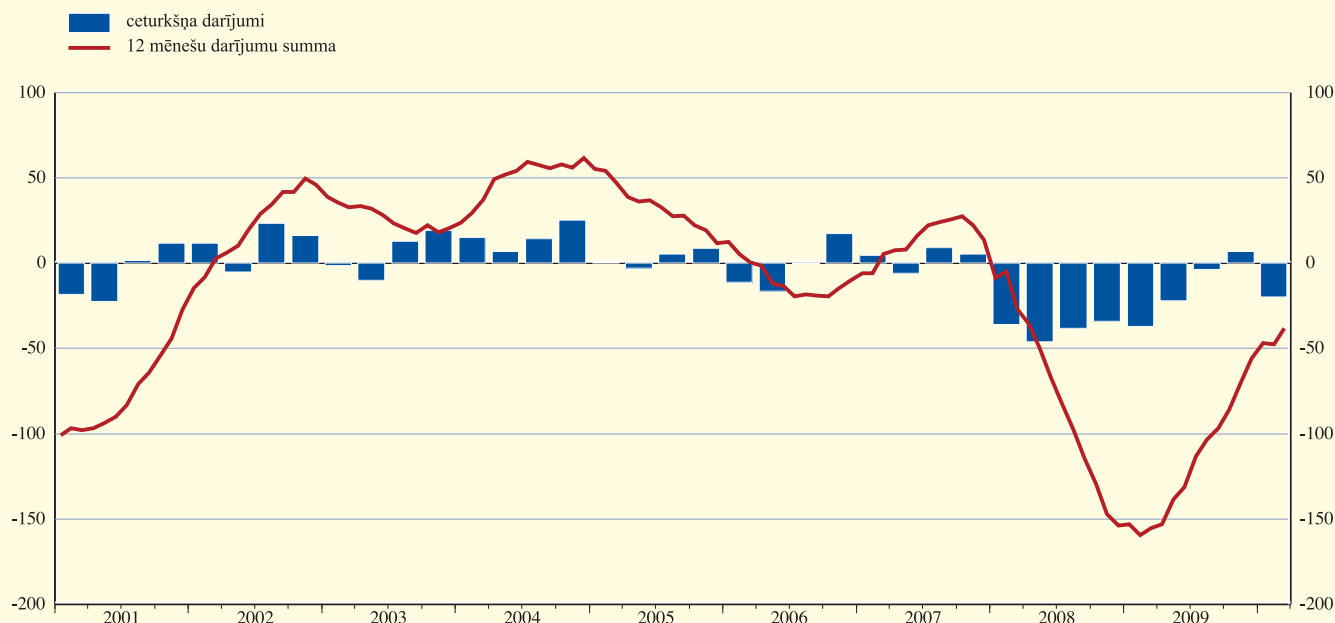
7.1. Maksājumu bilances kopsavilkums¹⁾

(mljrd. euro; neto darījumi)

	Tekošais kants					Kapitāla kants	Neto aizdevumi pārējām pasaules valstīm/neto aizņēmumi no pārējām pasaules valstīm (1. + 6. aile)	Finanšu kants						Novirze
	Kopā	Preces	Pakalpojumi	Ienākumi	Kārtējie pārveidumi			Kopā	Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi	Atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi	Rezerves aktīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007	13.5	48.0	49.6	2.9	-87.0	5.0	18.5	-10.7	-73.7	151.5	-63.7	-19.6	-5.1	-7.8
2008	-153.8	-19.1	41.4	-76.6	-99.5	9.8	-144.0	163.2	-198.7	344.1	-62.5	83.7	-3.4	-19.2
2009	-55.8	39.5	31.4	-38.0	-88.7	8.0	-47.8	45.4	-95.7	317.9	39.9	-221.2	4.5	2.4
2009 I	-37.2	-7.6	1.8	-3.0	-28.4	1.5	-35.8	50.9	-64.6	105.8	15.8	-11.8	5.6	-15.1
II	-22.0	14.0	6.9	-25.5	-17.3	2.2	-19.8	10.9	0.3	70.8	22.9	-81.7	-1.4	8.9
III	-3.6	13.8	12.2	-6.7	-22.8	1.4	-2.2	-12.6	-23.7	78.2	-4.5	-62.9	0.3	14.8
IV	7.0	19.4	10.6	-2.8	-20.2	3.0	9.9	-3.8	-7.8	63.1	5.8	-64.8	-0.1	-6.2
2010 I	-19.6	3.8	4.9	1.1	-29.5	2.7	-16.9	19.9	-27.9	-5.6	4.8	53.3	-4.7	-3.0
2009 Marts	-7.9	2.9	0.6	0.9	-12.3	0.7	-7.2	10.9	-27.6	53.3	5.6	-19.6	-0.9	-3.6
Apr.	-9.8	4.1	2.0	-6.6	-9.3	1.6	-8.2	18.1	7.7	-5.3	13.0	1.5	1.2	-9.9
Maijs	-13.7	2.6	3.0	-12.7	-6.7	0.2	-13.5	9.4	17.5	33.8	9.4	-49.1	-2.2	4.1
Jūn.	1.5	7.3	1.8	-6.2	-1.3	0.3	1.8	-16.6	-24.8	42.3	0.5	-34.2	-0.4	14.8
Jūl.	8.1	14.1	3.9	-3.0	-6.9	0.9	9.0	-19.4	7.2	-26.5	6.4	-2.9	-3.7	10.4
Aug.	-6.1	-1.9	4.1	0.0	-8.3	0.5	-5.5	-10.8	1.7	25.7	-9.8	-29.2	0.8	16.3
Sept.	-5.6	1.5	4.1	-3.7	-7.5	0.0	-5.6	17.6	-32.6	78.9	-1.1	-30.8	3.3	-11.9
Okt.	-0.2	8.5	4.1	0.5	-13.3	0.2	0.0	1.5	-3.0	8.2	1.8	-4.8	-0.6	-1.5
Nov.	-2.4	5.0	1.6	-2.8	-6.1	1.4	-1.0	2.8	-7.4	-6.2	-0.1	15.1	1.4	-1.8
Dec.	9.5	5.9	4.9	-0.5	-0.7	1.4	10.9	-8.1	2.7	61.1	4.1	-75.0	-0.8	-2.8
2010 Janv.	-14.7	-7.4	0.8	-1.1	-7.1	1.7	-13.0	14.5	-3.1	-0.7	5.1	11.7	1.5	-1.5
Febr.	-6.2	5.1	2.0	1.1	-14.3	0.9	-5.3	4.5	0.6	7.5	-0.1	0.1	-3.6	0.7
Marts	1.3	6.1	2.1	1.1	-8.1	0.1	1.4	0.9	-25.4	-12.4	-0.2	41.4	-2.5	-2.3
12 mēnešu darījumu summa														
2010 Marts	-38.2	51.0	34.5	-33.9	-89.8	9.3	-28.9	14.4	-59.0	206.4	29.0	-156.1	-5.9	14.5

A30. Maksājumu bilances tekošais kants

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

1) Zīmju konvencijas skaidrojums sniegts vispārējās piezīmēs.

7.2. Tekošais kants un kapitāla kants

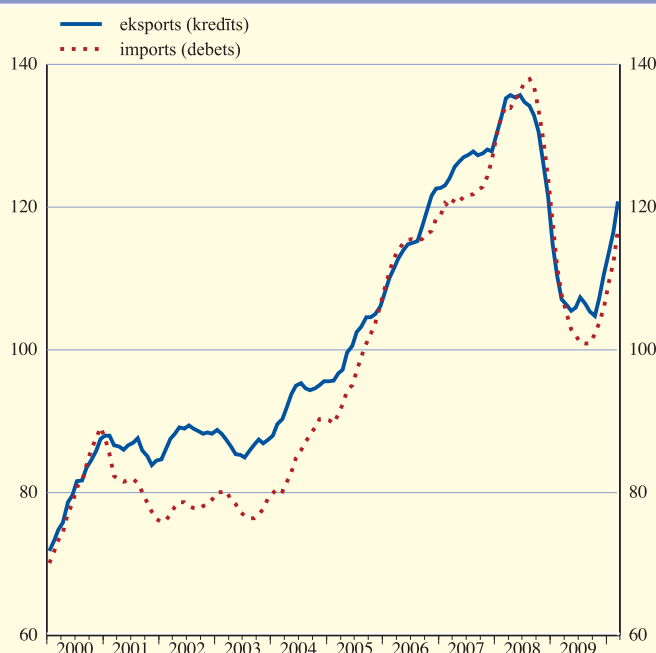
(mljrd. euro; darījumi)

1. Tekošā kanta un kapitāla kanta kopsavilkums

	Tekošais kants												Kapitāla kants		
	Kopā			Preces		Pakalpojumi		Ienākumi		Kārtējie pārvedumi					
	Kredīts	Debets	Saldo	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets		Kredīts	Debets	
											Strādājošo naudas pārvedumi	Strādājošo naudas pārvedumi			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2007	2 702.7	2 689.2	13.5	1 518.0	1 470.1	494.9	445.3	598.7	595.8	91.0	6.4	178.1	20.7	25.7	20.7
2008	2 732.5	2 886.3	-153.8	1 580.4	1 599.5	517.6	476.2	546.1	622.6	88.5	6.7	188.0	21.4	24.2	14.5
2009	2 274.9	2 330.7	-55.8	1 290.1	1 250.5	471.1	439.7	421.0	459.0	92.8	6.1	181.5	21.6	18.9	10.9
2009 I	557.1	594.4	-37.2	307.5	315.1	110.4	108.6	113.5	116.4	25.8	1.4	54.2	5.0	4.1	2.6
II	559.5	581.4	-22.0	312.5	298.5	114.8	107.9	111.2	136.7	21.0	1.6	38.3	5.4	4.9	2.8
III	556.0	559.6	-3.6	322.5	308.7	124.0	111.9	95.1	101.8	14.3	1.6	37.2	5.5	3.9	2.4
IV	602.3	595.3	7.0	347.6	328.2	121.8	111.3	101.2	104.0	31.7	1.5	51.8	5.7	6.0	3.0
2010 I	573.6	593.3	-19.6	347.6	343.8	107.6	102.7	94.2	93.1	24.2	.	53.7	.	5.3	2.5
2010 Janv.	174.3	189.0	-14.7	100.2	107.5	35.1	34.3	28.7	29.9	10.4	.	17.4	.	2.5	0.8
Febr.	185.0	191.2	-6.2	111.7	106.6	34.2	32.2	30.3	29.2	8.8	.	23.2	.	1.6	0.7
Marts	214.3	213.0	1.3	135.7	129.6	38.4	36.3	35.2	34.1	5.0	.	13.1	.	1.1	1.0
	Sezonāli izlīdzināti dati														
2009 I	580.2	610.0	-29.8	321.3	323.0	121.1	113.7	117.1	127.6	20.7	.	45.7	.	.	.
II	566.2	578.8	-12.6	317.6	306.2	116.4	111.0	108.6	116.6	23.6	.	45.0	.	.	.
III	551.7	560.1	-8.4	316.2	302.6	115.2	107.1	98.6	108.1	21.8	.	42.3	.	.	.
IV	573.3	581.0	-7.7	331.6	317.6	118.5	108.2	96.7	107.1	26.5	.	48.1	.	.	.
2010 I	600.3	604.8	-4.5	362.5	351.0	118.0	107.2	97.2	101.9	22.7	.	44.7	.	.	.
2009 Okt.	188.0	191.8	-3.8	107.6	103.4	38.7	35.1	33.1	35.3	8.6	.	17.9	.	.	.
Nov.	191.9	195.1	-3.2	110.4	105.6	39.0	37.1	31.9	36.0	10.6	.	16.4	.	.	.
Dec.	193.4	194.2	-0.7	113.6	108.6	40.8	36.0	31.7	35.8	7.3	.	13.8	.	.	.
2010 Janv.	199.5	201.1	-1.7	117.1	114.6	39.3	36.2	31.9	34.1	11.1	.	16.1	.	.	.
Febr.	195.1	199.6	-4.5	119.0	113.7	38.7	35.2	32.7	34.2	4.6	.	16.5	.	.	.
Marts	205.8	204.1	1.7	126.4	122.7	39.9	35.9	32.6	33.5	6.9	.	12.0	.	.	.

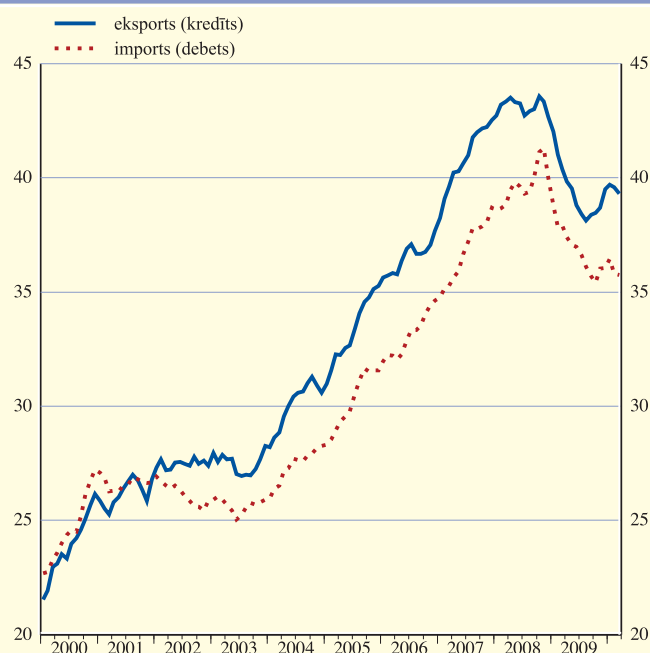
A31. Maksājumu bilance. Preces

(mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati; 3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

A32. Maksājumu bilance. Pakalpojumi

(mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati; 3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

Avots: ECB.

7.2. Tekošais kots un kapitāla kots

(mljrd. euro)

2. Ienākumu kots

(darījumi)

	Atlīdzība nodarbinātajiem		Ieguldījumu ienākumi													
	Kredīts	Debets	Kopā		Tiešās investīcijas						Portfeļieguldījumi				Citi ieguldījumi	
			Kredīts	Debets	Pašu kapitāls				Maksa par parādu		Pašu kapitāls		Maksa par parādu		Kredīts	Debets
					Kredīts		Debets		Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets		
					Reinvestētā peļņa	Reinvestētā peļņa										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2007	18.8	10.3	579.9	585.5	208.7	70.9	137.7	44.2	26.6	25.2	45.3	113.7	118.8	111.1	180.5	197.8
2008	18.9	10.4	527.1	612.2	154.4	17.9	147.0	50.0	29.9	24.8	43.0	119.0	125.2	125.3	174.5	196.1
2009	18.9	11.6	402.0	447.4	131.7	23.2	106.5	37.1	20.3	20.8	31.4	80.0	110.2	141.9	108.5	98.3
2008 IV	4.9	2.7	127.8	142.3	35.9	-1.5	36.5	10.1	8.4	6.0	8.4	19.9	31.6	32.7	43.5	47.1
2009 I	4.7	2.1	108.8	114.4	34.1	7.8	26.7	15.2	5.2	5.1	6.9	13.3	29.4	37.5	33.3	31.9
II	4.6	2.6	106.6	134.2	33.1	1.5	25.6	4.3	5.6	5.9	10.6	38.8	27.5	36.6	29.8	27.2
III	4.6	3.5	90.5	98.4	29.0	7.5	25.1	8.5	4.1	4.7	7.1	13.9	27.4	34.8	22.9	19.9
IV	5.0	3.5	96.2	100.5	35.5	6.3	29.1	9.1	5.4	5.0	6.8	14.1	25.9	33.0	22.5	19.3

3. Ģeogrāfiskais dalījums

(darījumu summa)

	Kopā		Ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis					Brazīlija	Kanāda	Ķīna	Indija	Japāna	Krievija	Šveice	ASV	Citi
	Kopā	Dānija	Zviedrija	Lielbritānija	Citas ES valstis	ES institūcijas										
2009. gada 1. cet.– 2009. gada 4. cet.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Kredīts															
Tekošais kots	2 274.9	803.1	45.9	65.9	393.5	234.0	63.7	34.4	30.6	87.0	29.3	46.7	70.3	167.3	306.4	699.8
Preces	1 290.1	429.7	27.7	41.2	183.8	176.8	0.2	18.5	15.7	69.1	21.8	28.8	50.2	83.8	153.2	419.3
Pakalpojumi	471.1	157.2	11.1	12.1	101.9	26.6	5.5	7.4	6.5	13.0	5.9	10.6	12.8	48.4	70.4	138.9
Ienākumi	421.0	148.5	6.5	11.3	96.1	27.1	7.5	8.1	7.6	4.8	1.5	7.1	7.0	28.1	77.6	130.7
Ieguldījumu ienākumi	402.0	141.8	6.4	11.1	94.5	26.5	3.3	8.1	7.5	4.7	1.5	7.1	6.9	20.9	75.7	127.8
Kārtējie pārvedumi	92.8	67.8	0.7	1.3	11.8	3.4	50.6	0.4	0.8	0.2	0.1	0.2	0.3	6.9	5.1	10.9
Kapitāla kots	18.9	14.6	0.0	0.0	0.8	0.2	13.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3	0.5	3.3
	Debets															
Tekošais kots	2 330.7	749.6	40.6	67.3	336.3	207.7	97.6	-	24.6	-	-	85.9	-	157.0	324.9	-
Preces	1 250.5	359.7	26.2	37.0	136.4	160.0	0.0	20.1	10.3	153.4	18.0	41.8	78.3	72.1	121.4	375.5
Pakalpojumi	439.7	133.8	7.1	10.4	84.4	31.6	0.2	5.7	5.6	9.7	4.4	7.6	7.5	40.3	94.3	130.7
Ienākumi	459.0	145.9	6.4	18.8	103.0	11.7	6.0	-	7.0	-	-	36.1	-	38.6	102.2	-
Ieguldījumu ienākumi	447.4	138.5	6.3	18.7	101.4	6.0	6.0	-	6.9	-	-	36.0	-	38.1	101.4	-
Kārtējie pārvedumi	181.5	110.1	0.8	1.1	12.5	4.4	91.4	1.4	1.7	2.9	0.7	0.4	0.5	5.9	6.9	50.9
Kapitāla kots	10.9	2.4	0.1	0.1	0.9	0.2	1.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.0	0.5	0.8	6.6
	Saldo															
Tekošais kots	-55.8	53.6	5.3	-1.4	57.2	26.2	-33.9	-	6.0	-	-	-39.2	-	10.2	-18.5	-
Preces	39.5	70.0	1.5	4.2	47.4	16.8	0.2	-1.5	5.4	-84.3	3.8	-13.0	-28.2	11.7	31.8	43.8
Pakalpojumi	31.4	23.3	3.9	1.7	17.5	-5.0	5.2	1.7	0.9	3.2	1.6	3.0	5.3	8.1	-23.9	8.2
Ienākumi	-38.0	2.5	0.1	-7.5	-6.9	15.5	1.5	-	0.6	-	-	-29.0	-	-10.5	-24.6	-
Ieguldījumu ienākumi	-45.4	3.3	0.1	-7.6	-7.0	20.5	-2.7	-	0.6	-	-	-29.0	-	-17.2	-25.7	-
Kārtējie pārvedumi	-88.7	-42.4	-0.2	0.2	-0.7	-1.0	-40.8	-1.1	-0.9	-2.6	-0.6	-0.1	-0.2	0.9	-1.8	-40.0
Kapitāla kots	8.0	12.3	0.0	-0.1	-0.1	0.0	12.5	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	-0.1	-0.3	-3.3

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi un citas pārmaiņas periodā)

1. Finanšu konta kopsavilkums

	Kopā ¹⁾			Kopā % no IKP			Tiešās investīcijas		Portfel-ieguldījumi		Trie atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi		Rezerves aktīvi
	Aktīvi	Pasīvi	Atlikumi	Aktīvi	Pasīvi	Atlikumi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi		Aktīvi	Pasīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2006	12 384.3	13 399.8	-1 015.5	144.8	156.7	-11.9	3 153.4	2 729.4	4 372.1	5 950.0	-20.8	4 553.8	4 720.4	325.8
2007	13 908.5	15 155.8	-1 247.3	154.5	168.3	-13.9	3 572.8	3 130.7	4 631.6	6 556.5	-26.0	5 382.9	5 468.6	347.2
2008	13 315.2	14 949.2	-1 634.0	143.8	161.5	-17.6	3 744.4	3 217.0	3 763.9	6 078.6	-36.2	5 468.8	5 653.6	374.2
2009 II	13 309.9	14 845.3	-1 535.4	146.7	163.6	-16.9	4 012.1	3 302.8	3 898.5	6 304.5	-57.8	5 075.6	5 238.0	381.5
2009 III	13 381.5	14 979.0	-1 597.5	148.7	166.4	-17.7	4 042.1	3 345.1	4 059.8	6 626.7	-60.1	4 908.9	5 007.2	430.8
2009 IV	13 687.5	15 154.8	-1 467.3	152.6	169.0	-16.4	4 138.5	3 386.5	4 209.0	6 816.7	-48.3	4 926.0	4 951.6	462.4
Atlikumu pārmaiņas														
2005	2 209.7	2 070.3	139.3	27.1	25.4	1.7	522.1	209.0	842.5	1 012.3	16.0	790.0	849.1	39.1
2006	1 545.8	1 845.7	-299.9	18.1	21.6	-3.5	362.6	285.1	484.6	892.2	0.6	692.3	668.4	5.7
2007	1 524.2	1 756.0	-231.9	16.9	19.5	-2.6	419.4	401.3	259.5	606.5	-5.2	829.1	748.1	21.4
2008	-593.3	-206.6	-386.6	-6.4	-2.2	-4.2	171.7	86.3	-867.7	-478.0	-10.2	85.9	185.1	27.0
2009 III	71.6	133.7	-62.1	3.2	6.0	-2.8	30.0	42.3	161.2	322.2	-2.3	-166.7	-230.8	49.3
2009 IV	306.0	175.8	130.2	13.1	7.5	5.6	96.4	41.4	149.2	190.0	11.8	17.1	-55.6	31.5
Darījumi														
2006	1 728.6	1 719.1	9.4	20.2	20.1	0.1	417.6	257.4	519.8	708.5	0.6	789.3	753.2	1.3
2007	1 946.6	1 935.9	10.7	21.6	21.5	0.1	476.5	402.9	438.5	589.9	63.7	962.8	943.1	5.1
2008	464.8	628.0	-163.2	5.0	6.8	-1.8	323.8	125.1	-10.2	333.9	62.5	85.3	169.0	3.4
2009	-164.6	-119.3	-45.4	-1.8	-1.3	-0.5	314.4	218.6	74.2	392.1	-39.9	-508.8	-729.9	-4.5
2009 III	20.8	8.1	12.6	0.9	0.4	0.6	62.0	38.2	45.6	123.7	4.5	-91.0	-153.8	-0.3
2009 IV	55.9	52.2	3.8	2.4	2.2	0.2	62.8	55.0	38.0	101.1	-5.8	-39.1	-103.9	0.1
2010 I	174.9	194.8	-19.9	7.9	8.8	-0.9	53.1	25.2	70.0	64.4	-4.8	51.9	105.2	4.7
2009 Nov.	44.0	46.8	-2.8	.	.	.	16.7	9.3	19.5	13.3	0.1	9.1	24.2	-1.4
2009 Dec.	-77.5	-85.6	8.1	.	.	.	15.3	17.9	-6.4	54.7	-4.1	-83.1	-158.2	0.8
2010 Janv.	79.6	94.0	-14.5	.	.	.	5.8	2.6	30.9	30.2	-5.1	49.5	61.2	-1.5
2010 Febr.	42.6	47.2	-4.5	.	.	.	14.4	15.0	9.0	16.5	0.1	15.5	15.7	3.6
2010 Marts	52.7	53.6	-0.9	.	.	.	33.0	7.6	30.1	17.7	0.2	-13.1	28.3	2.5
Citas pārmaiņas														
2005	851.4	749.6	101.7	10.5	9.2	1.2	163.7	56.5	426.3	487.7	-1.4	205.7	205.4	57.1
2006	-182.7	126.6	-309.3	-2.1	1.5	-3.6	-55.0	27.7	-35.2	183.7	0.0	-97.0	-84.8	4.4
2007	-422.5	-179.9	-242.5	-4.7	-2.0	-2.7	-57.1	-1.5	-179.0	16.6	-69.0	-133.6	-195.0	16.3
2008	-1 058.0	-834.6	-223.4	-11.4	-9.0	-2.4	-152.1	-38.8	-857.5	-811.8	-72.7	0.6	16.1	23.6
Citas pārmaiņas sakarā ar valūtas kursa pārmaiņām														
2005	394.2	245.0	149.2	4.8	3.0	1.8	89.8	5.7	158.3	101.4	.	129.2	137.9	17.0
2006	-343.3	-228.5	-114.8	-4.0	-2.7	-1.3	-72.1	-4.2	-151.6	-101.1	.	-105.7	-123.2	-13.9
2007	-531.1	-291.5	-239.6	-5.9	-3.2	-2.7	-113.3	-5.9	-219.2	-106.0	.	-185.0	-179.6	-13.7
2008	-40.3	59.3	-99.6	-0.4	0.6	-1.1	-17.3	-0.2	1.8	42.0	.	-34.0	17.5	9.2
Citas pārmaiņas sakarā ar cenu pārmaiņām														
2005	284.5	430.3	-145.8	3.5	5.3	-1.8	45.0	40.8	199.0	389.5	-1.4	.	.	41.9
2006	288.6	298.4	-9.8	3.4	3.5	-0.1	45.4	33.5	226.0	264.9	0.0	.	.	17.1
2007	82.4	124.7	-42.4	0.9	1.4	-0.5	46.5	12.5	75.0	112.2	-69.8	.	.	30.7
2008	-1 013.8	-1 102.1	88.3	-10.9	-11.9	1.0	-155.6	-138.4	-803.6	-963.7	-75.9	.	.	21.2
Citas pārmaiņas sakarā ar citām korekcijām														
2005	172.7	74.3	98.3	2.1	0.9	1.2	29.0	10.0	69.0	-3.1	.	76.5	67.4	-1.8
2006	-128.1	56.7	-184.7	-1.5	0.7	-2.2	-28.3	-1.6	-109.6	19.8	.	8.7	38.4	1.2
2007	30.7	-16.9	47.6	0.3	-0.2	0.5	5.0	-13.6	-33.0	12.4	.	59.5	-15.7	-0.8
2008	-20.9	191.6	-212.5	-0.2	2.1	-2.3	18.0	87.4	-56.9	102.2	.	25.4	2.0	-7.3
Atlikumu kāpuma temps														
2005	15.2	13.4	-	.	.	.	15.2	6.8	13.1	12.1	.	18.5	19.5	-5.9
2006	16.1	14.8	-	.	.	.	15.0	10.5	13.6	13.7	.	20.5	18.7	0.3
2007	15.7	14.3	-	.	.	.	15.1	14.7	10.0	9.8	.	21.2	20.0	1.6
2008	3.3	4.2	-	.	.	.	9.2	4.0	-0.5	5.3	.	1.6	3.2	1.0
2009 III	-4.0	-3.0	-	.	.	.	7.9	4.9	-3.0	4.4	.	-12.2	-14.9	-1.1
2009 IV	-1.2	-0.8	-	.	.	.	8.3	6.8	1.9	6.4	.	-9.3	-12.8	-1.2
2010 I	2.1	1.4	.	.	.	.	6.8	6.4	5.6	6.1	.	-3.5	-7.0	1.3

Avots: ECB.

1) Trie atvasinātie finanšu instrumenti iekļauti aktīvos.

7.3. Finanšu kots

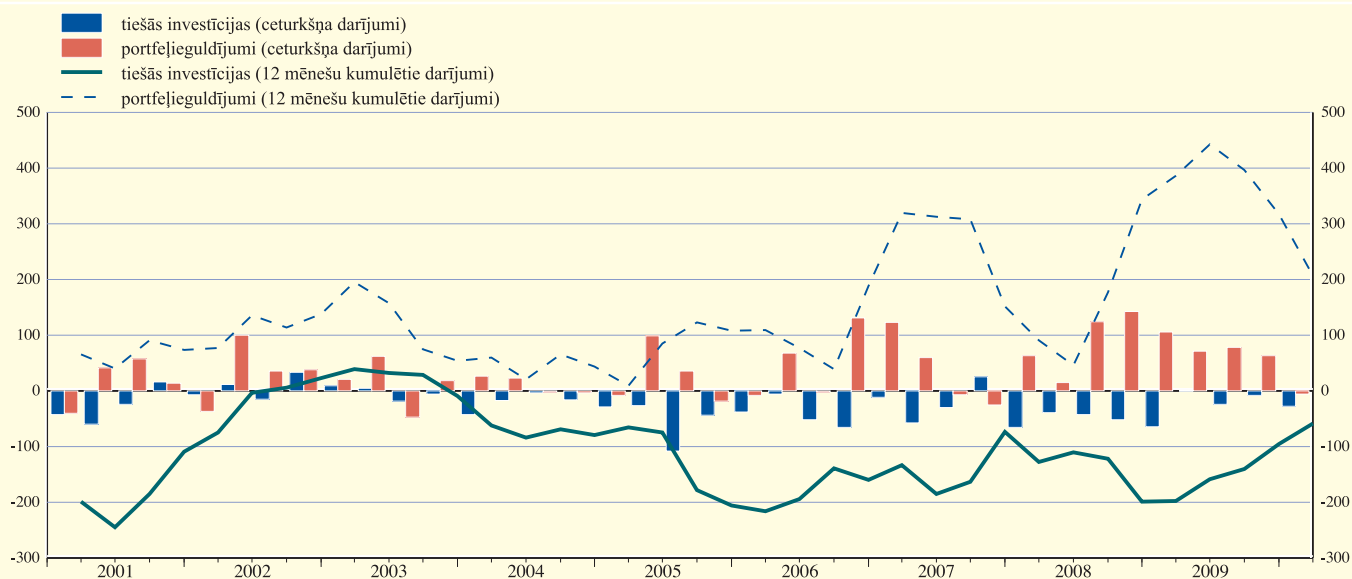
(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

2. Tiešās investīcijas

	Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas							Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas						
	Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)			Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)		
		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2007	3 572.8	2 886.7	240.8	2 645.9	686.1	6.4	679.7	3 130.7	2 401.0	69.5	2 331.5	729.8	15.4	714.4
2008	3 744.4	2 946.9	234.8	2 712.1	797.5	9.3	788.2	3 217.0	2 405.5	77.0	2 328.5	811.6	16.4	795.1
2009 III	4 042.1	3 158.3	259.6	2 898.7	883.8	10.4	873.4	3 345.1	2 517.5	74.7	2 442.8	827.6	15.2	812.4
IV	4 138.5	3 246.9	259.8	2 987.1	891.6	11.0	880.6	3 386.5	2 566.9	76.7	2 490.2	819.6	15.2	804.4
Darījumi														
2007	476.5	368.4	18.9	349.5	108.2	-0.1	108.3	402.9	305.4	5.4	300.1	97.4	1.4	96.0
2008	323.8	195.1	-4.8	199.9	128.7	-0.2	128.9	125.1	93.0	-1.3	94.3	32.1	1.6	30.4
2009	314.4	227.0	22.0	205.0	87.4	3.4	84.0	218.6	212.3	8.1	204.2	6.3	-0.6	6.9
2009 III	62.0	37.0	-1.6	38.7	24.9	0.3	24.6	38.2	35.4	2.4	33.0	2.8	-1.1	3.9
IV	62.8	64.4	-1.2	65.6	-1.6	1.7	-3.3	55.0	60.9	3.0	57.9	-5.9	0.1	-5.9
2010 I	53.1	28.0	5.7	22.3	25.1	0.2	24.8	25.2	15.4	0.3	15.1	9.9	0.5	9.4
2009 Nov.	16.7	19.7	0.8	18.9	-3.0	0.2	-3.2	9.3	8.1	-0.9	9.0	1.2	-0.2	1.4
Dec.	15.3	15.6	-1.5	17.1	-0.3	1.2	-1.5	17.9	25.4	4.9	20.5	-7.4	0.3	-7.8
2010 Janv.	5.8	7.0	0.2	6.8	-1.3	0.0	-1.3	2.6	4.6	0.4	4.2	-2.0	-2.2	0.3
Febr.	14.4	7.4	3.9	3.4	7.0	0.2	6.8	15.0	6.1	0.1	6.0	8.9	4.7	4.1
Marts	33.0	13.7	1.6	12.1	19.3	0.0	19.3	7.6	4.6	-0.2	4.9	3.0	-2.0	5.0
Kāpuma temps														
2007	15.1	14.4	8.3	15.0	18.5	-55.0	18.7	14.7	14.6	8.8	14.7	15.3	6.3	15.4
2008	9.2	6.8	-2.0	7.6	18.9	-2.0	19.1	4.0	3.9	-1.8	4.1	4.5	9.9	4.4
2009 III	7.9	6.3	8.5	6.1	14.2	13.8	14.2	4.9	7.2	7.1	7.2	-1.9	-5.0	-1.8
IV	8.3	7.6	9.4	7.5	10.9	37.0	10.6	6.8	8.9	11.3	8.8	0.8	-3.7	0.9
2010 I	6.8	6.6	3.9	6.9	7.6	28.0	7.3	6.4	7.7	10.1	7.6	2.5	-1.9	2.5

A33. Maksājumu bilance. Neto tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi

(mljrd. euro)

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

3. Portfeļieguldījumi. Aktīvi

	Kopā		Kapitāla vērtspapīri				Parāda vērtspapīri											
							Obligācijas un parādzīmes					Naudas tirgus instrumenti						
	Kopā		MFI		Ne-MFI		Kopā		MFI		Ne-MFI		Kopā		MFI		Ne-MFI	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)																	
2007	4 631.6	1 961.8	136.7	2.8	1 825.1	44.6	2 279.7	990.2	16.4	1 289.5	17.2	390.1	297.3	34.6	92.8	0.5		
2008	3 763.9	1 162.7	68.4	3.0	1 094.3	27.3	2 179.1	970.9	19.9	1 208.2	18.4	422.1	353.3	61.6	68.8	1.3		
2009 III	4 059.8	1 368.1	75.3	3.1	1 292.8	32.0	2 277.7	926.8	16.8	1 351.0	37.9	413.9	341.9	45.0	72.1	1.5		
IV	4 209.0	1 482.0	78.2	3.1	1 403.9	34.4	2 344.9	924.3	17.2	1 420.6	37.0	382.0	324.4	44.9	57.7	2.0		
	Darījumi																	
2007	438.5	64.7	26.7	0.0	38.0	8.2	290.5	148.0	4.9	142.4	3.3	83.3	63.3	26.3	20.0	0.8		
2008	-10.2	-103.9	-38.4	0.6	-65.6	-0.2	96.7	44.1	3.2	52.6	2.6	-3.0	26.8	15.1	-29.8	0.4		
2009	74.2	46.6	-2.9	-0.2	49.5	1.6	29.3	-103.3	-3.5	132.6	17.2	-1.8	5.4	-12.7	-7.2	1.0		
2009 III	45.6	39.6	3.7	0.0	35.9	0.2	27.4	-7.0	-0.8	34.4	-1.4	-21.4	-10.1	-11.8	-11.2	-0.1		
IV	38.0	35.8	-0.6	-0.2	36.3	0.4	25.1	-14.0	-0.5	39.1	-1.5	-22.9	-17.9	1.3	-5.0	0.8		
2010 I	70.0	20.2	7.0	0.0	13.2	.	47.5	2.1	-0.2	45.4	.	2.3	-7.8	-1.4	10.1	.		
2009 Nov.	19.5	12.7	-2.2	-0.2	14.9	.	19.3	-0.4	-0.2	19.8	.	-12.5	-12.4	3.0	-0.1	.		
Dec.	-6.4	8.9	1.0	0.1	7.9	.	0.6	-5.6	0.3	6.2	.	-15.9	-11.4	-5.7	-4.4	.		
2010 Janv.	30.9	-2.9	-0.5	0.0	-2.4	.	14.5	0.4	0.3	14.1	.	19.3	9.8	4.8	9.5	.		
Febr.	9.0	3.8	1.3	0.0	2.5	.	5.5	-0.4	0.0	5.9	.	-0.3	-1.6	-0.3	1.3	.		
Marts	30.1	19.3	6.2	0.0	13.1	.	27.5	2.1	-0.6	25.4	.	-16.6	-15.9	-5.9	-0.7	.		
	Kāpuma temps																	
2007	10.0	3.3	22.3	-0.5	2.0	21.3	13.9	16.6	38.9	11.9	23.2	23.9	23.7	272.7	29.4	277.4		
2008	-0.5	-6.2	-30.0	24.6	-4.5	-0.5	4.3	4.6	20.4	4.1	15.6	-0.6	9.1	41.9	-32.3	71.6		
2009 III	-3.0	-3.0	-8.6	12.4	-2.6	0.5	-2.5	-10.6	-20.1	4.0	96.8	-6.7	-0.2	-30.8	-31.4	69.4		
IV	1.9	3.4	-4.5	-7.2	3.9	5.8	1.2	-10.4	-17.7	10.8	93.2	-1.1	0.9	-22.0	-9.8	73.2		
2010 I	5.6	8.3	13.6	-6.9	8.0	.	6.0	-5.5	-7.7	15.0	.	-5.6	-7.1	-23.9	3.4	.		

4. Portfeļieguldījumi. Pasīvi

	Kopā		Kapitāla vērtspapīri				Parāda vērtspapīri							
							Obligācijas un parādzīmes				Naudas tirgus instrumenti			
	Kopā		MFI		Ne-MFI		Kopā		MFI		Ne-MFI		Kopā	
														Valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2007	6 556.5	3 272.5	594.6	2 677.9	3 041.1	1 143.5	1 897.6	1 118.5	243.0	141.5	101.5	76.1		
2008	6 078.6	2 168.7	640.7	1 528.0	3 466.5	1 263.8	2 202.8	1 357.1	443.3	108.9	334.4	272.9		
2009 III	6 626.7	2 577.5	717.6	1 859.9	3 502.3	1 170.8	2 331.5	1 454.7	546.8	70.4	476.4	420.2		
IV	6 816.7	2 719.4	710.9	2 008.5	3 527.3	1 186.7	2 340.6	1 444.7	570.1	99.4	470.7	414.2		
Darījumi														
2008	333.9	-107.1	94.8	-201.9	236.3	26.3	210.0	196.7	204.7	-20.1	224.8	194.6		
2009	392.1	139.8	6.4	133.4	134.2	-12.4	146.5	137.0	118.1	-2.5	120.6	148.0		
2009 III	123.7	89.5	11.7	77.7	-19.2	-9.1	-10.1	-8.7	53.5	10.0	43.5	59.2		
IV	101.1	50.4	-7.1	57.5	42.4	9.3	33.2	20.4	8.3	14.5	-6.2	-4.0		
2010 I	64.4	40.9	13.1	27.8	27.4	19.8	7.7	.	-3.9	5.5	-9.5	.		
2009 Nov.	13.3	8.8	-3.6	12.4	4.8	-4.3	9.1	.	-0.2	-1.6	1.4	.		
Dec.	54.7	57.2	-0.7	57.8	6.8	2.7	4.1	.	-9.3	21.9	-31.2	.		
2010 Janv.	30.2	18.3	-0.3	18.6	2.1	25.6	-23.6	.	9.8	-4.3	14.1	.		
Febr.	16.5	8.8	0.1	8.7	4.6	-13.1	17.7	.	3.1	7.5	-4.4	.		
Marts	17.7	13.8	13.4	0.5	20.8	7.3	13.5	.	-16.9	2.3	-19.2	.		
Kāpuma temps														
2007	9.8	5.5	4.4	5.8	13.3	15.5	12.1	13.9	29.6	55.3	10.1	32.0		
2008	5.3	-4.7	16.2	-9.8	7.8	2.3	11.1	17.6	81.5	-13.3	215.6	271.7		
2009 III	4.4	-0.1	4.6	-1.3	1.7	-5.6	6.0	11.6	59.5	-23.2	111.6	168.4		
IV	6.4	6.0	1.0	8.2	3.9	-1.0	6.6	10.1	26.6	3.2	35.7	54.9		
2010 I	6.1	8.0	2.9	10.0	2.5	1.6	3.0	.	22.9	35.7	21.6	.		

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

5. Citi ieguldījumi. Aktīvi

	Kopā	Eurosistēma			MFI (izņemot Eurosistēmu)			Valdība				Citi sektori			
		Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	8	Tirdz- niecības kredīti	Kredīti/nauda un noguldījumi		12	Tirdz- niecības kredīti	Kredīti/nauda un noguldījumi	
	1	2	3	4	5	6	7		9	10	Nauda un nogul- dījumi 11		13	14	Nauda un nogul- dījumi 15
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2007	5 382.9	36.9	35.6	1.4	3 354.4	3 283.2	71.2	107.8	12.7	48.8	13.7	1 883.7	196.2	1 520.0	473.1
2008	5 468.8	28.8	27.7	1.0	3 280.7	3 221.6	59.1	101.0	12.1	40.9	7.2	2 058.3	186.1	1 647.7	461.7
2009 III IV	4 908.9	22.8	22.5	0.3	2 823.8	2 790.5	33.3	114.8	11.8	54.0	8.9	1 947.5	191.7	1 524.6	407.1
	4 926.0	29.7	29.4	0.3	2 842.1	2 811.5	30.6	122.0	11.8	60.5	10.0	1 932.2	190.1	1 492.2	381.2
	Darījumi														
2007	962.8	22.0	22.0	0.0	546.7	539.5	7.2	-7.8	-1.4	-7.4	-5.5	401.9	14.1	344.9	54.9
2008	85.3	-9.4	-9.4	0.0	-48.4	-64.8	16.5	-7.0	-1.1	-7.2	-6.0	150.0	2.8	88.3	-41.1
2009	-508.8	-2.4	-2.4	0.0	-414.5	-394.0	-20.5	9.5	-0.3	7.9	1.1	-101.5	1.9	-105.7	-42.8
2009 III IV	-91.0	-6.7	-6.7	0.0	-83.6	-81.3	-2.3	0.0	-0.3	0.1	-4.0	-0.6	0.4	2.1	14.7
	-39.1	5.5	5.5	0.0	-4.4	-2.3	-2.1	6.6	0.0	6.2	1.1	-46.8	-0.6	-47.5	-41.7
2010 I	51.9	-7.1	.	.	58.4	.	.	-7.4	.	.	-3.7	8.0	.	.	1.8
2009 Nov. Dec.	9.1	-0.1	.	.	17.1	.	.	3.6	.	.	1.5	-11.4	.	.	-13.6
	-83.1	4.1	.	.	-35.6	.	.	3.4	.	.	0.1	-54.9	.	.	-21.6
2010 Janv. Febr. Marts	49.5	-5.1	.	.	67.7	.	.	-4.1	.	.	-2.9	-9.0	.	.	-5.5
	15.5	-1.7	.	.	6.4	.	.	-1.1	.	.	0.8	12.0	.	.	8.8
	-13.1	-0.3	.	.	-15.6	.	.	-2.2	.	.	-1.6	5.0	.	.	-1.5
	Kāpuma temps														
2007	21.2	157.3	173.7	-1.7	18.6	18.8	11.3	-6.5	-9.8	-12.6	-28.6	27.2	7.5	29.6	13.9
2008	1.6	-26.2	-26.9	5.0	-1.4	-2.0	23.4	-6.5	-8.9	-14.7	-43.8	8.0	1.4	5.9	-8.9
2009 III IV	-12.2	-42.5	-43.9	4.1	-18.3	-18.4	-23.1	3.5	-4.7	7.8	-13.4	-1.6	-3.8	-1.6	0.6
	-9.3	-10.6	-11.7	0.2	-12.6	-12.2	-36.8	8.9	-2.4	16.2	16.1	-5.0	1.0	-6.6	-10.3
2010 I	-3.5	-4.9	.	.	-3.9	.	.	-3.9	.	.	-67.5	-2.8	.	.	-2.5

6. Citi ieguldījumi. Pasīvi

	Kopā	Eurosistēma			MFI (izņemot Eurosistēmu)			Valdība				Citi sektori			
		Kopā	Kredīti/ nauda un noguldī- jumi	Citi pasīvi	Kopā	Kredīti/ nauda un noguldī- jumi	Citi pasīvi	Kopā	Tirdz- niecības kredīti	Kredīti	Citi pasīvi	Kopā	Tirdz- niecības kredīti	Kredīti	Citi pasīvi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2007	5 468.6	201.7	201.4	0.2	3 935.1	3 872.6	62.5	52.3	0.0	46.9	5.4	1 279.5	156.9	1 009.7	112.8
2008	5 653.6	482.3	481.9	0.4	3 751.8	3 698.1	53.6	61.9	0.0	58.0	3.9	1 357.6	170.2	1 069.6	117.8
2009 III	5 007.2	264.3	263.8	0.6	3 450.3	3 413.6	36.8	59.5	0.0	56.2	3.3	1 233.1	179.4	943.5	110.2
IV	4 951.6	249.6	249.3	0.3	3 394.6	3 356.3	38.3	57.2	0.0	53.6	3.6	1 250.3	181.1	952.3	116.8
	Darījumi														
2007	943.1	89.6	89.6	0.0	625.1	620.4	4.6	-1.0	0.0	-2.0	1.0	229.5	10.0	220.5	-1.1
2008	169.0	280.7	280.6	0.1	-178.9	-190.0	11.1	9.4	0.0	10.8	-1.4	57.8	10.9	47.3	-0.4
2009	-729.9	-231.7	-236.5	4.7	-354.3	-343.0	-11.3	-6.9	0.0	-6.7	-0.2	-137.1	0.9	-113.4	-24.5
2009 III	-153.8	-43.5	-43.7	0.3	-79.5	-80.1	0.6	0.7	0.0	1.2	-0.5	-31.5	1.0	-20.8	-11.7
IV	-103.9	-16.8	-16.5	-0.2	-81.1	-81.9	0.8	-3.9	0.0	-4.4	0.6	-2.1	1.0	4.3	-7.4
2010 I	105.2	-6.0	.	.	98.4	.	.	4.6	.	.	.	8.3	.	.	.
2009 Nov.	24.2	-1.3	.	.	16.6	.	.	0.9	.	.	.	8.0	.	.	.
Dec.	-158.2	-7.2	.	.	-104.5	.	.	-10.8	.	.	.	-35.7	.	.	.
2010 Janv.	61.2	-7.5	.	.	70.5	.	.	-0.1	.	.	.	-1.7	.	.	.
Febr.	15.7	3.2	.	.	32.6	.	.	4.7	.	.	.	-24.8	.	.	.
Marts	28.3	-1.8	.	.	-4.7	.	.	0.0	.	.	.	34.8	.	.	.
	Kāpuma temps														
2007	20.0	68.1	68.2	-6.9	18.0	18.2	9.2	-1.8	27.4	-4.0	20.7	20.9	6.8	26.4	0.5
2008	3.2	141.3	141.4	20.8	-4.5	-4.9	17.8	18.1	-20.1	23.0	-25.1	4.5	6.8	4.6	-0.9
2009 III	-14.9	-27.7	-29.0	935.0	-16.3	-16.4	-13.9	11.8	234.7	13.2	-9.0	-8.0	-3.1	-8.8	-8.7
IV	-12.8	-47.9	-48.8	644.2	-9.4	-9.2	-20.3	-11.0	-148.2	-11.4	-6.3	-9.9	0.2	-10.5	-19.7
2010 I	-7.0	-38.7	.	.	-3.9	.	.	-1.9	.	.	.	-6.1	.	.	.

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

7. Rezerves aktīvi

	Rezerves aktīvi													Papildposteņi			
	Kopā	Monetārais zelts		SDR turējumi	Rezer- ves pozīcija SVF	Ārvalstu valūtas								Citas pra- sības	Citi aktīvi ārvalstu valūtās	Iepriekš noteiktās ārvalstu valūtas īstermiņa pārmaiņas	SDR piešķī- rumi
		Mljrd. euro	Trojas uncēs (milj.)			Kopā	Nauda un noguldījumi		Vērtspapīri				Atvasi- nātie finanšu instru- menti				
							Monetārājās iestādēs un SNB	Bankās	Kopā	Kapitāla vērts- papīri	Obli- gācijas un parād- zīmes	Naudas tirgus instrumenti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	Atlikumi (starpautisko investīciju bilance)																
2006	325.8	176.3	365.213	4.6	5.2	139.7	6.3	22.5	110.7	0.5	79.3	30.8	0.3	0.0	24.6	-21.5	5.6
2007	347.2	201.0	353.688	4.6	3.6	138.0	7.2	22.0	108.5	0.4	87.8	20.3	0.3	0.0	44.3	-38.5	5.3
2008	374.2	217.0	349.190	4.7	7.3	145.1	7.6	8.0	129.5	0.6	111.3	17.6	0.0	0.1	262.8	-245.7	5.5
2009 II	381.5	229.8	347.546	4.2	11.3	136.2	9.5	6.6	119.9	0.5	99.3	20.0	0.2	0.0	77.6	-65.6	5.4
2009 III	430.8	236.1	347.200	49.8	11.7	133.2	12.7	7.1	113.2	0.5	89.8	22.9	0.2	0.0	56.7	-42.4	50.9
2009 IV	462.4	266.0	347.163	50.8	10.0	135.5	12.3	8.1	115.2	0.5	92.0	22.7	-0.1	0.0	32.1	-24.5	51.2
2010 Marts	498.7	287.3	347.176	52.7	12.2	146.5	10.1	10.6	126.1	-	-	-	-0.3	0.0	28.8	-23.0	53.0
2010 Apr.	521.6	307.5	347.173	53.0	12.3	148.8	9.7	12.0	127.3	-	-	-	-0.3	0.0	28.0	-22.1	53.4
	Darījumi																
2007	5.1	-3.2	-	0.3	-0.9	8.8	1.0	1.6	6.2	0.0	14.5	-8.3	0.0	0.0	-	-	-
2008	3.4	-2.7	-	-0.1	3.8	2.4	5.0	-15.7	11.8	0.1	15.8	-4.1	1.3	0.0	-	-	-
2009	-4.5	-2.0	-	0.8	2.7	-5.9	3.7	-1.2	-9.5	0.0	-14.1	4.6	1.2	0.0	-	-	-
2009 III	-0.3	-0.2	-	0.3	0.6	-1.0	2.3	0.3	-3.8	0.0	-7.0	3.2	0.2	0.0	-	-	-
2009 IV	0.1	0.0	-	1.0	-2.0	1.2	-0.5	0.5	1.1	0.0	1.5	-0.4	0.1	0.0	-	-	-
2010 I	4.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kāpuma temps																
2006	0.3	-2.4	-	11.6	-49.0	7.7	-48.4	12.7	13.4	0.0	29.2	-15.3	-	-	-	-	-
2007	1.6	-1.7	-	7.3	-18.3	6.3	14.9	6.4	5.7	1.1	18.6	-27.6	-	-	-	-	-
2008	1.0	-1.3	-	-2.6	105.3	1.7	67.7	-68.9	10.8	28.0	17.9	-20.6	-	-	-	-	-
2009 III	-1.1	-1.3	-	-2.9	200.8	-6.2	60.3	-70.1	-2.7	1.3	-8.9	34.6	-	-	-	-	-
2009 IV	-1.2	-0.9	-	-2.0	35.2	-4.0	47.5	-22.6	-7.3	1.0	-12.8	25.6	-	-	-	-	-
2010 I	1.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Bruto ārējais parāds

	Kopā	Instrumentu dalījumā						Sektoru dalījumā (izņemot tiešās investīcijas)			
		Aizņēmumi, nauda un noguldījumi	Naudas tirgus instrumenti	Obligācijas un parādzīmes	Tirdzniecības kredīti	Pārējās parād- saistības	Tiešās investīcijas: uzņēmumu savstarpējie kredīti	Valsts un pašvaldības	Eurosistēma	MFI (izņemot Eurosistēmu)	Pārējie sektori
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)										
2006	8 683.9	4 425.5	217.5	2 697.9	144.1	150.8	1 048.0	1 115.2	116.3	4 586.8	1 817.5
2007	9 972.8	5 130.6	243.0	3 041.1	157.0	181.0	1 220.2	1 246.8	201.7	5 220.1	2 084.0
2008	10 941.3	5 307.6	443.3	3 466.5	170.2	175.8	1 377.8	1 692.0	482.3	5 124.4	2 264.7
2009 II	10 625.9	4 890.6	493.7	3 503.7	183.1	164.4	1 390.4	1 856.1	313.4	4 853.8	2 212.2
2009 III	10 461.0	4 677.0	546.8	3 502.3	179.4	150.8	1 404.6	1 934.4	264.3	4 691.5	2 166.1
2009 IV	10 457.9	4 611.5	570.1	3 527.3	181.1	159.0	1 408.9	1 916.1	249.6	4 680.6	2 202.6
	Atlikumi (% no IKP)										
2006	101.5	51.7	2.5	31.5	1.7	1.8	12.2	13.0	1.4	53.6	21.2
2007	110.7	57.0	2.7	33.8	1.7	2.0	13.5	13.8	2.2	58.0	23.1
2008	118.2	57.4	4.8	37.5	1.8	1.9	14.9	18.3	5.2	55.4	24.5
2009 II	117.0	53.8	5.4	38.6	2.0	1.8	15.3	20.4	3.4	53.4	24.4
2009 III	116.1	51.9	6.1	38.9	2.0	1.7	15.6	21.5	2.9	52.1	24.0
2009 IV	116.7	51.4	6.4	39.3	2.0	1.8	15.7	21.4	2.8	52.2	24.6

Avots: ECB.

7.3. Finanšu kants

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

9. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā		Ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis					Kanāda	Ķīna	Japāna	Šveice	ASV	Ārzonu finanšu centri	Starp- tautis- kās organi- zācijas	Citi
	Kopā	Dānija	Zviedrija	Liel- britānija	Citas ES valstis	ES institūcijas									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2008	Atlikumi (starpautisko investīciju bilance)														
Tiešās investīcijas	527.4	-93.0	-2.1	-30.2	-293.9	233.6	-0.3	41.1	35.2	-9.5	126.2	-68.7	-7.1	-0.2	503.3
Ārvalstīs	3 744.4	1 255.3	34.9	93.9	865.7	260.8	0.0	104.1	38.8	71.7	384.5	734.6	418.5	0.1	736.8
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	2 946.9	967.5	30.1	60.3	660.1	216.9	0.0	83.3	32.0	53.6	335.3	551.3	386.7	0.0	537.4
Cits kapitāls	797.5	287.9	4.8	33.6	205.7	43.8	0.0	20.7	6.9	18.1	49.2	183.4	31.9	0.0	199.4
Euro zonā	3 217.0	1 348.3	37.0	124.1	1 159.7	27.1	0.3	63.0	3.6	81.2	258.3	803.3	425.6	0.3	233.4
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	2 405.5	1 096.8	28.3	97.4	956.9	13.9	0.2	50.6	0.8	68.7	191.1	590.8	284.1	0.1	122.5
Cits kapitāls	811.6	251.5	8.7	26.7	202.8	13.2	0.1	12.4	2.9	12.5	67.2	212.5	141.6	0.2	110.9
Portfeljieguldījumu aktīvi	3 763.9	1 242.2	63.7	122.4	895.5	80.7	80.0	82.8	25.6	213.4	95.4	1 225.8	458.4	30.5	389.8
Kapitāla vērtspapīri	1 162.7	228.7	6.4	19.9	191.7	9.8	0.9	18.2	22.8	84.5	81.3	378.8	197.8	2.0	148.6
Parāda instrumenti	2 601.3	1 013.6	57.3	102.5	703.7	71.0	79.1	64.6	2.9	128.8	14.1	847.0	260.6	28.5	241.3
Obligācijas un parādzīmes	2 179.1	849.1	50.3	81.5	569.1	70.3	77.8	61.6	2.3	61.7	12.6	705.4	238.2	28.4	219.9
Naudas tirgus instrumenti	422.1	164.5	6.9	21.0	134.6	0.6	1.3	3.0	0.6	67.1	1.5	141.5	22.4	0.1	21.4
Citi ieguldījumi	-184.8	-91.1	51.1	28.0	-110.4	108.8	-168.6	-6.2	-16.0	-10.2	-131.2	-286.3	-0.4	1.8	354.8
Aktīvi	5 468.8	2 419.7	100.9	83.3	2 020.2	201.8	13.4	25.7	34.0	109.4	276.5	852.5	638.2	58.7	1 054.0
Valdība	101.0	15.0	0.7	0.4	3.6	0.7	9.7	0.0	1.8	0.2	0.1	3.4	1.4	40.1	39.1
MFI	3 309.5	1 731.1	83.9	58.3	1 419.1	167.9	1.9	16.8	14.5	79.0	164.5	418.9	367.7	18.2	498.8
Citi sektori	2 058.3	673.5	16.4	24.6	597.5	33.3	1.8	8.9	17.7	30.3	111.9	430.2	269.2	0.5	516.2
Pasīvi	5 653.6	2 510.8	49.8	55.3	2 130.6	93.0	182.0	32.0	50.0	119.5	407.7	1 138.8	638.6	57.0	699.2
Valdība	61.9	32.5	0.0	0.1	2.5	0.0	29.7	0.0	0.0	0.6	0.5	7.0	0.3	17.7	3.3
MFI	4 234.1	1 907.6	38.9	33.5	1 664.9	70.0	100.2	24.4	32.1	91.2	328.7	751.1	535.1	36.8	527.2
Citi sektori	1 357.6	570.8	10.8	21.7	463.2	23.0	52.0	7.5	17.9	27.8	78.6	380.8	103.2	2.5	168.7
2009. gada 1. cet.– 2009. gada 4. cet.	Darījumu summa														
Tiešās investīcijas	95.7	46.9	0.6	-2.2	37.0	11.5	0.0	-6.0	4.7	-1.9	3.9	-0.8	37.6	-0.2	11.6
Ārvalstīs	314.4	90.7	2.2	10.8	70.4	7.2	0.0	5.5	4.9	-0.4	33.0	66.9	66.9	0.0	46.9
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	227.0	62.7	1.1	8.9	45.4	7.2	0.0	4.8	3.1	0.6	17.4	56.4	51.6	0.0	30.4
Cits kapitāls	87.4	28.0	1.1	1.9	25.0	0.0	0.0	0.6	1.8	-1.0	15.5	10.6	15.3	0.0	16.6
Euro zonā	218.6	43.8	1.7	13.0	33.4	-4.3	0.0	11.4	0.2	1.6	29.1	67.7	29.3	0.2	35.4
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	212.3	59.0	0.7	16.7	45.7	-4.1	0.0	12.3	0.3	2.3	15.7	81.4	21.5	0.2	19.6
Cits kapitāls	6.3	-15.3	0.9	-3.8	-12.3	-0.1	0.0	-0.8	-0.1	-0.7	13.4	-13.7	7.9	0.0	15.7
Portfeljieguldījumu aktīvi	74.2	56.4	14.4	19.9	-5.3	3.8	23.6	1.1	7.8	-28.2	4.9	14.0	-58.5	0.3	76.5
Kapitāla vērtspapīri	46.6	16.4	0.9	3.2	10.8	1.3	0.1	3.0	8.8	1.9	4.0	11.2	-30.9	0.0	32.2
Parāda instrumenti	27.6	40.0	13.5	16.7	-16.1	2.4	23.4	-1.9	-1.0	-30.2	0.8	2.8	-27.6	0.2	44.3
Obligācijas un parādzīmes	29.3	40.8	12.4	18.4	-11.4	1.5	19.9	-1.6	-0.7	-25.5	-1.3	-9.3	-20.8	-0.2	47.9
Naudas tirgus instrumenti	-1.8	-0.8	1.1	-1.7	-4.7	0.9	3.5	-0.3	-0.3	-4.7	2.1	12.1	-6.8	0.4	-3.6
Citi ieguldījumi	221.2	-11.0	-6.3	-4.1	4.5	-10.8	5.8	4.0	1.0	29.8	25.5	200.5	21.1	11.3	-61.0
Aktīvi	-508.8	-160.6	3.6	0.3	-159.7	-7.4	2.6	-0.5	-1.7	-14.2	-72.7	-144.5	-29.0	-0.3	-85.2
Valdība	9.5	7.4	-0.5	4.7	2.3	0.0	0.8	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1	-0.2	1.2	1.2
MFI	-416.8	-193.6	5.6	-4.4	-186.1	-8.3	-0.3	-1.6	-4.0	-10.8	-49.9	-66.9	-15.2	-1.5	-73.1
Citi sektori	-101.5	25.6	-1.5	0.0	24.1	1.0	2.1	1.1	2.4	-3.3	-22.8	-77.7	-13.5	0.0	-13.3
Pasīvi	-729.9	-149.6	9.9	4.4	-164.2	3.5	-3.2	-4.5	-2.7	-44.0	-98.2	-345.0	-50.0	-11.6	-24.3
Valdība	-6.9	-4.3	0.0	0.0	0.6	0.0	-5.0	0.1	0.0	-0.2	-0.3	-0.4	0.0	-2.0	0.3
MFI	-586.0	-127.7	11.4	4.8	-142.3	2.7	-4.2	-3.8	-3.1	-45.0	-98.6	-234.1	-55.0	-9.5	-9.3
Citi sektori	-137.1	-17.6	-1.5	-0.4	-22.5	0.8	6.0	-0.8	0.3	1.2	0.7	-110.5	5.0	-0.1	-15.3

Avots: ECB.

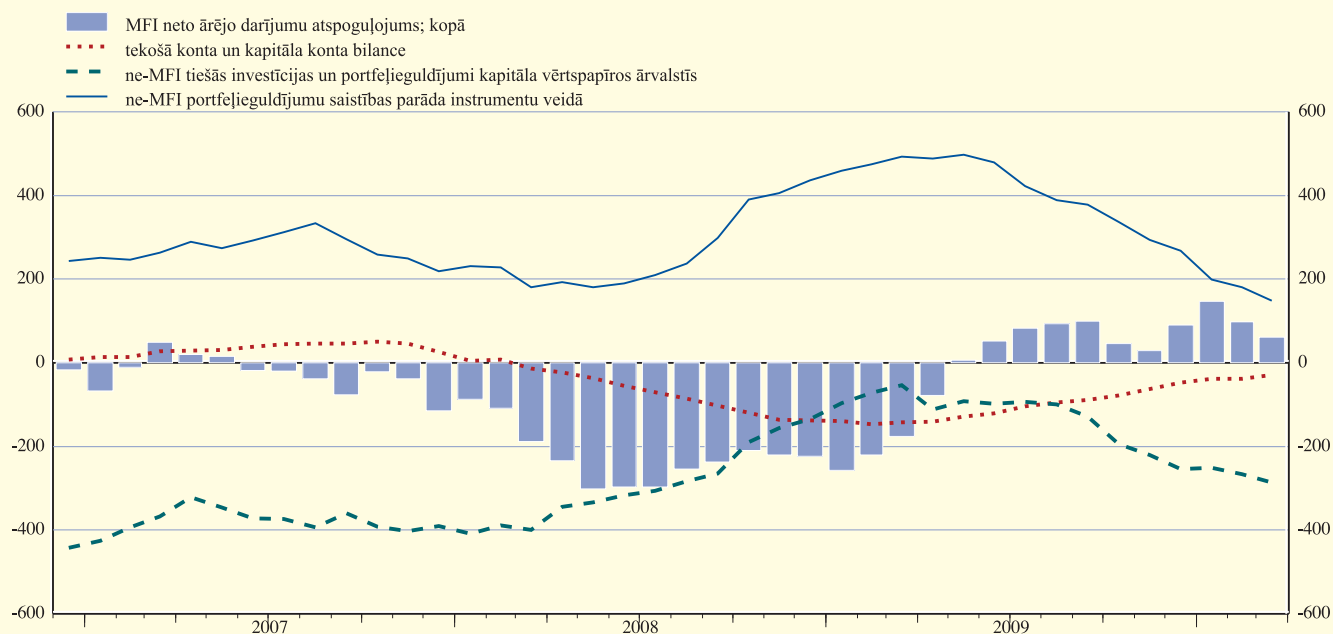
7.4. Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums¹⁾

(mljrd. euro; darījumi)

	Maksājumu bilances posteņi, kas atspoguļo MFI veiktos tīros darījumus												
	Kopā	Tekošā un kapitāla konta bilance	Ne-MFI veiktie darījumi								Atvasinātie finanšu instrumenti		Novirze
			Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi				Citi ieguldījumi				
			Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas	Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas	Aktīvi		Pasīvi		Aktīvi	Pasīvi			
					Kapitāla vērtspapīri	Parāda instrumenti	Kapitāla vērtspapīri	Parāda instrumenti					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2007	-114.3	25.6	-459.4	395.0	-38.8	-162.6	144.5	218.4	-394.3	228.5	-64.0	-7.4	
2008	-224.1	-137.0	-329.3	124.5	65.5	-22.4	-202.2	435.4	-143.8	67.7	-62.4	-20.2	
2009	90.4	-47.8	-289.0	211.1	-49.5	-125.4	133.4	267.1	92.0	-143.9	39.9	2.4	
2009 I	-38.4	-35.8	-83.6	36.5	32.5	4.9	-48.1	116.5	-13.3	-48.8	15.8	-15.1	
II	77.9	-19.8	-79.7	85.7	-9.7	-73.1	46.3	90.2	64.5	-58.3	22.9	8.9	
III	3.5	-2.2	-63.3	36.9	-35.9	-23.2	77.7	33.4	0.7	-30.9	-4.5	14.8	
IV	47.4	9.9	-62.3	52.0	-36.3	-34.1	57.5	27.0	40.2	-6.0	5.8	-6.2	
2010 I	-68.2	-16.9	-47.1	24.5	-13.2	-55.5	27.8	-1.8	-0.6	12.8	4.8	-3.0	
2009 Marts	3.6	-7.2	-37.5	15.3	11.8	10.0	-12.0	25.6	-13.9	9.5	5.6	-3.6	
Apr.	18.1	-8.2	-58.8	72.8	5.3	-45.9	-26.0	42.3	-7.5	41.0	13.0	-9.9	
Maijs	6.3	-13.5	-5.3	20.6	-1.9	-33.9	26.5	29.9	83.7	-113.4	9.4	4.1	
Jūn.	53.6	1.8	-15.7	-7.6	-13.1	6.7	45.8	18.0	-11.8	14.1	0.5	14.8	
Jūl.	0.6	9.0	-10.8	18.9	-16.5	-21.2	35.3	-33.5	2.2	0.3	6.4	10.4	
Aug.	20.4	-5.5	-13.9	17.1	-12.1	-22.1	48.3	5.1	9.4	-12.2	-9.8	16.3	
Sept.	-17.5	-5.6	-38.6	0.9	-7.3	20.1	-5.9	61.8	-10.9	-18.9	-1.1	-11.9	
Okt.	15.0	0.0	-31.0	28.9	-13.5	-12.7	-12.7	43.5	-19.2	31.5	1.8	-1.5	
Nov.	-3.1	-1.0	-15.7	10.4	-14.9	-19.7	12.4	10.5	7.8	8.9	-0.1	-1.8	
Dec.	35.5	10.9	-15.6	12.7	-7.9	-1.8	57.8	-27.1	51.6	-46.4	4.1	-2.8	
2010 Janv.	-11.1	-13.0	-5.5	4.5	2.4	-23.5	18.6	-9.4	13.1	-1.8	5.1	-1.5	
Febr.	-23.4	-5.3	-10.2	10.1	-2.5	-7.3	8.7	13.3	-10.9	-20.1	-0.1	0.7	
Marts	-33.7	1.4	-31.4	9.8	-13.1	-24.7	0.5	-5.7	-2.8	34.8	-0.2	-2.3	
	12 mēnešu darījumu summa												
2010 Marts	60.6	-28.9	-252.5	199.1	-95.1	-185.9	209.3	148.8	104.7	-82.3	29.0	14.5	

A34. MFI neto ārējo darījumu dinamiku atspoguļojošie maksājumu bilances posteņi¹⁾

(mljrd. euro; 12 mēnešu darījumu summa)

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

7.5. Preču tirdzniecība

1. Vērtības un apjomi preču grupu dalījumā¹⁾

(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)

	Kopā (s.n. dati)		Eksports (FOB)					Imports (CIF)					
	Eksports	Imports	Kopā			Papild- postenis: rūpniecības preces		Kopā			Papildposteni		
				Starp- patēriņa preces	Kapitāl- preces				Starp- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces	Rūpniecības preces	Nafta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Vērtības (mljrd. euro; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2008	3.9	8.1	1 561.6	771.0	338.0	414.1	1 304.5	1 611.6	1 019.2	233.1	333.9	1 021.8	293.6
2009	-18.1	-22.1	1 275.6	625.5	261.6	352.9	1 061.7	1 258.3	725.6	191.7	313.0	838.0	174.5
2009 II	-22.9	-26.9	310.3	153.4	63.7	85.2	258.3	304.5	173.0	47.4	77.4	204.4	41.7
2009 III	-19.5	-25.7	319.1	157.2	64.6	88.6	266.3	313.3	179.8	47.5	78.6	207.3	47.6
2009 IV	-8.6	-14.5	330.2	163.1	67.2	92.5	275.8	320.5	189.3	47.2	77.8	211.3	49.2
2010 I	12.6	9.2	353.2	.	.	.	291.2	347.6	.	.	.	229.5	.
2009 Okt.	-17.1	-22.3	108.2	53.9	22.4	29.7	91.5	104.8	61.7	15.2	25.7	69.6	15.9
2009 Nov.	-6.0	-13.8	109.8	53.8	21.3	31.9	90.5	106.2	63.4	15.8	25.7	69.9	16.7
2009 Dec.	-0.7	-5.4	112.2	55.3	23.4	30.9	93.8	109.5	64.3	16.3	26.4	71.8	16.6
2010 Janv.	4.2	1.0	112.3	56.4	20.3	31.4	92.0	110.7	66.5	16.2	26.7	73.8	17.3
2010 Febr.	9.9	6.2	116.1	57.6	22.3	32.1	94.4	112.6	67.6	16.1	26.1	74.0	15.9
2010 Marts	22.2	19.9	124.8	.	.	.	104.8	124.2	.	.	.	81.6	.

Apjoma indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)													
2008	1.4	0.1	143.4	136.7	154.2	147.0	142.3	127.0	119.2	140.4	144.4	133.3	108.1
2009	-16.7	-14.6	119.2	114.7	117.6	128.2	115.6	108.7	101.2	114.7	135.0	110.3	97.1
2009 II	-21.6	-19.3	116.6	113.4	115.0	124.0	112.8	106.0	97.5	111.4	133.8	107.2	97.7
2009 III	-17.4	-15.9	119.2	115.4	115.9	128.2	116.1	107.1	99.7	115.3	135.5	109.9	95.3
2009 IV	-6.0	-7.8	123.7	119.8	121.3	134.8	120.9	110.7	104.1	116.5	137.6	114.0	95.5
2010 I	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2009 Okt.	-14.3	-13.9	122.1	119.6	121.8	129.6	120.7	109.5	104.0	112.5	136.9	113.0	96.5
2009 Nov.	-3.1	-6.2	123.7	118.2	116.1	141.2	119.2	110.5	103.9	117.4	136.5	113.3	95.4
2009 Dec.	1.2	-2.4	125.4	121.7	126.0	133.7	122.9	112.2	104.5	119.6	139.4	115.6	94.6
2010 Janv.	3.7	-3.2	124.4	121.6	110.5	133.9	119.5	110.9	103.5	116.2	136.7	116.4	94.7
2010 Febr.	9.1	1.4	127.5	123.7	120.3	134.3	121.8	111.6	103.2	114.2	134.8	116.5	86.6
2010 Marts	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

2. Cenas²⁾

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	Rūpniecības preču ražotāju eksporta cenas (FOB) ³⁾							Rūpniecības preču importa cenas (CIF)						
	Kopā (indekss: 2005. g. = 100)	Kopā				Papild- postenis: rūpniecības preces		Kopā (indekss: 2005. g. = 100)	Kopā				Papild- postenis: rūpniecības preces	
			Starp- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces	Enerģija				Starp- patēriņa preces	Kapitāl- preces	Patēriņa preces	Enerģija	
Ipatvars (%)	100.0	100.0	32.2	46.3	17.7	3.8	99.4	100.0	100.0	28.4	27.9	22.1	21.6	81.1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2008	103.5	1.6	1.5	-0.4	2.4	25.2	1.5	112.7	6.5	0.2	-3.4	2.4	28.2	0.8
2009	100.9	-2.5	-4.1	0.6	0.5	-26.5	-2.5	102.2	-9.4	-5.8	-0.8	0.2	-26.5	-3.8
2009 III	100.9	-4.0	-6.2	0.7	0.4	-34.0	-3.8	102.3	-13.0	-7.8	-1.0	-0.3	-33.8	-5.2
2009 IV	100.6	-2.0	-5.2	-1.1	-0.5	6.8	-1.9	103.4	-3.3	-4.9	-2.1	-2.9	-2.9	-3.2
2010 I	102.5	1.3	-0.3	-0.2	0.6	37.8	1.4	107.6	6.1	2.5	-1.1	-0.9	26.7	1.5
2009 Nov.	100.7	-2.2	-5.4	-1.6	-0.7	10.6	-2.0	103.4	-3.5	-5.5	-2.4	-3.6	-2.3	-3.6
2009 Dec.	100.6	-0.2	-3.7	-0.6	0.3	33.1	-0.1	103.9	1.9	-2.0	-1.7	-2.0	15.1	-1.0
2010 Janv.	101.8	0.4	-1.7	-0.7	0.4	32.2	0.5	106.1	4.6	0.5	-1.4	-1.3	22.9	0.4
2010 Febr.	102.6	1.2	-0.4	-0.1	0.4	36.5	1.3	107.3	5.6	2.0	-1.1	-1.2	25.3	1.1
2010 Marts	103.3	2.3	1.3	0.3	1.1	44.4	2.4	109.3	8.1	5.0	-0.8	-0.3	31.7	2.9
2010 Apr.	104.4	3.6	3.7	0.3	1.6	47.5	3.7	111.7	11.1	8.5	-0.1	0.5	40.4	4.6

Avots: Eurostat.

- 1) Preču grupas atbilstoši plašo ekonomisko kategoriju (*Broad Economic Categories*) klasifikācijai. Atšķirībā no 2. tabulā minētajām preču grupām starppatēriņa un patēriņa preču grupas ietver lauksaimniecības un enerģijas preces.
- 2) Preču grupas atbilstoši ražošanas pamatgrupējumu (*Main Industrial Groupings*) klasifikācijai. Atšķirībā no 1. tabulā minētajām preču grupām starppatēriņa un patēriņa preču grupas neietver enerģijas preces, un lauksaimniecības preces netiek aplūkotas. Apstrādes rūpniecības struktūra atšķiras no 1. tabulas 7. un 12. ailē sniegtajiem datiem. Sniegtie dati ir cenu indeksi, kas atbilst preču groza tirajām cenu pārmaiņām un nav vienkārši 1. tabulā doto vērtības un apjoma datu rādītāji, kurus ietekmē pārmaiņas tirgotu preču struktūrā un kvalitātē. Šie indeksi atšķiras no IKP deflatoriem importam un eksportam (kas redzami 5.1. sadaļas 3. tabulā) galvenokārt tāpēc, ka deflatori ietver visas preces un pakalpojumus un aptver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.
- 3) Rūpniecības preču eksporta cenas attiecas uz tiešajiem darījumiem starp iekšzemes ražotājiem un citu valstu klientiem. Atšķirībā no 1. tabulā sniegtajiem vērtības un apjoma datiem nav aplūkots vairumtirdzniecības eksports un reeksports.

7.5. Preču tirdzniecība

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

3. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā	Ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis				Krievija	Šveice	Turcija	ASV	Āzijas valstis			Āfrikas valstis	Latīņ-amerikas valstis	Citas valstis
		Dānija	Zviedrija	Lielbritānija	Pārējās ES valstis						Ķīna	Japāna			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Eksports (FOB)															
2008	1 561.6	35.1	53.9	220.4	233.7	78.6	86.7	42.7	186.9	309.4	65.7	33.7	100.1	68.1	145.8
2009	1 275.6	27.5	41.1	174.6	177.0	49.4	78.7	34.4	152.1	282.4	68.0	28.7	91.6	53.9	113.1
2008 IV	362.5	8.0	11.5	48.5	52.3	18.0	21.1	8.4	44.2	74.1	15.8	8.1	24.9	17.2	34.0
2009 I	316.1	7.3	9.9	42.6	43.6	12.6	20.2	7.7	39.3	66.5	15.2	7.1	23.4	13.0	29.8
II	310.3	6.7	9.8	42.7	42.9	12.1	19.1	8.3	38.3	69.6	16.8	7.1	22.6	12.4	25.7
III	319.1	6.8	10.5	44.5	44.8	12.1	19.3	9.0	36.4	71.0	17.4	7.2	22.4	14.0	28.0
IV	330.2	6.7	10.8	44.7	45.6	12.6	20.1	9.3	38.1	75.2	18.6	7.4	23.1	14.4	29.5
2010 I	353.2	.	.	.	.	13.2	21.3	10.8	41.6	81.3	22.2	8.0	24.8	16.7	.
2009 Okt.	108.2	2.2	3.6	15.1	15.3	4.1	6.5	3.0	12.5	24.6	6.1	2.4	7.6	4.7	9.1
Nov.	109.8	2.2	3.5	14.4	15.0	4.2	6.9	3.1	12.8	24.6	6.3	2.4	7.7	4.8	10.5
Dec.	112.2	2.2	3.6	15.3	15.3	4.2	6.7	3.2	12.9	26.1	6.2	2.6	7.8	4.9	9.9
2010 Janv.	112.3	2.2	3.7	15.2	15.2	4.2	7.0	3.4	12.8	25.7	7.0	2.6	7.9	4.8	10.2
Febr.	116.1	2.2	3.8	14.9	15.5	4.4	6.9	3.6	12.8	26.7	7.4	2.7	8.3	5.8	11.3
Marts	124.8	.	.	.	.	4.6	7.4	3.8	16.0	28.9	7.9	2.8	8.6	6.1	.
Īpatsvars eksporta kopapjomā (%)															
2009	100.0	2.2	3.2	13.7	13.9	3.9	6.2	2.7	11.9	22.1	5.3	2.3	7.2	4.2	8.9
Imports (CIF)															
2008	1 611.6	30.7	52.1	164.7	184.9	122.0	70.0	32.4	135.8	480.5	185.0	57.4	141.2	81.7	115.5
2009	1 258.3	26.4	37.7	125.6	162.1	81.4	64.9	26.3	116.0	376.7	159.0	42.9	93.6	59.1	88.5
2008 IV	373.4	7.3	11.4	36.6	43.0	24.8	17.4	7.1	33.2	114.0	47.4	13.3	30.9	20.2	27.5
2009 I	319.9	6.9	9.5	31.3	38.8	17.8	16.7	6.6	31.8	97.1	41.4	11.5	23.8	14.7	25.0
II	304.5	6.5	8.9	30.6	39.3	18.1	16.1	6.3	30.3	92.2	39.4	10.1	22.9	14.2	19.1
III	313.3	6.7	9.7	31.6	41.1	21.8	16.1	6.6	26.1	93.3	38.9	10.7	22.7	14.8	22.8
IV	320.5	6.4	9.6	32.0	42.9	23.7	16.0	6.8	27.8	94.1	39.2	10.6	24.3	15.4	21.6
2010 I	347.6	.	.	.	.	24.3	16.9	7.3	28.3	108.5	46.1	11.6	26.6	16.3	.
2009 Okt.	104.8	2.2	3.1	10.8	14.3	7.8	5.2	2.3	9.1	31.0	12.7	3.5	7.3	4.9	6.7
Nov.	106.2	2.1	3.1	10.2	14.0	7.9	5.3	2.3	9.3	31.2	12.9	3.6	8.5	5.2	7.0
Dec.	109.5	2.1	3.4	11.0	14.5	7.9	5.5	2.2	9.4	31.9	13.6	3.5	8.5	5.3	7.8
2010 Janv.	110.7	2.0	3.2	11.2	14.4	8.2	5.5	2.4	9.5	34.0	13.3	3.8	8.2	5.2	6.8
Febr.	112.6	2.0	3.3	11.4	14.8	7.2	5.6	2.4	9.2	34.2	14.2	3.6	8.8	5.4	8.3
Marts	124.2	.	.	.	.	8.9	5.7	2.5	9.6	40.3	18.6	4.2	9.6	5.8	.
Īpatsvars importa kopapjomā (%)															
2009	100.0	2.1	3.0	10.0	12.9	6.5	5.2	2.1	9.2	29.9	12.6	3.4	7.4	4.7	7.0
Saldo															
2008	-49.9	4.4	1.8	55.7	48.8	-43.5	16.8	10.4	51.1	-171.1	-119.3	-23.6	-41.1	-13.6	30.3
2009	17.4	1.0	3.4	49.0	14.9	-32.0	13.8	8.1	36.1	-94.4	-90.9	-14.2	-2.0	-5.2	24.6
2008 IV	-10.9	0.7	0.0	12.0	9.4	-6.9	3.7	1.3	11.0	-39.9	-31.6	-5.2	-6.0	-2.9	6.5
2009 I	-3.9	0.4	0.5	11.3	4.8	-5.2	3.5	1.2	7.5	-30.6	-26.2	-4.4	-0.4	-1.6	4.8
II	5.8	0.2	0.9	12.1	3.6	-6.0	3.0	2.0	7.9	-22.6	-22.6	-3.1	-0.2	-1.7	6.6
III	5.8	0.1	0.8	12.9	3.8	-9.7	3.2	2.5	10.3	-22.2	-21.5	-3.6	-0.2	-0.8	5.2
IV	9.7	0.3	1.2	12.7	2.8	-11.1	4.1	2.5	10.3	-18.9	-20.6	-3.2	-1.2	-1.0	8.0
2010 I	5.6	.	.	.	.	-11.1	4.4	3.5	13.3	-27.2	-23.9	-3.6	-1.8	0.4	.
2009 Okt.	3.4	0.0	0.5	4.2	1.0	-3.7	1.2	0.7	3.4	-6.4	-6.6	-1.1	0.3	-0.2	2.4
Nov.	3.6	0.1	0.4	4.1	1.0	-3.7	1.6	0.9	3.5	-6.6	-6.6	-1.2	-0.8	-0.4	3.5
Dec.	2.7	0.2	0.3	4.3	0.8	-3.7	1.2	1.0	3.4	-5.8	-7.4	-0.9	-0.7	-0.4	2.1
2010 Janv.	1.6	0.2	0.5	4.0	0.8	-4.0	1.5	1.0	3.3	-8.3	-6.3	-1.2	-0.3	-0.4	3.3
Febr.	3.4	0.2	0.5	3.5	0.7	-2.9	1.2	1.2	3.6	-7.5	-6.8	-1.0	-0.5	0.5	3.0
Marts	0.6	.	.	.	.	-4.3	1.7	1.3	6.4	-11.4	-10.8	-1.4	-1.0	0.4	.

Avots: Eurostat.

VALŪTU KURSI

8.1. Euro efektīvie kursi¹⁾

(perioda vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

	EEK21						EEK41	
	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar RCI	Reālā IKP deflators	Reālās vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā	Reālās vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2007	106.3	106.8	105.2	102.7	106.9	101.0	113.0	104.2
2008	110.5	110.1	107.4	105.7	112.8	104.7	118.0	107.0
2009	111.7	110.6	105.9	106.9	119.0	106.6	120.6	107.8
2009 I	109.9	109.2	104.7	105.2	116.9	105.1	119.0	106.9
II	111.1	110.2	105.3	106.5	119.9	106.4	119.8	107.4
III	112.1	110.9	106.2	107.4	119.0	106.6	121.0	108.1
IV	113.8	112.2	107.3	108.6	120.2	108.1	122.5	108.8
2010 I	108.7	106.9	102.2	-	-	-	116.9	103.2
2009 Maijs	110.8	109.9	105.2	-	-	-	119.5	107.1
Jūn.	112.0	111.2	106.2	-	-	-	120.7	108.3
Jūl.	111.6	110.5	105.8	-	-	-	120.5	107.7
Aug.	111.7	110.6	106.0	-	-	-	120.6	107.8
Sept.	112.9	111.6	106.9	-	-	-	122.0	108.7
Okt.	114.3	112.8	108.2	-	-	-	123.0	109.5
Nov.	114.0	112.5	107.6	-	-	-	122.9	109.2
Dec.	113.0	111.2	106.2	-	-	-	121.7	107.8
2010 Janv.	110.8	108.9	104.0	-	-	-	119.1	105.3
Febr.	108.0	106.1	101.6	-	-	-	116.2	102.5
Marts	107.4	105.7	101.1	-	-	-	115.2	101.8
Apr.	106.1	104.4	100.1	-	-	-	113.5	100.2
Maijs	102.8	101.2	97.2	-	-	-	109.9	97.0
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)								
2010 Maijs	-3.1	-3.1	-2.9	-	-	-	-3.2	-3.2
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)								
2010 Maijs	-7.2	-8.0	-7.6	-	-	-	-8.0	-9.5

A35. Euro efektīvie kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

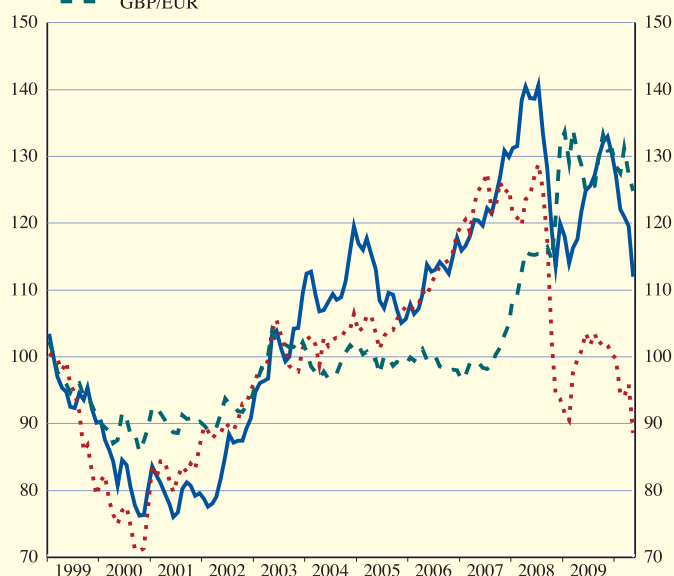
— nominālais EEK21
 reālais EEK21, kas deflēts ar PCI

A36. Divpusējie valūtu kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

— USD/EUR
 JPY/EUR
 - - - - - GBP/EUR

Avots: ECB.

1) Tirdzniecības partnervalstu grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

8.2. Divpusējie valūtu kursi

(perioda vidējie; nacionālās valūtas vienības par 1 euro)

	Dānijas krona	Zviedrijas krona	Lielbritāni- jas sterliņu mārciņa	ASV dolārs	Japānas jēna	Šveices franks	Dienvidko- rejas vona	Hongkongas dolārs	Singapūras dolārs	Kanādas dolārs	Norvēģijas krona	Austrālijas dolārs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	7.4506	9.2501	0.68434	1.3705	161.25	1.6427	1 272.99	10.6912	2.0636	1.4678	8.0165	1.6348
2008	7.4560	9.6152	0.79628	1.4708	152.45	1.5874	1 606.09	11.4541	2.0762	1.5594	8.2237	1.7416
2009	7.4462	10.6191	0.89094	1.3948	130.34	1.5100	1 772.90	10.8114	2.0241	1.5850	8.7278	1.7727
2009 III	7.4442	10.4241	0.87161	1.4303	133.82	1.5195	1 772.14	11.0854	2.0570	1.5704	8.7397	1.7169
2009 IV	7.4424	10.3509	0.90483	1.4779	132.69	1.5088	1 725.91	11.4555	2.0604	1.5604	8.3932	1.6250
2010 I	7.4426	9.9464	0.88760	1.3829	125.48	1.4632	1 581.41	10.7364	1.9395	1.4383	8.1020	1.5293
2009 Nov.	7.4415	10.3331	0.89892	1.4914	132.97	1.5105	1 735.17	11.5588	2.0711	1.5805	8.4143	1.6223
2009 Dec.	7.4419	10.4085	0.89972	1.4614	131.21	1.5021	1 703.03	11.3296	2.0392	1.5397	8.4066	1.6185
2010 Janv.	7.4424	10.1939	0.88305	1.4272	130.34	1.4765	1 624.76	11.0783	1.9930	1.4879	8.1817	1.5624
2010 Febr.	7.4440	9.9505	0.87604	1.3686	123.46	1.4671	1 582.70	10.6305	1.9326	1.4454	8.0971	1.5434
2010 Marts	7.4416	9.7277	0.90160	1.3569	123.03	1.4482	1 542.59	10.5313	1.8990	1.3889	8.0369	1.4882
2010 Apr.	7.4428	9.6617	0.87456	1.3406	125.33	1.4337	1 494.53	10.4065	1.8505	1.3467	7.9323	1.4463
2010 Maijs	7.4413	9.6641	0.85714	1.2565	115.83	1.4181	1 465.81	9.7843	1.7503	1.3060	7.8907	1.4436
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)											
2010 Maijs	0.0	0.0	-2.0	-6.3	-7.6	-1.1	-1.9	-6.0	-5.4	-3.0	-0.5	-0.2
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)											
2010 Maijs	-0.1	-8.7	-3.1	-7.9	-12.1	-6.2	-14.3	-7.5	-12.2	-16.9	-10.3	-19.0
	Čehijas krona	Igaunijas krona	Latvijas lats	Lietuvas lits	Ungārijas forints	Polijas zlots	Bulgārijas leva	Jaunā Rumānijas leva	Horvātijas kuna	Jaunā Turcijas lira		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
2007	27.766	15.6466	0.7001	3.4528	251.35	3.7837	1.9558	3.3353	7.3376	1.7865		
2008	24.946	15.6466	0.7027	3.4528	251.51	3.5121	1.9558	3.6826	7.2239	1.9064		
2009	26.435	15.6466	0.7057	3.4528	280.33	4.3276	1.9558	4.2399	7.3400	2.1631		
2009 III	25.597	15.6466	0.7019	3.4528	271.35	4.1978	1.9558	4.2263	7.3232	2.1444		
2009 IV	25.923	15.6466	0.7084	3.4528	270.88	4.1745	1.9558	4.2680	7.2756	2.2029		
2010 I	25.868	15.6466	0.7087	3.4528	268.52	3.9869	1.9558	4.1135	7.2849	2.0866		
2009 Nov.	25.812	15.6466	0.7088	3.4528	270.92	4.1646	1.9558	4.2896	7.2952	2.2262		
2009 Dec.	26.089	15.6466	0.7077	3.4528	273.22	4.1439	1.9558	4.2284	7.2907	2.2013		
2010 Janv.	26.133	15.6466	0.7088	3.4528	269.43	4.0703	1.9558	4.1383	7.2938	2.1028		
2010 Febr.	25.979	15.6466	0.7090	3.4528	271.21	4.0144	1.9558	4.1196	7.3029	2.0756		
2010 Marts	25.541	15.6466	0.7083	3.4528	265.40	3.8906	1.9558	4.0866	7.2616	2.0821		
2010 Apr.	25.308	15.6466	0.7076	3.4528	265.53	3.8782	1.9558	4.1306	7.2594	1.9983		
2010 Maijs	25.663	15.6466	0.7075	3.4528	276.78	4.0567	1.9558	4.1767	7.2630	1.9459		
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)											
2010 Maijs	1.4	0.0	0.0	0.0	4.2	4.6	0.0	1.1	0.0	-2.6		
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)											
2010 Maijs	-4.0	0.0	-0.2	0.0	-1.8	-8.0	0.0	0.2	-1.2	-8.4		
	Brazīlijas reāls ¹⁾	Ķīnas jaunā renminbi	Īslandes krona ²⁾	Indijas rūpija ³⁾	Indonēzijas rūpija	Malaizijas ringits	Meksikas peso ¹⁾	Jaunzēlan- des dolārs	Filipīnu peso	Krievijas rublis	Dienvid- āfrikas rands	Taizemes bāts
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2007	2.6633	10.4178	87.63	56.4186	12 528.33	4.7076	14.9743	1.8627	63.026	35.0183	9.6596	44.214
2008	2.6737	10.2236	143.83	63.6143	14 165.16	4.8893	16.2911	2.0770	65.172	36.4207	12.0590	48.475
2009	2.7674	9.5277	-	67.3611	14 443.74	4.9079	18.7989	2.2121	66.338	44.1376	11.6737	47.804
2009 III	2.6699	9.7702	-	69.1909	14 285.93	5.0333	18.9695	2.1232	68.815	44.7703	11.1618	48.575
2009 IV	2.5703	10.0905	-	68.9088	13 999.42	5.0275	19.3003	2.0297	69.080	43.5740	11.0757	49.221
2010 I	2.4917	9.4417	-	63.4796	12 809.32	4.6590	17.6555	1.9510	63.593	41.2697	10.3852	45.472
2009 Nov.	2.5777	10.1827	-	69.4421	14 115.45	5.0553	19.5478	2.0450	70.165	43.1835	11.2134	49.634
2009 Dec.	2.5566	9.9777	-	68.0924	13 830.84	4.9859	18.7787	2.0383	67.706	43.9019	10.9261	48.544
2010 Janv.	2.5383	9.7436	-	65.5361	13 263.60	4.8170	18.2820	1.9646	65.702	42.5749	10.6492	47.150
2010 Febr.	2.5237	9.3462	-	63.4291	12 786.05	4.6743	17.7154	1.9615	63.317	41.2845	10.4964	45.360
2010 Marts	2.4233	9.2623	-	61.7352	12 434.53	4.5083	17.0587	1.9301	61.999	40.1219	10.0589	44.111
2010 Apr.	2.3550	9.1505	-	59.6203	12 101.70	4.2935	16.3957	1.8814	59.788	39.1335	9.8658	43.279
2010 Maijs	2.2750	8.5794	-	57.6166	11 517.01	4.0874	15.9856	1.8010	57.315	38.2707	9.6117	40.714
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)											
2010 Maijs	-3.4	-6.2	-	-3.4	-4.8	-4.8	-2.5	-4.3	-4.1	-2.2	-2.6	-5.9
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)											
2010 Maijs	-19.4	-7.9	-	-12.9	-18.5	-14.9	-11.2	-20.5	-11.3	-12.2	-16.0	-13.8

Avots: ECB.

1) Šīm valūtām ECB aprēķina un publicē euro atsaucē kursu ar 2008. gada 1. janvāri. Iepriekšējie dati ir indikatīvi.

2) Jaunākais Īslandes kronas kurss attiecas uz 2008. gada 3. decembri.

3) Šai valūtai ECB aprēķina un publicē euro atsaucē kursu ar 2009. gada 1. janvāri. Iepriekšējie dati ir indikatīvi.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS ESOŠAJĀS VALSTĪS

9.1. Citas ES dalībvalstis

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Tautsaimniecības un finanšu norises

	Bulgārija	Čehijas Republika	Dānija	Igaunija	Latvija	Lietuva	Ungārija	Polija	Rumānija	Zviedrija	Liel- britānija
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SPCI											
2008	12.0	6.3	3.6	10.6	15.3	11.1	6.0	4.2	7.9	3.3	3.6
2009	2.5	0.6	1.1	0.2	3.3	4.2	4.0	4.0	5.6	1.9	2.2
2009 IV	0.9	0.0	0.9	-2.0	-1.3	1.2	4.9	3.8	4.5	2.3	2.1
2010 I	1.9	0.4	1.9	0.0	-3.9	-0.4	5.8	3.4	4.6	2.7	3.3
2010 Marts	2.4	0.4	2.1	1.4	-4.0	-0.4	5.7	2.9	4.2	2.5	3.4
Apr.	3.0	0.9	2.4	2.5	-2.8	0.2	5.7	2.7	4.2	2.1	3.7
Maijs	.	1.0	.	.	.	0.5	.	.	.	.	.
Valdības budžeta deficīts (-)/pārpalikums (+) attiecībā pret IKP (%)											
2007	0.1	-0.7	4.8	2.6	-0.3	-1.0	-5.0	-1.9	-2.5	3.8	-2.8
2008	1.8	-2.7	3.4	-2.7	-4.1	-3.3	-3.8	-3.7	-5.4	2.5	-4.9
2009	-3.9	-5.9	-2.7	-1.7	-9.0	-8.9	-4.0	-7.1	-8.3	-0.5	-11.5
Kopējais valdības parāds attiecībā pret IKP (%)											
2007	18.2	29.0	27.4	3.8	9.0	16.9	65.9	45.0	12.6	40.8	44.7
2008	14.1	30.0	34.2	4.6	19.5	15.6	72.9	47.2	13.3	38.3	52.0
2009	14.8	35.4	41.6	7.2	36.1	29.3	78.3	51.0	23.7	42.3	68.1
Valdības ilgtermiņa obligāciju perioda vidējā peļņas likme (gadā; %)											
2009 Nov.	6.53	4.19	3.62	-	13.75	14.50	7.37	6.14	8.24	3.27	3.46
Dec.	6.61	3.98	3.53	-	13.75	9.10	7.69	6.22	8.66	3.24	3.60
2010 Janv.	6.65	4.28	3.57	-	13.76	8.15	7.62	6.13	9.05	3.37	4.01
Febr.	6.05	4.33	3.50	-	13.62	7.15	7.69	6.09	7.92	3.28	4.02
Marts	5.82	4.02	3.40	-	10.54	5.15	7.16	5.72	7.11	3.20	3.98
Apr.	5.94	3.84	3.34	-	10.13	5.15	6.57	5.57	6.97	3.14	3.96
3 mēnešu darījumu perioda vidējā procentu likme (gadā; %)											
2009 Nov.	4.80	1.80	1.56	4.54	11.87	5.39	7.56	4.19	10.19	0.48	0.61
Dec.	4.71	1.64	1.55	3.28	8.39	4.54	7.47	4.23	10.18	0.48	0.61
2010 Janv.	4.44	1.55	1.46	2.74	4.77	3.07	6.78	4.24	8.56	0.48	0.61
Febr.	4.27	1.52	1.39	2.12	3.16	2.24	6.59	4.17	6.93	0.48	0.63
Marts	4.21	1.43	1.37	1.86	2.33	1.87	6.65	4.13	6.01	0.49	0.65
Apr.	4.21	1.42	1.28	1.79	2.14	1.57	6.14	3.69	4.99	0.52	0.66
Reālais IKP											
2008	6.0	2.5	-0.9	-3.6	-4.6	2.8	0.6	5.1	7.3	-0.4	0.5
2009	-5.0	-4.1	-4.9	-14.1	-18.0	-14.8	-6.3	1.8	-7.1	-5.1	-4.9
2009 III	-5.4	-4.4	-5.4	-15.6	-19.2	-14.7	-6.8	1.4	-7.1	-5.8	-5.3
IV	-5.9	-3.2	-3.0	-9.5	-17.1	-12.5	-4.6	2.8	-6.5	-1.5	-3.1
2010 I	.	1.1	-0.6	-2.0	.	-2.6	-0.9	2.8	-2.6	2.9	-0.2
Tekošā konta un kapitāla konta balance attiecībā pret IKP (%)											
2008	-23.2	0.2	2.0	-8.4	-11.5	-10.1	-5.9	-3.9	-11.1	9.2	-1.3
2009	-8.0	0.1	3.9	7.4	11.8	7.2	1.5	0.1	-4.0	7.1	-1.1
2009 III	3.0	-2.0	5.6	10.9	11.8	8.0	2.8	-0.9	-2.8	7.0	-1.6
IV	-7.1	0.9	5.0	9.8	14.4	13.2	2.2	-1.1	-3.9	4.9	-0.2
2010 I	.	1.6	2.3	8.4	.	-0.3	2.1	0.2	-6.2	6.0	.
Kopējais ārējais parāds attiecībā pret IKP (%)											
2007	100.4	44.5	170.6	111.0	127.6	71.9	115.1	48.4	50.9	176.2	401.3
2008	108.8	50.0	179.0	118.5	128.5	71.6	155.0	56.5	56.0	203.8	431.4
2009 II	107.2	47.6	189.8	121.2	131.7	77.6	167.8	60.0	61.5	211.6	390.7
III	107.8	46.7	192.0	124.0	145.8	82.9	168.8	60.2	66.7	203.2	411.1
IV	111.3	50.8	190.8	126.8	154.7	86.5	163.2	59.3	68.9	203.3	405.0
Vienības darbaspēka izmaksas											
2008	16.2	5.1	6.5	14.1	21.0	9.3	4.5	6.8	14.5	2.6	2.8
2009	10.6	3.6	5.1	1.7	-7.1	0.9	1.5	2.3	5.1	4.8	4.9
2009 III	10.2	2.9	4.9	1.5	-13.1	-6.5	-	4.5	-	5.3	4.5
IV	3.7	2.2	-0.6	-7.5	-19.4	-11.4	-	-3.5	-	0.2	4.0
2010 I	.	-2.7	0.4	-8.9	.	-9.5	-	.	-	-1.1	.
Reģistrētais bezdarba līmenis attiecībā pret darbaspēku (s.i. dati; %)											
2008	5.6	4.4	3.4	5.5	7.5	5.9	7.8	7.2	5.8	6.2	5.7
2009	6.8	6.7	6.0	13.8	17.2	13.7	10.0	8.2	6.9	8.3	7.6
2009 IV	8.0	7.4	7.1	15.6	20.2	15.9	10.6	8.9	7.6	8.8	7.8
2010 I	8.6	7.8	7.1	19.0	21.5	17.4	10.9	9.7	.	8.9	.
2010 Febr.	8.7	7.8	7.1	-	21.5	17.4	10.9	9.8	.	9.0	7.9
Marts	8.8	7.9	7.1	-	22.1	17.4	10.8	9.9	.	8.8	.
Apr.	8.8	7.7	7.0	-	22.5	.	10.4	9.9	.	9.3	.

Avoti: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts un Eurostat), valstu dati, Reuters un ECB aprēķini.

9.2. ASV un Japāna

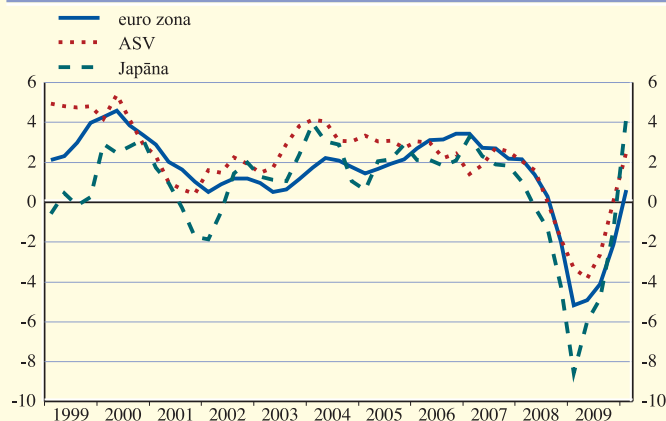
(pārmaiņas salīdzināmā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Tautsaimniecības un finanšu norises

	Patēriņa cenu indekss	Vienības darbaspēka izmaksas ¹⁾	Reālais IKP	Rūpnieciskās ražošanas indekss (apstrādes rūpniecībā)	Bezdarba līmenis (no darbaspēka; %; s.i. dati)	Plašā nauda ²⁾	3 mēnešu starpbanku noguldījumu procentu likme ³⁾	Valdības 10 gadu obligāciju peļņas pro- centu likme ³⁾ (perioda beigās)	Nacionālās valūtas kurs ⁴⁾ attiecībā pret euro	Fiskālā deficīta (-)/ pārpalī- kuma (+) attiecība pret IKP; %	Kopējā valsts parāda ⁵⁾ attiecība pret IKP; %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ASV											
2006	3.2	2.8	2.7	2.7	4.6	5.3	5.20	5.26	1.2556	-2.2	47.8
2007	2.9	2.3	2.1	1.6	4.6	6.3	5.30	4.81	1.3705	-2.8	48.4
2008	3.8	1.0	0.4	-3.1	5.8	7.1	2.93	2.70	1.4708	-6.5	56.4
2009	-0.4	-1.9	-2.4	-11.1	9.3	7.8	0.69	4.17	1.3948	-11.0	67.7
2009 I	0.0	0.0	-3.3	-13.9	8.2	9.6	1.24	2.96	1.3029	-9.9	59.9
II	-1.2	0.4	-3.8	-14.6	9.3	8.7	0.84	3.95	1.3632	-11.6	62.8
III	-1.6	-2.7	-2.6	-10.6	9.6	7.8	0.41	3.61	1.4303	-11.6	65.9
IV	1.4	-5.2	0.1	-4.7	10.0	5.1	0.27	4.17	1.4779	-11.1	67.7
2010 I	2.4	-4.2	2.5	3.2	9.7	2.0	0.26	4.01	1.3829	.	.
2010 Janv.	2.6	-	-	2.2	9.7	2.2	0.25	3.92	1.4272	-	-
Febr.	2.1	-	-	2.3	9.7	2.4	0.25	3.89	1.3686	-	-
Marts	2.3	-	-	4.9	9.7	1.5	0.27	4.01	1.3569	-	-
Apr.	2.2	-	-	6.5	9.9	1.6	0.31	3.84	1.3406	-	-
Maijs	.	-	-	.	9.7	.	0.46	3.52	1.2565	-	-
Japāna											
2006	0.2	-0.5	2.0	4.5	4.1	1.0	0.30	1.85	146.02	-1.6	159.9
2007	0.1	-1.0	2.3	2.8	3.8	1.6	0.79	1.70	161.25	-2.4	156.3
2008	1.4	2.6	-1.2	-3.4	4.0	2.1	0.93	1.21	152.45	-2.1	162.2
2009	-1.4	.	-5.2	-21.9	5.1	2.7	0.47	1.42	130.34	.	.
2009 I	-0.1	3.7	-8.6	-34.6	4.5	2.1	0.67	1.33	122.04	.	.
II	-1.0	1.2	-6.0	-27.4	5.1	2.6	0.53	1.41	132.59	.	.
III	-2.2	1.4	-4.8	-19.4	5.4	2.8	0.40	1.45	133.82	.	.
IV	-2.0	.	-1.4	-4.2	5.2	3.3	0.31	1.42	132.69	.	.
2010 I	-1.2	.	4.2	27.6	4.9	2.8	0.25	1.48	125.48	.	.
2010 Janv.	-1.3	-	-	19.1	4.9	3.0	0.26	1.42	130.34	-	-
Febr.	-1.1	-	-	31.5	4.8	2.7	0.25	1.43	123.46	-	-
Marts	-1.1	-	-	31.9	5.0	2.7	0.25	1.48	123.03	-	-
Apr.	-1.2	-	-	25.9	.	2.9	0.24	1.37	125.33	-	-
Maijs	.	-	-	.	.	3.1	0.24	1.37	115.83	-	-

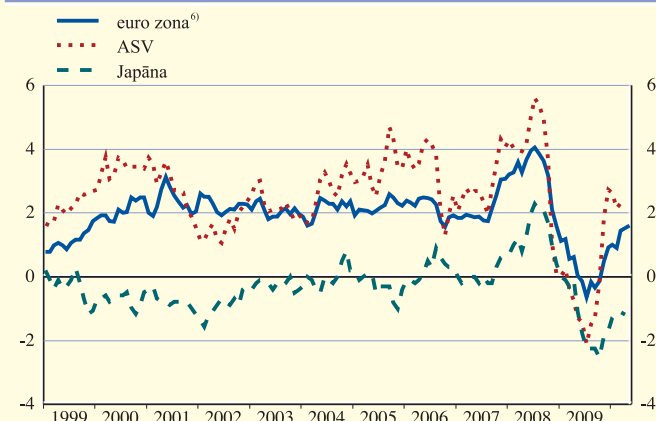
A37. Reālais iekšzemes kopprodukts

(gada pārmaiņas; %, ceturkšņa dati)

A38. Patēriņa cenu indeksi

(gada pārmaiņas; %, mēneša dati)

Avoti: Valstu dati (1., 2. (ASV), 3., 4., 5. (ASV), 6., 9. un 10. aile); OECD (2. aile (Japāna)); Eurostat (5. aile (Japāna), euro zonas valstu attēlu dati); Reuters (7. un 8. aile); ECB aprēķini (11. aile).

1) Sezonāli izlīdzināti dati. Par ASV – attiecas uz privāto netaisnā tautsaimniecības sektoru.

2) Perioda vidējās vērtības; M2 ASV, M2 + noguldījumu sertifikāti Japānai.

3) Procenti gadā. Sīkāku informāciju par 3 mēnešu starpbanku noguldījumu procentu likmi sk. 4.6. sadaļā.

4) Sīkāku informāciju sk. 8.2. sadaļā.

5) Kopējais konsolidētais valdības parāds (perioda beigās).

6) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

ATTĒLU SARAKSTS

A1.	Monetārie rādītāji	S12
A2.	M3 neietilpstošie bilances posteņi	S12
A3.	Monetāro rādītāju sastāvdaļas	S13
A4.	Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas	S13
A5.	Aizdevumi citiem finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām	S14
A6.	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti	S14
A7.	Aizdevumi valdībai	S16
A8.	Aizdevumi ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	S16
A9.	Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā	S17
A10.	Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā	S17
A11.	Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā	S18
A12.	Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā	S18
A13.	Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi	S19
A14.	MFI vērtspapīru turējumi	S20
A15.	Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopapjoms un emisiju bruto kopapjoms	S35
A16.	Sezonāli izlīdzinātais un neizlīdzinātais neakciju vērtspapīru emisiju neto apjoms	S37
A17.	Ilgtermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā	S38
A18.	Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā	S39
A19.	Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps	S40
A20.	Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā	S41
A21.	No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu	S43
A22.	No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	S43
A23.	Euro zonas naudas tirgus procentu likmes	S44
A24.	3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes	S44
A25.	Euro zonas tagadnes darījumu peļņas likmju liknes	S45
A26.	Euro zonas tagadnes darījumu procentu likmes un procentu likmju starpības	S45
A27.	<i>Dow Jones EURO STOXX broad</i> indekss, <i>Standard & Poor's 500</i> un <i>Nikkei 225</i>	S46
A28.	Deficīts, aizņemšanās nepieciešamība un parāda pārmaiņas	S59
A29.	Māstrihtas parāds	S59
A30.	Maksājumu bilances tekošais konts	S60
A31.	Maksājumu balance. Preces	S61
A32.	Maksājumu balance. Pakalpojumi	S61
A33.	Maksājumu balance. Neto tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi	S64
A34.	MFI neto ārējo darījumu dinamiku atspoguļojošie maksājumu bilances posteņi	S69
A35.	Euro efektīvie kursi	S72
A36.	Divpusējie valūtu kursi	S72
A37.	Reālais iekšzemes kopprodukts	S75
A38.	Patēriņa cenu indeksi	S75

TEHNISKĀS PIEZĪMES

EURO ZONAS VALSTU PĀRSKATAM

MONETĀRO NORIŠU PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINS

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t, aprēķina šādi:

$$a) \left(\frac{0.5 I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5 I_{t-3}}{0.5 I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5 I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir izlīdzināto atlikumu indekss mēnesī t (sk. arī tālāk). Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t:

$$b) \left(\frac{0.5 I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5 I_{t-12}}{0.5 I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5 I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

2.1.-2.6. SADAĻAI

DARĪJUMU APJOMU APRĒĶINĀŠANA

Mēneša darījumu apjomus aprēķina kā mēneša atlikumu starpību, veicot pārklasificēšanas, pārējās pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstību un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju.

Ja L_t ir atlikums mēneša t beigās, C_t^M ir mēnesī t veiktās pārklasificēšanas korekcija, E_t^M ir valūtas kursa korekcija un V_t^M ir pārējās pārvērtēšanas korekcijas, tad darījumu apjomus F_t^M mēnesī t nosaka šādi:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Līdzīgi nosaka arī ceturkšņa darījumu apjomus F_t^Q ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kur L_{t-3} ir atlikums mēneša t-3 beigās (iepriekšējā ceturkšņa beigās) un C_t^Q , piemēram,

ir ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t, veiktā pārklasificēšanas korekcija.

Tām ceturkšņa laikrindām, par kurām pašlaik ir pieejami mēneša dati (sk. tālāk), ceturkšņa darījumu apjomus var aprēķināt, summējot ceturkšņa trijos mēnešos veiktos darījumus.

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA MĒNEŠA LAIKRINDĀM

Pieauguma tempu var aprēķināt no darījumiem vai no izlīdzināto atlikumu indeksa. Ja F_t^M un L_t nosaka tāpat kā iepriekš, tad izlīdzināto atlikumu indekss I_t mēnesī t ir:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Pašlaik par indeksa bāzi (sezonāli neizlīdzinātām laikrindām) ir noteikts 2006. gada decembris = 100. Izlīdzināto atlikumu indeksa laikrindas pieejamas ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

Gada pieauguma tempu a_t mēnesī t, t.i., pārmaiņas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t, var aprēķināt, izmantojot vienu no divām formulām:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Gada pieauguma temps attiecas uz norādītā perioda beigām, ja nav noteikts citādi. Piemēram, 2002. gadam procentuālās pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu aprēķina ar formulu g), dalot 2002. gada decembra indeksu ar 2001. gada decembra indeksu.

Pieauguma tempu atsevišķos gada periodos var noteikt, piemērojot formulu g). Piemēram, mēneša pieauguma tempu a_t^M var aprēķināt ar formulu:

$$h) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Visbeidzot, rādītāja M3 gada pieauguma tempa triju mēnešu mainīgo vidējo vērtību (centrētu) aprēķina kā $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, kur a_t nosaka tāpat kā iepriekš formulā f) vai g).

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA CETURKŠŅA LAIKRINDĀM

Ja F_t^Q un L_{t-3} nosaka tāpat kā iepriekš, tad izlīdzināto atlikumu indeksu I_t ceturksnim, kas beidzas ar mēnesi t , nosaka šādi:

$$i) I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Gada pieauguma tempu četros ceturkšņos, kas beidzas ar mēnesi t , t.i., a_t , var aprēķināt, izmantojot formulu g).

EURO ZONAS VALSTU MONETĀRĀS STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA¹

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadališanu) ar X-12-ARIMA.² Sezonālā izlīdzināšana var ietvert nedēļas vienas dienas izlīdzināšanu, un dažām laikrindām to veic netieši, kombinējot komponentes lineāri. Konkrēti šo pieeju izmanto rādītājam M3, ko nosaka, summējot sezonāli izlīdzinātas laikrindas M1, M2 mīnus M1 un M3 mīnus M2.

Vispirms sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro izlīdzināto atlikumu indeksam.³ Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru aprēķinus piemēro pārklasificēšanas un pārvērtēšanas rezultātā iegūtajiem apjomiem un izlīdzināšanai, no kuras savukārt iegūst sezonāli izlīdzinātus darījumus. Sezonālos (un kotācijas dienas) faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

3.1.–3.5. SADAĻAI

IZLIETOJUMA UN RESURSU VIENĀDĪBA

3.1. tabulā sniegtie dati atbilst bilances pamatvienādojumam. Attiecībā uz nefinanšu darījumiem kopējais izlietojums vienāds ar kopējiem resursiem katrai darījumu kategorijai. Tāpat arī finanšu kontā šo bilances vienādojumu atspoguļo katrai finanšu instrumentu kategorijai – kopējie darījumi ar finanšu aktīviem vienādi ar kopējiem darījumiem ar pasīviem. Aktīvu citu pārmaiņu kontā un finanšu bilancēs kopējie finanšu aktīvi vienādi ar kopējiem pasīviem katrai finanšu instrumentu kategorijai, izņemot monetāro zeltu un Speciālās aizņēmuma tiesības, kas pēc definīcijas nav neviena sektora pasīvi.

BALANSPOSTEŅU APRĒĶINĀŠANA

3.1. un 3.2. tabulā iekļautos katra konta balansposteņus aprēķina šādi.

Tirdzniecības bilance vienāda ar preču un pakalpojumu importu mīnus eksports salīdzinājumā ar euro zonas kontos iekļautajām pārējām pasaules valstīm.

Neto darbības rezultātu un dažādus ienākumus nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā bruto pievienoto vērtību (iekšzemes kopprodukts tirgus cenās euro zonai) mīnus atlīdzība nodarbinātajiem (izlietojums), mīnus citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas

1 Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.europa.eu) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Monetārā un finanšu statistika".

2 Detalizētu informāciju sk. Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. un Chen, B.C. (1998), *New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program*, *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127.–152. lpp. vai *X-12-ARIMA Reference Manual*, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington D.C. Iekšējām vajadzībām izmanto arī uz modeli pamatoto pieeju TRAMO-SEATS. Detalizētu informāciju par TRAMO-SEATS sk. Gomez, V. un Maravall, A. (1996), *Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User*, Banco de Espana, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 No tā var secināt, ka sezonāli izlīdzinātajām laikrindām bāzes periods, t.i., 2001. gada decembra, indeksa līmenis parasti atšķiras no 100, atspoguļojot attiecīgā mēneša sezonālītāti.

(izlietojums), mīnus pamatkapitāla patēriņš (izlietojums).

Neto nacionālo ienākumu nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto darbības rezultātu un dažādus ienākumus plus atlīdzība nodarbinātajiem (resursi), plus ražošanas nodokļi, mīnus subsīdijas (resursi), plus tīrie īpašuma ienākumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto rīcībā esošos ienākumus arī nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto nacionālo ienākumu plus tīrie ienākuma un mantas kārtējie nodokļi (resursi mīnus izlietojums), plus neto sociālās iemaksas (resursi mīnus izlietojums), plus neto sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā (resursi mīnus izlietojums), plus neto citi kārtējie pārvedumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto uzkrājumus nosaka rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto rīcībā esošos ienākumus plus neto korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs (resursi mīnus izlietojums), mīnus galapatēriņa izdevumi (izlietojums). Pārējām valstīm tekošo ārējo kontu sagatavo kā tirdzniecības bilanci plus visi tīrie ienākumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto aizdevumus/neto aizņēmumus aprēķina no kapitāla konta kā neto uzkrājumus plus neto kapitāla pārvedumi (resursi mīnus izlietojums) mīnus kopējā kapitāla veidošana (izlietojums), mīnus neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana (izlietojums), plus pamatkapitāla patēriņš (resursi). Finanšu kontā tos var arī aprēķināt kā kopējos darījumus ar finanšu aktīviem mīnus kopējie darījumi ar pasīviem (ko sauc arī par darījumu radītajām tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņām). Mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību sektorā starp šiem balansposteniem, ko aprēķina attiecīgi no kapitāla konta un finanšu konta, pastāv statistiskā neatbilstība.

Tīrās vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā uzkrājumu un kapitāla pārvedumu radītās tīrās vērtības (līdzekļu) pārmaiņas plus citas tīrās

finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas. Šajā kontā pašlaik nav ietvertas citas nefinanšu aktīvu pārmaiņas, tāpēc ka dati nav pieejami.

Tīro finanšu vērtību (līdzekļu) aprēķina kā kopējos finanšu aktīvus mīnus kopējie pasīvi, turpretī tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas vienādas ar darījumu radīto tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņu (aizdevumi/tīrie aizņēmumi no finanšu konta) un citu tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņu summu.

Visbeidzot, darījumu radītās tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā kopējos darījumus ar finanšu aktīviem mīnus kopējie darījumi ar pasīviem, un citas tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā kopējās citas finanšu aktīvu pārmaiņas mīnus kopējās citas pasīvu pārmaiņas.

4.3. UN 4.4. SADAĻAI

PARĀDA VĒRTSPAPĪRU UN KOTĒTO AKCIJU APJOMA KĀPUMA TEMPĀ APRĒĶINĀŠANA

Apjoma kāpuma tempu aprēķina, pamatojoties uz finanšu darījumiem, un tāpēc netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstības un jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. To var aprēķināt no darījumiem vai no nosacīto apjomu indeksa. Ja N_t^M ir darījumi (neto emisijas) mēnesī t un L_t ir apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms mēneša t beigās, tad nosacīto apjomu indeksu I_t mēnesī t nosaka šādi:

$$j) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Ir noteikts, ka indeksa bāze 2001. gada decembrī vienāda ar 100. Izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t , kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t :

$$k) a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$l) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Neakciju vērtspapīru apjoma kāpuma tempa aprēķināšanai izmanto tādu pašu metodi kā monetāro rādītāju aprēķināšanai, "F" vietā lietojot "N", kas ir vienīgā atšķirība. Tā dara, lai atšķirtu dažādos veidus, kā nosaka "neto emisijas" vērtspapīru emisijas statistikai un aprēķinātajiem ekvivalentajiem "darījumiem", kurus izmanto monetārajos rādītājos.

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t, aprēķina šādi:

$$m) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir nosacīto apjomu indekss mēnesī t. Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t:

$$n) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

4.3. sadaļā izmantoto aprēķina formulu lieto arī 4.4. sadaļā, un tā līdzīgi pamatojas uz monetārajiem rādītājiem izmantoto formulu. 4.4. sadaļa pamatota uz tirgus vērtībām, un aprēķinu bāze ir finanšu darījumi, kuros netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas vai jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Valūtas kursu svārstības nav iekļautas, jo visas ietvertās kotētās akcijas denominētas euro.

VĒRTSPAPĪRU EMISIJU STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA⁴

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadališanu) ar X-12-ARIMA. Kopējo vērtspapīru emisiju sezonālo izlīdzināšanu veic netieši kā sektora un termiņu komponentu dalījuma lineāro kombināciju.

Sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro nosacīto apjomu indeksam. Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru novērtējumus piemēro apgrozībā esošiem apjomiem, no kuriem iegūst sezonāli izlīdzinātās neto emisijas. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

Tāpat kā parādīts k) un l) formulā, izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t, kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas 6 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t:

$$o) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$p) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

5.1. SADAĻAS 1. TABULAI

SPCI SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA⁴

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadališanu) ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemsvītras piezīmi S78. lpp.). Euro zonas valstīm kopējā SPCI sezonālā izlīdzināšana notiek netieši, summējot euro zonas valstu apstrādātās pārtikas, neapstrādātās pārtikas, neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu sezonāli izlīdzinātās laicrindas. Enerģiju iekļauj, neveicot izlīdzināšanu, jo nav pieejami statistiskie dati par tās sezonālītāti. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

⁴ Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Monetārā un finanšu statistika".

7.1. SADAĻAS 2. TABULAI**MAKSĀJUMU BILANCES TEKOŠĀ KONTA
SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA**

Pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadališanu) ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemsvītras piezīmi S78. lpp.). Iepriekš izlīdzina neapstrādātos datus par precēm, pakalpojumiem un ienākumiem, lai tādējādi ņemtu vērā darbadienu skaita ietekmi. Pēc darbadienu skaita izlīdzinātos datus par precēm un pakalpojumiem koriģē atbilstoši valsts svētkiem. Minētos posteņus sezonāli izlīdzina, izmantojot iepriekš izlīdzinātās laikrindas. Kopējo tekošo kontu sezonāli izlīdzina, apkopojot euro zonas valstu sezonāli izlīdzinātās preču, pakalpojumu, ienākumu un kārtējo pārvedumu laikrindas. Sezonālos (un kotācijas dienu) faktorus pārskata reizi pusgadā vai pēc nepieciešamības.

7.3. SADAĻAI**PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA
CETURKŠŅA UN GADA LAIKRINDĀM**

Gada pieauguma temps ceturksnim t tiek aprēķināts, pamatojoties uz ceturkšņa darījumiem (F_t) un pozīcijām (L_t):

$$a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Gada laikrindu pieauguma temps ir vienāds ar gada pēdējā ceturkšņa pieauguma tempu.

VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES

"Mēneša Biļetena" sadaļa "Euro zonas statistika" sniedz euro zonas statistisko informāciju kopumā. Sīkāka dalījuma un ilgāka perioda dati, kuriem pievienotas skaidrojošas piezīmes, pieejami ECB interneta lapas (www.ecb.europa.eu) sadaļā "Statistika". Tas nodrošina lietotājiem izdevīgu piekļuvi datiem, izmantojot ECB Statistisko datu noliktavu (<http://sdw.ecb.int>), kam ir meklēšanas un lejupielādes iespēja. Papildpakalpojumi, kas pieejami iedaļā "Datu pakalpojumi", ietver pārlūkprogrammas saskarni ar meklēšanas iekārtām, nodrošina piekļuves iespēju dažādiem datiem un tiešu datu lejuplādēšanas iespēju koncentrētu *Comma Separated Value* (CSV) datņu veidā. Sīkāku informāciju var iegūt, lietojot e-pasta adresi: statistics@ecb.europa.eu.

Pēdējais termiņš statistisko datu iekļaušanai "Mēneša Biļetenā" ir diena pirms mēneša pirmās ECB Padomes sēdes. Šajā izdevumā iekļauto datu aktualizēšanas pēdējais termiņš bija 2010. gada 9. jūnijs.

Ja nav norādīts citādi, visas 2009. gada un turpmākos novērojumus ietverošās datu laikrindas pilnībā aptver Euro16 (t.i., euro zonas, ieskaitot Slovākiju) visas datu laikrindas. Procentu likmju, monetārās statistikas un SPCI (kā arī konsekvences nolūkā M3 sastāvdaļu un atbilstošo bilances posteņu un SPCI sastāvdaļu) statistisko datu laikrindās ietverti dati atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām (sīkāk sk. tālāk). Tas norādīts ar zemsvītras piezīmi attiecīgajās vietās tabulās. Ja pieejami pamatdati, absolūtās un procentuālās pārmaiņas attiecīgajam gadam, kad euro zonai pievienojās Grieķija (2001), Slovēnija (2007), Kipra (2008), Malta (2008) un Slovākija (2009), aprēķinātas, par bāzi izmantojot gadu pirms pievienošanās un lietojot datu laikrindu, kurā ņemta vērā ietekme, ko radīja šo valstu pievienošanās euro zonai.

Statistisko datu laikrindas, kas attiecas uz euro zonas mainīgo sastāvu, balstītas uz euro zonas sastāvu laikā, par kuru dati iesniegti. Tādējādi dati pirms 2001. gada attiecas uz Euro11, t.i., šādām 11 ES dalībvalstīm: Beļģiju, Vāciju, Īriju, Spāniju, Franciju, Itāliju, Luksemburgu, Nīderlandi,

Austriju, Portugāli un Somiju. 2001.–2006. gada dati attiecas uz Euro12, t.i., Euro11 un Grieķiju. 2007. gada dati attiecas uz Euro13, t.i., Euro12 un Slovēniju. Dati par 2008. gadu attiecas uz Euro15, t.i., Euro13 un Kipru un Maltu, bet dati, sākot ar 2009. gadu – uz Euro16, t.i., Euro15 un Slovākiju.

Ievērojot to, ka Eiropas valūtas vienības (ECU) struktūra neatbilst to valstu bijušo valūtu struktūrai, kuras ieviesušas vienoto valūtu, no iesaistīto valstu nacionālās valūtas ekijos pirms 1999. gada konvertētās summas atbilstoši pašreizējām ekija konvertācijas likmēm ietekmē to ES dalībvalstu valūtu kursu svārstības, kuras nav ieviesušas euro. Lai izvairītos no šādas ietekmes uz monetāro statistiku, 2.1.–2.8. sadaļā sniegtie dati par periodu pirms 1999. gada¹ izteikti vienībās, kas konvertētas no nacionālajām valūtām saskaņā ar to negrozāmiem kursiem attiecībā pret euro, kuri noteikti 1998. gada 31. decembrī. Ja nav norādīts citādi, cenu un izmaksu statistika pirms 1999. gada iegūta, pamatojoties uz nacionālajā valūtā izteiktiem datiem.

Ja iespējams, izmantota apkopošanas vai apvienošanas metode (ieskaitot starpvalstu datu apvienošanu).

Jaunākie dati bieži ir provizoriski un var tikt precizēti. Noapaļošanas rezultātā var rasties kopsummā un to komponentu neatbilstība.

Grupu "Citas ES dalībvalstis" veido Bulgārija, Čehijas Republika, Dānija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Ungārija, Polija, Rumānija, Zviedrija un Lielbritānija.

Vairākumā gadījumu tabulās lietotā terminoloģija atbilst starptautiskajiem standartiem, piemēram, Eiropas Kontu sistēmas (EKS 95) un SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatas standartiem. Darījumi attiecas uz labprātīgām apmaiņām (tieši aprēķinātām vai atvasinātām), bet plūsmas ietver arī atlikumu summu pārmaiņas, kas radušās sakarā

¹ 2.1.–2.8. sadaļas monetārās statistikas dati par periodiem pirms 1999. gada pieejami ECB interneta lapā (<http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html>) un SDN (<http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>).

ar cenu un valūtas kursa pārmaiņām, norakstītiem apjomiem un citām pārmaiņām.

Tabulās apzīmējums "līdz (x) gadiem" nozīmē "līdz (x) gadiem ieskaitot".

PĀRSKATS

Galveno euro zonas valstu rādītāju pārmaiņas apkopotas pārskata tabulā.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.4. sadaļā sniegta obligāto rezervju un likviditātes faktoru statistika. Rezervju prasību izpildes periodi sākas galvenās refinansēšanas operācijas (GRO) norēķinu dienā pēc Padomes sēdes, kurā paredzēts sniegt monetārās politikas nostājas mēneša novērtējumu, un beidzas dienā pirms attiecīgās norēķinu dienas nākamajā mēnesī. Gada un ceturkšņa novērojumi attiecas uz gada vai ceturkšņa pēdējā rezervju prasību izpildes perioda vidējiem rādītājiem.

1.4. sadaļas 1. tabula atspoguļo rezervju prasību izpildei pakļauto kredītiestāžu rezervju bāzes komponentus. Rezervju bāzē neietilpst saistības pret citām kredītiestādēm, kas pakļautas ECBS obligāto rezervju sistēmai, ECB un tām nacionālajām centrālajām bankām (NCB), kuras ir ECBS dalībnieces. Ja kredītiestāde nevar sniegt pierādījumus, par kādu summu tā emitējusi parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kuri atrodas minēto iestāžu turējumā, tā var atskaitīt noteiktu šo saistību procentuālo daļu no savas rezervju bāzes. Līdz 1999. gada novembrim rezervju bāzes aprēķinā tika izmantota 10%, bet pēc tam – 30% norma.

1.4. sadaļas 2. tabula atspoguļo pabeigto rezervju prasību izpildes periodu vidējos datus. Rezervju prasību apjomu katrai kredītiestādei vispirms aprēķina, piemērojot atbilstošo saistību kategoriju rezervju normu rezervju prasībām pakļautajām saistībām, izmantojot katra kalendārā mēneša beigu bilances datus. Pēc tam katra kredītiestāde no šīs summas atskaita

vienreizēju atvieglojumu summu 100 000 euro apjomā. Rezultātā iegūtās nepieciešamās rezerves tiek summētas euro zonas līmenī (1. aile). Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (2. aile) veidojas no kredītiestāžu kopējiem vidējiem dienas pieprasījuma noguldījumu kontu apjomiem, ieskaitot apjomus, kas kalpo rezervju prasību izpildei. Virsrezerves (3. aile) ir vidējie pieprasījuma noguldījumu kontu apjomi, kas rezervju prasību izpildes periodā pārsniedz nepieciešamās rezerves. Iztrūkums (4. aile) definēts kā vidējais pieprasījuma noguldījumu kontu apjoma deficīts rezervju prasību izpildes periodā, un to aprēķina, izmantojot to kredītiestāžu datus, kuras nav izpildījušas rezervju prasības. Rezervju prasību atlīdzības likme (5. aile) vienāda ar rezervju prasību izpildes perioda vidējo ECB likmi (kas svērtā atbilstoši kalendāro dienu skaitam), ko piemēro Eurosistēmas GRO (sk. 1.3. sadaļu).

1.4. sadaļas 3. tabula atspoguļo banku sistēmas likviditāti, kas definēta kā euro zonas kredītiestāžu euro pieprasījuma noguldījumu konti Eurosistēmā. Visas summas iegūtas no Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata. Citas likviditāti samazinošās operācijas (7. aile) neietver nacionālo centrālo banku EMS otrajā posmā ierosinātu parāda sertifikātu emisiju. Citi faktori (neto) (10. aile) ietver atlikušos Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata posteņus. Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (11. aile) ir vienādi ar likviditāti palielinošo faktoru summas (1.–5. aile) un likviditāti samazinošo faktoru summas (6.–10. aile) starpību. Naudas bāzi (12. aile) aprēķina kā noguldījumu iespējas (6. aile), apgrozībā esošo banknošu (8. aile) un kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu kontu (11. aile) summu.

NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. sadaļā aplūkota monetāro finanšu iestāžu (MFI) sektora kopsavilkuma bilance, t.i., visu euro zonas MFI saskaņoto bilanču summa. MFI ir

centrālās bankas, kredītiestādes saskaņā ar Kopienas tiesību aktu definīciju, naudas tirgus fondi un citas iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu un/vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu un/vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē). Pilns MFI saraksts publicēts ECB interneta lapā.

2.2. sadaļa atspoguļo MFI sektora konsolidēto bilanci, kas iegūta, aprēķinot euro zonas MFI kopsavilkuma bilancu pozīciju saldo. Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni ir nedaudz atšķirīgi, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli; atlikums parādīts 2.2. sadaļas pasīvu 10. ailē. 2.3. sadaļā ietverti euro zonas monetārie rādītāji un atbilstošie bilances posteņi. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances, un tajos ietilpst euro zonas MFI turētie euro zonas ne-MFI bilances posteņi, kā arī atsevišķi centrālās valdības monetārie aktīvi vai pasīvi. Monetāro rādītāju un atbilstošo bilances posteņu statistiskie dati izlīdzināti sezonāli, un tiem veikta darbadienu skaita korekcija. 2.1. un 2.2. sadaļas ārējo saistību postenis atspoguļo ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās 1) akcijas vai daļas, kuras emitējuši euro zonā esošie naudas tirgus fondi, un 2) parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kurus emitējušas euro zonas MFI. Tomēr 2.3. sadaļā šie turējumi nav ietverti monetārajos rādītājos un tiek uzrādīti postenī "Tīrie ārējie aktīvi".

2.4. sadaļa analizē Eurosistēmā (banku sistēmā) neietilpstošu euro zonas MFI izsniegtos kredītus sektoru, veidu un sākotnējo termiņu dalījumā. 2.5. sadaļa sniedz euro zonas banku sistēmas piesaistīto noguldījumu analīzi sektoru un instrumentu dalījumā. 2.6. sadaļa parāda euro zonas banku sistēmas turētos vērtspapīrus emitentu veidu dalījumā.

2.2.–2.6. sadaļā aplūkoti darījumi, kuri aprēķināti kā atlikumu starpība, veicot pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa pārmaiņu un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju. 2.7. sadaļā atspoguļoti atsevišķi pārvērtēšanas gadījumi, kuri izmantoti darījumu iegūšanai. 2.2.–2.6. sadaļa arī atspoguļo uz darījumiem balstītus pieauguma tempus gada procentuālo pārmaiņu

izteiksmē. 2.8. sadaļa parāda atsevišķus MFI bilances posteņus valūtu dalījumā pa ceturkšņiem.

Sektoru definīcijas sīkāk izklāstītas publikācijā *Monetary Financial Institutions and Markets Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers. Third edition* ("Monetāro finanšu iestāžu un tirgus statistikas sektora rokasgrāmata – ievirze klientu statistiskajā klasifikācijā. Trešais izdevums", ECB, 2007. gada marts). *The Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics* ("Ieteikuma piezīmes Regulai ECB/2001/13 par MFI bilances statistiku", ECB, 2002. gada novembris) skaidro pieredzi, ko iesaka izmantot NCB. Kopš 1999. gada 1. janvāra statistiskā informācija tiek vākta un apkopota, pamatojoties uz 1998. gada 1. decembra Regulu ECB/1998/16 par monetāro finanšu iestāžu sektora konsolidēto bilanci², kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu ECB/2003/10³.

Saskaņā ar šo Regulu bilances postenis "Naudas tirgus vērtspapīri" iekļauts postenī "Parāda vērtspapīri" gan MFI bilances aktīvu, gan pasīvu pusē.

2.9. sadaļā atspoguļoti euro zonas ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondus, kas iekļauti MFI bilances statistikā) bilances atlikumi un darījumi. Ieguldījumu fonds ir kolektīvu ieguldījumu instruments, kas no sabiedrības piesaistīto kapitālu investē finanšu un/vai nefinanšu aktīvos. Visu euro zonas ieguldījumu fondu saraksts publicēts ECB interneta lapā. Sniegta fondu kopsavilkuma bilance, tādējādi ieguldījumu fondu aktīvos iekļauti citu ieguldījumu fondu emitētu akciju/daļu turējumi. Sniegts ieguldījumu fondu izlaisto akciju/daļu dalījums pēc ieguldījumu politikas (piemēram, obligāciju fondi, kapitāla vērtspapīru fondi, jauktie fondi, nekustamā īpašuma fondi, nodrošinājuma fondi u.c.) un fondu veida (piemēram, atvērtie fondi un slēgtie fondi). 2.10. sadaļā sniegta plašāka informācija par euro zonas ieguldījumu fondu turējumā esošo aktīvu galvenajiem veidiem. Šajā sadaļā iekļauts ieguldījumu fondu turējumā esošo

2 OJ L 356, 30.12.1998., 7. lpp.

3 OJ L 250, 02.10.2003., 19. lpp.

vērtspapīru emitentu ģeogrāfiskais dalījums, kā arī emitentu dalījums pēc tautsaimniecības sektora (euro zonas rezidentu gadījumā).

Plašāku informāciju par šādu ieguldījumu fondu statistiku sniedz *Manual on investment fund statistics* ("Ieguldījumu fondu statistikas rokasgrāmata"). Kopš 2008. gada decembra saskaņota statistiskā informācija tiek vākta un apkopota, pamatojoties uz Regulu ECB/2007/8 par ieguldījumu fondu aktīvu un pasīvu statistiku.

EURO ZONAS KONTI

3.1. sadaļā sniegti euro zonas integrēto kontu ceturkšņa dati, kas sniedz vispusīgu informāciju par mājsaimniecību (t.sk. mājsaimniecības apkalpojošo bezpeļņas organizāciju), nefinanšu sabiedrību, finanšu sabiedrību un valdības ekonomisko darbību, kā arī par šo sektoru un euro zonas un pārējo valstu mijiedarbību. Sniegti pēdējā pieejamā ceturkšņa sezonāli neizlīdzināti dati faktiskajās cenās saskaņā ar vienkāršotu kontu secību atbilstoši Eiropas Kontu sistēmas (EKS 95) metodoloģiskajiem principiem.

Kontu (darījumu) secība īsumā ietver: 1) ienākuma konta veidošanu, kas atspoguļo to, kā ražošanas aktivitāte izpaužas dažādās ienākumu kategorijās, 2) primārā ienākuma konta sadali, uzrādot ienākumus un izdevumus, kas attiecas uz ienākumiem no dažādiem īpašuma veidiem (tautsaimniecībai kopumā primārā ienākuma konta balanspostenis ir nacionālais ienākums), 3) ienākuma konta sekundāro sadali, kas rāda, kā mainās kāda institucionālā sektora nacionālais ienākums kārtējo pārvedumu rezultātā, 4) ienākuma konta izlietojumu, kas atspoguļo, kā rīcībā esošie ienākumi tiek izlietoti patēriņam vai uzkrāti, 5) kapitāla kontu, kas parāda, kā tiek tērēti uzkrājumi un neto kapitāla pārvedumi nefinanšu aktīvu iegādei (kapitāla konta balanspostenis ir neto aizdevumi/neto aizņēmumi), 6) finanšu kontu, kurā uzrādīti finanšu aktīvu neto pirkumi (iegādes) un neto radušās saistības. Tā kā katru

nefinanšu darījumu atspoguļo finanšu darījums, finanšu konta balanspostenis konceptuāli arī ir vienāds ar neto aizdevumiem/neto aizņēmumiem, kuru aprēķinā izmantots kapitāla konts.

Turklāt tiek uzrādīti finanšu bilances sākuma un beigu atlikumi, kas sniedz ieskatu katra sektora finanšu līdzekļos noteiktā brīdī. Visbeidzot, tiek atspoguļotas arī citas pārmaiņas finanšu aktīvos un saistībās (piemēram, tādas, kas rodas aktīvu cenu pārmaiņu rezultātā).

Finanšu kontu un finanšu bilanču sektoru aptvērumu ir detalizētāks finanšu sabiedrību sektoram, parādot tā dalījumu MFI, citos finanšu starpniekos (ieskaitot finanšu papildpakalpojumu sniedzējus), kā arī apdrošināšanas sabiedrībās un pensiju fondos.

3.2. sadaļa atspoguļo t.s. euro zonas nefinanšu kontu (t.i., minētā 1.–5. konta) četru ceturkšņu kumulētās plūsmas (darījumus), arī izmantojot kontu vienkāršoto secību.

3.3. sadaļa atspoguļo mājsaimniecību ienākumu, izdevumu un uzkrājumu kontu četru ceturkšņu kumulētās plūsmas (darījumus un citas pārmaiņas) un finanšu bilanču kontu atlikumus, izmantojot analītiskāku datu sniegšanas veidu. Sektoriem raksturīgie darījumi un balansposteni izkārtoti tā, lai vieglāk atainotu mājsaimniecību pieņemtus finanšu un ieguldījumu lēmumus, vienlaikus ievērojot kontu pazīmes saskaņā ar 3.1. un 3.2. sadaļu.

3.4. sadaļa aplūko nefinanšu sabiedrību četru ceturkšņu ienākumu un uzkrājumu kontu kumulētās plūsmas (darījumus), kā arī finanšu bilances kontu atlikumus, izmantojot analītiskāku datu sniegšanas veidu.

3.5. sadaļa rāda apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu četru ceturkšņu kumulētās finanšu plūsmas (darījumus un citas pārmaiņas), kā arī finanšu bilances atlikumus.

FINANŠU TIRGI

Euro zonas finanšu tirgus statistisko datu laikrindas attiecas uz ES dalībvalstīm, kas laikā, par kuru sniegta statistiskā informācija, bija ieviesušas euro (mainīgais sastāvs), izņemot vērtspapīru emisiju statistiku (4.1.–4.4. sadaļa), kas visai laikrindai attiecas uz Euro16 (nemainīgais sastāvs).

ECB sniedz statistiskos datus par neakciju vērtspapīriem un kotētajām akcijām (4.1.–4.4. sadaļa), izmantojot ECBS un SNB datus. 4.5. sadaļa atspoguļo MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem, kas izteikti euro. Naudas tirgus procentu likmju, valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas un akciju tirgus rādītājus (4.6.–4.8. sadaļa) ECB sagatavo, izmantojot sakaru tīkla pakalpojumus.

Vērtspapīru emisiju statistika attiecas uz: 1) neakciju vērtspapīriem (izņemot atvasinātos finanšu instrumentus), 2) kotētajām akcijām. Neakciju vērtspapīri uzrādīti 4.1., 4.2. un 4.3. sadaļā, bet kotētās akcijas aplūkotas 4.4. sadaļā. Parāda vērtspapīri uzrādīti īstermiņa un ilgtermiņa dalījumā. Par īstermiņa vērtspapīriem uzskata vērtspapīrus ar sākotnējo dzēšanas termiņu 1 gads vai īsāku termiņu (izņēmuma gadījumos ar termiņu 2 gadi vai īsāku termiņu). Kā ilgtermiņa vērtspapīri klasificēti vērtspapīri ar: 1) ilgāku dzēšanas termiņu, 2) izvēles dzēšanas termiņiem, no kuriem pēdējais ir vēlāk nekā pēc 1 gada, un 3) nenoteiktiem dzēšanas termiņiem. Euro zonas rezidentu emitētie ilgtermiņa parāda vērtspapīri tālāk tiek iedalīti fiksētas un mainīgas procentu likmes emisijās. Fiksētas procentu likmes emisijas ietver emisijas, kurās kupona likme nemainās līdz vērtspapīra dzēšanai. Mainīgas procentu likmes emisijas ietver visas emisijas, kurās kupona likme tiek regulāri mainīta, atsaucoties uz neatkarīgu procentu likmi vai indeksu. 4.1., 4.2. un 4.3. sadaļā atspoguļotie euro denominētie vērtspapīri ietver arī vērtspapīrus, kuri izteikti euro nacionālajās denominācijās.

4.1. sadaļa atspoguļo neakciju vērtspapīrus to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā. Sadaļa sniedz neakciju vērtspapīru atlikumus, bruto un neto emisijas apjomus šādā dalījumā: 1) euro denominētas emisijas un visās valūtās denominētas emisijas, 2) euro zonas valstu rezidentu emisijas un kopējās emisijas un 3) visu termiņu un ilgtermiņa emisijas. Sakarā ar vērtēšanas pārmaiņām, pārklasificēšanu un citām korekcijām emisiju neto apjoms atšķiras no apgrozībā esošo vērtspapīru apjoma pārmaiņām. Sadaļā sniegti arī sezonāli izlīdzināti statistiskie dati, ieskaitot uz gadu attiecinātus sezonāli izlīdzinātus sešu mēnešu pieauguma tempa rādītājus visu termiņu un ilgtermiņa parāda vērtspapīriem. Sezonāli izlīdzinātos datus aprēķina, izmantojot nosacītā apjoma sezonāli izlīdzināto indeksu, kas neietver sezonālo ietekmi. Sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.2. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu apgrozībā esošo vērtspapīru apjomu, kā arī emisiju bruto un neto apjomus sektoru dalījumā, kas atbilst EKS 95. ECB ir iekļauta Eurosistēmā.

Apgrozībā esošo vērtspapīru kopapjoms un ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjoms 4.2. sadaļas 1. tabulas 1. ailē sakrīt ar 4.1. sadaļas 7. ailes datiem par euro zonas rezidentu emitēto vērtspapīru kopapjomu un ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjomu. 4.2. sadaļas 1. tabulas 2. ailes MFI emitēto un apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms pamatā salīdzināms ar emitēto parāda vērtspapīru rādītājiem, kas sniegti MFI kopsavilkuma bilances pasīvu pusē 2.1. sadaļas 2. tabulas 8. ailē. Visu parāda vērtspapīru emisiju kopējais neto apjoms 4.2. sadaļas 2. tabulas 1. ailē atbilst datiem par kopējo euro zonas rezidentu emisiju neto apjomu 4.1. sadaļas 9. ailē. 4.2. sadaļas 1. tabulā sniegto ilgtermiņa parāda vērtspapīru un visu fiksētas un mainīgas procentu likmes ilgtermiņa parāda vērtspapīru atlikumu starpību veido nulles kupona obligācijas un pārvērtēšanas rezultāts.

4.3. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto parāda vērtspapīru sezonāli izlīdzināto

un sezonāli neizlīdzināto gada pieauguma tempu (termiņu, instrumentu veidu, emitentu sektoru un valūtu dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, kas veikti, institūcijai uzņemoties vai nokārtojot saistības. Tādējādi gada pieauguma tempā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa svārstības un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Pārskatāmībai sezonāli izlīdzinātie pieauguma tempi ir attiecināti uz gadu. Sīkāku skaidrojumu sk. Tehniskajās piezīmēs.

4.4. sadaļas 1. tabulas 1., 4., 6. un 8. aile parāda euro zonas rezidentu emitētās kotētās apgrozībā esošās akcijas emitentu sektoru dalījumā. Nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto akciju mēneša dati atbilst 3.4. sadaļā dotajai ceturkšņa datu laikrindai (finanšu bilances, kotētās akcijas).

4.4. sadaļas 1. tabulas 3., 5., 7. un 9. aile atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma tempu (emitentu sektoru dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, emitentam pārdodot vai atpērkot akcijas par naudu, izņemot ieguldījumus emitenta paša akcijās. Gada pieauguma tempa aprēķinā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas.

4.5. sadaļā sniegta visu to procentu likmju statistiska, kuras euro zonā esošās MFI piemēro euro zonas euro denominētajiem mājaisaimniecību un nefinanšu sabiedrību veiktajiem noguldījumiem un tām izsniegtajiem kredītiem. Euro zonas MFI procentu likmes aprēķina kā vidējo svērto lielumu (pēc atbilstošā darījumu apjoma) no euro zonas valstu procentu likmēm katrai attiecīgajai kategorijai.

MFI procentu likmju statistika sniegta jauno darījumu veidu, sektoru, instrumentu kategoriju un termiņu, brīdinājuma termiņu vai procentu likmes sākotnējās darbības periodu dalījumā. Šī MFI procentu likmju statistika izmantota to euro zonas maza apjoma darījumu procentu likmju 10 pārejas statistisko laikrindu vietā, kuras publicētas ECB "Mēneša Biļetenā" kopš 1999. gada janvāra.

4.6. sadaļā atspoguļotas naudas tirgus procentu likmes euro zonā, ASV un Japānā. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes sniegtas ļoti plašā spektrā no procentu likmēm noguldījumiem uz nakti līdz 12 mēnešu noguldījumu procentu likmēm. Pirms 1999. gada janvāra euro zonas sintētiskās procentu likmes tika aprēķinātas, izmantojot nacionālās procentu likmes, kas svērtas attiecībā pret IKP. Izņemot procentu likmi noguldījumiem uz nakti pirms 1999. gada janvāra, mēneša, ceturkšņa un gada procentu likmes ir attiecīgā perioda vidējais rādītājs. Noguldījumiem uz nakti sniegtas starpbanku noguldījumu procentu likmes līdz 1998. gada decembrim (ieskaitot) un pēc tam attiecīgā perioda euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss (EONIA). No 1999. gada janvāra noguldījumiem ar 1, 3, 6 un 12 mēnešu termiņu sniegtas euro starpbanku piedāvājuma procentu likmes (EURIBOR), bet pirms šā datuma – Londonas starpbanku piedāvājuma procentu likmes (LIBOR), ja tādas pieejamas. ASV un Japānas 3 mēnešu noguldījumiem izmantotas LIBOR likmes.

4.7. sadaļa sniedz perioda beigu likmju aplēses, kas iegūtas no nominālo tagadnes darījumu peļņas līknēm, pamatojoties uz euro zonas centrālo valdību euro denominētajām obligācijām ar novērtējumu AAA. Peļņas līknes novērtētas, izmantojot Svensona modeli⁴. Tiek publicētas arī 10 gadu un 3 mēnešu procentu likmju, kā arī 10 gadu un 2 gadu procentu likmju starpības. Papildu peļņas likmju līknes (dienas dati, ietverot attēlus un tabulas) un atbilstošā metodoloģiskā informācija pieejama internetā: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>. Dienas datus iespējams arī lejuplādēt.

4.8. sadaļā sniegti euro zonas, ASV un Japānas akciju tirgu indeksi.

⁴ Svensson, L. E., 1994, *Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994*, Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper No 1051, 1994.

**CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE,
PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI**

Lielāko daļu šīs sadaļas datu sagatavojusi Eiropas Komisija (galvenokārt *Eurostat*) un valstu statistikas iestādes. Euro zonas statistika iegūta, apkopojot atsevišķu valstu datus. Cik iespējams, dati ir saskaņoti un salīdzināmi. Stundas darbaspēka izmaksu, IKP un izdevumu komponentu, pievienotās vērtības darbības veidu dalījumā, rūpnieciskās ražošanas, mazumtirdzniecības un vieglo automobiļu reģistrācijas statistikai veikta darbadienu skaita korekcija.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) euro zonai (5.1. sadaļas 1. tabula) pieejams, sākot ar 1995. gadu. Tas balstās uz valstu SPCI, kas visās euro zonas valstīs aprēķināts pēc vienotas metodoloģijas. Preču un pakalpojumu komponentu dalījums iegūts, izmantojot Individuālā patēriņa mērķklasifikāciju (*Coicop/HICP*). SPCI attiecināms uz euro zonas ekonomiskās telpas mājāsaimniecību galapatēriņa izdevumiem. Tabulā iekļauti sezonāli izlīdzināti SPCI dati un eksperimentālas, uz SPCI pamatotas administratīvi regulējamo cenu aplēses, ko apkopo ECB.

Uz ražotāju cenām rūpniecībā (5.1. sadaļas 2. tabula), rūpniecisko ražošanu, jaunajiem pasūtījumiem rūpniecībā, rūpniecības apgrozījumu un mazumtirdzniecību (5.2. sadaļa) attiecas 1998. gada 19. maija Padomes Regula (EK) Nr. 1165/98 par īstermiņa statistiku⁵. Kopš 2009. gada janvāra īstermiņa statistikas veidošanā izmantota pārskatīta ekonomisko darbību klasifikācija (NACE 2. red.) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām⁶. Ražotāju cenu rūpniecībā un rūpnieciskās ražošanas dalījums pēc produktu galapatēriņa ir rūpniecības (izņemot būvniecību; NACE C–E sadaļa) saskaņotais apakšdalījums galvenajās rūpniecības grupās (GRG) saskaņā ar 2001. gada 26. marta Komisijas Regulu (EK) Nr. 586/2001⁷. Ražotāju cenas

rūpniecībā atspoguļo EXW cenas (kurās iekļauta piegāde no rūpnīcas). Tās ietver netiešos nodokļus, izņemot PVN, un citus atskaitāmos nodokļus. Rūpnieciskā ražošana atspoguļo attiecīgo rūpniecības nozaru pievienoto vērtību.

Abu 5.1. sadaļas 3. tabulā sniegto neenerģijas preču cenu indeksu aprēķinā izmantotas vienas un tās pašas preces, bet atšķirīgas svēršanas metodes, no kurām viena balstās uz euro zonas attiecīgo preču importu (2.–4. aile), bet otra (5.–7. aile) – uz euro zonas iekšzemes pieprasījuma aplēsēm jeb "izlietojumu", ievērojot informāciju par katras preces importu, eksportu un iekšzemes ražošanas apjomu (vienkāršības dēļ neņemot vērā krājumus, ko novērojumu periodā uzskata par samērā stabiliem). Ar importu svērtais preču cenu indekss izmantojams ārējo norišu novērtēšanā, bet ar izlietojumu svērtais indekss piemērots īpašam mērķim, analizējot preču starptautisko cenu spiediena ietekmi uz euro zonas inflāciju. Ar izlietojumu svērtie preču cenu indeksi ir eksperimentāli dati. Sīkāku ECB preču cenu indeksu iegūšanas aprakstu sniedz 2008. gada decembra "Mēneša Biļetena" 1. ielikums.

Darbaspēka izmaksu indeksi (5.1. sadaļas 5. tabula) atspoguļo pārmaiņas darbaspēka izmaksās stundā rūpniecībā (ieskaitot būvniecību) un tirgus pakalpojumos. To aprēķina metodiku nosaka 2003. gada 27. februāra Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 450/2003 par darbaspēka izmaksu indeksu⁸ un 2003. gada 7. jūlija attiecīgā Komisijas Regula (EK) Nr. 1216/2003⁹. Dots euro zonas stundas darbaspēka izmaksu dalījums pēc to komponentiem (darba samaksa, darba devēja veiktās sociālās iemaksas plus ar darbu saistītie nodokļi, atskaitot darba devēja saņemtās subsīdijas) un saimnieciskās darbības veidiem. ECB aprēķina vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītāju (papildpostenis 5.1 sadaļas 5. tabulā), pamatojoties uz nesaskaņotiem nacionālo definīciju datiem.

5 OJ L 162, 05.06.1998., 1. lpp.

6 OJ L 393, 30.12.2006., 1. lpp.

7 OJ L 155, 15.06.2007., 3. lpp.

8 OJ L 69, 13.03.2003., 1. lpp.

9 OJ L 169, 08.07.2003., 37. lpp.

Vienības darbaspēka izmaksu komponenti (5.1. sadaļas 4. tabula), IKP un tā komponenti (5.2. sadaļas 1. un 2. tabula), IKP deflatori (5.1. sadaļas 5. tabula) un nodarbinātības statistika (5.3. sadaļas 1. tabula) iegūta no EKS 95 ceturkšņa nacionālajiem kontiem.

Jaunie pasūtījumi rūpniecībā (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo pārskata periodā saņemtos pasūtījumus un ietver rūpniecības nozares, kuru darbību galvenokārt nosaka pasūtījumi, – īpaši tekstilizstrādājumu, celulozes un papīra izstrādājumu, ķīmisko vielu, metālu, kapitālpriekšu un ilglietošanas patēriņa preču ražošanu. Dati aprēķināti, izmantojot faktiskās cenas.

Rūpniecības apgrozījuma un mazumtirdzniecības rādītāji (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo apgrozījumu, ieskaitot visas nodevas un nodokļus, izņemot PVN, kas aprēķināti pārskata periodā. Mazumtirdzniecības apgrozījums ietver visu mazumtirdzniecību (neskaitot automobiļu un motociklu tirdzniecību), izņemot remontu. Reģistrētie jaunie viegie automobiļi ietver gan personiskos, gan komercpārvaldījumiem paredzētos vieglos automobiļus. Euro zonas laikrindas neietver Kipras un Maltas datus.

Uzņēmumu un patērētāju apsekojumu kvalitatīvie dati (5.2. sadaļas 5. tabula) balstīti uz Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumiem.

Dati par bezdarba līmeni (5.3. sadaļas 2. tabula) sniegti saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) vadlīnijām. Tie attiecas uz personām, kuras aktīvi meklē darbu un tiek uzskatītas par daļu no darbaspēka, izmantojot saskaņotus kritērijus un definīcijas. Bezdarba līmeņa aprēķinā izmantotie darbaspēka rādītāji atšķiras no 5.3. sadaļā publicētās nodarbināto un bezdarbnieku skaita summas.

VALSTS FINANCES

6.1.–6.5. sadaļa atspoguļo euro zonas valdību fiskālo stāvokli. Sniegti galvenokārt konsolidēti dati, kas balstās uz EKS 95 metodoloģiju. 6.1.–6.3. sadaļa atspoguļo euro zonas gada rādītājus,

kurus ECB sagatavo, izmantojot saskaņotus NCB datus, kas tiek regulāri aktualizēti. Tāpēc dati par euro zonas valstu valdības budžeta deficītu un valdības parādu var atšķirties no datiem, kurus izmanto Eiropas Komisija pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā. Euro zonas ceturkšņa rādītājus, kas sniegti 6.4. un 6.5. sadaļā, ECB sagatavo, izmantojot *Eurostat* un valstu datus.

6.1. sadaļa atspoguļo valdības ieņēmumu un izdevumu gada rādītājus, pamatojoties uz 2000. gada 10. jūlija Komisijas Regulas (EK) Nr. 1500/2000¹⁰ definīcijām (ar šo Regulu tika izdarīti grozījumi EKS 95). 6.2. sadaļa parāda valdības kopējo konsolidēto parādu tā nominālvērtībā saskaņā ar Līguma nosacījumiem attiecībā uz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. 6.1. un 6.2. sadaļā iekļauti atsevišķu euro zonas valstu kopsavilkuma dati, ievērojot šo valstu nozīmi Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros. Atsevišķām euro zonas valstīm norādītais deficīts/pārpalikums atbilst pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai B.9 saskaņā ar 2002. gada 25. februāra Komisijas Regulu (EK) Nr. 351/2002, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 3605/93 attiecībā uz atsaucēm uz EKS 95. 6.3. sadaļa atspoguļo valdības parāda pārmaiņas. Valdības parāda un valdības budžeta deficīta pārmaiņu starpība – deficīta-parāda korekcija – galvenokārt rodas valdības darījumu ar finanšu aktīviem un valūtu pārvērtēšanas rezultātā. 6.4. sadaļā sniegti ceturkšņa dati par valdības ieņēmumiem un izdevumiem, pamatojoties uz definīcijām, kas noteiktas 2002. gada 10. jūnija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1221/2002 par valdības ceturkšņa nefinanšu kontiem¹¹. 6.5. sadaļā sniegti valdības konsolidētā bruto parāda, deficīta-parāda korekcijas un valdības aizņemšanās nepieciešamības ceturkšņa rādītāji, kas iegūti no dalībvalstu datiem, kurus tās iesniedz saskaņā ar Regulām (EK) Nr. 501/2004 un Nr. 222/2004, kā arī izmantojot nacionālo centrālo banku datus.

¹⁰ OJ L 172, 12.07.2000., 3. lpp.

¹¹ OJ L 179, 09.07.2002., 1. lpp.

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantotie jēdzieni un definīcijas (7.1.–7.4. sadaļa) kopumā atbilst SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatai (5. izdevums, 1993. gada oktobris), ECB 2004. gada 16. jūlija Pamatnostādnei par ECB statistisko pārskatu sniegšanas prasībām (ECB/2004/15)¹² un ECB 2007. gada 31. maija Pamatnostādnei (ECB/2007/3)¹³, ar ko tā grozīta. Papildu atsaucies uz euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantoto metodoloģiju un avotiem atrodamas ECB publikācijā *European Union balance of payments/international investment position statistical methods* ("Eiropas Savienības maksājumu bilances vai starptautisko investīciju bilances statistiskās metodes"; 2007. gada maijs) un sevišķo uzdevumu apakškomisiju ziņojumos *Portfolio investment collection system* ("Portfeļieguldījumu apkopošanas sistēma"; 2002. gada jūnijs), *Portfolio investment income* ("Portfeļieguldījumu ienākumi"; 2003. gada augusts) un *Foreign direct investment* ("Ārvalstu tiešās investīcijas"; 2004. gada marts), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas. Papildus tam Monetārās, finanšu un maksājumu bilances komisijas interneta lapā (www.cmfb.org) atrodams ECB/Eiropas Komisijas (*Eurostat*) sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojums par maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas kvalitāti (2004. gada jūnijs). Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances kvalitātes gada pārskats, kas balstīts uz sevišķo uzdevumu apakškomisijas ieteikumiem, atrodams ECB interneta lapā.

7.1. un 7.4. sadaļas tabulās dati tiek atspoguļoti saskaņā ar SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatas zīmju konvenciju – tekošā konta un kapitāla konta pozitīvais saldo tiek uzrādīts ar pluszīmi, bet finanšu kontā pluszīme norāda uz pasīvu palielinājumu vai aktīvu samazinājumu. 7.2. sadaļas tabulās gan kredīta, gan debeta

darījumi tiek uzrādīti ar pluszīmi. Turklāt, sākot ar 2008. gada februāra "Mēneša Biļetenu", 7.3. sadaļas tabulas pārstrukturētas, lai maksājumu bilances, starptautisko investīciju bilances un atbilstošā pieauguma tempa datus varētu atspoguļot vienviet; jaunajās tabulās darījumi ar aktīviem un pasīviem, kas atbilst pozīciju pieaugumam, atspoguļoti ar pluszīmi.

Euro zonas maksājumu bilanci sagatavo ECB. Jaunākie mēneša dati uzskatāmi par provizoriskiem. Dati tiek pārskatīti pēc nākamā mēneša skaitļu vai detalizētās ceturkšņa maksājumu bilances publicēšanas. Agrāko datu pārskatīšana notiek periodiski vai pamatdatu sagatavošanas metodoloģijas pārmaiņu rezultātā.

7.2. sadaļas 1. tabula sniedz sezonāli izlīdzinātus tekošā konta datus. Ja nepieciešams, veikta darbadienu skaita, garā gada vai Lieldienu ietekmes korekcija. 7.2. sadaļas 3. tabula un 7.3. sadaļas 9. tabula atspoguļo euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances dalījumu attiecībā uz atsevišķām galvenajām partnervalstīm vai to grupām, nodalot ES dalībvalstis ārpus euro zonas un valstis vai teritorijas ārpus Eiropas Savienības. Šajā dalījumā tiek atspoguļoti arī darījumi un posteņi attiecībā uz ES institūcijām (kuras, izņemot ECB, statistiski uzskata par ārpus euro zonas esošām institūcijām neatkarīgi no to faktiskās atrašanās vietas), kā arī atsevišķos gadījumos attiecībā uz ārzonas centriem un starptautiskajām organizācijām. Dalījumā nav iekļauti portfeļieguldījumu saistību, atvasināto finanšu instrumentu un starptautisko rezervju darījumi vai posteņi. Turklāt atsevišķi netiek sniegti dati par ieguldījumu ienākumiem, kas maksājami Brazīlijai, Ķīnas cietzemes teritorijai, Indijai un Krievijai. Ģeogrāfiskā dalījuma apraksts sniegts 2005. gada februāra "Mēneša Biļetena" rakstā *Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts* ("Euro zonas maksājumu balance un starptautisko investīciju

¹² OJ L 354, 30.11.2004., 34. lpp.

¹³ OJ L 159, 20.06.2007., 48. lpp.

bilance attiecībā uz galvenajiem darījuma partneriem").

7.3. sadaļā euro zonas valstu maksājumu bilances finanšu konta un starptautisko investīciju bilances dati balstīti uz darījumiem un pozīcijām attiecībā pret euro zonas nerezidentiem, pieņemot, ka euro zona ir vienots saimnieciskais veselums (sk. arī 2002. gada decembra "Mēneša Biļetena" 9. ielikumu, 2007. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 5. ielikumu un 2008. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 6. ielikumu). Starptautisko investīciju bilances posteņi parādīti faktiskajās tirgus cenās, izņemot tiešās investīcijas, kur nekotētām akcijām galvenokārt izmantota bilances vērtība, un citas investīcijas (piemēram, aizdevumus un noguldījumus). Starptautisko investīciju ceturkšņa bilanci veido, izmantojot starptautisko investīciju gada bilances metodoloģisko pamatu. Ievērojot to, ka daži datu avoti nav pieejami katru ceturksni (vai ir pieejami ar aizkavēšanos), starptautisko investīciju ceturkšņa bilanci daļēji novērtē, pamatojoties uz finanšu darījumiem, aktīvu vērtību un valūtas kursu norisēm.

7.3. sadaļas 1. tabulā sniegts starptautisko investīciju bilances un euro zonas maksājumu bilances finanšu darījumu kopsavilkums. Gada starptautisko investīciju bilances pārmaiņu dalījums iegūts, starptautisko investīciju bilances pārmaiņām, izņemot darījumus, piemērojot statistikas modeli ar ģeogrāfiskā dalījuma un aktīvu un pasīvu valūtu struktūras informāciju, kā arī dažādu finanšu aktīvu cenu indeksus. Šīs tabulas 5. un 6. aile attiecas uz rezidentu ārvalstīs un nerezidentu euro zonā veiktajām tiešajām investīcijām.

7.3. sadaļas 5. tabulā sniegtais dalījums "aizdevumos" un "naudā un noguldījumos" balstīts uz darījuma partnera – nerezidenta – sektoru, t.i., aktīvi attiecībā uz nerezidentu bankām klasificēti kā noguldījumi, bet aktīvi attiecībā uz citiem nerezidentu sektoriem klasificēti kā aizdevumi. Šajā dalījumā ievērotas citu, piemēram, MFI konsolidētās bilances, statistisko datu atšķirības, un tas atbilst SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatai.

Eurosistēmas starptautisko rezervju un attiecīgo aktīvu un pasīvu atlikumi sniegti 7.3. sadaļas 7. tabulā. Sakarā ar datu aptvēruma un vērtējuma atšķirībām šie skaitļi nav pilnībā salīdzināmi ar Eurosistēmas nedēļas finanšu pārskata skaitļiem. 7. tabulas dati atbilst starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonu sagatavošanas rekomendācijām. Eurosistēmas zelta turējumu pārmaiņas (3. aile) atspoguļo darījumus ar zeltu saskaņā ar centrālo banku vienošanos par zeltu, kas tika noslēgta 1999. gada 26. septembrī un atjaunota 2009. gada 27. septembrī. Plašāku informāciju par Eurosistēmas starptautisko rezervju statistisko analīzi var atrast izdevumā *Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves* (2000. gada oktobris), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas. Šajā interneta lapā atrodama arī plašāka informācija atbilstoši starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonam.

7.4. sadaļā sniegts maksājumu bilances monetārais atspoguļojums, parādot MFI darījumus, kas ietver MFI neto ārējos darījumus. Ne-MFI darījumi ietver maksājumu bilances darījumus, par kuriem nav pieejams sektoru dalījums. Tie attiecas uz tekošo un kapitāla kontu (2. aile) un atvasinātajiem finanšu instrumentiem (11. aile). Aktuāls metodoloģisks skaidrojums par euro zonas maksājumu bilances monetāro atspoguļojumu sniegts ECB interneta lapas sadaļā "Statistiska". Sk. arī 2003. gada jūnija "Mēneša Biļetena" 1. ielikumu.

Euro zonas kopējā ārējā parāda statistika 7.3. sadaļas 8. tabulā atspoguļo faktiskās (nevis iespējamās) saistības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, par kuru pamatsummu un/vai procentiem parādniekam jāveic maksājumi vienu vai vairākas reizes nākotnē. 8. tabulā sniegts kopējais ārējais parāds instrumentu un institucionālo sektoru dalījumā.

7.5. sadaļā sniegti dati par euro zonas preču ārējo tirdzniecību. To avots ir *Eurostat*. Vērtību dati un apjoma rādītāji izlīdzināti sezonāli un atbilstoši darbadienu skaitam. Preču grupu dalījums 7.5. sadaļas 1. tabulas 4.–6. un

9.–11. ailē atbilst plašo ekonomisko kategoriju (*Broad Economic Categories*) klasifikācijai. Rūpniecības preces (7. un 12. aile) un nafta (13. aile) atbilst SITC 3. red. definīcijai. Ģeogrāfiskais dalījums (7.5. sadaļas 3. tabula) parāda galvenos tirdzniecības partnerus individuāli vai pa reģionālām grupām. Ķīna neietver Honkongu. Sakarā ar definīciju, klasifikācijas, datu aptvēruma un reģistrācijas laika atšķirībām ārējās tirdzniecības dati, īpaši tie, kas attiecas uz importu, nav pilnībā salīdzināmi ar preču posteņa datiem maksājumu bilances statistikā (7.1. un 7.2. sadaļa). Daļa no šīs atšķirības rodas, iekļaujot apdrošināšanas un transportēšanas pakalpojumus ārējo tirdzniecības datu preču importa postenī.

Rūpniecības preču importa cenas un rūpniecības preču ražotāju eksporta cenas (jeb rūpnieciskās produkcijas izlaides cenas neiekšzemes tirgum), kas sniegtas 7.5. sadaļas 2. tabulā, ieviestas ar 2005. gada 6. jūlija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1158/2005, ar kuru groza Eiropas Padomes Regulu (EK) Nr. 1165/98, kas ir īstermiņa statistikas galvenais tiesiskais pamats. Rūpniecības preču importa cenu indekss attiecas uz rūpniecības produkciju, ko ievie no ārpus euro zonas esošajām valstīm un kas ietverta Preču statistiskās klasifikācijas Eiropas Ekonomiskajā kopienā pēc saimniecības nozarēm (CPA) C–E sadaļā, un visiem importētāju institucionālajam sektoriem, izņemot mājsaimniecības, valdības un bezpeļņas organizācijas. Tas atspoguļo preces cenu, apdrošināšanu un vedmaksu (CIF cenas), neietverot ievadmitu un nodokļus, un attiecas uz faktiski notikušajiem darījumiem euro, ko reģistrē preču īpašumtiesību maiņas brīdī. Rūpniecības preču ražotāju eksporta cenas attiecas uz visām rūpniecības precēm, ko euro zonas ražotāji tieši izveido no euro zonas uz ārpus euro zonas esošo tirgu un kas ietvertas NACE 2. red. klasifikācijas C–E sadaļā. Vairumtirgotāju eksportētās preces un reeksportētās preces netiek ietvertas. Indeksi atspoguļo FOB cenas, kas izteiktas euro un aprēķinātas uz euro zonas robežām, ietverot visus netiešos nodokļus, izņemot PVN, un citus atskaitāmos nodokļus. Rūpniecības preču importa cenas un rūpniecības

preču ražotāju eksporta cenas pieejamas galveno rūpniecības grupu (GRG) dalījumā saskaņā ar Eiropas Komisijas 2007. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 656/2007. Sīkāku informāciju sk. 2008. gada decembra "Mēneša Biļetena" 11. ielikumā.

VALŪTU KURSI

8.1. sadaļa atspoguļo euro nominālā un reālā efektīvā kursa indeksus, kurus aprēķinājusi ECB, pamatojoties uz divpusēju euro un euro zonas tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu vidējiem svērtajiem lielumiem. Pozitīva pārmaiņa liecina par euro kursa paaugstināšanos. Svari balstās uz rūpniecības preču tirdzniecību ar šīm tirdzniecības partnervalstīm 1995.–1997., 1998.–2000., 2001.–2003. un 2004.–2006. gadā un aprēķināti, lai izskaidrotu pārējo tirgu ietekmi. EEK indeksi iegūti, katra perioda sākumā saistot rādītājus, pamatojoties uz divu secīgu periodu svāriem. Iegūtā EEK bāzes periods ir 1999. gada 1. ceturksnis. EEK-21 tirdzniecības partnervalstu grupā ietilpst ārpus euro zonas esošās 11 ES dalībvalstis, ASV, Austrālija, Dienvidkoreja, Honkonga, Japāna, Kanāda, Ķīna, Norvēģija, Singapūra un Šveice. EEK-41 grupu veido EVK-21 grupas valstis un Alžīrija, Argentīna, Brazīlija, Čīle, Dienvidāfrikas Republika, Filipīnas, Horvātija, Indija, Indonēzija, Īslande, Izraēla, Jaunzēlande, Krievija, Malaizija, Maroka, Meksika, Taivāna, Taizeme, Turcija un Venecuēla. Reālo EVK aprēķinā izmanto patēriņa cenu indeksus, ražotāju cenu indeksus, iekšzemes kopprodukta deflatorus, vienības darbaspēka izmaksas aprēķinā rūpniecībā un visā tautsaimniecībā.

Plašāku informāciju par EEK aprēķināšanu sk. 2010. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 5. ielikumā *International trade developments and revision of the effective exchange rates of the euro* ("Starptautiskās tirdzniecības norises un euro efektīvo kursu pārskatīšana"), atbilstošajā metodoloģiskajā piezīmē un ECB 2. speciālajā publikācijā *The effective exchange rates of the euro*, autori: Luka Buldorini (Luca

Buldorini), Stelioss Makridakis (Stelios Makrydakis), Kristians Timans (Christian Thimann); 2002. gada februāris), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas.

8.2. sadaļā sniegtie divpusējie valūtu kursi ir ik dienas publicēto šo valūtu atsauces kursu mēneša vidējie lielumi.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS

Citu ES dalībvalstu statistikā (9.1. sadaļa) ievēroti tādi paši principi, kādi attiecināti uz euro zonu. ASV un Japānas dati 9.2. sadaļā iegūti no katras valsts avotiem.

PIELIKUMI

EUROSISTĒMAS MONETĀRĀS POLITIKAS PASĀKUMU HRONOĻĢIJA¹

2007. GADA 11. JANVĀRIS UN 8. FEBRUĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 3.50%, 4.50% un 2.50%).

2007. GADA 8. MARTS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.75%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2007. gada 14. martā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 4.75% un 2.75%; spēkā ar 2007. gada 14. martu).

2007. GADA 12. APRĪLIS UN 10. MAIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 3.75%, 4.75% un 2.75%).

2007. GADA 6. JŪNIJS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 4.0%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2007. gada 13. jūnijā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 5.0% un 3.0%; spēkā ar 2007. gada 13. jūniju).

2007. GADA 5. JŪLIJS, 2. AUGUSTS, 6. SEPTEMBRIS, 4. OKTOBRIS, 8. NOVEMBRIS, 6. DECEMBRIS, 2008. GADA 10. JANVĀRIS, 7. FEBRUĀRIS, 6. MARTS, 10. APRĪLIS, 8. MAIJS UN 5. JŪNIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 4.00%, 5.00% un 3.00%).

2008. GADA 3. JŪLIJS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 4.25%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2008. gada 9. jūlijā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 5.25% un 3.25%; spēkā ar 2008. gada 9. jūliju).

2008. GADA 7. AUGUSTS, 4. SEPTEMBRIS UN 2. OKTOBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 4.25%, 5.25% un 3.25%).

2008. GADA 8. OKTOBRIS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 3.75%), sākot ar operācijām, par kurām norēķins veicams 2008. gada 15. oktobrī. Padome arī

¹ Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu 1999.–2006. gada hronoloģija sniegta attiecīgajos ECB gada pārskatos.

nolemj nekavējoties samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 50 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 4.75% un 2.75%). Turklāt Padome nolemj, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 15. oktobrī, nedēļas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru, piešķirot visu piedāvātās summas apjomu, kā arī piemērojot galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi. Sākot ar 9. oktobri, ECB arī samazinās pastāvīgo iespēju koridoru (no 200 bāzes punktiem līdz 100 bāzes punktiem) ap galvenās refinansēšanas operācijas procentu likmi. Abi šie pasākumi tiks veikti tik ilgi, kamēr tas būs nepieciešams un vismaz līdz 2009. gada pirmā izpildes perioda beigām 20. janvārī.

2008. GADA 15. OKTOBRIS

ECB Padome nolemj vēl paplašināt nodrošinājuma sistēmu un veicināt likviditātes nodrošināšanu. Lai to īstenotu, Padome nolemj: 1) paplašināt aktīvu kā atbilstoša nodrošinājuma Eurosistēmas kredītooperācijās sarakstu, kas būs spēkā līdz 2009. gada beigām, 2) veicināt ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju nodrošinājumu (spēkā no 2008. gada 30. oktobra līdz 2009. gada 1. ceturkšņa beigām) un 3) nodrošināt likviditāti ASV dolāros, veicot valūtas mijmaiņas darījumus.

2008. GADA 6. NOVEMBRIS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 3.25%), sākot ar operācijām, par kurām norēķins veicams 2008. gada 12. novembrī. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 50 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 3.75% un 2.75%; spēkā ar 2008. gada 12. novembri).

2008. GADA 4. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj samazināt Eurosistēmas galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 75 bāzes punktiem (līdz 2.50%), sākot ar operācijām, par kurām norēķins veicams 2008. gada 10. decembrī. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 75 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 3.00% un 2.00%; spēkā ar 2008. gada 10. decembri).

2008. GADA 18. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj, ka galvenās refinansēšanas operācijas joprojām tiks veiktas, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru, piešķirot visu piedāvātās summas apjomu arī pēc izpildes perioda, kas beidzas 2009. gada 20. janvārī. Šis pasākums tiks veikts tik ilgi, kamēr tas būs nepieciešams un vismaz līdz trešā rezervju prasību izpildes perioda pēdējam piešķīrumam 2009. gada 31. martā. Turklāt pastāvīgo iespēju procentu likmju koridors, kas, sākot ar 2008. gada 9. oktobri, tika samazināts līdz 100 bāzes punktiem ap galvenās refinansēšanas operācijas dominējošo procentu likmi, sākot ar 2009. gada 21. janvāri, tiks simetriski paplašināts līdz 200 bāzes punktiem.

2009. GADA 15. JANVĀRIS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 2.00%), sākot ar operācijām, par kurām norēķins veicams 2009. gada 21. janvārī. Padome arī nolemj, ka aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme būs attiecīgi 3.00% un 1.00% (atbilstoši 2008. gada 18. decembra lēmumam spēkā ar 2009. gada 21. janvāri).

2009. GADA 5. FEBRUĀRIS

ECB Padome nolēma nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 2.00%, 3.00% un 1.00%).

2009. GADA 5. MARTS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 1.50%), sākot ar operācijām, par kurām norēķins veicams 2009. gada 11. martā. Padome arī nolemj, ka aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme būs attiecīgi 2.50% un 0.5% (spēkā ar 2009. gada 11. martu).

Turklāt Padome nolēmj visās galvenajās refinansēšanas operācijās, speciāla termiņa refinansēšanas operācijās un papildu un regulārajās ilgāka termiņa refinansēšanas operācijās turpināt izmantot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilnu piešķirumu tik ilgi, kamēr tas būs nepieciešams un katrā ziņā arī pēc 2009. gada beigām. Padome arī nolēma joprojām saglabāt pašreizējo papildu ilgāka termiņa refinansēšanas operāciju un speciāla termiņa refinansēšanas operāciju biežuma un termiņu struktūru tik ilgi, kamēr tas būs nepieciešams un katrā ziņā arī pēc 2009. gada beigām.

2009. GADA 2. APRĪLIS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 1.25%), sākot ar operācijām, par kurām norēķins veicams 2009. gada 8. aprīlī. Padome arī nolemj, ka aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme būs attiecīgi 2.25% un 0.25% (spēkā ar 2009. gada 8. aprīli).

2009. GADA 7. MAIJS

ECB Padome nolemj samazināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 1.00%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2009. gada 13. maijā. Padome arī nolemj samazināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 1.75%; spēkā ar 2009. gada 13. maiju) un nemainīt noguldījumu iespējas procentu likmi (0.25%). Turklāt Padome nolemj turpināt pastiprināta kreditēšanas atbalsta principa īstenošanu. Padome īpaši nolemj, ka Eurosistēma veiks likviditāti palielinošas ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas ar 1 gada termiņu, izmantojot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilna apjoma piešķirumu. Padome arī pieņem konceptuālu lēmumu, ka Eurosistēma iegādāsies euro zonā emitētās euro denominētās nodrošinātās obligācijas.

2009. GADA 4. JŪNIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%). Padome arī pieņem lēmumu par euro zonā saskaņā ar 2009. gada 7. maija lēmumu emitēto euro denominēto nodrošināto obligāciju iegādes tehnisko kārtību.

2009. GADA 2. JŪLIJS, 6. AUGUSTS,
3. SEPTEMBRIS, 8. OKTOBRIS,
5. NOVEMBRIS, 3. DECEMBRIS UN
2010. GADA 14. JANVĀRIS, 4. FEBRUĀRIS,
4. MARTS, 8. APRĪLIS UN 6. MAIJS

ECB Padome nolēmj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecinīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%).

2010. GADA 10. MAIJS

ECB Padome nolemj īstenot vairākus pasākumus, lai mazinātu nopietno spriedzi finanšu tirgos. Īpaši tā nolemj veikt intervences euro zonas valsts un privāto parāda vērtspapīru tirgos ("Vērtspapīru tirgu programma").

2010. GADA 10. JŪNIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 1.00%, 1.75% un 0.25%). Papildus tā nolemj regulārajās 3 mēnešu ilgāka termiņa refinansēšanas operācijās, kas tiks izsolītas 2010. gada 3. ceturksnī, izmantot fiksētas procentu likmes izsoles procedūru ar pilna apjoma piešķirumu.

TARGET SISTĒMA (EIROPAS VIENOTĀ AUTOMATIZĒTĀ REĀLĀ LAIKA BRUTO NORĒĶINU SISTĒMA)

TARGET2¹ ir būtiska nozīme, veicinot integrētu euro zonas naudas tirgu, kas ir vienotas monetārās politikas efektīvas īstenošanas priekšnoteikums un turklāt stimulē euro zonas finanšu tirgu integrāciju. Vairāk nekā 4 400 komercbanku, kā arī 22 nacionālās centrālās bankas izmanto TARGET2 maksājumu uzsākšanai savā vai savu klientu vārdā. Ņemot vērā filiāles un meitasuzņēmumus, TARGET2 sistēmā iespējams vērsties pie vairāk nekā 50 000 banku visā pasaulē (un tādējādi arī pie visiem šo banku klientiem).

TARGET2 tiek izmantota liela apjoma un laika ziņā kritisku maksājumu veikšanai, piemēram, tādu maksājumu veikšanai, kuri veicina norēķinus citās starpbanku norēķinu sistēmās (piemēram, *Continuous Linked Settlement* vai EURO1), un naudas tirgus, valūtas un vērtspapīru darījumu norēķiniem. Šo sistēmu izmanto arī klientu mazāka apjoma maksājumu norēķiniem. TARGET2 nodrošina darījumu dienas norēķinu galīgumu un ļauj dalībnieka kontā ieskaitītajiem līdzekļiem nekavējoties kļūt pieejamiem citu maksājumu veikšanai.

MAKSĀJUMU PLŪSMAS TARGET2

2010. gada 1. ceturksnī TARGET2 veikti 21 700 092 darījumi, kuru kopapjoms bija 138 726 mljrd. euro. Tas atbilst vidēji dienā apstrādātiem 344 446 darījumiem 2 202 mljrd. euro apjomā. Šajā ceturksnī vislielākā maksājumu plūsma TARGET2 reģistrēta 31. martā, kad tika apstrādāti 477 776 maksājumi. Tas atbilda parasti mēneša pēdējā darbadienā novērotajam rekordlīmenim.

TARGET2 saglabāja dominējošo stāvokli liela apjoma euro maksājumu tirgū, jo sistēmas tirgus daļa skaita un apjoma ziņā bija attiecīgi 60% un 90%. TARGET2 tirgus daļas stabilitāte apstiprina banku lielo vēlmi veikt norēķinus, izmantojot centrālo banku naudas līdzekļus, īpaši tirgus svārstību laikā. Vidējais starpbanku maksājumu skaita un apjoma īpatsvars bija attiecīgi 42% un 94%. Vidējais sistēmā apstrādātā starpbanku maksājuma un klienta

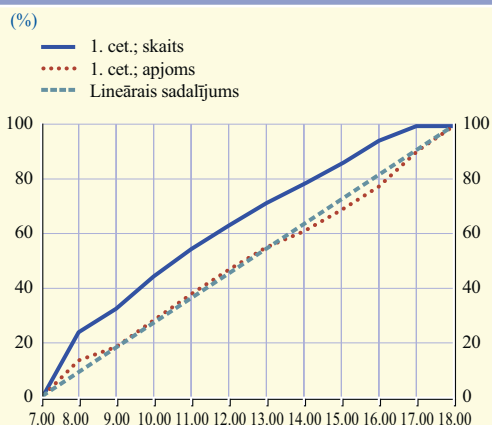
maksājuma apjoms bija attiecīgi 14.2 milj. euro un 0.7 milj. euro. 68% maksājumu apjoma ziņā bija mazāki par 50 000 euro, bet 11% maksājumu apjoms pārsniedza 1 milj. euro. Vidēji dienā veikti 347 tādi maksājumi, kuru apjoms pārsniedza 1 mljrd. euro.

DIENAS IETVAROS VEIKTO MAKSĀJUMU SKAITA UN APJOMA TENDENCES

Attēlā redzams dienas ietvaros TARGET2 veikto maksājumu plūsmas sadalījums, t.i., 2010. gada 1. ceturksnī vienā dienā dažādos laikos apstrādātais maksājumu skaits un apjoms procentos. Apjoma izteiksmē līkne atrodas ļoti tuvu lineārajam sadalījumam. Tas liecina, ka apgrozījums bija vienmērīgi sadalīts dienas laikā un dalībniekiem bija atbilstoši pieejama likviditāte, tādējādi nodrošinot TARGET2 veikto darījumu raitu norēķinu. TARGET2 sistēmā līdz plkst. 13.00 pēc Viduseiropas laika norēķini veikti jau 54% no TARGET2 darījumu apjoma, šim skaitlim sasniedzot 90% vienu stundu pirms sistēmas slēgšanas. Skaita ziņā līkne atrodas krietni augstāk par lineāro sadalījumu, jo plkst. 13.00 pēc Viduseiropas laika jau apstrādāts 71% no darījumu skaita un vienu stundu pirms sistēmas slēgšanas – 99.7%.

1 TARGET2 ir TARGET sistēmas otrā paaudze, kas uzsāka darbību 2007. gadā.

Dienas ietvaros veikto maksājumu
skaita un apjoma tendence

TARGET2 PIEEJAMĪBA UN DARBĪBA

2010. gada 1. ceturksnī TARGET2 kopējā pieejamība bija 100%. Aprēķinot TARGET2 pieejamību, ņem vērā darbības traucējumus, kas neļauj apstrādāt maksājumus 10 vai vairāk minūšu. 29. martā TARGET2 vienotā platforma divas stundas darbojās palēninātā režīmā, tomēr

tas netika uzskatīts par tehniskas nepieejamības gadījumu, jo daži norēķini par darījumiem joprojām tika veikti. Ja aprēķinos šis gadījums būtu ņemts vērā, ceturksnī sistēmas kopējā pieejamība būtu bijusi 99.73%. 29. marta darbības traucējuma dēļ martā 1.5% no visiem maksājumiem tika veikti ilgāk nekā 15 minūtes.

1. tabula. TARGET un EURO1 apstrādātie maksājuma rīkojumi: darījumu skaits

(maksājumu skaits)					
	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
TARGET2 ¹⁾					
Kopskaits	21 374 119	21 580 925	22 078 092	23 484 185	21 700 092
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	339 272	348 079	334 517	361 295	344 446
EURO1 (EBA)					
Kopskaits	13 962 739	14 517 507	14 650 126	15 154 195	14 200 046
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	221 631	234 153	221 972	233 141	225 398

1) Lai uzlabotu informācijas kvalitāti, ECBS kopš 2009. gada janvāra ieviesusi jaunu TARGET2 datu vākšanas un sniegšanas metodoloģiju. Tas jāņem vērā, salīdzinot pirms un pēc minētā datuma sniegtos datus.

2. tabula. TARGET un EURO1 apstrādātie maksājuma rīkojumi: darījumu apjoms

(mljrd. euro)					
	2009 I	2009 II	2009 III	2009 IV	2010 I
TARGET2 ¹⁾					
Kopapjoms	142 761	138 208	132 263	137 942	138 726
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	2 266	2 229	2 004	2 122	2 202
EURO1 (EBA)					
Kopapjoms	17 701	16 504	15 583	15 416	15 294
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	281	266	236	237	243

1) Lai uzlabotu informācijas kvalitāti, ECBS kopš 2009. gada janvāra ieviesusi jaunu TARGET2 datu vākšanas un sniegšanas metodoloģiju. Tas jāņem vērā, salīdzinot pirms un pēc minētā datuma sniegtos datus.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PUBLICĒTIE DOKUMENTI (SĀKOT AR 2009. GADA JANVĀRI)

Saraksts paredzēts lasītāju informēšanai par Eiropas Centrālās bankas atsevišķiem dokumentiem, kas publicēti, sākot ar 2009. gada janvāri. Pētījumu, kas kopš 2009. gada janvāra pieejami tikai tiešsaistē (sākot ar pētījumu Nr. 989), sarakstā iekļauti tikai tie izdevumi, kuri publiskoti 2010. gada martā–maijā. Juridiskie pētījumi (sākot ar Juridisko pētījumu Nr. 9) kopš 2009. gada novembra arī pieejami tikai tiešsaistē. Publikācijas pieejamas, vai tās var pasūtīt bez maksas, ja nav norādīts citādi, un tās ir krājumā (kontaktadrese: info@ecb.europa.eu).

Eiropas Centrālās bankas un Eiropas Monetārā institūta publicēto dokumentu pilns saraksts pieejams ECB interneta lapā (<http://www.ecb.europa.eu>).

GADA PĀRSKATS

"Annual Report 2008", April 2009.

"Annual Report 2009", April 2010.

KONVERĢENCES ZIŅOJUMS

"Convergence Report 2010, May 2010.

"MĒNEŠA BIĻETENOS" PUBLICĒTIE RAKSTI

"Housing wealth and private consumption in the euro area", January 2009.

"Foreign asset accumulation by authorities in emerging markets", January 2009.

"New survey evidence on wage setting in Europe", February 2009.

"Assessing global trends in protectionism", February 2009.

"The external financing of households and non-financial corporations: a comparison of the euro area and the United States", April 2009.

"Revisions to GDP estimates in the euro area", April 2009.

"The functional composition of government spending in the European Union", April 2009.

"Expectations and the conduct of monetary policy", May 2009.

"Five years of EU membership", May 2009.

Credit rating agencies: developments and policy issues", May 2009.

"The impact of government support to the banking sector on euro area public finances", July 2009.

"The implementation of monetary policy since August 2007", July 2009.

"Rotation of voting rights in the Governing Council of the ECB", July 2009.

"Housing finance in the euro area", August 2009.

"Recent developments in the retail bank interest rate pass-through in the euro area", August 2009.

"Monetary policy and loan supply in the euro area", October 2009.

"Recent developments in the balance sheets of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of Japan", October 2009.

"Financial development in emerging economies – stock-taking and policy implications", October 2009.

"Central bank communication in periods of heightened uncertainty", November 2009.

"Monetary analysis in an environment of financial turmoil", November 2009."

"The latest euro area recession in a historical context", November 2009.

"The ECB's monetary policy stance during the financial crisis", January 2010.

"The ECB's relations with European Union institutions and bodies: trends and prospects", January 2010.

"Entitlements of households under government pension schemes in the euro area – results on the basis of the new system of national accounts", January 2010.

"Euro repo markets and the financial market turmoil", February 2010.

- "Euro area commercial property markets and their impact on banks", February 2010.
- "Update on developments in general economic statistics for the euro area", February 2010.
- "Tools for preparing short-term projections of euro area inflation", April 2010.
- "Measures taken by euro area governments in support of the financial sector", April 2010.
- "Prospects for real and financial imbalances and a global rebalancing", April 2010.
- "Monetary policy transmission in the euro area, a decade after the introduction of the euro", May 2010.
- "The 'Great Inflation': lessons for monetary policy", May 2010.

STATISTIKAS KABATGRĀMATA

Izdod katru mēnesi, sākot ar 2003. gada augustu.

JURIDISKIE PĒTĪJUMI

- 8 "National rescue measures in response to the current financial crisis" by A. Petrovic and R. Tutsch, July 2009.
- 9 "The legal duty to consult the European Central Bank – national and EU consultations" by S. E. Lambrinoc, November 2009.
- 10 "Withdrawal and expulsion from the EU and EMU: some reflections" by P. Athanassiou, December 2009.
- 11 "The role of national central banks in banking supervision in selected central and eastern European countries" by M. Apinis, M. Bodzioch, E. Csongrádi, T. Filipova, Z. Foit, J. Kotkas, M. Porzycki and M. Vetrák, March 2010.

SPECIĀLĀS PUBLIKĀCIJAS

- 100 "Survey data on household finance and consumption: research summary and policy use" by the Eurosystem Household Finance and Consumption Network, January 2009.
- 101 "Housing finance in the euro area" by the Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, March 2009.
- 102 "Domestic financial development in emerging economies: evidence and implications" by E. Dorrucchi, A. Meyer-Cirkel and D. Santabárbara, April 2009.
- 103 "Transnational governance in global finance: the principles for stable capital flows and fair debt restructuring in emerging markets" by R. Ritter, April 2009.
- 104 "Fiscal policy challenges in oil-exporting countries: a review of key issues" by M. Sturm, F. Gurtner and J. González Alegre, June 2009.
- 105 "Flow-of-funds analysis at the ECB – framework and applications" by L. Bê Duc and G. Le Breton, August 2009.
- 106 "Monetary policy strategy in a global environment" by P. Moutot and G. Vitale, August 2009.
- 107 "The collateral frameworks of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of England and the financial market turmoil" by S. Cheun, I. von Köppen-Mertes and B. Weller, December 2009.
- 108 "Trade consistency in the context of the Eurosystem projection exercises – an overview" by K. Hubrich and T. Karlsson, March 2010.
- 109 "Euro area fiscal policies and the crisis" edited by A. van Riet, April 2010.
- 110 "Protectionist responses to the crisis: global trends and implications" by M. Bussière, E. Pérez-Barreiro, R. Straub and D. Taglioni, May 2010.
- 111 "Main drivers of the ECB financial accounts and ECB financial strength over the first 11 years" by O. Vergote, W. Studener, I. Efthymiadis and N. Merriman, May 2010.

PĒTĪJUMU BIĻETENI

"Research Bulletin", No 8, March 2009.

"Research Bulletin", No 9, March 2010.

PĒTĪJUMI

- 1158 "Excess returns on net foreign assets: the exorbitant privilege from a global perspective" by M. M. Habib, March 2010.
- 1159 "Wages and the risk of displacement" by A. Carneiro and P. Portugal, March 2010.
- 1160 "The euro area bank lending survey matters: empirical evidence for credit and output growth" by G. de Bondt, A. Maddaloni, J.-L. Peydró and S. Scopel, March 2010.
- 1161 "Housing, consumption and monetary policy: how different are the United States and the euro area?" by A. Musso, S. Neri and L. Stracca, March 2010.
- 1162 "Inflation risks and inflation risk premia" by J. A. García and T. Werner, March 2010.
- 1163 "Asset pricing, habit memory and the labour market" by I. Jaccard, March 2010.
- 1164 "Price, wage and employment response to shocks: evidence from the WDN survey" by G. Bertola, A. Dabusinskas, M. M. Hoeberichts, M. Izquierdo, C. Kwapil, J. Montornès and D. Radowski, March 2010.
- 1165 "The term structure of risk premia: new evidence from the financial crisis" by T. Berg, March 2010.
- 1166 "Does monetary policy affect bank risk-taking?" by Y. Altunbas, L. Gambacorta and D. Marqués-Ibáñez, March 2010.
- 1167 "Macroeconomic forecasting and structural change" by L. Gambetti, A. D'Agostino and D. Giannone, April 2010.
- 1168 "Food price pass-through in the euro area: the role of asymmetries and non-linearities" by R. Jiménez-Rodríguez, G. Ferrucci and L. Onorante, April 2010.
- 1169 "The impact of numerical expenditure rules on budgetary discipline over the cycle" by F. Holm-Hadulla, S. Hauptmeier and P. Rother, April 2010.
- 1170 "Global commodity cycles and linkages: a FAVAR approach" by M. J. Lombardi, C. Osbat and B. Schnatz, April 2010.
- 1171 "The external finance premium in the euro area: a useful indicator for monetary policy?" by P. Gelain, April 2010.
- 1172 "Size, openness and macroeconomic interdependence" by A. Chudik and R. Straub, April 2010.
- 1173 "Market power and fiscal policy in OECD countries" by A. Afonso and L. F. Costa, April 2010.
- 1174 "How far are we from the slippery slope? The Laffer curve revisited" by M. Trabandt and H. Uhlig, April 2010.
- 1175 "In dubio pro CES: supply estimation with mis-specified technical change" by M. A. León-Ledesma, P. McAdam and A. Willman, April 2010.
- 1176 "Evolving Phillips trade-off" by L. Benati, April 2010.
- 1177 "Price and trading response to public information" by M. Malinowska, April 2010.
- 1178 "Monetary policy, housing booms and financial (im)balances" by S. Eickmeier and B. Hofmann, April 2010.
- 1179 "Credit supply: identifying balance-sheet channels with loan applications and granted loans" by G. Jiménez, S. Ongena, J.-L. Peydró and J. Saurina, April 2010.
- 1180 "Nominal and real wage rigidities. In theory and in Europe" by M. Knell, April 2010.
- 1181 "Wage setting and wage flexibility in Ireland: results from a firm-level survey" by M. Keeney and M. Lawless, April 2010.
- 1182 "Inter-industry wage differentials in EU countries: what do cross-country time varying data add to the picture?" by P. Du Caju, G. Kátay, A. Lamo, D. Nicolitsas and S. Poelhekke, April 2010.

- 1183 "Labour market institutions and the business cycle: unemployment rigidities vs. real wage rigidities" by M. Abbritti and S. Weber, April 2010.
- 1184 "Costs, demand and producer price changes" by C. Loupias and P. Sevestre, April 2010.
- 1185 "Forecasting with DSGE models" by K. Christoffel, G. Coenen and A. Warne, May 2010.
- 1186 "Modelling anti-inflationary monetary targeting: with an application to Romania" by M. Sánchez, May 2010.
- 1187 "Substitution between domestic and foreign currency loans in central Europe: do central banks matter?" by M. Brzoza-Brzezina, T. Chmielewski and J. Niedźwiedzińska, May 2010.
- 1188 "Are policy counterfactuals based on structural VARs reliable?" by L. Benati, May 2010.
- 1189 "Maximum likelihood estimation of factor models on datasets with arbitrary pattern of missing data" by M. Bańbura and M. Modugno, May 2010.
- 1190 "Booms and busts in China's stock market: estimates based on fundamentals" by G. J. de Bondt, T. A. Peltonen and D. Santabábara, May 2010.
- 1191 "Money in monetary policy design: monetary cross-checking in the New Keynesian model" by G. W. Beck and V. Wieland, May 2010.
- 1192 "Financial factors in economic fluctuations" by L. Christiano, R. Motto and M. Rostagno, May 2010.
- 1193 "Should larger reserve holdings be more diversified?" by R. Beck and S. Weber, May 2010.
- 1194 "Econometric analysis of high dimensional VARs featuring a dominant unit" by M. H. Pesaran and A. Chudik, May 2010.
- 1195 "The EAGLE: a model for policy analysis of macroeconomic interdependence in the euro area" by S. Gomes, P. Jacquinot and M. Pisani, May 2010.
- 1196 "Reputational contagion and optimal regulatory forbearance" by A. D. Morrison and L. White, May 2010.
- 1197 "Investors with too many options?" by D. Dorn, May 2010.
- 1198 "Wage and price-setting behaviour of Lithuanian firms" by E. Virbickas, May 2010.
- 1199 "Changes in the wage structure in EU countries" by R. Christopoulou, J. F. Jimeno and A. Lamo, May 2010.
- 1200 "Testing the asset pricing model of exchange rates with survey data" by A. Naszodi, May 2010.

CITAS PUBLIKĀCIJAS

- "Letter from the ECB President to Mr Robert Sturdy, Member of the European Parliament", January 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Euro money market study 2008", February 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Eurosysteem oversight policy framework", February 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Harmonised oversight approach and oversight standards for payment instruments", February 2009 (tikai tiešsaistē).
- "European Commission's consultation on hedge funds – Eurosysteem contribution", February 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Guiding principles for bank asset support schemes", March 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Letter from the ECB President to Mr José Ribeiro e Castro, Member of the European Parliament", March 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Letter from the ECB President to Mr Dimitrios Papadimoulis, Member of the European Parliament", March 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Letter from the ECB President to Mr Manolis Mavrommatis, Member of the European Parliament, regarding the issuance of low denomination euro banknotes", March 2009 (tikai tiešsaistē).
- "Letter from the ECB President to Mr Eoin Ryan, Member of the European Parliament, concerning the recent widening of spreads between euro area government bond yields", March 2009

(tikai tiešsaistē).

"Eurosistem's SEPA expectations", March 2009 (tikai tiešsaistē).

"Housing finance in the euro area", March 2009 (tikai tiešsaistē).

"Euro area monetary and financial statistics: 2008 quality report", March 2009 (tikai tiešsaistē).

"Euro area balance of payments and international investment position statistics: 2008 quality report", March 2009 (tikai tiešsaistē).

"Manual on investment fund statistics", May 2009 (tikai tiešsaistē).

"EU banks' funding structures and policies", May 2009 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Ashley Mote, Member of the European Parliament", May 2009 (tikai tiešsaistē).

"TARGET2 oversight assessment report", May 2009 (tikai tiešsaistē).

"TARGET Annual Report", May 2009 (tikai tiešsaistē).

"The ECB's advisory role – overview of opinions (1994–2008)", May 2009.

"Financial Stability Review", June 2009.

"Recommendations for securities settlement systems and recommendations for central counterparties in the European Union – European Central Bank (ECB) and the Committee of European Securities Regulators (CESR)", June 2009 (tikai tiešsaistē).

"The international role of the euro", July 2009.

"Monthly report on the Eurosistem's covered bond purchase programme – July 2009", August 2009 (tikai tiešsaistē).

"Oversight framework for direct debit schemes", August 2009 (tikai tiešsaistē).

"Oversight framework for credit transfer schemes", August 2009 (tikai tiešsaistē).

"The Eurosistem's stance on the Commission's consultation document on the review of Directive 94/19/EC on deposit-guarantee schemes", August 2009 (tikai tiešsaistē).

"Legal framework of the Eurosistem and the European System of Central Banks. ECB legal acts and instruments. 2009 update", August 2009.

"EU banking sector stability", August 2009 (tikai tiešsaistē).

"Credit default swaps and counterparty risk", August 2009 (tikai tiešsaistē).

"OTC derivatives and post-trading infrastructures", September 2009 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosistem's covered bond purchase programme – August 2009", September 2009 (tikai tiešsaistē).

"Consultation of the European Commission on 'Possible initiatives to enhance the resilience of OTC derivatives markets': Eurosistem contribution", September 2009 (tikai tiešsaistē).

"ECB survey on access to finance for small and medium-sized enterprises in the euro area", September 2009 (tikai tiešsaistē).

"The euro at ten – lessons and challenges", Fifth ECB Central Banking Conference volume, September 2009.

"Euro money market survey", September 2009 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosistem's covered bond purchase programme September 2009", October 2009 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning consumer protection and banking practices in Spain", October 2009 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning the ECB's considerations on issuing a €30 banknote", October 2009 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosistem's covered bond purchase programme – October 2009", November 2009 (tikai tiešsaistē).

"Consultation of the Committee of European Securities Regulators on trade repositories in the European Union – ECB contribution", November 2009 (tikai tiešsaistē).

"Eurosistem oversight report 2009", November 2009 (tikai tiešsaistē).

"Glossary of terms related to payment clearing and settlement systems", December 2009 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – November 2009", December 2009 (tikai tiešsaistē).

"New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges", December 2009 (tikai tiešsaistē).

"Financial Stability Review", December 2009.

"Retail payments – integration and innovation", December 2009 (tikai tiešsaistē).

"Recent advances in modelling systemic risk using network analysis", January 2010 (tikai tiešsaistē).

"Contribution of the Eurosystem to the public consultation of the European Commission on the future 'EU 2020' strategy", January 2010 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – December 2009", January 2010 (tikai tiešsaistē).

"Structural indicators for the EU banking sector", January 2010 (tikai tiešsaistē).

"Correspondent central banking model (CCBM) – procedure for Eurosystem counterparties", January 2010 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN)", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"The 'Centralised Securities Database' in brief", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – January 2010", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"Commission communication on 'An EU framework for cross-border crisis management in the banking sector': Eurosystem's reply to the public consultation", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"Survey on the access to finance of small and medium-sized enterprises in the euro area – second half of 2009", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"MFI balance sheet and interest rate statistics and CEBS' guidelines on FINREP and COREP", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, related to the income of Mr Provopoulos, Governor of the Bank of Greece", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"ECB-Eurostat workshop on pensions", February 2010 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – February 2010", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Diogo Feio, Member of the European Parliament, regarding the economic situation in Portugal", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Strengthening macro and micro-prudential supervision in EU candidates and potential candidates", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN)", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Government finance statistics guide", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, regarding credit rating agencies", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Euro area balance of payments and international investment position statistics – 2009 quality report", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Euro area monetary and financial statistics – 2009 quality report", March 2010 (tikai tiešsaistē).

"Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – March 2010", April 2010 (tikai tiešsaistē).
"Financial integration in Europe", April 2010.
"Report on the lessons learned from the financial crisis with regard to the functioning of European financial market infrastructures", April 2010 (tikai tiešsaistē).
"Results of the public consultation on ABS loan-level information in the Eurosystem collateral framework", April 2010 (tikai tiešsaistē).
"ECB statistics – an overview", April 2010 (tikai tiešsaistē).
"European statistics provided by the ESCB – the governance structure", April 2010 (tikai tiešsaistē).
"Memorandum of understanding on the exchange of information among national central credit registers for the purpose of passing it on to reporting institutions", April 2010 (tikai tiešsaistē).
"Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – April 2010", May 2010 (tikai tiešsaistē).
"TARGET Annual Report 2009", May 2010 (tikai tiešsaistē).
"Letter from the ECB President to Mr Paulo Rangel, Member of the European Parliament, regarding structural reforms", May 2010.
"Financial Stability Review", June 2010.

INFORMATĪVĀS BROŠŪRAS

"The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks", April 2009.
"Price stability – why is it important for you?", April 2009.
"The Single Euro Payments Area (SEPA): an integrated retail payments market", July 2009.
"T2S – settling without borders", January 2010.
"ECB statistics: a brief overview", April 2010.

TERMINU SKAIDROJUMS

Šajā terminu skaidrojumā ietverti ECB "Mēneša Biļetenā" bieži lietotie termini. Pilnīgāku terminu skaidrojumu sk. ECB interneta lapā (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Aizdevumu iespēja uz nakti (*marginal lending facility*) – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru darījuma partneri var izmantot, lai saņemtu no NCB kredītu uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi pret atbilstošajiem aktīviem.

Aizņemšanās nepieciešamība (valdības) (*borrowing requirement (general government)*) – valdības neto uzņemtās parādsaistības.

Ar inflāciju indeksētas valdības obligācijas (*inflation-indexed government bonds*) – valdības emitēti parāda vērtspapīri, kuru kupona maksājumi un pamatsumma piesaistīti noteiktam patēriņa cenu indeksam.

Atlīdzība vienam nodarbinātajam vai par vienu nostrādāto stundu (*compensation per employee or per hour worked*) – kopējais atalgojums, ko darba devēji izmaksā nodarbinātajiem skaidrā naudā vai natūrā, t.i., bruto darba samaksa, papildatlīdzība, virsstundu darba samaksa un darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas izdalīts ar kopējo nodarbināto skaitu vai ar darbinieku nostrādāto stundu kopskaitu.

Autonomie likviditātes faktori (*autonomous liquidity factors*) – likviditātes faktori, kurus parasti nerada monetārās politikas instrumentu izmantošana. Šādi faktori ir, piemēram, banknotes apgrozībā, valdības noguldījumi centrālajā bankā un centrālās bankas tīrie ārējie aktīvi.

Banku veiktās kredītēšanas apsekojums (BLS) (*bank lending survey (BLS)*) – kredītēšanas politiku ceturkšņa apsekojums, ko Eurosistēma veic kopš 2003. gada janvāra. Tajā iepriekš noteiktai euro zonas banku izlases grupai uzdoti kvalitatīvi jautājumi saistībā ar kredītēšanas nosacījumu attīstību, aizdevumu noteikumiem un nosacījumiem un uzņēmumu un māsajniecību aizdevumu pieprasījumu.

Brīvas darba vietas (*job vacancies*) – kopējs termins, kas ietver no jauna izveidotas, brīvas darba vietas vai darba vietas, kuras tuvā nākotnē varētu atbrīvoties un kurām darba devējs nesen aktīvi uzsācis meklēt atbilstošus kandidātus.

Centrālais paritātes kurss jeb centrālais kurss (*central parity jeb central rate*) – katras VKM II dalībvalsts valūtas kurss pret euro, attiecībā pret kuru tiek definētas VKM II svārstību robežas.

Cenu stabilitāte (*price stability*) – cenu stabilitātes saglabāšana ir Eurosistēmas galvenais mērķis. Padome definējusi cenu stabilitāti kā euro zonas SPCI pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu mazāku par 2%. Padome arī darījusi zināmu, ka, lai nodrošinātu cenu stabilitāti, tā cenšas saglabāt inflāciju zemāku par 2%, bet tuvu 2% vidējā termiņā.

Citi ieguldījumi (*other investment*) – maksājumu bilances un starptautiskās investīciju bilances postenis, kurš aptver tirdzniecības kredītu, noguldījumu un aizdevumu, kā arī citu debitoru un kreditoru parādu finanšu darījumus/pozīcijas ar nerezidentiem.

Daļēja norakstīšana (*write-down*) – MFI bilanci uzskaitīto aizdevumu vērtības samazinoša korekcija, konstatējot, ka aizdevumi kļuvuši daļēji neatgūstami.

Darba ražīgums (*labour productivity*) – produkcijas izlaides apjoms, ko var saražot, ieguldot noteiktu darba apjomu. To var novērtēt vairākos veidos, tomēr parasti to novērtē, dalot IKP (apjomu) ar kopējo nodarbināto personu vai nostrādāto stundu skaitu.

Darbspēka stundas izmaksu indekss (*hourly labour cost index*) – darbspēka izmaksas, t.sk. bruto darba samaksa (naudā un natūrā, ieskaitot papildatlīdzību), un citas darbspēka izmaksas (darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas plus darba devēja maksātie ar nodarbinātību saistītie nodokļi mīnus darba devēja saņemtās subsīdijas) par vienu faktiski nostrādāto stundu (t.sk. virsstundām).

Darbspēks (*labour force*) – nodarbināto personu un bezdarbnieku kopskaits.

Deficīta–parāda korekcija (valdības) (*deficit-debt adjustment (general government)*) – starpība starp valdības deficītu un valdības parāda pārmaiņām.

Deficīta rādītājs (valdības) (*deficit ratio (general government)*) – valdības deficīta attiecība pret IKP pašreizējās tirgus cenās. To aplūko viens no fiskālajiem kritērijiem, kas izklāstīti Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 2. punktā un kas nosaka pārmērīga budžeta deficīta esamību. To sauc arī par budžeta deficīta rādītāju vai fiskālā deficīta rādītāju.

Deficīts (valdības) (*deficit (general government)*) – valdības neto aizņēmumi, t.i., starpība starp valdības kopējiem ieņēmumiem un izdevumiem.

Deflācija (*deflation*) – vispārējs, ilgstošs un pašpastiprinošs plaša cenu kopuma samazinājums, ko izraisa kopējā pieprasījuma kritums un kas nostiprinās gaidās.

Dezinflācija (*disinflation*) – inflācijas pieauguma tempa samazināšanās process, kas var īslaicīgi noteikt negatīvu inflācijas kāpuma tempu.

Eiropas Komisijas apsekojumi (*European Commission surveys*) – saskaņoti uzņēmumu un/vai patērētāju noskaņojuma apsekojumi, ko Eiropas Komisijas vārdā veic katrā no ES dalībvalstīm. Šādi apsekojumi tiek veikti, aptaujas veidā vēršoties pie vadītājiem apstrādes rūpniecības, būvniecības, mazumtirdzniecības un pakalpojumu sektorā, kā arī pie patērētājiem. No katra mēneša apsekojuma datiem tiek aprēķināti saliktie rādītāji, kas apkopo atbildes uz dažādiem jautājumiem, iegūstot vienu rādītāju (konfidences rādītāji).

EONIA (euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss) (*EONIA (euro overnight index average)*) – euro starpbanku darījumu uz nakti tirgū dominējošās efektīvās procentu likmes rādītājs. To aprēķina kā euro denominēto beznodrošinājuma aizdevumu darījumu uz nakti procentu likmju vidējo svērto rādītāju saskaņā ar sarakstā iekļauto banku sniegtajiem datiem.

EURIBOR (euro starpbanku kredītu procentu likmju indekss) (*EURIBOR (euro interbank offered rate)*) – likme, ar kādu visaugstākā reitinga banka vēlas aizdot naudas līdzekļus citai visaugstākā reitinga bankai un ko katru dienu aprēķina starpbanku noguldījumiem ar dažādiem termiņiem līdz 12 mēnešiem.

Euro efektīvie kursi (EEK, nominālie/reālie) (*effective exchange rates (EERs) of the euro (nominal/real)*) – vidējie svērtie divpusējie euro kursi attiecībā pret euro zonas nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām. EEK indeksus aprēķina attiecībā pret divām tirdzniecības partnervalstu grupām: EEK 21 (ietilpst 11 ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis un 10 tirdzniecības partnervalstis ārpus ES) un EEK 41 (ietilpst EEK 21 un 20 papildu valstis). Izmantotie svāri atspoguļo katras partnervalsts daļu euro zonas rūpniecības preču tirdzniecībā, ņemot vērā konkurenci trešo valstu tirgos. Reālie EEK ir nominālie EEK, kas deflēti ar ārvalstu un iekšzemes cenu vai izmaksu attiecības vidējo svērto vērtību. Tādējādi tie ir cenu un izmaksu konkurētspējas rādītāji.

Eurosistēma (*Eurosystem*) – centrālo banku sistēma, ko veido ECB un to ES dalībvalstu NCB, kuras jau ieviesušas euro.

Euro zona (*euro area*) – zona, ko veido ES dalībvalstis, kuras saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību ieviesušas euro kā vienoto valūtu.

Euro zonas iepirkumu vadītāju apsekojumi (*Eurozone Purchasing Managers' Surveys*) – apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora nosacījumu apsekojumi, kas veikti vairākās euro zonas valstīs un izmantoti indeksu apkopošanai. Euro zonas ražošanas iepirkumu vadītāju indekss (IVI) ir svērtais rādītājs, kas aprēķināts no ražošanas apjoma, jaunu pasūtījumu, nodarbinātības, piegādātāju piegādes laiku un iepirkumu krājumu indeksiem. Pakalpojumu sektora apsekojumā uzdoti jautājumi par komercdarbības aktivitāti, nākotnes komercdarbības aktivitātes prognozēm, nepabeigto darījumu apjomu, jaunajiem darījumiem, nodarbinātību, izejvielu cenām un noteiktajām cenām. Euro zonas kopējais indekss tiek aprēķināts, apkopojot apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora apsekojumu rezultātus.

Fiksētas procentu likmes izsole (*fixed rate tender*) – izsoles procedūra, kurā centrālā banka iepriekš nosaka procentu likmi un iesaistītie darījuma partneri iesniedz pieteikumus par vēlamu darījuma summu ar fiksētu procentu likmi.

Fiksētas procentu likmes izsole ar pilna apjoma piešķirumu (*fixed rate full-allotment tender procedure*) – izsoles procedūra, kurā centrālā banka nosaka procentu likmi un kurā darījuma partneri iesniedz pieteikumus par vēlamu darījuma summu ar šo likmi, jau iepriekš zinot, ka visi to pieteikumi tiks apmierināti.

Finanšu konti (*financial accounts*) – valsts (vai euro zonas) kontu sistēmas daļa, kas parāda finanšu pozīcijas (atlikumus vai balances), finanšu darījumus un citas dažādu tautsaimniecības institucionālo sektoru pārmaiņas finanšu aktīvu dalījumā.

Finanšu kants (*financial account*) – maksājumu bilances kants, kurš aptver tiešo investīciju, portfeļieguldījumu, citu ieguldījumu, atvasināto finanšu instrumentu un rezerves aktīvu darījumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Galvenā refinansēšanas operācija (*main refinancing operation*) – regulāra atklātā tirgus operācija, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru nedēļu ar standartizsoļu palīdzību, un to termiņš parasti ir 1 nedēļa.

Galvenās ECB procentu likmes (*key ECB interest rates*) – Padomes noteiktās procentu likmes, kas atspoguļo ECB monetārās politikas nostāju. Tās ir galveno refinansēšanas operāciju procentu likme, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme.

Ieguldījumu fondi (izņemot naudas tirgus fondus) (*investment funds (except money market funds)*) – finanšu iestādes, kas izveido piesaistītā privātpersonu kapitāla kopfonde un iegulda to finanšu un nefinanšu aktīvos. Sk. arī MFI.

Iekšzemes kopprodukts (IKP) (*gross domestic product (GDP)*) – tautsaimniecībā saražoto preču un pakalpojumu vērtība, atskaitot starppatēriņu un pieskaitot produktu un importa tīros nodokļu ieņēmumus. IKP var sadalīt ražošanas, izdevumu vai ienākumu sastāvdaļās. Galvenie IKP veidojošie izdevumu posteņi ir mājāsaimniecību galapatēriņš, valdības galapatēriņš, kopējā pamatkapitāla veidošana, krājumu pārmaiņas, kā arī preču un pakalpojumu eksports un imports (t.sk. tirdzniecība eiro zonā).

Ienesīguma likne (*yield curve*) – saistības starp dažādu termiņu pietiekami viendabīgu parāda vērtspapīru procentu vai ienesīguma likmēm un atlikušajiem termiņiem grafisks attēlojums konkrētā brīdī. Ienesīguma liknes slīpumu var noteikt kā starpību starp procentu vai ienesīguma likmēm darījumiem ar diviem izvēlētiem termiņiem.

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācija (*longer term refinancing operation*) – kredītooperācija ar termiņu ilgāku par 1 nedēļu, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā. Regulārās mēneša operācijas veic ar termiņu 3 mēneši. Finanšu tirgus satricinājuma, kas sākās 2007. gada augustā, laikā ar atšķirīgu biežumu tika veiktas papildu operācijas ar termiņu no viena izpildes perioda līdz vienam gadam.

Implīcētais svārstīgums (*implied volatility*) – gaidāmais aktīva (piemēram, akcijas vai obligācijas) cenas pārmaiņu tempa svārstīgums (t.i., standartnovirze). To var iegūt no aktīva cenas, termiņa beigu datuma un attiecīgo iespēju līgumu izmantošanas cenas, kā arī no bezriskā ienesīguma likmes, izmantojot iespēju līgumu cenu noteikšanas modeli (piemēram, Bleka–Skoulza (*Black–Scholes*) modeli).

Inflācija (*inflation*) – vispārējā cenu līmeņa (piemēram, patēriņa cenu indeksa) kāpums.

Kapitāla konti (*capital accounts*) – valsts (vai euro zonas) kontu sistēmas daļa, ko veido tīrās vērtības pārmaiņas, kas radušās neto uzkrājumu, neto kapitāla pārvedumu un nefinanšu aktīvu neto iegāžu rezultātā.

Kapitāla konts (*capital account*) – maksājumu bilances konts, kurš aptver visus kapitāla pārvedumus un neražoto nefinanšu aktīvu iegādes/pārdošanas darījumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Kapitāla vērtspapīri (*equities*) – vērtspapīri, kas atspoguļo īpašumtiesības uz akciju sabiedrības daļu. Tie ietver biržās tirgotas akcijas (kotētās akcijas), nekotētās akcijas un citus kapitāla vērtspapīru veidus. Kapitāla vērtspapīri parasti nodrošina ienākumus dividenžu veidā.

Līdzsvara inflācija (*break-even inflation rate*) – viena termiņa (vai pēc iespējas līdzīgāka termiņa) nominālās obligācijas un inflācijai piesaistītas obligācijas peļņas likmju starpība.

M1 – šaurās naudas rādītājs, kas ietver skaidro naudu apgrozībā un noguldījumus uz nakti MFI un centrālajā valdībā (piemēram, pastā vai Valsts kasē).

M2 – vidējās naudas rādītājs, kas ietver M1, noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (t.i., īstermiņa krājnoguldījumus) un noguldījumus ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (t.i., īstermiņa noguldījumus) MFI un centrālajā valdībā.

M3 – plašās naudas rādītājs, kas ietver M2 un tirgojamos instrumentus, īpaši atpiršanas līgumus, naudas tirgus fondu akcijas un daļas, kā arī MFI emitētus parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot.

M3 pieauguma atsaucēs vērtība (*reference value for M3 growth*) – M3 gada kāpuma temps vidējā termiņā atbilstoši cenu stabilitātes saglabāšanas mērķim. Pašlaik M3 gada pieauguma atsaucēs vērtība ir 4.5%.

Mainīgas procentu likmes izsole (*variable rate tender*) – izsoles procedūra, kurā darījuma partneri pieteikumā norāda gan naudas summu, par kādu tie vēlas veikt darījumu ar centrālo banku, gan procentu likmi, ar kādu tie vēlas iesaistīties darījumā.

Maksājumu bilance (*balance of payments (b.o.p.)*) – statistikas pārskats, kas konkrētam periodam apkopo kādas valsts saimnieciskos darījumus ar pārējām valstīm.

MFI (monetārās finanšu iestādes) (*MFIs (monetary financial institutions)*) – finanšu iestādes, kas veido euro zonas naudas emisijas sektoru. Šeit ietilpst Eurosistēma, rezidentu kredītiestādes saskaņā ar Kopienas tiesību aktu definīciju un visas pārējās rezidentu finanšu iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu un/vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu un/vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē). Pēdējā grupā galvenokārt ietilpst naudas tirgus fondi, t.i., fondi, kas veic ieguldījumus īstermiņa un zema riska instrumentos, parasti ar termiņu līdz 1 gadam.

MFI ilgāka termiņa finanšu saistības (*MFI longer term financial liabilities*) – noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem, euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem un euro zonas MFI sektora kapitāls un rezerves.

MFI kredīts euro zonas rezidentiem (*MFI credit to euro area residents*) – MFI izsniegtie aizdevumi ne-MFI, kas ir euro zonas valstu rezidenti (t.sk. valdībai un privātajam sektoram), un MFI euro zonas rezidentu ne-MFI emitēto vērtspapīru turējumi (akcijas, citi kapitāla vērtspapīri un parāda vērtspapīri).

MFI procentu likmes (*MFI interest rates*) – procentu likmes, kuras rezidentu kredītiestādes un citas MFI, izņemot centrālās bankas un naudas tirgus fondus, piemēro euro denominētajiem euro zonas rezidentu mājāsaimniecību un nefinanšu sabiedrību noguldījumiem un tām izsniegtajiem kredītiem.

MFI sektora konsolidētā bilance (*consolidated balance sheet of the MFI sector*) – bilance, kas sagatavota, MFI kopsavilkuma bilancē ietverot MFI savstarpējo darījumu neto pozīcijas (piemēram, MFI savstarpējos aizdevumus un noguldījumus). Tā sniedz statistisko informāciju par MFI sektora aktīviem un saistībām pret šim sektoram nepiederošiem euro zonas rezidentiem (t.i., valdību un pārējiem euro zonas rezidentiem) un pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem. Tā ir galvenais statistisko datu avots monetāro rādītāju aprēķināšanai un nodrošina pamatu regulārai M3 neietilpstošo bilances posteņu analīzei.

MFI tīrie ārējie aktīvi (*MFI net external assets*) – euro zonas MFI sektora ārējie aktīvi (piemēram, zelts, ārvalstu valūtas banknotes un monētas, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēti vērtspapīri un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegti aizdevumi), no kā atskaitītas euro zonas MFI sektora ārējās saistības (piemēram, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi un atpirkšanas līgumi, kā arī to naudas tirgus fondu akciju/daļu un MFI emitēto parāda vērtspapīru ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot turējumi).

Minimālā pieteikuma procentu likme (*minimum bid rate*) – zemākā procentu likme, ar kuru darījuma partneri var iesniegt pieteikumus mainīgas procentu likmes izsolēs.

Noguldījumu iespēja (*deposit facility*) – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru darījuma partneri var izmantot, lai NCB veiktu noguldījumus uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi.

Parāda attiecība pret IKP (valdības) (*debt-to-GDP ratio (general government)*) – valdības parāda attiecība pret IKP pašreizējās tirgus cenās. To aplūko viens no fiskālajiem kritērijiem, kas izklāstīti Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 2. punktā un kas nosaka pārmērīga budžeta deficīta esamību.

Parāda vērtspapīrs (*debt security*) – emitenta (t.i., aizņēmēja) apņemšanās veikt vienu vai vairākus maksājumus vērtspapīru turētājam (aizdevējam) noteiktā datumā vai datumos nākotnē. Šādiem vērtspapīriem parasti ir noteikta procentu likme (kupons), un/vai tie tiek pārdoti ar diskontu no summas, kas tiks atmaksāta noteiktajā dzēšanas termiņā. Parāda vērtspapīri, kas emitēti ar sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu, klasificēti kā ilgtermiņa parāda vērtspapīri.

Parāds (finanšu pārskatos) (*debt (financial accounts)*) – mājsaimniecību saņemtie aizdevumi, kā arī nefinanšu sabiedrību saņemtie aizdevumi, parāda vērtspapīri un pensiju fondu rezerves (ko veido darba devēju veiktās tiešās pensiju iemaksas par labu darba ņēmējiem), kas perioda beigās novērtēti pēc tirgus cenām.

Parāds (valdības) (*debt (general government)*) – bruto parāds (nauda un noguldījumi, aizdevumi un parāda vērtspapīri) nominālvērtībā gada beigās, kas konsolidēts starp valdības sektoriem un to ietvaros.

Pastiprinātais kredītēšanas atbalsts (*enhanced credit support*) – ECB/Eurosistēmas veiktie nestandarta pasākumi finanšu krīzes laikā, lai veicinātu labvēlīgus finansēšanas nosacījumus un kredītu plūsmas vairāk, nekā tas iespējams, samazinot tikai galvenās ECB procentu likmes.

Pilnīga norakstīšana (*write-off*) – aizdevumu vērtības izslēgšana no MFI bilances, ja aizdevumi tiek uzskatīti par pilnībā neatgūstamiem.

Pirktpējas paritāte (PP) (*purchasing power parity (PPP)*) – kurss, pēc kura viena valūta tiek konvertēta citā valūtā, lai panāktu abu valūtu pirktpējas izlīdzināšanos, novēršot attiecīgajās valstīs pastāvošo cenu atšķirības. Vienkāršākajā formā PP ir vienas un tās pašas preces vai pakalpojuma nacionālajā valūtā izteikta cenu attiecība dažādās valstīs.

Portfeļieguldījumi (*portfolio investment*) – euro zonas rezidentu tādu vērtspapīru tīrie darījumi un/vai pozīcijas, kuru emitenti ir euro zonas nerezidenti ("aktīvi"), un tādu euro zonas nerezidentu vērtspapīru tīrie darījumi un/vai pozīcijas, kuru emitenti ir euro zonas rezidenti ("saistības"). Ietver kapitāla vērtspapīrus un parāda vērtspapīrus (obligācijas un parādzīmes un naudas tirgus instrumenti). Darījumi tiek uzrādīti pēc samaksātās vai saņemtās faktiskās cenas, no kā atskaitīta komisijas maksa un izdevumi. Lai īpašumtiesības uzņēmumā uzskatītu par portfeļa aktīvu, tām jābūt mazākām par 10% no parastajām akcijām vai balsstiesībām.

Preču ārējā tirdzniecība (*external trade in goods*) – preču eksports un imports attiecībā pret ārpus euro zonas esošām valstīm, kas izteikts vērtības izteiksmē un kā apjoma un vienības vērtības indeksi. Ārējās tirdzniecības statistikas rādītāji nav salīdzināmi ar eksporta un importa rādītājiem nacionālajos kontos, kur šie rādītāji ietver darījumus euro zonā un ārpus tās un arī atspoguļo preces un pakalpojumus kopā. Tos nevar arī pilnībā salīdzināt ar maksājumu bilances statistikas preču posteņa datiem. Papildus metodoloģiskām korekcijām galvenā atšķirība ir tā, ka ārējās tirdzniecības statistikā imports tiek atspoguļots, ietverot apdrošināšanas un kravu pārvadājumu pakalpojumus, bet maksājumu bilances statistikas preču postenī tas tiek iekļauts FOB cenās.

Profesionālo prognozētāju apsekojums (*Survey of Professional Forecasters (SPF)*) – ceturkšņa apsekojums, ko ECB veic kopš 1999. gada, lai savāktu euro zonas inflācijas, reālā IKP pieauguma un nodarbinātības makroekonomiskās prognozes no tādu ekspertu grupas, kuri saistīti ar ES esošām finanšu un nefinanšu organizācijām.

Ražotāju cenas rūpniecībā (*industrial producer prices*) – visu rūpniecībā (izņemot būvniecību) ražoto preču cenas (neietverot transporta izmaksas), par kādām ražotājs pārdod preces euro zonas valstu iekšzemes tirgos, izņemot importu.

Rezervju prasības (*reserve requirement*) – minimālais rezervju apjoms, kas kredītiestādei jāglabā Eurosistēmā iepriekš noteiktā prasību izpildes periodā. Atbilstība prasībām tiek noteikta, pamatojoties uz rezervju kontu dienas atlikumu vidējo rādītāju izpildes periodā.

Rūpniecības produkcija (*industrial production*) – rūpniecībā radītā bruto pievienotā vērtība salīdzināmajās cenās.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) (*Harmonised Index of Consumer Prices (HICP)*) – Eurostat aprēķināts patēriņa cenu pārmaiņu rādītājs, kas saskaņots visām ES dalībvalstīm.

Starptautiskās rezerves (*international reserves*) – ārējie aktīvi, kas ērti pieejami monetārajām institūcijām un pakļauti to kontrolei, lai veiktu tiešu finansēšanu vai regulētu maksājumu nesabalansētības apmērus, veicot intervences valūtas tirgū. Euro zonas starptautiskās rezerves veido prasības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, kuras nav denominētas euro, zelts, speciālās aizņēmuma tiesības un rezervju pozīcijas SVF, kas ir Eurosistēmas turējumā.

Starptautisko investīciju bilance (s.i.b.) (*international investment position (i.i.p.)*) – nenokārtoto kādas valsts tīro finanšu prasību (vai finanšu saistību) pret pārējām valstīm vērtība un sastāvs.

Svārstīgums (*volatility*) – noteikta mainīgā lieluma svārstību pakāpe.

Tekošais konts (*current account*) – maksājumu bilances konts, kurš aptver visus preču un pakalpojumu darījumus, ienākumus un kārtējos pārvedumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Tiešās investīcijas (*direct investment*) – pārrobežu investīcijas, ko veic, lai iegūtu ilgstošu līdzdalību kādā uzņēmumā, kas ir rezidents citā valstī (parasti, lai nodrošinātu īpašumtiesības, kas atbilst vismaz 10% no parastajām akcijām vai balsstiesībām). Tiešās investīcijas ietver pašu kapitālu, reinvestēto peļņu un citu ar starpuzņēmumu operācijām saistītu kapitālu. Tiešo investīciju kontā uzrāda euro zonas rezidentu tīros ārvalstīs veiktos aktīvu darījumus/pozīcijas (kā "tiešās investīcijas ārvalstīs") un nerezidentu tīros euro zonas aktīvu darījumus/pozīcijas (kā "tiešās investīcijas euro zonā").

Valdība (*general government*) – EKS 95 definēts sektors, kurā ietilpst rezidentu iestādes, kas galvenokārt nodarbojas ar privātam un kolektīvam patēriņam paredzētu netirgus preču un pakalpojumu ražošanu un/vai nacionālā ienākuma un līdzekļu pārdali. Šeit ietilpst centrālās, reģionālās un vietējās valdības iestādes, kā arī sociālās nodrošināšanas fondi. Šeit neietilpst valsts īpašumā esošas iestādes, kas veic komercdarbību (piemēram, valsts uzņēmumi).

Vienības darbaspēka izmaksas (*unit labour costs*) – produkcijas vienības kopējās darbaspēka izmaksas, kas aprēķinātas euro zonai kā attiecība starp kopējo atlīdzību uz vienu nodarbināto un darba ražīgumu (kas noteikts kā IKP (apjoms) uz vienu nodarbināto).

Vienošanās ceļā noteiktās darba algas indekss (*index of negotiated wages*) – tiešas kolektīvas vienošanās ceļā noteiktu pamatalgu (t.i., izņemot papildatlīdzību) euro zonas indekss. Tas raksturo mēneša darba samaksas implicētās vidējās pārmaiņas.

VKM II (Valūtas kursa mehānisms II) (*ERM II (exchange rate mechanism II)*) – valūtas kursa režīms, kas nodrošina pamatprincipus sadarbībai valūtas kursa politikas jomā starp euro zonas valstīm un ES dalībvalstīm, kuras nepiedalās EMS trešajā posmā.

